شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报 (维吾尔文) (بۇ سان 4 بەت)

1997 - يىل
ئۆكتەبىر
26
يەكشەنبە

ئۇرۇمچىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزدىن كېچىگىچە ئوچۇق بولىدۇ، تېمپېراتۇرا ℃ 10 - ℃ 19 بولىدۇ، 5 بال شەرقىي جەنۇب شامىلى چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65——0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى(ژاكالەت نومۇرى: 1——57)

دېھقانلارغا سېتىپ بەرگەن تاۋارلارنىڭ سۈپىتىدىن چاتاق چىققاندا، 2 تىجارەت كارخانىسىنىڭ بۇنىڭغا تۇتقان پوزىتسىيىسى ئوخشاش بولمىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز شى جياۋمىي خەۋەر قىلىدۇ: بۆلۈمگە ئىنكاس قىلدى. ئەتىسى قۇمۇل شەھەرلىك كۆك - تاق قۇرۇلۇشىنى باشقۇرۇش بۆلۈمىنىڭ دىرېكتورى لیۇجوندې ئادەم باشلاپ نەق مەيدانغا بېرىپ تەكشۈرۈپ كۆرۈپ، ئۇرۇقتا مەسىلە بارلىقىنى مۇئىييەنلەشتۈرۈپ، دېھقانلارغا زىيانىنى تۆلەپ بېرىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. مەسىلىنى تېزدىن ھەل قىلىش ئۈچۈن، لیۇجۇندې يەنە دېھقانلارغا قۇمۇل شەھەرلىك كۆك - تاق قۇرۇلۇشىنى باشقۇرۇش بۆلۈمى ئۈستىدىن سوت مەھكىمىسىگە ئەرز سۇنۇغلار، دەپ تەكلىپ بەردى. ئۇ: بۇ ئۇرۇق 1995 - يىلى ئېچكى موڭغۇلدىكى مەلۇم ئۇرۇقچىلىق شىركىتىدىن سېتىۋېلىنغان، ئۇنى ئۆتكەن يىلى 5 - ئايدا يۆجەن كەنتىدىكى دېھقانلارغا سېتىپ بەرگەنلىقى، قايسى ھالقىدىن چاتاق چىققانلىقى توغرىسىدا بىزمۇ تېخنىكا نازارەتچىلىكى تارماقلىرىنىڭ باھالىشىغا، سوت مەھكىمىسىنىڭ ھۆكۈم چىقىرىشىغا موھتاج بولماقتىمىز، تۆلەشكە تېگىشلىكلىرىنى چوقۇم تۆلەيمىز، دېدى. ھازىر بۇ دېلو قاراپ چىقىش باسقۇچىدا تۇرماقتا.

بىكتۇەن قۇمۇل دېھقانچىلىق مەيدانلىرىنى باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ «فۇجەن» دېھقانچىلىق مەيدانى، 1 - لىيەندىكى ۋۇۋېنشۇي قاتارلىق 4 يېزا ئىگىلىك ئىشچىسى ئۇلاردەك تەلەيلىك بولمىدى. بۇ يىل 3 - ئايدا ۋۇۋېنشۇي قاتارلىق 4 يېزا ئىگىلىك ئىشچىسى شېرىكلىشىپ مەبلەغ

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

پوزىتسىيە نېمە ئۈچۈن ئوخشاش بولمايدۇ؟

شى جيەن

تەھرىرنىڭ مۇلاھىزىسى

خېرىدارلارغا سېتىپ بەرگەن تاۋارلارنىڭ سۈپىتىدىن چاتاق چىققاندىن كېيىن، 2 تىجارەت كارخانىسى ئىككى خىل پوزىتسىيە تۇتۇنتى: ئۇلارنىڭ بىرى، تەشەببۇسكارلىق بىلەن زىيانىنى ئۈستىگە ئېلىشنى خالايدىغانلىقىنى بىلدۈردى؛ يەنە بىرى، باھانە - سەۋەبلەرنى

پۇل تېپىشقىلا بېرىلىپ، خېرىدارلارنىڭ ھالىغا يەتمەي، ئەقەللىي سودا ئەخلاقىغمۇ ئەھمىيەت بەرمىگەن.

پىلانلىق ئىگىلىكتىن بازار ئىگىلىكىگە ئۆتۈش باسقۇچىدا بازاردا يالغان تاۋارلارنىڭ پەيدا بولۇشىدىن خالىي بولغىلى بولمايدۇ. سودا ئورۇنلىرىمۇ ئۆزى سېتقان تاۋارلارنىڭ يۈزدەيۈز سۈپەتلىك

ئاپتونوم رايونلۇق مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىغا يېتەكچىلىك قىلىش كومىتېتى

مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش بويىچە 2 - باسقۇچلۇق خىزمەتلەرنى ئورۇنلاشتۇردى

ئالاھىدە تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز شىن ۋېنمىڭ خەۋىر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىغا يېتەكچىلىك قىلىش كومىتېتى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدا قانات يايدۇرۇلغان «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيىتىنىڭ 2-باسقۇچىدا كۆرۈنەرلىك ئۇنۇم ھاسىل قىلىنغان ئاساستا نەتىجىلەرنى يەنمۇ كېڭەيتىپ، داۋرىنى ئۇزارتىپ، پائالىيەتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، 2-باسقۇچلۇق خىزمەتلەرنى ئورۇنلاشتۇردى.

2-باسقۇچلۇق خىزمەت 10-ئايدىن كېيىنكى يىل 2- ئاي باھار بايرىمىغىچە بولىدۇ، بۇ مەزگىلدە نۆۋەتلىق 5 تۈرلۈك ئىش ياخشى تۈتۈلىدۇ: 1) پارتىيە 15-قۇرۇلتىيىنىڭ روھىنى ئىستايىدىل ئۆگىنىپ، تەشۋىق قىلىپ، ئىزچىللاشتۇرۇپ، دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسى ئۇلۇغ بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، ئورتاق غايىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، مەنىۋى تۆۋرۈك تىكلەش، جاڭجياگاڭ روھى ۋە جاڭجياگاڭنىڭ تەجرىبىلىرىنى كەڭ كۆلەمدە ئۆگىنىش ئاساسىدا «بىر خىل روھنى جارى قىلدۇرۇش، بىر خىل ئوبراز تىكلەش، بىر خىل كەيپىيات يېتىلدۈرۈش» ئاساسىي تېما قىلىنغان ئۆگىنىش پائالىيىتىنى ياخشى ئۇيۇشتۇرۇپ، ئىدىيىدە ئازاد بولۇپ، قاراشنى يېڭىلاپ، روھنى ئۇرغۇتۇپ، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەپ، پۈرسەتنى تۇتۇش. 2) شەھەر، يېزىلاردىكى كادىرلار ۋە ئامما سەپەرۋەر قىلىپ، «1 مىليون ئاھالە مەدەنىي بولمىغان ھەرىكەتلەردىن قول ئۈزۈش توغرىسىدا ۋەدە بېرىش» پائالىيىتىنى داغدۇغىلىق قانات يايدۇرۇش. بۇنىڭدا بۇ پائالىيەتنى قانات يايدۇرۇشنىڭ ئەھمىيىتىنى تەشۋىق قىلىپ، مەدەنىي پۇقرا بولۇش، مەدەنىي بولمىغان قىلمىشلاردىن قول ئۈزۈشنىڭ كونكرېت ئۇلچىمىنى تەشۋىق قىلىپ، مىڭلىغان، ئونمىڭلىغان ئائىلىلەرنى مەدەنىي بولۇش شەرەپلىك، مەدەنىي بولماسلىق نومۇس دەيدىغان ئىدىيىنى تەكلەشكە، مەدەنىي بولمىغان ھەرىكەتلەردىن قول ئۈزۈشكە سەپەرۋەر قىلىش.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئاپتونوم رايونىمىزدىن مەملىكەتلىك 8 - نۆۋەتلىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىگە قاتناشقان تەنتەربىيە ئەزمەتلىرى غەلبە بىلەن قايتىپ كەلدى

مەملىكەتلىك 8 - نۆۋەتلىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىغا قاتناشقان ئاپتونوم رايونىمىز تەنتەربىيە ئەزمەتلىرى 10-ئاينىڭ 25 - كۈنى شەرەپ قۇچۇپ قايتىپ كەلدى. ئاپتونوم رايوننىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى ۋە برقانچە يۈز ھەر مىللەت ئامما ئايرودرومغا چىقىپ ئۇلارنى كۈتۈۋالدى.

ئۆز مۇخبىرىمىز غەيرەت مەتمىن فوتوسى

ۋاكالىتەن سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىدا ئۇتكۇزۇلگەن بۇ قېتىمقى مەملىكەتلىك ئۇنۇۋېرسال تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە ئاپتونوم رايونىمىز تەنتەربىيە ئەزمەتلىرى، 3 ئالتۇن مېدال، 3 كۈمۈش مېدال، 6 مىس مېدال ۋە ئۈچ قېتىم رېكورت يېڭىلاپ، ئومۇمىي نومۇرى 10 - ئورۇنغا كۆتۈرۈلۈپ، ئالدىنقى قېتىمقى مۇسابىقىدىكى ئورنىنى ساقلاپ قالدى. بۇ ئاپتونوم رايونىمىز ئۈچۈن زور شەرەپ قازىنىپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىگە لايىقەتلىك جاۋاب قايتۇردى.

ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى يۈسۈپ ئەيسا قارشى ئېلىش يىغىندا قىسقا سۆز

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز گاۋيەنمىڭ، ماشۇن خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدىن مەملىكەتلىك 8 - نۆۋەتلىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىگە قاتناشقان تەنتەربىيە ۋەكىللەر ئۆمكىدىكى 48 ئەزمەت 10 - ئاينىڭ 25-كۈنى مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن ئۇرۇمچىگە

كۆرسىتىپ مەسئۇلىيەتىنى باش تارتتى، ھەتتا خىزمەتداراللارنىڭ ئەقەللىي تەلىپىگىمۇ ماقۇل بولمىدى.

2 تىجارەت ئورنىنىڭ خىزمەتداراللارغا ئىككى خىل پوزىتسىيە تۇتقانلىقى ئىككى خىل ئوخشاشمىغان ئىگىلىك باشقۇرۇش ئىدىيىسىنى ئەكس ئەتتۈرۈپ بەردى. ئۇلارنىڭ بىرى، سوتسىيالىستىك مەنپەئەت قارىشىدا چىڭ تۇرۇپ، ھەم ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە، ھەم ئىجتىمائىي ئۈنۈمگە ئەھمىيەت بېرىپ، ئۆزىنىڭ تىجارەت ھەرىكىتىگە باتۇرلۇق بىلەن مەسئۇل بولۇپ، خىزمەتداراللارنى ھەقىقىي ھالدا ئىزىزلىگەن؛ يەنە بىرى، مەسئۇلىيەتسىزلىك، ھەر ساھە ۋەكىللىرى ۋە ھەر مىللەت ئامبىسى تەرىپىدىن قىزغىن قارشى ئېلىندى.

چوشتىن كېيىن سائەت 19 دىن 40 مىنۇت ئۆتكەندە، ۋەكىللەر ئومكىنىڭ باشلىقى، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى يۈسۇپ ئەيسا ۋە لېۋجۇڭ، پەردە، ئابدۇشۇكۇر قاتارلىق ماھىرلار ئايروپىلان شوتىسىدىن چوشكەندە، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى خەلچەم ئىسلام، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى خوجىخان ھاكىموۋ، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جاڭ خېڭ ۋە ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەشمىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ماۋ دېخۇا ئۇلارنىڭ ئالدىغا بېرىپ، ئاپتونوم رايونىمىز تەنتەربىيە ئەزمەتلىرىنىڭ قولغا كەلتۈرگەن نەتىجىسىنى قىزغىن تەبرىكلىدى.

ئايرودروم زالىدا خەلچەم ئىسلام ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىگە ئەھمىيەت بېرىپ، كەسپىي خىزمەتتە يېگى ۋەزىيەت يارىتىشقا تىرىشتى. بۇ ئىدارىگە قاراشلىق 13ئۇرۇن 15 - قۇرۇلتاي مەدھىيىلەنگەن ماقالىلەر يېزىلغان 13 قارا تاختا گېزىتى ئىشلىدى.

قاراماي شەھەرلىك ج خ ئىدارىسىدىكى كادىر - ساقچىلار ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ 15 - قۇرۇلتاي زوھىنى ئەستايىدىل ئۆگەندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئەخمەت مولالامەت خەۋەر قىلىدۇ: قاراماي شەھەرلىك ج خ ئىدارىسى تۇرلۇك تەشۋىقات شەكىللىرىدىن پايدىلىنىپ، ئۆز ئورنىنىڭ ئەمەلىيىتى بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، كادىر ۋە ساقچىلارنى 15 - قۇرۇلتاي روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىش، ئىزچىللاشتۇرۇشقا ئاكتىپ پېتەكلىمەكتە.

بۇ ئىدارە رەھبەرلىرى 15 - قۇرۇلتاي ئېچىلغان كۈندىن تارتىپلا ئىدارىدىكى كادىر- ساقچىلارنىڭ 15 - قۇرۇلتاي ھۆججەتلىرىنى ئۆگىنىشنى ئەتراپلىق ئورۇنلاشتۇردى. ئۇلارنى 15 - قۇرۇلتايغا ئائىت خەۋەرلەرنى كۆيرەك كۆرۈش، ئاڭلاش، قۇرۇلتاينىڭ ئاساسلىق ھۆججەتلىرىنى تولۇق ئوقۇپ چىقىشقا شۇ ئاساستا 15 - قۇرۇلتاينىڭ روھىنى مۇزاكىرە قىلىش، تەسىرات سۆزلەشكە ئۇيۇشتۇردى. 15- قۇرۇلتاي روھىنى ئۆگىنىشنى بارلىق ج خ كادىر - ساقچىلارنىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى سىياسىي ۋە كەسپىي ئۆگىنىشنىڭ مۇھىم مەزمۇنى قىلىپ بېكىتتى. بۇ ئىدارىدىكى كادىر- ساقچىلار قۇرۇلتاي روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇشنى ج خ خىزمىتىنىڭ ئەمەلىيىتى بىلەن زىچ بىرلەشتۈرۈشكە

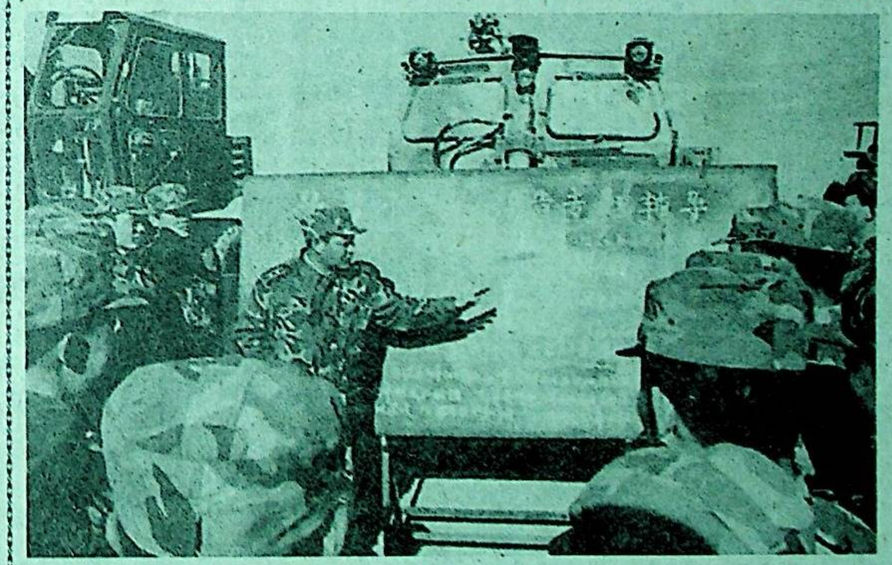

شىنجاڭ ھەربىي رايونى مەلۇم ساپىيورلار تۇنىي پارتكومى كوماندىر - جەڭچىلەرنى 15- قۇرۇلتاي روھىنى ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇردى.

سۈرەتتە: تۇنىنىڭ سىياسىي كومىسسارى چېن يۈ (ئوتتۇرىدا) مەشق ئارىلىقىدىكى دەم ئېلىشتا كوماندىر - جەڭچىلەرگە 15 - قۇرۇلتاي روھىنى يەتكۈزمەكتە.

سۈي جيەنچاڭ فوتوسى

شائخەيدىكى يەككە تىجارەتچىلەر ئابدۇشۇكۇر مىجىت قاتارلىق بوكس ماھىرلىرىنى 30 مىڭ يۈەن بىلەن مۇكاپاتلىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئىلھام ئىمىن شائخەيدىن خەۋەر قىلىدۇ: شائخەيدىكى يەككە تىجارەتچىلەر 10 - ئاينىڭ 22 - كۈنى كەچتە مەملىكەتلىك 8 - نۆۋەتلىك تەنھەرىكەت يېغىنىنىڭ بوكس مۇسابىقىسىدە ئالتۇن مېدالغا ئېرىشكەن ئابدۇشۇكۇر مىجىت، مىس مېدالغا ئېرىشكەن ئەكرەم ئىساق ۋە ۋاڭ جۇجىگلارنىڭ شەرىپىگە زىياپەت بېرىپ، ئۇلارنىڭ قەيسەرلىك بىلەن ئېلىشىپ، شىنجاڭ ئۈچۈن شەرەپ كەلتۈرگەنلىكىنى قوتلۇقلىدى. ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى يۈسۇپ ئەيسا ۋە تەنتەربىيە كومىتېتىنىڭ مەسئۇللىرى پائالىيەتكە قاتناشتى.

شائخەيدىكى يەككە تىجارەتچىلەر بوكس مۇسابىقىسى جەريانىدا ھەر كۈنى نەق مەيدانغا ئېرىپ، بوكس ماھىرلىرىمىزغا كۆچلۈك مەدەت بەردى. ئابدۇشۇكۇر مىجىت ئالتۇن مېدال ئالغاندىن كېيىن، ئۇلار ناھايىتى خۇشال بولۇپ بۇ پائالىيەتنى ئويۇشتۇردى. ئۇلاردىن تۇرسۇنجان، ئەلى قاتارلىق 20گە يېقىن يەككە تىجارەتچى 30 مىڭ يۈەن يېغىش قىلىپ، نەق مەيداندا ئابدۇشۇكۇرنى 20 مىڭ يۈەن بىلەن، ئەكرەم بىلەن ۋاڭ جۇجىگنىڭ ھەر بىرىنى 5000يۈەن بىلەن مۇكاپاتلىدى.

تۇرپان - ئۇرۇمچى - داخۇاڭشەن يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيولى تۇرپان نازارەت ئورنى يول قۇرۇلۇشىدا ئىنچىكە، پۇختا، سۈپەتلىك ئىشلەشنى ئالدىنقى ئورۇنغا قويدى

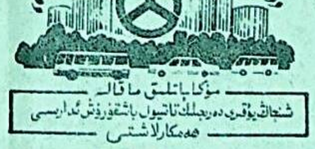

ئۆز مۇخبىرىمىز كېرەم ئەزىزى خەۋەر قىلىدۇ: تۇرپان - ئۇرۇمچى - داخۇاڭشەن يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيولى تۇرپان نازارەت ئورنىدىكىلەر پۈرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، مەلۇم دائىرىدە تەجرىبە ھاسىل قىلىش ئارقىلىق ئۇلۇغ يارىتىپ، يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيول قۇرۇلۇشى سۈرئىتىنى تېزلىتىپ، قۇرۇلۇش سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلماقتا.

تۇرپان - ئۇرۇمچى - داخۇاڭشەن يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيولىنىڭ تۇرپان نازارەت ئورنىدىكىلەر قۇرۇلۇش داۋامىدا ئەمەلىيەتتىن ئاساس قىلىپ، يۇقىرى تېمپېراتۇرىنىمۇ، قاتتىق سوغۇققىمۇ چىداملىق بولۇشقا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن 200 مېتىر يول ئۇلىدا تەجرىبە ھاسىل قىلىپ، يول قۇرۇلۇشى سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشكە پۇختا ئاساس يارىتتى. تۇرپان نازارەت ئورنىغا قاراشلىق يول قۇرۇلۇشىنىڭ 1 - توختام بۆلكى تۇرپان شەھرىنىڭ ئۆزۈمچىلىك بېزىسىدىن پاسساغالغىچە بولغان 66.4كىلومېتر، 2 -، 3 - توختام بۆلەكلىرى خۇگۇدىكى تاغ يولىدىن داۋانچىگىچە بولغان 30 نەچچە كىلومېتر بولۇپ، جەمئىي 90 نەچچە كىلومېترلىق قۇرۇلۇشنى دۆلەتنىڭ سۈپەت ئۆلچىمىگە كاپالەتلىك قىلىش ئاساسىدا پۈتتۈرۈش تەلەپ قىلىنغانىدى. تۇرپاندىن پاسساغالغىچە بولغان 60 نەچچە كىلومېتر ئارىلىقتا تېمپېراتۇرىنىڭ يۇقىرىلىقى، بوران كۆچىنىڭ يۇقىرى بولۇشى بۇ قۇرۇلۇشقا ئېغىر تەسىر يەتكۈزەتتى، ئۇنىڭ ئۈستىگە 2 -، 3 - توختام بۆلەكلىرى ھۆددە ئالغان بۆلەكلەرنىڭ دەريا قېيىدىكى كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش توساقلىرىنى 10 نەچچە مېتىر كۆتۈرۈپ ئىشلەشتە قىيىنچىلىق ئېغىر ئىدى. بۇ توختام بۆلەكلىرىدىكى ئىشچىلار يول قۇرۇلۇش ۋەزىپىسىنىڭ ئېغىرلىقىغا، يۇقىرى تېمپېراتۇرا، بوران كۆچىنىڭ يۇقىرىلىقىغا قارىماي، تۇرلۇك قىيىنچىلىقلارنى يېڭىپ، يولنى دۆلەتنىڭ سۈپىتى ئۈلچىمىگە يەتكۈزۈش ئۈچۈن تىرىشتى.

تۇرپان قۇرۇلۇش نازارەت ئورنى 3 توختام بۆلكىگە بولغان ئومۇمىيۈزلۈك يېتەكچىلىك ۋە نازارەتچىلىكنى كۈچەيتىپ، تەجرىبىدىن ئۇنۇم ھاسىل قىلىش ئۈچۈن ھازىرغىچە 25كىلومېتر ئارىلىقتا تۇنجى ئاستى قەۋەت مېيىنى يېيىتتى. ئۇلار بۇ مەزگىلدە يول ئۇلىغا يۇقىرى تېمپېراتۇرا، قاتتىق سوغۇققا چىداملىق چاقماتاش، قۇم، ئۇنتاق تاش ئارىلاشتۇرۇش نىسبىتى، تاش بىلەن ئاسفالتنى ئارىلاشتۇرۇش نىسبىتى قاتارلىق 2 خىل ئۆلچەمنى چىڭ ئىگىلەپ، يول قۇرۇلۇشىنىڭ سۈپىتىگە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلدى. 2 -، 3 - توختام بۆلەكلىرىنى ھۆددە ئالغان دەريا قېيىدىكى كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش تام توساقلىرىنىڭ 90 % ى ھازىر پۈتۈپ قولدىن چىقىرىلدى. تۇرپان 1 - بۆلىكىنىڭ كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش يول ئۇلى ۋە سۈكگۈچلىرىنىڭ 80 % ى پۈتتۈرۈلدى، قالغان قىسمى بۇ يىل يىل ئاخىرىدىن ئىلگىرى پۈتكۈزۈلىدۇ. 2 -، 3 - توختام بۆلەكلىرى بۇلتۇرقى كەلكۈن مەزگىلىدە قولدىن كەتكەن ۋاقىتنىكى ئىش سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلغان ئاساستا زىيانىنىڭ ئورنىنى پۈتۈنلەي تولدۇرۇۋالدى.

بۇ نازارەت ئورنى يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيول قۇرۇلۇشىدا بىرىنچىدىن، سۈپەت ئۆلچىمىگە يەتمىگەن قۇرۇلۇشنى ھەر قانداق شارائىتتا تاپشۇرۇۋالماسلىقنى ئالدىنقى ئورۇنغا قويدى؛ ئىككىنچىدىن، قۇرۇلۇش سۈپىتىنى مۇنستىرلىك دەرىجىلىك ئەلا سۈپەت ئۆلچىمىگە يەتكۈزۈشنى قۇرۇلۇشنىڭ پرىنسىپى قىلدى. شۇڭا بۇ نازارەت ئورنىغا قاراشلىق 2 - توختام بۆلىكىنىڭ قۇرۇلۇشىنى باھالاش ئارقىلىق ئەلا سۈپەتكە يېتىش دەرىجىسى % 100 بولدى.

ھازىر تۇرپان - ئۇرۇمچى - داخۇاڭشەن يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيولىنىڭ تۇرپان نازارەت ئورنىدىكى كادىرلار، تېخنىكلار، ئىشچىلار 15- قۇرۇلتاينىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، پۈرسەتنى تۇتۇپ، سۈپەت ئۆتكىلىنى پۇختا ئېگىلەپ، مايى يانقۇزۇش ۋەزىپىسىنى 40 كىلومېترغا يەتكۈزۈش ئۈچۈن جىددىي تىرىشىپ ئىشلىمەكتە.

پەن - تېخنىكا ئارقىلىق يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرەيلى

ئاۋات ناھىيىسىدە يېزا ئىگىلىك پەن- تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇش تېزلەشمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇرسۇن ياسىن** خەۋەر قىلىدۇ: رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىش، سىلىنمىنى كۈپەيتىش، پەن- تېخنىكا جەھەتتە تەربىيىلەش، ئۇلگە كۆرسىتىپ يېتەكلەش - ئاۋات ناھىيىسىنىڭ يېزا ئىگىلىك پەن- تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇشتىكى ئاساسىي تەجرىبىسى.

بۇ ناھىيە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئاساسلىق پاختىچىلىق بازلىرىنىڭ بىرى. بۇ يىلقى «پاختىچىلىق يىلى»دا ئىككى قەدەمنى تەڭ بېسىپ، پاختىچىلىق مەركەز قىلىنغان دېھقانچىلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىش ئۈچۈن، ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى يېزا ئىگىلىك پەن- تېخنىكىسىنى كەڭ تۈردە ئومۇملاشتۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىپ، ئۇنى ناھىيىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتىكى نۇقتىلىق تەدبىر سۈپىتىدە تۇتتى. ئالدى بىلەن ناھىيىدە داغدۇغىلىق ھالدا پەن- تېخنىكا ئارقىلىق ناھىيىنى گۈللەندۈرۈش يىغىنى ئېچىپ، 90 نەچچە مىڭ يۇەن مەبلەغ ئاجرىتىپ، پەن- تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇشتىكى ئىلغار كوللېكتىپ ۋە شەخسلەرنى مۇكاپاتلىدى. بۇ يىلقى پەن- تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش ئۈچۈن ناھىيە دەرىجىلىك 11 كادىر، رايون دەرىجىلىك 60 كادىر، 118 تېخنىكى يېزا، مەيدان، كەنتلەردە بىردىن نۇقتىدا تۇرۇشقا ئەۋەتتى. ناھىيىدە كېسەللىك، زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ ئالدىنى ئېلىش گۇرۇپپىسى، ئۇسۇلمۇك ئاسراش گۇرۇپپىسى قاتارلىق تېخنىكا يېتەكچىلىك ئاپپاراتلىرىنى قۇردى. بۇ يىلقى پەن- تېخنىكا 3 خىل راسخوتى ئۈچۈن 200 مىڭ يۇەن ئاجرىتىپ، پەن- تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتىنى مەبلەغ جەھەتتىن كاپالەتكە ئىگە قىلدى. يىلنىڭ ېشىدا ناھىيە ۋە يېزىلاردا 105 قارار كۇرس ئېچىپ، ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار، ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى ۋە پارتىيە، ئىتتىپاق ئەزالىرىدىن 27 مىڭ 500 كىشىنى كېڭەيدىن يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش تېخنىكىسى، بۇغداي، قوناق ئۇستۇرۇش تېخنىكىسى قاتارلىقلار بويىچە سىستېمىلىق تەربىيىلىدى. ناھىيىلىك پەن- تېخنىكا كومىتېتى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ بۇاستە قول سېلىپ ئىشلىشى بىلەن پاختا ئىشلەپچىقىرىشتا بىلىشكە تېگىشلىك بىلىملەر توغرىسىدا 9 تېلېۋىزىيە فىلىمى ئىشلىنىپ، ھەر كۈنى كەچتە تېلېۋىزىيەدا كۆرسىتىلدى. ناھىيىلىك پەن- تېخنىكا كومىتېتى تەبىيارلىغان يېڭى تېخنىكىلار، پەسىل خاراكتېرلىك بىلىملەر تونۇشتۇرۇلغان «ئاۋات پەن- تېخنىكا، ئىقتىساد ئۇچۇرى» ناملىق مەخسۇس سان دېھقانلارغا ئەمەلىي نەپ بېرىدىغان پەن- تېخنىكا ئۇقۇشلۇقى بولۇپ قالدى. بۇ ناھىيە يەنە ناھىيە بويىچە 4 قېتىم كېڭەز پەرۋىشىدىن ئۇلگە كۆرسىتىش ئەق مەيدان يىغىنى ئېچىپ، يېڭى تېخنىكىلارنى ئومۇملاشتۇردى، «يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش مۇسابىقىسى پائالىيىتى»نى قانات يايدۇرۇپ، 4 قېتىم تېخنىكىلىق سېلىشتۇرۇپ باھالاش ئېلىپ باردى.

يېزا ئىگىلىك پەن- تېخنىكىسىنىڭ ئومۇملاشتۇرۇلۇشى بىلەن بۇ يىل ئاۋات ناھىيىسىنىڭ يېزا ئىگىلىكىدە ياخشى ۋەزىيەت يارىتىلدى. يازلىق ئاشلىقتىن ئومۇمىيۈزلۈك مول ھوسۇل ئېلىندى. ھەر خىل تەبىئىي ئاپەتلەر بولغان ئەھۋالدىمۇ كېڭەز ھوسۇلى بۇلتۇرقىدىن ئاشىدىغانلىقى مۇقىملاشتى.

توقسۇ ناھىيىسىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى پاختا سېتىۋېلىش باشلانغاندىن بۇيان ھەرقايسى پاختا سېتىۋېلىش پونكتلىرىغا بېرىپ، پاختا سېتىۋېلىش جەريانىدىكى ئەمەلىي مەسىلىلەرنى نەق مەيداندا ھەل قىلىپ، پاختىكارلارنىڭ غېمىنى ئەندىشىسىنى تۇگەتتى.

سۈرەتتە: ناھىيىلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى لى جىچاڭ (سولدىن 3- كىشى) پاختىكارلارنىڭ پاختا سېتىۋېلىش ئەھۋالىنى چۈشىنىۋاتقان ھالەتتە

قۇمۇلدا پاختا سېتىپ بېرىش - سېتىۋېلىش يۇقىرى دولقۇنغا كۆتۈرۈلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابلىز ئابدۇللا** خەۋەر قىلىدۇ: بۇ يىل قۇمۇل ۋىلايىتىدە تېرىلغان 96 مىڭ 500 مو كېۋەز ئومۇمىيۈزلۈك ئوخشىدى. پاختىكارلار ئۇدۇللۇق ئېچىلغان پاختىلارنى ئۇدۇللۇق تېرىپ، دۆلەتكە سېتىپ بەرمەكتە.

بۇ ۋىلايەت پەن - تېخنىكا ئارقىلىق يېتەكلەش، ئۇرۇق، خىمىيىۋى ئوغۇت بىلەن تەمىنلەش، قەرز پۇل بېرىش قاتارلىق جەھەتلەردە پاختىكارلارغا قولايلىق يارىتىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ كېۋەز تېرىش قىزغىنلىقىنى يىلمۇ يىل ئاشۇردى. بۇ يىل ۋىلايەت بويىچە 96 مىڭ 500 مو يەرگە كېۋەز تېرىلىپ، بۇلتۇرقىدىن 24 % ئاشۇرۇلدى. پاختىكارلار پەن - تېخنىكا خادىملىرىنىڭ كۆرسەتمىسى بويىچە تۇجۇپلەپ پەرۋىش قىلغانلىقتىن، بۇ يىل كېۋەزنىڭ بىرلىك ھوسۇلى 160 كىلوگرامغا يېتىپ، كېۋەزدىن يەنە ئومۇمىيۈزلۈك مول ھوسۇل ئېلىندى. پاختا سېتىۋېلىش پونكتلىرى پاختا سېتىۋېلىشنى بۇلتۇرقىدىن 10 كۈن بۇرۇن باشلىدى. بۇلۇڭتوغراق، ئاستانە، راھەتباغ، قارادۆۋە، بوغاز قاتارلىق 6 چوڭ پاختا بازىسىدا پاختا ئامبارلىرى كېڭەيتىپ ياسالدى. ئاق ھۆججەت بېرىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن ۋىلايەتلىك يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات بانكىسى 200 مليون يۇەن ئاجرىتىپ، پاختا سېتىۋېلىش پونكتلىرىنى ئىقتىسادىي كاپالەتكە ئىگە قىلدى. نەتىجىدە، ھازىرغىچە ۋىلايەت بويىچە 4000 تونىنىدىن ئارتۇق پاختا سېتىۋېلىندى. دېھقانلار يەنە ئۇدۇللۇق ئېچىلغان پاختىلارنى ئۇدۇللۇق تېرىپ دۆلەتكە بەس - بەستە سېتىپ بەرمەكتە.

توقسۇن ناھىيىسىدە بۇ يىل كېۋەزدىن ئومۇمىيۈزلۈك ھوسۇل ئېلىندىغانلىقى مۇقىملاشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مەخسۇت ھۇسەيىن** خەۋەر قىلىدۇ: بۇ يىل توقسۇن ناھىيىسىدە بوران، قۇرغاقچىلىق ھەمدە ھەر خىل زىيانداش ھاشارات ئاپەتلىرى كۆرۈلگەن بولسىمۇ، بۇ ناھىيە ئادەم كۆچى، ماددىي كۈچ تەشكىللەپ كېۋەز مايسلىرىنىڭ تۈرلۈك پەرۋىشلىرىنى ياخشى ئىشلىگەنلىكتىن، كېۋەز مايسلىرى ياخشى ئاينىپ، بالدۇر ېچىلدى. كېۋەزنىڭ ئومۇمىي ھوسۇلى 230 مىڭ دەنگە يېتىپ، پىلانىدىكىدىن 10 مىڭ دەن ئاشىدىغانلىقى مۇقىملاشىپ قالدى.

توقسۇن ناھىيىسىدىكى ھەر مىللەت پاختىكارلار ئىلگىرىكى تەجرىبە - ساۋاقلارنى يەكۈنلەش ئاساسىدا بۇ يىل تېرىلغۇ پەيتىنى چىڭ تۇتۇپ، 125 مىڭ مو يەرگە كېۋەز تېرىغاندى. ناھىيە پاختىكارلار بىلەن 220 مىڭ دەن پاختا سېتىۋېلىش توختامى تۈزۈپ، ئالدىن زاكالەت پۇلى تارقىتىپ، دېھقانلارنىڭ پاختا ئىشلەپچىقىرىش ئاكتىپلىقىغا ئىلھام بەردى. ئۇرۇقچىلىق شىركىتى پەتەرلىك سورتلۇق ئۇرۇق بىلەن تەمىنلىدى، ياشقا مۇناسىۋەتلىك تارماقلارمۇ تېرىمدىن ئىلگىرىكى ۋە كېيىنكى مۇلازىمەت ئىشلىرىنى ئوبدان ئىشلىدى.

ئېرىشچانغا يول كۆپ

بۇ يىل 5- ئاي. مەن ئاتۇش شەھرى سۇنتاغ يېزا كېچىكىز كەنتىدىكى يەككە تىجارەتچى ئابلىكىم ھاجىمنى زىيارەت قىلىش ئۈچۈن ئۇنىڭ يېڭى ئۆيىگە باردىم. مەن ئۇنىڭ 800 - 900 كۋادرات مېتىر كېلىدىغان كاتتا ھەم كۆركەم سېلىنغان قورۇ - جايلىرىنى كۆرۈپ ھەيران قالدىم. ھەيرانلىق ئېچىدە قورۇ ئىچىگە سېلىنغان ياغ زاۋۇتى، پاييىاق زاۋۇتى ۋە مال ئامبارلىرىنى كۆردۈم ھەمدە ئۇنى قانداق بايلىققا ئېرىشكەنلىكىنى سورىدىم. ئۇ ماڭا ئۆزىنىڭ ئۆتكەن ئۆمرىنى سۆزلەپ بەردى.

- ئىلگىرى تۇرمۇشىمىز تولىمۇ غۇربەتچىلىك ئىچىدە ئۆتكەن، - دەپ سۆز باشلىدى ئابلىكىم ھاجىم، - 1980- يىلى پارتىيىنىڭ يېزىلارغا قارىتىلغان ئىقتىسادىي سىياسىتىنىڭ تۇرتكىسىدە، ياغاچچىلىقتىن قىلغان 4000 يۇەن بىلەن دۇكان ئېچىپ، تىجارەت بىلەن شۇغۇللاندىم. قىسقىغىنا بىر نەچچە يىلدىلا 20 مىڭ يۇەندىن ئارتۇق كىرىم قىلدىم. 1990- يىلى بارىكۆل زىيانداش ھاشارات ئاپىتى يۈز بەرگەندە ئالاقىدار ئورۇنلار زىچ ماسلىشىپ، ئادەم كۈچى ۋە ماددىي كۈچ تەشكىللەپ، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش ئىشلىرىغا ئاكتىپ ياردەم بەردى. نەتىجىدە، كېۋەزلەر ياخشى ئاينىپ، يىللاردىكىدىن بالدۇر ېچىلدى، يېزا ئىگىلىك ئىقتىسادىي سىياسىتىنىڭ تۇرتكىسىدە، ياغاچچىلىقتىن قىلغان 4000 يۇەن بىلەن دۇكان ېچىپ، تىجارەت بىلەن شۇغۇللاندىم. قىسقىغىنا بىر نەچچە يىلدىلا 20 مىڭ يۇەندىن ئارتۇق كىرىم قىلدىم. 1990- يىلى بارىكۆل زىيانداش ھاشارات ئاپىتى يۈز بەرگەندە ئالاقىدار ئورۇنلار زىچ ماسلىشىپ، ئادەم كۈچى ۋە ماددىي كۈچ تەشكىللەپ، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش ئىشلىرىغا ئاكتىپ ياردەم بەردى. نەتىجىدە، كېۋەزلەر ياخشى ئاينىپ، يىللاردىكىدىن بالدۇر ېچىلدى، يېزا ئىگىلىك ئىقتىسادىي سىياسىتىنىڭ تۇرتكىسىدە، ياغاچچىلىقتىن قىلغان 4000 يۇەن بىلەن دۇكان ېچىپ، تىجارەت بىلەن شۇغۇللاندىم. قىسقىغىنا بىر نەچچە يىلدىلا 20 مىڭ يۇەندىن ئارتۇق كىرىم قىلدىم. 1990- يىلى بارىكۆل

قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسى يېزا ئىگىلىك پەن- تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇشقا ئەھمىيەت بەرمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **سابىرجان سېيىت** خەۋەر قىلىدۇ: قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسى يېزا ئىگىلىك پەن- تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىپ، پەن - تېخنىكا ئارقىلىق يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈش قەدىمىنى تېزلەتمەكتە.

بۇ ناھىيە يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، يېزا ئىگىلىك پەن- تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتىگە رەھبەرلىكنى ھەقلىق كۈچەيتىپ، تۇرلۇك ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى يولغا قويدى. پەن- تېخنىكا خادىملىرىنى ئىشلەپچىقىرىشنىڭ 1- سېپىگە ئۆتەتىپ، ئۇلارنىڭ رولىدىن تولۇق پايدىلاندى. يېزا، كەنتلەردە ئىلمىي ئۇسۇلدا باشقۇرۇش يېلىدىن بۇيان ناھىيىدە پەن- تېخنىكىغا مەسئۇل ھاكىم، يېزىدا پەن- تېخنىكىغا مەسئۇل يېزا باشلىقى، كەنتتە پەن- تېخنىكىغا مەسئۇل كەنت باشلىقى بولۇشنى ئىشقا ئاشۇردى. ناھىيە بويىچە يېزا پەن- تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇش مۇلازىملىق پونكتىدىن 15 نى قۇرۇپ، دېھقانچىلىقنىڭ قاتلاملاشقان مەزگىللىرىدە بىر تۇركۈم پەن- تېخنىكا خادىملىرىنى دېھقانلارنىڭ تېرىقچىلىق ئىشلىرىغا ۋە مايسا پەرۋىشىگە يارەملەشتۇردى. بۇ يىل 9- ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر ناھىيە ۋە يېزا، كەنتلەردە 46 قېتىم تەربىيىلەش كۇرسى ېچىلىپ، 130 مىڭ 600 ئادەم (قېتىم) ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان پەن- تېخنىكا بىلىملىرى بويىچە تەربىيىلەنىدى. شۇڭا، ئۇنتاق ئىشلىرىدا ئاساسلىق مەسئۇللارنىڭ پاختا سېتىۋېلىش پونكتلىرىغا بېرىپ، پاختا سېتىۋېلىش جەريانىدىكى ئەمەلىي مەسىلىلەرنى نەق مەيداندا ھەل قىلىپ، پاختىكارلارنىڭ غېمىنى ئەندىشىسىنى تۇگەتتى.

سۈرەتتە: ناھىيىلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى لى جىچاڭ (سولدىن 3- كىشى) پاختىكارلارنىڭ پاختا سېتىۋېلىش ئەھۋالىنى چۈشىنىۋاتقان ھالەتتە

بېرا، كەنتلەردە ئۇلمي ئۆسۈلدا باشقۇرۇش سستېمىسى، مۇلازىملىق قىلىش سستېمىسى ۋە تەربىيەلەش سستېمىسى قۇردى. 1994-

تبخنىكا بىلىملىرى بويىچە تەربىيەلەندى. شۇڭا، بۇ ناھىيىنىڭ يېزا ئىگىلىك تەرەققىياتى كۆرۈنەرلىك تېزلەشتى.

پوسكام ناھىيىسىدىكى خىش زاۋۇتلىرى خىش سۈپىتىگە ئەھمىيەت بېرىپ، بازارىدا ئۈستۈنلۈكنى ئىگىلىدى

تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز **ئابدۇۋېلىجان مەمتىمىن** خەۋەر قىلدۇ: پوسكام ناھىيىسىدىكى خىش زاۋۇتلىرى ناھىيىلىك تبخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسىنىڭ سۈپەت باشقۇرۇشنى كۈچەيتىشىگە زىچ ماسلىشىپ خىش سۈپىتىنى ياخشىلىغانلىقتىن، بازار رىقابتىدە ئۈستۈنلۈكنى ئىگىلىدى.

بازار ئىگىلىكى تەرەققىياتىغا ئەگىشىپ، پوسكام ناھىيىسىدە خىش زاۋۇتلىرى كۆپىيىپ 12 گە يەتتى، قىسمەن زاۋۇتلاردا سان قوغلىشىپ، سۈپەتكە ئەھمىيەت بەرمەيدىغان ئەھۋاللارمۇ كۆرۈلدى. بۇ ئەھۋالنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن ناھىيىلىك تبخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسى بۇ يىلنىڭ بېشىدىن باشلاپ خىشلارنى ئەۋرىشكە ئېلىپ تەكشۈرۈش قېتىم سانىنى كۆپەيتتى، ناھىيىلىك شەھەر قۇرۇلۇش ئىدارىسى، بىناكارلىق - قۇرۇلۇش شىركىتى، يېزا- بازار كارخانىلىرى ئىدارىسى ۋە ھەرقايسى خىش زاۋۇتلىرىنىڭ مەسئۇللىرى قاتناشقان سۆھبەت يىغىنى ئېچىپ، مەھسۇلاتنىڭ سۈپىتىنى ياخشىلاش توغرىسىدا مۇھاكىمە ئۈيۇشتۇردى. تبخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسى خىش زاۋۇتلىرى بىلەن مەھسۇلات سۈپىتىنى ياخشىلاش مەزمۇن قىلىنغان توختامنامە ئىمزالىدى، خىش سۈپىتى ناچار بەزى زاۋۇتلارغا سېرىق تاختا ئېسىپ ئاگاھلاندۇرۇش بەردى. ناھىيىدىكى قۇرۇلۇش ھۆددىگە بېرىش يېغىنلىرىغا تبخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسىدىن مەخسۇس خادىملار قاتنىشىپ قۇرۇلۇش قىلغۇچى ئورۇنلارغا خىش سۈپىتى لايىقەتلىك بولغان زاۋۇتلارنىڭ خىشىنى ئىشلىتىش توغرىسىدا تەكلىپ بەردى. بۇنىڭ بىلەن، خىش سۈپىتى ناچار بەزى زاۋۇتلارنىڭ رەھبەرلىكى قارشىنى ئۆزگەرتىپ، سۈپەتنى ياخشىلاش يولى بىلەن بازار رىقابتىدە پۈت تىرەپ تۇرغىلى بولىدىغانلىقىنى چۈشەندى ھەمدە چارە- تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، مەھسۇلات سۈپىتىنى ئۆزلۈكسىز ياخشىلىدى. شۇڭا 9- ئايدىكى خىشلاردىن ئەۋرىشكە ئېلىپ تەكشۈرۈش نەتىجىسى بۇ ناھىيىدە ئىشلەپ چىقىرىلىۋاتقان خىشلارنىڭ سۈپىتى ئومۇمىيۈزلۈك دەرىجە ئۆلچىمىگە يەتكەنلىكىنى، بېسىمغا بەرداشلىق بېرىش ئىقتىدارى ئىلگىرىكى % 80 تىن % 98 كە يەتكەنلىكىنى ئىسپاتلىدى.

△ كۆچا ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات بانكىسى مەبلەغ توپلاشنى چېكىتوڭ، 9- ئاينىڭ 28- كۈنىگىچە 200 مىليون يۈەن پاختا سېتىۋېلىش مەبلىغى تارقاتتى.

ئابلىمىت ئەبەيدۇللا

△ ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىسى بويىچە نۆۋەتلىق پاختىچىلىق بازىسى - گۈلئاۋات يېزىسى 10- ئاينىڭ 3- كۈنىگىچە دۆلەتكە 30 مىڭ 100 دەن سۈيەتلىك پاختا سېتىپ بەردى. **ئەركىن پالتى**

△ گۇما ناھىيىسىنىڭ كۆكتېرەك يېزىسى 8- ئاينىڭ 20- كۈنىدىن 9- ئاينىڭ 23- كۈنىگىچە دۆلەتكە 280 مىڭ 294 كىلوگرام پاختا سېتىپ بەردى. بۇ، ئۇنكەن يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن 264 مىڭ 290 كىلوگرام كۆپ.

مۇھەممەت ھېيت

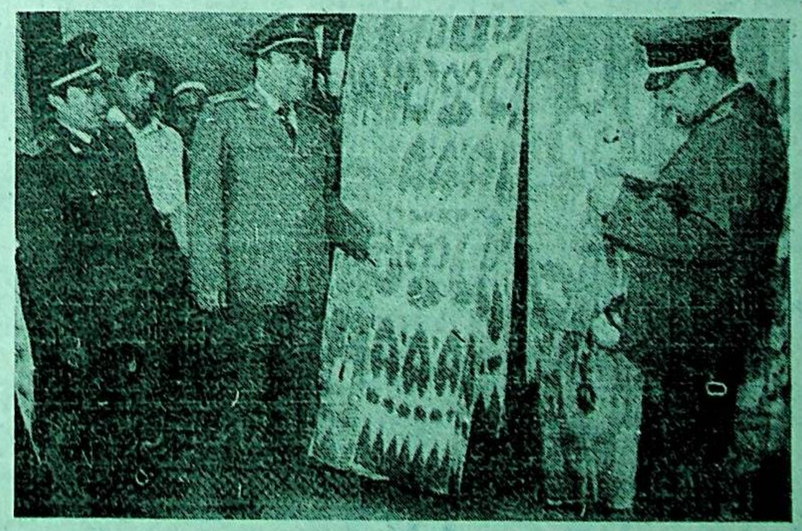

قەشقەر كونىشەھەر ناھىيىلىك پاختا - چىگە شىركىتى ئايدىڭكۆل كەنتىدىكى نامراتلارغا يۆلەك بولماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئەنۋەرجان ئەمەت** خەۋەر قىلدۇ: قەشقەر كونىشەھەر ناھىيىسىنىڭ ئوپال يېزىسىدىكى ئايدىڭكۆل كەنتى يېزا بويىچە نامرات كەنتلەرنىڭ بىرى ئىدى. كونىشەھەر ناھىيىلىك پارتكوم ، خەلق ھۆكۈمىتى بۇ كەنتنى ناھىيىلىك پاختا - چىگە شىركىتىگە بۇ يىلنىڭ بېشىدىن باشلاپ 3 يىل ئىچىدە نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇپ، ھاللىق سەۋىيىگە يەتكۈزۈشكە ھۆددىگە بەرگەن ئىدى.

يېڭىشلاش، دۆلەت مۇداپىئە قۇرۇلۇشى قاتارلىقلارغا بولۇپ، جەمئىي 150 مىڭ يۈەنگە يېقىن پۇل ياردەم قىلدى.

ئابلا كامال

△ توقسۇ ناھىيىلىك يەرلىك باج ئىدارىسىنىڭ يولتۇزباغ يېزا مەركىزىي پونكتى 9- ئاينىڭ ئاخىرىغىچە 226 مىڭ يۈەن باج يىغىۋېلىپ، يىللىق باج يىغىش ۋەزىپىسىنىڭ % 98 نى ئورۇنداپ بولدى.

ئىبرىز كېۋىر

△ مارالبېشى ناھىيە ئاۋات يېزا 2- كەنت 1- مەھەللىدىكى دېھقان ئابدۇرېھىم غوجى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، غەلۋىر، سېۋەت، ئەلگەك، بۆشۈك قاتارلىقلارنى ياساپ سېتىپ 3200 يۈەن كىرىم قىلدى.

ئابلىمىت يۈسۈپ

△ تۇرپان شەھرىنىڭ يار يېزىسى 3 تەرەپنىڭ 8 مىليون 464 مىڭ 162 يۈەن مەبلەغ سېلىشى بىلەن 9- ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر 23 كىلومېتىر ئېرىق، 827 توما، 7 كۆۋرۈك ياسىدى. 62 ئېرىقنى ئوڭشىدى. 21 قۇدۇق قېزىپ يۇرۇشلەشتۇردى.

ئەكبەر نىياز

△ ئاتۇش شەھرىنىڭ كاتتايلاق يېزىسىدىكى پاختكارلار 10- ئاينىڭ 7- كۈنىگە قەدەر دۆلەتكە 18 مىڭ دەن پاختا سېتىپ بەردى.

ئابلىز ئابلەت مەخسۇم

پاشاگۈل ئابلىز

△ يېڭىشەھەر ناھىيىسىنىڭ ياندۇرما يېزىسى 9- ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر 137 مىڭ 560 يۈەن مەبلەغ سەرپ قىلىپ، 5500 مودىن ئارتۇق بوز يەر ئاچتى. 8 ئېرىق، 5 كىلومېتىر يول، 25 توما-تاقاق ياسىدى، 10 كىلومېتىر زەيكەش چاپتى.

- سابىرجان سېيىت

△ يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئاتۇش شەھىرىدىكى تالىپ ھاجى، كېرىم ھاجى، يۇسۇپ ھاجى، تۇرسۇن ھاجى قاتارلىق ئالدىن بېيىغان ئىشلىلەر يېزا، كەنت يول قۇرۇلۇشى ئۈچۈن 800 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ ئاجرىتىپ، 5.5 كىلومېتىر ئۆزۈنلۇقتىكى كەنت يولغا قارىماي، 7.5 كىلومېتىر يولغا شېغىل يانقۇزۇپ، يېزا، كەنت يوللىرىنى راۋانلاشتۇردى.

نۇرۇڭكۆل ناپىر

△ يەكەن ناھىيە خاڭدى بازار گۈزەلباغ كەنتىنىڭ 4- مەھەللىسىدىكى دېھقان ھاۋاخان دۆلەتكە 1088 كىلوگرام پاختا سېتىپ بېرىپ، 15 مىڭ 675 يۈەن كىرىم قىلدى.

ئابدۇراخمان نۇرمۇھەممەت

△ خېجىك ناھىيىسىنىڭ بارۇن خارمودون يېزىسىدىكى 915 يەككە تېجارەتچى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، يېزىدىكى ئالاھىدە قىممەتچىلىقى بار ئىشلىلەر ھەمدە دېھقان، چارۇچىلارنىڭ ئېچىدىغان سۆيىنى

خوتەن ۋىلايەتلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى تۇرلۇك ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى ئىزچىللاشتۇرغانلىقتىن، ھازىر ۋىلايەت بويىچە يەككە سودا - سانائەتچى ئائىلىسى 22 مىڭدىن كۆپرەككە، كەسىپ بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقانلار 34 مىڭ 530 ئادەمگە، رويخەتكە ئالدۇرغان مەبلىغى 65 مىليون 670 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

سۆزەتتە : خوتەن ۋىلايەتلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ مەسئۇللىرى قاراقاش ناھىيىسىنىڭ مەركىزى سودا بازىرىدىكى يەككە تېجارەتچىلەرنىڭ سودا - سېتىق ئەھۋالىنى ئىگىلىمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن** فوتوسى

سۆزەتتە: ناھىيىلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى لى جېچىك (سولدىن 3- كىشى) پاختكارلارنىڭ تەلەپ - پىكىرلىرىنى ئاڭلىماقتا.

نىياز سالتار فوتوسى

ئامبارلىرىنى كۆردۈم ھەمدە، ئۇنى قانداق قىلىپ مۇشۇنداق بېيىغانلىقى ھەققىدە سۆزلەپ بېرىشكە تەكلىپ قىلدىم.

شىركەت ئىشنى ئالدىئ بىلەن دېھقانلارنى ئېغىر جىسمانىي ئەمگەكتىن قۇتۇلدۇرۇپ، ئىش ئۇنۇمىنى ئۇستۇرۇشتىن باشلاپ يىل بېشىدىلا شىركەت مالىيەسىدىن 32 مىڭ 200 يۈەن چىقىرىپ، 18 ئات كۆچىگە ئىگە قول تراكتورى، 1 سۆلياۋ يوپۇق يېپىش ماشىنىسى، سېيالكا قاتارلىق بىر يۈرۈش چاتما سايمان، بىر ئوت- چۆپ توغراش ماشىنىسى ئېلىپ بەردى. بۇ يىل 3- ئايدا يەنە ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئىئانە قىلىش، شىركەت مالىيەسىدىن چىقىم قىلىش ئارقىلىق 2300 كىلوگرام ئۇن، 4 تونىنا خېمىيىۋى ئوغۇت، 40 كىلوگرام پاختا، 3070 يۈەن نەق پۇلنى بۇ كەنتتىكى 80 نامرات ئائىلىگە تارقىتىپ بەردى. بۇ يىل 8 - ئايدا يەنە 2 يۈرۈش ئۇن تارتىش ماشىنىسى سېتىۋېلىپ، بۇ كەنتتىكى دېھقانلارغا ئۇن زاۋۇتى قۇرۇپ بەردى.

ئاقسۇ شەھرى توپلۇق يېزىسىدا ئېگىز ئورنىغا تېرىلغان 962 مو كۆزلۈك كۆكتات ياخشى ئوخشىدى، ئومۇمىي ھوسۇل 2390 تونىنغا، مو بېشى ھوسۇلى 2.5 تونىنغا يېتىشى مۆلچەرلەنمەكتە.

سۆزەتتە: دېھقانلار كۆكتات پەرۋىشىدە.

ئابدۇرېھىم كېرەم فوتوسى

قىلدىم. 1990 - يىلى بارىكۆل تۇقۇمچىلىق زاۋۇتى بىلەن 10 يىللىق توختام تۈزۈپ، دراپ ئەكىلىپ ساتتىم. شۇنىڭ بىلەن كىرىسىم يىلدىن - يىلغا ئېشىپ، 200 مىڭ يۈەن پايدا ئالدىم. كېيىن تىجارەت دائىرەمنى تېخىمۇ كېڭەيتىپ، 1992 - يىلى 70 مىڭ يۈەن سەرپ قىلىپ، ياغ زاۋۇتى ۋە پاييىاق زاۋۇتى قۇردۇم. بۇنىڭدا نامرات ئائىلىلەرنىڭ 20 نەچچە پەرزەنتى ئىشلەيدۇ. مەن ئۇلارغا ھەر ئايدا 200 يۈەندىن 300 يۈەنگىچە ئىش ھەققى بېرىمەن ھەمدە ئۇلارنىڭ ھېيىت - بايرام ۋە قىشلىق تۇرمۇشىدىن خەۋەر ئالىمەن.

ئۇ بېيىغاندىن كېيىن نامرات ئائىلىلەر ۋە يۇرتداشلىرىنى ئۇنتۇپ قالماي، 1995 - يىلى كېچىگىز باشلانغۇچ مەكتېپىگە 4000 يۈەن ئىئانە قېتىۋ، 1996 - يىلى 25 مىڭ يۈەن سەرپ قىلىپ، كېچىگىز كەنت يولىنىڭ 1700 مېتىر قىسمىنى ياساپ بېرىپتۇ. بۇ يىل يەنە 1300 يۈەن سەرپ قىلىپ، نامرات ئائىلىلەرنى ئىقتىسادىي جەھەتتىن يۆلەپتۇ.

سۆھبەت ئاخىرىدا، ئۇ يەنە 200 مو بوز يەر ئېچىشقا تۇتۇش قىلغانلىقى ھەمدە قورۇ ئىچىگە 1 مىڭ زاۋۇتى قۇرماقچى بولغانلىقىنى ئېيتتى. مەن ئۇنىڭ غايىسىنىڭ تېزرەك ئەمەلگە ئېشىشىغا تىلەكداشلىق بىلدۈرۈپ، ئۇنىڭ بىلەن خوشلاشتىم.

ئابلىز ئابلەت مەخسۇم

قەشقەر مالىيە - سودا مەكتىپى قۇرۇلغان 40 يىلدىن بۇيان جەمئىيەتنىڭ تۇرغۇن ئىختىساسلىق خادىم تەربىيەلەپ بەردى

قادىلجان ھايدۇقادىر

قەشقەر مالىيە - سودا مەكتىپى قۇرۇلغان 40 يىلدىن بۇيان پارتىيەنىڭ مائارىپ فائجىيىدا باشتىن- ئاخىر چىڭ تۇرۇپ، ئىدىيىنى ئازاد قىلىپ، يول ئېچىپ ئىلگىرىلىدى. بولۇپمۇ يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان بۇ مەكتەپ مائارىپىنى زامانىۋىلىشىشقا، دۇنيانىڭ كەلگۈسىگە يۈزلەندۈرۈشنى ھەرىكەت قىلىنەماسى ۋە كۆرەش نىشانى قىلىپ، جەمئىيەتكە زور بىر تۆرکۈم كەسپىي ئىختىساس ئىگىلىرىنى تەربىيەلەپ بېرىپ، قەشقەر ۋىلايىتىنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشى ئۈچۈن گەۋدىلىك تۆھپە قوشتى.

بۇ مەكتەپ ئوقۇتۇش سۈپىتىنى ئۈستۈرۈش ئۇچۇن، ئالدى بىلەن ئوقۇتقۇچىلارنى كەسپىي جەھەتتىن تەربىيەلەشكە ئەھمىيەت بەردى، تۆرلۈك تەربىيەلەش يوللىرى ئارقىلىق تولۇق ئوتتۇرا ۋە ئوتتۇرا ئېخنىكوم ئوقۇش تارىخىغا ئىگە 28 ئوقۇتقۇچىنى ئالىي ئېخنىكومدىن يۇقىرى مەدەنىيەت سەۋىيىسىگە ئىگە قىلدى. ھازىر بۇ مەكتەپتە 94 ئوقۇتقۇچى بار بولۇپ، ئۇلار ئىچىدە ئالىي ئېخنىكومدىن يۇقىرى ئوقۇش تارىخىغا ئىگە ئوقۇتقۇچىلارئومۇمي ئوقۇتقۇچىلارنىڭ % 95 نى ئىگىلەيدۇ. ئوقۇتقۇچىلار قوشۇنى ئىچىدە لېكتورلۇق ئۇنۋانىغا ئىگە بولغانلار 56 گە، ئالىي لېكتور 13 كە يەتتى.

بۇ مەكتەپ يەنە چەكلىك مالىيە كۆچى ۋە ماددىي كۈچ ئارقىلىق ئوقۇتۇش ئاساسىي ئەسلىھەلىرىنى ياخشىلاپ، ئوقۇتۇش ۋاستىلىرىنىڭ زامانىۋىلىشىشنى ئىشقا ئاشۇردى. 1990-يىلدىن باشلاپ، ۋىلايەتلىك مالىيە باشقارمىسىنىڭ زور كۈچ بىلەن قوللىشى ئارقىسىدا، ئىلگىرى - ئاخىر بولۇپ 42 دانە كومپيۇتېر سېتىۋالدى، ئېلېكترونلۇق ئوقۇتۇش ئۈيى، كومپيۇتېر بويىچە ئوقۇتۇش ئۈيى ۋە تەجرىبخانا سالدى. كۈتۈپخانىدا ساقلىنىۋاتقان كىتابلارنىڭ تۆرى ۋە سانىنى كۆپەيتتى. ھازىر بۇ مەكتەپ 27 مىڭ 123 كۆادرات مېتر قۇرۇلۇش كۆلىمىگە ئىگە بولۇپ، ئوقۇغۇچى، ئوقۇتقۇچى، ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ ئۆگىنىش، تۇرمۇش شارائىتى زور دەرىجىدە ياخشىلاندى.

بۇ مەكتەپ مالىيە مىنىستىرلىكى بەلگىلىگەن ھەر خىل كەسپىي ئوقۇتۇش ۋەزىپىلىرىنى بىر قەدەر ياخشى ئورۇندىغاندىن سىرت، كۆپ قاتلاملىق ۋە يۇقىرى قاتلاملىق ئوقۇتۇشنى تەرەققي قىلدۇردى. 1985-يىلى تۇنجى قېتىم ئازسانلىق مىللەت كادىرلىرى مالىيە-بوغالتىرلىق ئالىي تېخنىكوم سىنىپى ئاچقاندى. 1988-يىلدىن باشلاپ جۇڭخۇا بوغالتىرلىق بويىچە سىرتتىن ئوقۇتۇش مەكتىپى بۇ مەكتەپتە دىسىپرىتاتسىيە پونكتى قۇردى. 1996-يىلدىن باشلاپ جۇڭخۇا بوغالتىرلىق بويىچە سىرتتىن ئوقۇتۇش سىنىپىنى ئازسانلىق مىللەتلەرنى تەربىيەلەش مەركىزىگە ئۆزگەرتىش تەستىقلاندى. 1997-يىلى ئاپتونوم رايونلۇق مائارىپ كومىتېتنىڭ تەستىقلىشى بىلەن شىنجاڭ مالىيە - ئىقتىساد ئىنستىتۇتى- قەشقەر مالىيە - سودا مەكتىپى ئالىي تېخنىكوم بويىچە سىرتتىن ئوقۇش پونكتى قۇرۇلۇپ، بۇ سىنىپقا جەنۇبىي شىنجاڭدىكى 4 ۋىلايەت، ئوبلاستتىن چوڭلار ئالىي مەكتەپ ئىمتىھانىغا قاتناشقانلار قوبۇل قىلىندى. يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، بۇ مەكتەپ قەشقەر ۋىلايىتى، قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستى ئۈچۈن مالىيە، باج، پۇل مۇئامىلە ئىشلىرى بويىچە كۆپلەپ كەسپىي تايانچلارنى تەربىيەلەپ بەردى. 40 يىلدىن بۇيان قەشقەر مالىيە - سودا مەكتىپىنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلارنىڭ سانى 12 مىڭ 818 گە يەتتى.

بۇ ئوقۇغۇچىلار پۈتۈن شىنجاڭنىڭ ھەرقايسى جايلىرىغا تارقالغان بولۇپ، ئۇلارنىڭ كۆپ قىسمى ئىقتىسادىي خىزمەتتىكى تايانچ كۈچلەردىن بولۇپ قالدى. بۇ مەكتەپ يۇقىرىقدەك نەتىجىلەر بىلەن كۆپ قېتىم ۋىلايەت ۋە شەھەر تەرىپىدىن «مەدەنىي ئورۇن»، «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بويىچە ئۈلگە كۆرسىتىشتە ئۆلچەمگە يەتكەن ئورۇن»، «ئارمىيە- خەلق ئورتاق مەنىۋى مەدەنىيلىك بەرپا قىلىشتىكى نەمۇنىچى ئورۇن» دېگەن ناملارغا ئېرىشتى. 1994-يىلى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى بۇ مەكتەپنى ئاپتونوم رايون بويىچە نۇقتىلىق ئوتتۇرا دەرىجىلىك تېخنىكوم دەپ تەستىقلدى.

ئاقسۇ شەھىرى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ قالايمىقان ھەق ئېلىش ئەھۋالىنى تۈزەتتى

ئۇلچەمنى مۇزاكىرە قىلىپ ئورتاق بېكىتتى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئىقتىسادىي قىينىچىلىقى ئېغىر بولغان بىر تۈركۈم ئوقۇغۇچىلارنىڭ 14 مىڭ 419 يۈەن ئوقۇش ماتېرىيال پۇلىنى كەچۈرۈم قىلدى.

بۇ يىل 9-ئايدا بىر قىسىم مەكتەپلەر ئوقۇغۇچىلارنى تىزىملاش ھەققىنى 10 يۈەن كۆپەيتىپ، بەلگىلىمىدىن ئاشۇرۇپ ھەق ئالغاندى. مائارىپ ئىدارىسى بۇ ئەھۋالدىن خەۋەر تاپقاندىن كېيىن، دەرھال كۈچ تەشكىللەپ، شەھەر رايونىدىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇغۇچىلارغا ھەق ئېلىش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ چىقتى. ئاندىن ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئىقتىسادىي ئەھۋالىغا ئاساسەن، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ھەق ئېلىش ئۆلچىمىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، 182 ئورۇنغا ئاممىۋى سورۇنلار تىجارەت گۇۋاھنامىسى بەردى، 1065 كىشىنىڭ ساغلاملىقىنى تەكشۈردى، بۇ شەھەر ھازىر بار بولغان بېمەكلىك تىجارىتى بىلەن شۇغۇللانغۇچى 1951 ئورۇنغا قارىتا نازارەتنى كۈچەيتتى.

ئۇنىڭدىن باشقا بېمەكلىك تازىلىقى نازارەتچىلىرى قانۇننى قاتتىق ئىجرا قىلىپ، قانۇن-قائىدىلەرگە خىلاپ قىلمىشلارنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى. بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان 44 ئائىلىگە بېمەكلىك كەسپىي تازىلىقى بويىچە مەمۇرىي جازا بەردى. تازىلىق ئىجازەتنامىسى ئالماي بېمەكلىك تىجارىتى بىلەن شۇغۇللانغان 58 ئائىلىنىڭ تىجارىتىنى توختاتتى.

بورتالا شەھىرى بېمەكلىكلەر تازىلىقىنى مەركەز قىلغان ئاممىۋى تازىلىق پائالىيىتىنى قانات يايدۇرماقتا

تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز **تۇرسۇن ئىمىن،** ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ياقۇپجان ھىلاخۇن** خەۋەر قىلىدۇ: بورتالا شەھىرى بېمەكلىكلەر تازىلىقى، ئاممىۋى سورۇنلار تازىلىقىنى كۈچەيتىپ، يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش، داۋالاش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ تەن ساغلاملىقىنى ئاشۇرۇشتا كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشتى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان بۇ شەھەر بېمەكلىكلەر تازىلىقىنى مەركەز قىلغان ئاممىۋى تازىلىق پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشنى خەلق ئاممىسىنىڭ ساغلاملىق سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشتىكى مۇھىم تەدبىر قاتاردا چىڭ تۇتتى. بېمەكلىك ۋە ئاممىۋى سورۇنلار تازىلىقىنى نازارەت قىلىپ باشقۇرۇش ئورگانلىرىنى قۇرۇپ، شەھەر، يېزىلار ئۆزئارا تورلاشتۇرۇلغان باشقۇرۇش سىستېمىسىنى شەكىللەندۈردى. «بېمەكلىكلەر قانۇنى» ئېلان قىلىنغاندىن كېيىن، ئەسلىدە بار بولغان بېمەكلىكلەرنى نازارەت قىلىش ئورنى ئاساسىدا، ئاممىۋى تازىلىققا نازارەت قىلىش ئورنى قۇردى. مەھسۇلات پىششىقلاپ ئىشلەش، ساقلاش، سېتىش جەريانىدىكى نازارەتنى كۈچەيتىش بىلەن بىللە، ئورۇپ قاچىلانغان بېمەكلىكلەردە زاۋۇت نامى، تۇر نامى، ئىشلەپ چىقىرىلغان ۋاقتى، ساقلاش مۇددىتى ياكى سۈپەتكە كاپالەتلىك قىلىش مۇددىتى، زاۋۇت ئورنى تولۇق بولۇشنى ئىشقا ئاشۇردى، ئاممىۋى سورۇنلار تىجارىتىدە تازىلىق ئىجازەتنامىسى تارقىتىش ۋە ساغلاملىق تەكشۈرۈش تۈزۈمىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، 182 ئورۇنغا ئاممىۋى سورۇنلار تىجارەت گۇۋاھنامىسى بەردى، 1065 كىشىنىڭ ساغلاملىقىنى تەكشۈردى، بۇ شەھەر ھازىر بار بولغان بېمەكلىك تىجارىتى بىلەن شۇغۇللانغۇچى 1951 ئورۇنغا قارىتا نازارەتنى كۈچەيتتى.

ئۇنىڭدىن باشقا بېمەكلىك تازىلىقى نازارەتچىلىرى قانۇننى قاتتىق ئىجرا قىلىپ، قانۇن-قائىدىلەرگە خىلاپ قىلمىشلارنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى. بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان 44 ئائىلىگە بېمەكلىك كەسپىي تازىلىقى بويىچە مەمۇرىي جازا بەردى. تازىلىق ئىجازەتنامىسى ئالماي بېمەكلىك تىجارىتى بىلەن شۇغۇللانغان 58 ئائىلىنىڭ تىجارىتىنى توختاتتى.

باي ناھىيىسى يودلۇق تۆز ئىشلەپچىقىرىشنى چىڭ تۇتۇپ يەرلىك كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئالدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ھەسەن ئابدۇۋۇلى** خەۋەر قىلىدۇ: بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، باي ناھىيىسى يودلۇق تۆز ئىشلەپچىقىرىش ۋە تارقىتىشقا بولغان رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىپ، كۆپ ئۇچرايدىغان يەرلىك كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئالدى.

باي ناھىيىسى يەرلىك كېسەللىك كۆپ ئۇچرايدىغان ئاساسلىق رايونلارنىڭ بىرى، يودلۇق تۆز ئىشلەپچىقىرىش ۋە تارقىتىشنى تۆز ئۇستىگە ئالغان باي ناھىيىلىك تۆز زاۋۇتى بۇ يىل بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش ۋە سۈپەت - ئۇنۇمگە تەڭ ئېتىبار بېرىش ئاساسىدا يودلۇق تۆز ئىشلەپچىقىرىش ۋە تارقىتىشقا بولغان رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىپ، كۆپ ئۇچرايدىغان يەرلىك كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئالدى. ھەمدە ئاھالە ئارىسىدا يودلۇق تۆز ئىشلەپچىقىرىش قەدىمىنى تېزلەتتى. بىر قىسىم يەرلىك مەبلەغ سېلىپ، تېخنىكا بىلەن مەسئۇلىيەت، ۋەزىپىنى ھەر بىر سېخ، شەخسلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈردى. بۇ يىل 1-ئايدىن 9-ئاينىڭ ئاخىرلىرىغىچە 2500 تونناندىن ئارتۇق سۈپەتلىك يودلۇق تۆز ئىشلەپ چىقاردى.

ھازىر ناھىيە بويىچە% 90 ئائىلىدە يودلۇق تۆز ئىستېمال قىلىنىدىغان بولدى.

لەنجۇ ھەربىي رايونى ئورۇمچى باش دوختۇرخانىسى كۆپ يىللاردىن بۇيان چىش ئىمراشقا ئائىت مەسلىھەت بېرىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ھەر مىللەت بىمارلىرىنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى.

لۇكچۇن بازارلىق سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش پونكتى ئاپتونوم رايون بويىچە «مەدەنىي ئورۇن» دېگەن نامغا ئېرىشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تاھىرجان قادىر** خەۋەر قىلىدۇ: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان لۇكچۇن بازارلىق سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش پونكتى بازارنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇپ، ساختا، ناچار تاۋارلارنى تازىلاشقا ئەھمىيەت بېرىپ، ئىستېمالچىلارنىڭ ھوقۇق- مەنپەئىتىنى ئۈنۈملۈك قوغدىدى.

بۇ پونكتنىڭ ئۆز رولىنى ياخشى جارى قىلدۇرۇشىدا بازار ئىگىلىرىنىڭ ھەمكارلىشىشى ئايرىلماس بىر قىسىم بولۇپ، تىجارەتچى بولۇش، خېرىدارلارغا مەدەنىي مۇلازىملىق قىلىش، ئىستېمالچىلارنىڭ ئىشەنچىسىگە ئېرىشكەن ماگىزىن بەرپا قىلىش پائالىيەتلىرىنى قانات يايدۇرۇپ، مەنپەئەتلىك قۇرۇلۇشنى ئىلگىرى سۈرۈپ ياخشى ئىجتىمائىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى. شۇڭا بۇ پونكىت يېقىندا ئاپتونوم رايونلۇق سودا- سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى تەرىپىدىن

رايوندىكى بىر قسىم مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇغۇچىلارغا سېلىق سېلىش، ئارقىلىق يىغىۋالغان 22 مىڭ 41 يۈەننى ئېنىقلاپ چققاندى. ئۇلار بۇ پۇللارنى ئۆز ۋاقتىدا ئائىلە باشلىقلىرىغا ئوقتۇرۇپ بەرگەندى. بۇ يىل يېڭى ئوقۇش مەۋسۇمى باشلىنىشتىن ئىلگىرى مەكتەپ مۇدىرلىرى يىغىنى ئېچىپ، ھەق ئېلىش

تەشكىللەپ، شەھەر رايوندىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈردى. تەكشۈرۈش جەريانىدا مەكتەپلەر تىزىملاش باھانسى بىلەن يىغىۋالغان 16 مىڭ 500 يۈەننى ئىگىلىرىگە قايتۇرۇپ بېرىپ، ئاتا - ئانىلارنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى.

خەۋىر تاپقاندىن كېيىن، دەرھال كۆچ

ئۇنۇملۈك قوغدىدى.

بۇ پونكىت ئۆز رولىنى ياخشى جارى قىلدۇرۇش بىلەن بىللە مەنىۋى مەدەنىيەتنىڭ قۇرۇلۇشىغا ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى. ئۇلار ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا ياخشى ئوبراز تىكلەش، تىجارەتچىلەر ئارىسىدا مەدەنىي

قۇمۇل ۋىلايىتى يەر ئىشلىتىشنى ماكرولۇق باشقۇرۇشنى كۈچەيتمەكته

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابلىز ئۆمەر ھاجى** خەۋىر قىلدۇ: قۇمۇل ۋىلايىتى يەر ئىشلىتىش ئومۇمىي گەۋدە پلانى، يەر ئېچىش، ئۆزلەشتۇرۇش ۋە ئېتىز-ئېرىق ئاساسىي ئەسلىمەلەر قۇرۇلۇشى مۇھىم مەزمۇن قىلىنغان يەر ئىشلىتىشنى ماكرولۇق باشقۇرۇش سالمىقىنى ئاشۇردى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان بۇ ۋىلايەتتىكى ھەر دەرىجىلىك يەر باشقۇرۇش تارماقلىرى رادىئو، تېلېۋىزور، گېزىت - ژۇرنال، قارا دوسكا قاتارلىق تەشۋىقات ۋاستىلىرىدىن پايدىلىنىپ، «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» قاتارلىق قانۇن - نىزاملارنى تەشۋىق قىلدى. ھەر يىلى «25-ئىيۇن» يەركۈنى مۇناسىۋىتى بىلەن كەڭ كۆلەملىك تەشۋىقات پائالىيەتلىرىنى قانات يايدۇردى. بۇنىڭ بىلەن يەرنى قوغداش، يەردىن ھەقلىق پايدىلىنىش كىشىلەرنىڭ ئاڭلىق ھەرىكىتىگە ئايلاندى.

بۇ ۋىلايەتتىكى 2 ناھىيە، 1 شەھەر يەرنى ئېنىقلاش، تەرتىپكە سېلىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، يەر ئىشلىتىش تۈزۈمى ئىسلاھاتىنى پائال ئىلگىرى سۈرۈپ، يەر ئىشلىتىش ھوقۇقىنى ھەقلىق ئوتۇنۇپ بېرىش سىناق نۇقتىلىرى خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، بۇ جەھەتتە چوڭ قەدەم بىلەن ئىلگىرىلىدى. 1996-يىلى قۇمۇل شەھەرلىك ۋە باركۆل ناھىيىلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىلىرى دۆلەت ئىگىلىكىدىكى يەرنى ئىشلىتىش ھوقۇقىنى ھەقلىق ئوتۇنۇپ بېرىش رەسمىيەتىدىن 24 نى بېجىردى، توختامدىن كىرگەن كىرەمنى 3 مىليون 160 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزدى. باركۆل ناھىيىسى ئۆز جايىنىڭ ئەھلىيىتىگە ئاساسەن، يەر ئىشلەتكۈچىلەردىن

گۇرۇپ پۇلى ئېلىش ئۇسۇلىدىن پايدىلىنىپ، قۇرۇلۇشلارغا يەر ئىشلىتىش ئوتكىلىنى چىڭ تۇتتى. ھەر دەرىجىلىك يەر باشقۇرۇش تارماقلىرى چوڭ، ئوتتۇرا تېپتىكى كارخانىلارنىڭ يەر ئىشلىتىشنى قاتتىق كونترول قىلىپ، 8 يىل جەريانىدا لەنجۇ-شىنجاڭ تۆمۈريولىنى قوش لىنىيەلەشتۇرۇش قۇرۇلۇشى، تۇرپان - قۇمۇل نېفتلىكىنى ئېچىش قۇرۇلۇشى، نۇركابىل قۇرۇلۇشى قاتارلىق دۆلەتنىڭ نۇقتىلىق قۇرۇلۇشلىرىغا كېرەكلىك يەرنى پلانلاش، باھالاش، تىزىملاش خىزمىتىنى پۇختا ئىشلەپ، يەر ئىشلەتكۈچى ئورۇنلارنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى. يەر ئارخىپىنى باشقۇرۇش خىزمىتىنى پلانلىق، تەرتىپلىك ئىشلەپ، ۋىلايەتنىڭ يەر ئىشلىتىشتىكى ئۆزگىرىش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ ئېنىقلاپ تۇردى.

ئۇلار يەنە يەرنى تىزىملاش، گۇۋاھنامە تارقىتىشقا ئەھمىيەت بەردى. بۇ يەر ئېچىپ ئىشلەشتىكى ئۆزگىرىش ئەھۋالىنى

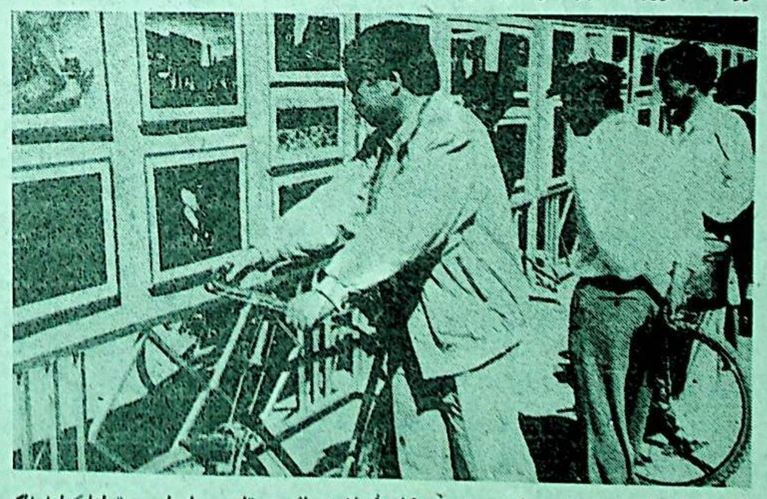

ئېلى ئوبلاستلىق فوتو سۈرەتچىلەر جەمئىيىتى ئېلى ئوبلاستىنىڭ ھەر قايسى ساھەلىرىدە قولغا كەلتۈرۈلگەن ئالاقىلىق نەتىجىلىرىنى تەشۋىق قىلىش ئۈچۈن يېقىندا فوتو سۈرەت كۆرگەزمىسى ئۆتكۈزدى.

سۈرەتتە: ئامما كۆرگەزمە كۆرمەكته.

تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز **مىرزەخمەت مۇھەممەت** فوتوسى

سائادەت يولى

مۇكاپاتلىق ماقالە

پلانلىق تۇغۇتنى يولغا قويۇش - سوتسىيالىستىك ئائىلىلەرنىڭ ئاساسىي قانۇنى ۋە نىكاھ قانۇنىدا بەلگىلەنگەن قانۇنىي پرىنسىپ. ئاساسىي قانۇندا: «دۆلەت پلانلىق تۇغۇتنى يولغا قويۇپ، نوپۇسنىڭ كۆپىيىشىنى ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات پلانىغا ئۇيغۇنلاشتۇرۇدۇ، ئەر بىلەن ئايالنىڭ پلانلىق پەرزەنت كۆرۈش مەجبۇرىيىتى بار» دەپ ئېنىق بەلگىلەنگەن. بۇنىڭدىن شۇنى كۆرۈۋېلىشقا بولىدۇكى، پلانلىق تۇغۇتنى يولغا قويۇش - دۆلىتىمىز پۇقرالىرىنىڭ ھوقۇقى، شۇنداقلا ئەر-خوتۇنلارنىڭ ئورتاق مەجبۇرىيىتى.

پلانلىق تۇغۇت مەسلىسىدە، پلانلىق تۇغۇش - تۇغماسلىق ئايالىلارنىڭ ئىشى، ئەر بىلەن ئانچە مۇناسىۋىتى يوق دېگەن قاراش مەۋجۇت. مەسىلىگە مۇنداق بىر تەرەپلىمىلىك قاراشنىڭ ئۆزى نەزەرىيە ۋە ئەمەلىيەت جەھەتتە خاتا. چۈنكى ئەر بىلەن ئايالنىڭ ھەر ئىككىلىسى تۇغۇتنىڭ ئاساسىي مەنبەسى. ئەگەر مەسئۇلىيەت بىر تەرەپكىلا ئىتتىرىپ قويۇلسا، ئاخىرىدا يامان ئاقىۋەت كېلىپ چىقىدۇ. ئەر-ئايال 2 تەرەپ ئىدىيە ۋە ھەرىكەت جەھەتتە پلانلىق تۇغۇتنى ئۆزىنىڭ مەجبۇرىيىتى دەپ قاراپ، ئۆزئارا ماسلىشىپ، ئۇنۇملۈك تەدبىر قوللانغاندىلا، ئاندىن پلانلىق تۇغۇتنى ياخشى يولغا قويغىلى بولىدۇ.

پلانلىق تۇغۇتنى يولغا قويۇپ، نوپۇسنىڭ كۆپىيىشىنى تىزگىنلەش، نوپۇسنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈپ، ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتقا ئۇيغۇنلاشتۇرۇش - دۆلىتىمىزنىڭ نوپۇسنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتىكى ئۇزاق مۇددەتلىك پلانى. پلانلىق تۇغۇتنى يولغا قويۇش ئەر ، ئايال 2 تەرەپنىڭ دۆلەت، جەمئىيەت ۋە كېيىنكى ئەۋلادلار ئالدىدا ئادا قىلىشقا تېگىشلىك بۇرچى ھەم مەجبۇرىيىتى دېگەن ئىدىيىنى مۇستەھكەم تۇرغۇزغاندىلا ئاندىن پلانلىق تۇغۇتنى ياخشى يولغا قويغىلى بولىدۇ. ھازىرقى ۋاقىتتا «بالىسى كۆپنىڭ بەختى كۆپ» دەيدىغان كونا قاراشقا قارشى تۇرۇشىمىز، ئاز ھەم ساز تۇغۇشنى ھەم ياخشى بېقىپ تەربىيىلەشنى ئىشقا ئاشۇرۇشىمىز كېرەك. بۇ دۆلىتىمىزنىڭ پلانلىق تۇغۇتنى يولغا قويۇش تۇغرىسىدىكى تۈپ سىياسىتىنىڭ تەلىپى. ئەگەر نوپۇسنىڭ كۆپىيىشى پلانسىز بولۇپ كەتسە مەبلەغ بىلەن ئىستېمال ئۇتۇرۇسىدا تەڭپۇڭسىزلىق يۈز بېرىپ، زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئەمەلگە ئېشىشىغا تەسىر يېتىدۇ.

نوپۇس تېز كۆپىيىپ كەتسە خەلقنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسىنى ياخشىلاش قىيىنغا توختايدۇ، پۈتكۈل مىللەتنىڭ پەن-مەدەنىيەت سەۋىيىسى ئۆستۈرۈش قىيىن بولىدۇ، ھازىرقى ئەھۋالدا خەلقنىڭ پەن-مەدەنىيەت سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشته ماۋارىپ ھەل قىلغۇچ رول ئوينايدۇ. نوپۇس تېز كۆپىيىپ كەتسە تەربىيىلىنىشكە تېگىشلىك كىشىلەرنىڭ سانى ئېشىپ، ماۋارىپ ئىشلىرىغا كېتىدىغان سېلىنمىنى كۆپەيتىۋېتىدۇ.

ئائىلىگە نىسبەتەن ئېيتقاندا، كۆپ بالىلىق بولۇش ئائىلىنىڭ يۇكىنى ئېغىرلاشتۇرىدۇ، ئاياللارنىڭ تەن سالامەتلىكىنى ئاسراشقا، بالىلارنى ياخشى تەربىيىلەپ قاتارغا قوشۇشقا پايدىسىز.

شۇنىڭ ئۈچۈن، ئائىلىنىڭ ئاساسىي گەۋدىسى بولغان ئەر - ئايال پلانلىق تۇغۇتنى بىر خىل مەجبۇرىيەت سۈپىتىدە ئاڭلىق يولغا قويۇشى لازىم. چۈنكى پلانلىق تۇغۇت - ئۇقتىسادىنىڭ تەرەققىي قىلىشىغا، ماۋارىپ، پەن-تېخنىكا، قاتناش، تۇرار-جاي قاتارلىق تەرىپلەرنىڭ ياخشىلىنىشىغا جەمئىيەتنىڭ تېنچ مۇقىم بولۇشىغا مۇناسىۋەتلىك.

كورلا شەھرى «نوپۇس ۋە پلانلىق تۇغۇت ئاساسي بىلىملىرى تەربىيىسى»نى كۈچەيتىپ، ئاممىنىڭ پلانلىق تۇغۇت ئېڭىنى ئۆستۈردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئەبەيدۇللا مۇھەممەتنىياز** خەۋىر قىلدۇ: كورلا شەھرى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان «نوپۇس ۋە پلانلىق تۇغۇت ئاساسي بىلىملىرى تەربىيىسى»نى كۈچەيتىپ، ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ پلانلىق تۇغۇت ئېڭىنى ئۆستۈردى.

1993-يىلى كورلا شەھرى نوپۇس ۋە پلانلىق تۇغۇت ئاساسي بىلىملىرى بويىچە تەربىيىلەش ئىشخانىسى ھەم رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى قۇرغاندى. بۇنىڭ قارىمىقىدا «پلانلىق تۇغۇت ئاساسي بىلىملىرى مەكتىپى» ئېچىلدى. بۇ مەكتەپ پلانلىق تۇغۇت ئاساسي بىلىملىرى تەربىيىسىنى 3 يىلغا بۆلۈپ ئوقۇنداش نىشانىنى بېكىتىپ، بۇ پائالىيەتنى شەھەر بويىچە قانات يايدۇرغانىدى. 3 يىلدا تەربىيىلەنگەنلەر 13 مىڭ 325 كە يېتىپ، «ئاساسي بىلىم» تەربىيىسىنىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتى 95.9% كە يەتتى.

نەتىجىدە شەھەر بويىچە پلانلىق تۇغۇت ئاساسي بىلىم تەربىيىسى كەڭ ۋە چوڭقۇر قاتلاپ يايدۇرۇلغانلىقتىن، كېچىكىپ توي قىلىش نىسبىتى، تۇغۇتقا چەك قويۇش نىسبىتى، ئوزاق مۇددەت تۇغۇت چەكلەش نىسبىتى كۆرۈنەرلىك ئاشتى. «يالغۇز پەرزەنتلىك شەرەپ گۇۋاھنامىسى»، «پلانلىق تۇغۇت شەرەپ گۇۋاھنامىسى» ئالغانلارنىڭ سانى يىلغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 1600 دىن ئېشىپ باردى. ئاساسي بىلىم تەربىيىسى پائالىيىتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش ئۈچۈن، شەھەرلىك پلانلىق تۇغۇت كومىتېتى 79 سان «قىسقا خەۋەرلەر» گېزىتى چىقاردى.

جۇڭگونىڭ دىنىي ئېتىقاد ئەركىنلىكى ئەھۋالى توغرىسىدا
گۇۋۇيۈەن ئاخبارات ئىشخانىسى ئاق تاشلىق كىتاب ئېلان قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 16 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. گۇۋۇيۈەن ئاخبارات ئىشخانىسى بۈگۈن ئېلان قىلغان «جۇڭگونىڭ دىنىي ئېتىقاد ئەركىنلىكى ئەھۋالى» توغرىسىدىكى ئاق تاشلىق كىتابتا مسال كەلتۈرۈلگەن نۇرغۇن پاكىتلار شۇنى كۆرسەتكىكى، يېڭى جۇڭگو قۇرۇلغاندىن بۇيان، بولۇپمۇ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش يولغا قويۇلغان ئازغىنە كەم 20 يىلدىن بۇيان جۇڭگو خەلقىنىڭ دىنىي ئېتىقاد ئەركىنلىك ھوقۇقىغا تولۇق ھۆرمەت قىلىنغان ۋە ئۇلارنىڭ ھوقۇقى قوغداپ قېلىنغان.

بۇ ئاق تاشلىق كىتاب «جۇڭگونىڭ دىن ئەھۋالى»، «دىنىي ئېتىقاد ئەركىنلىكىنىڭ قانۇنىيجەھەتتە قوغدىلىشى»، «دىنىي ئېتىقاد ئەركىنلىكىگە ئىدلىيە، مەمۇرىي جەھەتتە كاپالەتلىك قىلىش ۋە نازارەتچىلىك قىلىش»، «مۇستەقىل، ئۆزىنگە خوجا بولغان ھالدا ئۆزى باشقۇرغان دىنىي ئىشلارنى قوللاش» ۋە «ئاز سانلىق مىللەت دىنىي ئېتىقاد ئەركىنلىك ھوقۇقىنىڭ قوغدىلىشى» دېگەن 5 قىسىمغا بۆلىنىدۇ.

ئاق تاشلىق كىتابتا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى: جۇڭگو كۆپ دىنلىق دۆلەت. جۇڭگودىكى دىنىي مۇرتلار ئاساسەن بۇددا دىنى ، داۋجاۋ دىنى، ئىسلام دىنى، كاتولىك دىنى ۋە خرىستىئان دىنغا ئېتىقاد قىلىدۇ. جۇڭگو پۇقرالىرى ئۆزلىرىنىڭ ئېتىقادىنى ئەركىن تاللايدۇ ۋە دىنىي سالاھىيىتىنى ئېتتىق بىلدۈردۇ.تولۇق بولمىغان ستاتىستىكىلىق مەلۇماتلارغا ئاساسلانغاندا، جۇڭگودا ھازىر ھەر خىل دىنغا ئېتىقاد قىلىدىغان دىن مۇرتلىرى 100 مىليوندىن ئاشىدۇ، دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرى 85 مىڭدىن، دىنىي تەشكىلاتلار 3000 دىن ئاشىدۇ، دىنىي تەشكىلاتلار ئاچقان دىنىي ئوقۇنۇچىلار، ئىشچى ـ خىزمەتچىلەرنى يېتىشتۈرىدىغان 74 ئالىي مەكتەپ بار.

ئاق تاشلىق كىتابتا مۇنداق دېيىلدى: جۇڭگودىكى تەخمىنەن 300 مىڭ دىنىي ئوقۇنۇچى، خىزمەتچى ئېچىدە بۇددا دىنىي راھىبلىرى 200 مىڭ، تويىن دىنى (تەرىقەتچىلىك) توپىنلىرى 25 مىڭ، ئىسلام دىنىنىڭ ئىمام ۋە ئاخۇنلىرى 40 مىڭ، كاتولىك دىنىنىڭ دىنىي ئەربابلىرى 4000، خرىستىئان دىنى ئۆلىمالىرى، دىن تارقاتقۇچىلىرى 18 مىڭدىن ئاشىدۇ.

ئاق تاشلىق كىتابتا مۇنداق دېيىلدى: جۇڭگودىكى دىنىي تەشكىلاتلار ئۆزلىرى باشقۇرۇپ كەلگەن دىنىي ئىشلار ھەم ئېھتىياجغا قاراپ دىنىي ئالىي مەكتەپلەرنى ئاچتى. دىنىي مۇقەددەس كىتابلارنى بېسىپ تارقاتتى، ژۇرناللارنى نەشر قىلدى، ئەمەلىيەتتە ئامېرىكا پاراۋانلىق مۇلازىملىق ئىشلىرىنى ئۈچ ئالدۇردى. جۇڭگو دۇنياديكى نۇرغۇن دۆلەتلەرگە ئوخشاش دىن بىلەن مائارىپنى ئايرىۋېتىش پرىنسىپىنى يولغا قويدى، خەلق مائارىپىدا ئوقۇغۇچىلارغا دىن دەرس ئۆتۈلمەيدۇ، بىر قىسىم ئالىي مەكتەپلەر ۋە تەتقىقات ئاپپاراتلىرى دىن دەرس ئۆتۈشنى ۋە تەتقىقاتنى قانات يايدۇردى. دىنىي تەشكىلاتلار ئاچقان دىنىي ئالىي مەكتەپلەردە ئوقۇتۇش ئېھتىياجغا ئاساسەن دىنىي كەسپىي مائارىپ يولغا قويۇلدى. دىنىي زاتلار ۋەزىيە ئۆتەۋاتقان نورمال دىنىي پائالىيەتلەر، دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرى ۋە دىنىي ئۇرۇپ ـ ئادەت بويىچە دىن مۇخلىسلىرى ئۆز ئائىلىلىرىدە ئېلىپ بارغان نورمال دىنىي پائالىيەتلەرنى دىنىي تەشكىلاتلار ۋە دىن مۇخلىسلىرى ئۆزلىرى بىر تەرەپ قىلىدۇ، قانۇن تەرىپىدىن قوغدىلىدۇ.

ئاق تاشلىق كىتابتا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى: جۇڭگودا ھەر خىل دىنىي ئورۇن باراۋەرلىكى يولغا قويۇلۇپ، ھەممەيلەن ئىناق ئۆتۈپ كەلدى. ئەزەلدىنلا دىنىي ماجىرا كۆرۈلۈپ باقمىدى. دىنغا ئېتىقاد قىلىدىغان پۇقرالار بىلەن ئېتىقاد قىلمايدىغان پۇقرالار ـ بىرىنى ھۆرمەت قىلىدۇ، ئېتىقاي ھەم ئىناق. بۇنداق بولۇشى ئۈزاقتىن بۇلماسلىق ئالاھىدىلىكىنى بەلگىلەن. جۇڭگو دىنىي ئېتىقاد ئەركىنلىكىنى قوغداشنى تەكتلەش بىلەن بىر ۋاقىتتا، دىنغا ئېتىقاد قىلماسلىق ئەركىنلىكىنىمۇ قوغداشنى تەكتلەپ، بۇ ئىككىسىنى ئوخشاش مۇھىم ئورۇنغا قويۇپ، دىنىي ئېتىقاد ئەركىنلىكىنى بىر پۈتۈن مەنىدە گەۋدىلەندۈردى. بۇ، پۇقرالارنىڭ ئاساسىي ھوقۇقىنى تېخىمۇ تولۇق، تېخىمۇ ئومۇميۈزلۈك قوغدىغانلىق.

ئاق تاشلىق كىتابتا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى: دىن ئۆزى تۇرۇۋاتقان جەمئىيەت بىلەن ماسلىشىشى كېرەك. بۇ دىننىڭ مەۋجۇدلۇقى بىلەن‌تەرەققىياتىنىڭ ئومۇمىي قانۇنىيىتى. جۇڭگو خەلقى جۇڭگوچە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشقان دۆلەت قۇرۇۋاتىدۇ، جۇڭگو ھۆكۈمىتى دىننىڭ ئۆزىنىڭ ماسلىشىشنى تەشەببۇس قىلىدۇ. بۇنداق ماسلىشىش پۇقرالارنىڭ دىنىي ئېتىقادىدىن ۋاز كېچىشنى تەلەپ قىلىش، دىننىڭ ئاساسلىق قائىدىلىرىنى ئۆزگەرتىش ئەمەس، بەلكى دىننىڭ قانۇن يول قويغان دائىرىدە ھەرىكەت قىلىشنى، جەمئىيەتنىڭ تەرەققىياتى ۋە مەدەنىي تەرەققىياتىغا ماسلىشىشنى تەلەپ قىلغانلىق، بۇ تەرەپ دىنغا ئېتىقاد قىلىدىغان‌ئاممىنىڭمۇ، ۋە دىننىڭ ئۆزىنىڭمۇ تۇپ مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن.

ئاق تاشلىق كىتابتا مۇنداق دېيىلدى: 80 - يىللاردىن بۇيان جۇڭگونىڭ بىر قىسىم جايلىرىدا خۇراپىي دىنىي تەشكىلاتلار ئوتتۇرىغا چىقىپ، دىن بايرىقىنى كۆتۈرۈۋېلىپ، قانۇنغا خىلاپ جىنايى ھەرىكەتلەر بىلەن شۇغۇللاندى، خەلق ئاممىسى ۋە دىنىي زاتلار بۇنىڭدىن قاتتىق بىزار بولدى. جۇڭگو ئەدلىيە ئورگىنى جەمئىيەتكە ۋە ئاممىنىڭ مەنپەئىتىگە ئېغىر زىيان يەتكۈزىدىغان بۇنداق قانۇنغا خىلاپ جىنايەتچىلەرگە قانۇن بويىچە جازا بېرىپ، ئاممىنىڭ مەنپەئىتىنى ۋە قانۇننىڭ ئىززىتى ـ ھۆرمىتىنى قوغدىدى. پۇقرالارنىڭ دىنىي ئېتىقاد ئەركىنلىك ھوقۇقى ۋە نورمال دىنىي پائالىيەتلىرىنى تېخىمۇ ياخشى قوغدىدى. جۇڭگو ئەدلىيە ئورگىنىنىڭ جىنايەتنى قانۇن بويىچە جازالىشى دىنىي ئېتىقاد بىلەن مۇناسىۋەتسىز. جۇڭگودا دىنغا ئېتىقاد قىلغانلىق سەۋەبىدىن جازالانغان ئادەم يوق، ھازىرقى دۇنيادا قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىنىۋاتقان ھەر قانداق دۆلەت بۇنداق دىن بايرىقىنى كۆتۈرۈۋېلىپ، قانۇنغا خىلاپلىق قىلغان جىنايى ھەرىكەتلەرگە يول قويمايدۇ.

ئاق تاشلىق كىتابتا مۇنداق دېيىلدى: ئەدلىيە كاپالىتى جەھەتتە، جۇڭگو پۇقرالارنىڭ دىنىي ئېتىقاد ئەركىنلىك ھوقۇقىغا دەخلى ـ تەرۇز يەتكۈزۈش ھەرىكەتلىرىنى جازالاش توغرىسىدا ئېنىق بەلگىلىمە چقارىدى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان جۇڭگونىڭ ئەدلىيە تارماقلىرى دۆلەتنىڭ ئالاقىدار قانۇنلىرىغا خىلاپلىق قىلغان، دىن مۇخلىسلىرىنىڭ دىنىي ھېسسىياتىغا ئېغىر زىيان يەتكەن بىر قانچە دېلونى قانۇن بويىچە سوتلاپ بىر تەرەپ قىلىپ، جاۋابكارلارغا جازا بەردى. مەمۇرىي كاپالەت جەھەتتە، جۇڭگونىڭ ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلىرى دىن ئىشلىرى تارماقلىرىنى تەسىس قىلىپ، دىنغا دائىر قانۇن، قائىدە ـ نىزاملارنىڭ ئىزچىللاشتۇرۇلۇشى، يولغا قويۇلۇشىنى مەمۇرىي جەھەتتىن باشقۇرۇپ، ئۇنىڭغا نازارەتچىلىك قىلىپ، دىنىي ئېتىقاد ئەركىنلىكى سىياسىتىنى كونكرېت ئەمەلىيلەشتۈردى ۋە ئىجرا قىلدى. ھۆكۈمەتنىڭ دىن ئىشلىرى تارماقلىرى دىنىي تەشكىلاتلار، دىنىي پائالىيەتلەر سورۇنىنىڭ ئېچكى ئىشلىرىغا ئارىلاشمىدى.

ئاق تاشلىق كىتابتا مۇنداق دېيىلدى: ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتايلىرى، سىياسىي كېڭەشلەردە ئازغىنە كەم 17 مىڭدەك دىنىي زات ۋەكىل، ئەزا بولۇپ تۇردى. ئۇلار دىنىي زاتلارغا ۋەكىل بولۇپ خەلق قۇرۇلتايىنى، سىياسىي كېڭەش يىغىنلىرىدا دۆلەتنىڭ چوڭ ـ چوڭ ئىشلىرىنى ۋە جەمئىيەتتىكى مۇھىم مەسىلىلەرنى مۇزاكىرە قىلىشقا قاتناشتى ھەم ھۆكۈمەتنىڭ دىنغا چېتىلىدىغان خىزمەتلىرى توغرىسىدا پىكىر ـ تەكلىپ، تەنقىدلەرنى بەردى ياكى تەكلىپ لايىھىلىرىنى ئوتتۇرىغا

چىن جۇنشىڭ كرېدىت ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتىنى يەنمۇ ياخشى ئىشلەشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، كۇنمىڭ، 21- ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى چىن جۇنشىڭ بۈگۈن جۇڭگو يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات بانكىسىنىڭ كرېدىت ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتى يىغىنىدا مۇنداق دېدى: پارتىيىنىڭ 15-قۇرۇلتىيىنىڭ دوكلاتىدا مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرلىرىدا دۆلتىمىز يېزىلىرىدىكى نامرات نوپۇسنىڭ قورسقى توق، كىيىمى پۈتۈن بولۇش مەسلىسىنى ئاساسىي جەھەتتىن ھەل قىلىش ئوتتۇرىغا قويۇلدى. بۇ ئىنتايىن جاپالىق ۋەزىپە، بۇ نىشانغا يېتىش ئۈچۈن، بۇ يىل مەركەز ئەسلىدىكى 10 مىليارد 800 مىليون يۈەن ئاساسىدا 4 مىليارد 500 مىليون يۈەن نامراتلارنى يۆلەش قەرز پۇلى ۋە مالىيە مەبلىغى قوشۇپ بەردى.

چىن جۇنشىڭ مۇنداق دېدى: يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات بانكىسى دۆلەتنىڭ نامراتلارنى يۆلەش قەرز پۇلىنى بىر تۇتاش تارقىتىدىغان ۋە باشقۇرىدىغان فۇنكسىيىلىك تارمىقى سۈپىتىدە نامراتلارنىڭ قورسقى توق، كىيىمى پۈتۈن بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىشنى كرېدىت ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتىنىڭ باش نىشانى قىلىپ، كرېدىت ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەشنى باشقۇرۇش خىزمىتىنى يەنمۇ كۈچەيتىشى كېرەك. ئېچىش شەكلىدىكى نامراتلارنى يۆلەشتە چىك تۇرۇپ، نامرات رايونلاردىكى كادىرلار، ئاممىنىڭ ئۆز كۈچىگە تايىنىشى بىلەن دۆلەتنىڭ يۆلىشىنى ئورگانىك بىرلەشتۈرۈپ، جايلارنىڭ بايلىقلارنى ئېچىشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، تاۋار ئىشلەپچىقىرىشىنى راۋاجلاندۇرۇپ، نامرات رايونلارنىڭ ئۆزىنىڭ ھالىدىن ئۆزى چىقىش، ئۆزىنى راۋاجلاندۇرۇش ئىقتىدارىنى كۈچەيتىش كېرەك.

چىن جۇنشىڭ مۇنداق دېدى: تېرىقچىلىق، باقمىچىلىق ۋە يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرىنى خام ئەشيا قىلىدىغان پىششىقلاش كەسىپىنى كرېدىت ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەشنىڭ مۇھىم نۇقتىسى قىلىپ، بۇلارنى نامراتلارنىڭ قورسقى توق، كىيىمى پۈتۈن بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىدىغان، ئىقتىسادىي كىرىمىنى ئاشۇرىدىغان تۈۋرۈك كەسىپ ۋە باشلامچى كارخانىلارغا ئايلاندۇرۇش كېرەك. نامراتلارنى يۆلەش قەرز پۇلىنى دۆلەت نۇقتىلىق يۆلەيدىغان نامرات ناھىيىلەردىن باشقا جايلارغا ئىشلىتىشنى قاتتىق چەكلەش كېرەك.

نامراتلارنى يۆلەش قەرز پۇلىنى كەنت ئاھالىلىرىگىچە بېرىش ئۈسۈلى توغرىسىدا چىن جۇنشىڭ مۇنداق دېدى: كرېدىت ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتىدە دۆلەت نۇقتىلىق يۆلەيدىغان نامرات ناھىيىلەر ئىچىدىكى نامراتلارنى يۆلەيدىغان نامرات ئائىلىلەرنىڭ ئاساسىي جەھەتلىرى ئېنىق بولۇشى كېرەك. بىر تەرەپتىن، نامرات ئائىلىلەرنى قورسقى توق، كىيىمى پۈتۈن بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىشقا دادىل يېگىلىق يارىتىپ، نامرات ئائىلىلەرنىڭ قورسقى توق، كىيىمى پۈتۈن بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىشقا پايدىلىق بولغانلىقى قەرز بېرىش ئۇسۇلىنى قوللاش كېرەك؛ يەنە بىر تەرەپتىن، ھەممىنى بىر تاياقتا ھەيدىمەسلىك، قەرز پۇلىنى ئايرىمايلا ئائىلىلەر، ئادەملەرگە بېرىۋېتىدىغان ئىشلارنى قىلماسلىق كېرەك، نامراتلارنى يۆلەش قەرز پۇلى ئارقىلىق قوللىغان كەسىپ ۋە تۈرلەرنى چوقۇم يېزا، كەنت، ئائىلىلەرگىچە ئومۇملاشتۇرۇپ، نامرات يېزا، كەنتلەرنى ۋە نامرات ئائىلىلەرنى كرېدىت ئارقىلىق يۆلەشتىن نەپكە ئىگە قىلىش كېرەك.

دېھقانلارغا سېتىپ بەرگەن تاۋارلارنىڭ سۈپىتىدىن چاتاق چىققاندا، 2 تىجارەت كارخانىسىنىڭ بۇنىڭغا تۇتقان پوزىتسىيىسى ئوخشاش بولمىدى

(بېشى 1 - بەتتە)

چقىرىش، قەرز ئېلىش ئارقىلىق 200 مىڭ يۈەن مەبلەغ تۇپلاپ، قۇمۇل ۋىلايەتلىك ماددىي ئەشيا ئىدارىسىنىڭ ماشىنا ـ ئېلېكتر شىركىتىدىن 1 ئېكسكاۋاتور سېتىۋېلىپ، قۇرۇلۇشنى ھۆددىگە ئېلىپ پۇل تاپماقچى بولدى، بىراق ئۇيلىمىغان يەردىن بۇ ئېكسكاۋاتور 48كۈن ئىشلە - ئىشلىمەيلا كاردىن چىقتى. قۇمۇل ۋىلايەتلىك تېخنىكا نازارەتچىلىكى باشقارمىسى باھالاش ئارقىلىق بۇ مەھسۇلاتنىڭ ئەمما سۆھبەتتە يېزا ئىگىلىك ئىشچىلىرى رېمونت ھەققى، ئىشتىن قېيقېلىش پۇلى قاتارلىقلارنى تۆلەپ بېرىشنى تەلەپ قىلغاندا، شىركەت دىرېكتورى بۇ ئۇرۇنلۇق تەلەپلەرنىڭ ھەممىسىنى رەت قىلدى. مۇخبىرلار كۆرۈپېسسىدىكىلەر بۇ ئەھۋال ئۈستىدە. دەرھال ماتېرىيال ئىگىلەپ جامائەت پىكرى بىسىمى پەيدا قىلغان ئەھۋالدا شىركەت ئېكسكاۋاتورنى قۇمۇل شەھەرلىك رېمونت زاۋۇتىدا رېمونت قىلدۇرۇش ھەققىنى ئۈستىگە

ئاپتونوم رايونلۇق مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىغا يېتەكچىلىك قىلىش كومىتېتى

مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش بويىچە 2 - باسقۇچلۇق خىزمەتلەرنى ئورۇنلاشتۇردى

(بېشى 1 - بەتتە)

مۇشۇ ئاساستا «1 مىليون ئاھالىنىڭ مەدەنىي بولمىغان قىلمىشلاردىن قول ئۈزۈش ۋەدىنامىسى»نى تۈزۈپ چىقىپ، ئۇنى ھەر بىر ئائىلىگە تارقىتىپ، ئۆگىنىشكە ئۈيۇشتۇرۇپ، ھەممە كىشى ئېسىدە تۇتىدىغان، يادقا دەپ بېرەلەيدىغان بولۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇش، ئۇنىڭدىن كېيىن ئائىلە ئەزالىرىنى ئىمزا قويۇشقا ئۈيۇشتۇرۇش. 3) نۇقتىلىق رايون، نۇقتىلىق جاي، نۇقتىلىق ھالقىلار بويىچە مەخسۇس تۈزەشنى قانات يايدۇرۇش: (1) چوڭ-كىچىك رەستىلەرنىڭ مۇھىتىنى تۈزەشنى ياخشى تۇتۇش؛ (2) شەھەرلەرنىڭ قاتناش تەرتىپىنى مەخسۇس تۇرلەر بويىچە تۈزەش؛ (3) يوللارنى ئىگىلىۋېلىپ تىجارەت قىلىش ۋە يوللارغا كەلسە-كەلمەس يايما ئېچىشنى مەخسۇس تۈزەشنى ياخشى تۇتۇش؛ (4) قانۇنغا خىلاپ سېلىنغان ئىمارەتلەرنى مەخسۇس تۇرلەر بويىچە تۈزەشنى ياخشى تۇتۇش؛ (5) شەھەر بىلەن يېزىلار تۇتاشقان جايلار ۋە شەھەرگە كىرىش - چىقىش ئېغىزلىرىنى مەخسۇس تۈزەش؛ (6) جامائەت سورۇنلىرىنى مەخسۇس تۇرلەر بويىچە تۈزەشنى ياخشى تۇتۇش؛ (7) ئەخلەت توشۇش بېكەتلىرىنى مەخسۇس تۈزەشنى ياخشى تۇتۇش؛ (8) ھەر خىل بازارلارنى مەخسۇس تۇرلەر بويىچە تۈزەشنى ياخشى تۇتۇش؛ (9) سەيلە - ساياھەت نۇقتىلىرىنى مەخسۇس تۇرلەر بويىچە تۈزەشنى ياخشى تۇتۇش؛ (10) كۆزنەك ساھە - كەسىپلەرنىڭ مۇلازىملىق سۇپىتىنى مەخسۇس تۇرلەر بويىچە تۈزەشنى ياخشى تۇتۇش، جايلار، تارماقلار، پىلان تۈزۈپ نىشانىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، كۈچلۈك تەدبىر قوللىنىپ مەخسۇس تۈزىمش بويىچە ئىستېھكامغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ئۈيۇشتۇرۇپ، باسقۇچ خاراكتېرلىك نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرۈش. 4) كەڭ كۆلەملىك ئاممىۋى خاراكتېرلىك «3 ئەخلاق» تەربىيىسىنى قانات يايدۇرۇش. بۇنىڭدا ئاپتونوم رايونلۇق مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىغا يېتەكچىلىك قىلىش كومىتېتى ئىشخانىسى تۈزۈپ چىققان «سوتسىيالىستىك ئەخلاق ۋە مەدەنىي ھەرىكەتلەرنى قىلىپلاشتۇرۇش» (تۈزىتىلگەن نۇسخىسى)نى ئاساسىي دەرسلىك، ھەر خىل مەكتەپ ئېچىشنى ئاساسىي شەكىل، كادىرلار، ئىشچى- خىزمەتچىلەر تۈزۈلۈكىدىن ئۆگىنىشنى ئاساسىي ئۇسۇل قىلىپ، كەڭ كۆلەملىك ئىجتىمائىي ئەخلاق، كەسىپ ئەخلاقى، ئائىلە گۈزەل ئەخلاقى، مەدەنىي بولۇشنى قىلىپلاشتۇرۇش تەربىيىسىنى ئەستايىدىل ئېلىپ بېرىش. 5) مەدەنىي ئورۇن بەرپا قىلىش پائالىيىتىنىڭ سالمقىنى يەنمۇ زورايتىپ، «ئۇلكە كۆرسىتىش نۇقتىلىرىنى ياخشى تۇتۇش، مىكلىغان، ئونمىڭلىغان ئورۇنغا تۇرتكە بولۇش» ئىستراتېگىيىسىنى ئەستايىدىل يولغا قويۇپ، بىر تۈركۈم ئۇلكە كۆرسىتىش نۇقتىلىرىنى پىلانلىق يېتىلدۇرۇش، بىر تۈركۈم ئۇلكە كۆرسىتىش نۇقتىلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش.

2-باسقۇچلۇق خىزمەتلەر ئارقىلىق تۆۋەندىكى 4 جەھەتتە (مەدەنىي سۆز-ھەرىكەت، مۇھىت تازىلىقى، مۇلازىملىق سۇپىتى، قاتناش تەرتىپى) كۆرۈلگەن گەۋدىلىك مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشتا ئۇنۇم ھاسىل قىلىش ھەم پائالىيەت دائىرىسىنى يېزىلارغىچە كېڭەيتىش كېرەك.

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، يانۇجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200. ئىلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇل، پارچە باھاسى: 25 پۇل (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 日 报 （维吾尔文） （بۇ سان 6 بەت）

1997 - يىل
ئۆكتەبىر
27
دۈشەنبە

ئۇرۇمچىنىڭ ھاۋارايى:
كۈندۈزى ۋە كېچىسى ئوچۇق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا 9 °C – 17 °C بولىدۇ. 3 بال شامال چىقىدۇ. شەمەرىنىڭ جەنۇبىدا 4 – 5 بال شەرقىي جەنۇب شامىلى چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر ئوتتاش نومۇرى: CN 65——0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى(ۋاكالەت نومۇرى: 1——57)

رەئىس جياڭ زېمىن دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتىدە بولۇش ئۈچۈن ئامېرىكىغا يۈرۈپ كەتتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پېيجىڭ، 26-ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. ئامېرىكا قوشما شتاتلىرىنىڭ زۇڭتۇڭى ۋىليام كلىنتوننىڭ تەكلىپىگە بىنائەن دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن ئامېرىكىدا دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتىدە بولۇش ئۈچۈن بۈگۈن چۈشتىن كېيىن مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن پېيجىڭدىن ئامېرىكىغا يۈرۈپ كەتتى.

رەئىس جياڭ زېمىننىڭ رەپىقىسى ۋاڭ پېپىڭ، گوۋۈيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى، قوشۇمچە دېپلوماتىيە مىنىستىرى چېن جېچېن ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى جۇخەيچيۇڭ، ئالاھىدە ياردەمچىسى زىڭ چىڭخۇڭ، گوۋۈيۈەن تاشقى ئىشلار ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى لیۇخۇاچيۇ، ئالاھىدە ياردەمچى تىڭ ۋىنشىڭ، دېپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى لى جاۋشىڭ، دېپلوماتىيە مىنىستىرلىكى مىنىستىرىنىڭ ياردەمچىسى ياڭ جېيلۈڭ، ئالاھىدە ياردەمچىسى يوۋشىگۇي رەئىس جياڭ زېمىنغا ھەمراھ بولۇپ شۇ ئايروپىلاندا پېيجىڭدىن يۈرۈپ كەتتى.

زىيارەتتە بىللە بولىدىغان جۇڭگونىڭ ئامېرىكىدا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى لى داۋيۈي ھازىر ئامېرىكىدا؛ دۆلەت پىلان كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى زىڭ پىيەن ۋە تاشقى ئىقتىساد-سودا مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى سۈن جىگيۈي، جۇڭگو ھۆكۈمىتى ئىقتىساد-سودا ھەمكارلىق ۋەكىللەر ئۆمىكى بۇنىڭدىن ئىلگىرى ئامېرىكىغا بېرىپ تۇرغانىدى.

گوۋۈيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ باشلىقى چياۋشى، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ رەئىسى لى رۇيخۇەن، دۆلەتنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى رۇڭ يىرېن، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جياڭ ۋەنيەن، دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى قوشۇمچە گوۋۈيۈەننىڭ باش كاتىپى لوگەن، تاشقى ئىقتىساد-سودا مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى ۋۇيى، دۆلەت پىلان كومىتېتىنىڭ مۇدىرى چېن جىنخۇا، ج ك پ مەركىزىي كومىتېت ئىشخانىسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى ياڭ دېخۇڭ، دېپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى تاڭ جياشۈەن، ج ك پ مەركىزىي كومىتېت سىياسەت تەتقىقات ئىشخانىسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى جىك كېياڭ، گوۋۈيۈەن تاشقى ئىشلار ئىشخانىسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى لۇسۇگېيې، ئامېرىكىنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشلۇق ۋاقالەتچىسى مەي كېخەي ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسىمۇ خەلق سارىيىغا بېرىپ رەئىس جياڭ زېمىن ۋە ئۇنىڭ مەھرالىرىنى ئۇزىتىپ قويدى.

رەئىس جياڭ زېمىن ئامېرىكىدا زىيارەتتە بولغان مەزگىلدە كلىنتون زۇڭتۇڭ بىلەن ۋاشىنگتوندا ئۇچرىشىپ جۇڭگو-ئامېرىكا مۇناسىۋىتى، خەلقئارا ۋەزىيەت قاتارلىق ئورتاق كۆڭۈل بۆلىدىغان زور مەسىلىلەر توغرىسىدا چوڭقۇر پىكىر ئالماشتۇرىدۇ. رەئىس جياڭ زېمىن ۋاشىنگتوندىن باشقا يەنە نيۇ-يورك، بوستون، لوس-ئانژېلىس قاتارلىق جايلارغا زىيارەتتە بولىدۇ.

شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق مەلۇم قىسىم دالا مەشقىدە كۆماندىر - جەڭچىلەرنىڭ ئىشتىن سىرتقى مەدەنىي تۇرمۇشىنى بېيىتتى.

سۈرەتتە: جەڭچىلەر كۆچمە كىتاب ساندۇقىدىكى كىتابلارنى ئالىيەت ئېلىپ كۆرمەكتە.

چېن چىنشۇ فوتوسى

ئۇيغۇر دېھقانلىرى بوز يەر ئاچماقتا

— تارىم ياختىچىلىق راجونىدا كۆرگەن - ئاڭلىغانلىرىمىز

شىنخۇا ئاگېنتلىقى مۇخبىرلىرى چېن گوجۇن، دىلمۇ جيەنگالا

ئامېرىكا تايىنىپ جاسارەت بىلەن ئىلگىرىلەپ، چوڭ يۆنىلىشنى ئىگىلەش

— شىنجاڭنىڭ نېفىت، پاختا ئىقتىسادىي ئەرەققىيات ئىستراتېگىيىسىنى يولغا قويغانلىقى توغرىسىدا مۇلاھىزە

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز جۇبېيى، ماجىيې، لیۇ فېڭ، جاۋيۈي

شاتلىق 5 يىل

ھەمكارلىشىش

شۇنداق ئېيتىشقا بولىدۇكى، شىنجاڭنىڭ تەرەققىيات تارىخىدا نېفىت، پاختا كەسىپلىرىگە ئوخشاش پۈتكۈل خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىغا مۇشۇنداق زور تەسىر كۆرسەتكەن، مۇشۇنداق كۆرۈنەرلىك تۆرتكىلىك رول ئوينىيالىغان كەسىپ بولغان ئەمەس.

شىنجاڭدا نېفىت، پاختا ئىستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇش سالمىقى ئەڭ زور بولغان جايلار ئاۋات، تەرەققىي قىلغان ئۇرۇمچىنىڭ ئەترابىدا ئەمەس، شىمالىي شىنجاڭنىڭ پايانسىز كەتكەن بېيابان ياپ - يېشىل يايلاقلىرىدىمۇ ئەمەس، بەلكى چۆل باياۋان، قۇم - بارخانلىرىدىن تەركىب تاپقان 3 چوڭ ئويمانلىقتا، شىنجاڭدىكى نامرات ئاھالە ئەڭ كۆپ قەشقەر، ئاقسۇ، خوتەن قاتارلىق ۋىلايەت، ئوبلاستلار بولدى.

مەركەز، ئاپتونوم رايون ۋە ئويمانلىقنىڭ ئەترابىدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەتلەر كۆپ يىللاردىن بۇيان رايونلاردىكى خەلقنىڭ ئۇزاقتىنچە قېيىن ئەھۋالدا تۇرۇپ كەلگەنلىكىگە ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلدى.

نېفىت، پاختا ئىستراتېگىيىسى يولغا قويۇلغاندا ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر، تارماق، رايونلار ھەر مىللەت، ھەر ساھە ئامما ئۈنى بارلىق كۈچى بىلەن قوللاپ، ئۆزئارا ياردەملىشىپ بىر نىيەت - بىر مەقسەتتە نېفىت، پاختا ئىستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇشقا ئاتلاندى.

80 - يىللارنىڭ ئاخىرلىرىدا تارىمدا نېفىت چىقىش، ئېچىش دولقۇنى قوزغالغاندا بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستلىق خەلق ھۆكۈمىتى «بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى بېيىش ئۈچۈن نېفتنى يۇكسەلدۇرۇشى كېرەك» دېگەن شوئارنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، نېفتلىككە ياردەم بېرىش مۇلازىملىق خىزمىتىنى يەر، سۇ ئېلېكتر ئۈل مۇئەسسەسە، ماددىي ئىشيا، تۇرمۇش مۇلازىمەتى قاتارلىق جەھەتلەردىن ئومۇمىيۈزلۈك قانات يايدۇردى. كورلا شەھىرى كۆنچى دەريالىق بويىدىكى مۇنبەت ئېتىز ۋە باغلارنى ئۆز ئىچىگە ئالغان «گۆھەر زېمىن»نى تارىم نېفىت، گاز چارلاش ئېچىش قوماندانلىق شتابى بازىسى قۇرۇلۇشىغا بەردى.

شىنجاڭنىڭ بەزى جايلىرىدا مۇقىمسىزلىق ئەھۋاللىرى كۆرۈلگەندە بۈگۈر، پوسكام قاتارلىق جايلار دەرھال خەلق ئەسكەرلىرىنى كېچە - كۈندۈز چارلاشقا ئۈيۈشتۇرۇپ، بۇزۇق كىشىلەرنىڭ نېفىتلىككە بۇزغۇنچىلىق قىلىشىنىڭ ئالدىنى ئالدى.

شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسىنىڭ قۇتۇبى 2 - قۇدۇقىدىن بۇلتۇر 8 - ئاينىڭ 6 - كۈنى تۇيۇقسىز كۆچلۈك گاز ئېتىلىپ چىقىپ كەتتى، گاز تۇرۇبۇكىنىڭ ئېگىزلىكى 40 مېتىرغا يېتىپ تەبىئىي گاز بىر نەچچە كىلومېتىر دائىرىگە تارقىلىپ كەتتى، گاز مۇبادا ئوت بىلەن ئۇچرىشىپ قالسىلا ئوت كېتىش، پارتلاش ئەھۋالى يۈز بېرەتتى، خەتەرلىك ئەھۋال يۈز بەرگەندىن كېيىن سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستى بىلەن قۇتۇبى ناھىيىسىنىڭ رەھبەرلىرى نەق مەيدانغا كېلىپ، خەتەردىن قۇتقۇزۇش خىزمىتىنى ماسلاشتۇردى. ئەرشىلدىيەن بازىرىنىڭ 2 كەنتىدىكى 500 نەچچە ئائىلە قانتتىق ئوت ئاپىتىنىڭ يۈز بېرىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش، خەتەردىن قۇتقۇزۇش خىزمىتىنى قوللاش ئۈچۈن، 3 كۈنگىچە ئۈيگە ئوت ياقمىدى، يەرلىكنىڭ زور كۈچ بىلەن قوللىشى ئارقىسىدا خەتەردىن قۇتقۇزۇش خىزمىتى ئوگۈشلۇق ئورۇندالدى.

نېفىت تارماقلىرىدىكى يولداشلارمۇ شىنجاڭدىكى ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىنىڭ ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنى قوللاشنى ئۆزىنىڭ ۋەزىپىسى قىلدى، جۇڭگو

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئابلەت ئابدۇرېشىت ئاپتونوم رايونىمىزدىن مەملىكەتلىك

ئابلەت ئابدۇرېشت ئاپتونوم رايونىمىزدىن مەملىكەتلىك 8-نۆۋەتلىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىگە قاتناشقان ئەزىمەتلەر بىلەن سەممىي كۆرۈشتى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **ماشۇن، گاۋيەنمىن** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشت 10-ئاينىڭ 26-كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ مەجلىسخانىسىدا ئاپتونوم رايونىمىزدىن مەملىكەتلىك 8-نۆۋەتلىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىگە قاتناشقان تەنتەربىيە ئەزىمەتلىرى بىلەن سەممىي كۆرۈشتى ۋە ھەر مىللەت تەنھەرىكەتچىلىرىنىڭ قولغا كەلتۈرگەن نەتىجىلىرىنى قىزغىن مۇبارەكلىدى.

ئابلەت ئابدۇرېشت ئالدى بىلەن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى ۋە شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىگە ۋاكالىتەن مەملىكەتلىك 8-نۆۋەتلىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە ئەزىمەتلەرنىڭ جاپالىق تىرىشچانلىق كۆرسەتكەنلىكى ۋە نەتىجە قازانغانلىقىغا رەھمەت ئېيتتى ۋە ئۇلارنى مۇبارەكلىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تەنتەربىيە ئەزىمەتلىرى كەسكىن رىقابەت ۋە كىشىنىڭ يۈرەك تارتىنى چېكىدىغان مۇسابىقىدە جاسارەت بىلەن ئېلىشىشقا جۈرئەت قىلىپ، ھەر خىل قىيىنچىلىقلارنى يېڭىپ، 3 ئالتۇن مېدال، 3 كۈمۈش مېدال، 6 مىس مېدال ئېلىش ۋە كوللېكتىپ ئومۇمىي نومۇر بويىچە 206 نومۇر ئېلىشتەك ئەلا نەتىجىنى قولغا كەلتۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىمىز مۇسابىقىگە قاتنىشىشتىن ئىلگىرى ئالدىن بېكىتكەن مېدال ئېلىش ۋە ئومۇمىي نومۇر ۋەزىپىسىنى غەلىبىلىك ئورۇندىدى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى بۇنىڭدىن ئىنتايىن مەمنۇن.

ئاپتونوم رايونىمىزنىك تەنھەرىكەتچىلىرى ئارقا-ئارقىدىن سۆز قىلىپ، داۋاملىق جاپاغا چىداپ مەشىق قىلىپ، قىيىنچىلىقلارنى يېڭىپ بۇنىڭدىن كېيىنكى مۇسابىقىلەردە تېخىمۇ ياخشى نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

يەكەن ناھىيىسى بۇ يىل كېۋەز ھوسۇلىنى ئاشۇرغانلىقتىن، دېھقانلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىسى 900 يۈەندىن ئاشتى. سۈرەتتە: بۇ ناھىيىنىڭ مىشا يېزىسىدىكى دېھقانلار پاختا ساتقان پۇللىرىنى ئالماقتا. **يالك چاۋ** فوتوسى

ئۈرۈمچى ناھىيىسىنىڭ يېزا - بازارلىرى تېلېفونلىشىپ بولدى

ئۇختيارىي مۇخبىرىمىز **زېيبۇللا ئابلىز** خەۋەر قىلىدۇ: بۇ يىل 8 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر ئۈرۈمچى ناھىيىلىك تېلېگراف ئىدارىسىنىڭ پروگراممىلىق باشقۇرۇلۇشىدا تاپىراتىنىڭ ئومۇمىي سىغىمچانلىقى 8336 توچكىغا يېتىپ، ئۈرۈمچى ناھىيىسىنىڭ يېزا - بازارلىرى پۈتۈنلەي تېلېفونلىشىپ بولدى.

بۇنىڭدىن 5 يىل ئىلگىرى ئۈرۈمچى ناھىيىلىك تېلېگراف ئىدارىسىدە تىجارەت مۇلازىملىق ئورنىدىن 5 ى بولۇپ، قول بىلەن چۆرۈيدىغان تېلېفون ئىشلىتىلەتتى. تېلېفون باشقۇرۇلۇشىدا ئومۇمىي سىغىمچانلىقى ئاران 496 توچكا بولۇپ، يىللىق كىرىسى 320 مىڭ يۈەنگە يېتەتتى. پارتىيە 14 - قۇرۇلتىيىدىن بۇيان، تېلېگراف تارماقلىرى ئىدىيىدە ئازاد بولۇپ، يېزا تېلېفون قۇرۇلۇشىغا بولغان سېلىنمىسىنى كۆپەيتتى. 5 يىل ئىچىدە 44 مىليون 600 مىڭ يۈەن مەبلەغ سەرپ قىلىنىپ، 6 مىكرو ئانتېنا راۋۇقى ئورنىتىلدى. 1994 - يىلى 4 - ئايدا پروگراممىلىق تېلېفون تارماق ئىدارىسى ئىشقا كىرىشتۇرۇلگەندىن تارتىپ، ھازىرغا قەدەر 8 تېلېگراف تارماق ئىدارىسى قۇرۇلدى، بۇنىڭ ئىچىدە داۋانچىڭ، ئەنەنچۇي، «1-ماي» دېھقانچىلىق مەيدانى، يۇگفىنچۇي، سەنفاڭگو، ئۇلانباي ۋە شۇيشىگۇ تارماق ئىدارىلىرى پروگراممىلىق تېلېفون ئىشلەتتى، 5 يىل ئىچىدە ئۈرۈمچى ناھىيىلىك تېلېگراف ئىدارىسى ئالاقلىشىش ئىقتىدارىنى ئاشۇردى، تېلېگراف كەسپىي كىرىسىنى 1992 - يىلدىكى 320 مىڭ يۈەندىن 1996- يىلى 4 مىليون 950 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزۈپ، يىلىغا % 50 لىك سۈرئەت بىلەن ئاشۇردى. بۇ يىلقى كەسپىي كىرىسىنى 8 مىليون يۈەنگە يەتكۈزۈپ، مۇقىم مەبلەغنى 26 مىليون 890 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزدى.

ئىدىيىدە ئازاد بولۇپ، پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، تەرەققىياتنى پۇختا ئىلگىرى سۈرەيلى

— قەشقەر ۋىلايەتلىك پارتكوم مەركىزىي ئۆگىنىش گۇرۇپپىسىنىڭ 15 - قۇرۇلتاي ھۆججەتلىرىنى ئۆگىنىشىدىن خاتىرە

ئۆز مۇخبىرىمىز **پىك ۋېنمىك**

قەشقەر ۋىلايەتلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى ياۋ يۈگفېك ۋە مۇئاۋىن شۇجى، مەمۇرىي مەھكىمىنىڭ ۋالىيسى ئابدۇقادىر نەسرىدىن ۋىلايەتنىڭ 4 يۇرۇش بەنزىسىدىكى رەھبەرلەر ۋە ئۇنىۋېرسال تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرى بىلەن 15 - قۇرۇلتاي ھۆججىتىنى ئۆز يېرىنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ ئۆگىنىپ، 15 - قۇرۇلتاي روھىنى ئىزچىللاشتۇردى ۋە ئەمەلىيلەشتۈردى. بۇ قېتىمقى ئۆگىنىش ۋىلايەتلىك پارتكوم مەركىزىي ئۆگىنىش گۇرۇپپىسى 9 - ئاينىڭ 25 - كۈنىدىن 26 - كۈنىگىچە نۆۋەتلىق ئۆگەنگەندىن كېيىنكى يەنە بىر قېتىملىق ئۆگىنىش ھېسابلىنىدۇ. مەن ئۆگىنىشكە قاتناشقانلارنىڭ سۆزلىرىدىن ۋىلايەت رەھبەرلىرىنىڭ 15 - قۇرۇلتاي ھۆججىتىنى ئۆگەنگەندىن كېيىنكى ئىزدىنىش روھىنى چوڭقۇر ھېس قىلدىم.

ئىدىيىدە ئازاد بولۇشنى يەنە تىلغا ئېلىش

پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، ئىدىيىدە ئازاد بولۇش، قاراشنى ئۆزگەرتىش، ئەڭ كۆپ تىلغا ئېلىنىدىغان شوئارغا ئايلاندى، ئارىدىن 19 يىل ئۆتۈپ كەتتى. بۇ جەريانداا قەشقەر ۋىلايىتىدىكىلەرنىڭ ئىدىيىسى زادى قانچىلىك دەرىجىدە ئازاد بولدى؟

2 كۇنلۇك ئۆگىنىش داۋامىدا رەھبەرلەر مۇشۇ مەسىلە ئۈستىدە مۇنازىرىنى قانات يايدۇردى. يىغىندا قاغىلىقتىن نېفت چىققان بىلەن، نېفت - خىمىيە زاۋۇتىنىڭ پوسكامدا قۇرۇلغانلىقى يەنە تىلغا ئېلىندى، دۇرۇس، بۇ ئىدىيىدە ئازاد بولمىغانلىقىمىز سەۋەبىدىن تەرەققىيات پۇرسىتىنى قولدىن بېرىپ قويغانلىقىمىزنىڭ تىپىك مىسالى، لېكىن مۇشۇنداق ئىشلار مۇشۇ بىر قېتىملىق بىلەنلا چەكلىنىپ قالدىمۇ؟

بۆلتۇر كورلىدىكى 4 - ترانسپورت گۇرۇھى قەشقەردىكى بىر كارخانىنى ئۆزىگە قوشۇۋالماقچى بولدى، قەشقەرلىكلەرنىڭ كاللىسىغا ئالدى بىلەن كارخانىمىزنى نېمە ئۈچۈن باشقىلارغا بېرىۋېتىمىز دېگەن ئوي كەلدى. مۇشۇ ئوي تۇيۇقسىز بۇ ئىش ۋۇجۇدقا چىقىدى.

قەشقەر ۋىلايىتىدە 12 ناھىيە، شەھەر بار، ئۇنىڭ 7 سى نامرات ناھىيە، قەشقەرلىكلەردە «ئاز سانلىق مىللەتلەر رايونى، چېگرا رايون، نامرات رايون، دۆلەت بىزنى ئاچ قويمايدۇ، بىزگە ھامان پۇل بېرىدۇ» دەيدىغان قاراش مەۋجۇت. مانا مۇشۇنداق كۆتۈش، تاينىش، تەلەپ قىلىش ئىدىيىسىدە بولۇۋاتقانلار ئاز سانىنى ئىگىلەمدۇ؟

شەندۇڭلۇق دېھقانلار قەشقەردە پارنىكتا كۆكتات ئۆستۈرۈشنى ئالدى بىلەن راۋاجلاندۇردى. لېكىن بىر نەچچە يىلدىن كېيىن ئۇلارنىڭ قەشقەرگە بولغان مېھر-مۇھەببىتى مەنپەئىتىنىڭ مەپتۇن قىلىشىغا بەرداشلىق بېرەلمىدى، ئۇلارنىڭ بەزىلىرى قوشنا ۋىلايەت، ئۇبلاستلارغا كەتتى. شەرقتىكى دېھقانلارنى غەربكە ئەڭ بۇرۇن جەلپ قىلغان قەشقەر نېمە ئۈچۈن ئۇلارنى تۇتۇپ قالالمىدى؟

ئىدىيىدە ئازاد بولمىغان كىشىلەرنىڭ ئىسمىنى ئاتساق چوقۇم رەنجىيدۇ، لېكىن مۇشۇنداق مىساللار ئازمۇ.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

تارىمدىكى مول ھوسۇل خۇشاللىقىغا چۆمگەن پاختىكارلار دۆلەتكە پاختا سېتىپ بېرىش بىلەن بىللە يەنە بىر يېر ئېچىش، ئۆزلەشتۈرۈش دولقۇنىنى قوزغىمۇقتى.

بىز يېقىندا مەكىت ناھىيىسىنىڭ قۇرما يېزىسىغا بېرىپ بىر يېر ئېچىۋاتقان ئەھۋاللارنى ئۆز كۆزىمىز بىلەن كۆردۇق. چۆللۇكتە توپا ئىتتىرىش ماشىنىسىنىڭ گۈركىرىگەن ئاۋازى ئاڭلىنىپ، چاڭ-توزان كۆتۈرۈلگەندى، 5 چوڭ تېپتىكى توپا ئىتتىرىش ماشىنىسى ئېگىز- پەس دۆڭلەرنى تۈزلەۋاتاتتى. توپا- چاڭ ئارىسىدا بىر قىسىم ئۇيغۇر دېھقانلار يېڭىلا تۈزلەنگەن يەرلەرنىڭ قىر - قاتلىرىنى ئېتىپ، ئېرىق - ئۆستەڭ چېپىۋاتاتتى، توپا -چاڭغا مىلىنىپ كەتكەن مۇئاۋىن يېزا باشلىقى ياقۇپ ھاياجانلانغان ھالدا بىزگە مۇنداق دېدى: «ھازىر 1100 مو بوز يەر ئۆزلەشتۈرۈدۇق، مۇشۇ سۈرئەت بىلەن ئىشلىسەك، بۇ يىل 4000 مو بوز يەر ئېچىش پىلانىنى ئاشۇرۇپ ئورۇندايمىز».

كېۋەز تېرىغاندا كۆپ پۇل تاپقىلى بولىدۇ، مانا بۇ ئۇيغۇر پاختىكارلىرىنىڭ قىزغىنلىق بىلەن بوز يەر ئۆزلەشتۈرۈشىدىكى مۇھىم سەۋەب. مەكىت ناھىيىسىنىڭ يانتاق يېزىسىدىكى دېھقان تۇرغۇن سەيىت ئۆزىنىڭ 300 مو كېۋەزلىكىنىڭ ئالدىدا پورەكلەپ ئاپئاق ئېچىلىپ كەتكەن كېۋەزلەرنى كۆرسىتىپ تۇرۇپ مۇنداق دېدى: «بۇ يەرلەرنىڭ ھەممىسى بۇلتۇر كۆز، بۇ يىل ئەتىيازدا ئاچقاندىدۇق، شۇ يىلى ئېچىپ، شۇ يىلى كېۋەز تېرىپ، شۇ يىلى ئۇنۇمىنى كۆرۈۋاتىمىز».

90 - يىللارنىڭ بېشىدا شىنجاڭدا تېخى پاختىچىلىق جەھەتتە ئۇستۇنلۇك شەكىللەنمىگەنىدى، 6 مىليونغا يېقىن ئۇيغۇر دېھقان ئولتۇراقلاشقان تارىم ئويمانلىقىنىڭ ئەتراپىدا بوز يەر ئېچىشقا باب كېلىدىغان ئەمما تېخى ئېچىلمىغان بوز يەرلەر بار ئىدى. قىسقىغىنە بىر نەچچە يىلدا پاختىچىلىقنىڭ ئورتكىسىدە بوز يەرلەر تارىمدىكى ئۇيغۇر پاختىكارلىرى تالىشىدىغان جايى بولۇپ قالدى.

ئاقسۇ شەھىرىگە قاراشلىق قاراتال يېزىسىدىكى ھۆسەن ھەسەن 1 مىليون يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىپ بوز يەر ئاچقان. ئۇ مۇنداق دېدى: «ھازىر ئېچىشقا كىرىشكەن پىلان ئېچىدىكى بوز يەر 30 مىڭ مو، ئېنىز- ئېرىق بويلىرىدىكى ئورمان بەلباغلىرىنى ھېسابقا ئالمىغاندا، قالغان يەرلەرنىڭ ھەممىسگە كېۋەز تېرىماقچىمەن».

كىمنىڭمۇ نامرات ياشاۋەرگۈسى كەلسۇن!

— قوشتېكەن ناھىيەسىدە دۆلەتلىك نوقۇل ئوغرىسىدا
ئابلىز ئۇمەرجاجى

1993 - يىلى بارىكۆل ناھىيىسىنىڭ داخىلى يېزىسىدىكى چىن پېيشى ھۆكۈمەتنىڭ چاقىرىقىغا ئاۋاز قوشۇپ، «دېھقان ئائىلىلىرىنى شىركەتكە قوشۇش» شەكلى ئارقىلىق ئىگىلىك تىكلەش ئۈچۈن بىر قىسىم نامرات ئائىلىلەرنى باشلاپ تاغنىڭ جەنۇبىدىكى تۈزلەڭ - قوشتېكەنگە كۆچۈپ كەلدى.

داخىلى يېزىسى دېھقانچىلىقنى ئاساس قىلىدىغان يېزا بولۇپ، تېرىلغۇ يەر ئاز، نوپۇس كۆپ، كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان تېرىلغۇ يەر 3 موغىمۇ يەتمەيتتى. تېرىقچىلىق قۇرۇلمىسى قاتمال بولۇپ، يېزا ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ئاقساق ھالەتتە ئىدى. تەبىئىي چەكلىمە ئاسارىتى بۇ يېزىدىكى دېھقانلارنىڭ ھېيىپ قەد كۆتۈرۈش، ئىگىلىك تىكلەش ئۈستەكلىرىنى بوغۇپ قويغانىدى. خەلقنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسى كۈنسېرى ئۆسۈۋاتقان ۋەزىيەتتە كىمنىڭمۇ نامرات ھالەتتە ياشاۋەرگۈسى كەلسۇن! قانداق قىلغاندا تەبىئىي چەكلىمە بويۇنتۇرۇقىدىن قۇتۇلغىلى بولىدۇ؟ ئەڭ مۇۋاپىق يول تۈزلەڭگە كۆچۈش ئىدى. چىن پېيشى قاتارلىقلار ئاخىرى بۇ نۇقتىنى تونۇپ يەتتى. يۇقىرى دەرىجىلىك رەھبەر- لىكنىڭ قوللىشى ئارقىسىدا، 40 ئائىلە كوللېكتىپ كۆچۈشكە تەشكىللەندى. ئۇلار كىشى بېشى كىرىمى 400 يۈەندىن تۆۋەن، ھەتتا بەزىلىرىنىڭ 200 يۈەنگىمۇ يەتمەيدىغان ئائىلىلەر ئىدى. ئۇلار ئالدى بىلەن بىر ياقىدىن باش، بىر يەڭدىن قول چىقىرىپ، 160 مىڭ يۈەن مەبلەغ جۇغلىدى. كوللېكتىپ ئىقتىسادىدىن 60 مىڭ يۈەن ئاجرىتىلدى. بانكىدىن 80 مىڭ يۈەن قەرز ئالدى. چىقىش يولى ئىقتىسادىي كاپالەتكە ئېرىشكەن بۇ نامراتلار كۆڭلىنى توختىتىپ، قوشتېكەنگە كەلدى ۋە 2250 مو قاقاس يەر سېتىۋالدى. يەر مەسلىسى ھەل بولغاندىن كېيىن، بۇ تەرەققىيات رايوندا يېزا ئىگىلىك- سودا - سانائەت تەرەققىيات شىركىتى ۋە شىركەت پارتىيە ياچېيكىسى قۇرۇلدى. بۇ يەرنى ئېچىپ ئۆزلەشتۈرۈشكە كەلگەنلەر دەسلەپتە قوتاندا يېتىپ قوپتى. ئاردىدن 2 يىل ئۆتۈپ كەتتى. بۇ جەريانداا ئازراقمۇ ئىقتىسادىي كىرىمگە ئېرىشەلمىگەن بۇ نامراتلارنىڭ ئىگىلىك تىكلەش قىزغىنلىقى پەسكۈيغا چۈشۈپ قالدى. بەزىلەر «ئاتا - بوۋىلىرىمىز ۋايسىماي ياشاپ كەلگەن ئەزىز ماكانىمىزنى تاشلاپ نېمىشقىمۇ بۇ يەرگە كەلگەندىمىز؟ سوروقچىلىق تارتىپ قالامدۇق قانداق؟» دېگەندەك خىيال لاردا بولۇپ، پۈشايمان قىلدى. «ھەر كىمنىڭ رىسقى ئۆزى بىلەن بىللە» دېگەندەك تەقدىر ئۇلارغا رەھىمسىزلىك قىلمىدى. ئەمگەك كۈچلىرىنى سىرتقا چىقىرىش ئارقىلىق تاپقان - تەرگىنى بىلەن تۇرمۇشىنى ئانچە - مۇنچە قامداپ تۇردى. ئېشىنغىنىنى دېھقانچىلىققا ئىشلەتتى. تۆت ئۆيلۈك دېھقان قېينىچىلىققا چىدىماي يۇرتىغا قايتىپ كەتتى. پارتىيە ياچېيكىسى باشقىلارنىڭمۇ كېتىپ قېلىشىدىن ساقلىنىش ئۈچۈن، ئۇلارغا خىزمەت ئىشلەپ، بۇ يەرگە ماكانلىشىشقا رىغبەتلەندۇردى. بۇ جايىنىڭ كېلەر چەكتىكى ئەۋزەل شارائىتىنى ئەتراپلىق چۈشەندۈردى.

ئاردىدن 4 يىل ئۆتۈپ كەتتى. بۇ جەرياندا 1250 مو يەر ئېچىلدى. بۇنىڭغا 2 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. بۇنىڭ 250 مىڭ يۈەنى دۆلەتنىڭ نامراتلارغا يۆلەك بولۇش مەبلىغى بولۇپ، قالغان 2 مىليون 500 مىڭ يۈەنىنى شىركەت بىلەن شەخسلەر چىقاردى. ئۇلار يەنە 5 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا ئېرىق چاپتى. 300 مو يەرگە ئۇزۇم كۆچەتى، 300 مو يەرگە مېۋىسىز كۆچەت تىكتى، 250 مو يەرگە كېۋەز، 200 مو يەرگە بېدە تېرىدى.

چىقىش يولى سەل كېڭەيگەندىن كېيىن، ئۇلارنىڭ يۇرىكى خېلى جايىغا چۈشتى. شىركەت دېھقانلارنى چارۋا بېقىشقا سەپەرۋەر قىلدى. بۇنىڭدا كوللېكتىپ بېقىش بىلەن ئائىلە بويىچە تارقاقلاشتۇرۇپ بېقىشنى مۇۋاپىق بىرلەشتۈرۈپ، باقمىچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا پۈختا ئاساس سالدى. «ئەجرىنىڭ تېگى ئالتۇن» دېگەندەك، 4 يىللىق جاپالىق مېھنەت ئاخىرى مېۋە بەردى. تەرەققىيات شىركىتى 5 مىليون يۈەنلىك مۇقىم مۇلۇككە ئىگە بولدى. 1996 - يىللىق مەھسۇلات قىممىتى 6 مىليون 900 مىڭ يۈەنگە، پايدا 900 مىڭ يۈەنگە يەتتى. كىشى بېشى كىرىمى 4000 يۈەندىن ئېشىپ كەتتى. كۆپچىلىك نامراتلىق ئاسارىتىدىن قۇتۇلۇپ، مۇستەقىل ئىگىلىك تىكلەش، بېيىش يولىغا ماڭدى. مۇتلەق كۆپ سانلىق كىشىلەر خىشتىن قورۇ - جاي سالدى ۋە ئۆيلىرىنى ھېزەپ ياسۋالدى. كەڭلىكى 8 كىلومېتر كېلىدىغان 1 كىلومېتىرلىق يولنىڭ ئىككى قاسىنىدا رەتلىك يېڭى ئۆيلەر قەد كۆتۈردى. ھېزەكلىك ئىشخانىلار، كۆڭۈل ئېچىش سورۇنى، تانسىخانا قاتارلىقلار بۇ تەرەققىيات نۇقتىسىنىڭ ھۆسنىگە ھۆسن قوشتى. قوتانلارمۇ خىشتىن ياسالدى. ھازىر ئۇلار 1 - دەرىجىلىك ھاللىق سەۋىيىدىكى كەنت قۇرۇشقا تىرىشماقتا، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋالڭ لېچۈەن بۇ ئۆزگىرىشلەرنى كۆرگەندىن كېيىن ناھايىتى خۇش بولدى ۋە «يەنىلا سوتسىيالىزم ياخشى» دەپ بىغىشلىما يېزىپ بەردى.

1996 - يىلى ئۇلار يەنە ئۇزلىرى مەبلەغ جۇغلاپ سۇ مۇنارىسى ياساپ، ئائىلىلەرگە تۇرۇبا ئورناتتى، دائىرىسى 144 كۋادرات مېتىر كېلىدىغان مەكتەپ سالدى. ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىگىلىك تىكلەش ئىرادىسى كۈچەيگەن كەنت ئاھالىسى بىر يۇرۇش ئۇلۇغۋار پىلانلارنى تۈزدى: «2000 - يىلىدىن بۇرۇن يەنە 4 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىپ، 55 نامرات ئائىلىنى كۆچۈرۈپ كېلىپ، ئائىلە سانىنى 100 گە، نوپۇسنى 500 گە يەتكۈزۈپ، قالغان 1000 مو يەرنى ئۆزلەشتۈرىمىز. چارۇچىلىقنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇپ، ماشىنىلاشقان باقمىچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىپ، قوي بېقىش، بورداشنى چېك تۇتۇش بىلەن بىرگە بېلىقچىلىقنىمۇ راۋاجلاندۇرىمىز. 1998 - يىلى قاپلىق سۇت، قېتىق، سۇت پاراشوكى، سۇتلۇك كەمپۇت قاتارلىق مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپ چىقىرىپ، تۇرپان- قۇمۇل نېفىتلىكى ۋە قۇمۇل ۋىلايىتىنى سۇت ۋە گۆش بىلەن تەمىنلەيمىز. 1 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا ئۇزۇم بارىگى بىنا قىلىمىز. كەنت ئاھاللىرىنىڭ كۆڭۈل ئېچىش، مەدەنىي پائالىيەت سورۇنلىرىنى تېخىمۇ مۇكەممەللەشتۈرىمىز. ئوقۇش شارائىتىنى يەنىمۇ ياخشىلايمىز، مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغىچە ياشانغانلارنى بېقىش سۇغۇرتىسى تۈزۈمىنى ئومۇمىيۈزلۈك يولغا قويىمىز، 3 يىل ئىچىدە ئائىللىلەرگە تېلېفون ئورنىتىمىز. يوللارنى ئاسفالتلاشتۇرىمىز....» مانا بۇلار ئالدىنقى قاتاردىكى ھاللىق سەۋىيىلىك كەنت قۇرۇش ئۈچۈن تىرىشۋاتقان بۇ ئائىللەرنىڭ ئۇرتاق نىشانى.

مۇئاۋىن رەئىس غوپۇر ئابدۇللا خوتەنده خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈرۈپ، نەق مەيداندا ئىش بېجىردى

ئاپتونوم رايونلۇق مۇئاۋىن رەئىسى غوپۇر ئابدۇللا مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارنىڭ مەسئۇللىرىنى باشلاپ يېقىندا خوتەنده خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈردى، ئۇ خوتەن يېپەك توقۇمىچىلىق فابرىكىسى، ئۇت ئېلىكتر ئىستانسىسى، ئۇلۇغئاتا سۇ ئىنشائاتى تۇغقونى قۇرۇلۇشى، خوتەننىڭ ئايرودرومىغا بارىدىغان يول قۇرۇلۇشى ئورۇنلىرىغا بېرىپ نەق مەيداندا ئىش بېجىردى. بۇ جەريانداا خوتەن يېپەك توقۇمىچىلىق فابرىكىسىنىڭ ئۆزگەرتىش، بويىاقچىلىق ئۇسكۇنىلىرىنى يېڭىلاپ يېڭى مەھسۇلات ئىشلەپچىقىرىش ئۇچۇن مەبلەغ ھەل قىلىپ بەردى.

مۇئاۋىن رەئىس غوپۇر ئابدۇللا (سولدىن 2 - كىشى) يېپەك توقۇمچىلىق فابرىكىسىنىڭ شىپۇن دۇخاۋا قاتارلىق يېڭى مەھسۇلاتلىرىنى كۆزدىن كۆچۈرمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن** خەۋىرى ۋە فوتوسى

سۇرەتلىك خەۋەر

ئاقسۇ ۋىلايىتىنىڭ 3 يىللىق يېزىلاردىكى ئىنچىدىغان سۇنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشى ۋەزىپىسى ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **توختى ئەرشىدىن** خەۋەر قىلىدۇ: ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرىنىڭ زور كۈچ بىلەن قوللىشى، يۇكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىپ تەشكىلىي رەھبەرلىكنى كۈچەيتىشى، ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ كۆپ تەرەپتىن مەبلەغ توپلاپ، ئورتاق تىرىشچانلىق كۆرسىتىشى نەتىجىسىدە، ئاقسۇ ۋىلايىتىنىڭ يېزىلاردىكى ئىنچىدىغان سۇنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشى ۋەزىپىسى ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى. 148 ئورۇندا سۇ زاۋۇتى قۇرۇلدى، 8781.74 كىلومېتىر چوڭ - كىچىك تۇرۇبا ئورنىتىلىپ، 114 مىڭ 960 ئائىلىگە سۇ يەتكۈزۈلدى. سۇ 693 مىڭ 900 ئادەم ۋەمال 1 مىليون 652 مىڭ 84 مىليون 813 مىڭ يۇەن. ۋىلايەت بويىچە 151 سۇنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشى تاماملىنىپ، ئورۇندا سۇ تەمىنلەش چوڭ - كىچىك 30 - كۈنگىچە ۋىلايەت بويىچە 693 مىڭ 900 ئادەم ۋەمال 1 مىليون 652 مىڭ

توقسۇ ناھىيىلىك بېزا ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلار بىرلەشمىسى خادىملىرى پاختا سېتىۋېلىش ئورۇنلىرىدا ئىلا مۇلازىملىق قىلىپ، ياخشى ئۈنۈمگە ئېرىشتى

چاقلىق ناھىيىسى يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان ئىشلەپچىقىرىشنىڭ بوش ۋاقىتلىرىدىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىپ، تېرىلغۇ يەرلەرنى سالالاشتۇرۇش، رەتلەش ئىشىنى ئۇزۇلدۇرمەي ئېلىپ بارغانلىقتىن، ئىشلەپچىقىرىش شارائىتى ئۇزلۇكسىز ياخشىلىنىپ، ھوسۇل يىلمۇ يىل ئاشتى.

سۈرەتتە: بۇ ناھىيىنىڭ تىكەنلىك يېزا بوستان كەنتىدىكى دېھقانلار ئېتىزلارنى سالالاشتۇرماقتا.

تۇردى ھاشىم فوتوسى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇمەرجان ھېيىت** خەۋىر قىلىدۇ. بۇ يىل توقسۇ ناھىيىلىك يېزا ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلار بىرلەشمىسى پاختا سېتىۋېلىش ئورۇنلىرىدا ئىلا مۇلازىملىق قىلىپ، ياخشى ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

بۇ ناھىيىدە بۇ يىل تەبىئىي ئاپەتلەر كۆپ بولغان ئەھۋالدىمۇ، ھەر دەرىجىلىك تارماقلارنىڭ يېقىندىن ماسلىشىش ئارقىسىدا، 230 مىڭ مو يەردىكى كېۋەز تېخنىكا تەلىپى بويىچە پەرۋىش قىلىنغانلىقتىن، ئوبدان ئوخشىدى. ئەتىيازدا ناھىيە تەۋەسىدىكى يېزا-بازارلىق ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلىرى خادىملىرى يېزا، كەنت ۋە مەھەللە كادىرلىرى بىلەن بىرلىكتە ئاساسىي قاتلاملارغا بېرىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەبلەغكە بولغان ئېھتىياجىنى ۋاقتىدا قاندۇردى. پاختا سېتىۋېلىش باشلانغاندىن بۇيان، بۇ كوپېراتىپ يەنە تۇرلۇك چارە - تەدبىر قوللىنىپ، مەخسۇس ئادەم تەشكىللەپ، ھەرقايسى پاختا سېتىۋېلىش ئورۇنلىرىدا مۇلازىملىق ئورنى تەسىس قىلدى. خادىملار بىر ئەرىپتىن، دېھقانلارنىڭ پاختا سېتىپ بېرىشىگە ياردەم بەرسە، يەنە بىر تەرەپتىن، قەرز پۇل يېغىدى ۋە ئامانەت پۇل توپلىدى. بۇنىڭ بىلەن پاختا سېتىۋېلىش باشلانغاندىن تارتىپ 10 - ئاينىڭ 5 - كۈنىگىچە 21 مىليون يۈەن ئامانەت توپلاپ، ئومۇمىي ئامانەت قالدۇقىنى 43 مىليون يۈەنگە يەتكۈزدى ھەم مۇددەتى توشقان ۋە مۇددىتى ئۇزۇنكەن قەرز پۇلدىن 15 مىليون يۈەن يېغىۋالدى.

غازكۆل يېزىسى سۇ تېجەش ئاساس قىلىنغان ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشى سىلىنمىسىنى كۆپەيتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **بېلىقتۇ ھۆسەيىن** خەۋىر قىلىدۇ: مەكت ناھىيىسىنىڭ غازكۆل يېزىسى سۇ تېجەش ئاساس قىلىنغان ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىغا بولغان سىلىنمىنى ئاشۇرۇپ، كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرگە ئېرىشتى.

بۇ يېزا مەخسۇس گۇرۇپپا قۇرۇپ، سۇ تېجەش ئاساس قىلىنغان ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىغا بولغان رەھبەرلىكىنى كۈچەيتتى. دېھقانلارغا سۇ قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىشنىڭ پايدىسى ۋە ئەھمىيىتىنى چۈشەندۈرۈپ، ئۇلارنىڭ سۇ قۇرۇلۇشىغا بولغان تونۇشىنى ئۆستۈردى. سىلىنمىنى ئاشۇرۇپ، ھەممە كەنتته تور بولۇش، ھەممە مەھەللىدە قۇرۇلۇش بولۇش، ھەممە ئادەم سۇ قۇرۇلۇشىغا قاتنىشىش نىشانىنى ئىشقا ئاشۇردى. نەتىجىدە، بۇ يېزا بۇ يىل ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىغا 1 مىليون 380 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، 6 كىلومېتر سېمونت ئۆستەڭ ياسىدى. يېڭىدىن 4 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىپ، 9 قۇدۇقنى يۇرۇشلەشتۇردى، 4 كىلومېتر سۇ سىڭمەس ئۆستەڭ ياسىدى، 12 كىلومېتر ئېرىق- ئۆستەڭنى ئوگدىدى.

قىسقا خەۋەرلەر

△ يەكەن ناھىيىسىنىڭ كاچۇك يېزىسىدا 10 - ئاينىڭ 2- كۈنىگە قەدەر 28 مىڭ تۇياق چارۋا مۇداپىئە ۋاكسىنىسى ئۇرۇلدى، 9000 تۇياق چارۋا قۇرتسىزلاندۇرۇلدى، 18 مىڭ تۇياق چارۋا ۋاننىلاندى.

داۋۇت ئاۋۇت

△ 9- ئاينىڭ بېشىغا قەدەر ئاقسۇ شەھىرىنىڭ توپلۇق يېزىسىدىكى ئومۇمىي چارۋا 41 مىڭ 37 تۇياقتا يېتىپ، ھەر بىر ئائىلىگە 18.3 تۇياقتىن، كىشى بېشىغا 4.1 تۇياقتىن توغرا كەلدى.

ئەركىن پالتى

△ قاغىلىق ناھىيىسىنىڭ چوپان يېزىسىدىكى دېھقانلار 9 - ئاينىڭ 20- كۈنىگە قەدەر 292 تونىنا گۈلە سېتىپ، 880 مىڭ يۈەن كىرىم قىلدى.

مۇساجان ياسىن

تاشيول ئاسراش ئىشچىلىرى، تاشيول ياساش ماشىنىلىرىنى رېمونت قىلىش ئىشچىلىرىنىڭ كەسپىي ماھارىتىنى كۈچەيتىۋاتىدۇ

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **يۈسۈپجان ھۆسەين، روزى باراتلار** خەۋەر قىلىدۇ: تاشيول ئاسراش ئىشچىلىرى ۋە تاشيول ياساش ماشىنىلىرىنى رېمونت قىلىش ئىشچىلىرىنىڭ كەسپىي ساپاسىنى ئۈستۈرۈش مەقسەت قىلىنغان كەسپىي ماھارەت كۆرسىتىش مۇسابىقىسى يېقىندا سانجىدا ئۆتكۈزۈلدى.

شنجاڭ تاشيول ئىدارىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئىشچىلارنىڭ كەسپىي ساپاسىنى ئۈستۈرۈش ئۈچۈن تۇرلۈك زېھن سىناش، ماھارەت كۆرسىتىش مۇسابىقىلىرىنى قانات يايدۇردى. ئۆلار 8 - ئايدا شىمالىي ۋە جەنۇبىي شنجاڭ مۇسابىقە رايونلىرىدا تاشيول ئىدارىسىگە قاراشلىق 14 تاشيول باش ئۇچاستكىسىدىكى تاشيول ئاسراش ماھىرلىرى ۋە تاشيول ياساش ماشىنىلىرىنى رېمونت قىلىش ماھىرلىرى قاتناشقان كەسپىي ماھارەت كۆرسىتىش تەجرىبىلىق مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈپ، ئىشچىلارنىڭ ئىش ئورنىنى، كەسپىنى سۆيۈش قىزغىنلىقىغا ئىلھام بەردى. بۇ ئىدارە يېقىندا يەنە تەجرىبىلىق مۇسابىقىسىدە ئالدىنقى 3 - لىككە ئېرىشكەن 8 كومانداىدىن 60 ماھىر قاتناشقان ھەل قىلغۇچ مۇسابىقە ئۆتكۈزدى. مۇسابىقىنىڭ تاشيول ئاسراش تۈرىدە ئۇرۇچى، ئاقسۇ، قەشقەر تاشيول باش ئۇچاستكىسى ماھىرلىرى، تاشيول ياساش ماشىنىلىرىنى رېمونت قىلىش تۈرىدە شىھنەزە، ئالتاي، قەشقەر تاشيول باش ئۇچاستكىسى ماھىرلىرى كوللېكتىپ بويىچە ئالدىنقى 3 - لىككىچە ئېرىشىپ تەقدىرلەندى. قەشقەر تاشيول باش ئۇچاستكىسىدىن ئابلەت، سانجى تاشيول باش ئۇچاستكىسىدىن خې جېھەنمەك شەخسىلەر بويىچە 1 - لىككە ئېرىشتى ۋە «ئاپتونوم رايونلۇق تېخنىكا ماھىرى» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشىپ مۇكاپاتلاندى. بۇ قېتىمقى مۇسابىقىنى ئاپتونوم رايونلۇق ئەمگەك نازارىتى، قاتناش نازارىتى قاتارلىق ئورۇنلار ئۈيۈشتۇرغان بولۇپ، مۇسابىقىگە يۇقىرىقى ئورۇنلار ۋە مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرى قاتناشتى.

يېڭىسار تاشيول ئۇچاستكىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان «ئىككى قولدا تەڭ تۇتۇش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇشتا چىڭ تۇرۇپ» ئىككى مەدەنىيەتلىك قۇرۇلۇشىدا كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرۈپ باش ئۇچاستكا، تاشيول ئىدارىسىنىڭ كۆپ قېتىم تەقدىرلىشىگە ئېرىشتى.

سۈرەتتە: باش ئۇچاستكا، ئۇچاستكا رەھبەرلىرى، كادىرلار بىرلىكتە ئۆگىنىش ئۇسۇلى.

ئۇبۇلقاسىم، يۈسۈپجان ھۇسىن فوتوسى

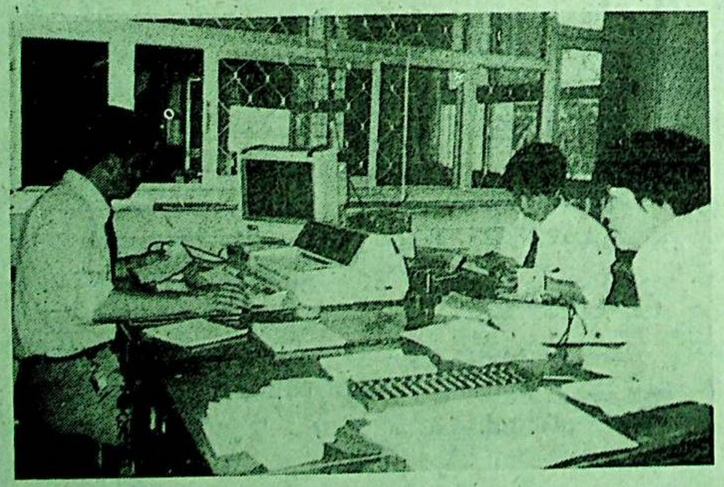

تۇرپان ۋىلايىتى قالاق ئادەتلەرنى ئۆزگەرتىش، توي - تۆكۈن، نەزىر - چىراغ ئىشلىرىنى ئاددىي ئۆتكۈزۈش توغرىسىدىكى تەشۋىقاتنى كۈچەيتىپ ياخشى ئەمەلگە ئېشۇرۇش

بەختلىك ئائىلە قۇرايلى دېسەڭلەر

تۇرپان ۋىلايىتى ساقتار رېڭىمز خەۋىر قىلىدۇ: تۇرپان ۋىلايىتىدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەتلەر ۋە مۇناسىۋەتلىك تارماقلار باشقۇرۇشىنى، تەشۋىقات - تەربىيىنى كۈچەيتىپ قالاق ئادەتلەرنى ئۆزگەرتىش، توي - تۆكۈن، نەزىر - چىراغ ئىشلىرىنى ئاددىي ئۆتكۈزۈش جەھەتتە ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

تۇرپان ۋىلايىتى ئىقتىسادى بىر قەدەر تەرەققىي قىلغان رايون بولسىمۇ، شارائىتى ناچار ۋە ئىشلەپچىقىرىشى تازا تەرەققىي قىلمىغان جايلاردىكى بىر قىسىم دېھقانلار يەنىلا غورىگىل تۇرمۇش كەچۈرمەكتە. شۇنداق تۇرۇقلۇق جەمئىيەتنە توي - تۆكۈن،نەزىر - چىراغ ئىشلىرىدا ھەشەمەتچىلىك قىلىدىغان، دائىرىسىنى كېڭەيتىپ ئىسراپچىلىق قىلىدىغان، ئەرزىمەس ئىشلار ئۈچۈن مېھمان چاقىرىدىغان ئەھۋاللار كۆپىيىپ قالغانىدى. بۇ، ھال- ئوقىتى ياخشى ئائىلىلەر ئۈچۈن ئادەتتىكى ئىشتەك قىلسىمۇ، ئىقتىسادىي جەھەتتە تېخى قەد كۆتۈرەلمەيگەن ئائىلىلەرگە زور بېسىم ئېلىپ كەلدى. بولۇپمۇ يېزىلاردىكى توي - تۆكۈن،نەزىر - چىراغ ئىشلىرىنىڭ كۆپىيىشى ئۇرغۇنلىغان كىشىلەرنى ئالدىرىتىپ قويۇپلا قالماي، مۇھىمى ئىشلەپچىقىرىشقا ئېغىر دەرىجىدە تەسىر يەتكۈزدى، جايلار يېقىنقى يىللاردىن بۇيان بۇ مەسىلىنى ھەل قىلىش جەھەتتە بىر قاتار خىزمەتلەرنى ئىشلەپ، مەلۇم نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرگەن بولسىمۇ، ئەمەلىي تۇتۇپ ئىشلەش تەكشى بولمىغاچقا، ئۇنۇمى زور بولمىدى. بۇلتۇر تۇرپان ۋىلايەتلىك پارتكوم بىلەن مەمۇرىي مەھكىمە بۇ ئەمەلىي مەسىلىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونلىق ناچار ئۆرپ - ئادەتلەرنى ئۆزگەرتىش، توي - تۆكۈن، نەزىر - چىراغ ئىشلىرىنى ئاددىي ئۆتكۈزۈشنى تەشەببۇس قىلىش توغرىسىدىكى چاقىرىقنى ھەققىي ئىرچىللاشتۇردى. ۋىلايەتتىن تارتىپ، يېزا ، كەنتلەرگىچە رەھبەرلىك گۇرۇپپىلىرى قۇرۇلۇپ، بۇ خىزمەتنى تۇتۇپ ئىشلەيدىغان مەخسۇس ئادەم قويۇلدى. ۋىلايەتلىك پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، بىرلىك سەپ بۆلۈمى ۋە ئىتتىپاق كومىتېتى، ئىياللار بىرلەشمىسى قاتارلىق 7 ئورۇن بىرلىكتە «ناچار ئۆرپ - ئادەتلەرنى ئۆزگەرتىش، تويىنى يېڭىچە ئۆتكۈزۈش،نەزىر - چىراغنىڭ دائىرىسىنى كېڭەيتىۋەتمەسلىك پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقاتتى. شۇنىڭدىن بۇيان ھەرقايسى ناھىيە (شەھەر)ۋە يېزا - بازار ئۇنۇملۇك تەدبىر قوللىنىپ، بۇ خىزمەتكە بولغان باشقۇرۇش ۋە نازارەتچىلىكنى كۈچەيتتى. تۇرلۇك شەكىل، ۋاستە ۋە ئامما ئىچىدە تەسىرى بار دىنىي زاتلاردىن پايدىلىنىپ، ناچار ئۆرپ - ئادەتلەرنى ئۆزگەرتىش، توي - تۆكۈن، نەزىر - چىراغنى ئاددىي ئۆتكۈزۈشنىڭ ئەھمىيىتىنى كەڭ تۇردە تەشۋىق قىلدى. پېچان ناھىيىسى بۇ خىزمەتنى ئىزچىل چىڭ تۇتۇپ ۋىلايەت بويىچە ئۈلگە كۆرسەتتى. بىر نەچچە يىلدىن بۇيان بۇ ناھىيىدە توي - تۆكۈننى يېڭىچە ئۆتكۈزۈش، نەزىر - چىراغنىڭ دائىرىسىنى تارايتىش، ھەشەمەتچىلىك، ئىسراپچىلىق قىلىشقا قارشى تۇرۇش، ۋاقتىنى قەدىرلەپ، ئىشلەپچىقىرىشنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىدىغان، بۇ ئىشتا باشلامچى بولىدىغانلار كۆپلەپ بارلىققا كەلدى. توي - تۆكۈن، نەزىر - چىراغ ئىشلىرىنى ئاددىي ئۆتكۈزۈش ئامىنىڭ قارشى ئېلىشىغا ئۇچرىدى. ئەزەلدىن قىز - يىگىتلەرنىڭتوي مەرىكىسىنى داغدۇغا بىلەن بىر نەچچە كۈن ئۆتكۈزىدىغان دالانكارنا يېزىسىدا 11 جۈپ قىز- يىگىتنىڭ توي مەرىكىسى كوللېكتىپ ئۆتكۈزۈلگەندىن كېيىن، نۇرغۇن كىشىلەر خۇشال بولدى. يەنە بىر مۇنچە قىز - يىگىتلەركوللېكتىپ تەشەببۇسنامە چىقاردى.

* * * * * * * * * * * * * * * * *

باي ناھىيىسىدىكى چوڭ كۆۋرۈك يېزىسىنىڭ ياندۇرما كەنتىدە 132 ئائىلە، 697 ئاھالە، 228 ئەمگەك كۈچى، 2800 مو تېرىلغۇ يەر بولۇپ، كەنت سايى بويىغا جايلاشقانلىقى ئۈچۈن تۈيراق قاتلىمى نېپىز، شېغىل ۋە قۇم تەركىبى كۆپ ئىدى، ئۇنىڭ ئۈستىگە بۇ كەنت داۋاملىق قېيان، مولدۇر، بوران- ئاپەتلىرى ۋە زىرائەتلەردە بولىدىغان كېسەللىكلەرنىڭ زىيىنىغا ئۇچراپ تۇرغاچقا، ئاشلىقتىن تۇلۇكرەك ھوسۇل ئېلىنمايتتى، شۇڭا كەنتتىكى دېھقانلار كۆپىنچىسى نامرات ھالەتتە ياشايتتى. 1995- يىلى كەنت ئاھالىسى ئىچىدە ئىقتىسادىي جەھەتتىن ئەڭ ياخشى ياشايدىغان ئائىلە 3 ئائىلە بولۇپ، ئۇلارنىڭ ھەممىسى كەنت سىرتىدا ياشايتتى. كەنتتە ئۆي سېلىش ئۈچۈن ئەڭ ياخشى ئورۇن بولمىغاچقا، ياشلار ئۆيلىنىپ ئايرىلىپ چىقىدىغان بولسا، ئۆي سېلىش ئۈچۈن ئاتا- ئانىسىنىڭ ئۆيىدىن ئايرىلىپ چىقالمايتتى. ئۇلار ئۆيلىنىپ ئايرىلىپ چىقىدىغان بولسا، ئاتا- ئانىسىنىڭ ئۆيىنى بۆلۈشۈپ بېرىشى كېرەك ئىدى. ئۇنداق بولغاندا ئاتا- ئانىسىنىڭ ئۆيى ئىككىگە بۆلۈنۈپ، ئىككىسىنىڭ ھەر بىرى ئۈچۈن ئىنتايىن تار بولۇپ قالاتتى. ئۆي سېلىش ئۈچۈن ئەڭ ياخشى ئورۇن كەنت سىرتىدا بول

مەدەنىيەت ئىدارىسى راۋاجلاندۇ-رۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى جانلاندۇردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **روزى مۇھەممەت قابىلىكىم** خەۋىر قىلىدۇ: توقۇزتارا ناھىيىسىنىڭ تاشتۆپە يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئامىۋى مەدەنىيەت، تەنتەربىيە ئىشلىرىنى راۋاجلاندۇرۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى جانلاندۇردى.

يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئالدى بىلەن يېزا مەركىزىدە مەدەنىيەت پونكتى، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ پەن- تېخنىكا ئۆگىنىش مەكتىپى، پارتىيە مەكتىپى قۇردى. يېزا تەۋەسىدىكى 7 كەنتنىڭ ھەممىسىدە مەدەنىيەت ئۆيى بولۇشنى ئىشقا ئاشۇردى. 10 ۋاسكېتبول، ۋالبول مەيدانى ياسىدى. ھەربىر كەنتتە ۋالبول، ۋاسكېتبول كومانداسىنى تەشكىل قىلىپ، دائىم كەنتلەر ئارا مۇسابىقە ئۆتكۈزدى. بۇ يىل «1 - مايى» خەلقارا ئەمگەكچىلەر بايرىمى مۇناسىۋىتى بىلەن يېگىنام كەنتىدە 3 تۈر بويىچە ئات بەيگىسى ئۆتكۈزۈلدى. ناھىيە بويىچە ئېلىپ بېرىلغان ئات بەيگىسىگە يېزىدىن 20 چەۋەندائ قاتناشىپ، 12 سى نەتىجىگە ئېرىشتى. ھەمدە بۇ يېزا ناھىيە بويىچە كوللېكتىپ 1- لىككە ئېرىشتى. بۇ يېزا يەنە يەرلىك ئالاھىدىلىككە ئىگە تۇرلۇك پائالىيەتلەرنى ئۇيۇشتۇرۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئىشتىن سىرتقى مەنىۋى تۇرمۇشىنى جانلاندۇردى.

يېقىندا لەنجۇ ھەربىي رايونىنىڭ ئۇرۇمچى باش دوختۇرخانىسى 500 نەچچە مىك يۇمن مەبلەغ سەرپ قىلىپ گېرمانىيىدىن ئالىي دەرىجىلىك مېڭە تەكشۈرۈش ئەسۋابى كىرگۈزدى. ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە تۇنجى قېتىم كىرگۈزۈلگەن بۇ ئەسۋاب كېسەللەرگە توغرا دىئاگنوز قويۇشتا بۇقىرى ئۇنۇمگە ئىگە.

سۈرەتتە: دوختۇرلار بۇ ئەسۋاب بىلەن كېسەل تەكشۈرمەكتە.

جياۋچاڭيالىك فوتوسى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **روزى مۇھەممەت قابىلىكىم** خەۋىر قىلىدۇ: توقۇزتارا ناھىيىسىنىڭ تاشتۆپە يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئامىۋى مەدەنىيەت، تەنتەربىيە ئىشلىرىنى راۋاجلاندۇرۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى جانلاندۇردى.

يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئالدى بىلەن يېزا مەركىزىدە مەدەنىيەت پونكتى، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ پەن- تېخنىكا ئۆگىنىش مەكتىپى، پارتىيە مەكتىپى قۇردى. يېزا تەۋەسىدىكى 7 كەنتنىڭ ھەممىسىدە مەدەنىيەت ئۆيى بولۇشنى ئىشقا ئاشۇردى. 10 ۋاسكېتبول، ۋالبول مەيدانى ياسىدى. ھەربىر كەنتتە ۋالبول، ۋاسكېتبول كومانداسىنى تەشكىل قىلىپ، دائىم كەنتلەر ئارا مۇسابىقە ئۆتكۈزدى. بۇ يىل «1 - مايى» خەلقارا ئەمگەكچىلەر بايرىمى مۇناسىۋىتى بىلەن يېگىنام كەنتىدە 3 تۈر بويىچە ئات بەيگىسى ئۆتكۈزۈلدى. ناھىيە بويىچە ئېلىپ بېرىلغان ئات بەيگىسىگە يېزىدىن 20 چەۋەندائ قاتناشىپ، 12 سى نەتىجىگە ئېرىشتى. ھەمدە بۇ يېزا ناھىيە بويىچە كوللېكتىپ 1- لىككە ئېرىشتى. بۇ يېزا يەنە يەرلىك ئالاھىدىلىككە ئىگە تۇرلۇك پائالىيەتلەرنى ئۇيۇشتۇرۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى جانلاندۇردى.

يېقىندا لەنجۇ ھەربىي رايونىنىڭ ئۇرۇمچى باش دوختۇرخانىسى 500 نەچچە مىك يۇمن مەبلەغ سەرپ قىلىپ گېرمانىيىدىن ئالىي دەرىجىلىك مېڭە تەكشۈرۈش ئەسۋابى كىرگۈزدى. ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە تۇنجى قېتىم كىرگۈزۈلگەن بۇ ئەسۋاب كېسەللەرگە توغرا دىئاگنوز قويۇشتا بۇقىرى ئۇنۇمگە ئىگە.

سۈرەتتە: دوختۇرلار بۇ ئەسۋاب بىلەن كېسەل تەكشۈرمەكتە.

جياۋچاڭيالىك فوتوسى

توقسۇن ناھىيىسىدە 90% دېھقان، چارۋىچى تۇرۇبا سۇيى ئىچىدىغان بولدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مەخسۇت ھۇسەيىن** خەۋەر قىلىدۇ: توقسۇن ناھىيىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان يېزا - قىشلاقلارنىڭ سۇ شارائىتىنى ياخشىلاش، كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىنى يەنمۇ كۈچەيتكەنلىكتىن، 90% دېھقان، چارۋىچى تۇرۇبا سۇيى ئىچىدىغان بولدى.

توقسۇن ناھىيىسىدە 70 مىڭدىن كۆپرەك نوپۇس بار. ئىلگىرى دېھقانلار قۇدۇق، كارىز سۇيى ئىچىپ كەلگەنىدى. ناھىيە رەھبەرلىرى 1995- يىلدىن باشلاپ دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئىچىدىغان سۇ شارائىتىنى ياخشىلاشنىڭ 3 يىللىق پىلانىنى تۈزۈپ چىقتى. يېزىلارنىڭ ئىچىدىغان سۇ شارائىتىنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشىنى پۈختا، ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىش ئۈچۈن، ناھىيىنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى ئىچىدىغان سۇ شارائىتىنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشىغا بىۋاستە يېتەكچىلىك قىلدى. قۇرۇلۇش داۋامىدا مەسئۇلىيەتسىزدەك بەلگىلىمەر بويىچە دۇچ كەلگەن بىر قىسىم مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا ھەل قىلدى. بۇنىڭ بىلەن 3 يىلدىن بۇيان يېزىلارنىڭ سۇ شارائىتىنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشىنىڭ سۈرئىتى كۆرۈنەرلىك تېزلىتىلدى. ھازىرغا قەدەر 429 كىلومېتىر غول، تارماق تۇرۇبا ياتقۇزۇلدى. بۇنىڭ بىلەن يېزىلاردا 70 مىڭغا يېقىن ئادەم ۋە 170 مىڭدىن ئوشۇق چارۋا مالنىڭ ئىچىدىغان سۇ مەسىلىسى ھەل قىلىندى. يېقىنقى 3 يىلدىن بۇيان ناھىيىنىڭ پۈل چىقىم قىلىندى.

ئۇرۇمچى شەھەرلىك ياشانغانلار دوختۇرخانىسى ئۇرۇمچى خەلق باغچىسىدا ئۇسسۇل ئۆگىنىش نۇقتىسى تەسىس قىلغان 10 يىلدىن بۇيان ياشانغانلارغا ھەر مىللەت ئۇسسۇللىرىنى ئۆگىتىپ، ئۇلارنىڭ تەن ساغلاملىقىنى ئاشۇرۇشىغا ئىلھام بەردى.

جاڭ جىڭۈن فوتوسى

ئاشلىقتىن تۆزۈكرەك ھوسۇل ئېلىنمايتتى، شۇڭا كەنتتىكى دېھقانلار كۆپىنچىسى نامراتلىق ئىدى. پارتىيە 14 - قۇرۇلتىيىدىن كېيىن ياندۇرما كەنت رەھبەرلىكى كەنت كادىرلىرى ۋە كەنت ئەزالىرىنى مەركەزنىك يېزىلارغا قاراتقان ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى ۋە پەن - تېخنىكا بىلىملىرىنى ئۆگىنىشكە ۋە شىنجاڭدىكى پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ بېيىغان شەھەر، يېزا ۋە كەنتلەرگە ئاپىرىپ ئېكسكۇرسىيە- ئۆگىنىشكە تەشكىللىدى. ئېكسكۇرسىيە - ئۆگىنىش ئارقىلىق بۇ كەنتتىكى كادىرلار ۋە دېھقانلار نامراتلىق قالپىقىنى چۆرۈپ تاشلاش ئۈچۈن چوقۇم پەن - تېخنىكىغا تايىنىش لازىملىقىنى تونۇپ يەتتى. شۇنىڭ بىلەن كەنت كادىرلىرى پەن- تېخنىكىنى ئاساسىي ئۇرۇنغا قويۇپ، ھەرقايىسىسى كونكرېت ئىشقا مەسئۇل بولدى. كەنت مۇكاپاتلاش بىلەن جازالاش بىرلەشتۈرۈلگەن ھۆددىگەرلىك مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى يولغا قويدى. «كەنت كىتابخانىسى» قۇرۇپ ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىش تېخنىكىسى، زىرائەتلەرنى ئىلمىي ئۇسۇلدا پەرۋىش قىلىش تېخنىكىسى، ئىلمىي ئۇسۇلدا چاچلاشتۇرۇش تېخنىكىسى، ئىلمىي ئۇسۇلدا ئوغۇتلاش تېخنىكىسى، ئىلمىي ئۇسۇلدا يېغىش تېخنىكىسى، يەرنىك ئۇنۇمدارلىقىنى ئىلمىي ئۇسۇلدا ئاشۇرۇش تېخنىكىسى قاتارلارنى ئىلمىي ئۇسۇلدا باشقۇرۇش تېخنىكىسى، پىلانلىق تۇغۇتقا ئائىت بىلىم، مېۋىلىك دەرەخلەرنى ئىلمىي ئۇسۇلدا ئۇلاش تېخنىكىسىغا ئائىت كىتاب- ژۇرناللار، دېك شياۋپېڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى، ئىقتىسادشۇناسلىق، مەركەزنىك يېزىلارغا قاراتقان ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرى شەرھىلەنگەن كىتاب - ژۇرناللارنى قويدى. كەنت يەنە «شىنجاڭ گېزىتى»، «ئاقسۇ گېزىتى»، «يېرىم ئايلىق سۆھبەت»، «شىنجاڭ ئاياللىرى»، «شىنجاڭ ياشلىرى» قاتارلىق گېزىت - ژۇرناللارغا مۇشتەرى بولدى.

كەنت ھەر يىلى قىشتىكى بوش ۋاقتىتتىن پايدىلىنىپ، پەن - تېخنىكا كۇرسى، قانۇن سائاتلىرىنى ئۆگىنىش كۇرسى، ساۋات چىقىرىش كۇرسى، مەدەنىيەت بىلىملىرىنى ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىپ كەنت ئەزالىرىنى نۆۋەت بىلەن تەربىيىلىدى. پەن - تېخنىكا كۇرسىغا يېزىلىق پەن - تېخنىكا ئىشخانىسىدىن، ساۋات چىقىرىش كۇرسىغا كەنت باشلانغۇچ مەكتىپىدىن، قانۇن ساۋاتلىرىنى ئۆگىنىش كۇرسىغا يېزىلىق ئەدلىيە ئىشخانىسىدىن ئوقۇتقۇچى تەكلىپ قىلىپ دەرس ئۆتكۈزدى. ئوخشىمىغان سەۋىيىدىكىلەرگە ئوخشىمىغان كۇرسلارنى ئېچىپ، 4 گۇرۇپپىدىن جەمئىي 40 ئائىلىنى پەن - تېخنىكا بىلىملىرى بويىچە كۆچەيتىش سىنىپىدا ئوقۇتۇپ، يېڭى پەن - تېخنىكا بىلىملىرىگە ئىگە قىلدى. بۇ 40 ئائىلە يېڭى پەن - تېخنىكا بىلىملىرىنى ئىشلىتىش، ئومۇملاشتۇرۇش ۋە كېڭەيتىشتە كەنتتىكى دېھقان، چارۋىچىلارغا ئۈلگە بولدى.

كەنت ئەزالىرى پەن - تېخنىكا كىتابلىرىنى ئۆگىنىش ۋە كۇرسقا قاتنىشىش ئارقىلىق ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىشنى ئۆگىنىۋالدى. كەنت توپا ئىتتىرىش ماشىنىسى، تراكتور، ھارۋا ۋە باشقا ئەمگەك كۆچلىرىنى سەپەرۋەر قىلىپ، تۆۋەن ھوسۇللۇق پارچە ئېتىزلاردىن 1600 مو يەرنى سالالاشتۇرۇپ، 800 مو بۇغداي يېرى، 800 مو قوناق يېرىنى كەنت ئەزالىرىغا ھۆددىگە بەردى.

بۇرۇن بۇ كەنت ئائىلىنىڭ ئۇسۇلدا دېھقانچىلىق قىلىپ، بۇغداينىڭ مو ېشى ھوسۇلىنى 150 كىلوگرامدىن، قوناقنىڭ مو ېشى ھوسۇلىنى 250 كىلوگرامدىن گرامغا، 800 مو يەردىكى قوناقنىڭ مو ېشى ھوسۇلىنى 1 تونناغا يەتكۈزۈپ، تونناغلىق ئېتىزلارنى بەرپا قىلدى، دېھقانلار دۆلەت بېجى تاپشۇرۇش ۋە ئاشلىق سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى ئورۇندىغاندىن كېيىنكى ئاشلىقنى ئۆزلىرى خالىغانچە بىر تەرەپ قىلىدىغان بولدى.

بۇ كەنتنىڭ شىمال تەرىپى سايلىق، جەنۇب تەرىپى دەريا بىلەن تۇتاشقاچقا، چارۋىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇشتا بىر قەدەر ئەۋزەل شارائىتقا ئىگە بولسىمۇ، بۇرۇن قالاق ئۇسۇلدا چارۋا مال باقاچقا، مال چارۋىلارنىڭ كۆپىيىش نىسبىتى ۋە چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ ئونۇمى تۆۋەن ئىدى، كەنت كىتابخانىسى قۇرۇلغاندىن كېيىن كەنت ئەزالىرى چارۋىچىلىق پەن - تېخنىكىسىنىمۇ ئىگىلەشتىن تۇرۇكرەك ھوسۇل ئېلىنمايتتى، شۇڭا كەنتتىكى دېھقانلار كۆپىنچىسى نامرات ئىدى. پارتىيە 14 - قۇرۇلتىيىدىن كېيىن ياندۇرما كەنت رەھبەرلىكى كەنت كادىرلىرى ۋە كەنت ئەزالىرىنى مەركەزنىك يېزىلارغا قاراتقان ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى ۋە پەن - تېخنىكا بىلىملىرىنى ئۆگىنىشكە ۋە شىنجاڭدىكى پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ بېيىغان شەھەر، يېزا ۋە كەنتلەرگە ئاپىرىپ ئېكسكۇرسىيە- ئۆگىنىش ئارقىلىق بۇ كەنتتىكى كادىرلار ۋە دېھقانلار نامراتلىق قالپىقىنى چۆرۈپ تاشلاش ئۈچۈن چوقۇم پەن - تېخنىكىغا تايىنىش لازىملىقىنى تونۇپ يەتتى. شۇنىڭ بىلەن كەنت كادىرلىرى پەن- تېخنىكىنى ئاساسىي ئۇرۇنغا قويۇپ، ھەرقايىسىسى كونكرېت ئىشقا مەسئۇل بولدى. كەنت مۇكاپاتلاش بىلەن جازالاش بىرلەشتۈرۈلگەن ھۆددىگەرلىك مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى يولغا قويدى. «كەنت كىتابخانىسى» قۇرۇپ ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىش تېخنىكىسى، زىرائەتلەرنى ئىلمىي ئۇسۇلدا پەرۋىش قىلىش تېخنىكىسى، ئىلمىي ئۇسۇلدا چاچلاشتۇرۇش تېخنىكىسى، ئىلمىي ئۇسۇلدا ئوغۇتلاش تېخنىكىسى، ئىلمىي ئۇسۇلدا يېغىش تېخنىكىسى، يەرنىك ئۇنۇمدارلىقىنى ئىلمىي ئۇسۇلدا ئاشۇرۇش تېخنىكىسى قاتارلارنى ئىلمىي ئۇسۇلدا باشقۇرۇش تېخنىكىسى، پىلانلىق تۇغۇتقا ئائىت بىلىم، مېۋىلىك دەرەخلەرنى ئىلمىي ئۇسۇلدا ئۇلاش تېخنىكىسىغا ئائىت كىتاب- ژۇرناللار، دېك شياۋپېڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى، ئىقتىسادشۇناسلىق، مەركەزنىك يېزىلارغا قاراتقان ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرى شەرھىلەنگەن كىتاب - ژۇرناللارنى قويدى. كەنت يەنە «شىنجاڭ گېزىتى»، «ئاقسۇ گېزىتى»، «يېرىم ئايلىق سۆھبەت»، «شىنجاڭ ئاياللىرى»، «شىنجاڭ ياشلىرى» قاتارلىق گېزىت - ژۇرناللارغا مۇشتەرى بولدى.

كەنت ھەر يىلى قىشتىكى بوش ۋاقتىتتىن پايدىلىنىپ، پەن - تېخنىكا كۇرسى، قانۇن ساۋاتلىرىنى ئۆگىنىش كۇرسى، ساۋات چىقىرىش كۇرسى، مەدەنىيەت بىلىملىرىنى ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىپ كەنت ئەزالىرىنى نۆۋەت بىلەن تەربىيىلىدى. پەن - تېخنىكا كۇرسىغا يېزىلىق پەن - تېخنىكا ئىشخانىسىدىن، ساۋات چىقىرىش كۇرسىغا كەنت باشلانغۇچ مەكتىپىدىن، قانۇن ساۋاتلىرىنى ئۆگىنىش كۇرسىغا يېزىلىق ئەدلىيە ئىشخانىسىدىن ئوقۇتقۇچى تەكلىپ قىلىپ دەرس ئۆتكۈزدى. ئوخشىمىغان سەۋىيىدىكىلەرگە ئوخشىمىغان كۇرسلارنى ئېچىپ، 4 گۇرۇپپىدىن جەمئىي 40 ئائىلىنى پەن - تېخنىكا بىلىملىرى بويىچە كۆچەيتىش سىنىپىدا ئوقۇتۇپ، يېڭى پەن - تېخنىكا بىلىملىرىگە ئىگە قىلدى. بۇ 40 ئائىلە يېڭى پەن - تېخنىكا بىلىملىرىنى ئىشلىتىش، ئومۇملاشتۇرۇش ۋە كېڭەيتىشتە كەنتتىكى دېھقان، چارۋىچىلارغا ئۈلگە بولدى.

كەنت ئەزالىرى پەن - تېخنىكا كىتابلىرىنى ئۆگىنىش ۋە كۇرسقا قاتنىشىش ئارقىلىق ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىشنى ئۆگىنىۋالدى. كەنت توپا ئىتتىرىش ماشىنىسى، تراكتور، ھارۋا ۋە باشقا ئەمگەك كۆچلىرىنى سەپەرۋەر قىلىپ، تۆۋەن ھوسۇللۇق پارچە ئېتىزلاردىن 1600 مو يەرنى سالالاشتۇرۇپ، 800 مو بۇغداي يېرى، 800 مو قوناق يېرىنى كەنت ئەزالىرىغا ھۆددىگە بەردى.

بۇرۇن بۇ كەنت ئائىلىنىڭ ئۇسۇلدا دېھقانچىلىق قىلىپ، بۇغداينىڭ مو ېشى ھوسۇلىنى 150 كىلوگرامدىن، قوناقنىڭ مو ېشى ھوسۇلىنى 250 كىلوگرامدىن گرامغا، 800 مو يەردىكى قوناقنىڭ مو ېشى ھوسۇلىنى 1 تونناغا يەتكۈزۈپ، تونناغلىق ئېتىزلارنى بەرپا قىلدى، دېھقانلار دۆلەت بېجى تاپشۇرۇش ۋە ئاشلىق سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى ئورۇندىغاندىن كېيىنكى ئاشلىقنى ئۆزلىرى خالىغانچە بىر تەرەپ قىلىدىغان بولدى.

بۇ كەنتنىڭ شىمال تەرىپى سايلىق، جەنۇب تەرىپى دەريا بىلەن تۇتاشقاچقا، چارۋىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇشتا بىر قەدەر ئەۋزەل شارائىتقا ئىگە بولسىمۇ، بۇرۇن قالاق ئۇسۇلدا چارۋا مال باقاچقا، مال چارۋىلارنىڭ كۆپىيىش نىسبىتى ۋە چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ ئونۇمى تۆۋەن ئىدى، كەنت كىتابخانىسى قۇرۇلغاندىن كېيىن كەنت ئەزالىرى چارۋىچىلىق پەن - تېخنىكىسىنىمۇ ئۆگىنىۋالدى. كەنت ھەر يىلى قىشتىكى بوش ۋاقتىتتىن پايدىلىنىپ، پەن - تېخنىكا كۇرسى، قانۇن ساۋاتلىرىنى ئۆگىنىش كۇرسى، ساۋات چىقىرىش كۇرسى، مەدەنىيەت بىلىملىرىنى ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىپ كەنت ئەزالىرىنى نۆۋەت بىلەن تەربىيىلىدى. پەن - تېخنىكا كۇرسىغا يېزىلىق پەن - تېخنىكا ئىشخانىسىدىن، ساۋات چىقىرىش كۇرسىغا كەنت باشلانغۇچ مەكتىپىدىن، قانۇن ساۋاتلىرىنى ئۆگىنىش كۇرسىغا يېزىلىق ئەدلىيە ئىشخانىسىدىن ئوقۇتقۇچى تەكلىپ قىلىپ دەرس ئۆتكۈزدى. ئوخشىمىغان سەۋىيىدىكىلەرگە ئوخشىمىغان كۇرسلارنى ئېچىپ، 4 گۇرۇپپىدىن جەمئىي 40 ئائىلىنى پەن - تېخنىكا بىلىملىرى بويىچە كۆچەيتىش سىنىپىدا ئوقۇتۇپ، يېڭى پەن - تېخنىكا بىلىملىرىگە ئىگە قىلدى. بۇ 40 ئائىلە يېڭى پەن - تېخنىكا بىلىملىرىنى ئىشلىتىش، ئومۇملاشتۇرۇش ۋە كېڭەيتىشتە كەنتتىكى دېھقان، چارۋىچىلارغا ئۈلگە بولدى.

كەنت ئەزالىرى پەن - تېخنىكا كىتابلىرىنى ئۆگىنىش ۋە كۇرسقا قاتنىشىش ئارقىلىق ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىشنى ئۆگىنىۋالدى. كەنت توپا ئىتتىرىش ماشىنىسى، تراكتور، ھارۋا ۋە باشقا ئەمگەك كۆچلىرىنى سەپەرۋەر قىلىپ، تۆۋەن ھوسۇللۇق پارچە ئېتىزلاردىن 1600 مو يەرنى سالالاشتۇرۇپ، 800 مو بۇغداي يېرى، 800 مو قوناق يېرىنى كەنت ئەزالىرىغا ھۆددىگە بەردى.

بۇرۇن بۇ كەنت ئائىلىنىڭ ئۇسۇلدا دېھقانچىلىق قىلىپ، بۇغداينىڭ مو ېشى ھوسۇلىنى 150 كىلوگرامدىن، قوناقنىڭ مو ېشى ھوسۇلىنى 250 كىلوگرامدىن ئاشلىقتىن تۆزۈكرەك ھوسۇل ئېلىنمايتتى، شۇڭا كەنتتىكى دېھقانلار كۆپىنچىسى نامرات ئىدى. پارتىيە 14 - قۇرۇلتىيىدىن كېيىن ياندۇرما كەنت رەھبەرلىكى كەنت كادىرلىرى ۋە كەنت ئەزالىرىنى مەركەزنىك يېزىلارغا قاراتقان ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى ۋە پەن - تېخنىكا بىلىملىرىنى ئۆگىنىشكە ۋە شىنجاڭدىكى پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ بېيىغان شەھەر، يېزا ۋە كەنتلەرگە ئاپىرىپ ئېكسكۇرسىيە- ئۆگىنىش ئارقىلىق بۇ كەنتتىكى كادىرلار ۋە دېھقانلار نامراتلىق قالپىقىنى چۆرۈپ تاشلاش ئۈچۈن چوقۇم پەن - تېخنىكىغا تايىنىش لازىملىقىنى تونۇپ يەتتى. شۇنىڭ بىلەن كەنت كادىرلىرى پەن- تېخنىكىنى ئاساسىي ئۇرۇنغا قويۇپ، ھەرقايىسىسى كونكرېت ئىشقا مەسئۇل بولدى. كەنت مۇكاپاتلاش بىلەن جازالاش بىرلەشتۈرۈلگەن ھۆددىگەرلىك مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى يولغا قويدى. «كەنت كىتابخانىسى» قۇرۇپ ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىش تېخنىكىسى، زىرائەتلەرنى ئىلمىي ئۇسۇلدا پەرۋىش قىلىش تېخنىكىسى، ئىلمىي ئۇسۇلدا چاچلاشتۇرۇش تېخنىكىسى، ئىلمىي ئۇسۇلدا ئوغۇتلاش تېخنىكىسى، ئىلمىي ئۇسۇلدا يېغىش تېخنىكىسى، يەرنىك ئۇنۇمدارلىقىنى ئىلمىي ئۇسۇلدا ئاشۇرۇش تېخنىكىسى قاتارلارنى ئىلمىي ئۇسۇلدا باشقۇرۇش تېخنىكىسى، پىلانلىق تۇغۇتقا ئائىت بىلىم، مېۋىلىك دەرەخلەرنى ئىلمىي ئۇسۇلدا ئۇلاش تېخنىكىسىغا ئائىت كىتاب- ژۇرناللار، دېك شياۋپېڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى، ئىقتىسادشۇناسلىق، مەركەزنىك يېزىلارغا قاراتقان ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرى شەرھىلەنگەن كىتاب - ژۇرناللارنى قويدى. كەنت يەنە «شىنجاڭ گېزىتى»، «ئاقسۇ گېزىتى»، «يېرىم ئايلىق سۆھبەت»، «شىنجاڭ ئاياللىرى»، «شىنجاڭ ياشلىرى» قاتارلىق گېزىت - ژۇرناللارغا مۇشتەرى بولدى.

كەنت ھەر يىلى قىشتىكى بوش ۋاقتىتتىن پايدىلىنىپ، پەن - تېخنىكا كۇرسى، قانۇن ساۋاتلىرىنى ئۆگىنىش كۇرسى، ساۋات چىقىرىش كۇرسى، مەدەنىيەت بىلىملىرىنى ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىپ كەنت ئەزالىرىنى نۆۋەت بىلەن تەربىيىلىدى. پەن - تېخنىكا كۇرسىغا يېزىلىق پەن - تېخنىكا ئىشخانىسىدىن، ساۋات چىقىرىش كۇرسىغا كەنت باشلانغۇچ مەكتىپىدىن، قانۇن ساۋاتلىرىنى ئۆگىنىش كۇرسىغا يېزىلىق ئەدلىيە ئىشخانىسىدىن ئوقۇتقۇچى تەكلىپ قىلىپ دەرس ئۆتكۈزدى. ئوخشىمىغان سەۋىيىدىكىلەرگە ئوخشىمىغان كۇرسلارنى ئېچىپ، 4 گۇرۇپپىدىن جەمئىي 40 ئائىلىنى پەن - تېخنىكا بىلىملىرى بويىچە كۆچەيتىش سىنىپىدا ئوقۇتۇپ، يېڭى پەن - تېخنىكا بىلىملىرىگە ئىگە قىلدى. بۇ 40 ئائىلە يېڭى پەن - تېخنىكا بىلىملىرىنى ئىشلىتىش، ئومۇملاشتۇرۇش ۋە كېڭەيتىشتە كەنتتىكى دېھقان، چارۋىچىلارغا ئۈلگە بولدى.

كەنت ئەزالىرى پەن - تېخنىكا كىتابلىرىنى ئۆگىنىش ۋە كۇرسقا قاتنىشىش ئارقىلىق ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىشنى ئۆگىنىۋالدى. كەنت توپا ئىتتىرىش ماشىنىسى، تراكتور، ھارۋا ۋە باشقا ئەمگەك كۆچلىرىنى سەپەرۋەر قىلىپ، تۆۋەن ھوسۇللۇق پارچە ئېتىزلاردىن 1600 مو يەرنى سالالاشتۇرۇپ، 800 مو بۇغداي يېرى، 800 مو قوناق يېرىنى كەنت ئەزالىرىغا ھۆددىگە بەردى.

بۇرۇن بۇ كەنت ئائىلىنىڭ ئۇسۇلدا دېھقانچىلىق قىلىپ، بۇغداينىڭ مو ېشى ھوسۇلىنى 150 كىلوگرامدىن، قوناقنىڭ مو ېشى ھوسۇلىنى 250 كىلوگرامدىن

لى تېپىڭ پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، ئىسلاھاتقا دائىر تەشۋىقاتنى يەنىمۇ كۈچەيتىشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 23 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. «15 - قۇرۇلتاينىڭ ئىسلاھات ۋە تەرەققىيات جەھەتتە تۈرۈپ چىققان بىر قاتار زور تەدبىرلىرى بىزنىڭ ئىسلاھاتنى يەنىمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇشتىكى قىبلىنەممىز. ئاخبارات خادىملىرى 15 - قۇرۇلتاينىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، چوڭقۇر ئۆزلەشتۈرۈپ، ئىسلاھاتنى تەشۋىق قىلىشى، ئىسلاھات ئۈچۈن خىزمەت قىلىشى كېرەك. ئاخبارات خادىملىرى 15 - قۇرۇلتاينىڭ روھىنى ئۆزلەشتۈرگەندىلا، تېخىمۇ ئاكتىلىق ھالدا 100 مىليونلىغان ئاممىنىڭ ئىسلاھات ئەمەلىيىتىدىكى يېڭى ئىزدىنىشلىرىگە «3 كە پايدىلىق بولۇش» ئۆلچىمى بويىچە مۇئامىلە قىلالايدۇ؛ ئىسلاھاتتا بارلىققا كەلگەن يېڭى شەيئىلەرنى تېخىمۇ ئۆتكۈرلۈك بىلەن بايقىيالايدۇ؛ ئاممىنىڭ ئىسلاھات داۋامىدىكى ھەر بىر يېڭى ئىجادىيىتىنى تېخىمۇ قىزغىن مەدھىلىيەلەيدۇ. بۇ، مەركىزي كومىتېت سىياسىي بيۈروسىنىڭ ئەزاسى، دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى، قوشۇمچە دۆلەت تۈزۈلمە ئىسلاھاتى كومىتېتىنىڭ مۇدىرى لى تېپىڭنىڭ 10 - ئاينىڭ 22 - كۈنى دۆلەت تۈزۈلمە ئىسلاھاتى كومىتېتىغا قاراشلىق ئالاقىدار تارماقلارنىڭ 15 - قۇرۇلتاينىڭ روھىنى ئۆگىنىش سۆھبەت يىغىنىدا قىلغان سۆزى.

لى تېپىڭ مۇنداق دېدى: پارتىيىنىڭ 15 - قۇرۇلتىيى پارتىيىمىزنىڭ تەرەققىيات تارىخىدىكى ئىنتايىن مۇھىم قۇرۇلتاي. 15 - قۇرۇلتاي ئىسلاھات روھىنى گەۋدىلەندۈردى. ئۇ بىر قېتىملىق ئىدىيىدە ئازاد بولۇش قۇرۇلتىيى بولدى. يولداش دېڭ شياۋپىڭ: «تەرەققىيات چىڭ قائىدە» دېگەنىدى. جۈگگونىڭ بارلىق مەسىللىرىنى ھەل قىلىشتىكى ئاچقۇچ ئۆزىمىزنىڭ تەرەققىياتىغا تايىنىشتا. ۋەھالەنكى ئىسلاھات تەرەققىياتىنىڭ قۇدرەتلىك ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچى. بىزنىڭ ئىسلاھاتىمىز سوتسىيالىزم تۈپ تۈزۈمىدە چىڭ تۇرۇش ئالدىنقى شەرتى ئاستىدا ئىشلەپچىقىرىش مۇناسىۋىتى ۋە ئۈستقۇرۇلمىنىڭ ھەرقايسى تەرەپلىرى ۋە ھالقىلرىنى ئاڭلىق تەڭشەپ، ھازىرقى باسقۇچتىكى ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ ئېھتىياجىغا ئۇيغۇنلىشىشى كېرەك.

لى تېپىڭ مۇنداق دېدى: بىز غايەت زور ئۆگىرىش دەۋرىدە تۇرۇۋاتىمىز، ۋەزىيەت ناھايىتى تېز تەرەققي قىلىۋاتىدۇ، يېڭى شەيئىلەر ئارقا - ئارقىدىن بارلىققا كېلىۋاتىدۇ. بۇ، ھەر دەرىجىلىك تۈزۈلمە ئىسلاھاتى تارماقلىرىدىكى يولداشلاردىن 15 - قۇرۇلتاينىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، چوڭقۇر ئۆزلەشتۈرۈشنى تەلەپ قىلىدۇ. تۈزۈلمە ئىسلاھاتى سېپىدىكىلەر ئاخبارات، جامائەت پىكرى قورالىدىن تولۇق پايدىلىنىپ، توغرا جامائەت پىكرى يۆنىلىشىدە چىڭ تۇرۇپ، 15 - قۇرۇلتاينىڭ روھىغا ئاساسەن، ئىسلاھاتنى تەشۋىق قىلىشى ۋە ئىلگىرى سۈرۈشى كېرەك. ئىسلاھاتقا دائىر تەشۋىقاتنى ياخشى ئىشلەش كېرەك. ئاخبارات خادىملىرى ئالدى بىلەن 15 - قۇرۇلتاينىڭ روھىنى، دېڭ شياۋپىڭ نەزەريىسىنى ياخشى ئۆگىنىشى كېرەك. بۇنىڭ ئۈچۈن ئۇزاق مۇددەتلىك پىلان ۋە ئورۇنلاشتۇرۇش بولۇشى كېرەك. ھۆججەتلەرنى ئۆگىنىپ، ئومۇميۈزلۈك توغرا چۈشىنىپ، ئىسلاھاتنىكى مۇھىم، قىزىق نۇقتا مەسىللىرىنى نەزەردە تۇتۇپ، نەزەريىنى ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈش كېرەك.

لى تېپىڭ مۇنداق دېدى: ئىسلاھاتقا دائىر خەۋەر، ماقالىلەر ئوبيېكتىپ بولۇشى كېرەك، ئۇنىڭدا 15 - قۇرۇلتاينىڭ روھى ئىزچىللاشتۇرۇلغان بولۇشى، سوتسىيالىزمنىڭ دەسلەپكى باسقۇچىنىڭ ئەمەلىيىتى چىقىش قىلىنغان بولۇشى، ئىدىيەمىزنى چىرماپ كەلگەن رامكىلار بۇزۇپ تاشلانغان بولۇشى، ئىدىيىدە ئازاد بولغان بولۇشى، ھەقىقەت ئەمەلىيەتتىن ئىزدەنگەن بولۇشى كېرەك؛ ئىسلاھاتقا دائىر خەۋەر - ماقالىلەر جانلىق بولۇشى كېرەك. ئاخباراتچىلار 15 - قۇرۇلتاينىڭ ئىسلاھات توغرىسىدىكى روھىنىڭ يېتەكچىلىكىدە 100 مىليونلىغان ئاممىنىڭ ئىسلاھاتتىكى نۇرغۇن جانلىق ئىجادىيەتلىرىنى تولۇق ئەكس ئەتتۈرۈشكە ماھىر بولۇشى كېرەك؛ ئىسلاھاتقا دائىر خەۋەرلەرنىڭ مەزمۇنى چوڭقۇر بولۇشى، ئاخباراتچىلار 15 - قۇرۇلتاينىڭ ئىسلاھات توغرىسىدىكى روھى ئارقىلىق مەسىلىلەرنى كۆزىتىشى، بايقىشى، تەھلىل قىلىشى كېرەك.

لى تېپىڭ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئىسلاھات ئۈچۈن ئازادە جامائەت مۇھىتى يارىتىپ بېرىش كېرەك، ئىسلاھات ئىستېمكامغا ھۇجۇم قىلىش باسقۇچىغا كىردى، ئۇ مۇرەككەپ سىستېما قۇرۇلۇشى. ئىسلاھات ئىلگىرىلەش جەريانىدا ھەرقايسى تەرەپ مەنپەئەت قۇرۇلمىسىنىڭ تەڭشىلىشىگە بېرىپ تاقىلىدۇ، چوڭقۇر قاتلامدىكى زىددىيەتلەرنى ھەل قىلىشتا ئىجابىي تەشۋىقاتنى كۈچەيتىش، ئاممىنى ئومۇمىيەتنى نەزەردە تۇتۇشقا، ئىسلاھاتنى قوللاشقا، ئىسلاھاتقا قاتنىشىشقا پائال يېتەكلەش كېرەك. پارتىيەئىچىلىك ئېڭىنى كۈچەيتىش، پارتىيە رەھبەرلىكىدە چىڭ تۇرۇش، پارتىيىنىڭ لۇشەن، فاڭجېنلىرىنى توغرا تەشۋىق قىلىش كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىللە، گېزىت چىقىرىشنىڭ كونكرېت شەكىللىرى ئۇستىدىمۇ پائال ئىزدىنىش كېرەك. يېڭى ئىدىيە، يېڭى ئۇسۇل ئارقىلىق ئىسلاھاتنى تەشۋىق قىلىش، ئىسلاھات ئۈچۈن خىزمەت قىلىش، ئىسلاھات روھى ئارقىلىق گېزىتنى ياخشى چىقىرىش كېرەك، يېڭى نەزەريە، سىياسەت، بىلىملەرنى تارقىتىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش كېرەك. توغرا نەزەريە ئامما تەرىپىدىن ئىگىلەنگەن ھامان، ئىسلاھاتنى ئىلگىرى سۈرىدىغان ئۈلۈغ كۈچەك ئايلىنىدۇ.

جۇڭگو دېموكراتىيە ئىتتىپاقىنىڭ مەملىكەتلىك 8- قۇرۇلتىيى ۋە جۇڭگو دېموكراتىيە ئىتتىپاقى 8- نۆۋەتلىك مەركىزي كومىتېتىنىڭ 1- ئومۇمىي يىغىنى بېيجىڭدا يىغىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 23 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. جۇڭگو دېموكراتىيە ئىتتىپاقىنىڭ مەملىكەتلىك 8 - قۇرۇلتىيى ۋە جۇڭگو دېموكراتىيە ئىتتىپاقى 8 - نۆۋەتلىك مەركىزي كومىتېتىنىڭ 1 - ئومۇمىي يىغىنى بېيجىڭدا يىغىلدى، فېي شاۋتۇڭ، چەن ۋېيچاڭ، تەن جياجىن، سۇ بوچاڭ پەخرىي رەئىسلىككە، دېڭ شىسۈن يەنە بىر قېتىم رەئىسلىككە سايلاندى.

تۇنۇگۈن چۈشتىن كېيىن ئېچىلغان ئومۇمىي يىغىنىڭ يىغىلىش مۇراسىمىدا مەركىزي كومىتېتنىڭ 258 نەپەر ئەزاسىدىن تەركىب تاپقان جۇڭگو دېموكراتىيە ئىتتىپاقىنىڭ 8 - نۆۋەتلىك مەركىزي كومىتېتى سايلام ئارقىلىق ۋۇجۇدقا كەلتۈرۈلدى.

«جۇڭگو دېموكراتىيە ئىتتىپاقىنىڭ نىزامنامىسى»نى ۋە «جۇڭگو دېموكراتىيە ئىتتىپاقى مەملىكەتلىك 8 - قۇرۇلتىيىنىڭ قارارى» شۇنىڭدەك تاۋداساۋ، مادەنشەن، كاك جىڭخۇاڭ قاتارلىق مەركىزي كومىتېتتىن شەرەپ بىلەن چېكىنگەن يولداشلارغا يېزىلغان ھۆرمەت خېتى ۋە دېموكراتىيە ئىتتىپاقى مەركىزي كومىتېتى كېڭەش كومىتېتىدىكى بارلىق يولداشلارغا يېزىلغان ھۆرمەت خېتى ماقۇللاندى. قۇرۇلتاينىڭ قارارىدا يېڭى ئەسىرگە يۈزلىنىش ئۈلۈغ سەپىردە دېموكراتىيە ئىتتىپاقىدىكى بارلىق يولداشلارنىڭ دېڭ شياۋپىڭ نەزەريىسىنى يېتەكچى قىلىپ، ۋەتەنپەرۋەرلىك، سوتسىيالىزم بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى جۇڭگو كومۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ ئەتراپىغا زىچ ئۈيۈشۈپ، بىر نىيەت - بىر مەقسەتتە جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىپ، جۇڭگو كومۇنىستىك پارتىيىسى رەھبەرلىكىدىكى كۆپ پارتىيە ھەمكارلىقى ۋە سىياسىي كېڭىشىش تۈزۈمىدە چىڭ تۇرۇپ ۋە ئۇنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، دۆلتىمىزنى باي، قۇدرەتلىك، دېموكراتىك، مەدەنىي، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشقان قۇدرەتلىك دۆلەت قىلىپ قۇرۇپ چىقىش ئۈچۈن تىرىشىپ كۈرەش قىلىشقا چاقىرىق قىلىنىدى.

بۈگۈن چۈشتىن كېيىن ئايالاشقان جۇڭگو دېموكراتىيە ئىتتىپاقى 8 - نۆۋەتلىك مەركىزي كومىتېتىنىڭ ئومۇمىي يىغىنىدا دېموكراتىيە ئىتتىپاقى مەركىزي كومىتېتىنىڭ 4 نەپەر پەخرىي رەئىسى، 5 نەپەر مۇئاۋىن رەئىسى، بىر رەئىس، 13 مۇئاۋىن رەئىس، 60 دائىمىي كومىتېت ئەزاسى سايلاپ چىقىلدى؛ مۇئاۋىن رەئىس جاڭ باۋۇئەن قوشۇمچە باش كاتىپلىققا تەيىنلەندى.

ئاممىغا تايىنىپ جاسارەت بىلەن ئىلگىرىلەپ، چوڭ يۆنىلىشنى ئىگىلەش

(بېشى 1 - بەتتە)

نېفىت، تەبىئىي گاز شىركىتىنىڭ باش دىرېكتورى جۇيۈئىگاك: بىز مەركەزنىڭ چوڭ كارخانىسى بولۇش سۈپىتىمىز بىلەن شىنجاڭدەك ئىقتىسادىي تەرەققي تاپمىغان رايوندا كەڭ قورساق بولۇپ، يەرلىككە بىر نەچچە ئەمەلىي ئىش قىلىپ بېرىشىمىز كېرەك، دېدى. تارىم نېفىت، تەبىئىي گاز چارلاش،ئېچىش قوماندانلىق شتابىنىڭ رەھبەرلىرىمۇ بىز ھەممىمىز تارىملىق، ماددىي ئەشيا سېتىۋېلىش قاتارلىق جەھەتلەردە جەنۇبىي شىنجاڭدا بار نەرسىلەرنى ئوخشاش ئەھۋال ئاستىدا شىمالىي شىنجاڭغا بىرىپ سېتىۋالماسلىقىمىز؛ شىنجاڭدا بار نەرسىلەرنى ئىچكى جايلارغا بېرىپ سېتىۋالماسلىقىمىز؛ دۆلتىمىزدە بار نەرسىلەرنى چەت ئەلدىن كىرگۈزمەسلىكىمىز كېرەك، دېدى.

ئاپتونوم رايونلۇق نېفىت - چارلاش ۋە ئېچىشقا يارىدەم بېرىش ئىشخانىسى تەمىنلىگەن سانلىق مەلۇماتلاردىن مەلۇم بولۇشىچە، شىنجاڭدىكى 3 چوڭ نېفىتلىككە يىلدا سېلىنغان مەبلەغنىڭ 3.1 قىسمىنى يەنى 3 مىليارد يۈەننى يەرلىك كىرىم قىلغان. يۇنىك نېفىت شىركىتى ئۈرۈمچى نېفىت - گاز ئىشلەپچىقىرىش شىركىتى قاراماقلىقىدىكى 3 نېفىت - گاز ئىشلەپچىقىرىش رايونىدا ئىشلەپچىقىرىلغان نېفىت - گازنىڭ قىممىتى 1996 - يىلى 3 مىليارد يۈەندىن ئاشقان. بۇ يىل ئىچكى جايلاردىن كەلگەن ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئۈرۈمچى نېفىت - گاز ئىشلەپچىقىرىش رايونىدا ئىشلەپچىقارغان نېفىت - گازنىڭ قىممىتى 3 مىليارد يۈەندىن ئاشقان.

ئاپتونوم ھۆكۈمەت مۇئاۋىن رەئىسى ئابدۇرېھىم ئابدۇرەھمان: ئاپتونوم ھۆكۈمەت ئىچكى جايلاردىن كەلگەن ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋە تۇرمۇش شارائىتىنى ياخشىلاش ئۈچۈن ئۈنۈملۈك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋە تۇرمۇش ئېھتىياجىنى ھەل قىلىشقا كۈچ چىقىرىدۇ، دېدى.

ئۇ، ئىچكى جايلاردىن كەلگەن ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋە تۇرمۇش ئېھتىياجىنى ھەل قىلىشقا ئاپتونوم ھۆكۈمەت

شەرت قويدۇق، يا ئۇلارنى قاتتى - سوقتى قىلىپ، رەنجىتىپ قاچۇرۇپ قويدۇق.

بۇلارنى تىلغا ئالغاندا رەھبەرلەر شۇنى سەگەكلىك بىلەن تونۇپ يەتتىكى، ئىدىيىدە ئازاد بولۇش قەشقەرنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىشتە دۇچ كېلىۋاتقان مۇشكۇل ۋەزىيە. ئۇلار مۇنداق دېدى: ئىدىيىۋى تونۇش مەسلىسىنى ھەل قىلماستىن، قەشقەرنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىش دېگىنىمىز گۈزەل ئارزۇلا بولۇپ قالىدۇ خالاس. ئۇلار مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: 15 - قۇرۇلتاي مۇججىتىنى ئۆگىنىشكە بىرلەشتۇرۇپ، ئۆلايىتىمىز تەۋسىدىكى پارتىيە ئەزالىرى، كادىرلار، ئامما ئارىسىدا ئىدىيىدە ئازاد بولۇش مۇزاكىرىسىنى قانات يايدۇرۇپ، ئىدىيىۋى قاراش جەھەتتىن سوتسىيالىزم دېگەن نېمە؟ سوتسىيالىزمنى قانداق قۇرۇش كېرەك؟ ۋە «دەسلەپكى باسقۇچنىكى سوتسىيالىزم دېگەن نېمە؟ دەسلەپكى باسقۇچىشكى سوتسىيالىزمنى قانداق قۇرۇش كېرەك ؟» دېگەنگە ئوخشاش تۆپ مەسىلىلەرنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، «3 كە پايدىلىق»نى بوغۇپ قويىدىغان ئىدىيۇى قاراشتىن ئۈزۈل - كېسىل ۋاز كېچىپ، كاپىتالىزمنىڭ، سوتسىيالىزمنىڭ، ئومۇمىيۈزلۈك خۇسۇسىيىتىگە دېگەن مەسىلىلەرگە چاپلىشىۋالماي، كادىرلار ۋە ئاممىنى كەڭ- كۆشادە يول ئېچىش، ئىشلەش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىشىمىز كېرەك.

پۈرسەت نەدە

«پايدىلىق پۈرسەتنى چىڭ تۇتۇش - تۇنۇلماسلىق، ئەزەلدىنلا ئىنقىلاب ۋە قۇرۇلۇشنىڭ گۈللىنىشى - خاراب بولۇشى، ۋۇجۇدقا چىقىش - مەغلۇپ بولۇشىغا بىرىپ تاقىلىدىغان زور مەسىلە بولۇپ كەلدى. ئۇنىڭدىن بىز مۇھىم تارىخىي پۈرسەتلەرنى چىڭ تۇتتۇق، بەزى پايدىلىق پۈرسەتلەرنى قولدىن بېرىپمۇ قويدۇق، ھازىر پۈتۈن پارتىيە چوقۇم يۇقىرى دەرىجىدە ئاڭلىق بولۇپ، ئەسىر ئالمىشىش مەزگىلىدىكى تارىخىي پۈرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، يېڭى قەدەم تاشلىشى كېرەك».

باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ دوكلاتىدىكى مۇشۇ ئابزاسنى ئۆگەنگەندە ۋىلايەت رەھبەرلىرى ناھايىتى چوڭقۇر ئويلاندى.

قەشقەر ۋىلايىتى ئىلگىرى پۈرسەتنى چىڭ تۇتۇپ شانلىق نەتىجىلەرنى ياراتقاندى؛ قەشقەر ۋىلايىتى ئاپتونوم رايون ئۇتتۇرىغا قويغان «نېفت، پاختا» تەرەققىيات ئىستراتېگىيىسى پۈرسىنىنى چىڭ تۇتۇپ، ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنى مۇقىملاشتۇرۇش ئاساسدا، پاختىچىلىقنى زور كۆچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇپ، قىسقىغىنە بىر نەچچە يىلدا كېۋەزنىڭ مەھسۇلات مىقدارىنى پۈتكۈل ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ كېۋەز مەھسۇلات مىقدارىنىڭ ئىككىدىن بىر قىسمىنى ئىگىلەيدىغان سەۋىيىگە يەتكۈزدى. قەشقەر ۋىلايىتىنىڭ ئىجتىمائىي ئۈمۈمىي مەھسۇلات قىممىتى، مالىيە كىرىمى ۋە دېھقانلارنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن كىرىمدە پاختا ناھايىتى زور سالماقنى ئىگىلەپ، خېلى بىر ۋاقىتقىچە باشقا كەسىپ ئورنىنى ئالالمايدىغان كەسىپكە ئايلاندى.

لېكىن قەشقەر ۋىلايىتىدىكىلەر ھەممە پۈرسەتنى تولۇق تونۇپ يەتتىمۇ ۋە ئۇنى مۇستەھكەم تۇتالدىمۇ؟ رەھبەرلەر يېقىنقى يىللاردىن بۇيانقى تەرەققىيات ئەھۋالى ۋە بىر قىسىم كارخانا، ئورۇنلارنىڭ خىزمەتلىرىنى ئەسلەپ، قەشقەر ۋىلايىتىنىڭمۇ ئۇرغۇن

ھەر دەرىجىلىك پاختا - چىگە شىركەتلىرىنىڭ كەسپىي خىزمىتى پاختا سېتىۋېلىش، پاختا سېتىش بولسىمۇ بۇ بىر نەچچە يىلدا ئۇلار ھەر يىلى مەخسۇس پۇل ئاجرىتىپ، پاختا پەن تەتقىقاتى ئورگانلىرىغا يار- يۆلەك بولدى. پاختىچىلىقتا خىزمەت كۆرسەتكەن خادىملارنى مۇكاپاتلىدى، پاختكارلارنى تەربىيىلىدى. «زىرائەت دوختۇرخانىسى» قۇرۇپ، ئۆزىنىڭ ۋەزىپىسىدىن سىرت ئورغۇن ئىشلارنى قىلدى.

ئېتىز قىرلىرى ئالدىنى ئېلىش ۋە تىزگىنلەش دائىرىسىگە كىرىدۇ، كېۋەز غوزىلىغان چاغدا 70 پائىتىن ھالقىغان بوۋاقلار ۋە 7 - 8 پائىلىق بالىلارنىڭ ھەممىسى سەپكە ئالىنىدۇ. ھاشارات ئەھۋالى بويىرۇق، كىمكى قىلچە ۋاقىتنى بىھۇدە ئۆتكۈزۈۋەتسە ئۇ چوقۇم زىيان تارتىدۇ.

ھاۋا رايىدىن ئالدىن مەلۇمات بېرىشنىڭ پاختىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشنىڭ پۈتكۈل جەريانىدىكى رولىنىمۇ پاختىچىلىق رايونىدىكى كەڭ كادىرلار ۋە ئامما بارغانسېرى تونۇپ يەتتى. قەشقەر، خوتەن، ئاقسۇ، بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى ۋە شىخەنزىدە مەخسۇس پاختىچىلىققا خىزمەت قىلىدىغان 5 مېتېئورولوگىيە ئىستانسىسى قۇرۇلدى.

جايلاردىكى دېھقانچىلىق ماشىنىلىرى تارماقلىرى بۇ بىر نەچچە يىلدا ئىلمىي ئۇسۇلدا كېۋەز تېرىشتا مۇھىم رول ئويناندى. شىنجاڭ بويىچە ماشىنا بىلەن تېرىلغان كېۋەز تېرىلغۇ كۆلىمىنىڭ ئومۇمىي كېۋەز يېرى كۆلىمىدە ئىگىلىگەن نىسبىتى 98 % كە يەتتى.

ئاپتونوم رايونىمۇ پاختىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن بىر قاتار ئۇنۇملۇك تەدبىرلەرنى قوللاندى. جەنۇبىي شىنجاڭدىكى چەت، ياقا رايونلاردىكى دېھقانلارنىڭ خىمىيۇى ئوغۇت ئىشلىتىشكە كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن خىمىيۇى ئوغۇت باھاسىغا قوشۇمچە ياردەم پۇلى بېرىشنى يولغا قويۇپ شىنجاڭ بويىچە بىر تۇتاش ئۇنۇنۇبرسال سېتىش باھاسىنى ئىجرا قىلدى.

1994 - يىلى دۆلەت پاختا سېتىۋېلىش باھاسىنى زور ھەجمىدە ئۆستۈرگەنىدىن كېيىن شىنجاڭ مەركەزنىڭ مالىقۇللۇقىنى ئالغاندىن كېيىن، ھەر بىردەم پاختىنى دۆلەتنىڭ 70 يۈەنلىك باھاسىدىن تۆۋەن سېتىۋېلىپ پەرقلىق باھا سومىسىنى قوشۇمچە يارداەم پۇلىغا ئىشلىتىپ، ئۇنى خىمىيۇى ئوغۇت، ئېتىز -ئېرىق قۇرۇلۇشىغا قوشۇپ بەردى. يوقىرىدىكى تەدبىرلەر ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پاختىچىلىق كەسپىنىڭ ئىزچىل راۋاجلىنىشىغىمۇ پايدىلىق بولدى.

نېفت - پاختا ئىستراتېگىيىسى يولغا قويۇلغان بىر نەچچە يىلدا مەركەز ۋە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر، تارماقلار ئۆزلىرىنىڭ ۋەزىپىسىنى تولۇق ئادا قىلىپ ماھارىتىنى ناماياں قىلدى. قول تۇتۇشۇپ، ھەمكارلىشىپ ئورتاق نىشان ئۈچۈن بىرلىكتە جەڭ قىلدى.

ئىدىيىدە ئازاد بولۇش. ئۇقىلاق خىيال ئەمەس، ئەمەلىيەتنى ئاساس قىلماي تۇرۇپ يۇقىرى كۆرسەتكۈچنى قوغلىشىشمۇ ئەمەس، ئەكسىچە ئۆزىمىزنىڭ تۇرۇۋاتقان ئورۇن ۋە تەرەققىيات باسقۇچىنى ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدىگەن ھالدا كۆزىتىپ، ئەمەلىيەتكە ئۇيغۇن تەرەققىيات نىشانىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، قەدەممۇ قەدەم ئىلگىرىلەش دېگەنلىك، بۇ، ۋىلايەت رەھبەرلىرىنىڭ ئۆگىنىشتە ھاسىل قىلغان ئورتاق تونۇشى.

ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەندىن بۇيان، قەشقەر ۋىلايىتىنىڭ ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي ئىشلىرى خېلى راۋاجلاندى، خەلق تۇرمۇشى ناھايىتى زور دەرىجىدە ياخشىلاندى، لېكىن قەشقەر ۋىلايىتىدىكى دېھقان، چارۋىچىلار ۋىلايىتىمىزدىكى ئومۇمىي نوپۇسنىڭ 85 % نى ئىگىلەيدۇ، يەنە 250 مىڭ نامرات بار، ياش - ئۆسمۈرلەرنىڭ ئاز كەم 50 مىڭى ساۋاتسىز، يەنە بەزى دېھقان، چارۋىچىلار ھېلىمۇ تېلېۋىزور كۆرەلمەيۋاتىدۇ ۋە رادىئو ئاڭلىيالمايۋاتىدۇ. مانا بۇ كەسكىن رېئاللىق ھەم قەشقەر- ۋىلايىتىنىڭ يەنىلا بىر قەدەر قالاق ھالەتتە تۇرۇۋاتقانلىقىنى چۈشەندۈرۈپ بېرىدۇ، ھەم بۇنىڭدىن كېيىنكى خىزمەت ۋەزىپىلىرىنىڭ مۇشكۇل ئىكەنلىكىدىنمۇ دېرەك بېرىدۇ. رەھبەرلەر شۇنى سەگەكلىك بىلەن تونۇپ يەتتىكى، 250 مىڭ نامراتنىڭ كىيىم - كېچەك، يېمەك - ئىچمەك مەسىلىسى ھەل قىلماي تۇرۇپ، پۈتكۈل ۋىلايەتنىڭ ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشىدىن ئېغىز ئاچقىلى بولمايدۇ، بەزى دېھقانلارنىڭ ئاشلىق مەسىلىسى ھەل قىلمىساق پاختىدىن ئىبارەت بۇ تۇتۇرۇق كەسپىتە تەۋرىنىش بولىدۇ، بەشنى بىرلىككە كەلتۈرۈش داۋامىدا كۆرۈلگەن مەسىلىلەرگە توغرا قارىماسلىق ۋە ئۇنى قەدەممۇ قەدەم مۇكەممەللەشتۈرمەسلىك دېھقانلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى دېگەندەك جارى قىلدۇرغىلى بولمايدۇ، ئومۇمىنلىمۇ، خۇسۇسىيىتىمۇ دېگەن مەسىلىگە بولغان تونۇش مەسىلىسى ھەل قىلماسلىق، شەھەر ئىقتىسادىنى جانلاندۇرالمايمىز.

ئۇگىنىش، مۇزاكىرە، قايتا - قايتا ئويلىشىش داۋامىدا رەھبەرلەرنىڭ تونۇشى ئۆزلۇكسىز چوڭقۇرلاشتى، ئۇلار مۇنداق دېيىشتى: پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيى پۈتۈن پارتىيىنىڭ دېڭ شياۋپىڭ نەزەريىسى ئۇلۇغ بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئۇلۇغ ئىشنى 21 - ئەسىرنى نىشانلاپ تولۇپ تاشقان ئىشەنچ بىلەن، ئومۇمىيۈزلۈك ئالغا سلجىتىشنى ئوتتۇرىغا قويىدى، 15 - قۇرۇلتاي روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇشمىزدىكى كونكرېت ھەرىكىتىمىز قەشقەرنىڭ ئىشلىرىنى ھەقىقىي، پۈختا ئىشلەشتىن ئىبارەت.

پۈختا ئاساس بولۇش كېرەك. رەھبەرلەر ئۆگىنىش داۋامىدا، «بىزا ئىگىلىكىنى كۆچەيتىش، سانائەتنى جانلاندۇرۇش، سودىنى رونىق تاپقۇزۇش» تىن ئىبارەت تەرەققىيات پىكىر يولىنى ؛ ۋىلايەت بويىچە 15 - قۇرۇلتاي روھىنى ئۆگىنىش دولقۇنىنى قوزغاپ، ئىدىيىدە ئازاد بولۇشنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئۇنى قەشقەرنىڭ ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ ئىدىيۇى كاپالىتى قىلىشنى؛ پارتىيە رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىش، ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، شەھەر - يېزا مەنىۋى مەدەنىيىتىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، مۇقىملىق خىزمىتىنى قەتئىي بوشاشماي چىڭ تۇتۇش قاتارلىق بىر قاتار تەدبىرلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى.

بۇ مەنپەئەتتىن مەھرۇم قىلىپ قويدى.

يەنە مۇشۇ قۇرۇلۇشنى ئېلىپ ئېيتساق، يەرلىك ئورۇنلار قوم - شېغىلنىڭ باھاسىنى ئۆرلىنىۋاتكەنلىكتىن، قۇرۇلۇش قىلغۇچى تەرەپ بۇ باھاغا چىدىمايى، ئۇرۇمچىدىن تاش ئېيزىش ئۇسكىنىسىنى سېتىۋېلىپ، ئۆزى پىششىقلاپ ئىشلىمەكچى بولدى. دەرۋەقە، يەرلىك بىر قىسىم كارخانا ۋە ئورۇنلار بۇنىڭ بىلەن پۇل تېپىش پۇرسىتىنى يەنە بىر قېتىم قولدىن بېرىپ قويىدى.

قەشقەر بادىمى ناھايىتى داڭلىق، يەرلىك مۇناسىۋەتلىك تارماقلار خەلق ئاۋىتاتسىيە تارماقلىرى بىلەن بادام سودىسىدا كېلىشىم ھاسىل قىلغان. لېكىن بادام تارقاق تىكلىگەنلىكتىن كۆپلەپ تەييارلىغىلى بولماي مال بىلەن تەمىنلەشكە كاپالەتلىك قىلالمىغانلىقتىن، بۇ بازاردىنمۇ ئايرىلىپ قالدى.

ھازىر قەشقەرلىكلەر جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈر يولى قۇرۇلۇشى ۋە قەشقەر ئايرودرومىنى كېڭەيتىپ قۇرۇلۇش قۇرۇلۇشى پۈتكەندىن كېيىن قەشقەرنىڭ تەرەققىياتىغا قانداق پۇرسەتلەرنى ئېلىپ كېلەر، دېگەن مەسىلىنى بەكرەك تىلغا ئېلىۋاتىدۇ، ئۆگىنىش داۋامىدا ۋىلايەت رەھبەرلىرى تۆۋەندىكىدەك مەسىلىلەرنى ئېغىر بېسىقلىق بىلەن ئوتتۇرىغا قويىدى: بۇ پۈرسەتنىمۇ پات ئاردا رېئاللىققا ئايلىنىدۇ. لېكىن شۇ چاغدا بىز يەنە نېمە ئىشلارنى قىلالارمىز؟ قەشقەردە ياخشى نەرسەلەر ناھايىتى كۆپ، لېكىن پويىز بىلەن توشۇشقا بولىدىغان قانچىلىك نەرسىسى بار؟ ئەگەر بىز پۈرسەتنى كۆتۈۋېلىش شەرتلىرىنى ھازىردىن باشلاپ ئاكتىپ ھازىرلىمساق، تۆمۈريول پۈتكەندىن كېيىن قەشقەرلىكلەر يەنىلا پۈرسەتنى قولدىن بېرىپ قويۇپ، باشقىلارنىڭ پۇل تېپىۋاتقانلىقىغا قاراپ ھەسرەت چېكىدۇ.

«قەشقەرگە كەلمىسە شىنجاڭغا كەلگەن ھېسابلانمايدۇ»، بۇ قەشقەرلىكلەرنىڭ ئۆزىنى تونۇتۇش شوئارى، «لېكىن قەشقەرگە كەلگەن بىلەن نېمە بولىدۇ؟» مۇزاكىرىدە رەھبەرلەر مۇشۇنداق سوئاللارنى قويىدى، رەھبەرلەر يەنە مۇنۇ مەسىلىلەر ئۈستىدە قايتا - قايتا ئويلاشتى: قەشقەرنىڭ ئىشكىنىڭ سىرتقا ئېچىۋېتىلگىنىگە خېلى يىللار بولدى. بىز قانچىلىك مەبلەغ جەلپ قىلدۇق؟ قايسى تۈرلەرنى ۋۇجۇدقا چىقاردۇق؟ بىز ۋىلايىتىمىز تەۋسىدە 30 نەچچە خىل كان بايلىقى مەنبەسى بار دېيىمىز، لېكىن بۇلارنىڭ قايسىلىرى قېزىلىپ ئىقتىسادىي ئۈستۈنلۈككە ئايلاندۇرۇلدى؟ قەشقەر 5 دۆلەت بىلەن چېگىرداش جۇغراپىيىلىك ئۈستۈنلۈككە ئىگە، لېكىن باشقا جايلارنىڭ مەھسۇلاتلىرى كۆز ئالدىمىزدا باشقا دۆلەتلەرگە ئېكسپورت قىلىندى. باشقا جايلارنىڭ قۇرۇلۇش ئەترەتلىرى چەت ئەللەرگە باردى، لېكىن قەشقەر قازان بېشىدا تۇرۇقلۇق ئاشقا بالدۇر ئېغىز تېگەلمىدى.

رەھبەرلەر 15 - قۇرۇلتاي ھۆججىتىنى ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ ئۆگىنىش داۋامىدا زور نەسرائتقا ئىگە بولدى. ئۇلار مۇنداق دېيىشتى: پۈرسەت ئاسماندىن چۈشمەيدۇ،

نېفتلىككە يىلدا سىلىنىدىغان مەبلەغنىڭ 3.1 قىسمىنى يەنى 3 مىليارد يۈەننى يەرلىك كىرىم قىلغان. بۇنىڭ ئىچىدە تارىم نېفت، تەبىئىي گاز چارلاش، ئېچىش قوماندانلىق شتابى 8 يىلدىن بۇيان مۇلازىمەتلىرىگە ۋە باج قاتارلىقلارغا 7 مىليارد يۈەندىن ئارتۇق چىقىم قىلغان. بۇ ئومۇمىي مەبلەغنىڭ تەخمىنەن 42 % نى ئىگىلەيدىكەن.

1996 - يىلى شىنجاڭدىكى 3 چوڭ نېفتلىك چارلاش، ئېچىش مەبلىغى يېتىشمەيۋاتقان ئەھۋالدىمۇ 54 مىليون 810 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ يەرلىكنىڭ تاشيول ياساش، توك بىلەن تەمىنلەش قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىش ۋە ماتارىپ ئىشلىرىغا ياردەم بەرگەن، نېفتلىك بىلەن يەرلىك شېرىكلىشىپ قۇرغان كارخانىلارمۇ قەدىكۆتۈرۈشكە باشلىدى. مەسىلەن، تۇرپان بىلەن تۇرپان- قۇمۇل نېفتلىكى ھەمكارلىشىپ جەمئىي 300 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ قۇرغان يىلىغا 80 مىڭ تونىنا ياغاچ ئىسپىرتى ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىغا ئىگە تۇر ئىشقا كىرىشتۇرۇلدى. بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى، شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بېكىتۈەنى، جۇڭگو نېفت، تەبىئىي گاز باش شىركىتى بىرلىشىپ قۇرغان تارىم نېفت - خىمىيە سانائىتى زاۋۇتىنىڭ قۇرۇلۇشىمۇ باشلاندى. تارىم نېفت - گاز چارلاش، ئېچىش قوماندانلىق شتابى 10 مىليون يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىپ نېفتلىك ئەتراپىدىكى بۇگۇر، خېجىك، كۇچا قاتارلىق ناھىيىلەر بىلەن شېرىكلىشىپ قۇرغان سېمونت زاۋۇتى، قوم - شېغىل زاۋۇتى، سېغىزلىق ئېرىتمە ماتېرىياللىرى زاۋۇتى قاتارلىق 10 دىن ئارتۇق كارخانىنىڭ ھەممىسىدە ياخشى ئىقتىسادىي ئۈنۈم ھاسىل قىلىندى.

پاختا ئىستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇش داۋامىدا ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر، ئالاقىدار تارماقلار ئومۇمىيەتكە بويسۇنۇپ بىردەك ھەمكارلىشىپ، ئۇلۇغ تىكلەپ بەردى. ۋاقى لېچۇەن، ئابلەت ئابدۇرېشت قاتارلىق ئاپتونوم رايونىنىڭ رەھبەرلىرى بۇ بىر نەچچە يىلدا چوڭ، كىچىك يىغىنلاردا پاختىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇشنى تەكىتلىدى. جەنۇبىي شىنجاڭ ۋە شىمالىي شىنجاڭنىڭ بېزىلىرىنى ئارىلىغان چاغدىمۇ پاختىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇشنى تەكىتلىدى.

ئاقسۇ، قەشقەر قاتارلىق ئاساسلىق پاختا ئىشلەپ چىقىرىدىغان جايلارنىڭ ۋىلايەتلىك پارتكوم ۋە ناھىيىلىك پارتكوم شۇجىلىرى، ۋالىيلىرى، ھاكىملىرى «پاختا مەستانىسى» بولۇپ قالدى، ئۇلار ئېتىز بېشىدا دېھقانلار بىلەن بىللە ئىشلىدى.

«سىياسەت، تېخنىكا، ماددىي ئەشيا»نى بىرلەشتۈرۈش شىنجاڭنىڭ بۇ بىر نەچچە يىلدا پاختىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇشتىكى ئىجادىيىتى. ھەر يىلى كېۋەز تېرىش مەزگىلدە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر، تارماقلار ئۆزلىرىنىڭ ۋەزىپىسىنى تولۇق ئادا قىلىپ ماھارىتىنى ناماياں قىلدى. قول تۇتۇشۇپ، ھەمكارلىشىپ ئورتاق نىشان ئۈچۈن بىرلىكتە جەڭ قىلدى.

سۇ ـــ دېھقانچىلىقنىڭ جېنى. ئاپتونوم رايونلۇق

مارسنى چۈشىنىش يولىدا ئىزدىنىش

چېن دەن

1993- يىلى ئامېرىكىنىڭ «تەكشۈرگۈچى» نامليق دېتكتورى (تەكشۈرگۈچ) مارس ئوربىتىسىغا كىرىپ تەكشۈرۈشنى باشلا-باشلىمايلا غايىب بولدى. بۇنىڭ بىلەن مارسنى تەكشۈرۈش پىلانى يوققا چىقتى. لېكىن ئامېرىكا بەلنى قويۇۋۈتمەي 1996-يىلدىن 2000- يىلغىچە ھەر ئىككى يىلدا بىر دېتكتور قويۇپ بېرىشنى قارار قىلدى. ئۆتكەن يىل 11- ئاينىڭ 7- كۈنى «مارسنى چارلىغۇچى» نامليق دېتكتورنى قويۇپ بېرىپ مۇۋەپپەقىيەت قازاندى. شۇ يىلى 12- ئاينىڭ 4- كۈنى يەنە بىر دېتكتور - «مارستا يول ئىزدىگۈچى»نى قويۇپ بېرىپ مۇۋەپپەقىيەت قازاندى. بۇنىڭ بىلەن 20 يىلدىن بېرى ئىلگىرىلەش بولمايۋاتقان مارسنى تەكشۈرۈش ھەرىكىتىدە قايتا جانلىنىش بولدى.

«مارسنى چارلىغۇچى» نامليق دېتكتورنىڭ (تۆۋەندە «چارلىغۇچى» دېيىلىدۇ) ئاساسلىق ۋەزىپىسى مارسنىڭ مۇھىتىنى تەپسىلىي تەكشۈرۈش، كەلگۈسىدە تەكشۈرۈش ئىلىپ بېرىشقا مۇناسىۋەتلىك ھەر خىل تېخنىكىلارنى سىناق قىلىشقا مۇناسىۋەتلىك ئۇچۇرلارنى ئىگىلەشتىن ئىبارەت.

«چارلىغۇچى» مارسنىڭ ئوربىتىسىدا تۇرۇپ مارسنىڭ تاشقى يۈزى، ئاتموسفېرا قەۋىتى ۋە ماگنىت قاتلىمىنىڭ ئەھۋالىنى كۆزىتىدۇ. شۇڭا ئۇنىڭغا يوقىرى بوشلۇقتا پەرقلەندۈرۈش ئىقتىدارى يوقىرى سۈرەت تارتىش ئاپپاراتلىرى، ھەر خىل سەزگۈرلۈكى يوقىرى ئۆلچىگۈچ - ئەسۋابلار ئورنىتىلغان. «چارلىغۇچى»نىڭ يەنە بىر ۋەزىپىسى رادىئو دولقۇنى ئارقىلىق كۆزىتىش. «چارلىغۇچى» يەر شارىغا رادىئو دولقۇنى قويۇپ بېرىدۇ. رادىئو دولقۇنى مارسنىڭ ئاتموسفېرا قەۋىتىدىن ئۆتكەندە ئۆزگىرىش بولىدۇ. بۇ ئۆزگىرىشلەردىن مارس ئاتموسفېراسىنىڭ تېمپېراتۇرىسى بېسىمى ۋە خىمىيىلىك تەركىبىنى بىلگىلى بولىدۇ.

«چارلىغۇچى» بۇ يىل 9- ئاينىڭ 12- كۈنى مارسنىڭ ئوربىتىسىغا كىردى. ئاندىن ئاستا-ئاستا تۆۋەنلەپ مارسنىڭ ئاتموسفېرا قەۋىتىدە توختىدى. ئۇ بىر مارس يىلىدا (687 كۈنگە تەڭ) مارسنىڭ تاشقى قەۋىتىنىڭ 99% نى خەرىتىگە ئالىدۇ. «چارلىغۇچى»نىڭ كۆزىتىش ۋاقتى ئاز دېگەندە بىر مارس يىلى بولۇپ، ئوكۇشلۇق بولسا يەنە ئۇزارتىلى بولىدۇ.

«مارستا يول ئىزدىگۈچى» نامليق دېتكتورنىڭ (تۆۋەندە «يول ئىزدىگۈچى» دېيىلىدۇ) ۋەزىپىسىمۇ ئوخشاشلا مارسنى تەكشۈرۈش. «يول ئىزدىگۈچى»نى قويۇپ بېرىپ مۇۋەپپەقىيەت قازاندى. بۇنىڭ بىلەن 20 يىلدىن بېرى ئىلگىرىلەش بولمايۋاتقان مارسنى تەكشۈرۈش ھەرىكىتىدە قايتا جانلىنىش بولدى.

«مارسنى چارلىغۇچى» نامليق دېتكتورنىڭ (تۆۋەندە «چارلىغۇچى »

«چارلىغوچى» نىڭ قۇرۇلمىسى

تۆۋەنلىكەن، مارس پوستى، ئانموسفېرا ۋە دېڭىز ئوكيان - قاتارلىقلارنىڭ پەيدا بولۇش مەنبەسى ۋە ئۆزگىرىشىدىكى سىرلارنى ئېچىشمىزغا، يەر شارىدىكى ھاياتلىقنىڭ مەنبەسى ۋە تەدرىجىي تەرەققىياتىدىكى سىرلارنى بىلىشىمىزگە پايدىلىق. مارس تەتقىقاتى يەر شارى ۋە ھاياتلىق توغرىسىدا بىزنى يېڭى تونۇشقا ئىگە قىلىدۇ.

روھىي جەھەتتىن قېرىپ كېتىشتىن قانداق ساقلىنىش كېرەك؟

نۇرانىيە ئابدۇرۇيىم

1. كىشىلەر بىلەن كۆپرەك ئارىلىشىپ، كۆپرەك سۆزلىشىپ تۇرۇش كېرەك. كۆپ سۆزلەشكەندە يېڭى بىلىملەرگە ئىگە بولغىلى، سەرگۈزلۈكنى ئاشۇرغىلى، چوڭ ھېكايىنىڭ ئىزدىنىش، پىكىرنى مەركەزلەشتۈرۈش ئېقتىدارىنى ئاشۇرغىلى بولىدۇ.

2. مۇزىكىنى كۆپرەك ئاڭلاپ بېرىش كېرەك. چوڭ ھېكە ئوق ۋە سول دەپ ئىككى يېرىم شارغا بۆلۈنگەن بولۇپ، سول يېرىم شارى سۆزلەش، ھېسابلاش، مۇلاھىزە قىلىش رولىنى ئويناىدۇ. ئەگەر خىزمەتتىن كېيىن ھېكە چارچىغان ۋاقىتتا كۆپرەك مۇزىكا ئاڭلاپ بېرىلسە، ئوق تەرەپتىكى چوڭ ھېكە ھەرىكەتلىنىپ، سول تەرەپتىكى ھېكە دەم ئالىدۇ.

3. دەققەتنى مەركەزلەشتۈرۈش كېرەك. ھەرقانداق بىر ئىش قىلغاندا دەققەتنى مەركەزلەشتۈرۈشكە ئادەتلىنىش، ئادەتتىكى ۋاقىتلاردا تىنچ ئولتۇرۇپ سائەتنىڭ چىكىلدىغان ئاۋازىنى ئاڭلاپ بېقىش كېرەك. بۇ، چوڭ ھېكىنىڭ ئېقتىدارىنى ياخشىلاشقا پايدىلىق.

4. ھېكىنى داۋاملىق ئىشلىتىپ، ئەستە تۇتۇش قابىلىيىتىنى يېتىشتۇرۇش كېرەك. تەتقىقاتلارغا قارىغاندا، ھېكىنى داۋاملىق ئىشلىتىپ بەرسە، ھېكىنىڭ قېرىپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئالغىلى بولىدىكەن.

5. كۆپرەك پىيادە ھېكىپ بېرىش كېرەك. پىيادە ھېكىش ئارقىلىق چوڭ ھېكىنىڭ ھارغىنلىقىنى تۇگەتكىلى، ھېكىنىڭ قېرىشىنىڭ ئالدىنى ئالغىلى بولىدۇ.

قىسمەن بۇزۇلغان مېۋە-چېۋىلەرنى ئىستېمال قىلىشقا بولامدۇ؟

يۇقىرى تېمپېراتۇرا شارائىتىدا ھەر خىل مىكرو ئورگانىزملارنىڭ بولۇپمۇ زەمبۇرۇغنىڭ كۆپىيىش ئېقتىدارى ناھايىتى كۈچلۈك بولىدۇ. بۇ ياخشى ساقلانمىغان مېۋە-چېۋىلەرنى ئاسانلا كېرەكتىن چىقىرىپ سېستېۋېتىدۇ. مېۋە بۇزۇلۇش جەريانىدا ھاسىل بولغان زەھەرلىك ماددىلار مېۋىنىڭ سۇيى ئارقىلىق بۇزۇلغان ئورۇندىن تېخى بۇزۇلمىغان ئورۇنغا كېڭىيىدۇ. شۇنىڭ بىلەن مىكرو ئورگانىزملىق مادىدا ئالمىشىش مەھسۇلاتلىرىنى، بولۇپمۇ زەمبۇرۇغ زەھىرىنى ھاسىل قىلىدۇ. بۇنداق زەھەرنىڭ بەزىلىرى راكنى پەيدا قىلىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن مېۋىنىڭ ئازراق قىسمى بۇزۇلسىمۇ ئىستېمال قىلماسلىق كېرەك.

قۇربان سايىت تەييارلىغان

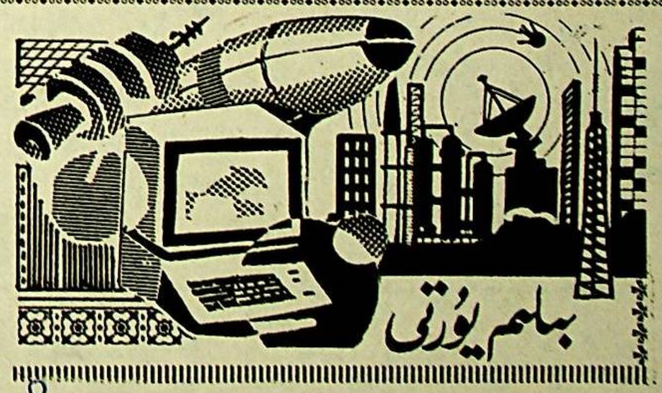

تۇرۇپ نېمە ئۈچۈن يېرىلىپ ئاچا شەكلىگە كىرىپ قالىدۇ؟

ۋاريسجان ئەھەت

ئادەتتە تۇرۇپنىڭ شەكلى يۇمىلاق، سوقىچاق بولىدۇ، لېكىن، بەزىلىرى ئاچا شەكلىدە بولىدۇ. ئۇنىڭ يېرىلىپ ئاچا شەكلىگە كىرىپ قېلىشى تاشقى ئامىللارغا مۇناسىۋەتلىك.

تۇرۇپ تۇگىنەك يىلتىزى ئوزۇقلۇق قىلىندىغان كۆكتات بولۇپ، ئۇنىڭدىن كېيىن يىلتىزى تۆۋەنگە قاراپ ئۆسىدۇ. ئاساسىي تۇگىنەك يىلتىزى يەر ئاستىغا قاراپ ئۆسكەندە تاش، چالما، قاتتىق تۇپراققا دۇچ كەلسە، ئاساسىي يىلتىز داۋاملىق ئۆسەلمەيدۇ-دە، ئوزۇقلۇق مادىدىلار يان يىلتىزغا توشۇلۇپ، يان يىلتىز چوگىيىپ، ئۆسۈشى تورمۇزلانغان ئاساسىي يىلتىز بىلەن تەڭلىشىدۇ ياكى ئۇنىڭدىن ئېشىپ كېتىدۇ. چىرىمىگەن، يۇمشاق سوقۇلمىغان مەھەللىۋى ئوخۇتمۇ ئاساسىي يىلتىزنىڭ ئۆسۈشىنى تورمۇزلاپ قويىدۇ. شۇڭا قاتتىق، تېتىر يەرلەر، چوڭقۇر ئاغدۇرۇلمىغان، يۇمشىتىلمىغان تۇپراقتا تېرىلغان تۇرۇپ يېرىلىپ ئاچا شەكلىگە كىرىپ قالىدۇ، تۇپراقنىڭ شورلىشىش دەرىجىسى يۇقىرى بولسا، تۇپراق قۇرغاق بولسا ياكى تۇگىنەك يىلتىز كۇن نۇرىغا يولۇقۇپ قالسا، تۇرۇپنىڭ ئەت قىسمى ئاسان يېرىلىپ، ئەت قىسمىدىكى خلوروفىل كۆچلۈك يورۇقلۇق ئاستىدا خلوروپلاستقا تويلىنىپ، ئاق رەڭدىكى ئەت قىسمى ھۈجەيرىلىرىنى كۆك رەڭگە كىرگۈزىدۇ، ئەگەر تۇرۇپ ئېتىزى بەك قۇرغاقلاشسا كەتكەن چاغدا يامغۇر يېغىپ قالسا ياكى قانغىچە سۇغىرىلسا، تۇگىنەك يىلتىز دەرھال چوگىيىشقا باشلايدۇ، تۇگىنەك يىلتىزنىڭ سىرتقى قەۋىتىدىكى ھۈجەيرىلەرنىڭ بۆلۈنىشى، بۆلۈنۈپ چوگىيىش سۈرئىتى ئىچكى قىسمىدىكى ھۈجەيرىلەرنىڭ بۆلۈنىش سۈرئىتىدىن ئاستا بولىدىغانلىقى، يەنى قۇرغاق مۇھىت ياكى سۇنىڭ كۆپ قويۇلۇشى تۇپەيلىدىن تۇپراقنىڭ ماددا ھاۋا ئالماشتۇرۇش ئېقتىدارى تۆۋەن بولۇپ، سىرتقى قىسىم توقۇلمىلار قېتىپ قالىدۇ، بۇنىڭ بىلەن تۇگىنەك يىلتىز چوگىيالماي يېرىلىپ كېتىدۇ.

تۇرۇپنىڭ يېرىلىپ ئاچا بولۇپ قېلىشى ئۇنىڭ تەركىبىدىكى ماددىلارنىڭ مىقدارىغا تەسىر كۆرسەتمەسمۇ، سۇيىتىگە بىۋاستە تەسىر كۆرسەتكەچكە، ئېقتىسادىي زىيانىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. شۇڭا تۇرۇپنى قېزىۋېلىشتىن 20 كۈن بۇرۇن سۇغارماسلىق كېرەك. بۇ ئۇسۇشتىن توختىغان تۇگىنەك يىلتىزنىڭ يېرىلىپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىشقا پايدىلىق.

تىزگىنەكنى توغرا ئىشلىتىش كېرەك

1. تېلېۋىزورنىڭ تىزگىنەكنى چۈشەندۈرۈش نامىدىكى ئەلەپلەر بويىچە ئىشلەتكەندىن باشقا، قۇياش نۇرى ۋە باشقا كۆچلۈك نۇر ئاستىدا ئىشلەتمەسلىك كېرەك. چۈنكى بۇنداق نۇرلار تىزگىنەكنىڭ ئېقتىدارىنى قالايمىقانلاشتۇرۇۋېتىدۇ، ھەتتا تېلېۋىزورنى تىزگىنلىيەلمەس قىلىپ قويىدۇ، تېلېۋىزور ۋە تىزگىنەكنىڭ ئۆمرىگە تەسىر كۆرسىتىدۇ.

2. تىزگىنەكنىڭ ئىنفىرا قىزىل نۇرلۇق سىگنال بېرىش ئورنى ۋە تېلېۋىزوردىكى تىزگىنەكنى قوبۇل قىلىش ئورنىنىڭ تاشقى يۈزىنىڭ پاكىز بولۇشىغا دىققەت قىلىش، دائىم پاختا ۋە يۇمشاق لاتىلاردا پاكىز ئېتىپ تۇرۇش كېرەك. بولمىسا تىزگىنەكنىڭ سىگنال بېرىش ئارىلىقى قىسقىراپ كېتىدۇ.

3. تىزگىنەك بىلەن تېلېۋىزورنى ئۆچۈرگەندىن كېيىن، دەرھال تېلېۋىزورنىڭ ئېكرانىنى ئۆچۈرمەي تۇرۇپ، ئاۋازىنى ئاستا-ئاستا پەسەيتىپ، ئاندىن ئۆچۈرۈش كېرەك. ئۇنداق قىلمىسا، ئاۋازلىق پروگراممىلار ئاڭلىغۇچىلارنى

جياڭ زېمىن ئامېرىكىنىڭ بېيجىڭدىكى ئاخبارات ئورگىنىنىڭ مەسئۇلى بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنۇلارنى جاكارلىدى:

جۇڭگو «ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي ۋە مەدەنىيەت ھوقۇقى خەلقئارا ئەھدىنامىسى» غا ئىمزا قويۇشنى قارار قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 25-ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن بېيجىڭدا جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ ئىستايىدىل مۇھاكىمە قىلىش ئارقىلىق «ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي ۋە مەدەنىيەت ھوقۇقى خەلقئارا ئەھدىنامىسى» غا ئىمزا قويۇشنى قارار قىلغانلىقىنى جاكارلىدى.

جياڭ زېمىن بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن «خەلق» سارىيىدا ئامېرىكىنىڭ بېيجىڭدىكى ئاخبارات ئورگىنىنىڭ بارلىق مەسئۇللىرى بىلەن كۆرۈشتى ھەم ئۇلارنىڭ سوئاللىرىغا جاۋاب بەرگەندە مۇنداق دېدى: «مەن بۈگۈن جۇڭگونىڭ ب د ت دا دائىمي تۇرۇشلۇق ۋەكىلى، باش ئەلچى چىن خۇاسۇنكە جۇڭگو ھۆكۈمىتىگە ۋاكالىتەن ب د ت دا بۇ ئەھدىنامىگە ئىمزا قويۇش ھوقۇقىنى بەردىم. بۇ ھەرىكەت جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ جۇڭگو ۋە دۇنيا كىشىلىك ھوقۇق ئىشلىرى تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش يولىدىكى قەتئىي ئىرادىسىنى يەنە بىر قېتىم نامايان قىلدى.

ئۆزىنىڭ ئەتە ئامېرىكىدا دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتىدە بولۇش ئۈچۈن يولغا چىقىدىغانلىقى ئۇستىدە توختالغاندا ئۇ مۇنداق دېدى: «مەن جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ ئورتاق تىرىشىشى ئارقىسىدا ئامېرىكىغا قىلىدىغان سەپىرىمنىڭ مۇھىم نەتىجىگە ئېرىشىشىنى ئۈمىد قىلىمەن ۋە شۇنداق بولۇشىغا ئىشىنىمەن.»

جياڭ زېمىن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: «بۇ قېتىم ئامېرىكىغا قىلىدىغان زىيارىتىمىدە كلىنتون زۇڭتۇڭ ۋە ئامېرىكىنىڭ باشقا رەھبەرلىرى بىلەن جۇڭگو-ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇش پىلانى، 2 دۆلەتنىڭ 2 تەرەپلىمە ۋە خەلقئارا ساھەدىكى ئۆز ئارا مەنپەئەت يەتكۈزىدىغان ھەمكارلىقىنى ئىلگىرى سۈرۈش، جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ 3 قوشما ئاخباراتى ئاساسىدا جۇڭگو-ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنىڭ يېڭى تەرەققىيات باسقۇچىغا كىرىشىگە تۈرتكە بولۇش توغرىسىدا ئورتاق مەسلىھەتلىشىمەن. مەن يەنە ئامېرىكا رەھبەرلىرى بىلەن ئورتاق كۆڭۈل بۆلۈدىغان چوڭ-چوڭ يەر شارى مەسىلىلىرى ۋە رايون مەسىلىلىرى توغرىسىدا پىكىر ئالماشتۇرىمەن. ئۆز ئارا چۈشىنىشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، دوستلۇقنى ئىلگىرى سۈرۈش، ئۆز ئارا مەنپەئەت يەتكۈزىدىغان ھەمكارلىقنى قانات يايدۇرۇش ئۈچۈن ۋاشىنگتوندىكى سۆھبەت، كۆرۈشۈشتىن باشقا مەن يەنە باشقا شەھەرلەردە زىيارەتتە بولىمەن، ئامېرىكىنىڭ ھەرقايسى ساھەسىدىكى زاتلار بىلەن كۆرۈشىمەن، ئامېرىكا خەلقى بىلەن كەڭ دائىرىدە ئۇچرىشىمەن».

جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ قىممەت قارىشىدىكى پەرق ئۇستىدە سوراللىغان سوئاللارغا جاۋاب بەرگەندە جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: «جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىيات سەۋىيىسى ئوخشاش ئەمەس، تارىخىي، مەدەنىيەت ئەنئەنىلىرىمۇ ئوخشىمايدۇ، لېكىن 2 تەرەپ بىر-بىرىنىڭ قىممەت قارىشىغا ھۆرمەت قىلىشى كېرەك، ئۆز ئارا ئىشلارغا ئارىلاشماسلىق كېرەك، ئورتاق مەنپەئەت ئاساسىدا ھەمكارلىق قىلىشى كېرەك، ئىختىلاپلارنى تىنچ يول بىلەن ھەل قىلىشى كېرەك».

كلىنتون ئامېرىكىنىڭ جۇڭگو سىياسىتى توغرىسىدا سۆز قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 24 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. جۇڭگونىڭ دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن ئامېرىكىدا دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتىدە بولۇش ھارپىسىدا، ئامېرىكا زۇڭتۇڭى كلىنتون 24- ئۆكتەبىر بۇ يەردە تېلېۋىزىيە نۇتقى سۆزلەپ، ئامېرىكىنىڭ جۇڭگو سىياسىتىنى شەرھلىدى، جۇڭگو بىلەن ئۇزاق مۇددەت ھەمكارلىشىدىغانلىقىنى تەكىتلىدى.

بۇ، كلىنتوننىڭ زۇڭتۇڭ بولغاندىن بۇيان ئامېرىكىنىڭ جۇڭگو سىياسىتى توغرىسىدا تۇنجى قېتىم سۆز قىلىشى. ئۇ مۇنداق دېدى: رەئىس جياڭ زېمىن 10 نەچچە يىلدىن بۇيان ئامېرىكىغا زىيارەتكە كىلىدىغان تۇنجى جۇڭگو رەھبىرى، ئۇنىڭ زىيارەتكە كېلىشى ئامېرىكا بىلەن جۇڭگونىڭ «تېخمۇ ئىجابىي، تېخمۇ مۇقىم ۋە تېخمۇ نەتىجىلىك » كەلگۈسى مۇناسىۋەت پىلانىنى تۈزۈشىگە پۈرسەت يارىتىدۇ.

كلىنتون مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: جۇڭگو ئۆزىنىڭ تەدرىجىي بەلگىلەشكە ھەقلىق، ھالبۇكى، ئامېرىكىنىڭ جۇڭگو بىلەن بولغان ھەمكارلىق ساھەسىنى كېڭەيتىپ، 2 تەرەپ ئارىسىدىكى ئىختىلاپىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىشى ئامېرىكىنىڭ تۈپ مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن.

ئۇ مۇنداق دېدى: مەن رەئىس جياڭ زېمىن بىلەن ئامېرىكا ئۇچۇن ئىنتايىن مۇھىم بولغان 6 مەسىلە ئۇستىدە مۇزاكىرىلىشىمەن. بۇ مەسىلىلەر دۇنيانىڭ تىنچلىقىنى، گۈللىنىشى ۋە مۇقىملىقىنى ئىلگىرى سۈرۈش، ئاسىيا-تىنچ ئوكيان رايونىنىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىنى قوغداش، يادرو قوراللىرىنىڭ كېڭىيىپ كىتىشىدىن ۋە كەڭ كۆلەملىك قىرغۇچى قوراللارنىڭ كېڭىيىپ كېتىشىدىن ساقلىنىش، زەھەر ئەتكەسچىلىكىنى مەنئى قىلىش ۋە تەشكىللىك خەلقئارا جىنايەت ئۆتكۈزۈش ھەرىكەتلىرىگە قارشى تۇرۇش، ئەركىن، ئادىل ۋە ئېچىۋېتىلگەن دۇنيا سودا تۈزۈلمىسى ۋە مەبلەغ سېلىش مۇھىتى بەرپا قىلىش ھەم مۇھىتنى ئاسراشتىن ئىبارەت.

ئۇ تەكتلەپ مۇنداق دېدى: ئامېرىكا «1 جۇڭگو» سىياسىتىنى داۋاملىق يۈرگۈزىدۇ، «تەيۋەن مەسىلىسىنى جۇڭگولۇقلار ئۆزلىرى تىنچ ھەل قىلىشى كېرەك». ئۇ ئامېرىكىنىڭ جۇڭگونىڭ دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا كىرىشىنى قوللايدىغانلىقىنى بىلدۈردى، لېكىن جۇڭگونىڭ بازارلىرىنى تېخمۇ كۆپ ئېچىۋېتىشىنى تەلەپ قىلدى.

زۇڭتۇڭ كلىنتون ئاز ساندىكى ئامېرىكىلىقلار ئوتتۇرىغا قويغان جۇڭگونى يېتىم قالدۇرۇش ۋە چەكلەش تەشەببۇسىغا قوشۇلمىدى، بۇنداق قىلىش ئامېرىكىنى يېتىم ھالەتكە چۈشۈرۈپ قويىدۇ، شۇنداقلا ئامېرىكىنىڭ مەنپەئىتىگمۇ زىيان يەتكۈزىدۇ، دەپ قارىدى. ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: «جۇڭگونى يېتىم قالدۇرۇش ئاقمايدۇ، ئىجابىيلىق ئەمەس، ھەتتا خەۋپلىك بولۇشى مۇمكىن».

ئۇ مۇنداق دېدى: ئامېرىكىنىڭ جۇڭگوغا قارىتىلغان سىياسىتى چەكلەش ۋە توقۇنۇش بولماستىن، بەلكى ھەمكارلىشىش؛ جۇڭگو بىلەن داۋاملىق ئۇچرىشىش ۋە ھەمكارلىشىش، شۇنداقلا 2 دۆلەت ئارىسىدىكى ئىختىلاپنى مۇۋاپىق بىر تەرەپ قىلىش - ئامېرىكىنىڭ جۇڭگوغا قارىتىلغان ئۇزاق مۇددەتلىك سىياسىتى.

كلىنتون مۇنداق دېدى: ئامېرىكىمۇ، جۇڭگومۇ يېڭى ئەسىر بەرپا قىلىش پۇرسىتىگە دۇچ كېلىۋاتىدۇ، بۇ يېڭى ئەسىرده جۇڭگو تېگىشلىك ئورۇنغا ئىگە بولىدۇ، خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ قۇدرەتلىك ئەزاسى بولۇپ قالىدۇ. 2 دۆلەتنىڭ ۋە دۇنيا خەلقىنىڭ تىنچلىقى، گۈللىنىشى، ئەركىنلىكى ۋە بەخىتەرلىكىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن، ئامېرىكا بىلەن جۇڭگو ئورتاق تىرىشچانلىق كۆرسىتىدۇ.

كلىنتون كىشىلىك ھوقۇق مەسىلىسى ئۇستىدە توختالدى. ئۇ مۇنداق دېدى: ئامېرىكىنىڭ كىشىلىك ھوقۇقنى قوغداش ھەققىدە ئۆز قارىشىنى بايان قىلىش، كىشىلىك ھوقۇق مەسىلىسىدە جۇڭگو بىلەن سۆزلىشىش مەسئۇلىيىتى بار.

روسىيە كوممۇنىستىك پارتىيىسى ئۆكتەبىر ئىنقىلابىنىڭ 80 يىللىقىنى خاتىرىلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 25 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. روسىيە كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ رەئىسى دېيوكانوۋ 25 - ئۆكتەبىر سانكت پېتېربۇرگدا ئۆتكۈزۈلگەن ئۆكتەبىر ئىنقىلابىنىڭ 80 يىللىقىنى خاتىرىلەش يىغىنىدا «ئۆكتەبىر ئىنقىلابى تارىخىي مۇقەررەرلىك»، دەپ كۆرسەتتى.

روسىيە ئاخبارات ۋاستىلىرىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، ئۇ خاتىرىلەش يىغىنىدا سۆز قىلغانلار مۇنداق دېگەن: «20 - ئەسىر ئۆكتەبىر ئىنقىلابى ئەسىرى بولدى، ئۆكتەبىر ئىنقىلابى ئىدىيىسى 21 - ئەسىردە دۇنياۋى تارىخىي غەلىبىگە ئېرىشىدۇ». ئۇ يەنە روسىيە كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ روسىيىنىڭ ۋەزىيىتىگە تەسىر كۆرسىتەلەيدىغان ھەر قانداق كۈچ بىلەن سۆزلىشىشكە تەييار ئىكەنلىكىنى بىلدۈردى.

روسىيە كوممۇنىستلىرى بۇ يىل كونا كالىندار (21 - ئۆكتەبىر) بويىچە ئۆكتەبىر ئىنقىلابى بايرىمىنى خاتىرىلىدى. 25 - ئۆكتەبىر مەملىكەتتىكى 17 رايون ۋە سابىق سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىن كەلگەن 5000 دىن ئارتۇق كوممۇنىست سانكت پېتېربۇرگقا توپلاندى. ئۇلار سمولنى سارىيىدىكى لېنىن خاتىرە مۇنارىسىغا گۈل قويدى، ساراي ئىچىدىكى لېنىن ئولتۇراق ئۆيى مۇزېيىنى ھەم ئۆكتەبىر ئىنقىلابىنىڭ تۇنجى توپىنى ئاتقان «ئاۋرورا» نامىلىق ئوكيان چارلاش پاراخوتىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى.

شياڭگاڭ پاسپورتى بارلارغا ئىتالىيە 5 يىللىق ۋىزا بېرىدىغان،

دەپ كۆرسەتتى: جۇگۇنىڭ ئامېرىكا بىلەن بولغان بۇ سودىسىدا ئاكتىپ بالانس مەسلىسى مەۋجۇت، بۇ مەسلىنىڭ پەيدا بولۇشىدا ھەر خىل سەۋەب بار. جيالڭ زېمىن ئامېرىكا تەرەپنىڭ بۇ مەسلىنىڭ مۇئاپىق ھەل قىلىنىشىغا پايدىلىق بولۇشى ئۈچۈن جۇگۇنوغا بەزى يۇقىرى تېخنىكا ساھەسىنى كۆپرەك ئېچىۋېتىشنى ئۈمىد قىلدى.

ئەمەلىيەت ئەھۋاللىرىنىمۇ توختىمايدۇ، لېكىن 2 تەرەپ بىر-بىرىنىڭ قىممەت قارىشىغا ھۆرمەت قىلىشى كېرەك. جۇگۇ خەلقى ئامېرىكا قۇرۇلغانلىقىنىڭ 200 نەچچە يىللىق تارىخىغا ھۆرمەت قىلىپ كەلدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: «مۇنداق بىر ئىنتايىن مۇھىم نۇقتا بار، ئۇ بولسىمۇ دۇنيا ئەللىرى بىر-بىرىدىن ئۆگىنىشى كېرەك، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان،

چاۋشيەن جۇگگو خەلق پىدائىي قىسملىرىنىڭ چاۋشيەنگە بېرىپ ئۇرۇشقا قاتناشقانلىقىنىڭ 47 يىللىقىنى خاتىرىلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پېكىڭ، 25 ـ ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. چاۋشيەن خەلق قوراللىق كۈچلىرى مىنىستىرلىكى بۈگۈن پېكىڭدىكى «يۈيلیۇ» سارىيىدا زىياپەت ئۆتكۈزۈپ، جۇگگو خەلق پىدائىي قىسملىرىنىڭ ئامېرىكا جاھانگىرلىكىگە قارشى تۇرۇش، چاۋشيەنگە ياردەم بېرىش ئۇرۇشىغا قاتناشقانلىقىنىڭ 47 يىللىقىنى خاتىرىلىدى.

زىياپەتكە چاۋشيەن مەمۇرىي ئىشلار مەھكىمىسىنىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى جاڭ جې، خەلق قوراللىق كۈچلىرى مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى جىن جېڭگې، ئەمگەك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتى خەلقئارا بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى سۇي جېڭجۇ، دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى چېن زىيخۇڭ قاتارلىقلار قاتناشتى.

جۇگگونىڭ چاۋشيەندىكى باش ئەلچىسى ۋەن يۈگشياڭ ۋە ھەربىي ئەمەلدارى يەن جاڭفېڭ شاۋجياڭ قاتارلىقلار تەكلىپكە بىنائەن زىياپەتكە قاتناشتى. مىنىستر ياردەمچىسى جىن جېڭەن باشچىلىقىدىكى جۇگگو دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكى دوستلۇق زىيارەت ئۆمىكىنىڭ بارلىق ئەزالىرىمۇ تەكلىپكە بىنائەن زىياپەتتە سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: «جۇگگو خەلق پىدائىي قىسملىرى چاۋشيەنگە كېلىپ ئۇرۇشقا قاتناشقىنىدا دۆلىتىمىز خەلقى ۋە خەلق ئارمىيىسى ئەزىمەتلىرىگە غايەت زور ئىلھام بەردى، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا دۆشمەننى ئېغىر مەغلۇبىيەتكە ئۇچرىتىپ، پروليېتارىيات ئىنتېرناتسىئونالىزم ياردىمىنىڭ جانلىق ئۇلگىسى بولدى».

ئۇ مۇنداق دېدى: «جۇگگو خەلق پىدائىي قىسملىرىنىڭ خۇاڭ جىگۈاڭ قاتارلىق ئەزىمەتلىرى جاڭ قىلدۇرغان ئالىيجاناب ئىنتېرناتسىئونالىزملىق روھ ۋە ئۇلار كۆرسەتكەن قەھرىمانلىق تۆھپىلىرى چاۋشيەن خەلقى ئارىسىدا كەڭ تارقىلىدۇ ھەم دەۋرىنىڭ ئېقىمى بىلەن بىرلىكتە مەڭگۈ نۇر چاچىدۇ».

جىن جېڭگې مۇنداق دېدى: «خەلق ئارمىيىسىدىكى كوماندىر ـ جەڭچىلىرىمىز ۋە خەلقىمىز جۇگگو خەلقى ۋە جۇگگو خەلق ئارمىيىسى كوماندىر ـ جەڭچىلىرىنىڭ يولداش جيالڭ زېمىن باشچىلىقىدىكى ج ك پ نىڭ رەھبەرلىكىدە ج ك پ 15ـ قۇرۇلتىيىدا ئوتتۇرىغا قويۇلغان 21 ـ ئەسىر ئۇلۇغ ۋاز پىلانىغا ئاساسەن، جۇگگوچە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشقان قۇدرەتلىك دۆلەت قۇرۇش ۋەتەنى بىرلىكىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈلۈغ ئىشىدا تېخىمۇ زور مۇۋەپپەقىيەتلەرگە ئېرىشىشكە چىن قەلبىدىن تىلەكداشلىق بىلدۈردۈ».

ۋەن يۈگشياڭ سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: «جۇگگو پارتىيىسى ۋە ھۆكۈمىتى چاۋشيەن پارتىيىسى ۋە ھۆكۈمىتىنىڭ تىنچلىقنى قوغداش، دۆلەتنىڭ ئۆزىگە خوجا بولۇشى ۋە تىنچ بىلىككە كېلىشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشنى قولغا كەلتۈرۈش ئۈچۈن ئوتتۇرىغا قويغان مۇئاپىق تەشەببۇسىنى ئىزچىل قوللاپ كەلدى ھەم ئىلگىرىكىدەكلا چاۋشيەن يېرىم ئارىلىنىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىنى قوغداش، مۇستەھكەملەش ئۈچۈن ئۆزىنىڭ پۈتۈن تىرىشچانلىقىنى كۆرسىتىدۇ».

ئۇ 2 دۆلەت يېڭى بىر ئەۋلاد رەھبەرلىرىنىڭ ئورتاق كۆكۈل بۆلۈشى ئاستىدا، 2 پارتىيە، 2 ھۆكۈمەت ۋە 2 دۆلەت خەلقىنىڭ ئۇزلۇكسىز تىرىشچانلىقى ئارقىلىق ھەر خىل سىناقلارنى باشتىن كۆچۈرگەن جۇگگو ـ چاۋشيەن دوستلۇقىنىڭ ئەۋلادمۇ ئەۋلاد داۋاملىشىدىغانلىقىغا، مەڭگۈ ياشنايدىغانلىقىغا قەتئىي ئىشەنچ بىلدۈردى.

چاۋشيەندە تۇرۇۋاتقان ياپونىيە ئايالىرىنىڭ يۇرتىنى بالدۇرراق زىيارەت قىلىشنى ئۈمىد قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پېكىڭ، 23ـ ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. بۇ يەردىكى گېزىتلەرنىڭ بۇگۈنكى خەۋىرىگە قارىغاندا، چاۋشيەن ئاسىيا ـ تىنچ ئوكيان تىنچلىق كومىتېتىنىڭ باياناتچىسى 22 ـ ئۆكتەبىر بۇ يەردە سۆھبەت بايان قىلغاندا مۇنداق دېگەن: چاۋشيەندە تۇرۇۋاتقان ياپونىيە ئايالىرىنىڭ يۇرتىنى زىيارەت قىلىش تۈنجى ئۆمىكىنىڭ تەييارلىق خىزمەتلىرى پۈتتى، ئۆمەك خادىملىرىنىڭ بالدۇرراق يولغا چىقىشىنى ئۈمىد قىلىمىز.

باياناتچى مۇنداق دېگەن: چاۋشيەن بۇ قېتىمقى زىيارەتنىڭ مۇئاپىق ھەل قىلىشىنىڭ پىشاڭى بولۇپ قېلىشىنى ھەم چاۋشيەن، ياپونىيە خەلقلىرىنىڭ دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشىغا پايدا يەتكۈزۈشى »نى ئۈمىد قىلدۇ.

باياناتچى مۇنداق دېگەن: «چاۋشيەندە تۇرۇۋاتقان ياپونىيە ئايالىرىنىڭ يۇرتىنى زىيارەت قىلىش تۈنجى ئۆمكىنى كۆتۈۋېلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش، بۇ قېتىمقى زىيارەتنى ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىش ئۈچۈن، ئۇقۇشمىچە ياپونىيە ھۆكۈمىتى بىلەن ياپونىيە بىرلەشمە ھاكىمىيەت يۇرگۈزۈۋاتقان پارتىيىسىنىڭ غەمخورلۇقىدا ياپونىيە تەرەپمۇ جىددى تەييارلىق قىلىۋېتىۋاتىدۇ.»

باياناتچى مۇنداق دېگەن: «بىز ياپونىيە تەرەپىنىڭ سەمىمىيىتى تۇپەيلىدىن مەملىكىتىمىزدە ياشاۋاتقان ياشىنىپ قالغان ياپونىيىلىك ئايالارنىڭ يۇرتىغا تېزدىن زىيارەتكە بارىدىغانلىقىغا ھەم ئائىلىسىدىكىلەر ئۈچۈن ئۇقۇشلۇق بولىدىغانلىقىغا ئىشىنىمىز.»

ئۇقۇشمىچە، چاۋشيەندە ياشاۋاتقان ياپونىيىلىك ئايالارنىڭ بىر قىسمى ياپونىيە ھۆكۈمرانلىق قىلغان مەزگىلدە چاۋشيەنگە كېلىپ چاۋشيەنلىك ئەرلەر بىلەن نىكاھلىنىپ قالغانلار، يەنە بىر قىسمى ياپونىيىدە چاۋشيەنلىك ئەرلەر بىلەن نىكاھلانغان ئايالار ئىكەن، كېيىنكىلىرى 1959ـ يىلىدىن كېيىن ئەرلىرى بىلەن بىللە چاۋشيەنگە قايتىپ ئولتۇراقلىشىپ قالغانلار ئىكەن.

جەنۇبىي ئافرىقا موزامبىكنىڭ سابىق زۇڭتۇنىڭ ئۆلۈش سەۋەبلىرىنى قايتا تەكشۈرىدۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جوھانىسبورگ، 20 ـ ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. جەنۇبىي ئافرىقا يېقىندا موزامبىك ھۆكۈمىتى بىلەن كېڭەشكەندىن كېيىن، موزامبىكنىڭ سابىق زۇڭتۇنى سامورانىڭ 1986 ـ يىلى ئايروپىلان ھادىسىسە ئۆلۈپ كەتكەنلىكىدىن ئىبارەت بۇ ۋەقەنى قايتا تەكشۈرۈشنى قارار قىلدى.

سامورا شۇ يىلى 10 ـ ئاينىڭ 19 ـ كۈنى مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن زامبىيەدىن موزامبىكقا قايتىش سەپىرىدە ئولتۇرغان ئايروپىلان جەنۇبىي ئافرىقا چېگرىسىدىكى كوماتېپوت دېگەن جايىنىڭ ھاۋا بوشلۇقىدىن ئۆتكەندە ھادىسگە ئۇچرىغان. بۇ يەردىكى ئاخبارات ۋاستىلىرى 20 ـ ئۆكتەبىر خەۋەر قىلىپ مۇنداق دېدى: سامورا ئايروپىلاندا بەختسىزلىككە ئۇچرىغاندىن كېيىن شۇ جايدىلا ئۆلۈپ كەتمىگەن، بەلكى ئۇنى قۇنقۇزۇۋاتقان دوختۇرنىڭ ئايروپىلان يەرگە چۈشۈپ كەتكەن نەق مەيدانىدا زەھەرلىك ئوكۇل ئۇرۇشى بىلەن ئۆلتۈرگەنلىكى ئەكتەكەن. ھېلىقى دوختۇرمۇ شۇ ۋەقەدىن كېيىن ئۇزاق ئۆتمەي ئاپتوموبىل ۋەقەسىدە ئۆلۈپ كەتكەن. خەۋەردە مۇنداق دەپ قارالدى: بۇ دوختۇر شۇ چاغدا جەنۇبىي ئافرىقا ئىرقچى ھاكىمىيىتىنىڭ كۆرسەتمىسى بىلەن سامورانى يوشۇرۇن ئۆلتۈرگەن.

سامورانىڭ تۇل ئايالى كالىكامۇ يېقىندا جەنۇبىي ئافرىقىدا سامورا زەھەرلەپ ئۆلتۈرۈلگەن، شۇ چاغدىكى جەنۇبىي ئافرىقا ئاق تەنلىكلەر ھاكىمىيىتى بۇ ۋەقەگە ئارىلاشقان دەپ كۆرسەتتى. ئۇ جەنۇبىي ئافرىقا ھۆكۈمىتىدىن بۇ ۋەقەنى تەكشۈرۈشنى تەلەپ قىلدى.

ئۇقۇشمىچە، جەنۇبىي ئافرىقا بىلەن موزامبىكنىڭ ئالاقىدار مىنىستىرلىرى يېقىندا بۇ ۋەقە توغرىسىدا سۆھبەتلەشكەن. موزامبىك جەنۇبىي ئافرىقىغا سامورانىڭ زىيانكەشلىككە ئۇچرىغانلىقىغا دائىر ماتېرىياللارنى تاپشۇرۇپ بەرگەن. جەنۇبىي ئافرىقا ھۆكۈمىتى بۇ يىل 7 ـ ئايدا ۋەقە يۈز بەرگەن جايدا سامورا ئۇچۇن ماتەم مۇراسىمى ئۆتكۈزگەن. زۇڭتۇڭ ماندېلا مۇراسىمدا جەنۇبىي ئافرىقىنىڭ بۇ ئىشنى ئۇزۇل ـ كېسىل تەكشۈرۈدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

كورىيە ياپونىيە قوغدىنىش ئەترىتىنىڭ كورىيىدە ھەربىي ھەرىكەت ئېلىپ بېرىشىغا يول قويمايدۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خەنچېك، 22 ـ ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. كورىيە دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىكى بۈگۈن مۇنداق دېدى: كورىيە ياپونىيە قوغدىنىش ئەترىتىنىڭ كورىيە دېڭىز تەۋەلىكى ۋە ھاۋا تەۋەلىكىدە ھەربىي ھەرىكەت ئېلىپ بېرىشىغا يول قويمايدۇ.

كورىيە دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىكى مۇنداق دېدى: دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىكى بۈگۈن ئامېرىكا ۋە ياپونىيىگە ئامېرىكا بىلەن ياپونىيىنىڭ مۇداپىئە ھەمكارلىق قېلىنمىسى»غا تۆزىتىش كىرگۈزگەندىن كېيىن «ئوزىتاق ئۇرۇش قىلىش پىلانى» ۋە «ئۆز ئارا ھەمكارلىق پىلانى»نى تۈزگەندە، پىلاننىڭ مەزمۇنى كورىيىنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقىغا چېتىلىدىغانلا بولسا كورىيە بىلەن ئاۋۋال كېڭىشىشى لازىملىقىنى، ئامېرىكا بىلەن ياپونىيە مۇداپىئە ھەمكارلىقى ئېلىپ بارغاندا، كورىيىنىڭ ياپونىيە قوغدىنىش ئەترىتىنىڭ كورىيە زېمىنى، دېڭىز ۋە ھاۋا تەۋەلىكىدە ھەربىي ھەرىكەت ئېلىپ بېرىشىغا يول قويمايدىغانلىقىنى، ئامېرىكا بىلەن ياپونىيە كورىيىنىڭ ئۇرۇش رايونى ۋە ھاۋا مۇداپىئەسىنى پەرق ئېتىش رايونىغا تەۋە ئوچۇق دېڭىزدا مۇداپىئە ھەمكارلىقى ئېلىپ بارغاندا ئۇقۇشماسلىق يۈز بېرىشتىن ساقلىنىش ئۈچۈن، ئاۋۋال كورىيە بىلەن كېڭىشىشى لازىملىقىنى ئۇقتۇردى.

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، يانگزىجياڭ كوچىسى 1 ـ نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇڭ، پارچە باھاسى: 25 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报 （维吾尔文） （بۇ سان 6 بەت）

1997 - يىل
ئۆكتەبىر
28
سەيشەنبە

ئۇرۇمچىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزى ۋە كېچىسى ئوچۇق، بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ، تېمپېراتۇرا ℃ 4 - 13 بولىدۇ، 3 بال شامال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۈتاش نومۇرى: CN 65——0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋاكالەت نومۇرى: 1——57)

ئاپتونوم رايونلۇق 5 - نۆۋەتلىك پارتكومنىڭ 4 - ئومۇمىي (كېڭەيتىلگەن) يىغىندا سۆزلەنگەن سۆز

ئابلەت ئابدۇرېشىت

(1997 - يىل 10 - ئاينىڭ 18 - كۈنى)

يولداشلار:

5 كۈن داۋاملاشقان ئاپتونوم رايونلۇق 5- نۆۋەتلىك پارتكومنىڭ 4- ئومۇمىي (كېڭەيتىلگەن) يىغىنى بۈگۈن ئاخىرلىشىش ئالدىدا تۇرىدۇ. بۇ قېتىمقى يىغىن ئىنتايىن مۇھىم يىغىن بولدى. بۇ قېتىمقى يىغىننىڭ مەقسىتى باش شۇجى جيالڭ زېمىننىڭ دوكلاتىنى ئۆگىنىش، پارتىيە 15- قۇرۇلتىيىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇشتىن ئىبارەت بولدى. يىغىندا يولداش ۋالڭ لېچۈەننىڭ دوكلاتى ئاساسىدا «پارتىيە 15- قۇرۇلتىيىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، شىنجاڭنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرى ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدا يېڭى غەلبىلەرنى قولغا كەلتۈرەيلى» دېگەن تېمىدا مۇھىم دوكلات بەردى. ۋەكىللەر شىنجاڭنىڭ ئەمەلىيىتىگە زىچ بىرلەشتۇرۇپ، يولداش ۋالڭ لېچۈەننىڭ دوكلاتىنى ۋە ئىدىيىنى يەنمۇ ئازاد قىلىش، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات ۋە تەرەققىياتىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئىلگىرى سۈرۈش، جەمئىيەت مۇقىملىقىنى ساقلاش قاتارلىق مۇھىم مەسىلىلەرنى چوڑىدەپ، چوڭقۇر مۇزاكىرە ئېلىپ بېرىپ، ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈردى، تونۇشنى ئۆستۈردى، نىشانىنى ئايدىڭلاشتۇرۇۋالدى. بۇ، ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە 15-قۇرۇلتاي روھىنى ئۆگىنىش دولقۇنىنى قوزغاپ، مەركەز ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ تەلىپى بويىچە بۇنىڭدىن كېيىنكى خىزمەتلەرنى پوختا ئىشلەشتە ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە ھەم چوڭقۇر تەسىر پەيدا قىلدۇ. يىغىنىمىز ناھايىتى ياخشى ئېچىلدى، ئىنتايىن مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى. كۆپچىلىك قايتقاندىن كېيىن، يولداش ۋالڭ لېچۈەننىڭ دوكلاتى ۋە بۇ قېتىمقى يىغىننىڭ روھىنى ئەستايىدىل يەتكۈزۈپ ئىزچىللاشتۇرۇشى لازىم. تۆۋەندە مەن 15- قۇرۇلتاي روھىنى ئۆگىنىش، ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە بۇ يىل قىش، كېلەر يىلى ئەتىيازلىق خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلەش توغرىسىدا بىر قانچە پىكىرنىمنى بېرىپ ئۆتىمەن:

1. شىنجاڭنىڭ ئەمەلىيىتىگە زىچ بىرلەشتۇرۇپ، 15- قۇرۇلتاي روھىنى چوڭقۇر، ئۇزاققىچە ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش، ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئەمەلىيلەشتۇرۇش لازىم

مۇزاكىرە داۋامىدا ۋەكىللەر بىرەك مۇنداق ھېسابلىدى: پارتىيەمىزنىڭ 15- قۇرۇلتىيى ئېلىمىز ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرى ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى تەرەققىياتىنىڭ ھالقىلىق پەيتىدە چاقىرىلغان، ئالدىنقىلارغا ۋارىسلىق قىلىپ، كېيىنكىلەرگە يول ئاچىدىغان قۇرۇلتاي، دېگەن شياۋېڭ نەزەرىيىسى ئۇلۇغ بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، 11- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 3- ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيانقى توغرا لۇشىيەننى بويلاپ قەتئىي تەۋرەنمەستىن ئەمەلىيەتنى ئالغا بېسىشتا پىتەكلەيدىغان قۇرۇلتاي، پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقىنى ئىتتىپاقلىشىپ كۆرەش قىلىشقا يېتەكلەيدىغان قۇرۇلتاي، ئىسلاھات ۋە ئېچىۋېتىشنى ئىزچىل چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي گۈللىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىجتىمائىي ئۇستۇراقلىقىنى ساقلاشقا ئىنتايىن مۇھىم تەسىر كۆرسەتكەن قۇرۇلتاي، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدا يېڭى غەلبىلەرنى قولغا كەلتۈرۈشتە ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە قۇرۇلتاي، دەپ شياۋېڭ نەزەرىيىسى ئۇلۇغ بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، 11- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 3- ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيانقى توغرا لۇشىيەننى بويلاپ قەتئىي تەۋرەنمەستىن ئالغا بېسىشتا پىتەكلەيدىغان قۇرۇلتاي، پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقىنى ئىتتىپاقلىشىپ كۆرەش قىلىشقا يېتەكلەيدىغان قۇرۇلتاي، ئىسلاھات ۋە ئېچىۋېتىشنى ئىزچىل چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي گۈللىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىجتىمائىي ئۇستۇراقلىقىنى ساقلاشقا ئىنتايىن مۇھىم تەسىر كۆرسەتكەن قۇرۇلتاي، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدا يېڭى غەلبىلەرنى قولغا كەلتۈرۈشتە ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە قۇرۇلتاي، دەپ ئىدىيىنى ئازاد قىلىش ـ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنىڭ مۇساپىسىنى بەلگىلەيدىغانلىقىنى ئىسپاتلىدى. دېگىز بويىدىكى رايونلار ۋە ئىچكىرىدىكى تەرەققىي تاپقان جايلار بىلەن سېلىشتۇرغاندا، ئارىمىزدا خېلى چوڭ پەرق بار. بۇنىڭ سەۋەبى ناھايىتى كۆپ، لېكىن ئاساسلىق پەرق ئىدىيىۋى قارىشىمىزنىڭ ئارقدا قالغانلىقىدا. كونا قاراشلار ئىدىيىمىزنى قاتمالاشتۇرۇپ، پۈت-قولىمىزنى چۆشەپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا توسالغۇ بولۇپ، ئىقتىسادىمىزنىڭ تېز تەرەققىي قىلىشىنى چەكلەپ كەلمەكتە. ئىسلاھاتتا ئارقدا قالغانلىقىمىز ھەمدە ئىسلاھات سالمىقى پېتەرلىك بولمىغانلىقى تۈپەيلىدىن نۇرغۇن تەرەققىيات پۇرسىتىنى قولدىن بېرىپ قويدۇق. بۇ جەھەتتىكى تەجرىبە - ساۋاقلىرىمىز ناھايىتى كۆپ. ھازىردىن باشلاپ كېلەر ئەسىرنىڭ ئالدىنقى 10 يىلىغىچە بولغان ۋاقىت ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 3- قەدەملىك ئىستراتېگىيىلىك نىشانىغا قاراپ ئىلگىرىلىشىدىكى ئاچقۇچلۇق مەزگىل. شۇڭا بىز شىنجاڭنىڭ تەرەققىياتى ياخشى پۇرسەتكە يۈزلىنىۋاتقان پەيتە، چوقۇم تەرەققىيات قەدىمىمىزنى تېزلىتىپ، ئىلغار ئۆلكىلەر بىلەن بولغان پەرقنى ئازايتىپ، 15- قۇرۇلتاي روھىنى ھەربىر ئەتىدۈرگۈچ كۈچ قىلىپ، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇپ، ئىلگىرىكى كونا ئىمكانىيەت چەكلىمىسىنى بۇزۇپ تاشلاپ، كونا رامكا بويىچە ئىش كۆرۈش، بۆسۈش ھاسىل قىلىشقا جۈرئەت قىلالماسلىق، يۇقىرىنىڭ روھىغىلا قاراپ قېلىپ يېڭىلىق يارىتالماسلىق، تەبىيار تەجرىبە كۆتۈپ ئۆزلۈكىدىن ئىزدەنمەسلىكتەك كونا قاراشلارنى ئۆزگەرتىپ، «3 كە پايدىلىق بولۇش» ئۆلچىمى بويىچە دادىل بۆسۈش ھاسىل قىلىشىمىز، يېڭىلىق يارىتىشىمىز ۋە ئىزدىنىشىمىز كېرەك.

باش شۇجى جيالڭ زېمىن 15- قۇرۇلتاي دوكلاتىدا سوتسىيالىزمنىڭ دەسلەپكى باسقۇچىدىكى ئاساسىي لۇشىيەن ۋە ئاساسىي پروگراممىنى چوڭقۇر شەرھلىدى. سوتسىيالىزمنىڭ دەسلەپكى باسقۇچىدىن ئىبارەت بۇ ئەمەلىيەتنى ئاساس قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، پارتىيەنىڭ ئاساسىي پروگراممىسىنى ئومۇميۈزلۈك يولغا قويۇش بىزنىڭ مەسلىمىزنى ئويلىنىش، خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلىشىمىزنىڭ مەۋقەسى ۋە ئاساسىي چېقىش نۇقتىسى، شۇنداقلا ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرىمىزدا مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشىمىزنىڭ ئاچقۇچى. شۇڭا بىز ئىدىيىنى ئازاد قىلىش، قارىشىنى ئۆزگەرتىشتە چوقۇم سوتسىيالىزمنىڭ دەسلەپكى باسقۇچى توغرىسىدىكى نەزەرىيىنى ۋە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئاساسىي ئەھۋالىنى مەھكەم ئىگىلىشىمىز كېرەك. پارتىيەنىڭ 11-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3- ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، بولۇپمۇ 14- قۇرۇلتاي چاقىرىلغان 5 يىلدىن بۇيان، پارتىيەنىڭ ئاساسىي لۇشىيەنى ۋە دېڭ شياۋېپىڭ نەزەرىيىسىنىڭ يېتەكچىلىكىدە، ئاپتونوم رايونىمىزدا ئىقتىساد ئىزچىل، تېز سۈرئەتتە ئاشقان، تۇرلۇك ئىجتىمائىي ئىشلار ماس قەدەمدە تەرەققىي قىلغان ۋە ئومۇميۈزلۈك يۇكسەلگەن، خەلقنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسى ئىدىيىنى ئازاد قىلىش ئىشلىرىمىزنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ ئالدىنقى شەرتى ئىكەنلىكىنى، ئىدىيىنى ئازاد قىلىش ـ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنىڭ مۇساپىسىنى بەلگىلەيدىغانلىقىنى ئىسپاتلىدى. دېگىز بويىدىكى رايونلار ۋە ئىچكىرىدىكى تەرەققىي تاپقان جايلار بىلەن سېلىشتۇرغاندا، ئارىمىزدا خېلى چوڭ پەرق بار. بۇنىڭ سەۋەبى ناھايىتى كۆپ، لېكىن ئاساسلىق پەرق ئىدىيىۋى قارىشىمىزنىڭ ئارقدا قالغانلىقىدا. كونا قاراشلار ئىدىيىمىزنى قاتمالاشتۇرۇپ، پۈت-قولىمىزنى چۆشەپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا توسالغۇ بولۇپ، ئىقتىسادىمىزنىڭ تېز تەرەققىي قىلىشىنى چەكلەپ كەلمەكتە. ئىسلاھاتتا ئارقدا قالغانلىقىمىز ھەمدە ئىسلاھات سالمىقى پېتەرلىك بولمىغانلىقى تۈپەيلىدىن نۇرغۇن تەرەققىيات پۇرسىتىنى قولدىن بېرىپ قويدۇق. بۇ جەھەتتىكى تەجرىبە - ساۋاقلىرىمىز ئىنتايىن مۇھىم. ھازىردىن باشلاپ كېلەر ئەسىرنىڭ ئالدىنقى 10 يىلىغىچە بولغان ۋاقىت ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 3- قەدەملىك ئىستراتېگىيىلىك نىشانىغا قاراپ ئىلگىرىلىشىدىكى ئاچقۇچلۇق مەزگىل. شۇڭا بىز شىنجاڭنىڭ تەرەققىياتى ياخشى پۇرسەتكە يۈزلىنىۋاتقان پەيتە، چوقۇم تەرەققىيات قەدىمىمىزنى تېزلىتىپ، ئىلغار ئۆلكىلەر بىلەن بولغان پەرقنى ئازايتىپ، 15- قۇرۇلتاي روھىنى ھەربىر ئەتىدۈرگۈچ كۈچ قىلىپ، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇپ، ئىلگىرىكى كونا ئىمكانىيەت چەكلىمىسىنى بۇزۇپ تاشلاپ، كونا رامكا بويىچە ئىش كۆرۈش، بۆسۈش ھاسىل قىلىشقا جۈرئەت قىلالماسلىق، يۇقىرىنىڭ روھىغىلا قاراپ قېلىپ يېڭىلىق يارىتالماسلىق، تەبىيار تەجرىبە كۆتۈپ ئۆزلۈكىدىن ئىزدەنمەسلىكتەك كونا قاراشلارنى ئۆزگەرتىپ، «3 كە پايدىلىق بولۇش» ئۆلچىمى بويىچە دادىل بۆسۈش ھاسىل قىلىشىمىز، يېڭىلىق يارىتىشىمىز ۋە ئىزدىنىشىمىز كېرەك.

باش شۇجى جيالڭ زېمىن 15- قۇرۇلتاي دوكلاتىدا سوتسىيالىزمنىڭ دەسلەپكى باسقۇچىدىكى ئاساسىي لۇشىيەن ۋە ئاساسىي پروگراممىنى چوڭقۇر شەرھلىدى. سوتسىيالىزمنىڭ دەسلەپكى باسقۇچىدىن ئىبارەت بۇ ئەمەلىيەتنى ئاساس قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، پارتىيەنىڭ ئاساسىي پروگراممىسىنى ئومۇميۈزلۈك يولغا قويۇش بىزنىڭ مەسلىمىزنى ئويلىنىش، خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلىشىمىزنىڭ مەۋقەسى ۋە ئاساسىي چېقىش نۇقتىسى، شۇنداقلا ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرىمىزدا مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشىمىزنىڭ ئاچقۇچى. شۇڭا بىز ئىدىيىنى ئازاد قىلىش، قارىشىنى ئۆزگەرتىشتە چوقۇم سوتسىيالىزمنىڭ دەسلەپكى باسقۇچى توغرىسىدىكى نەزەرىيىنى ۋە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئاساسىي ئەھۋالىنى مەھكەم ئىگىلىشىمىز كېرەك. پارتىيەنىڭ 11-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3- ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، بولۇپمۇ 14- قۇرۇلتاي چاقىرىلغان 5 يىلدىن بۇيان، پارتىيەنىڭ ئاساسىي لۇشىيەنى ۋە دېڭ شياۋېپىڭ نەزەرىيىسىنىڭ يېتەكچىلىكىدە، ئاپتونوم رايونىمىزدا ئىقتىساد ئىزچىل، تېز سۈرئەتتە ئاشقان، تۇرلۇك ئىجتىمائىي ئىشلار ماس قەدەمدە تەرەققىي قىلغان ۋە ئومۇميۈزلۈك يۇكسەلگەن، خەلقنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسى

رەئىس جيالڭ زېمىن ھونولۇلۇغا بېرىپ ئامېرىكىدىكى زىيارىتىنى باشلىدى

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ رەئىسى جيالڭ زېمىن 10- ئاينىڭ 26- كۈنى مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن ئامېرىكا ھاۋاي شىتاتىنىڭ مەركىزى ھونولۇلۇغا بېرىپ ئامېرىكىدىكى 9 كۈنلۈك دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتىنى باشلىدى، رەئىس جيالڭ زېمىن ئايرودرومدا يەرلىك ھۆكۈمەتنىڭ ئەمەلدارلىرى، شەھەر ئاھالىلىرى ۋە جۇڭگولۇقلار، جۇڭگو مۇھاجىرلىرىنىڭ قىزغىن قارشى ئېلىشىغا ئېرىشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

* * *

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ھونولۇلۇ (ئامېرىكا)، 26- ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ رەئىسى جيالڭ زېمىن 10- ئاينىڭ 26- كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن ئامېرىكا ھاۋاي شىتاتىنىڭ پايتەختى ھونولۇلۇ شەھىرىگە كېلىپ ئامېرىكىدىكى 9 كۈنلۈك دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتىنى باشلىدى.

رەئىس جيالڭ زېمىن كلىنتون زۇڭتۇڭنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن ئامېرىكىغا زىيارەتكە كەلدى. بۇ، 12 يىلدىن بۇيان جۇڭگو دۆلەت باشلىقىنىڭ ئامېرىكىدا تۇنجى قېتىم دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتىدە بولۇشى. جيالڭ زېمىن ئايرودرومدا ئېلىپ بېرىلغان قارشى ئېلىش پائالىيىتىدە ئامېرىكا تەرەپ ھاۋاي شىتاتى ھۆكۈمىتىنىڭ باشلىقى خارىس زىياپەت ئۆتكۈزۈپ رەئىس جيالڭ زېمىننى كۈتۈۋالدى. جيالڭ زېمىن قەدەمۇ سۆزلىدە مۇنداق دېدى: ھازىرقى دۇنيادا جۇڭگو بىلەن ئامېرىكا ئىنسانلارنىڭ تىنچلىقى ۋە تەرەققىياتىغا مۇناسىۋەتلىك بولغان چوڭ- چوڭ مەسىلىلەردە كەڭ ئورتاق مەنپەئەتكە ئىگە ۋە ئورتاق مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئالماقتا. 2 تەرەپنىڭ تىرىشچانلىق كۆرسىتىشى ئارقىلىق جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ دوستلۇق، ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزىدىغان ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ چوقۇم يۈكسىلىدىغانلىقىغا ئىشىنىمەن.

چۈشتە ھونولۇلۇ شەھىرىنىڭ باشلىقى خارىس زىياپەت ئۆتكۈزۈپ رەئىس جيالڭ زېمىننى كۈتۈۋالدى. جيالڭ زېمىن قەدەمۇ سۆزلىدە مۇنداق دېدى: ھازىرقى دۇنيادا جۇڭگو بىلەن ئامېرىكا ئىنسانلارنىڭ تىنچلىقى ۋە تەرەققىياتىغا مۇناسىۋەتلىك بولغان چوڭ- چوڭ مەسىلىلەردە كەڭ ئورتاق مەنپەئەتكە ئىگە ۋە ئورتاق مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئالماقتا. 2 تەرەپنىڭ تىرىشچانلىق كۆرسىتىشى ئارقىلىق جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ دوستلۇق، ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزىدىغان ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ چوقۇم يۈكسىلىدىغانلىقىغا ئىشىنىمەن.

تۇنجى قېتىم دۆلەت ئىشلىرى زىيارەتچىسى بولۇشى. جياڭ زېمىن ئايرودرومىدا يازما سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: «بۇ قېتىم ئامېرىكىدا زىيارەتتە بولغان مەزگىلدە كلىنتون زۇڭتۇڭ بىلەن جۇڭگو- ئامېرىكا مۇناسىۋىتى، شۇنىڭدەك ئورتاق كۆڭۈل بۆلىدىغان چوڭ- چوڭ خەلقئارا مەسىلىلەر توغرىسىدا پىكىر ئالماشتۇرىمەن. ئامېرىكىنىڭ ھەرقايسى ساھەلەردىكى ئەربابلىرى بىلەن كەڭ دائىرىدە ئۇچرىشىمەن، ئامېرىكا خەلقىنىڭ ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تەرەققىيات جەھەتتە قولغا كەلتۈرگەن مۇۋەپپەقىيەتلىرىنى ئۆگىنىمەن.

رەئىس جياڭ زېمىن چۈشكەن مەخسۇس ئايروپىلان شۇ يەرنىڭ ۋاقتى بىلەن چۈشتىن ئىلگىرى سائەت 9 دا ھونولۇلۇدىكى سكام ھاۋا ئارمىيە بازىسى ئايرودرومىغا قوندى. دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى ۋاڭ يېڭ ئايروپىلاندىن چۈشكەندە ھاۋاي شتاتىنىڭ باشلىقى كايتانو ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى ئۇلارغا گۈل چەمبىرى تۇتتى. مۇئاۋىن شتات باشلىقى شرونو ۋە ئۇنىڭ ئېرى، ھونولۇلۇ شەھىرىنىڭ باشلىقى خارىس ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى، شتاتلىق كېڭەش، ئاۋام پالاتالىرىنىڭ ئەزالىرى، ئامېرىكىنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى شاڭ مۇجيې ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى، ئامېرىكا ئارمىيىسى تىنچ ئوكيان باش شتابىنىڭ قوماندانى پۇلئىي ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى قاتارلىقلار ئايروپىلان شوتىسى يېنىدا ئۇلارنى كۈتۈۋالدى.

ئايرودرومدا داغدۇغىلىق قارشى ئېلىش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈلدى. جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ دۆلەت بايراقلىرى مەيىن شامالدا جەۋلان قىلىپ تۇراتتى. رەئىس جياڭ زېمىن ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى ۋاڭ يېڭ شتات باشلىقى كايتانو ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى، قوماندان پۇلئىنىڭ ھەمراھلىقىدا پىكاپ بىلەن پىورل خاربور پورتىغا بېرىپ ئارزونا خاتىرە سارىينى ئېكسكۇرسىيە قىلدى. ھەربىي ئوركېستر 2 دۆلەتنىڭ دۆلەت شەئىرىنى ئورۇنلىدى، 21 پاي ھوڭرەمەت توپى ئېتىلدى. جياڭ زېمىن قوماندان پۇلئىنىڭ ھەمراھلىقىدا 3 ئارمىيىنىڭ ھوڭرەمەت قاراۋۇلىنى كۆزدىن كۆچۈردى.

ئۇنىڭدىن كېيىن جياڭ زېمىن ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى قوماندان پۇلئىنىڭ ھەمراھلىقىدا پىكاپ بىلەن پىورل خاربور پورتىغا بېرىپ ئارزونا خاتىرە سارىينى ئېكسكۇرسىيە قىلدى. ئۇ يەردە رەئىس جياڭ زېمىن «ئارزونا» نامىلق ھەربىي پاراخوتقا قارا قىلغان كوماندىر- جەڭچىلەرنىڭ ئىسمى يېزىلغان خاتىرە تېمىغا گۈلچەمبىرەك قويدى ۋە سۆكۈتتە تۇرۇپ تەزىيە بىلدۈردى.

ئۇنىڭدىن كېيىن جياڭ زېمىن ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى قوماندان پۇلئىنىڭ ھەمراھلىقىدا پىكاپ بىلەن پىورل خاربور پورتىغا بېرىپ ئارزونا خاتىرە سارىينى ئېكسكۇرسىيە قىلدى. ئۇ يەردە رەئىس جياڭ زېمىن «ئارزونا» نامىلق ھەربىي پاراخوتقا قارا قىلغان كوماندىر- جەڭچىلەرنىڭ ئىسمى يېزىلغان خاتىرە تېمىغا گۈلچەمبىرەك قويدى ۋە سۆكۈتتە تۇرۇپ تەزىيە بىلدۈردى.

رەئىس جياڭ زېمىن چۈشكەن مەخسۇس ئايروپىلان شۇ يەرنىڭ ۋاقتى بىلەن چۈشتىن ئىلگىرى سائەت 9 دا ھونولۇلۇدىكى سكام ھاۋا ئارمىيە بازىسى ئايرودرومىغا قوندى. دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى ۋاڭ يېڭ ئايروپىلاندىن چۈشكەندە ھاۋاي شتاتىنىڭ باشلىقى كايتانو ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى، شتاتلىق كېڭەش، ئاۋام پالاتالىرىنىڭ ئەزالىرى، ئامېرىكىنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى شاڭ مۇجيې ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى، ئامېرىكا ئارمىيىسى تىنچ ئوكيان باش شتابىنىڭ قوماندانى پۇلئىي ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى قاتارلىقلار ئايروپىلان شوتىسى يېنىدا ئۇلارنى كۈتۈۋالدى.

ئايرودرومدا داغدۇغىلىق قارشى ئېلىش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈلدى. جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ دۆلەت بايراقلىرى مەيىن شامالدا جەۋلان قىلىپ تۇراتتى. رەئىس جياڭ زېمىن ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى ۋاڭ يېڭ شتات باشلىقى كايتانو ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى، قوماندان پۇلئىنىڭ ھەمراھلىقىدا پايانداز ئارمىيە كۆرۈك سەھنىسىگە چىقتى. ھەربىي ئوركېستر 2 دۆلەتنىڭ دۆلەت شەئىرىنى ئورۇنلىدى، 21 پاي ھوڭرەمەت توپى ئېتىلدى. جياڭ زېمىن قوماندان پۇلئىنىڭ ھەمراھلىقىدا 3 ئارمىيىنىڭ ھوڭرەمەت قاراۋۇلىنى كۆزدىن كۆچ

ئاپتونوم رايونلۇق 5- نۆۋەتلىك پارتكومنىڭ 4- ئومۇمىي (كېڭەيتىلگەن) يىغىندا سۆزلەنگەن سۆز

(بېشى 1 - بەتتە)

تونۇشنى ئۆستۈرۈپ، بازار ئىگىلىكى قارىشىنى تۈرغۇزۇپ، خەلق ئىگىلىكىنى بازارغا يۆزلەندۈرۈش قەدىمىنى تېزلىتىشىمىز لازىم. بازار قائىدىلىرىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، بازار باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، بازار توسالغۇلىرىنى تازىلاپ، رايونلار ئارا قامال قىلىش، تارماقلار مونوپول قىلىشنى بۆزۈپ تاشلىشىمىز كېرەك. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي تۈزۈلمە قۇرۇلمىسى ۋە ھەرىكەت مېخانىزمىنى تېزدىن ئۆزگەرتىپ ۋە ياخشىلاپ، بازارنىڭ بايلىق تەقسىملەشتىكى ئۈنۈملۈق رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ماكرولۇق تەڭشەش-تىزگىنلەش سىستېمىسى رامكىسىنى ئاساسىي جەھەتتىن ئورنىتىپ چىقىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بىر تۇتاش ئېچىۋېتىلگەن، تەرتىپلىك رىقابەت يولغا قويۇلغان بازار ئىگىلىكى سىستېمىسىنى شەكىللەندۈرۈشىمىز لازىم.

ئىككىنچى، ئېچىۋېتىش ئېڭىنى ئۆستۈرۈپ، ئېچىۋېتىش قەدىمىنى تېزلىتىش جەھەتتە گەۋدىلەندۈرۈش كېرەك. ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىش دۆلەتنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك ئاساسىي سىياسىتى. ئىقتىساد ۋە پەن-تېخنىكا دۇنياۋىلىشىشقا قاراپ يۆزلىنىۋاتقان ۋەزىيەتتە، بىز ئېچىۋېتىش ئېڭىنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، بېكىنمىچىلىك، مۇتەئەسسىپلىك، ئۆز ھاجىتىدىن چىقىش بىلەنلا قانائەتلىنىدىغان كونا قاراشنى تۈگىتىپ، نەزەر دائىرىمىزنى كېڭەيتىپ، دۇنياغا، كەلگۈسىگە يۆزلىنىپ، ئۆزىمىزنى ئۆزلۈكسىز قۇدرەت تاپقۇزىدىغان، جاسارەت بىلەن ئىلىشىدىغان روھنى ئۇرغۇتۇشىمىز كېرەك. شۇنى تولۇق تونۇشىمىز كېرەككى، ئىشكىنى ئېچىۋەتمەسلىك بولمايدۇ، ھازىرقى ئاساستكى ئېچىۋېتىش بىلەنلا توختاپ قالساقمۇ بولمايدۇ. ھازىرغىچە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سىرتقا ئېچىۋېتىش دائىرىسى دېگەندەك كېڭ بولمىدى، سەۋىيىسىمۇ تۆۋەن، شۇڭا بىز ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ جۇغراپىيىلىك ئۈستۈنلۈكىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىش جەھەتتە زور بۆسۈش ھاسىل قىلىشىمىز لازىم. ھازىرقى ۋە كەلگۈسى تەرەققىياتتىن قارىغاندا، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئوتتۇرا ئاسىيا رايونى بىلەن بولغان ئىقتىسادىي ھەمكارلىق ۋە سودا جەھەتتىكى يوشۇرۇن كۈچى، بىر-بىرىنى تولۇقلاش ئىمكانىيىتى ئىنتايىن زور. شۇڭا، ئوتتۇرا ئاسىيا رايونلىرى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىشتىكى نۇقتىلىق جايى ھېسابلىنىشى كېرەك. سۆيەت ئارقىلىق غەلبە قىلىش ۋە بازارنى كۆپ مەنبەلەشتۈرۈش ئىستراتېگىيىسىدە چىڭ تۇرۇپ، تاشقى مەبلەغنىن پايدىلىنىشقا ماھىر بولۇپ، مەبلەغ سېلىش مۇھىتىنى ياخشىلاپ، تېخنىكا كۆپ ئىختىساس ئىگىلىرى، مەبلەغ، تېخنىكا ۋە ئەقلىي كۈچلەرنى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىمىزغا جەلپ قىلىپ، ئېچىۋېتىش قاتلىمى ۋە ئېچىۋېتىش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشىمىز؛ ئىچكى-تاشقى بازارلار ۋە ئىچكى-تاشقى بايلىقلاردىن پائال پايدىلىنىپ، ئېچىۋېتىش تېپىدىكى ئىگىلىكنى يەنىمۇ تەرەققىي قىلدۇرۇشىمىز كېرەك. سىرتقا ئېچىۋېتىشتە چىڭ تۇرۇش بىلەن بىللە، يەنە ئىچكى جەھەتكە ئېچىۋېتىش دائىرىسىنىمۇ كېڭەيتىپ، ھەر تەرەپلىمە ئېچىۋېتىش قۇرۇلمىسىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، مەركەز، جايلار ۋە بىكتۈمەن ئىگىلىكى سىستېما - بۆلەكلەر بويىچە ئايرىلىپ كەتكەن ۋەزىيەتنى بۆزۈپ تاشلاپ، مەنپەئەتتىن ئورتاق بەھرىمەن بولۇش، ئورتاق تەرەققىي قىلىش ۋە قانۇن ئارقىلىق قوغداش جەھەتتە، دۆلەت ئىگىلىكىدىكىگە ئوخشاش مۇئامىلە قىلىپ، ئادىل رىقابەتنى ئىلگىرى سۈرۈشىمىز كېرەك. بۆسۈشكە، تەۋەككۈل قىلىشقا، سىناق قىلىشقا جۇرئەت قىلىشىمىز، تېخنىمۇ يۇرەكلىك بولۇپ، قەدەمنى تېزرەك بېسىشىمىز لازىم، «3 كە پايدىلىق بولۇش» ئۆلچىمىگە ئۇيغۇن كەلسلا، قايسى شەكىل مۇۋاپىق كەلسە شۇ شەكىلنى قوللانساق بولۇۋېرىدۇ. بولۇپمۇ چەت - ياقا، نامرات ۋىلايەت، ناھىيىلەرنى يۇرەكلىك قوللاپ، شۇ جايىنىڭ يەككە، خۇسۇسىي ئىگىلىكنى تەرەققىي قىلدۇرۇشىغا پائال ئىلھام بېرىپ، شۇ جايدىكى خەلق ئامىمىسىنىڭ كۆپ خىل ئېھتىياجىنى قاندۇرۇپ، ئىشقا ئورۇنلىشىشقا كۆپرەك پۇرسەت يارىتىپ بېرىپ، ئىقتىسادنىڭ تېخىمۇ تېز تەرەققىي قىلىشىغا تۈرتكە بولۇپ، غەيرىي دۆلەت ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىقتىسادىي تۈزۈلمىمىزنىڭ يېڭى بۆسۈش ئېغىزى قىلىپ، ئۇنى ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭ يېڭى يۆكسىلىش نۇقتىسىغا ئايلاندۇرۇشىمىز لازىم.

بەشىنچى، ھۆكۈمەت فۇنكسىيىسىنى ئۆزگەرتىپ، ماكرولۇق تەڭشەش - تىزگىنلەشنى كۈچەيتىش ۋە ياخشىلاش جەھەتتە گەۋدىلەندۈرۈش كېرەك. قانداق قىلىپ سىياسىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتى جەھەتتە بۆسۈش ھاسىل قىلىپ، ھۆكۈمەت فۇنكسىيىسىنى ئۆزگەرتىش ئىشنى ئىمكان بار تېزرەك ئەملىيلەشتۈرۈش ماكرولۇق تەڭشەش - تىزگىنلەشنى كۈچەيتىش ۋە ياخشىلاش ئاساسىي سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىشنىڭ مۇھىم شەرتى. ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئايپاراتلىرى بەك كېلەڭسىز، خادىملىرى بەك كۆپ، ھۆكۈمەت بىلەن كارخانا ئايرىتېلمىگەن، تارماقلار ئارا ئىنتىرىشىش، تالاش-تارتىش قىلىش، مۇلازىمەت سەۋىيىسى ۋە سۈپىتى ناچار بولۇشتەك مەسىلىلەر ئوخشاش بولمىغان دەرىجىدە مەۋجۇت، باشقۇرۇش ئۇسۇلى بىر قەدەر قالاق، خىزمەت ئۇنۇمى بىر قەدەر تۆۋەن بولۇۋاتىدۇ. ئەگەر بۇ مەسىلىلەرنى ئىسلاھات ئارقىلىق ھەل قىلمىساق، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىياتقا تەسىر يېتىدۇ. شۇڭا بىز 15-قۇرۇلتايىنىڭ تەلىپى بويىچە ئىخچام بولۇش، بىرلىككە كەلتۈرۈش، ئۇنۇملۇك بولۇش پرىنسىپىغا ئاساسەن، نۆۋەتتىكى ئاپپاراتلار ئىسلاھاتىنى ياخشى ئېلىپ بېرىشىمىز، ئىقتىساد ئومۇمىي مىقدارىنىڭ تەڭپۇڭلۇقىنى ساقلاش، پۇل پاخاللىقىنى تىزگىنلەش، چوڭ - چوڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلمىلارنى سەرخىللاشتۈرۈش ۋە ئىقتىسادنى پۈختا ئاشۇرۇشنى ماكرولۇق تەڭشەش - تىزگىنلەشنىڭ ئاساسىي ۋەزىپىسى قىلىشىمىز، ھۆكۈمەت فۇنكسىيىسىنى ئۆزگەرتىپ، ھۆكۈمەت بىلەن كارخانىنى ئايرىشنى تەدرىجىي ئىشقا ئاشۇرۇپ، ھۆكۈمەتنىڭ كارخانىغا ئارىلىشىشنى ئازايتىپ، بۇرۇنقى بىۋاستە باشقۇرۇشنى ئاساس قىلىشتىن ماكرولۇق تەڭشەش - تىزگىنلەش ۋاستىسى ئارقىلىق ۋاستىلىك باشقۇرۇشقا ئۆتۈپ، ئىشلىرىمىزنىڭ تەرەققىياتى ئۆچۈن تېخىمۇ پايدىلىق شارائىت يارىتىشىمىز لازىم.

ئىدىيىنى ئازاد قىلىش بىر ئۇزاق جەريان. بىز ئىدىيىنى ئازاد قىلىش ئىرادىمىز، ئاڭلىقلىقىمىز ۋە تەخىرسىزلىكىمىزنى تەرىشىپ ئاشۇرۇشىمىز، ئىدىيىنى ئازاد قىلىش ئارقىلىق تەرەققىيات ئۈچۈن بىۋاستە يۆزلىنىشنى تەلەپ قىلىدۇ. رىقابەت ئارقىلىق تەرەققىي قىلىش كېرەك، بىز ئۇستۇنلۇكلىرىمىزنىمۇ رىقابەت ئارقىلىق جارى قىلدۇرالايمىز. رىقابەت ناھايىتى كەسكىن، بۇ بىر بېسىم ھەم ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ. بىز مۇسلاھات ۋە تەرەققىياتنىڭ تەخىرسىزلىكىنى، مەسئۇلىيەت تۇيغۇمىزنى چەزمەن ئاشۇرۇپ، غەلبە قازىنىش ئىشەنچىمىزنى چىڭىتىپ، رىقابەتكە دادىللىق بىلەن يۆزلىنىپ، 15-قۇرۇلتاي كۆرسەتكەن يولنى بويلاپ، شىنجاڭنى پەن - مائارىپ ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش ۋە بايلىق ئۈستۈنلۈكىنى ئىقتىسادىي ئۈستۈنلۈككە ئايلاندۇرۇش ئۈستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇپ، ئېچىۋېتىش دائىرىسىنى كېڭەيتىپ، ئىككى تۆپ بۆرۈلۈشنى ھەققىي ئىلگىرى سۈرۈپ، ئىقتىسادنى يۆكسەلدۈرۈش سۈپىتى ۋە ئۈنۈمىنى تىرىشىپ ئۆستۈرۈپ، خەلق ئىگىلىكىنى ئۇدا، تېز، ساغلام تەرەققىي قىلدۇرۇپ، 3-قەدەملىك ئىستراتېگىيىلىك نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇشىمىز كېرەك.

ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىشتا چىڭ تۇرۇش ئۈچۈن، بىز يەنە ئىسلاھات، تەرەققىيات ۋە مۇقىملىقنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىشىمىز لازىم. مۇقىملىق ئىسلاھات ۋە تەرەققىياتنىڭ ئالدىنقى شەرتى. شىنجاڭدا مۇقىم مۇھىت بولمىسا ھېچقانداق ئىشنى قىلغىلى بولمايدۇ، قىلغاندىمۇ ياخشى قىلغىلى بولمايدۇ. ھازىر شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىغا تەسىر يەتكۈزۈۋاتقان ئاساسىي خەتەر مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەت. بىز مەركىزىي كومىتېتنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداشقا دائىر بىر قاتار مۇھىم يولىيورۇقلىرى روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ ۋە ئەملىيلەشتۈرۈپ، ۋەتەننىڭ بىرلىكى ۋە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قوغداپ، بايرىقىمىز روشەن ھالدا مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قارشى تۇرۇشىمىز لازىم. باش شۇجى جياڭ زېمىن 15-قۇرۇلتاي دوكلاتىدا مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، دىنىي سىياسەت، ئىجتىمائىي مۇقىملىق ۋە ئازسانلىق مىللەت رايونلىرىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ئۈستىدە كۆپ قېتىم توختالدى، بۇ پارتىيە مەركىزىي كومىتېتنىڭ ئازسانلىق مىللەتلەر رايونى خىزمىتىگە ئەھمىيەت بېرىدىغانلىقى ۋە كۆڭۈل بۆلىدىغانلىقىنى تولۇق ئەكس ئەتتۈرۈپ بېرىدۇ. باش شۇجى جياڭ زېمىن: «پارتىيىنىڭ مىللىي سىياسىتىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئىزچىللاشتۇرۇپ، مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە تۈزۈمىدە چىڭ تۇرۇپ ۋە ئۇنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، مىللەتلەر خىزمىتىنى ھەققىي كۈچەيتىپ، باراۋەرلىك، ئىتتىپاقلىق ۋە ھەمكارلىق ئاساسىدىكى سوتسىيالىستىك مىللەتلەر مۇناسىۋىتىنى مۇستەھكەملەپ ۋە تەرەققىي قىلدۇرۇپ، مىللەتلەرنىڭ ئورتاق گۈللىنىشى ۋە يۆكسىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشىمىز كېرەك» دەپ كۆرسەتتى. بىز پارتىيىنىڭ مىللەتلەر سىياسىتى ۋە .دىنىي سىياسىتىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، ۋەتەنپەرۋەرلىك ۋە مىللەتلەر بۆيۈك ئىتتىپاقلىقى تۇغىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، كادىرلار ۋە ئامما بىلەن ئەڭ زور دائىردە ئىتتىپاقلىشىپ، ئۇلارغا تايىنىپ ۋە ئىشىنىپ، ئىنتايىن ئازسانداىكى مىللىي بۆلگۈنچى ئۇنسۇرلار ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەت بىلەن ئۇدا كۈرەش قىلىشىمىز لازىم. ئىدىيە ساھەسىدە ئۇزاق مۇددەتلىك ئىشلەش ئارقىلىق ئىسلام دىنىنى ئىزچىل چۈشىنىشنى ئىلگىرى سۈرۈپ،

تاشلاپ، مەنپەئەتىن ئورتاق بەھرىمەن بولۇش، ئورتاق تەرەققىي قىلىش پرىنسىپىدا چىنك تۆرۈپ، ئۆزئارا ماسلىشىپ، ئۇستۇنلۇكلىرى بىلەن بىر-بىرىنى تولۇقلاپ، بىرىكمە ئىگىلىك يولىدا مېڭىشىمىز لازىم.

ئۇچىنچى، ئۆز كۈچىمىزگە تايىنىپ ئىش كۆرۈپ، تەرەققىياتنى تېزلىتىش جەھەتتە گەۋدىلەندۈرۈش كېرەك. پارتىيە 15-قۇرۇلتىيىدا باشلانغان يەنە بىر قېتىملىق ئىدىيىنى ئازاد قىلىش مۇقەررەر ھالدا مەملىكىتىمىز بويىچە يەنە بىر دەۋرلىك زور ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى بارلىققا كەلتۈرىدۇ. «تەرەققىيات يولىدا ئالغا باسمىساق، چوقۇم چېكىنىپ كېتىمىز». شۇڭا بىز ھازىرقى پۈرسەتنى جەزمەن چىنك تۇتۇپ، ھەسسىلەپ تىرىشىپ، مەملىكەتنىڭ تەرەققىيات قەدىمىنى يېتىشىپ مېڭىشىمىز كېرەك. ھازىرقى تارىخىي پۈرسەتنى يەنە قولدىن بېرىپ قويۇشقا ھەرگىز بولمايدۇ. «ساقلاپ تۇرۇش»، «يۆلىنىۋېلىش»، «تەما قىلىش» تەك كونا قاراش ۋە قىلىدىغان ئىش يوقتەك ھېس قىلىش ئىدىيىسىنى تۈگىتىپ، ئۆز كۈچىمىزگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش، جاپاغا چىداپ كۆرەش قىلىشتا چىنك تۇرۇپ، يېڭا ئىگىلىكىدە تەبىئەتكە تاينىندىغان، كارخانىلار باج كېمەيتىش ۋە كەچۈرۈم قىلىشقا، پايدا ئۆتۈنۈپ بېرىش، باھا ئۆستۈرۈشكە تاينىندىغان، تاشقى سودىدا ئېتىبار بېرىش سىياستىگىلا تاينىندىغان، مالىيەدە ياردەم، يۆلىنا تاينىندىغان تەپەككۇر شەكلىنى ئۆزگەرتىپ، مەسىلىلەرنى ئۆز كۈچىمىزگە تاينىپ تەرەققىي قىلىش ئارقىلىق ھەل قىلىشىمىز لازىم. ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى تېزلىتىشتە شارائىت ھەممىدىن مۇھىم دەپ قاراپ، پۈت - قولىمىزنى چۈشەپ قويۇشقا قارشى تۇرۇشىمىز، ھەم مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشقا ئالدىراپ كېتىپ، ئوبيېكتىپ ئەمەلىيەت بىلەن ھېسابلاشماي ھە - ھۇ بىلەن تۇتۇش قىلىپ كېتىدىغان ئەھۋالدىن ساقلىنىشىمىز؛ چوڭ ھەم مۇكەممەل بولۇش، كىچىك ھەم مۇكەممەل بولۇش، قارىغۇلارچە تۇر تۇرغۇزۇپ تەكرار قۇرۇلۇش قىلىشقا قارشى تۇرۇپ، مادارىمىزغا، ئۆزجايىمىزنىڭ شارائىتىغا يارىشا ئىش كۆرۈپ، ئوبيېكتىپ ئىقتىسادىي قانۇنىيەت بويىچە ئىش قىلىشىمىز، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىنى ئاساسلىق مەسىلە دەپ قارىغان ھالدا ئۆيغۇن كېلىدىغان ئىقتىسادنى تېز سۈرئىتە يۈكسەلدۈرۈش يولى ئۈستىدە پائال ئىزدىنىشىمىز لازىم.

تۆتىنچى، مۇلۇكچىلىك قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈش جەھەتتە گەۋدىلەندۈرۈش كېرەك. باش شۇجى جىياڭ زېمىن 15-قۇرۇلتاي دوكلاتىدا مۇلۇكچىلىك مەسىلىسىنى مۇپەسسەل شەرھلەپ، نەزەرىيە جەھەتتىن زور بۆسۈش ھاسىل قىلدى. بىز دۆلەت ئىگىلىكى ئىگىلىكەن نىسبەتنى سوتسىيالىزمنىڭ ئۆلچىمى قىلىشتەك قاراشنى بۇزۇپ تاشلاپ، دۆلەت ئىگىلىكى بىلەن غەيرىي دۆلەت ئىگىلىكىنىڭ ھەممىسى سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى ئىكەنلىكىنى ئايدىڭلاشتۇرۇشىمىز لازىم. ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكنىڭ ئاساسىي گەۋدە بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىپ، دۆلەت ئىگىلىكىنى ياخشى باشقۇرۇپ، ئۇنىڭ ئاساسىي يېتەكچىلىك رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشتا چىنك تۇرۇش شەرتى ئاستىدا، يەككە، خۇسۇسىي ئىگىلىك قاتارلىق ئومۇمىي مۇلۇكچىلىك خاراكتېرىنى ئالمىغان ئىگىلىكلەرنىڭ تەرەققىياتىغا ئىلھام بېرىشىمىز؛ ئۇنى پائال يېتەكلىشىمىز ۋە يۆلىشىمىز لازىم. نۆۋەتتە، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مۇلۇكچىلىك قۇرۇلمىسىدىكى ئاساسلىق مەسىلە دۆلەت ئىگىلىكىنىڭ نىسبىتى بىر قەدەر زور، ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكنىڭ شەكلى بىر قەدەر نوقۇل بولۇپ، ئۇنۇمى كۆڭۈلدىكىدەك بولمايۋاتقانلىقىدا. غەيرىي دۆلەت ئىگىلىكنىڭ كۆلىمى چوڭ ئەمەس، تەرەققىيات سۈرئىتى ئاستا، ئىگىلىكەن نىسبىتىمۇ خېلى تۆۋەن. شۇڭا، بىز 15-قۇرۇلتاي روھىنىڭ تەلىپى بويىچە، غەيرىي دۆلەت ئىگىلىكىنى پائال تەرەققىي قىلدۇرۇپ، قەرز پۇل بېرىش، سىياسەت تۈرلىرىمىز، ئاگلىقلىقىمىز ۋە تەخرسىزلىكىمىزنى تىرىشىپ ئاشۇرۇشىمىز لازىم. ھەر دەرىجىلىك كادىرلار، ھەرقايسى تەرەپلەر ئىندىينى ئازاد قىلىپ، كۆزقاراشنى ئۆزگەرتىپ، دادىللىق بىلەن ئىزدىنىش، يۇرەكلىك ئەمەلىيەتتىن ئوتكۈزۈش كەيپىياتىنى شەكىللەندۈرۈشى؛ كاشىلىلارنى تۆگىتىپ، تالاش - تارتىش قىلماي، «3 كە پايدىلىق بولۇش»نى ئۆلچەم قىلىپ، ئىسلاھات ئارقىلىق ئومۇميلىقنى يېتەكلەپ، ئىدىيىنى ئازاد قىلىشنى ھەر بىر خىزمەت، ھەر بىر كونكرېت ھەرىكەتتە ئەمەلىيلەشتۈرۈشى لازىم.

سوتسىيالىزمنىڭ تۈپ ۋەزىپىسى ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش. بىز 15-قۇرۇلتاي روھىنى ئۆگىنىش ۋە ئىزچىلاشتۇرۇشتا، باشتىن - ئاخىر ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىشتا چىنك تۇرۇپ، تەرەققىياتنى تېزلىتىشىمىز كېرەك. بۇ بىر چىنك قائىدە. بولۇپمۇ بىزنىڭ مۇشۇنداق بىر ئارقىدا قالغان چەت - ياقا ئازسانلىق مىللەت رايونىدا، كۆچنى مەركەزلەشتۈرۈپ ئىقتىسادنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنى تېخىمۇ مۇھىم ئورۇنغا قويۇشىمىز؛ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت بۇ مەركەزنى چىنك ئىگىلەپ، پارتىيەنىڭ ئاساسىي لۇشىيەننىي ئومۇميۈزلۈك ئىزچىلاشتۇرۇپ، ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى پائال تەرەققىي قىلدۇرۇپ، بىر نىيەت - بىر مەقسەتتە ئىقتىسادنى يۈكسەلدۈرۈپ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ تۇرمۇشىنى تىرىشىپ ياخشىلىشىمىز كېرەك. بۇ سوتسىيالىزمنىڭ ماھىيەتلىك تەلىپى، پارتىيىمىز ئىشلىرىنىڭ يادروسى، ھەر دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ شەرەپلىك تارىخىي بۇرچى، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ جىددىي ئارزۇسى، شۇنداقلا شىنجاڭنىڭ ئۇزاق مۇددەت ئامان بولۇشىنىڭ تۈپ كاپالىتىدۇر. بىزنىڭ تۇرلۇك خىزمەتلىرىمىز مۇشۇ مەركەزگە بويسۇنۇشى ۋە مۇشۇ مەركەز ئۇچۇن خىزمەت قىلىشى، ھەرگىز بۇ مەركەزگە كاشىلا بولماسلىقى كېرەك.

باش شۇجى جىياڭ زېمىن 15-قۇرۇلتاي دوكلاتىدا: «پۈرسەتنى قولدىن بېرىپ قويماي چىنك تۇتۇشىمىز، كونىلىقنا ئېسىلۋالماي، يول ئېچىپ ئىلگىرىلىشىمىز كېرەك» دەپ كۆرسەتتى. ھازىر شىنجاڭ ئەزەلدىن كۆرۈلۈپ باقمىغان تەرەققىيات پۈرسىتىگە يۈزلەنمەكتە، ئاپتونوم رايونىمىز سىياسىي جەھەتتە مۇقىم بولغان، ئىقتىساد راۋاجلانغان، جەمئىيەت يۈكسەلگەن، مىللەتلەر ئىتتىپاقلاشقان ياخشى تەرەققىيات مۇھىتىغا ئىگە. دۆلەت ھەرقايسى جەھەتتىن ئاپتونوم رايونىمىزنى يۆلەش سالمىقىنى يەنىمۇ ئاشۇرۇۋاتىدۇ؛ 18 يىللىق ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئارقىلىق مەلۇم ئاساسقا ئىگە بولۇپ، مۇئەييەن تەجرىبىلەرنى توپلىدۇق؛ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەمەلىيىتىگە ئۇيغۇن كېلىدىغان زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى يولىنى تېپىپ چىقتۇق. بىز جەزمەن پۈرسەتنى چىنك تۇتۇپ ۋە ئۇنىڭدىن ياخشى پايدىلىنىپ، تەرەققىياتنى تېزلىتىشىمىز كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، بىز قاتتىق رىقابەتكىمۇ دۇچ كەلمەكتىمىز. دېگىز بويى ۋە ئىچكى جايلار رايون ئۇستۇنلۇكىگە ۋە ياخشى تەرەققىيات ئاساسىغا ئىگە بولغانلىقتىن، 15-قۇرۇلتايىدىن كېيىن تېخىمۇ تېز تەرەققىي قىلغۇسى؛ ئەتراپىمىزدىكى دۆلەتلەرنىڭ ئىقتىسادنى تەگشەش ئىشى يېڭى باسقۇچقا كىردى، ئۇلار تەرەققىيات سۈرئىتىنى تېزلەتمەكتە؛ پىلانلىق ئىگىلىك دەۋرىدە، بىز بەزى ئېتىبار بېرىش سىياسىتىدىن بەھرىمەن بولغانىدۇق، ھازىر دۆلەت بۇ سىياسەتلەرنىڭ كۆپىنچىسىنى تەگشىدى. بازار ئىگىلىكى بىزدىن قاتناش لىنىيىسى ئۇزۇن، دۆلەت ئىچىدىكى بازارلاردىن بېراق، تېخنىكا سەۋىيىسى تۆۋەن، ئىشلەپچىقىرىش تەننەرخى يۇقىرى بولۇشتەك پايدىسىز ئامىللارنى تۇگىتىپ، ئىچكى - تاشقى بازارلارنىڭ كەسكىن رىقابىتىگە

ئىگىلىك مۇھىتىنى ياخشىلاپ، ئىقتىسادىي ئۆزىيەتنى ياخشى تەرەپكە قاراپ داۋاملىق تەرەققىي قىلدۇرغانلىقىمىزنى تولۇق چۈشەندۈرۈپ بېرىدۇ. ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى ياخشى تۇتۇش بىلەن بىرگە، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پەن-تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە قاتارلىق ئىجتىمائىي ئىشلىرىنى ئومۇمىيۈزلۈك تەرەققىي قىلدۇرۇپ، مەنىۋى مەدەنىيىلىك قۇرۇلۇشنى يەنىمۇ كۈچەيتتۇق. بىر قىسىم ئالىي مەكتەپلەردە بىرلىشىپ مەكتەپ باشقۇرۇش ئىسلاھاتىنى سىناق قىلىپ، ئادەتتىكى ئالىي مەكتەپلەرنىڭ قۇرۇلمىسىنى مۇۋاپىق تەڭشىدۇق، ئاپتونوم رايونغا قاراشلىق 5 ئالىي مەكتەپتە ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش بويىچە بىر ئىزغا سېلىش ئىسلاھاتىنى ئوكۇشلۇق يولغا قويدۇق. نامراتلارنى يۆلەش ۋە خەلقنى مەملي ئىش قىلىپ بېرىش جەھەتتە كۆرۈنەرلىك نەتىجە قازاندۇق. يېزىلاردا ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشىغا 3 يىلدا جەمئىي 900 مىليون يۇەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە: مەركەز بىلەن ئاپتونوم رايونىنىڭ مەبلىغى 520 مىليون يۇەن، ۋىلايەت، ناھىيىلەر ۋە ئامما ئىگىلىگەن مەبلىغى 400 مىليون يۇەن بولۇپ، 1200 دىن ئارتۇق سۇ يەتكۈزۈش پونكتى قۇرۇلدى، 100 دىن ئارتۇق قۇدۇق قېزىلدى، بۇ قۇرۇلۇشلار 10-ئىنىڭ ئاخىرىدىن بۇرۇن ئومۇمىيۈزلۈك پۈتۈپ، 4 مىليوندىن كۆپرەك ئادەم ۋە 14 مىليوندىن ئارتۇق چارۋىنىڭ سۇيى ھەل بولدۇ.

شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش-قۇرۇلۇش بىڭتۈەننىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىيات ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات ئومۇمىي ئەھۋالى ياخشى بولدى. خەلق ئىگىلىكىنىڭ يۇرۇشۇشمۇ ياخشى. مۆلچەرىمىزچە، بىڭتۈەننىڭ ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتى 15 مىليارد يۇەنگە يېتىپ، ئۆتكەن يىلدىكىدىن سېلىشتۇرما باھا بويىچە % 10 ئەتراپىدا ئاشىدۇ. ئۆتكەن يىلدىكىدىن سېلىشتۇرما باھا بويىچە % 9.5 ئاشىدۇ، بۇنىڭ ئىچىدە، ئاشلىق 1 مىليون 500 مىڭ تونىنغا، پاختا 435 مىڭ تونىنغا يېتىدۇ. 1-ئايدىن 9-ئايغىچە بىڭتۈەننىڭ سانائەت قوشۇلما قىممىتى 1 مىليارد 326 مىليون 650 مىڭ يۇەنگە يېتىپ، ئۆتكەن يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن % 6.1 ئاشتى. باشقا ئىشلىرىمۇ مۇقىم تەرەققىي قىلدى، ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتى داۋاملىق چوڭقۇرلاشتى، ئىككى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشى كۈچەيتىلدى. تۇرمۇش-مەيدانىدكى ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇش شارائىتى ئۆزلۇكسىز ياخشىلاندى. بۇنىڭ بىلەن، بىڭتۈەن ئاپتونوم رايونىنىڭ تەرەققىياتى ۋە مۇقىملىقى ئۈچۈن يېڭى تۆھپە قوشتى.

شۇنى سەگەكلىك بىلەن كۆرۈشىمىز كېرەككى، ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي خىزمىتىدە يەنىلا بىر مۇنچە گەۋدىلىك مەسىلىلەر ساقلانماقتا. چارۋىچىلىقتىكى ئاپەت بىر قەدەر ئېغىر بولغاچقا، چارۋىلارنى قىش ۋە ئەتىيازدىن چىقىرىشتا خېلى زور قىيىنچىلىق بار؛ بىر قىسىم دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ تىجارىتى قىيىن بولۇش، ئۇنۇمى ياخشى بولماسلىق مەسىلىسى يەنىلا تۆپتىن ھەل بولۇپ كېتەلمىدى، زىيانىنى تۆگىتىپ پايدىنى ئاشۇرۇش ۋەزىپىمىز يەنىلا خېلى مۇشكۇل؛ مالىيە ۋەزىيىتىمىز يەنىلا كەسكىن، ئاپتونوم رايونىمىز مالىيە كۆچىنى ئوروئلاشتۇرۇش ۋە مەبلەغ يۇرۇشتۇرۇش جەھەتتە ئىنتايىن قىينىلىۋاتىدۇ، خام چوتقا ئورۇنلاشتۇرۇلغان ئاساسىي قۇرۇلۇش

(ئاخىرى 3 - بەتتە)

بۆلگۈنچى ئۇنسۇرلار ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەت بىلەن شۇغۇللانغۇچىلارنى ئەڭ زور چەككىچە يېتىم قالدۇرۇشىمىز، بارلىق ئاكتىپ ئاسىلارنى سەپەرۋەر قىلىپ، ئىتتىپاقلىشىشقا بولىدىغان بارلىق كۈچلەر بىلەن ئىتتىپاقلىشىپ، شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى ئورتاق قوغداپ، شىنجاڭنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرى ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئۈچۈن ياخشى مۇھىت يارىتىشىمىز لازىم.

15-قۇرۇلتاي روھىنى ئۆگىنىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇش ئۆزاق مۇددەتلىك ۋەزىپە. يۇزەكى ئۆگىنىش بىلەنلا توختاپ قېلىشقا بولمايدۇ. قايتا-قايتا ئۆگىنىپ، تونۇشنى ئۇزلۇكسىز چوڭقۇرلاشتۇرۇشىمىز كېرەك. بۇ قېتىمقى ئومۇمىي (كېڭەيتىلگەن) يىغىندىن كېيىن، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى يەتكۈزۈش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇشنى ياخشى تۇتۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا، 15-قۇرۇلتاي روھى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ تەلىپىگە ئاساسەن، ھازىرقى ۋە بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر مەزگىللىك خىزمەتلەرنى ياخشى ئورۇنلاشتۇرۇشى؛ ئىشنى بۇ يىل قىش، كېلەر يىل ئەتىيازلىق خىزمەتنى تۇتۇشتىن باشلاپ، پىكىر يوللىرىنى يەنىمۇ ئىزىغا چۈشۈرۈپ ۋە ئايدىڭلاشتۇرۇپ، 15-قۇرۇلتاي روھىنىڭ يېتەكچىلىكىدە، خىزمەتلەردە يېڭى بۆسۈش ۋە يۇكسىلىش ھاسىل قىلىپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرى ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىياتنا تېخىمۇ زور نەتىجە قازانىشى لازىم.

2. بۇ يىل قىش، كېلەر يىل ئەتىيازلىق خىزمەتلەر

1997-يىلى ئاپتونوم رايونىمىز تارىخىدا ئۆزگىچە بىر يىل بولدى. ئېغىر تەبىئىي ئاپەتلەر كۆپلەپ يۈز بەرگەن، ئىجتىمائىي مۇقىملىق ۋەزىيىتى ئىنتايىن كەسكىن بولغان ئەھۋالدا، جايلار ۋە تارماقلار ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئومۇمىي خىزمەت ئورۇنلاشتۇرۇشىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇردى، «ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇش» فاكتورىدا چىنك تۇرۇپ، خىزمەتنى ئۇنۇملۇك ۋە ئىجادچانلىق بىلەن ئىشلەپ، سانائەت، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشى، ئىجتىمائىي ئىشلار ۋە تۇرلۇك قۇرۇلۇشلارنى ئومۇميۈزلۈك تەرەققىي قىلدۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىجتىمائىي ۋە سىياسىي مۇقىملىقىنى ساقلاپ، بۇ يىللىق ۋەزىپىلەرنى ئومۇميۈزلۈك ئورۇندىتى. پۈتكۈل ئىجتىمائىي ئىشلار ئىزچىل ياخشىلاندى. بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ خەلق ئىگىلىكى ياخشى يۇرۇشتى. مۆلچەرىمىزچە، ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتى 110 مىليارد يۇەنگە يېتىپ، سېلىشتۇرما باھا بويىچە ھېسابلىغاندا ئالدىنقى يىلدىكىدىن % 11 ئاشىدۇ. يېزا ئىگىلىكىدە تەبىئىي ئاپەتلەرنى يېڭىپ، سىياسەت ۋە مەھسۇلات ئاشۇرۇش تەدبىرلىرىنى ئەمەلىيلەشتۇردۇق، سېلىنمىنى كۆپەيتتۇق، تەرەققىيات ۋەزىيىتىمىز ناھايىتى ياخشى بولماقتا. يازلىق ئاشلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىنىپ، ئومۇمىي مەھسۇلات 4 مىليون 470 مىڭ تونىنغا يېتىپ، بۇلتۇرقىدىن 100 مىڭ تونىنا ئاشتى. مۆلچەرىمىزچە كۈزلۈك ئاشلىق ئومۇمىي مەھسۇلاتى 3 مىليون 700 مىڭ تونىنىدىن ئاشىدۇ، پۈتۈن يىللىق ئاشلىق ئومۇمىي مەھسۇلاتى پىلانلىكىدىن ئېشىپ، 8 مىليون 150 مىڭ تونىنغا يېتىدۇ؛ پاختا ئومۇمىي مەھسۇلاتىنى 1 مىليون 150 مىڭ تونىنغا يەتكۈزۈپ، يىل بېشىدا بېكىتىلگەن «ئىككى قەدەمنى بىر قىلىپ مېڭىش» نىشانىغا يەتكىلى بولىدۇ؛ قىزىلچا، قوغۇن-تاۋۇز، مېۋە-چېۋە، كۆكتاتلىنىمۇ مول ھوسۇل ئېلىنىدۇ؛ چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشى پۈختا

(بېشى 2 - بەتتە)

مەبلىغىنىڭ ئەمەلىيلىشىش نىسبىتى تۆۋەن بولۇۋاتىدۇ ۋە ۋاقىتدا ئەمەلىيلەشمەيۋاتىدۇ؛ ئىستېمال تەلىپى كۆچلۈك بولمايۋاتىدۇ، مۇقىم مۇلۇككە سېلىنىدىغان مەبلەغنىڭ ئېشىشى ئاستىلاۋاتىدۇ، پايدىلىنىدىغان تاشقى مەبلەغ ئازلاپ كېتىۋاتىدۇ. بۇنىڭدىن باشقا، ئىجتىمائىي تۇرمۇشتا ئامما ئۇمۇميۈزلۈك كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان «قىيىن نۇقتا» ۋە «قىزىق نۇقتا» مەسىللىرىمۇ مەۋجۇت. يۇقىرىقى مەسىلىلەرنىڭ بەزىسى ئىسلاھات ۋە تەرەققىياتتا مۇقەررەر دۇچ كېلىدىغان مەسىلە ۋە ئالغا بېسىش جەريانىدىكى مەسىلە، بەزىسى خىزمەتمىزدىكى مەسىلە. بىز بۇ قېتىمقىلىق ۋە مەسىلىلەرنى ئېتىبارغا ئېلىپ، كۆچلۈك تەدبىر قوللىنىپ ئەستايىدىل ھەل قىلىشىمىز لازىم.

بۇ يىلنىڭ ئاخىرلىشىشىغا 3 ئايلا ۋاقىت قالدى، ئالدىمىزدىكى ۋەزىپە ئىنتايىن مۇشكۈل. ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەتلەر ۋە تارماقلار كۆچلۈك تەخىرسىزلىك تۇيغۇسى ۋە پۇختا، ئۇنۇملۇك خىزمەت ئارقىلىق، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە ھۆكۈمەت يىل بېشىدا بېكىتكەن پۈتۈن 1 يىللىق خىزمەت نىشانىغا تىرىشىپ يېتىشى كېرەك. بۇ يىل قىش ۋە كېلەر يىل ئەتىيازدا تۆۋەندىكى خىزمەتلەرنى ئالاھىدە ياخشى تۇتۇش لازىم:

1) يېزا ئىگىلىكىدە: كۆزلۈك يېغىم، كۆزلۈك تېرىم ۋە يېزا ئىگىلىك، قوشۇمچە كەسىپ مەسئۇلاتلىرىنى سېتىۋېلىش مۇھىم نۇقتا بولدۇ. بۇ يىل كېۋەز، كۆزلۈك ئاشلىق قاتارلىق زىرائەتلەرنىڭ ئۆسۈشى ياخشى، ئايەتتىن مۇداپىئە كۆرۈش، ئايەتكە تاقابىل تۇرۇش، كۆزلۈك پەرۋىش ۋە كۆزلۈك يېغىم ئىشلىرىنى ئالاھىدە ئېتىبار بىلەن ياخشى تۇتۇپ، ياخشى ھوسۇل ئېلىشقا كاپالەتلىك قىلىش كېرەك. جايلار 10 مىليون 500 مىك مو كۆزگى بۇغداي تېرىش پىلانىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە كاپالەتلىك قىلىپ، كۆزگى بۇغداينى تولۇق ۋە سۈپەتلىك تېرىپ، كېلەر يىلى يازلىق ئاشلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىشقا ياخشى ئاساس سېلىشى لازىم. ئاشلىقنى ئاشۇرۇش، پاختىنى تولۇقلاشنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ، كېلەر يىللىق يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش پىلانىنى بالدۇر ئورۇنلاشتۇرۇش، كۆزلۈك يەر ئاغدۇرۇش، توك سېلىش، سۇ ئىنشائاتلىرىنى رېمونت قىلىش، ئېتىز-ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشى قاتارلىقلارنى پائال ئېلىپ بېرىش، سۇ تېجەش، سۇ كۆپەيتىش، يەر كۆپەيتىش قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىپ، ئىلغار سۇ تېجەش تېخنىكىسىنى پائال كېڭەيتىش، خىمىيىۋى ئوغۇت، سۈلياۋ يوپۇق، دېھقانچىلىق دورىسى قاتارلىق يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى مەنبەسىنى ياخشى تەشكىللەپ، تەمىناتنى ئاشۇرۇپ، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ ئېھتىياجىنى قاندۇرۇش لازىم. نۆۋەتتە ئاشلىق، پاختا، چارۋا قاتارلىق ئاساسلىق مەھسۇلاتلارنى سېتىۋېلىش خىزمىتىنى، بولۇپمۇ ئاشلىق، پاختا سېتىۋېلىش خىزمىتىنى ئالاھىدە ياخشى ۋە ئىنچىكە ئىشلەپ، سىياسەتنى، سېتىۋېلىش مەبلىغىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە كاپالەتلىك قىلىش كېرەك. سېتىۋېلىشنى رەت قىلىشقا، سېتىۋېلىشقا چەك قويۇشقا، دەرىجىسى ۋە باھاسىنى چۈشۈرۈۋېتىشكە، «ئاق ھۆججەت» بېرىشكە يول قويۇلمايدۇ. دېھقانلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئاكتىپلىقىنى ھەقىقىي قوغداش لازىم. يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋەزىپىسى ئاساسەن ئورۇندالدى، سېتىۋېلىش سىياستىنىڭ ئەمەلىيلىشىش ئەھۋالى خېلى ياخشى بولدى. كۆزلۈك ئاشلىقنى يىغىۋېلىش پەيتى يېتىپ كەلدى، كۆزلۈك ئاشلىقنى ئاپتونوم رايون بەلگىلىگەن قوغداش باھاسى بويىچە بولۇشىغا سېتىۋېلىش لازىم. ئاشلىقتىن ئىستانسىنىڭ 2 - باسقۇچلۇق كېڭەيتىش قۇرۇلۇشى، دۆلەت يولى 312- لىنىيىسىنىڭ سايرام كۆلى – چىڭسخوزا بۆلۈكى قۇرۇلۇشى قاتارلىق 7 تۈر پۈتۈپ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى. پىلاندا ئورۇنلاشتۇرۇلغان 7 يەككە تۈر ياكى قىسمەن ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدىغان تۈرلەردە يىل ئىچىدە ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈش نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرغىلى بولىدۇ. جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولىغا 460 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ بولدى. 255 كىلومېتىر ئارىلىقنىڭ ئۈلى ياسىلىپ، 160 كىلومېتىرغا رېلىس ياتقۇزۇلدى. كورلا – كۇچا بۆلۈكىدىكى ئووگزالارنىڭ دەسلەپكى قۇرۇلۇشلىرى بۇ يىل ئىچىدە پۈتىدۇ. داۋامى تۇگىمىگەن قۇرۇلۇش تۈرلىرى يىللىق پىلان بويىچە يولغا قويۇلۇۋاتىدۇ. بۇنىڭ ئىچىدە ئۈلۈغئاتا سۇ ئىنشائاتى تۇگۈن قۇرۇلۇشدا 9 - ئاينىڭ 2 - كۈنى ئېقىن توسۇش ئوگۇشلۇق ئېلىپ بېرىلدى. تۇرپان – ئۈرۈمچى – داخۇاڭشەن ئالىي دەرىجىلىك تاشيول قۇرۇلۇشىدا يول ئۈلى، كۆۋرۈك، تونىل ئاساسەن پۈتۈپ، ماي ياتقۇزۇش باشلاندى. پىلان بويىچە ئورۇنلاشتۇرغان 5 يېڭى تۇردىن ئېرىتىش دەريالىسىدىن قارامايغا سۇ باشلاش قۇرۇلۇشى، ئۈرۈمچى- كۇيىتۇك ئالىي دەرىجىلىك تاشيولى، ئۈرۈمچى 2 - ئۈزۈن يوللۇق تېلېگرافى تۇگۇن قۇرۇلۇشدا ئالدىنقى پېرىم يىلدا رەسمىي ئىش باشلاندى. كېيىنكى باسقۇچلۇق قۇرۇلۇشلاردا قۇرۇلۇش مەبلىغىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش خىزمىتىنى ئامالىنىڭ بارىچە ياخشى ئىشلەپ، نۇقتىلىق قۇرۇلۇشلارنى مەبلەغ بىلەن تەمىنلەشكە كاپالەتلىك قىلىش، ياخشا بازىسى قۇرۇلۇشى تۈرلىرىگە قەرز ئېلىش پىلانىنى نۇقتىلىق ئەمەلىيلەشتۈرۈش، بولۇپمۇ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدىغان تۈرلەرنىڭ مەبلەغ ئېھتىياجىغا كاپالەتلىك قىلىپ، ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈش نىشانىنى ۋاقتىدا ئىشقا ئاشۇرۇش لازىم. نۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۈرلىرى، بولۇپمۇ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدىغان تۈرلەرنى تەشكىللەش، ماسلاشتۇرۇش، نازارەت قىلىش ۋە تەكشۈرۈش خىزمىتىنى داۋاملىق كۈچەيتىپ، تاشقى يانداشما شارائىتىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈشكە ياردەم بېرىپ، نۇقتىلىق قۇرۇلۇشلاردىكى قېينىچىلىق ۋە مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا ھەل قىلىپ، تۈر قانۇنىي ئىگىستىنىڭ سۈيىپەت، قۇرۇلۇش مۇددىتىنى ۋە سېلىنغان مەبلەغنى ياخشى ئىگىلىشىگە ھەيدەكچىلىك قىلىپ، تۈر باشقۇرۇشىنى كۈچەيتىپ، مەبلەغنىڭ قولدىن چىقىپ كېتىشى ۋە ئىسراپ بولۇشىدىن ساقلىنىپ، مەبلەغ ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈش كېرەك. دەسلەپكى باسقۇچلۇق خىزمەتلەرنىڭ سالمىقىنى يەنىمۇ ئاشۇرۇپ، خۇڭيەنچى 2 - ئېلېكتر ئىستانسىسى، مايتاغ ئالكىلىبېنزول قۇرۇلۇشى قاتارلىق ئىش باشلاش ئالدىدىكى قۇرۇلۇشلارنىڭ دەسلەپكى باسقۇچلۇق خىزمەت سۈرئىتىنى تېزلىتىپ، بالدۇراق ئىش باشلاشنى قولغا كەلتۈرۈپ، بۇ يىللىق نۇقتىلىق قۇرۇلۇش ۋەزىپىلىرىنى ئۇمۇمىيۈزلۈك ئورۇنداش لازىم.

4) مالىيە جەھەتتە: ھازىر مالىيە كىرىم - چىقىمىنىڭ ئۇمۇمي مىقدارىنى تەڭپۇڭلاشتۇرۇش قېينى بولۇۋاتىدۇ، ھەرقايسى تەرەپلەر مەبلەغ كۆپەيتىپ بېرىشنى تەلەپ قىلىۋاتقان ئەھۋال ئاستىدا، غورىگىل كۆن ئۆتكۈزۈش ئىدىيىسىنى تۇرغۇزۇپ، مالىيىنى قىسقا سىياستىدە چىڭ تۇرۇپ، كىرىمنى ئاشۇرۇپ چىقىمنى تېجەشنى چىڭ تۇتۇپ، باج ئېلىش، باشقۇرۇش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، بۇ يىل ئاپتونوم رايونىنىڭ يەرلىك مالىيە كىرىمىنى 5 مىليارد 400 مىليون يۈەنگە يەتكۈزۈشكە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش كېرەك. چىقىمنى مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرۇپ،

يېغىۋېلىش پەيتى يېتىپ كەلدى، كۆزلۈك ئاشلىقنى ئاپتونوم رايون بەلگىلىگەن قوغداش باھاسى بويىچە بولۇشىغا سېتىۋېلىش لازىم. ئاشلىقتىن ھەر يىلى مول ھوسۇل ئېلىنغاچقا، بىر قىسىم جايلاردا ئاشلىق بېسلىپ قالدى، لېكىن، ئاشلىق بەزى جايلاردا ئېشىپ قېلىۋاتقان بىلەن بەزى جايلاردا يېتىشمەيۋاتىدۇ، ئاشلىق سېتىۋالغۇچى رايونلارغا ئاكتىپ تۇردە ئاشلىق يۆتكەپ، ئاشلىق ئىشلەپ چىقارغۇچى رايونلارنىڭ بېسىمىنى يېنىكلىتىش لازىم. شۇنىڭ بىلەن بىرگە، دېھقانچىلىق رايونلىرىدا باقمىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇش، چارۋىچىلىق رايونلىرىدا چارۋىنىڭ يېم-خەشەك ئالماشتۇرۇش ۋە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش قاتارلىق تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، ئاشلىقنى سېتىش ۋە باشقا مەھسۇلاتقا ئايلاندۇرۇش يولىنى كېڭەيتىش لازىم.

مەملىكەتلىك پاختا خىزمىتى يغىنىنىڭ روھىغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايونىمىزدا بۇ يىل سېتىۋېلىنىدىغان ھەر بىر دەن ئۇلىچەملىك پاختىنىڭ باھاسى يەنىلا 630 يۈەن بولىدۇ، ئىلگىرىكى يۆتكەش ھالقىلىرىدا ھەر بىر دەن پاختىدىن 60 يۈەن ئېلىپ ئاشلىق، خمىيىۋى ئوغۇت باھاسىغا ۋە شۇ قۇرۇلۇشىغا چاپلاش ئەمەلدىن قالدۇرۇلدۇ، ھەمدە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پاختا تەمىنلەش باھاسى مۇناسىپ ھالدا يېڭىدىن بېكىتىلىپ، ھەر بىر دەن ئۇلىچەملىك چىغرىق پاختىسىنىڭ 2-دەرىجىلىك پونكىتتىن تەمىنلىنىش باھاسى بۇلتۇرقى 861 يۈەندىن 771 يۈەنگە تەڭشىلىپ 90 يۈەن چۈشۈرۈلدۇ. باھادىكى زىددىيەتنى يېنىكلىتىپ، ئۇبوروتنى ئىلگىرى سۈرۈپ، سانائەت ۋە يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايون توقۇمچىلىق پاختىسى، ئۇن ۋە خمىيىۋى ئوغۇتنىڭ باھاسىنى مۇناسىپ ھالدا تەڭشەشنى قارار قىلدى. يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىغا مەدەت بېرىش ئۈچۈن، خمىيىۋى ئوغۇتنىڭ ئاپتونوم رايون بويىچە بىرلىككە كەلتۈرۈلگەن ئۇنۇمۇبرسال پارچە باھاسى ئۆزگەرتىلمەيدۇ، ئۇنىڭ ئەمەلدىن قالدۇرۇلغان كىرا ھەققى يارىدەم پۇلى خمىيىۋى ئوغۇتنىڭ زاۋۇتتىن چىقىش باھاسىنى تۆۋەنلىتىش، ئىمپورت قىلىنغان فوسفورلۇق ئوغۇتنىڭ سېتىلىش باھاسىنى مۇۋاپىق ئۆستۈرۈش ۋە تەمىنات-سودا كوپېراتىپىنىڭ تىجارەت، ئوبوروت خىراجىتىنى ئازايتىش ئارقىلىق ھەل قىلىندۇ، پاختا رايونلىرىنىڭ ئوستۇنلۇكىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى پاختا توقۇمچىلىق كارخانىلىرىنى يۆلەش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى توقۇمچىلىق پاختسىنىڭ تەمىنلەش باھاسى دۆلەت بېكىتكەن مەملىكەت بويىچە توقۇمچىلىق پاختسىنىڭ باھاسىنى 4 % – 6 % چۈشۈرۈش ئاساسىدا داۋاملىق چۈشۈرۈلۈپ، چۈشۈرۈش ھەجمى 11 % كە يەتكۈزۈلىدۇ، بۇنىڭ بىلەن ئاپتونوم رايونىمىزدىكى توقۇمچىلىق كارخانىلىرىنىڭ خام ئەشيا تەننەرخى خېلى زور دەرىجىدە تۆۋەنلەيدۇ. يۇقىرىقى باھانى تەڭشەش لايىھىسىنى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى مۇزاكىرە قىلىپ بولدى، پات ئارىدا رەسمىي ئېلان قىلىدۇ. پاختىدىن ئېلىپ سۇ قۇرۇلۇشىغا چاپلاش سىياستى تەڭشەلگەندىن كېيىن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سۇ قۇرۇلۇشى مەبلىغى مەنبەسىگە مەلۇم تەسىر يېتىدۇ؛ ئاپتونوم رايون پائال تۇردە سىياسەت چىقىرىپ ۋە دۆلەتكە ئىلتىماس قىلىپ، سۇ قۇرۇلۇشى مەبلىغىگە كاپالەتلىك قىلماقچى. جايلار ۋە ئالاقىدار تارماقلار مۇكۆپ يول ئارقىلىق، مەبلىغ توپلاپ، بۇ يىل قىش، كېلەر يىل ئەتىيازلىق ئېتىز-ئېرىق، سۇ ئىنشائاتى ئاساسىي قۇرۇلۇشىنى ھەقىقىي تۇرغۇزۇپ تۇرۇپ چىڭ تۇتۇشى لازىم.

ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇپ، چارۋىلارنى قوغداش نۆۋەتتىكى ئىنتايىن جىددىي خىزمەت. بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ چارۋىچىلىق رايونلىرىدا قۇرغاقچىلىق ئاپىتى ئىنتايىن ئېغىر بولۇپ، چارۋىلارنى سەمرىتىش، قىشلىق يەمخەشەك زاپىرىنى كۆپەيتىش ئىنتايىن مۇھىم ۋەزىپە بولۇپ قالدى. ئاپتونوم رايونلۇق ھۆكۈمەت ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇش، چارۋىلارنى قوغداش ۋە ئاپەتتىن كېيىنكى ئەسلىگە كەلتۈرۈش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش توغرىسىدا ئالاھىدە يىغىن چاقىرىپ، ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇش، چارۋىلارنى قوغداش ۋە ئاپەتتىن كېيىنكى ئەسلىگە كەلتۈرۈش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش توغرىسىدا قارار چىقارد

ئاپتونوم رايونلۇق 5- نۆۋەتلىك پارتكومنىڭ 4- ئومۇمىي (كېڭەيتىلگەن) يىغىنىدا سۆزلەنگەن سۆز

(بېشى 3 - بەتتە)

دۆلەت بىزگە بەرگەن يەرلىك سودا، چېگرا سودىسىغا دائىر سىياسەتلەردىن تولۇق ۋە جانلىق پايدىلىنىپ، چېگرا سودىسىدا زور مىقدارلىق تاۋارلار ئېكسپورتىنى ياخشى تۇتۇپ، يەرلىك سودا ۋە چېگرا سودىسىدا مال ئۆتكۈزۈش سۈرئىتىنى تېزلىتىپ، يىل بېشىدا بېكىتىلگەن 1 مىليارد 450 مىليون دوللارلىق ئىمپورت - ئېكسپورت نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇش لازىم. تاشقى سودا ئىمپورت- ئېكسپورتىنى ماكرو جەھەتتىن باشقۇرۇش ۋە ماسلاشتۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ئېكسپورت تاۋارلىرى باھاسىنى ماسلاشتۇرۇش مېخانىزمىنى بەرپا قىلىپ، تاشقى سودا كارخانىلرىنىڭ بەس - بەستە باھانى چۈشۈرۈپ ئۆز مەنپەئىتىگە زىيان يەتكۈزۈشىدىن ساقلىنىش لازىم. تاشقى سودا كارخانىلرى ئىچكى قىسمىدىكى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، زىيانىنى تۆگىتىش، پايدىنى ئاشۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى تۇتۇشى لازىم. خېرىدار چاقىرىش، مەبلەغ كىرگۈزۈش خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، چەت ئەل قەرز پۇلى ئارقىلىق يولغا قويۇلىدىغا ن تۇرلەردە دۆلەتنىڭ تېخنىمۇ كۆپ قوللىشىنى قولغا كەلتۈرۈش لازىم. ئۇرۇمچى يەرمەنكىسىدە ئىمزالانغان تۇرلەرنىڭ تېزدىن ئەمەلىيلىشىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك. پورت قۇرۇلۇشىۋە باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، مەبلەغ سېلىش مۇھىتىنى يەنىمۇ ياخشىلاپ، مۇھىتنى ساپلاشتۇرۇپ، ئىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈش لازىم.

6) خەلق ئاممىسىنىڭ تۇرمۇشىغا كۆڭۈل بۆلۈش، ئەمەلىي ئىش قىلىپ بېرىش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ ياخشى ئىشلەش جەھەتتە:

يېزىلارنىڭ ئىچىملىك سۇيىنى ياخشىلاش خىزمىتىنى 10 - ئاينىڭ ئاخىرى ئورۇندىداش ئاساسىدا، قالدۇق ئىشلارنى تۆگىتىپ، ھېچقانداق بوشلۇق قالدۇرماي، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئىچىملىك سۇ مەسلىسىنى ئومۇمىيۈزلۈك ھەل قىلىش كېرەك. باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، قۇرۇلۇشنىڭ نورمال يۈرۈشۈشىگە كاپالەتلىك قىلىپ، كۆپ ھەق ئېلىش ۋە قالايمقان ھەق ئېلىشتىن ساقلىنىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنى ئىچىملىك سۇنى ياخشىلاش خىزمىتىنىڭ پايدىسىنى كۆرۈش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىش لازىم. ئالىي مەكتەپلەردىكى ئوقۇتقۇچىلارنىڭ ئۆي قۇرۇلۇشى، يېزا - كەنتلەردىكى رادىئو - تېلېۋىزىيە ئەسلىھەلىرى قۇرۇلۇشى، ناھىيىلىك پلانلىق تۆغۇت يېتەكچىلىك پونكتلىرى قۇرۇلۇشى، يېزىلاردا تېلېفون ئورنىتىش ۋە توك يوق يېزىلارغا توك يەتكۈزۈش قۇرۇلۇشىدا يىللىق ۋەزىپىنى ۋاقتىدا ئورۇندىداش لازىم. جايلار ۋە ئالاقىدار تارماقلار نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتىدە تەخرىسزلىك تۈيغۇسى ۋە مەسئۇلىيەتچانلىقنى يەنىمۇ ئاشۇرۇپ، مۇھىم نۇقتىنى گەۋدىلەندۈرۈپ، خىزمەت سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، يۆلەش تەدبىرلىرىنى يېزىلارغىچە ۋە ئائىلىلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، نامراتلارنى سىستېما بويىچە يۆلەشنى كۈچەيتىپ، يىل بېشىدا بېكىتىلگەن 358 مىڭ ئاھالىنىڭ كىيىنىش- تويۇنۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىش نىشانىنى ئورۇندىشى لازىم. چوڭ ئايەتكە،تاقابىل تۇرۇش ئىدىيىسىنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇپ، ئايەتتىن مۇداپىئە كۆرۈش، ئايەتكە تاقابىل تۇرۇش تەدبىرلىرىنى يەنىمۇ ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، بۇ يىل ئىچىدە يۇز بېرىش ئېھتىمالى بولغان ئايەتتىن مۇداپىئە كۆرۈش ۋە ئۇنىڭغا تاقابىل تۇرۇشقا تەييارلىق قىلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش كېرەك. نۆۋەتتە بولۇۋېنۇ يەر تەۋرەش ئايىنى يۇز بەرگەن يەيزاۋات ناھىيىسىنىڭ يۇرت - ماكانىنى قايتا قۇرۇش خىزمىتىنى چىڭ قەتئىي زەربە بېرىشنى تەشكىللىدى، 5 ئايدىن بۇيان، ھەرقايسى تەرەپلەرنىڭ ئورتاق تىرىشچانلىق كۆرسىتىشى ئارقىسىدا ئامىمغا تەشۇنۇق قىلىش، ئامىمنى سەپەرۋەر قىلىشتا دەسلەپكى ئۇنۇم ھاسىل قىلىندى، بىر تۇركۇم دېلولار، بولۇپمۇ زوراۋانلىق، تېررورلۇق دېلولىرى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى، بىر تۇركۇم ئېغىر جىنايەتچىلەر قانۇن بويىچە قاتتىق جازالاندى، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قاتتىق زەربە بېرىلىپ، قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەر ئۇنۇملۇك تىزگىنلەندى، قىسمەن جايلارنىڭ جەمئىيەت ئامانلىقى نورمال بولماسلىق ئەھۋالى كۆرۈنەرلىك ياخشىلاندى. بىز خىزمەتنى ئۇنۇملۇك ئىشلەپ، شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشى ۋە 15 - قۇرۇلتاي ئېچىلىشىنىڭ ئالدى - كەينىدە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىجتىمائىي ۋە سىياسىي ۋەزىيىتىنىڭ مۇقىم بولۇشىغا ھەققىي كاپالەتلىك قىلىپ، پۈتۈن مەملىكەتنىڭ مۇقىملىقىغا تۆھپە قوشتۇق.

شىنجاڭنىڭ مۇقىملىق خىزمىتىدە ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، تونۇشنى ئۆستۈرۈشىمىز لازىم. نۆۋەتتە شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىغا تەسىر يەتكۈزىدىغان ئاساسلىق خەۋپىنىڭ مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەت ئىكەنلىكىنى تولۇق تونۇشىمىز كېرەك. بىزنىڭ مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قارشى كۈرىشىمىز ئۇزاق مۇددەتلىك، كەسكىن، مۇرەككەپ بولۇپ، ۋەزىپە ئىنتايىن مۇشكۈل. بىز ياخشى ۋەزىيەتنى كۆرۈش بىلەن بىر ۋاقىتتا، بۇ كۆرەشنى قىلچە بوشاشتۇرۇپ قويماسلىقىمىز لازىم. ھازىر مەخسۇس كۆرەشتە ياخشى نەتىجە قولغا كەلتۈرۈلدى، لېكىن مۇقىملىق جەھەتتىكى مەسىلە يەنىلا ئاز ئەمەس، دۇشمەنلەر ھەرگىز مەغلۇبىيەتكە تەن بەرمەيدۇ، «دەرەخ جىم تۇراي دېسىمۇ شامال جىم تۇرغۇزمايدۇ»، ئۇلار يەنە پۈرسەت تېپىپ پاراكەندىچىلىك سالىدۇ، دۇشمەن ئەھۋالى مۇرەككەپ، ۋەزىيەتتىن بەك خۇشاللىنىپ كېتىشكە بولمايدۇ. ھەر دەرىجىلىك پارتكوم ۋە ھۆكۈمەتلەر يۇكسەك دەرىجىدە ھوشيار بولۇپ، «ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇش» قائىدىسىدا باشتىن - ئاخىر چىڭ تۇرۇپ، بىر قولدا قۇرۇلۇشنى، بىر قولدا مۇقىملىقنى تۇتۇشى، مەركىزىي كومىتېتنىڭ 7 - نومۇرلۇق ھۆججىتىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇقىملىق خىزمىتى توغرىسىدىكى بىر قاتار ئورۇنلاشتۇرۇشلىرىغا ئاساسەن، رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىپ، ئەتراپلىق ئورۇنلاشتۇرۇپ، مىللىي بۆلگۈنچىلەرنىڭ تايانچ ئۇنسۇرلىرى، زوراۋانلىق، قاتىللىق، تېررورلۇق قىلغۇچى جىنايەتچىلەر ۋە دىنىي ئەسەبىي كۈچلەرنىڭ باش ئۇنسۇرلىرىغا ۋەزىنلىك، دەل، قاتتىق زەربە بېرىپ، مەركەزلەشتۈرۈپ تۇزمۇش مەخسۇس كۆرىشنى داۋاملىق چوڭقۇر قانات يايدۇرۇپ، مەڭگۈ كېتىپ قالمايدىغان خىزمەت ئەترىتى قۇرۇپ چىقىشى لازىم. پارتىيەنىڭ مىللىي، دىنىي سىياسىتىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، دىنىي ئىشلارنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، «ئىككى ئايرىلمالىق» ئىدىيىسىنى مەھكەم تىكلەپ، مىللەتلەرنىڭ بۆلۈك ئېتىراپلىقىنى ئىلگىرى سۈرۈش لازىم. بۇ يىل قىش ۋە كېلەر يىلى ئەتىيازغىچە جايلار، تارماقلار ھەر تەرەپلىمە تۇرمۇش خىزمىتىنى ھەققىي كۈچەيتىپ، جەمئىيەت ئامانلىقى نورمال بولماسلىق ئامىللىرىنى ئۈنۈملۈك تىزگىنلەپ، ئىجتىمائىي ئادالەت ۋە ئىجتىمائىي ئەخلاقنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئىجتىمائىي ئادالەتسىزلىك ۋە ئەخلاقسىزلىقنى ئۈنۈملۈك چەكلەپ، ئاممىنىڭ ئىجتىمائىي ئادالەت ۋە ئەخلاق توغرىسىدىكى ھېسسىياتىنى قانائەتلەندۈرۈشى لازىم.

3. بىر نەچچە تەلەپ

سىياسەت ۋە فاڭجېن بېكىتىلگەندىن كېيىن، كادىرلا ھەل قىلغۇچ ئامىل بولىدۇ. 15 - قۇرۇلتاي روھىنى ئۆگىنىپ ۋە ئىزچىللاشتۇرۇپ، 15 - قۇرۇلتايدا بېكىتىلگەن نىشانلارنى تىرىشىپ ئەمەلگە ئاشۇرۇشتا ھەر دەرىجىلىك كادىرلارغا تېخىمۇ يۇقىرى تەلەپ قويۇلدى. پارتىيىلىك كادىرلار، بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلار ئۆز ساپاسىنى تىرىشىپ ئۆستۈرۈپ، خىزمەت ئىستىلىنى ياخشىلاپ، ئىلھاتى، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك تۇرمۇشى، رەھبەرلىك بەنزە ئەزالىرى ئومۇمىيلىققا، ئىتتىپاقلىققا، ئۆزئارا ماسلىشىشقا، بىر - بىرىنى قوللاشقا ئەھمىيەت بېرىپ، ئىچكى زىددىيەتلەرنى توغىتىپ، زېھنىي كۈچى، غەيرىتىنى ۋە ئەقىل - پاراسىتىنى خىزمەتكە، يۇقىرىنىڭ يولىيورۇقىنى ئىزچىللاشتۇرۇشقا ۋە چىڭ تۇتۇپ ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە سەرپ قىلىشى لازىم.

4) ئاممىۋى لۇشىيەندە چىڭ تۇرۇپ، كادىرلار بىلەن ئاممىنىڭ مۇناسىۋىتىنى قويۇقلاشتۇرۇش كېرەك. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت كادىرلىرى ئاممىنىڭ باشلامچىسى، خەلقنىڭ چاكىرىدۇر. ئامما بىلەن زىچ ئالاقە باغلاش پارتىيىمىزنىڭ شەرەپلىك ئەنئەنىسى. كادىرلار بىلەن ئاممىنىڭ مۇناسىۋىتى پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ ئوبرازىغا بىۋاسىتە مۇناسىۋەتلىك. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك كادىرلار، بولۇپمۇ ئاساسىي قاتلامدىكى كادىرلارنىڭ ئىستىل قۇرۇلۇشى ئومۇمەن ياخشى. ئۇلار تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، خالىسانە تۆھپە قوشۇشقا بەل باغلاپ، ھەر مىللەت ئاممىنى باشلاپ، ئىشلەپچىقىرىشنى ئەترەقتى قىلدۇرۇش، نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇپ بېيىتىش، ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى قوغداشتا زور نەتىجە يارىتىپ.لېكىن ئاز ساندىكى ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى ئاممىدىن يىراقلاپ، خىزمەتنى ئادەتتىكى ئىشلەپ ۋە قوپاللىق قىلىپ، ئىشلارنى ئادىل برتەرەپ قىلماي ئاممىنىڭ مەنپەئىتىگە دەخلى - تەرۇز قىلدى، ئاممىنىڭ دەردىگە دەرمان بولماي،ئاممىنىڭ پىكرىنى ئاڭلىماي، ئاممىنىڭ سېلىقىنى ئېغىرلىتىۋەتتى، ھەتتا بەزىلىرى ئاممىنى ھاقارەتلەپ ئۇردى ۋە بوزەك قىلدى، بەزىلىرى خىيانەتچىلىك قىلىپ چېرىكلىشىپ كەتتى. بىز بىر تەرەپتىن، كادىرلارنىڭ خىزمەتنى دادىل ئىشلىشىگە ئىلھام بېرىشىمىز؛ يەنە بىر تەرەپتىن، ئۇلارغا قاتتىق تەلەپ قويۇپ، ئۇلارنى قاتتىق باشقۇرۇشىمىز ۋە قاتتىق نازارەت قىلىشىمىز لازىم. كادىر بولغان كىشى ھەم پرىنسىپقا چىڭ ئەمەل قىلىشى، ھەم ئاممىغا مۇھەببەت باغلىشى لازىم. ئاممىغا مۇھەببەت باغلىغان كادىرلار پرىنسىپقا ھەققىي ئەمەل قىلالايدۇ. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى ئاساسىي قاتلام كادىرلىرىغا بولغان تەربىيىنى كۈچەيتىپ، ئۇلارغا ئىدىيىۋى - سىياسىي خىزمەت ئىشلەپ، ئۇلارنى خەلق ئارىسىدىكى زىددىيەتلەرنى توغرا بىر تەرەپ قىلىشنى ئۆگىنىۋېلىش، ئامما بىلەن ئىدىيە ئالماشتۇرۇش ئۇسۇلى ۋە ئاممىنى باشلاپ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىش قابىلىيىتىنى ئىگىلەش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىشى لازىم.

5) تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش كەيپىياتىنى ئەۋج ئالدۇرۇپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتۇش كېرەك. ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر ئەمەلىيەتكە ئەھمىيەت بېرىش، ئاممىنى ھۆرمەتلەش قارىشىدا چىڭ تۇرۇپ، دائىم ئەمەلىيەتكە، ئامما ئارىسىغا چوڭقۇر چۆكۈپ، تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش ئارقىلىق 1 - قول ماتېرىيالغا ئىگەبولۇشى لازىم. تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىشتا بىر چوڭلەپ قويۇش بىلەنلا ئىش پۈتمەيدۇ، دېھقانچىلىق،چارۋىچىلىق رايونلىرىغا، زاۋۇت - كانلارغا، ئىشلەپچىقىرىش كارخانىلىرىغا، ئايەت يۈز بەرگەن رايونلار ۋە نامرات جايلارغا چوڭقۇر چۆكۈپ، خەلقنىڭ ساداسىنى ئاڭلاپ، ھەقىقىي تۇردە خەلقنىڭ ئەمەلىي مەسىلىلىرىنى ھەل قىلىپ، ئاممىغا ئەمەلىي ۋە ياخشى ئىش قىلىپ بېرىپ، پارتىيىنىڭ فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى ۋە پارتىيە، ھۆكۈمەتنىڭ غەمخورلۇقىنى خەلققە يەتكۈزۈشى لازىم. ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتۇپ، ئەمەلىي ئۈنۈمگە ئەھمىيەت بېرىش،

ياخشى ئىشلەش كېرەك. نۆۋەتتە بولۇپمۇ يەر تەۋرەش ئاپىتى يۈز بەرگەن يەيزاۋات ناھيىسىنىڭ يۈرت - ماكانىنى قايتا قۇرۇش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ ياخشى ئىشلەش كېرەك. ھازىر دۆلەتنىڭ نۆۋەتلىق مەخسۇس مەبلىغى تولۇق چوشۇرۇپ بېرىلدى. قايتا قۇرۇش خىزمىتى ئاساسەن ئوگۈشلۇق ئېلىپ بېرىلۇاتىدۇ. 9 - ئاينىڭ 23 - كۈنىگىچە 11 مىڭ 227 ئائىلىنىڭ ئۆيى پوتىنى، مۆلچەرىمىزچە قىش كىرگىچە سېلىنىۋاتقان ئۆيلەرنىڭ ھەممىسى پوتىدۇ، ئوتتۇرا مەكتەپ ۋە باشلانغۇچ مەكتەپ بىناسى قۇرۇلۇشىدىن 25 مىڭ كۋادرات مېتىرى پوتىدۇ. ئاپەت يۈز بەرگەن رايونى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ۋە قايتا قۇرۇش خىزمىتىنىڭ ھالقىلىق پەيتى بېتىپ كەلدى. ئاپەت يۈز بەرگەن رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك پارتكوم ۋە ھۆكۈمەتلەر ئەسلىگە كەلتۈرۈش ۋە قايتا قۇرۇش خىزمىتىنى تەكشۈرۈش ۋە ئۇنىڭغا ھەيدەكچىلىك قىلىشنى ھەقىقىي ياخشى تۇتۇپ، قۇرۇلۇش سۈپىتى ۋە قۇرۇلۇش مۇددىتىگە كاپالەتلىك قىلىپ، ئاپەت يۈز بەرگەن رايوندىكى ئامما ئىسى قىش كىرىشتىن بۇرۇن يېڭى ئۆيگە تولۇق كۆچۈپ كىرىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىشى لازىم. ھەر دەرىجىلىك پارتكوم ۋە ھۆكۈمەتلەر ئىش ئورنىدىن قالغان ئىشچى - خىزمەتچىلەر، ئاشلىق يېتىشمەيدىغان ئائىلىلەر، 5تە كاپالەت ئائىلىلەر ۋە قېينىچىلىقى بار ئائىلىلەرنىڭ قىشتىن بىخەتەر چىقىش مەسلىسىگە ئالاھىدە كۆڭۈل بۆلۈپ، ئەھۋالىنى ئېنىق ئىگىلىشى، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئالاقدار بەلگىلىمىلىرى بويىچە چوڭقۇر ۋە ئىنچىكە خىزمەت ئىشلەپ، پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ غەمخورلۇقىنى ھەممە ئائىلىگە يەتكۈزۈشى كېرەك.

شەھەرلەردىكى نامرات ئاھالىنىڭ ئورمۇش قېينىچىلىقىنى مۇۋاپىق ھەل قىلىش نۆۋەتتە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىدىكى مۇھىم ۋەزىپە بولۇپ قالدى. گۇۋۇيۈەن يېقىندا ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، بۇ يىلدىن تارتىپ 1999 - يىل ئاخىرىغىچە مەملىكىتىمىز بويىچە شەھەر ئاھالىسىنىڭ ئەڭ تۆۋەن تۇرمۇش كاپالىتى تۆۋەنمىدىكى شەھەر ئاھالىسى كاپالەتلەندۇرۇش ئوبيېكتى قىلىنىدۇ. ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى مۇزاكىرە قىلىپ، شەھەرلەردىكى نامرات ئاھالىنىڭ تۇرمۇش قېينىچىلىقىنى مۇۋاپىق ھەل قىلىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى شەھەر ئاھالىسىنىڭ ئەڭ تۆۋەن تۇرمۇش خىراجىتى تۆلچىمىنى تېزدىن بېكىتىپ، دەرىجە بويىچە باشقۇرۇپ، كېرەكلىك مەبلەغنى غەملەپ، مەركەزنىڭ تەلىپى بويىچە 1999 - يىلدىن بۇرۇن ۋىلايەت دەرىجىلىك ۋە ناھىيە دەرىجىلىك شەھەرلەردە، ناھىيىلىك ھۆكۈمەت تۇرۇشلۇق بازارلاردا بۇ تۈرۈمنى ئورنىتىشنى ئورۇنلاشتۇردى.

7) مۇقىملىق خىزمىتىنى ياخشى ئۇتۇش توغرىسىدا. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئىچكى - تاشقى مۇرەككەپ ئامىللار تۆپەيلىدىن ئاپتونوم رايونىمىزدىكى قىسمەن جايلاردا مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە دىنىي ئەسەبىي كۈچلەرنىڭ ھەرىكەتلىرى كۈنسايىن گەۋدىلىك بولدى، زوراۋانلىق، تېررورلۇق دېلولىرى كۆپ قېتىم يۈز بەردى، ھەم ئېغىرلاشتى. بۇ ئەھۋالنى كۆزدە تۇتۇپ، بۇلتۇر مەركىزىي كومىتېت مۇقىملىقنى قوغداش توغرىسىدا مۇھىم يولييورۇق بەردى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى مۇقىملىق خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ، بۇ يىل 4 - ئايدىن بۇيان، پۈتۈن شىنجاڭنىڭ نۆۋەتلىق جايلىرىدا جەمئىيەت ئامانلىقىنى مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزۈمىش، زوراۋانلىق، تېررورلۇق جىنايەتلىرىگە قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىنى قانات يايدۇرۇش، مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە

بۇ يىل قىش ۋە كېلەر يىلى ئەتىيازغىچە جايلار، تارماقلار ھەر تەرەپلىمە تۈزمۈش خىزمىتىنى ھەقىقىي كۈچەيتىپ، جەمئىيەت ئامانلىقى بويىچە بىرلەشمە مۇداپىئە كۆرۈش تەدبىرلىرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش لازىم. مۇھىم ۋە نۆۋەتلىق ئورۇنلارنى قوغداش خىزمىتىنى كۈچەيتىش كېرەك. چوڭ-چوڭ ھېيت - بايرام ۋە دەم ئېلىش كۈنلىرىنىڭ ئالدى - كەينىدە پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى، پوچتا - تېلېگراف خەۋەرلىشىش، قاتناش - تۇرمۇش، سۇ ئىنشائاتى، ئېلېكتر ئېنېرگىيىسى، رادىئو - تېلېۋىزىيە، ئاشلىق، پاختا ئامبارلىرى ۋە مۇھىم جامائەت سورۇنلىرىنىڭ بىخەتەرلىك خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش لازىم. بىخەتەرلىك خىزمىتىنى چوقۇم پوختا ۋە كۆچلۈك ئىشلەپ، ھەم دۈشمەنلەرگە بۆزغۇنچىلىق قىلىش پۈرسىتى بەرمەسلىك، ھەم ئوت ئاپىتى قاتارلىق ئامانلىقتا زىيان يەتكۈزىدىغان ھادىسىلەرنىڭ يۈز بېرىشىدىن ساقلىنىش كېرەك.

ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرىنىڭ چوڭقۇرلىشىشى ۋە ئىقتىسادىي مۇناسىۋەتنىڭ تەڭشىلىشىگە ئەگىشىپ، ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تۇرمۇشتا نۇرغۇن يېڭى ئەھۋال ۋە يېڭى ئۆزگىرىشلار بارلىققا كەلدى. بۇنىڭ ئىچىدە ئامما نىڭ جانجان مەنپەئىتىگە تاقىلىدىغان بەزى زىددىيەتلەر بىر قەدەر گەۋدىلىك. ھەر دەرىجىلىك پارتكوم ۋە ھۆكۈمەتلەر ئەستايىدىل مەسئۇل بولۇپ، تولۇپ تاشقان قىزغىنلىق بىلەن ئاممىنىڭ تۇرمۇش ۋە خىزمىتىدىكى ئەمەلىي مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشى، خەلق ئىچىدىكى زىددىيەتلەرنى ئەمەلىيەتكە چوقۇر چۆكۈپ تەكشۈرۈپ، تەتقىق قىلىپ، ئىدىيىۋى - سىياسىي خىزمەتنى ياخشى ئىشلەپ، ئوخشاش بولمىغان ئەھۋاللارنى پەرقلەندۈرۈپ، ئىقتىسادىي، مەمۇرىي، ۋە قانۇنىي ۋاستىلەر ئارقىلىق توغرا بىر تەرەپ قىلىپ، زىددىيەتنىڭ كەسكىنلىشىپ كېتىشىدىن ساقلىنىشى كېرەك. ھازىر جەمئىيەتتە ساقلىنىۋاتقان تۇرلۇك «قېيىن نۇقتا»، «قىزىق نۇقتا» مەسىلىلىرى بىر قەدەر گەۋدىلىك. بەزى جايلاردا يەر، ئوتلاق ماجىرالىرى ئارقا-ئارقىدىن يۈز بەرمەكتە. شەھەرلەردە قېينىچىلىقى بۇغىر كارخانىلاردىكى ئىش ئورنىدىن قالغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە ئىش تېپىپ بېرىش، ئاشلىق، پاختا ئامبارلىرى ۋە مۇھىم جامائەت سورۇنلىرىنىڭ بىخەتەرلىك خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش لازىم. بىخەتەرلىك خىزمىتىنى چوقۇم پوختا ۋە كۆچلۈك ئىشلەپ، ھەم دۈشمەنلەرگە بۆزغۇنچىلىق قىلىش پۈرسىتى بەرمەسلىك، ھەم ئوت ئاپىتى قاتارلىق ئامانلىقتا زىيان يەتكۈزىدىغان ھادىسىلەرنىڭ يۈز بېرىشىدىن ساقلىنىش كېرەك.

ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرىنىڭ چوڭقۇرلىشىشى ۋە ئىقتىسادىي مۇناسىۋەتنىڭ تەڭشىلىشىگە ئەگىشىپ، ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تۇرمۇشتا نۇرغۇن يېڭى ئەھۋال ۋە يېڭى ئۆزگىرىشلار بارلىققا كەلدى. بۇنىڭ ئىچىدە ئامما نىڭ جانجان مەنپەئىتىگە تاقىلىدىغان بەزى زىددىيەتلەر بىر قەدەر گەۋدىلىك. ھەر دەرىجىلىك پارتكوم ۋە ھۆكۈمەتلەر ئەستايىدىل مەسئۇل بولۇپ، تولۇپ تاشقان قىزغىنلىق بىلەن ئاممىنىڭ تۇرمۇش ۋە خىزمىتىدىكى ئەمەلىي مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشى، خەلق ئىچىدىكى زىددىيەتلەرنى ئەمەلىيەتكە چوقۇر چۆكۈپ تەكشۈرۈپ، تەتقىق قىلىپ، ئۇدىيىۋى - سىياسىي خىزمەتنى ياخشى ئىشلەپ، ئوخشاش بولمىغان ئەھۋاللارنى پەرقلەندۈرۈپ، ئىقتىسادىي، مەمۇرىي، ۋە قانۇنىي ۋاستىلەر ئارقىلىق توغرا بىر تەرەپ قىلىپ، زىددىيەتنىڭ كەسكىنلىشىپ كېتىشىدىن ساقلىنىشى كېرەك. ھازىر جەمئىيەتتە ساقلىنىۋاتقان تۇرلۇك «قېيىن نۇقتا»، «قىزىق نۇقتا» مەسىلىلىرى بىر قەدەر گەۋدىلىك. بەزى جايلاردا يەر، ئوتلاق ماجىرالىرى ئارقا-ئارقىدىن يۈز بەرمەكتە. شەھەرلەردە قېينىچىلىقى بۇغىر كارخانىلاردىكى ئىش ئورنىدىن قالغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە ئىش تېپىپ بېرىش، ئاشلىق، پاختا ئامبارلىرى ۋە مۇھىم جامائەت سورۇنلىرىنىڭ بىخەتەرلىك خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش لازىم. مۇھىم ۋە نۆۋەتلىق ئورۇنلارنى قوغداش خىزمىتىنى كۈچەيتىش كېرەك. چوڭ-چوڭ ھېيت - بايرام ۋە دەم ئېلىش كۈنلىرىنىڭ ئالدى - كەينىدە پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى، پوچتا - تېلېگراف خەۋەرلىشىش، قاتناش - تۇرمۇش، سۇ ئىنشائاتى، ئېلېكتر ئېنېرگىيىسى، رادىئو - تېلېۋىزىيە، ئاشلىق، پاختا ئامبارلىرى ۋە مۇھىم جامائەت سورۇنلىرىنىڭ بىخەتەرلىك خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش لازىم. بىخەتەرلىك خىزمىتىنى چوقۇم پوختا ۋە كۆچلۈك ئىشلەپ، ھەم دۈشمەنلەرگە بۆزغۇنچىلىق قىلىش پۈرسىتى بەرمەسلىك، ھەم ئوت ئاپىتى قاتارلىق ئامانلىقتا زىيان يەتكۈزىدىغان ھادىسىلەرنىڭ يۈز بېرىشىدىن ساقلىنىش كېرەك.

ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرىنىڭ چوڭقۇرلىشىشى ۋە ئىقتىسادىي مۇناسىۋەتنىڭ تەڭشىلىشىگە ئەگىشىپ، ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تۇرمۇشتا نۇرغۇن يېڭى ئەھۋال ۋە يېڭى ئۆزگىرىشلار بارلىققا كەلدى. بۇنىڭ ئىچىدە ئامما نىڭ جانجان مەنپەئىتىگە تاقىلىدىغان بەزى زىددىيەتلەر بىر قەدەر گەۋدىلىك. ھەر دەرىجىلىك پارتكوم ۋە ھۆكۈمەتلەر ئەستايىدىل مەسئۇل بولۇپ، تولۇپ تاشقان قىزغىنلىق بىلەن ئاممىنىڭ تۇرمۇش ۋە خىزمىتىدىكى ئەمەلىي مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشى، خەلق ئىچىدىكى زىددىيەتلەرنى ئەمەلىيەتكە چوقۇر چۆكۈپ تەكشۈرۈپ، تەتقىق قىلىپ، ئۇدىيىۋى - سىياسىي خىزمەتنى ياخشى ئىشلەپ، ئوخشاش بولمىغان ئەھۋاللارنى پەرقلەندۈرۈپ، ئىقتىسادىي، مەمۇرىي، ۋە قانۇنىي ۋاستىلەر ئارقىلىق توغرا بىر تەرەپ قىلىپ، زىددىيەتنىڭ كەسكىنلىشىپ كېتىشىدىن ساقلىنىشى كېرەك. ھازىر جەمئىيەتتە ساقلىنىۋاتقان تۇرلۇك «قېيىن نۇقتا»، «قىزىق نۇقتا» مەسىلىلىرى بىر قەدەر گەۋدىلىك. بەزى جايلاردا يەر، ئوتلاق ماجىرالىرى ئارقا-ئارقىدىن يۈز بەرمەكتە. شەھەرلەردە قېينىچىلىقى بۇغىر كارخانىلاردىكى ئىش ئورنىدىن قالغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە ئىش تېپىپ بېرىش، ئاشلىق، پاختا ئامبارلىرى ۋە مۇھىم جامائەت سورۇنلىرىنىڭ بىخەتەرلىك خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش لازىم. مۇھىم ۋە نۆۋەتلىق ئورۇنلارنى قوغداش خىزمىتىنى كۈچەيتىش كېرەك. چوڭ-چوڭ ھېيت - بايرام ۋە دەم ئېلىش كۈنلىرىنىڭ ئالدى - كەينىدە پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى، پوچتا - تېلېگراف خەۋەرلىشىش، قاتناش - تۇرمۇش، سۇ ئىنشائاتى، ئېلېكتر ئېنېرگىيىسى، رادىئو - تېلېۋىزىيە، ئاشلىق، پاختا ئامبارلىرى ۋە مۇھىم جامائەت سورۇنلىرىنىڭ بىخەتەرلىك خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش لازىم. بىخەتەرلىك خىزمىتىنى چوقۇم پوختا ۋە كۆچلۈك ئىشلەپ، ھەم دۈشمەنلەرگە بۆزغۇنچىلىق قىلىش پۈرسىتى بەرمەسلىك، ھەم ئوت ئاپىتى قاتارلىق ئامانلىقتا زىيان يەتكۈزىدىغان ھادىسىلەرنىڭ يۈز بېرىشىدىن ساقلىنىش كېرەك.

ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرىنىڭ چوڭقۇرلىشىشى ۋە ئىقتىسادىي مۇناسىۋەتنىڭ تەڭشىلىشىگە ئەگىشىپ، ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تۇرمۇشتا نۇرغۇن يېڭى ئەھۋال ۋە يېڭى ئۆزگىرىشلار بارلىققا كەلدى. بۇنىڭ ئىچىدە ئامما نىڭ جانجان مەنپەئىتىگە تاقىلىدىغان بەزى زىددىيەتلەر بىر قەدەر گەۋدىلىك. ھەر دەرىجىلىك پارتكوم ۋە ھۆكۈمەتلەر ئەستايىدىل مەسئۇل بولۇپ، تولۇپ تاشقان قىزغىنلىق بىلەن ئاممىنىڭ تۇرمۇش ۋە خىزمىتىدىكى ئەمەلىي مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشى، خەلق ئىچىدىكى زىددىيەتلەرنى ئەمەلىيەتكە چوقۇر چۆكۈپ تەكشۈرۈپ، تەتقىق قىلىپ، ئۇدىيىۋى - سىياسىي

ھۆكۈمەتنىڭ غەمخورلۇقىنى خەلققە يەتكۈزۈشى لازىم. ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتۇپ، ئەمەلىي ئۈنۈمگە ئېرىشىش، قۇرۇلۇق گەپ ساتماي، خىزمەتنى پوختا ئىشلەپ، مەسىلىنى ھەل قىلىشتا ئەمەلىي ھەرىكەت چارىسىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، مەسىلە ھەل قىلىشتا ئەمەلىي ھەرىكەت قوللىنىش كېرەك. خىزمەتمىزدە نۇرغۇن يېتەرسىزلىكلەرنىڭ بولۇشىدىكى تۈپ سەۋەب ئەمەلىيلەشتۈرۈش سالمىقىنىڭ يېتەرلىك بولمايۋاتقانلىقىدا. سۈيىيكتۇرمىلىق، بيۇروكراتلىق ۋە شەكىلۋازلىقنى قەتئىي تۈگىتىپ، خىزمەتتە ئورۇنلاشتۇرۇش، تەكشۈرۈش بولۇشى ۋەئۇنىڭ نەتىجىسى بولۇشىنى ئىشقا ئاشۇرۇش، بارلىق كۆپتۈرمىچىلىكلەرگە قارشى تۇرۇش كېرەك. ھازىر بەزى جايلاردا ساختىلىق قىلىش،كۆپتۈرمىچىلىك قىلىش، «كادىردىن سان چىقىدۇ، سان كادىرنى ئۆستۈرىدۇ» دەپ قاراشتەك ئەھۋاللار ھەققەتەن مەۋجۇت. بۇ ھال پارتىيە، ھۆكۈمەتنىڭ تۇرلۇك فاكتورى، سىياسەتلىرىنى ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە تەسىر يەتكۈزۈپلا قالماستىن، بەلكى خەلق ئاممىسىنىڭ مەنپەئىتىگە زىيان يەتكۈزمەكتە. بۇ، پارتىيە ئىستىلى ۋە مەمۇرىي ئىستىلغا ياتىدىغان مەسىلە. شۇڭا ھەر دەرىجىلىك كادىرلارغا بارلىق كۆپتۈرمىچىلىك قىلمىشلىرىغا قارشى قەتئىي كۈرەش قىلىش، سەمىمىي - ساداقەتمەن بولۇش، ئىستىل جەھەتتە راستچىل بولۇش،خىزمەتتە ئەمەلىيەتچىل بولۇش، 15 - قۇرۇلتاينىڭ روھىنى ئەمەلىي ھەرىكىتىگە ئايلاندۇرۇپ، يىل بېشىدا بېكىتىلگەن تۇرلۇك نىشان، ۋەزىپىلەرنى ئورۇنداش توغرىسىدا تەربىيە بېرىش كېرەك. مەركىزىي كومىتېتنىڭ پارتكوم، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىدا ئىقتىساد قىلىشنى تەشەببۇس قىلىش، ھەشەمەتچىلىك، ئىسراپچىلىقنى توسۇشقا دائىر بەلگىلىمىلىرىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، جاپاغا چىداپ كۆرەش قىلىش، تىرىشچان، ئىقتىسادچىل بولۇش، ھەشەمەتچىلىك، ئىسراپچىلىققا قارشى تۇرۇشنى پائال تەشەببۇس قىلىش لازىم. بۇ يىل قىش، كېلەر يىلى ئەتىيازدا جايلار، تارماقلار ھۆججەت دۆۋىسى، يىغىن قاينىمىنى تىرىشىپ ئازايتىشى، ئىككىنى ئاشۇرۇش، ئىككىنى تېجەش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، ئۇنۇملۇك ھاسىل قىلىشى لازىم. چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش، پاكلىقنى تەشەببۇس قىلىش خىزمىتىنى داۋاملىق چىڭ تۇتۇش، رەھبىرى كادىرلار پاكلىق جەھەتتە ئۈلگىلىك بولۇشى كېرەك. خىزمىتىمىزدە نۇرغۇن يېتەرسىزلىكلەرنىڭ بولۇشىدىكى تۈپ سەۋەب ئەمەلىيلەشتۈرۈش سالمىقىنىڭ يېتەرلىك بولمايۋاتقانلىقىدا. سۈيىيكتۇرمىلىق، بيۇروكراتلىق ۋە شەكىلۋازلىقنى قەتئىي تۈگىتىپ، خىزمەتتە تۇرۇنلاشتۇرۇش، تەكشۈرۈش بولۇشى ۋەئۇنىڭ نەتىجىسى بولۇشىنى ئىشقا ئاشۇرۇش، بارلىق كۆپتۈرمىچىلىكلەرگە قارشى تۇرۇش كېرەك. ھازىر بەزى جايلاردا ساختىلىق قىلىش،كۆپتۈرمىچىلىك قىلىش، «كادىردىن سان چىقىدۇ، سان كادىرنى ئۆستۈرىدۇ» دەپ قاراشتەك ئەھۋاللار ھەققەتەن مەۋجۇت. بۇ ھال پارتىيە، ھۆكۈمەتنىڭ تۇرلۇك فاكتورى، سىياسەتلىرىنى ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە تەسىر يەتكۈزۈپلا قالماستىن، بەلكى خەلق ئاممىسىنىڭ مەنپەئىتىگە زىيان يەتكۈزمەكتە. بۇ، پارتىيە ئىستىلى ۋە مەمۇرىي ئىستىلغا ياتىدىغان مەسىلە. شۇڭا ھەر دەرىجىلىك كادىرلارغا بارلىق كۆپتۈرمىچىلىك قىلمىشلىرىغا قارشى قەتئىي كۈرەش قىلىش، سەمىمىي - ساداقەتمەن بولۇش، ئىستىل جەھەتتە راستچىل بولۇش،خىزمەتتە ئەمەلىيەتچىل بولۇش، 15 - قۇرۇلتاينىڭ روھىنى ئەمەلىي ھەرىكىتىگە ئايلاندۇرۇپ، يىل بېشىدا بېكىتىلگەن تۇرلۇك نىشان، ۋەزىپىلەرنى ئورۇنداش توغرىسىدا تەربىيە بېرىش كېرەك. مەركىزىي كومىتېتنىڭ پارتكوم، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىدا ئىقتىساد قىلىشنى تەشەببۇس قىلىش، تىرىشچان، ئىقتىسادچىل بولۇش، ھەشەمەتچىلىك، ئىسراپچىلىققا قارشى تۇرۇشنى پائال تەشەببۇس قىلىش لازىم. بۇ يىل قىش، كېلەر يىلى ئەتىيازدا جايلار، تارماقلار ھۆججەت دۆۋىسى، يىغىن قاينىمىنى تىرىشىپ ئازايتىشى، ئىككىنى ئاشۇرۇش، ئىككىنى تېجەش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، ئۇنۇملۇك ھاسىل قىلىشى لازىم. چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش، پاكلىقنى تەشەببۇس قىلىش خىزمىتىنى داۋاملىق چىڭ تۇتۇش، رەھبىرى كادىرلار پاكلىق جەھەتتە ئۈلگىلىك قاتتىق تەلەپ قويۇش خىزمىتىنى، چوڭ، مۇھىم ئەنزىلەرنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش، تارماقلار ۋە ساھەلەردىكى ناتوغرا ئىستىلالارنى تۈزىتىش، 3 قالايمىقانىنى توسۇش خىزمىتىنى داۋاملىق چىڭ تۇتۇش لازىم.

6) 15 - قۇرۇلتاينىڭ تەلىپى بويىچە 14 - قۇرۇلتايدىن بۇيانقى خىزمەتلەرنى ۋە بۇ يىللىق خىزمەتلەرنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ، ئۈزۈلجايى، ئۈزۈ تارمىقىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ئاساسەن 1998 - يىللىق ۋە بۇنىڭدىن كېيىنكى 5 يىللىق خىزمەتلەرنى مۇھاكىمە قىلىپ ئورۇنلاشتۇرۇپ، خىزمەتنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى، ئاساسلىق ۋەزىپىلەر ۋە سىياسەت، تەدبىرلەرنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، پىلان كۆرسەتكۈچلىرىنى جېپسىلاشتۇرۇش ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى ياخشى تۇتۇش كېرەك.

يولداشلار: بىز دېڭ شياۋپىڭ نەزەريىسى ئۈلۈغ بايرىقىنى، ئېگىز كۆتۈرۈپ، يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئەترايىغا زىچ ئۈيۈشۇپ، 15 - قۇرۇلتاي روھى ۋە پارتىيە ئاساسىي لۇشىيەننىڭ پېتەكچىلىكىدە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ بۈيۈك ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىپ، ئىدىيىنى ئازاد قىلىپ، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەپ، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەپ، يۇختا، ئەمەلىي ئىشلەپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرى ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ئۈزلۈكسىز ئالغا سىلجىتايلى.

«نۇرگېزىتى» نىڭ تەھرىر ئىلاۋىسى: يېقىنقى يىللاردىن بۇيانقى ئارخېئولوگىيىلىك بايقاشلار ۋە ئىلىم تەتقىقاتىنىڭ نەتىجىسى ئىلىمىزنىڭ سۈك سۈلالىسى دەۋرىدە دۇنخۇاڭ، تۇرپان قاتارلىق جايلاردا ئولتۇراقلاشقان ھەم شۇ تەۋەدە تۇزلىرىنىڭ يەرلىك ھاكىمىيەتلىرىنى قۇرۇپ ياشىغانلىقىنى، جۈملىدىن ئۇيغۇرلارنىڭ مەتبەئە تېخنىكىسىغا قوشقان مۇھىم تۆھپىسىنى ئىسپاتلىدى. ھازىرغىچە ساقلىنىپ كەلگەن 800 يىل بۇرۇنقى مەتبەئە تېخنىكىسىغا ئائىت قىممەتلىك بۇيۇملار نۆۋەتتە دۇنياديكى ئەڭ بالدۇر كەشپ قىلىنغان مەتبەئە تېخنىكىسىنىڭ ماددىي پاكىتى بولۇپ، ئۇنىڭ غايەت زور ئىلمىي ئاساسى ۋە ئاسار - ئەتىقە قىممىتى بار. بۇ ئىلىمىزدىكى ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ، جۈملىدىن ئۇيغۇرلارنىڭ مەتبەئە تېخنىكىسىغا قوشقان مۇھىم تۆھپىسىدۇر.

- A -

جۇڭگونىڭ تارىخ مەنبەلىرىدە «خۇيخۇ» دەپ ئاتالغان قەۋملەر بۇگۈنكى ئۇيغۇرلارنىڭ ئەجدادى ئىدى. ئۇلارنىڭ بىر تارمىقى مىلادى 9 - ئەسىردىن 13- ئەسىرگىچە دۇنخۇاڭ، تۇرپان قاتارلىق جايلاردا ئولتۇراقلاشقان ھەم شۇ تەۋەدە ئۆزلىرىنىڭ يەرلىك ھاكىمىيەتلىرىنى قۇرۇپ ياشىغانىدى. بۇ مەزگىلدە ئۇلار پارلاق مەدەنىيەت يارىتىپ، مول تارىخىي مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرىنى مىراس قالدۇرغان. ئۇ چاغلاردا شۇ تەۋەدىكى ئۇيغۇرلار بۇدا دىنىغا ئېتىقاد قىلاتتى، ئۇنىڭدىن سەل ئىلگىرى مانى دىنىغىمۇ ئېتىقاد قىلغانىدى. دۇنخۇاڭ بىلەن تۇرپان شەرق بىلەن غەربنىڭ مەدەنىيەت ئالماشتۇرىدىغان مۇھىم يولى ئىدى. شۇڭا ئۇيغۇرلار ئوتتۇرا تۇزلەڭلىك مەدەنىيىتى بىلەن ھىندىستان ھەم ئوتتۇرا ئاسىيا مەدەنىيىتىنى قارا - قويۇق قوبۇل قىلىۋەرگەن ھەم تەدرىجىي يوسۇندا ئۇيغۇر بۇددىزم مەدەنىيىتىنى شەكىللەندۈرگەن. بۇددا نومۇرى، بۇددا شەرئىتى، بۇددا پەلسەپىسىگە ئائىت كىلاسسىك ئەسەرلەر ئۇيغۇر تىلىغا تەرجىمە قىلىنغان.

ئۇيغۇرلار تۈرك - رونىك يېزىقىنى قوللانغانىدى. كېيىنچە تەدرىجىي سوغدى يېزىقىنى قوللىنىشقا يۈزلەندى ھەم بۇ يېزىق «ئۇيغۇر يېزىقى» دەپ ئاتالدى. بۇ ئۇيغۇر يېزىقى تاكى 15- ئەسىرگىچە قوللىنىلدى. بۇ، ئۇيغۇرلار ئەرەب يېزىقىنى قوللىنىشتىن بۇرۇن ئەڭ كەڭ قوللانغان، يازما يادىكارلىق ئەڭ كۆپ ساقلىنىپ قالغان يېزىق. ئۇ چاغدىكى ئۇيغۇر يېزىقى 19 دىن 20 گىچە ھەرپنى ئۆز ئىچىگە ئالغان فونېتىكىلىق ھەرپلىك يېزىق ئىدى. بۇ يېزىقنىڭ باش، ئوتتۇرا، ئاخىر شەكلى بولۇپ، ئۇيغۇرلار خېلى ئۇزاق مەزگىللىكچە مۇشۇ يېزىقنى ئۆزلىرىنىڭ ئەدەبىي تىلىنى شەكىللەندۈرگەن ھەم ھەرپى بولغان بولۇشى مۇمكىن، ئەما بىزدە بۇ ھەقتىكى يازما يادىكارلىق يوق، ھازىرغا قەدەر بىرەرمۇ ھەرپلىك مەتبەئە ھەرپىنىڭ ماددىي ئىسپاتىنى بايقىمىدۇق. دۇنخۇاڭدىن تېپىلغان مەتبەئە ھەرپى يەنىلا پۇتۇنلەي جۇڭگونىڭ خەنزۇچە خەت مەتبەئەچىلىكى بويىچە ياسالغان بولۇپ، ئۇ ھەرپ بولماستىن بەلكى قاتار تىزىپ قويۇلغان خەت» دەپ يازغان. شۇنىڭدىن كېيىن كارتېرنىڭ بۇ سۆزى دۇنيا ئىلىم ساھەسىدىكى نۇرغۇن ئەسەرلەردە نەقىل كەلتۈرۈلگەن. نەتىجىدە، كىشىلەردە دۇنخۇاڭدىن تېپىلغان ئاشۇ مەتبەئە ھەرپىدە سۆز بىرلىك قىلىنغان، ئۇنىڭدا قىلچىمۇ ھەرپ بىرلىك قىلىنمىغان، دەيدىغان خاتا ئۇقۇم پەيدا قىلغان.

تىلشۇناسلار خېلى بۇرۇنلا ئۇيغۇرلارنىڭ ئەجدادى بولغان خۇيخۇلارنىڭ تىلىنى ئالتاي تىلى سىستېمىسى تۈرك تىلى ئائىلىسىنىڭ مۇھىم بىر تارمىقى، ئۇ پىيشقاق تىللار تىپىغا مەنسۇپ، دەپ ئېنىق بېكىتكەن. خۇيخۇ تىلىنىڭ ئالاھىدىلىكى- سۆز تومۇرىنىڭ ئاخىرىغا مۇئەييەن تەرتىپ بويىچە ئوخشاشمىغان گرامماتىكىلىق سۆز ياسىغۇچى قوشۇمچىلارنى قوشقاندا، ھەربىر سۆز ياسىغۇچى قوشۇمچە ئوخشاشمىغان سۆز مەنسى ياكى گرامماتىكىلىق مۇناسىۋەتلەرنى ئىپادىلەيدۇ. مۇنداقچە ئېيتقاندا، خۇيخۇ تىلىدىكى جۈملىلەردە بىر سۆز ئوخشاشمىغان گرامماتىكىلىق مەنىلەرنى ئىپادىلەنگەندە ئاشۇ سۆز تومۇرىنىڭ ئاخىرىغا ئوخشاشمىغان سۆز ياسىغۇچى قوشۇمچە ئۇلانغان بولىدۇ. مانا بۇ خىل ئالاھىدىلىك خەنزۇ - تىبەت تىلى سىستېمىسىغا مەنسۇپ بولغان خەنزۇ تىلى، تاكتونۇت تىلىدىكى جۈملىلەردە سۆز (خەت) لەردە ئۆزگىرىش بولمىغىنىغا ئوخشىمايدۇ. شۇڭا خۇيخۇ تىل - يېزىقىدىكى مەتبەئە ھەرپلىرىنى ياسىغاندا خەنزۇچە مەتبەئە خەتلىرى ياكى تاكتونۇچە مەتبەئە خەتلىرىنىڭ ئۇسلۇبى (قانۇنىيىتى)غا ئوخشاش بىر خەت (بىر سۆز) بىر مەتبەئە ھەرپى قىلىنىدىغان بولسا، ئۇنداقتا خۇيخۇ تىلىدىكى ئوخشاشمىغان گرامماتىكىلىق مەنالارنى ئىپادىلەپ بېرىش مۇمكىن ئەمەس. شۇڭا ئۇيغۇر (خۇيخۇ) تىلىدىكى ئوخشاشمىغان گرامماتىكىلىق مەنالارنى ئىپادىلەش ئۈچۈن، نۇرغۇنلىغان گرامماتىكىلىق سۆز ياسىغۇچى قوشۇمچىلارنىڭمۇ مەتبەئە ھەرپى بولۇشى كېرەك، يەنى ھەر بىر سۆز ئۈچۈن نۇرغۇنلىغان ئوخشاشمىغان گرامماتىكىلىق سۆز ياسىغۇچى قوشۇمچىلىرىنىڭ مەتبەئە ھەرپى ياسىلىشى كېرەك. بۇنداق كەشپىيات مەتبەئەچىلىك تېخنىكىسىدا ھۆددىسىدىن چىقماق ئاھايىتى قىيىن ۋەزىپە بولۇپ، ئەينى دەۋردىكى خۇيخۇلار بۇنىڭ ھۆددىسىدىن چىقالىغان. شۇ چاغلاردا مەتبەئەچىلىك تېخنىكىسىنى ئەپچىللىك بىلەن قوللىنىش ئۈچۈن، ئەقللىق ئۇيغۇر ئۇستىلىرى مۇستەقىل تەتقىقات ئېلىپ بېرىپ، ئۇيغۇر (خۇيخۇ) تىلىدىكى سۆز ئەلەرنىڭ تومۇرى ۋە گرامماتىكىلىق سۆز ياسىغۇچى قوشۇمچىلىرىنى بىرمۇ بىر ئايرىپ چىققاندىن كېيىن، ئازراق مەتبەئە ھەرپىدىمۇ تورلۇك گرامماتىكىلىق مەنالارنى ئىپادىلەيدىغان نۇرغۇنلىغان سۆزلەرنى مەتبەئەچىلىكتە ئىپادىلەپ ئىشلەتكىلى بولىدىغانلىقىنى تېپىپ چىققان. نەتىجىدە، ئوخشاشمىغان تىلدا مەتبەئە ھەرپىنى قوللىنىش مەسلىسىنى ئوڭۇشلۇق ھەل قىلغان. بۇ كەشپىيات ئارقىلىق ئەينى چاغدا كىتاب بەتلىرىنى ياسىغاندا نۇرغۇن ئادەم كۈچى تېجىلىپ قالاتتى، يەنە بۇددا نومۇرىنى ئوردا پۈتۈكچىلىرى ۋە راھىبلارنىڭ كۆچۈرۈپ كۆپەيتىشى ھاجەتسىز ئىدى. خۇيخۇلار يەنە دائىم ئۆچۈرمەيدىغان سۆز ۋە گرامماتىكىلىق مەنا بەرگۈچى سۆز قوشۇمچىلىرىنى مەتبەئەدە ئىپادىلەش ئۈچۈن، تاق ھەرپلىك مەتبەئە ھەرپىنمۇ ياساپ، بارلىق سۆز - جۈملىلەرنى ناھايىتى راۋان باسالىغان.

خەۋەر قىلىنىشىچە، دۇنخۇاڭ مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى تەتقىقات ئىنستىتۇتى يېقىنقى يىللاردا دۇنخۇاڭ مۇغاۋ غارىنىڭ شىمالىدىكى غاردىن نەچچە ئونلىغان خۇيخۇ (ئۇيغۇر)چە مىق مەتبەئە ھەرپىنى بايقىغان بولۇپ، بۇ فرانسۇز ئالىمى پائۇل پېللىئوت تاپقان مەتبەئە ھەرپى بىلەن بىر تۈردىكى مەتبەئە ھەرپى ئىكەن. بۇ بايقاش نەتىجىسىدە، دۇنخۇاڭدىن تېپىلغان خۇيخۇ (ئۇيغۇر)چە مەتبەئە ھەرپى مىڭدىن ئېشىپ كەتكەن.

دۇنخۇاڭدىن بايقالغان خۇيخۇ (ئۇيغۇر)چە مىق مەتبەئە ھەرپى 12- ئەسىرنىڭ ئاخىرقى مەزگىللىدىن بۇرۇن ياسالغان بولۇشى، ئەڭ بولمىغاندىمۇ 13- ئەسىرنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا ياسالغان بولۇشى مۇمكىن. چۈنكى 13- ئەسىرنىڭ كېيىنكى يېرىمىدا دۇنخۇاڭ رايونىدىكى ئۇيغۇرلار زاۋالللىققا يۈزلەنگەن بولۇپ، ئۇلارنىڭ شۇ چاغدىكى سىياسىي، مەدەنىيەت، دىنىي پائالىيەت ئەھۋالى ئۇ جايدا مەتبەئە ھەرپى ياساشقا، مەتبەئە بۇيۇملىرىنى بېسىپ تارقىتىشقا يار بەرمەيتتى، بولۇپمۇ ئۇيغۇرچە بۇددا نومىلىرىنى بېسىشقا يار بەرمەيتتى. شۇڭا بىز ئەنگلىيىلىك ئالىم جوسېف لې بىلەن ئامېرىكىلىق ئالىم كارتېرنىڭ بايانىغا رەددىيە ئۇرنىدا دۇنخۇاڭدىن تېپىلغان ئاشۇ بىر تۈركۈم مىق مەتبەئە ھەرپىنى بۇگۈنكى دۇنيادىكى ھازىرغىچە ساقلىنىپ كەلگەن ئەڭ بۇرۇنقى ماددىي پاكىت، دەپ ئېيتالايمىز.

- B -

تاكتونۇچە ۋە ئۇيغۇرچە ئەڭ بالدۇرقى مەتبەئە تېخنىكىسىنىڭ ماددىي پاكىتىنىڭ بايقىلىشى ئىلىمىز، شۇنداقلا دۇنيا مەتبەئەچىلىك تېخنىكىسى تارىخىدا گەۋدىلىك ئورۇنغا ۋە مۇھىم تارىخىي ئەھمىيەتكە ئىگە.

(1) دۇنيا مەتبەئە تېخنىكىسى تارىخىنى ئەڭ بالدۇرقى مەتبەئە تېخنىكىسىنىڭ ماددىي ئىسپاتى بىلەن تەمىن ئەتتى. سۈئ سۇلالىسى دەۋردە ئۆتكەن بى شېڭنىڭ مەتبەئە تېخنىكىسىنى كەشپ قىلغانلىقى جۇڭگونىڭ تارىخ مەنبەلىردە يازما ماتېرىيال قىلىپ قالدۇرۇلغان بولسىمۇ، شۇ دەۋردىن قالغان مەتبەئە تېخنىكىسىغا ئائىت ماددىي ئىسپات بولمىغانلىقتىن، چەت ئەللەردىكى بەزى ئالىملار جۇڭگونىڭ تۇنجى قېتىم مەتبەئە تېخنىكىسىنى كەشپ قىلغانلىقىدىن گۇمانلىنىپ كەلگەندى، ھەتتا بۇ كەشپىياتنى تارىختا بولمىغان ئىش، رىۋايەت، دەپ قاراپ كەلگەندى. تاكتونۇچە ۋە خۇيخۇ (ئۇيغۇر)چە مەتبەئە ھەرپى، مەتبەئە بۇيۇملىرىنىڭ بايقىلىشى بىزنى مەتبەئە تېخنىكىسى كەشپ قىلىنىپ ئۇزاق ئۆتمەي مەتبەئىدە بېسىلىپ چىققان بۇيۇملارنى ۋە مەتبەئە ھەرپىنى ئۆز كۆزىمىز نىگىشىا ئاپتونوم رايونىنىڭ مەركىزى يېنچۈەن شەھىرى) ئەترابىدا، لياڭجۇ (بۇگۈنكى گەنسۇ ئۇلكىسىنىڭ ۋۇۋۇيى شەھىرى)، ئۇيغۇر (خۇيخۇ) يەرلىردىن شاجۇ (بۇگۈنكى گەنسۇ ئۇلكىسىنىڭ دۇنخۇاڭ شەھىرى)، قاراسۇ قەلئەسى (خېيشۇيچېڭ)، تۇرپان قاتارلىق رايونلارنىڭ ھەممىسىدە تاكتونۇچە، خۇيخۇ (ئۇيغۇر)چە تىل - يېزىقتىكى مەتبەئە تېخنىكىسىنىڭ ماددىي ئىسپاتى تېپىلدى. بۇنىڭدىن كۆرۈۋېلىش مۇمكىنكى، مەتبەئە تېخنىكىسى ئەينى زاماندا ناھايىتى كەڭ دائىرىدە قوللىنىلغان.

(3) ئىلىمىزدە ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭمۇ مەتبەئە تېخنىكىسىغا ناھايىتى زور تۆھپىلەرنى قوشقانلىقى ئىسپاتلاندى. تاكتونۇت يەرلىرى بىلەن خۇيخۇ (ئۇيغۇر) يەرلىرى ئەينى چاغدا تاكتونلار بىلەن ئۇيغۇر (خۇيخۇ)لار ئۆزلىرىنىڭ يەرلىك ھاكىمىيىتىنى قۇرغان رايونلار بولۇپ، ئۇقتىساد، مەدەنىيەت جەھەتتە خېلىلا رونىق تاپقانىدى. ئۇ چاغدا ئۇيغۇرلار (خۇيخۇلار) شەرق - غەرب مەدەنىيىتى ئالمىشىدىغان مۇھىم تۈگۈنده ئولتۇراقلاشقاچقا، ئۆزلىرىنىڭ ئەنئەنىۋى مەدەنىيىتىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئاساسىدا باشقا مىللەتلەرنىڭ ئىلغار، مۇنەۋۋەر مەدەنىيىتىنمۇ قوبۇل قىلىپ ئۆزلەشتۈرگەنىدى. تاكتونۇت مىللىتى ئەينى چاغدىكى خەنزۇ - تىبەت تىل سىستېمىسىدىكى مىللەت بولغاچقا، تاكتونۇت يېزىقىمۇ خەنزۇ يېزىقىغا ئوخشاش چاسىخەتتىن تۈزۈلگەن يېزىق ئىدى، يەنى 1 خەت 1 بوغۇم بولۇپ، 1 مەنانى ئىپادىلەيتتى. شۇڭا تاكتونۇتلار خەنزۇچە مەتبەئە تېخنىكىسىدىن ئۆرنەك ئىلىپ ئۇز تىل - يېزىقىدا ئۆز مىللىتىنىڭ ھۆججەتلىرىنى، نومىلىرىنى باسقان. خۇيخۇلار بولسا چاسىخەت (خەنزۇچە خەت) مەتبەئە تېخنىكىسىنى يەنمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا ئىسلاھ قىلىپ، ئۆز تىل- يېزىقىغا ماس كېلىدىغان مەتبەئە تېخنىكىسىنى يارىتىقان، بۇ ئەھمىيەتتە ھەرپلىك يېزىق مەتبەئە تېخنىكىسىنىڭ تۇنجى ئۇلگىسىنى يارىتىقانلىق ئىدى. دېمەك، ئىلىمىزدىكى ئاز سانلىق مىللەتلەر خەنزۇلار كەشپ قىلغان مەتبەئە تېخنىكىسىنى يەنمۇ راۋاجلاندۇرۇپ، مەتبەئە تېخنىكىسى تارىخىدا پېگىلىق يارىتىپ، دۇنيا مەتبەئەچىلىكىدە شانلىق سەھىپە ئاچتى. ئىلىمىزدىكى خەنزۇ ۋە ئاز سانلىق مىللەتلەر مەتبەئە تېخنىكىسىنى كەشپ قىلىش ۋە ئۇنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا بىر بىرىگە ئۆگىتىپ، بەس- بەستە پېگىلىق يارىتىپ، جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ بۇ تۈردىكى پەن - تېخنىكا ساھەسىدە بارلىققا كەلتۈرگەن تەڭداشسىز تۆھپىسىنى تولۇق نامايان قىلدى.

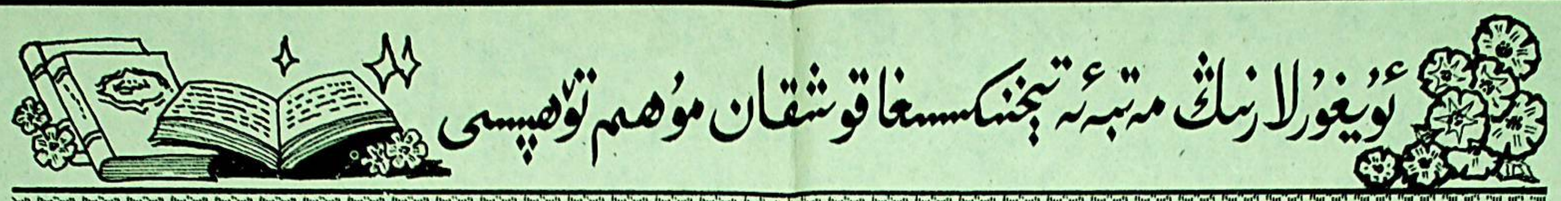

ياسىن ھوشۇر، شى جىنبو

ئۇيغۇرلار خېلى ئۇزاق مەزگىلگىچە مۇشۇ يېزىقتا ئۆزلىرىنىڭ ئەدەبىي تىلىنى شەكىللەندۈرگەن ھەم تەرەققىي قىلدۇرغان.

شۇ دەۋر ئۇيغۇر جەمئىيىتىنىڭ بۇددا نوملىرىغا بولغان ئېھتىياجىنى قاندۇرۇش ئۈچۈن، ئۇيغۇر پۇتۇكچىلىرى ئوردىدا، راھىبلىرى بوتخانىلاردا ئۇيغۇر تىلىغا تەرجىمە قىلىنغان بۇددا نومىنى كۆچۈرۈپ، زور مىقداردا تارقاتقاندى. مەتبەئە تېخنىكىسىنىڭ شەرقتىن غەربكە تارقىلىشى جەريانىدا بۇ تېخنىكا ئۇيغۇرلار يېرىگە كەلگەن، شۇنىڭ بىلەن ئۇيغۇرلار ئۆزىنىڭ تىل - يېزىقىغا ماسلاشتۇرۇپ مىق مەتبەئە بىلەن بېسىش تېخنىكىسىنى ئىجاد قىلغان ھەمدە بۇ تېخنىكا بىلەن ئۇيغۇرچە بۇددا نوملىرىنى كۆپلەپ بېسىپ تارقىتىپ، تەدرىجىي مۇكەممەللەشتۈرگەن مىق مەتبەئە بىلەن بېسىش تېخنىكىسىنى داۋاملىق غەربكە كېڭەيتكەن. 1908- يىلى 2- ئايدا پائۇل پېللىئوت باشچىلىقىدىكى فرانسىيىنىڭ ئوتتۇرا ئاسىيانى ئارخېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش ئەترىتى دۇنخۇاڭ مىك ئۆيىگە يېتىپ كەلگەندە نوم ساقلانغان غاردىن زور مىقداردىكى قىممەتلىك ھۆججەتلەر، يازما يادىكارلىقلارنى قولغا چۈشۈرگەن، شۇنىڭ بىلەن بىللە يەنە مۇڭاۋ غارىنىڭ شىمالىي تەرىپىدىكى 181 - غار (ھازىر بەلگە سېلىنغان نومۇرى 464 - غار)دىن زور مىقداردا ئۇيغۇرچە، تاڭغۇتچە (غەربىي شياچە)، تىبەتچە ۋەسىقلەرنى ھەمدە ئۇزاقتىن بېرى ئىلىم ساھەسىدىكىلەر كۆڭۈل بۆلۈپ كەلگەن ئۇيغۇرچە مىق مەتبەئە ھەرپلىرىنىڭ بايقىغان. بۇ مىق مەتبەئە كېسىنچە پارچىلىنىپ ئىنگلىزلار، فرانسۇزلار، رۇسلار قاتارلىق ئەللەرگە تارقىلىپ كەتكەن. 1914- يىلى ئەنگلىيەلىك مەشھۇر ئالىم جوسېف لې [JosePhLee] تۈزگەن «جۇڭخۇا پەن - تېخنىكا تارىخى»نىڭ 5- توم 1- كىتابىدىكى «قەغەز ۋە مەتبەئە» دېگەن بابتا: «يېقىنقى خەۋەردىن مەلۇم بولۇشىچە، ئاشۇ بىر يۇرۇش مەتبەئە ھەرپىنى تېپىشقا ئىمكان بولمىدى،» دەپ يېزىلغان. مۇشۇ ماقالىنىڭ ئاپتورى ياسىن ھوشۇر ب د ت ماتارىپ، پەن - مەدەنىيەت تەشكىلاتىنىڭ يېپەك يولى تەتقىقاتى بويىچە پېشقەدەم يۇنغۇ (ياپونىيەلىك خرايامۇ) ئوقۇش مۇكاپاتىغا ئېرىشكەندىن كېيىن، 1995 - يىلى ئەنگلىيەگە دۇنخۇاڭدىن تېپىلغان ھۆججەتلەرنى تەتقىق قىلغىلى بارغاندا ئالايىتەن پارىژغا بېرىپ، پارىژ جىمى ئاسىيا ساقلىنىشى مۇزەيىدىن تەخمىنەن بۇنىڭدىن 800 يىل ئىلگىرىكى ئۇيغۇرچە مىق مەتبەئە ھەرپىنى تاپتى ھەمدە

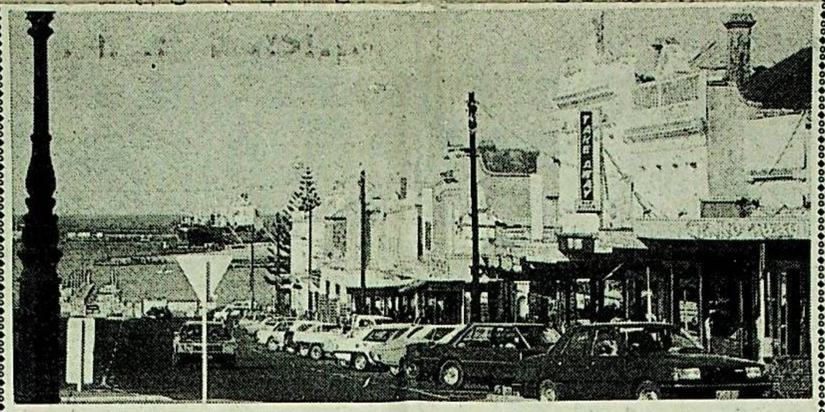

بورتلاند شەھىرى ئاۋستراليە چوڭ قۇرۇقلۇقىنىڭ جەنۇبىدا بولۇپ، ئېكتوريە ئوبلاستىنىڭ غەربىي جەنۇبىغا جايلاشقان. شەھەر ئاھالىسى 12 مىڭدىن كۆپرەك. بۇ تىنچ ئوكيان قاتناش لىنىيىسىگە يېقىن بولغان سۇيى چوڭقۇر تەبىئىي پورت بولۇپ، يۇز نەچچە يىلدىن بۇيان ئاۋستراليىنىڭ مۇھىم پورتى ۋە سانائەت مەركىزى بولۇپ كەلگەن. بۇ يەر يەنە ئاۋستراليىنىڭ ھەرە كېپىكى، نېفىت، ياغاچ ماتېرىياللىرى، كوكس، خميىۋى ئوغۇت، ئاشلىق، چارۋا ۋە گۆش ئېكسپورت قىلىدىغان چوڭ پورتى ھېسابلىنىدۇ.

سۈرەتتە: جۇلىيا كوچىسى

«دۇنيا بىلىملىرى رەسىملىك ژۇرنىلى»دىن ئېلىندى.

ياۋروپادا پۇتبول بىلىنى نەچچە پۇل؟

شياۋ جېك

ياۋروپالىقلار پۇتبولغا بەكمۇ قىزىقىدۇ، بۇنداق بولۇشىدىكى سەۋەب ھەرقايسى دۆلەتلەرنىڭ پۇتبول بىرلەشمە مۇسابىقىلىرىنىڭ سەۋىيىسى يۇقىرى، ئادەمنى بەكمۇ جەلپ قىلىدۇ. ئۇنىڭ ئۈستىگە مۇسابىقە بىلىنىشى ئەمەلىي كۆچىگە ئاساسەن قوشۇمچە بىلەت ساتىدۇ. ئورۇن دۇقسىز بىلەتنىڭ باھاسى 4- 5 فوند ستېرلىڭ، ئورۇندۇقلۇق بىلەتنىڭ باھاسى 10 فوند ستېرلىڭدىن 55 فوند ستېرلىڭغىچە بولىدۇ. كىشىنى ھەيران قالدۇرىدىغىنى، كامبوستراغا ئوخشاش ئاجىز كۇلۇبلارمۇ پادىشاھلىق مادرىت، بارسېلونا قاتارلىق كۈچلۈك كۇلۇب كوماندىلىرى بىلەن ئۈچراشقاندا بىلەت باھاسى 55 فوند ستېرلىڭغا چىقىدۇ. ئەگەر ياۋروپا كۇلۇبلىرى بويىچە ئۇنكۇزۇلىدىغان «چېمپىيونلۇق لوكقىسى»نى (ھازىر «ياۋروپا چېمپىيونلۇق لوكقىسى» كۇلۇبلار بىرلەشمە مۇسابىقىسى دېيىلىدۇ) تالىشىش مۇسابىقىلىرى بولسا بىلەت باھاسى 40 فوند ستېرلىڭدىن 60 فوند ستېرلىڭغىچە بولىدۇ. بارسېلونا كۇلۇبىنىڭ ئورۇندۇقلۇق بىلىتىنىڭ باھاسى 30-60 فوند ستېرلىڭ بولىدۇ. ياۋروپا بويىچە ئۇنكۇزۇلىدىغان مۇسابىقىلەرنىڭ ئەڭ تۆۋەن باھاسى 45 فوند ستېرلىڭ بولىدۇ.

چەت ئەللەرگە نەزەر

گېرمانىيىدە مۇسابىقە مەيدانلىرىنىڭ ئۇستى ئېتىق جايلىرىنىڭ ئورۇندۇقسىز بىلىتىنىڭ باھاسى 6 فوند ستېرلىڭ، ئۇستى ئوچۇق جايلىرىنىڭ ئورۇندۇقسىز بىلىتىنىڭ باھاسى 5 فوند ستېرلىڭ، ۋاراتانىڭ ئارقىسىغا جايلاشقان پەشتاقلاردىكى ئورۇندۇقلۇق ئورۇنلىنىڭ بىلىتىنىڭ باھاسى 14 فوند ستېرلىڭ، ئوتتۇرىدىكى پەشتاقلارنىڭ 18 فوند ستېرلىڭ، ئۇستى ئوچۇق پەشتاقلاردىكى ئورۇندۇقلۇق ئورۇنلىنىڭ بىلىتىنىڭ باھاسى 11 فوند ستېرلىڭ. پەسسلىك بىلەتلەرنىڭ باھاسى توپ مەيدان ئەسلىھەلىرىنىڭ ياخشى-يامانلىقى بويىچە بېكىتىلىدۇ.

گوللاندىيىدە كۇلۇب كوماندىلىرىنىڭ سەۋىيىسى يۇقىرى بولسىمۇ، دۆلەت كېچىك بولغاچقا كۆرۈش نىسبىتى ۋە بىلەت باھاسى تۆۋەن. ئورۇندۇقسىز ئورۇنلىنىڭ بىلىتىنىڭ باھاسى 6 فوند ستېرلىڭدىن 15 فوند ستېرلىڭغىچە، ئورۇندۇقلۇق ئورۇنلىنىڭ بىلىتىنىڭ باھاسى 10 فوند ستېرلىڭدىن 23 فوند ستېرلىڭغىچە بولىدۇ.

ئەنگلىيىدە ئورۇندۇقسىز ئورۇنغا بىلەت سېتىش ئەمەلدىن قالدۇرۇلۇپ، پۇتبول مەيدانلىرىنىڭ پەشتاقلىرىنىڭ سىغىمچانلىقى تەسىرگە ئۇچرىغان بولسىمۇ، توپ كۆرىدىغانلار بارغانسېرى كۆپەيگەن، شۇڭا ئەنگلىيىدە يېقىنقى يىللاردا بىلەت باھاسى ئۆرلىگەن. ئوتتۇرا ھېساب بىلەن ھەرقايسى كۇلۇبلارنىڭ پەسسلىك بىلىتىنىڭ باھاسى 213 فوند ستېرلىڭدىن 345 فوند ستېرلىڭغىچە بولۇپ، بىر مەيدان مۇسابىقىنىڭ بىلەت باھاسى 11.5 فوند ستېرلىڭدىن 20 فوند ستېرلىڭغىچە بولىدۇ.

ئىتالىيىدە ھەرقايسى كۇلۇبلار داڭلىق پۇتبول چولپانلىرىنى ناھايىتى كۆپ پۇلغا تەكلىپ قىلىدۇ. لېكىن ئورۇندۇقسىز بىلەتنىڭ باھاسى ناھايىتى مۇۋاپىق، ئورۇندۇقسىز بىلەتنىڭ پەسسلىك بىلىتىنىڭ ئوتتۇرىچە باھاسى 113 فوند ستېرلىڭ. ئەگەر ئولتۇرۇپ كۆرمەكچى بولسا كۆپ پۇل تۆلەشكە توغرا كېلىدۇ. پەسسلىك ئورۇندۇقلۇق بىلەتنىڭ ئوتتۇرىچە باھاسى 740 فوند ستېرلىڭ. ئەڭ قىممىتى يۇۋېنتۇس كۇلۇبىنىڭ بىلىتى بولۇپ، 1245 فوند ستېرلىڭغا بارىدۇ. كۆرۈش پەشتەدىكى توپنى ئەڭ ياخشى كۆرگىلى بولىدىغان جايىنىڭ پەسسلىك ئورۇندۇقلۇق بىلىتىنىڭ ئوتتۇرىچە باھاسى 1115 فوند ستېرلىڭ، يۇۋېنتۇس كۇلۇبىنىڭ 2820 فوند ستېرلىڭ. ھەرقايسى كۇلۇب كوماندىلىرىنىڭ بىر مەيدان مۇسابىقىسىنىڭ بىلەت باھاسى 12 فوند ستېرلىڭدىن 80 فوند ستېرلىڭغىچە بولۇپ، ئوتتۇرىچە باھاسى 24 فوند ستېرلىڭ.

ئاسىيا - تىنچ ئوكيان رايونىدىكى ئاخبارات ۋاستىلىرى رەئىس جياڭ زېمىننىڭ ئامېرىكىدىكى زىيارىتىگە ئىجابىي باھا بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 27 - ئۆكتەبىر تەپسىلاتى. ئاگېنتلىقىمىزنىڭ ئاسىيا - تىنچ ئوكيان رايونىدا تۇرۇشلۇق مۇخبىرلىرى خەۋەر قىلىدۇ: ياپونىيە، سىنگاپور، مالايسىيا، ھىندونېزىيە قاتارلىق دۆلەتلەرنىڭ ئاساسلىق گېزىتلىرى يېقىندا باش ماقالە ياكى ئىمزالىق ماقالە ئېلان قىلىپ، جۇڭگونىڭ دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىننىڭ 26 - ئۆكتەبىر ئامېرىكا سەپىرىگە ئىجابىي باھا بەردى.

ياپونىيەدىكى ھەرقايسى چوڭ گېزىتلەر 26 - ئۆكتەبىر رەئىس جياڭ زېمىننىڭ ئامېرىكىدىكى زىيارىتى توغرىسىدا باش ماقالە ېپسې جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ باشلىقلار سۆھبىتى ئارقىلىق ئۆزئارا ئىشىنىشنى يەنىمۇ كۈچەيتىشنى ئۈمىد قىلدى. «ياپونىيە ئىقتىساد خەۋەرلىرى» گېزىتىنىڭ باش ماقالىسىدە مۇنداق دېيىلدى: جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنىڭ ياخشىلىنىشى ۋە مۇقىم بولۇشى ئاسىيا ۋە تىنچ ئوكيان رايونىدىكى دۆلەتلەر ئۈچۈن ئېيتقاندا، چوڭ ياخشى ئىش، ياپونىيە ئۈچۈن ئېيتقاندىمۇ قارشى ئېلىشقا ئەرزىيدىغان ئىش.

«يۇمىئۇرى خەۋەرلىرى» گېزىتى ئېلان قىلغان «ئامېرىكا بىلەن جۇڭگو ئىجابىي چوڭ دۆلەت مۇناسىۋىتىنى ئورناتتى» سەرلەۋھىلىك باش ماقالىدە مۇنداق دېيىلدى: جۇڭگو ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش لۇشىيەننى يولغا قويۇش ئارقىلىق، ئىقتىسادنى تېز ئاشۇردى، بارغانسېرى ئۈزۈنگە ئىشىنىدىغان بولدى، رەئىس جياڭ زېمىن زىيارەتتە بولۇش ئۈچۈن 26 - ئۆكتەبىر ئامېرىكىغا يولۇرۇپ كەتتى، بۇ 2 چوڭ دۆلەتنىڭ پائال سۆزلىشىش ئارقىلىق زىيارەتتە نەتىجە قازىنىشنى ئۈمىد قىلىمىز.

سىنگاپوردا چىقىدىغان «بىرلەشمە ئەنگەلىك گېزىتى» 27 - ئۆكتەبىر باش ماقالە باستى. باش ماقالىدە مۇنداق دېيىلدى: جياڭ زېمىننىڭ ئامېرىكىدىكى دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتى «يېقىنقى 10 نەچچە يىلدىن بۇيانقى جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىدىكى ئەڭ زور ۋەقە». باش ماقالىدە مۇنداق دەپ قارالدى: جياڭ زېمىننىڭ بۇ قېتىم ئامېرىكىدىكى زىيارىتىنىڭ «مۇھىملىقى ۋە كىشىلەرنىڭ دىققىتىنى جەلپ قىلىش دەرىجىسى»نى 1979- يىلى دېڭ شىياۋپىڭنىڭ ئامېرىكىدىكى زىيارىتى بىلەن سېلىشتۇرۇشقا بولىدۇ.

مالايسىيادا چىقىدىغان «جەنۇبىي ئوكيان سودا گېزىتى»نىڭ 27 - ئۆكتەبىردىكى «جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنىڭ يېڭى رامكىسى ئۈستىدە ئىزدىنىش» سەرلەۋھىلىك ئىمزالىق ماقالىسىدە مۇنداق دېيىلدى: جۇڭگو بىلەن ئامېرىكا دۇنيا ئىشلىرىدا ئوخشاش بولمىغان دەرىجىدە مەنپەئەت ۋە تەسىرگە ئىگە، جۇڭگو- ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنىڭ ياخشى تەرەپكە قاراپ تەرەققىي قىلىشى پۈتكۈل دۇنيا ۋەزىيىتىگە چوڭقۇر تەسىر كۆرسىتىدۇ. جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ مۇقىم، ساغلام بولغان مۇناسىۋىتى ئورنىتىشى ئاسىيا - تىنچ ئوكيان رايونىنىڭ ھەمكارلىقى ۋە تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشكە پايدىلىق بولۇپلا قالماستىن، بەلكى دۇنيانىڭ تىنچلىقىنى قوغداشتا ئاكتىپ رول ئوينايدۇ.

ھىندونېزىيە مەتبۇئات ساھەسىمۇ 27 - ئۆكتەبىر رەئىس جياڭ زېمىننىڭ ئامېرىكىدىكى زىيارىتى توغرىسىدا ئارقا - ئارقىدىن باش ماقالە ئېلان قىلدى. ئۇلار مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: جياڭ زېمىننىڭ ئامېرىكىدىكى سەپىرى جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ بىر- بىرىنى تېخىمۇ ياخشى چۈشىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ۋە ئاسىيا - تىنچ ئوكيان رايونىنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك تىنچلىقىنى قوغداش ئۈچۈن يول ھازىرلايدىغان بىر قېتىملىق ئىنتايىن ياخشى پۇرسەت.

ھىندونېزىيىنىڭ تىراژى ئەڭ كۆپ «كومپاس» گېزىتىنىڭ باش ماقالىسىدە مۇنداق دېيىلدى: جۇڭگو، ئامېرىكا رەھبەرلىرىنىڭ يېقىنقى سۆزلىرىدىن قارىغاندا، 2 تەرەپ دوستانە ئۇتۇشۇنى ھەم ئالغا قاراش پوزىتسىيەسىنى قوللىنىشنى ئۈمىد قىلىدىكەن. جۇڭگومۇ، ئامېرىكىمۇ 2 دۆلەت ئوتتۇرىسىدا بىرمۇنچە مەسىلىلەردە ئورتاق نۇقتىغا ئىگە ئىكەنلىكىنى تونۇدى. رەئىس جياڭ زېمىننىڭ بۇ قېتىمقى سەپىرىنىڭ مەقسىتى ئامېرىكا زۇڭتۇڭى كلىنتون بىلەن 2 تەرەپنىڭ كەلگۈسىدىكى ھەمكارلىق مەسىلىسىنى نۇقتىلىق مۇھاكىمە قىلىشتىن ئىبارەت. شۇڭا جياڭ زېمىن بىلەن كلىنتوننىڭ ئالىي دەرىجىلىكلەر سۆھبىتىنىڭ نەتىجىسى ئىنتايىن مۇھىم.

ياپونىيە باش ۋەزىرى رەئىس جياڭ زېمىننىڭ ئامېرىكىدا زىيارەتتە بولۇشىنى ئالقىشلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دۇڭجىڭ، 27 - ئۆكتەبىر تەپسىلاتى. ياپونىيە باش ۋەزىرى چياۋبىن لۇكتەيلاك 27 - ئۆكتەبىر چۈشتىن كېيىن باش ۋەزىر ئوردىسىدا سۆھبەت بايان قىلىپ، رەئىس جياڭ زېمىننىڭ ئامېرىكىدا زىيارەتتە بولۇشىنى ئالقىشلىدى.

ياپونىيە كيودو ئاگېنتلىقى بىلەن ئېقىم مەسىلىسىرى ئاگېنتلىقىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، چياۋبىن ياپونىيە دۆلەت مەجلىسىدە مۇخبىرلار ئۈمىكىگە رەئىس جياڭ زېمىننىڭ ئامېرىكىغا قىلغان زىيارىتى ئۈستىدە سۆھبەت بايان قىلغاندا جۇڭگو، ئامېرىكا، ياپونىيە مۇناسىۋىتىدە جۇڭگو، ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنى ياخشىلاشنىڭ مۇھىملىقىنى تەكتلىگەن.

چياۋبىن مۇنداق دېدى: ئىلگىرى ياپونىيە- ئامېرىكا، ياپونىيە - جۇڭگو ۋە ئامېرىكا - جۇڭگو مۇناسىۋىتىنىڭ مۇقىم بولۇشى مۇشۇ رايوننىڭ تەرەققىياتىغا پايدىلىق، دەپ قاراپ كەلگەنىدىم، ھازىرمۇ شۇنداق دەپ قارايمەن. ياپونىيە بىلەن ئامېرىكا ئوتتۇرىسىدا ئايرىم مەسىلىلەر ساقلىنىۋاتقان بولسىمۇ، لېكىن مۇناسىۋىتى مۇقىم. ياپونىيە بىلەن جۇڭگو تىرىشچانلىق كۆرسىتىۋاتىدۇ، لى پېڭ زۇڭلى پات ئارىدا زىيارەتكە كېلىدۇ، بۇ 2 دۆلەت مۇناسىۋىتىنى تېخىمۇ مۇستەھكەملەيدۇ.

ئۇ مۇنداق دېدى: ئامېرىكا - جۇڭگو مۇناسىۋىتىنىڭ ھازىرقى ھالىتىدە رەئىس جياڭ زېمىننىڭ ئامېرىكىدا زىيارەتتە بولۇشىنى قارار قىلغانلىقى ياخشى ئىش.

ياپونىيە ھۆكۈمەت ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى جۇڭگو - ياپونىيە مۇناسىۋىتىنى ياخشىلاشنى ئۈمىد قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، توكيو، 27 - ئۆكتەبىر تەپسىلاتى. ياپونىيە ھۆكۈمەت ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى ئوكادا ياسۇئاكى 27 - ئۆكتەبىر توكيودا ئېلىپ بارغان سۆھبەتتە جۇڭگو - ياپونىيە مۇناسىۋىتىنى ياخشىلاشنى ئۈمىد قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈرگەن.

ئوكادا ياسۇئاكى ئۆزىنىڭ ئامېرىكىغا بارغان زىيارىتى جەريانىدا ئامېرىكا دۆلەت مەجلىسى ۋەكىللەر پالاتاسى سپىكېرى نيۇت گىڭرىچ بىلەن ئۇچرىشىپ، ئۇنىڭ بىلەن جۇڭگو - ياپونىيە مۇناسىۋىتى ھەققىدە پىكىر ئالماشتۇرغان.

ئوكادا ياسۇئاكى ئۆزىنىڭ ئامېرىكىغا بارغان زىيارىتى جەريانىدا ئامېرىكا دۆلەت مەجلىسى ۋەكىللەر پالاتاسى سپىكېرى نيۇت گىڭرىچ بىلەن ئۇچرىشىپ، ئۇنىڭ بىلەن جۇڭگو - ياپونىيە مۇناسىۋىتى ھەققىدە پىكىر ئالماشتۇرغان.

دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى جاڭ دېگۇاڭ جۇڭگو بىلەن روسىيىنىڭ 5 - قېتىملىق ئالىي دەرىجىلىكلەر ئۈچرىشىشى ئۇستىدە توختالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 27 - ئۆكتەبىر تەپسىلاتى. دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى جاڭ دېگۇاڭ بۈگۈن رەئىس جياڭ زېمىننىڭ تەكلىپىگە بىنائەن روسىيە زۇڭتۇڭى يېلتسىننىڭ نويابىرنىڭ باشلىرىدا جۇڭگودا دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتىدە بولىدىغانلىقىنى جاكارلىدى. بۇ، جۇڭگو بىلەن روسىيىنىڭ 5 - قېتىملىق ئالىي دەرىجىلىكلەر ئۈچرىشىشى. ئۇ مۇنداق دېدى: ھەر خىل تەييارلىق خىزمەتلەر ھازىر ئاخىرلاشتى. زىيارەت مەزگىلىدە 2 تەرەپ قوشما بايانات ئېلان قىلىدۇ ھەم كۆپ خىل 2 تەرەپلىك ھەمكارلىق كېلىشىمى ئىمزالايدۇ. 2 دۆلەت رەھبەرلىرى جۇڭگو - روسىيە مۇناسىۋىتى تەرەققىياتىنىڭ تەجرىبىلىرى ۋە نەتىجىلىرىنى يەكۈنلەيدۇ ھەم جۇڭگو بىلەن روسىيىنىڭ ئىستراتېگىيەلىك ھەمكارلىق، شېرىكلىك مۇناسىۋىتىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك تەرەققىياتى ۋە زور خەلقئارا مەسىلىلەر توغرىسىدا پىكىر ئالماشتۇرىدۇ.

ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو بىلەن روسىيىنىڭ 5 - قېتىملىق باشلىقلار ئۇچرىشىشى 2 دۆلەت مۇناسىۋىتىنى يەنىمۇ كۈچەيتىدۇ، ھازىرقى خەلقئارا ۋەزىيەت ۋە خەلقئارا مۇناسىۋەتنىڭ تەرەققىياتى ئۈچۈنمۇ ئىجابىي تەسىر كۆرسىتىدۇ. جۇڭگو بىلەن روسىيىنىڭ 21 - ئەسىرگە يۈزلەنگەن ئىستراتېگىيىلىك ھەمكارلىق، شېرىكلىك مۇناسىۋىتىنىڭ بىر - بىرىگە ھۆرمەت قىلىش، باراۋەر بولۇش، ئىشىنىش ئاساسىدا ئۇمۇمۇم ئېتىراپ قىلغان خەلقئارا مۇناسىۋەت مىزانى بويىچە، 2 تەرەپ بەلگىلىگەن يول بىلەن ئۈزلۈكسىز ئالغا ئىلگىرىلىشى 2 مەملىكەت خەلقىنىڭ تۆپ مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن، ھەرقايسى ئەللەرنىڭ دۇنيا تىنچلىقىنى قوغداش، خەلقئارا ھەمكارلىقنى ئىلگىرى سۈرۈش مەسئۇلىيىتىنى ئورتاق ئۈستىگە ئېلىشىغا پايدىلىق، تىنچ، مۇقىم، ئادىل، مۇۋاپىق خەلقئارا سىياسىي، ئىقتىسادىي يېڭى تەرتىپ ئورنىتىشقا پايدىلىق.

جۇڭگو گۈنىپىگە سېتىپ بەرگەن تۇنجى يولۇچىلار ئايروپىلانى كوناكرىغا بارىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئابىجان، 26- ئۆكتەبىر تەپسىلاتى. كوناكرى خەۋىرى. گۈنىپىنىڭ پايتەختى كوناكرى ئايرودرومىدا 26 - ئۆكتەبىر تەنتەنلىك قارشى ئېلىش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈلۈپ، جۇڭگو گۈنىپىگە سېتىپ بەرگەن تۇنجى يولۇچىلار ئايروپىلانىنىڭ كوناكرىغا كەلگەنلىكى قارشى ئېلىندى.

جۇڭگو ئاۋىئاتسىيە تېخنىكا ئىمپورت - ئېكسپورت شىركىتى گۈنىپە ئاۋىئاتسىيە شىركىتىگە سېتىپ بەرگەن تۇنجى «Y7-100» بەلگىلىك يولۇچىلار ئايروپىلانى شۇ كۈنى چۈشتىن كېيىن سائەت 4 تىن 30 مىنۇت ئۇچۇپ كوناكرىغا قونۇپ توختىدى. بۇ جۇڭگو بىلەن گۈنىپىنىڭ خەلق ئاۋىئاتسىيە قاتنىشى ساھەسىدىكى ھەمكارلىقنىڭ يېڭى سەھىپە ئېچىلغانلىقىدىن دېرەك بېرىدۇ. گۈنىپىنىڭ مالىيە، ئىقتىساد مىنىستىرى فۇفانا، قورال - ياراغ مىنىستىرى دىيالو قاتارلىق ھۆكۈمەتنىڭ مۇھىم ئەمەلدارلىرى، جۇڭگونىڭ گۈنىپىدە تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى كۇك مىڭخوي ۋە گۈنىيە ئاۋىئاتسىيە شىركىتىنىڭ مەسئۇللىرى قاتارلىق بىرنەچچە يۈز ئالاقىدار ئەربابلار ئايروپىلانىنى ئۈتكۈزۈۋېلىش مۇراسىمىغا قاتناشتى.

ساسۇ قەسەم بېرىپ كونگونىڭ زۇكتۇچى بولدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، كېنشاسا، 25 - ئۆكتەبىر تەپسىلاتى. براززاۋىل خەۋىرى. كونگونىڭ سابىق زۇكتۇچى ساسۇ مۇشۇ ئاينىڭ 25 - كۈنى بۇ دۆلەتنىڭ پايتەختى براززاۋىلدىكى پارلامېنت بىناسىدا قەسەم بېرىپ زۇكتۇچى بولدى، مىللىي يارىشىشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ۋە دۆلەتنى قايتا گۈللەندۈرۈش ئۈچۈن، تېزدىن مىللىي ئىتتىپاقلىق ھۆكۈمىتى قۇرىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

ساسۇ ۋەزىپە تاپشۇرۇۋېلىش مۇراسىمىدا سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: ئۆتكەن 5 يىلدا ئۇ مۇنداق دېدى: ئۆتكەن 5 يىلدا ئۇمۇمۇم ئىتتىپاقلىق خەلقئارا مۇناسىۋەت مىزانى بويىچە، 2 تەرەپ بەلگىلىگەن يول بىلەن ئۈزلۈكسىز ئالغا ئىلگىرىلىشى 2 مەملىكەت خەلقىنىڭ تۆپ مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن، ھەرقايسى ئەللەرنىڭ دۇنيا تىنچلىقىنى قوغداش، خەلقئارا ھەمكارلىقنى ئىلگىرى سۈرۈش مەسئۇلىيىتىنى ئورتاق ئۈستىگە ئېلىشىغا پايدىلىق، تىنچ، مۇقىم، ئادىل، مۇۋاپىق خەلقئارا سىياسىي، ئىقتىسادىي يېڭى تەرتىپ ئورنىتىشقا پايدىلىق.

ساسۇ دىپلوماتىيە توغرىسىدا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: كونگو ئۆزى بىلەن دوستلۇق - ھەمكارلىق ۋە ئىناق قوشنىدارچىلىق مۇناسىۋىتىنى ساقلاپ كېلىۋاتقان دۆلەتلەر بىلەن مۇناسىۋەتنى يەنىمۇ راۋاجلاندۇرىدۇ.

يېڭى ھۆكۈمەت ئەزالىرى ئىشلەۋاتقان ئىشخانىلارنى ئايلاندى

ئۆكتەبىر ئاخىرىدا ئىسرائىلىيە يېڭى ھۆكۈمەت ئەزالىرى ئىشلەۋاتقان ئىشخانىلارنى ئايلاندى

ئاۋسترالىيە ئاۋىئاتسىيە شىركىتى ئاۋسترالىيە - ئامېرىكا ئاۋىئاتسىيە شىركىتىنى ئالدى

ئاۋسترالىيە ئاۋىئاتسىيە شىركىتى ئاۋسترالىيە - ئامېرىكا ئاۋىئاتسىيە شىركىتىنى ئالدى

ياۋروپا جۇڭگوغا ياساپ بەرگەن تۇنجى خەۋەرلىشىش سۈنئىي ھەمراھى جۇڭگو تەرەپكە تاپشۇرۇپ بېرىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، گاۋيا (فرانسىيە)، 26- ئۆكتەبىر تەپسىلاتى. سەپىر - 3B» تىپلىق راكېتا ئارقىلىق قوۋۇپ بېرىلىدىغان ياۋروپا جۇڭگو ئالاقە سۈنئىي ھەمراھى جۇڭگو تەرەپكە تاپشۇرۇپ بېرىلدى.

ياۋروپا جۇڭگو ئالاقە سۈنئىي ھەمراھى ئاساسلىقى ئالاقە، ئۇچۇر ئالماشتۇرۇش، ئىنتېرنېت قاتارلىق ساھەلەرگە مۇلازىمەت قىلىدۇ. ئۇ ياۋروپا ئالاقە سۈنئىي ھەمراھى ئىچىدە ئەڭ چوڭ بولۇپ، ئۇزۇنلۇقى 5.3 مېتىر، دىئامېتىرى 2.9 مېتىر، ئېغىرلىقى 2.5 تونا كېلىدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، گانا (فرانسىيە)، 26-ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. فرانسىيە ئالىم ئاۋىئاتسىيە شىركىتى يېقىندا جۇڭگو «شىننو» سۇنئىي ھەمراھ خەۋەرلىشىش چەكلىك شىركىتىگە ياۋروپا جۇڭگوغا ياساپ بەرگەن تۆنجى خەۋەرلىشىش سۇنئىي ھەمراھىـ«شىننو-1» ناملىق سۇنئىي ھەمراھنى تاپشۇرۇپ بەردى..

سۇنئىي ھەمراھنى تاپشۇرۇپ بېرىش - ئىمزا قويۇش مۇراسىمى فرانسىيە ئالىم ئاۋىئاتسىيە شىركىتى گانا سۇنئىي ھەمراھ ياساش مەركىزىدە ئۆتكۈزۈلدى، جۇڭگو «شىننو» سۇنئىي ھەمراھ خەۋەرلىشىش چەكلىك شىركىتىنىڭ زۇڭشەيى لى خۇا ۋە گانا سۇنئىي ھەمراھ ياساش مەركىزىنىڭ مۇدىرى ھېنرى سارا «شىننو سۇنئىي ھەمراھىنىڭ زاۋۇتتىن چىقىشىنى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىش، تەكشۈرۈپ باھالاش گۇرۇھىنامىسى»گە ئىمزا قويدى. جۇڭگو ئالىم قاتنىشى سانائىتى باش شىركىتىنىڭ مۇئاۋىن باش دىرېكتورى بەي بەيبىر بىلەن جۇڭگولۇق مۇتەخەسسىلەردىن تەشكىللەنگەن يۇقىرى دەرىجىلىك تەكشۈرۈپ باھالاش ئۆسكى ئىمزا قويۇش مۇراسىمىغا قاتناشتى.

«شىننو-1» ناملىق سۇنئىي ھەمراھ كېلەر يىلنىڭ 1-پەسلىدە جۇڭگونىڭ شىچاڭ شەھىردە «ئۇزۇن سەپەر-B 3» تېپلىق راكېتا تارقىلىق قويۇپ بېرىلىدۇ، سۇنئىي ھەمراھنىڭ قويۇپ بېرىلگەندىكى ئېغىرلىقى 2830 كىلوگرام، ئوربىتىغا كىرگەندىكى ئېغىرلىقى 1630 كىلوگرام، ئېگىزلىكى 3.7 مېتىر، قانىتىنىڭ ئېچىلىش كەڭلىكى 26 مېتىر، سۇنئىي ھەمراھقا 24 لىنىيىلىك، 21 ۋاتلىق، C دولقۇنلۇق ئۇلاپ تارقىتىش ئۇسكۇنىسى، 14 لىنىيىلىك، 97 ۋاتلىق، K U دولقۇنلۇق ئۇلاپ تارقىتىش ئۇسكۇنىسى قاتارلىقلار، ئۇنىڭ ئوربىتىدىكى ئىشلەش ئۆمرى 15 يىل. بۇ 2 دولقۇن جۇڭگونىڭ بارلىق زېمىننى قاپلايدۇ، بۇنىڭ ئېچىدىكى C دولقۇنىنىڭ قاپلايدىغان رايونلىرى يەنە ھىندونېزىيە بىلەن ھىندېچىنى يېرىم تارىلىنى ئۆزگىچە ئالىدۇ.

بۇ سۇنئىي ھەمراھنى «شىننو» سۇنئىي ھەمراھ خەۋەرلىشىش شىركىتىنىڭ ھاۋالىسىگە ئاساسەن، فرانسىيە ئالىم ئاۋىئاتسىيە شىركىتى، گېرمانىيە دېموكراتىك رېسپۇبلىكىسى ئالىم ئاۋىئاتسىيە شىركىتىنىڭ بالا شىركىتى- دونىل سۇنئىي ھەمراھ سىستېمىسى شىركىتى، گېرمانىيە ئاۋىئاتسىيە ئالىم قاتنىشى شىركىتى ياسىغان. فرانسىيە ئالىم ئاۋىئاتسىيە شىركىتى 1995 - يىلى 8 - ئايدا خەلقئارالىق خېرىدار چاقىرىشتا-خېرىدارلىققا تاللىنىپ، مەزكۇر تۇرنى ھۆددىگە ئالغان باش سودىگەر سۈپىتىدە سۇنئىي ھەمراھنى ياساشقا مەسئۇل بولغان.

يا پونىيە ھۆكۈمەت تىشخانىسىنىڭ مۇدىرى جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنىڭ راۋاجلىنىشىنى ئۈمىد قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دۆڭجىك، 27 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. ياپونىيە كېيودو ئاگېنتلىقىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، ياپونىيە ھۆكۈمەت تىشخانىسىنىڭ مۇدىرى سۇنگاكى جىيەنزاۋ 27 -ئۆكتەبىر ئۆتكۈزۈلگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا سۆز قىلىپ، رەئىس جياڭ زېمىننىڭ ئامېرىكىدىكى زىيارىتىنىڭ ئىجابىي نەتىجىگە ئېرىشىشىنى ئۈمىد قىلغان.

سۇنگاكى مۇنداق دېگەن: ياپونىيە، ئامېرىكا، جۇڭگونىڭ ياخشى ھەم مۇقىم بولغان مۇناسىۋەتىنى ساقلىشى ئاسىيا - تىنچ ئوكيان رايونىنىڭ گۈللىنىشىدە كەم بولسا بولمايدىغان شەرت، ياپونىيە ئامېرىكا - جۇڭگو مۇناسىۋىتىنىڭ رەئىس جياڭ زېمىننىڭ بۇ قېتىمقى ئامېرىكىدىكى زىيارىتى ئارقىلىق يەنمۇ كۆچەيىشىنى ئالقىشلايدۇ.

پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيە بىخەتەرلىك ھەمكارلىقىنى ئۇمۇمىيۈزلۈك ئەسلىگە كەلتۈرۈشنى قارار قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم، 22 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. ئىسرائىلىيە رادىئوسىنىڭ 22 - ئۆكتەبىر ئاگلىتىشىغا قارىغاندا، پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيە ئۆزئارا قالغىنىغا نەچچە ئاي بولغان بىخەتەرلىك ھەمكارلىقىنى ئۇمۇمىيۈزلۈك ئەسلىگە كەلتۈرۈشنى قارار قىلغان - پەلەستىن - ئىسرائىلىيە تىنچلىق سۆھبىتى خىزمەت گۇرۇپپىسى بىخەتەرلىك مەسىلىسى توغرىسىدا سۆھبەتلىشىدىكەن.

ئامېرىكىنىڭ ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق سۆھبىتى بويىچە پەۋقۇلئادده ياراشتۇرغۇچىسى روسىنىڭ ياراشتۇرۇشى ئاستىدا پەلەستىن ئاپتونومىيە ھۆكۈمىتىنىڭ رەئىسى ئەرافات بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى مودىكاي 21 - ئۆكتەبىر كەچتە ئىسرائىلىيە بىلەن گازا چېگرىلىنىدىغان ئېغىزدا بىخەتەرلىك ھەمكارلىقى مەسىلىسى توغرىسىدا 2 سائەتتىن كۆپرەك ئۆچراشقان.

مىسسىر «چولپان - 97» بىرلەشمە ھەربىي مانېۋىرىنى ئۆتكۈزۈشكە باشلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، قاھىرە، 25- ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. «چولپان - 97» بىرلەشمە ھەربىي مانېۋىرى 25- ئۆكتەبىر مىسىرنىڭ پايتەختى قاھىرىنىڭ غەربىي شىمالىدىن تەخمىنەن 300 كىلومېتىر يىراقلىقتىكى ئوتتۇرا دېڭىز بويىدىكى رايوندا ئۆتكۈزۈلۈشكە باشلىدى، ئامېرىكا دېڭىز ئارمىيىسىنىڭ قۇرۇقلۇقتا جەڭ قىلغۇچى 500 خادىمى ھەم مىسىر، فرانسىيە، ئەنگلىيە ۋە ئىتالىيىنىڭ قىسمىلىرى 2 سائەت ئۇچىدە قۇرۇقلۇققا چىقىش مانېۋىرى ئېلىپ بارىدى.

جۇڭگونى ئۆز ئىچىگە ئالغان 22 دۆلەتنىڭ ھەربىي كۆزەتكۈچىلىرى مانېۋىرنى كۆردى.

سۇرىيە زۇڭتۇڭى روسىيىنىڭ ئوتتۇرا شەرقتە تىنچلىقنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش يولىدا رول ئويناشنى ئۈمىد قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دەمەشق، 25 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. سۇرىيە زۇڭتۇڭى ئاساد 25 - ئۆكتەبىر بۇ يەردە زىيارەتكە كەلگەن روسىيىنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى پرىماكوۋ بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق دېدى: سۇرىيە ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك تىنچلىق يۈنىلىشىگە قاراپ راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن، روسىيىنىڭ ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش يولىدا رول ئويناشنى قارشى ئالىدۇ.

ئاساد مۇنداق دېدى: سۇرىيە ئىلگىرى ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسى ئۈچۈن ئاكتىپ تۆھپە قوشقان، ھازىر سۇرىيە ھاسسل قىلىنغان كېلىشىم ئاساسىدا تىنچلىق سۆھبىتىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشكە تەييار.

پرىماكوۋ كۆرۈشۈشتە مۇنداق دېدى: روسىيە ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىنى تەشەببۇس قىلغۇچى دۆلەتلەرنىڭ بىرى، سۈپىتىدە بۇ مۇساپىگە باشتىن ئاخىر كۆڭۈل بۆلۈپ كەلدى، روسىيە بۇ تىنچلىق مۇساپىسىنىڭ بەلگىلەنگەن نىشانغا يېتىشىگە تۈرتكە بولۇشنى خالايدۇ.

ئالبانىيىنىڭ تۇنجى زۇڭتۇڭى ئاريا گۇناھسىز، دەپ ھۆكۈم قىلىندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، تىرانا، 21- ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. تىراناسوت كوللېگىيىسى 20- ئۆكتەبىر ئالبانىيىنىڭ تۇنجى زۇڭتۇڭى، ئالبانىيە ئەمگەك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ سابىق 1- شۇجىسى ئاريانى گۇناھسىز، دەپ ھۆكۈم قىلدى.

تىرانا سوت كوللېگىيىسى ئاريا سوتنا ھازىر بولمىغان ئەھۋالدا سوتنىڭ ئاريانىڭ «نەسلىنى قۇرۇتۇش جىنايىتى ئوتتۇرىسىگەنلىكىنى ھەم ئۇنى ئىنسانىيەتكە قارشى تۇرۇش جىنايىتى ئوتتۇرىدى، دەپ ئەيىبلەپ سوتلاشنى توختىتىش» كېرەك دەپ قارىغانلىقىنى جاكارلىدى. سوت ئاريانى گۇناھسىز، دەپ جاكارلىغاندىن كېيىن، ئاريانىڭ ئادۇوكاتى شۇبتسىيدە سەرگەردان بولۇپ يۈرۈۋاتقان ئاريانىڭ يېقىندا دۆلتىگە قايتىپ كېلىدىغانلىقىنى ئېيتتى.

ئاريا بۇ يىل 72 ياشتا، 1985- يىلدىن 1991- يىلىغىچە ئالبانىيە ئەمگەك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 1- شۇجىسى بولغان، 1991- يىلدىن 1992- يىلىغىچە ئالبانىيىنىڭ زۇڭتۇڭى بولغان.

ئاريا بىلەن بىرلىكتە نەسلىنى قۇرۇتۇش ۋە ئىنسانىيەتكە قارشى تۇرۇش جىنايىتى ئوتتۇرىدى، دەپ ئەيىبلەنگەن باشقا 36 نەپەر سابىق ئەمگەك پارتىيىسىنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك ئەمەلدارىمۇ يېقىنقى بىر قانچە ھەپتە ئىچىدە ئارقا- ئارقىدىن ئالبانىيە ئاخىرقى سوتى تەرىپىدىن گۇناھسىز دەپ جاكارلانغاندى.

ئېلانلار

ئۇرۇمچى شەھەرلىك ئۆي باشقۇرۇش ئىدارىسىدىن 1993 - يىل 9 - ئاينىڭ 3- كۈنى بۆلۈپ بېرىلگەن 0021630 نومۇرلۇق ئۆي - مۇلۇك گۇۋاھنامىسىنى يوقاتتىم. ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

* * * * * * * * *

ئۇرۇمچى شەھەرلىك خەلق سوت مەھكىمىسىدىن بېرىلگەن 650109082 نومۇرلۇق سېرىك نامىدىكى خىزمەت كىنىشكىسى بىلەن ۋەزىپە ئىجرا قىلىش كىنىشكىسى ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

يولداش فاڭ يىنىڭ جەستى بېيجىڭدا كۆيدۈرۈلدى

(بېشى 1 - بەتتە)

چۈشتىن ئىلگىرى سائەت 10لاردا ماتەم مۇزىكىسى ساداسى ئىچىدە چياۋشى، لى رۇيخۇمەن، لىيۇخۇاچاڭ، خۇجىنتاۋ، لى لەنچاڭ، تيەن جيۇن، جاڭ ۋەننيەن، لوگەن، ۋۇيى، ۋەن لى، سۇڭ پىڭ، جاڭ جىن، ۋاڭ خەنبىن، چىن مۇخۇا، فېي شاۋتۇڭ، لېي جيېچيۇڭ، ۋاڭ بىڭچيەن، ۋاڭ گۇاڭيىڭ، چىڭ سيۇمەن، لۇجياشى، بۇخې، سۇڭ جيەن، لى گۇيشيەن، ئىسمائىل ئەھمەد، ۋۇشۇچيەن، ۋاڭ جاۋگو، ئافېي ئاۋاڭجېنمېي، خۇڭ شۇجى، چيەن جىڭيىڭ، جۇگۇاڭيا، ۋەن گوچۇمەن، لى دېشىڭ، خۇاڭ خۇا، گۇمۇ، ۋاڭ ئېنماۋ، جىڭ تيەنشياڭ، لىيۇفۇجى قاتارلىق يولداشلار يولداش فاڭ يىنىڭ جەسىتىنىڭ ئالدىغا كېلىپ سۆكۈتتە تۇرۇپ تەزىيە بىلدۈردى، پارتىيە ۋە خەلقنىڭ ئىشلىرى ئۈچۈن پۈتۈن ھاياتىنى تەقدىم قىلغان بۇ ئىنقىلابچىغا 3 قېتىم تەزىم قىلدى ۋە ئاخىرقى قېتىم ۋىداشلاشتى. ئۇنىڭدىن كېيىن ئۇنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرى بىلەن بىر - بىرلەپ قول ئېلىشىپ كۆرۈشۈپ، ئۇلاردىن سەممىي ھال سورىدى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى ئىشخانىسى، گوۋۇيۈەن ئىشخانىسى، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەش ئىشخانىسى، مەركىزىي كومىتېتقا قاراشلىق ئالاقىدار مىنىستىرلىك - كومىتېتلار ۋە بېيجىڭدىكى ھەرقايسى ئورۇنلارنىڭ رەھبەرلىرى ۋە يولداش فاڭ يىنىڭ ھايات ۋاقتىدىكى دوستلىرى، يۇرتىنىڭ ۋەكىللىرىمۇ ئۇنىڭ بىلەن ۋىداشلاشتى.

يولداش فاڭ يىنىڭ كېسىلى ئېغىرلاشقان مەزگىلدە ۋە ئۇ ۋاپات بولغاندىن كېيىن جياڭ زېمىن، لى پىڭ، جۇرۇڭجى، ۋېي جيەنشىڭ، رۇڭ يىرېن، دىڭ گۇەنگېن، لى تيېيىڭ، ۋۇباڭگو، ۋۇگۇەنجىڭ، چى خاۋتيەن، جياڭ چۇنيۇن، جياچىڭلىن، چيەن چىچېن، ۋېن جياباۋ، شيې فېي، زېڭ چىڭخۇڭ، زۇجياخۇا، ياڭ شياڭكۇن، بويبو، سۇڭ رېنچيۇڭ، نى جىفۇ، سۇن چىمىڭ، لى شىمىڭ، بابالاگىلىلياگجې، تۇمۇر داۋامەت، ۋۇجيېپىڭ، چېن جۇنشىڭ، پىڭ پېيىۋن، رېن جيەنشىن، يې شۇەنپىڭ، ياڭ رۇدەي، سەيىدىن ئەزىزى، ياڭ جىگرېن، دىڭ جاۋشياڭ، جاۋفۇچۇ، باجىن، چيەن شۇسەن، چيەن ۋېيچاڭ، خۇشىڭ، سۇبۇچىڭ، دىڭ گۇاڭشۇن، دۇڭ يىنچۇ، سۇن فۇلىن، ئەن زىجېي، خۇيىگدۇڭ، ماۋەنچى، خې لۇلېي ۋە ۋاڭ پىڭ، ۋۇشيۇچۇەن، لىيۇلەنتاۋ، يۇي چيۇلى، جاڭ جىنفۇ، جاڭ ئەيىمىڭ، دۇەن جۇنيى، گېڭ بياۋ، جى فېڭپېي، خۇاڭ خوچىڭ، شى جۇڭشۇن، فېڭ چۇڭ، يې پېي، ۋاڭ فاڭ، ياڭ چىگۇۋ، لۇي جىگساۋ، ۋاڭ فېڭ، ۋاڭ خېشۇ، ياڭ بەيىمىڭ قاتارلىق يولداشلار دوختۇرخانىغا بېرىپ يوقلىغان ياكى ھەر خىل شەكىللەر ئارقىلىق ئۇنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرىدىن سەممىي ھال سورىغاندى.

يولداش فاڭ يى ۋاپات بولغاندىن كېيىن ۋېيتنام ھۆكۈمىتىنىڭ زۇڭلىسى پەن ۋېنكەي، ۋېيتنام كومموپىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ مەسلەھەتچىسى پەن ۋېنتۇڭ، ۋېيتنام - جۇڭگو دوستلۇق جەمئىيىتىمۇ تەزىيە تىلېگرامىسى ئەۋەتىپ ئىكەنلىكىنى بىلدۈردى.

ئادرېس: ئۇرۇمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇڭ، پارچە باھاسى: 25 پۇڭ (گېزىتنىڭ تەزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 日 报 （维吾尔文）

（بۇ سان 6 بەت）

1997 - يىل
ئۆكتەبىر
29
چارشەنبە

ئۇرۇمچىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزى ۋە كېچىسى ئوچۇق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا 1 - 12 °C بولىدۇ. 3 بال شامال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش نومۇرى: CN 65——0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى(ۋاكالەت نومۇرى: 1——57)

خۇاڭخې دەريا سىنىڭ شياۋلاڭدى سۇ ئىنشائاتى تۈگۈن قۇرۇلۇشىنىڭ دەريا ئېقىنىنى توسۇش مۇراسىمىدا

لى پېڭ زۇڭلىنىڭ سۆزلىگەن سۆزى

خانىملار، ئەپەندىلەر، يولداشلار!

بۈگۈن شياۋلاڭدى قۇرۇلۇشىدا ئېقىن ئۆزگەرتىلىدە مۇۋەپپەقىيەتلىك توسۇلدى. بۇ، شياۋلاڭدى قۇرۇلۇشىدا مۇھىم باسقۇچلۇق نەتىجە قولغا كەلتۈرۈلگەنلىكىدىن دېرەك بېرىدۇ ھەم دۆلىتىمىزنىڭ خۇاڭخې دەريا سىنى تىزگىنلەش يولىدا خۇشاللىنارلىق يەنە بىر قەدەم تاشلىغانلىقىنى چۈشەندۈرۈپ بېرىدۇ. مەن پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەنگە ۋاكالىتەن ئېقىنىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك توسۇلغانلىقىنى قىزغىن تەبرىكلەيمەن! شياۋلاڭدى قۇرۇلۇشىغا قاتنىشىۋاتقان جۇڭگولۇق، چەت ئەللىك قۇرغۇچىلاردىن سەمىمىي ھال سورايمەن. خېنەن، سەنشى ئۆلكىلىرىدىكى خەلق ئامما-سىنىڭ قۇرۇلۇشىنى قوللىغانلىقىغا سەمىمىي رەھمەت ئېيتىمەن!

1997 - يىلى ئېلىمىز تارىخىدىكى خاسىيەتلىك 1 يىل بولدى، شياڭگاڭ ۋەتەن قوينىغا قايتۇرۇپ كېلىنىپ، 100 مىليونلىغان خەلق شاد-خۇراملىقا چۆمدى. پارتىيە 15-قۇرۇلتىيى غەلىبىلىك ئېچىلىپ، ئېلىمىزنىڭ نىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشى ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئەسىر ھالقىيدىغان تەرەققىياتىغا دائىر كۆرۈش نىشانى ئوتتۇرىغا قويۇلدى، ئومۇمىيۈزلۈك ئورۇنلاشتۇرۇلدى. ھازىر پۈتۈن مەملىكەتىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلق دېڭ شياۋپىڭ ئەزەرىيىسى ئۇلۇغ بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، 15 - قۇرۇلتاي روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ ۋە ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئەھلىلىشتۇرۇپ، ئىدىيىنى يەنمۇ ئازاد قىلىپ، ھەققەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەپ، پۈرسەتنى تۇتۇپ، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئىشلىرىنى ئومۇمىيۈزلۈك 21-ئەسىرگە يۈزلەندۈرمەكتە.

دۆلىتىمىز سوتسىيالىزمنىڭ دەسلەپكى باسقۇچىدا تۇرۇۋاتىدۇ، ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇش - بىزنىڭ تۇپ ۋەزىپىمىز. سۇ ئىنشائاتى خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئۇل مۇئەسسەسى ۋە ئۇل كەسپى بولۇپ، ئۇ خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش، ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى ساقلاشتا بارغانسېرى مۇھىم رول ئويناۋاتقا-خۇاڭخې دەريا سىنىڭ 2- چوڭ دەريا، جۇڭخۇا مەدەنىيىتىنىڭ مەنبەسى. لېكىن خۇاڭخې دەريا سىنىڭ سۇ ئاپىتى بىزگە سانسىز ئاپەتلەرنى كەلتۈرگەن، ئۇ جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ كۆڭلىنى بىئارام قىلىدىغان چوڭ ئاپەت. خۇاڭخې دەريا سىنىڭ سۇ ئاپىتىنى تىزگىنلەش، خۇاڭخې دەريا سىنىڭ سۆيىدىن پايدىلىنىش پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەن ئەزەلدىن ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلۈپ كەلگەن چوڭ ئىش. شياۋلاڭدى سۇ ئىنشائاتى ئۇگۇن قۇرۇلۇشنى ياساش پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ مۇشۇ يولدا قوللانغان مۇھىم تەدبىرى. شياۋلاڭدى قۇرۇلۇشى كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش، مۇزدىن مۇداپىئە كۆرۈش، لاتقىنى ئازايتىش، سۈغىرىش، سۇ بىلەن تەمىنلەش، توك ھاسىل قىلىش قاتارلىق ئۈنۈمۈرسال ئۈنۈمۈگە ئىگە سۇ ئۇگۇن قۇرۇلۇشى. شياۋلاڭدى قۇرۇلۇشى پۈتسە، خۇاڭخې دەريا سىنىڭ ئوتتۇرا، ئۆۋەن ئېقىنىنىڭ ھازىرقى 60 يىللىق كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش ئۆلچىمى كەلكۈندىن 1000 يىل مۇداپىئە كۆرۈش ئۆلچىمىگە يېتىدۇ ھەمدە دەريانىڭ ئۆۋەن ئېقىنىنى تىزگىنلەش ئۈچۈن قىممەتلىك ۋاقىت يارىتىپ بېرىدۇ. سېرىق توپلىق ئېگىزلىكتە سۇ، توپىراقنى ساقلاش ئۈچۈن ياخشى پۇرسەت يارىتىپ بېرىدۇ، ئۆۋەن ئېقىنىدا ئېقىنسادىنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن مۇستەھكەم ئاساس سېلىپ بېرىدۇ.

سىلەرنىڭ يەنمۇ غەيرەت قىلىپ، قەيسەرلىك بىلەن ئېلىشىپ، تىرىشىپ ئەلا لايىھە، ئەلا سۈپەت، ئەلا باشقۇرۇش، ئەلا ئۈنۈم يارىتىپ، شياۋلاڭدى قۇرۇلۇشىدا 1999- يىلى توك ھاسىل قىلىش، قۇرۇلۇشنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك غەلىبىسىنى قولغا كەلتۈرۈش، ئېلىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئۈچۈن يېڭى تۆھپە قوشۇشۇڭلارنى ئۈمىد قىلىمەن.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، شياۋلاڭدى قۇرۇلۇش ئورنى، 28- ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى

دۆلىتىمىز خۇاڭخې دەريا سىنى تىزگىنلەشتە يەنە خۇشاللىنارلىق قەدەم تاشلىدى

خۇاڭخې دەريا سى شياۋلاڭدى قۇرۇلۇشىدا دەريا ئېقىنىنى توسۇش مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى

لى پېڭ ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەنگە ۋاكالىتەن قىزغىن تەبرىكلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقىنىڭ 10 - ئاينىڭ 28-كۈنى شياۋلاڭدى قۇرۇلۇشى ئورنىدىن بەرگەن تېلېگراممىسى. جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ خۇاڭخې دەريا سىنى تىزگىنلەش تارىخىدىكى نامايەندىلىك ئەھمىيەتكە ئىگە خۇاڭخې دەريا سى شياۋلاڭدى سۇ ئىنشائاتى تۈگۈن قۇرۇلۇشىدا بۈگۈن سائەت 10 دىن 28 مىنۇت ئۆتكەندە دەريا ئېقىنى توسۇلدى.

يۇنىڭدىن 3 يىل ئىلگىرى بۇ قۇرۇلۇشنى باشلاش مۇراسىمىغا رياسەتچىلىك قىلغان ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، گوۋۇيۈەن ژۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن يەنە بىر قېتىم بۇ يەرگە كەلدى، ئۇ دەريا ئېقىنىنى توسۇشقا دائىر ھەيۋەتلىك مەنزىرىنى كۆرگەندىن كېيىن مۇنداق دېدى: «بۇ، شياۋلاڭدى قۇرۇلۇشىدا مۇھىم باسقۇچ خاراكتېرلىك نەتىجىنىڭ قولغا كەلتۈرۈلگەنلىكىدىن دېرەك بېرىدۇ. دۆلىتىمىزنىڭ خۇاڭخې دەريا سىنى تىزگىنلەشتە يەنە خۇشاللىنارلىق قەدەم تاشلىغانلىقىنمۇ كۆرسىتىدۇ».

بۈگۈن شياۋلاڭدىدا ئىللىق شامال چېقىپ ئاخىرقى بىر تۇركۇم تاشنى ئېغىزغا تۆككەندە شىمالىي قىرغاقتىكى تاغدا غايەت زور 5 يۆلتۈزلۇق قىزىل بايراق مەيىن شامالدا جەۋلان قىلدى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزاسى، گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن ژۇڭلىسى جياڭ چۈنيۈن «خۇاڭخې دەريا سى شياۋلاڭدى قۇرۇلۇشىدا دەريا ئېقىنىنى توسۇش مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى!» دەپ جاكارلىغاندا مۇراسىمغا قاتناشقان 3000دىن ئارتۇق جۇڭگولۇق ۋە چەت ئەللىك قۇرغۇچى ۋە ئەترapتىكى نەچچە ئون مىڭ كادىر ۋە ئامما گۈلدۈراس ئالقىش يېگرانتى. سان - ساناقسىز رەڭگارەڭ شارلار يەر - جاھاننى زىلزىلىگە سالىدىغان گۈدۈك ساداسىغا ئەگىشىپ ئاسمانغا كۆتۈرۈلدى.

دەريا ئېقىنىنى توسۇش مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن مۇراسىمدا لى پېڭ زۇڭلى ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەنگە ۋاكالىتەن دەريا ئېقىنىنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك توسۇلغانلىقىنى قىزغىن تەبرىكلىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: «شياۋلاڭدى قۇرۇلۇشى پۈتسە، خۇاڭخې دەريا سىنىڭ ئوتتۇرا، تۆۋەن ئېقىنىنىڭ ھازىرقى 60 يىللىق كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش ئۆلچىمى كەلكۈندىن 1000 يىل مۇداپىئە كۆرۈش ئۆلچىمىگە يېتىدۇ ھەمدە دەريانىڭ ئۆۋەن ئېقىنىنى تىزگىنلەش ئۈچۈن قىممەتلىك ۋاقىت يارىتىپ بېرىدۇ. سېرىق توپلىق ئېگىزلىكتە سۇ، توپىراقنى ساقلاش ئۈچۈن ياخشى پۇرسەت يارىتىپ بېرىدۇ».

دەريا ئېقىنىنى توسۇشنىڭ پۈتۈن جەريانى ئوڭۇشلۇق بولدى. بۈگۈن خۇاڭخې دەريا سىنىڭ يوقىرى ئېقىنىدىكى ھەر سېكۇنتلۇق ئېقىن مىقدارى 190 كۇپ مېتىر ئىدى. لېكىن

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

☆

10- ئاينىڭ 28- كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى سائەت 10 دىن 28 مىنۇت ئۆتكەندە دەريا ئېقىنى توسۇلدى

مەملىكەتلىك بىزا ئىگىلىكىدىن ئۈنۈمۈرسال پايدىلىنىشنىڭ 10 يىللىق مۇۋەپپەقىيەتلەر كۆرگەزمىسىدە

بۇگۈن شياۋلاڭددا ئىللىق شامال چىقىپ تۇراتتى. شياۋلاڭدى غەلىبىنى قولغا كەلتۈرۈشكە ئىشەنچ باغلاشتەك جەمجىتلىق ۋە خۇشاللىنارلىق كەيپىياتقا چۆمگەنىدى، بۇگۈن ئەتىگەندىلا خۇاڭخې دەريياسىنىڭ 2 قىرغىقىدىكى تاغقا تۆشمۇتۇشتىن كەلگەن يۈرتداشلار يىغىلدى، ئۇلار خۇاڭخې دەريياسى ئېقىنىنى توسۇشتىكى ئاخىرقى ھۈجۇمنى كۆرۈپ جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ بۇ كاتتا ئىشىغا باركاللا ئېيتتى.

قۇرغۇچىلارنىڭ 40 سائەتتىن ئارتۇق ئۇدا ئۆزمەي كۆرەش قىلىشى ئارقىلىق دەريا ئېقىنىنى توسۇش باشلانغاندىكى 106 مېتىرلىق ئېغىز تارىيىپ 10.59 مېتىرلاقالغاندى. 46 يۇڭ ئاپتوموبىلى 2 قىرغاقتىن رەت بويىچە كېلىپ سائەت 10 دىن 28 مىنۇت ئۆتكەندە خۇاڭخې دەريياسى شياۋلاڭدى سۇ ئىنشائاتى توكۇن قۇرۇلۇشىدا دەريا ئېقىنى ئوكۇشلۇق توسۇلدى. بۇنىڭ بىلەن خۇاڭخې دەريا سىنىڭ سۇيى شىمالىي قىرغاقتىكى چۇشۇرگە بىلەن ئاقىدىغان بولدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

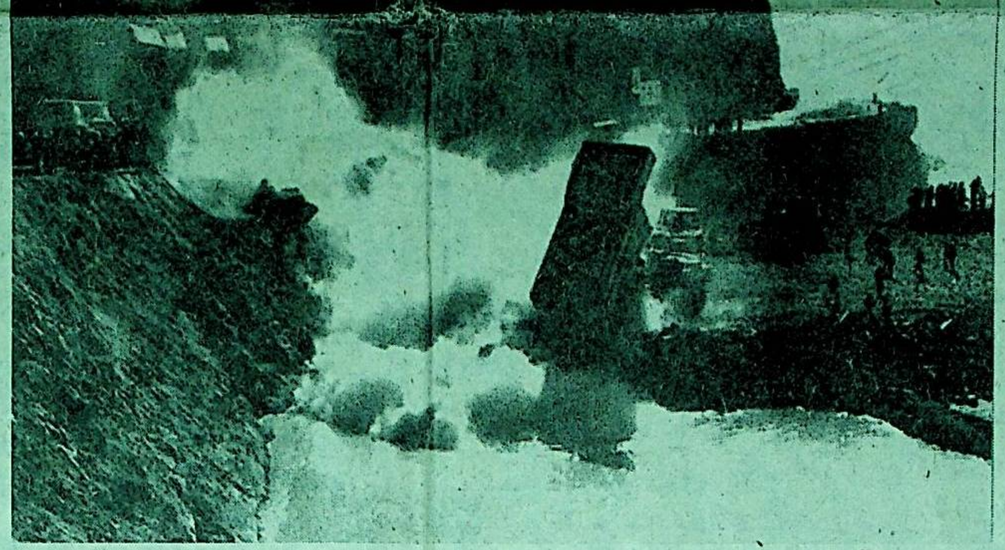

شىنجاڭ كۆرگەزمە بۇيۇملىرى كىشىلەرنىڭ دىققىتىنى جەلپ قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز كالك پىلك خەۋەر قىلدۇ: 10 - ئاينىڭ 24 - كۈنى ئېچىلغان مەملىكەتلىك يېزا ئىگىلىكىدىن ئۇنۇملۇق پايدىلىنىشتىكى 10 يىللىق مۇۋەپپەقىيەتلەر كۆرگەزمىسىدە شىنجاڭ كۆرگەزمە بۇيۇملىرى كىشىلەرنىڭ دىققىتىنى جەلپ قىلدى.

شىنجاڭنىڭ كۆرگەزمە ئورنى بەيجىڭ «مىللەتلەر» مۇدەنىيەت سارىيى 1 - قەۋىتىنىڭ سول تەرىپىدىكى چوڭ زالدا بولۇپ، ئۇدۇلدا چىگخەينىڭ كۆزگەرمە ئورنى، سول تەرىپىدە شىزاڭنىڭ كۆرگەزمە ئورنى، ئوڭ تەرىپىدە نىڭشيانىڭ كۆرگەزمە ئورنى بار ئىدى. كۆڭۈل قويۇپ ئورۇنلاشتۇرۇلغان 36 كۆادرات مېتىرلىق كۆرگەزمە ئورنىدا شىنجاڭنىڭ ئەھۋالى ئومۇمىيۈزلۈك ئەكس ئەتتۈرۈلگەن.

شىنجاڭدىكى 13 ۋىلايەت، ئوبلاست ۋە ناھىيە، شەھەرلەرنىڭ يېزا ئىگىلىكىدىن ئۇنۇملۇق پايدىلىنىش ئىشخانىلىرىنىڭ مۇدىرلىرى كۆرگەزمىنى كۆردى ۋە ئۆگىنىشكە قاتناشتى. شىنجاڭنىڭ 49 خىل يېزا ئىگىلىك، قوشۇمچە كەسىپ ئالاھىدە مەھسۇلاتى كۆزگەرمىگە قويۇلدى.

گۈۋۈيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى جياڭ چۈنيۈن، مالىيە مىنىستىرى لىيۇجۈڭلى، يېزا ئىگىلىك مىنىستىرى لىيۇجاڭ قاتارلىق رەھبەرلەر كۆرگەزمىگە ئېچىلىش مۇراسىمىدا لېنتا كەسكەندىن كېيىن شىنجاڭنىڭ كۆرگەزمە ئورنىغا كېلىپ كۆرگەزمىنى قىزىقىپ كۆردى.

ئورغۇن ئېكسكۇرسىيىچى بۇ يەرگە كېلىپ شىنجاڭ تونۇشتۇرۇلغان ماتېرىياللار ۋە سۈرەتلەر توپلىمىنى يىغدى، تېلېكامىرا ۋە فوتو ئاپپارات كۆتۈرۈۋالغان مۇخبىرلارمۇ كۆپ ئىدى.

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى ھەسەن ھامدىباينىڭ تونۇشتۇرۇشىچە، ئاپتونوم رايونىمىز 1988-يىلىدىن 1996 - يىلىغىچە 3 تۈركۈمدە يېزا ئىگىلىكىدىن ئۇنۇملۇق پايدىلىنىش ئۈچۈن 2 مىليارد 290 مىليون يۈەن مەبلەغ سالغان. 609 مىڭ 400 مو ئوتتۇرا، تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزنى ياخشىلىغان، 3 مىليون 620 مىڭ مو بوزيەر ئۆزلەشتۇرگەن. 451 مىڭ مو يەردە ئورمان بىنا قىلغان. 681 مىڭ مو ئوتلاقنى ياخشىلىغان، 390 مىڭ مو سۇنىشي يەم- خەشەك بازىسى قۇرغان. ئۇنۇملۇق پايدىلىنىش تەرەققىيات ئۈرلىرى رايونلىرىدىكى ئاساسلىق دېھقانچىلىق مەھسۇلاتلىرىنىڭ قىممىتى 2 مىليارد 191 مىليون يۈەن ئېشىپ، بۇ رايونلاردىكى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 800 يۈەن ئاشقان.

تۆمۈر داۋامەت «نەنخۇ» كارخانا گۇرۇھىنى كۆزدىن كۆچۈردى

ئۆز مۇخبىرىمىز جۇتۇك خەۋەر قىلدۇ: مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى تۆمۈرداۋامەت ئاپتونوم رايونىنىڭ رەھبەرلىرى جۈشېڭتاۋ، ۋۇدۇنفۇ، يۈسۈپ مۇھەممەدنىڭ ھەمراھلىقىدا 10 - ئاينىڭ 27 - كۈنى چۈشتىن كېيىن شىنجاڭ «نەنخۇ» كارخانا گۇرۇھىنى كۆزدىن كۆچۈردى.

1995 - يىلى 3 - ئايدا قۇرۇلغان شىنجاڭ «نەنخۇ» كارخانا گۇرۇھى شىنجاڭدىكى تۈنجى نېفت تۇرۇبا زاپچاسلىرى زاۋۇتىنى يادرو قىلغان، 18 كەسىپ - ساھە ھالقىغان ئومۇمىي مۇلۇكچىلىك تۈزۈمىدىكى مۇستەقىل قانۇنىي ئىگە كارخانىدىن تەشكىل قىلىنغان چوڭ تېپتىكى كارخانا گۇرۇھى.

تۆمۈر داۋامەت «نەنخۇ» كارخانا گۇرۇھىنىڭ بىر قىسىم كارخانىلىرىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى ھەم باش مۇدىر يى جەنلىنىڭ دوكلاتىنى ئاڭلىدى. تۆمۈر داۋامەت-مۇنداق دېدى: «نەنخۇ» كارخانا گۇرۇھىنىڭ كېچىكلىكتىن تەرەققىي قىلىپ كارخانا گۇرۇھى بولغانلىق پاكىتى شىركەت ئوتتۇرىغا قويغان «نېفىتلىك تەرەققىي قىلسا، بىز تەرەققىي قىلىمىز» دېگەن پىكىر يولىنىڭ توغرىلىقىنى ئىسپاتلىدى. شىنجاڭ 21 - ئەسىردە دۆلەت تەرەققىي قىلدۇرىدىغان نۆۋەتلىق رايون، نېفت تەرەققىياتىنىڭ يوشۇرۇن كۈچى ناھايىتى زور، شىركەتنىڭ نېفىتلىك ئېچىش ياخشى پۇرسىتىنى چىڭ تۇتۇپ، تېخىمۇ زور تەرەققىياتقا ئىگە بولۇشىنى ئۈمىد قىلىمەن.

تۆمۈر داۋامەت «نەنخۇ» كارخانا گۇرۇھىنىڭ 30 % مەبلەغ ئاجرىتىپ، 2 مەكتەپ قۇرغانلىقىنى ئاڭلاپ ئۇنى ماختىدى ھەم بۇ كارخانا قۇرغان «نەنخۇ» تەجرىبە باشلانغۇچ مەكتىپى بىلەن شىنجاڭ سايامەت مەكتىپىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى.

ئېلىمىزنىڭ تۈنجى تۆركۈمدىكى مۇنەخەسسىسلىرى قازاقستانغا نېفتلىك ئېچىش ۋە باشقۇرۇش ئۇچۇن يولغا كەتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز جۇفېڭۇۇ، جالك چې خەۋەر قىلدۇ: ئېلىمىزنىڭ تۈنجى تۆركۈمدىكى 16 نەپەر چارلاش، ئېچىش، قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىش مۇنەخەسسىسلىرى يېقىندا قارامايدىن قازاقستان جۇمھۇرىيىتىگە نېفتلىك ئېچىش ۋە باشقۇرۇش ئۇچۇن يولغا كەتتى.

ئېلىمىز بۇ يىل 9 - ئاينىڭ 24 - كۈنى قازاقستاندا زاناروللا نېفتلىكى بىلەن كېنكىياك نېفتلىكىنى ئېچىش توغرىسىدا توختام ئىمزالىغان، لى پىك زۇڭلى ئىمزا قويۇش مۇراسىمىغا قاتناشقان، مۇئاۋىن زۇڭلى لى لەنچىك جۇڭگوغا ۋاكالىتەن توختامغا ئىمزا قويغانىدى.

جۇڭگو نېفت - گاز باش شىركىتىنىڭ ھاۋالىسى بويىچە شىنجاڭ نېفت باشقۇرۇش ئىدارىسى بۇ 2 نېفتلىكنى ئېچىش ۋە باشقۇرۇشقا مەسئۇل بولدۇ.

شىنجاڭ قاراماي نېفتلىكى 40 نەچچە يىللىق تەرەققىياتقا ئىگە ئېلىمىزنىڭ 4 - چوڭ نېفتلىكى، يىللىق نېفت مىقدارى ئۇدا 17 يىل مۇقىم ئېشىپ كەلدى. چارلاش، ئېچىش ۋە باشقۇرۇش ئىقتىدارى ئېلىمىزدىكى ئۇخشاش كەسىپتىكىلەر ئىچىدە ئالدىنقى قاتاردا تۇرىدۇ، ئىختىساس ئىگىلىرى، تېخنىكا قاتارلىق جەھەتلەردە ئۈستۈنلۈككە ئىگە بولۇپ، دۆلەتلەرئارا تىجارەت قىلىش ئەھلىي كۈچىنى ھازىرلىغان.

كورلا يولۇچى توشۇش ئۇچاستىكىسى پارتكومى ئۇچاستىكا بويىچە پارتىيە ئەزالىرى ئارىسىدا يولۇچىلارغا ياخشى ئىش قىلىپ بېرىش، ئۇلارنىڭ پىكىر - تەكلىپلىرىنى ئاڭلاش، كەسىپ ئەخلاقىنى باھالاش پائالىيەتلىرىنى قانات يايدۇرۇپ، يولۇچىلارنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى.

سۈرەتتە: بۇ ئۇچاستىكىنىڭ ئورۇمچى 3 - گۇرۇپپىسىدىكى پارتىيە ئەزالىرى يولۇچىلارغا قايناقسۇ ئەكىلىپ بەرمەكتە.

جۇك جۇڭمىن فوتوسى

سانجىنى تېخمۇ گۈزەل قىلىپ قۇرۇپ چىقىمىز

سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستلىق پارتكومنىڭ شۇجىسى جىن شىڭخۇي

سوتسىيالىزمنىڭ دەسلەپكى باسقۇچىدا مۇنداق 3 مەسىلىنى ياخشى ھەل قىلىشقا توغرا كېلىدۇ: 1. بىر قەدەر مۇكەممەل بولغان سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش؛ 2. خەلق ئىگىلىكىنىڭ داۋاملىق، تېز، ساغلام تەرەققىياتىنى ئۈزلۈكسىز ساقلاش؛ 3. پارتىيە رەھبەرلىكىدە چىڭ تۇرۇش، ئۇنى كۈچەيتىش ۋە ياخشىلاش، پارتىيە قۇرۇلۇشىنى يەنمۇ ياخشى ئىشلەش، بولۇپمۇ پارتىيىنىڭ ئىدىيىۋى قۇرۇلۇشى، تەشكىلىي قۇرۇلۇشى ۋە ئىستىل قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش.

بىز ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ رەھبەرلىكىدە، يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئەتراپىغا تېخمۇ زىچ ئۈيۈشۈپ، ئوبلاستتىكى 54 مىڭدىن ئارتۇق كومپارتىيە ئەزاسى ۋە 1 مىليون 400 مىڭ ھەر مىللەت خەلقىنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ، بىتەكلەپ، جاپاغا چىداپ كۈرەش قىلىپ سانجىنى تېخمۇ گۈزەل قىلىپ قۇرۇپ چىقىمىز. (ئاخىرى 4 - بەتتە)

15 - قۇرۇلتاي ھۆججىتىنى ئەستايىدىل ئۆگىنەيلى، ئىزچىللاشتۇرايلى

تۈرپاننىڭ ئۈزۈمچىلىك ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتى تېز بولماقتا

تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت سەيىتنىياز** خەۋىر قىلدىۋ: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، بازار ئىگىلىكىنىڭ ئۈزلۈكسىز راۋاجلىنىشىغا ئەگىشىپ، تۈرپاننىڭ ئۈزۈمچىلىك ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتى تېز بولماقتا.

ئۈزۈمچىلىك - تۈرپان ۋىلايىتىنىڭ تۈۋرۈك كەسىپى بولۇپ، ئۇ، ۋىلايەت بويىچە ئومۇمىي تېرىلغۇ يەر كۆلىمىنىڭ % 24 نى ئىگىلەيدۇ. ئۆتكەن يىلى ئۈزۈم مەھسۇلات قىممىتى ۋىلايەت بويىچە دېھقانچىلىق ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتىنىڭ % 68.7 نى ئىگىلىدى. ۋىلايەت بويىچە ئىلگىرىكى بىر نەچچە يىلدا بارلىققا كەلگەن 400 مىليون يۈەنلىك يېزا-بازارنىڭ ئۆچىنى ئاساسلىقى ئۈزۈم ئىشلەپ چىقىرىدىغان رايونلار تەشكىل قىلدۇ. كۆپ يىللاردىن بۇيان، تۈرپان ۋىلايىتىدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەتلەر ئۈزۈمچىلىك كەسپىنى يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىدىكى مۇھىم خىزمەت دەپ قارap، تۈرلۈك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، 10 نەچچە يىل تىرىشچانلىق كۆرسىتىپ، ئۈزۈمچىلىك كەسپىنى ۋىلايەت بويىچە ئومۇمىيۈزلۈك تەرەققىي قىلدۇردى.

— **ئۆستۈرۈش قېلىپلاشتى.** تۈرپاننىڭ ئۈزۈم ئۆستۈرۈش تارىخى نەچچە مىڭ يىلغا يېتىدۇ. لېكىن دېھقانلار ئۆزاق يىللاردىن بۇيان، ئەنئەنىۋى تېرىقچىلىق ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، ئۈزۈم ئۆستۈرۈپ كەلدى. ئىلاھات، ئېچىۋېتىش يولغا قويۇلغاندىن كېيىن، ھەر دەرىجلىك پارتكوم، ھۆكۈمەتلەر ۋە پەن-تېخنىكا تارماقلىرى دېھقانلارنى ئەنئەنىۋى ئۇسۇلدا ئۆستۈرۈشتەك تار دائىرىدىن قۇتۇلۇپ چىقىشقا يېتەكلەپ، بىر قاتار ئۇنۇملۇك تەدبىر قوللىنىپ، دېھقانلارنى قەدىمىۋ قەدىم يۇقىرى ئۇنۇملۇك، قېلىپلاشقان ئۆستۈرۈش يولىغا باشلىدى. نۆۋەتتە ۋىلايەت بويىچە 70 مىڭدىن كۆپرەك ئۈزۈم ئۆستۈرىدىغان دېھقان ئائىلىسى ئىلمىي ئۇسۇلدا ئۆستۈرۈش، پەرۋىش قىلىش قاتارلىق تېخنىكىلارنى پىششىق ئىگىلىدى، شۇنىڭ بىلەن بىللە يەنە ئۈزۈم تاللىرىنى باراڭغا ئېلىش ئىشلىرىنىمۇ يىلدىن-يىلغا ياخشى ئىشلەندى، ھازىر ۋىلايەت بويىچە ئۈزۈم تېلىنىڭ باراڭغا ئېلىنىش نىسبىتى % 99 كە يەتتى، ئۈزۈم مەھسۇلاتىمۇ كۆرۈنەرلىك ئېشىپ، 10 يىل بۇرۇنقى مو بېشى مەھسۇلاتى 400 نەچچە كىلوگرامدىن ھازىر بىراقلا 1700 نەچچە كىلوگرامغا كۆپەيدى.

— **سېتىش كەسىپلەشتى.** تۈرپان ئۈزۈمىنىڭ دۆلەت ئىچى ۋە سىرتىدا داڭقى بولسىمۇ، بىراق ئۇزاق يىللاردىن بۇيان دېھقانلار بۇ داڭلىق كوزىر مەھسۇلاتىنىڭ رولىدىن تولۇق پايدىلانماي كەلگەنىدى. بازار ئىگىلىكىنىڭ كۈچلۈك دولقۇنى بىلەن دېھقانلار ئۈزۈمدىن ئىبارەت بۇ داڭلىق مەھسۇلاتنىڭ ئۆزلىرىنى ھاللىق سەۋىيىگە يەتكۈزدىغان، بېيىشقا يېتەكلەيدىغان ئالتۇن ئاچقۇچ ئىكەنلىكىنى ھەققىي تونۇپ يەتتى. شۇڭا، بازار ئېچىش، سېتىش يوللىرىنى تېپىش دېھقانلارنىڭ ئورتاق تونۇشىغا ئايلاندى. ھەر دەرىجلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت تارماقلىرىمۇ ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى تۈزۈپ يولغا قويۇپ، دېھقانلارنىڭ ئۆزى ئىشلەپچىقىرىپ، ئۆزى سېتىشىغا زور ئىلھام بەردى. ھازىرغىچە ۋىلايەت بويىچە تەخمىنەن 1000 دىن كۆپرەك دېھقان ئائىلىسى ئۈزۈم تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىۋاتىدۇ، بۇنىڭ ئىچىدىكى خېلى بىر تۈركۈم ئائىلە مەخسۇس كەسپىي ئائىلە بولۇپ شەكىللىنىپ، شىركەت قۇرۇپ، ئاپتونوم رايون ھەتتا مەملىكەت بويىچمۇ داڭلىق، باي ئائىلىلەرگە ئايلاندى.

— **پىششىقلاپ ئىشلەش تېخنىكىسى ئۆستى.** يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، مەيلى پارتىيە، ھۆكۈمەت بولسۇن ۋە ياكى پەن تەتقىقات تارماقلىرى، دېھقانلار بولسۇن ئۇلغار تېخنىكىلارنى كىرگۈزۈپ، كۆپ خىل مەھسۇلات پىششىقلاپ ئىشلەپ، سۈپىتى يۇقىرى، بازار تەلىپىگە ماسلىشالايدىغان مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپچىقىرىشنى ئۈزۈمچىلىك كەسپىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ مۇھىم كۇنتەرتىپىگە كىرگۈزدى. ھازىر ۋىلايەت بويىچە قۇرۇق ئۈزۈم پىششىقلاپ ئىشلەش، ئىنچىكە پىششىقلاپ ئىشلەش زاۋۇتىدىن 60 نەچچىسى قۇرۇلدى. تولۇقسىز مەلۇماتلارغا قارىغاندا، تۈرپان ۋىلايىتى بويىچە پىششىقلاپ ئىشلەنگەن، ئىنچىكە پىششىقلاپ ئىشلەنگەن قۇرۇق ئۈزۈم تۈرى 20 خىلدىن ئاشىدۇ.

ئۈلانسۇم كەنتىدە دېھقانلارنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە كىرىمى 2800 يۈەندىن ئاشتى

تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز **تۇرسۇن ئىمىن** خەۋىر قىلدىۋ: بورتالا شەھىرى دالتۇ بازىرىنىڭ ئۈلانسۇم كەنتى سۇ، تۆپراق بايلىقىنى ئېچىشنى چىڭ تۇتقانلىقتىن، كەنتنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى تېز ئىلگىرى سۈرۈلدى. دېھقانلارنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە كىرىمى 2800 يۈەندىن ئاشتى.

ئۈلانسۇم كەنتى دالتۇ بازىرىدىكى چەت-ياقا كەنتلەرنىڭ بىرى بولۇپ، يەرلىرى تاش، شېغىللىق، سۇيى قىس ئىدى. شۇ سەۋەبتىن نۇقتىسى ئېچىدە ماشىنىلاشقان قۇدۇقتىن بىرنى قېزىپ، سېمونت ئېرىتىپ ياساپ، سۇ مەسلىسىنى ھەل قىلدى. 1987 -، 1988 - يىلى ئارقا - ئارقىدىن 3 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قازدى. 1991- يىلى يەنە 42 مىڭ يۈەن مەبلەغ چىقىرىپ بىر ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىپ، سۇ مۇنارىسى ياساپ، ئولتۇراق نۇقتىسىدىكى 109 ئائىلىگە سۇ تۇرۇبىسى ئورنىتىپ، ئادەم ۋە چارۋىلارنى پاكىز سۇ ئېچىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلدى. بۇ يىل 5 - ئايدا يەنە بىر ماشىنىلاشقان قۇدۇق

ئاپتونوم رايونلىك 9-قېتىملىق سۆيەتتا يىلى مۇسابىقىسىدە مۇكاپاتقا ئېرىشكەن لوپ ناھىيىلىك پاختا-چىگە شىركىتىنىڭ پاختا پرىزىوم پونكىتى بۇ يىل 2895 تونىنا پاختىنى

قاغىلىق ناھىيىسىدىكى پاختىكارلارنىڭ پاختا سېتىپ بېرىش قىرغىنلىقى يۇقىرى بولماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **بارات ئەمەت** خەۋەر قىلدىۋ: قاغىلىق ناھىيىسى پاختا سېتىۋېلىشقا بولغان نازارەتچىلىك ۋە بېتەكچىلىكنى كۈچەيتكەنلىكتىن، بۇ ناھىيىدىكى پاختىكارلارنىڭ پاختا سېتىپ بېرىش قىرغىنلىقى يۇقىرى بولماقتا.

كېرىيە ناھىيىسى دۆلەتكە 88 مىڭ دەندىن كۆپرەك پاختا سېتىپ بەردى

پاختا ئىشلەپچىقىرىشقا تاينىپ، بېيىش قەدىمىنى تېزلىتىۋاتقان كېرىيە دېھقانلىرى بۇ يىل پاختا ئىشلەپچىقىرىشقا بولغان سېلىنمىنى كۆپەيتىپ، كۆلەم ۋە سۈپەتكە تولۇق كاپالەتلىك قىلىپ، كېۋەزنىڭ تۇرلۇك پەرۋىش ئىشلىرىنى تېخنىكىلىق تەلەپلەر بويىچە ياخشى ئىشلەپ، ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇپ، كېۋەزدىن مول ھوسۇل ئالدى. ناھىيە بويىچە تېرىلغان 122 مىڭ 500 مو يەردىكى كېۋەز ئومۇمىيۈزلۈك ئوخشىدى ۋە ئۆتكەن يىلدىكىدىن بۇرۇن ئېچىلدى. ناھىيىلىك پاختا-چىگە شىركىتى پاختا سېتىۋېلىش تەييارلىقلىرىنى بالدۇر ئىشلىدى، سېتىۋېلىش مەبلىغىنى تولۇقلىدى، پرىيومچىكلارنى كەسپى جەھەتتە تەربىيىلىدى. ئۇلار دۆلەتنىڭ پاختا سېتىۋېلىش خىزمىتىگە ئالاقىدار سىياسەت-بۇ ناھىيە بۇ يىل باشقۇرۇش ۋە پەرۋىشنى چىڭ تۇتۇپ كېۋەزدىن مول ھوسۇل ئالدى. مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار پاختا سېتىۋېلىشقا دائىر ئىشلارنى بالدۇر ۋە پۈختا ئورۇنلاشتۇردى. پاختا سېتىۋېلىش پونكىتلىرىنىڭ ھەر بىرىگە 1 دىن ناھىيە دەرىجىلىك كادىر، 3 تىن 5 كىچە بۆلۈم دەرىجىلىك كادىر ۋە خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىلى ئەۋەتىپ، نازارەتچىلىك ۋە يېتەكچىلىكنى كۈچەيتتى. ئۇلار پاختىكارلارنىڭ پىكرىنى ئاڭلاپ، كۆرۈڭلەكنى مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا ھەل قىلدى. تېخنىكلار پاختىكارلارغا پاختىلارنى ئىلمىي ئۇسۇلدا ياخشى ۋە ناچارلىرى بويىچە ئايرىم تېرىۋېلىش، ئايرىم قۇرۇتۇش، ئايرىم ساقلاش، ئايرىم سېتىشتىن ئىبارەت تۇرگە ئايرىش خىزمىتىنىڭ زۆرۈرلۈكى ۋە قەدەم - باسقۇچلىرى توغرىسىدا تېخنىكىلىق چۈشەنچە بەردى.

ھەرقايسى پاختا سېتىۋېلىش پونكىتلىرى ئىشچى-خىزمەتچىلەرگە كارتۇشكا ئېسىپ، خىزمەت كىيىمى كىيىپ ئىشقا چۈشۈش، پاختىكارلار ئۈچۈن ئەلا مۇلازىملىق قىلىش توغرىسىدا قاتتىق تەلەپ قويدى. نەتىجىدە بۇ ناھىيىدىكى دېھقانلار 9-ئاينىڭ 25-كۈنىگىچە دۆلەتكە 206 مىڭ دەن پاختا سېتىپ بەردى، بۇ، بولتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن 165 مىڭ دەن كۆپ.

مەتتوختى مەتسىدىق

بورتالا ئوبلاستى يېزا ئىگىلىك بېجى يېغىش خىزمىتىنى چىڭ تۇتماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **توختاش نىياز** خەۋەر قىلدىۋ: بورتالا ئوبلاستىدىكى ھەر دەرىجلىك باج تارماقلىرى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، باج قانۇنى تەشۋىقاتىنى كۈچەيتىپ، باج يېغىش خىزمىتىنى ھەققىي تۇرده كۈچەيتتى. باجگىرلارغا بولغان ئىدىيۋى-سىياسىي تەربىيىنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ خىزمەت ئاكتىپلىقىغا ئىلھام بەردى. نەتىجىدە 8-ئايغا قەدەر 3 مىليون 900 مىڭ يۈەن پېرا ئىگىلىك بېجى يېغىۋالىدى. بۇنىڭ ئىچىدە دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق بېجى 1 مىليون 200 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىن % 65.38 ئاشتى. ئۇنىڭدىن باشقا، يەنە بۇلتۇر يېغىۋېلىنمىغان پېرا ئىگىلىك بېجى تولۇقلاپ يېغىۋېلىندى.

گۇما ناھىيىسىدە يېزا-بازار كارخانىلىرىنىڭ ئىقتىسادىي ئۇنۇمى ئۆستى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت ھېيت** خەۋەر قىلدىۋ: گۇما ناھىيىسى يېزا-بازار كارخانىلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنى ناھىيىنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ، ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشىدىكى مۇھىم تەدبىر قاتارىدا چىڭ تۇتقانلىقتىن، بۇ ناھىيىدە يېزا-بازار كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىياتى تېزلىشىپ، ئىقتىسادىي ئۇنۇمى يۇقىرى بولدى.

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، بۇ ناھىيە پايدا-زىيانغا ئۆزى مەسئۇل بولۇشتەك كارخانا باشقۇرۇش مېخانىزمىنى ھەققىي يېخشىلاپ، ئىش ئورنى مەسئۇلىيەت ئۇنۇمىنى چىڭىتتى. بۇ ناھىيە يەنە سۈپەت ئۆتكىلىنى تۇتۇشقا مەخسۇس ئادەم ئاجرىتىپ، بازارلىق مەھسۇلاتلارنى كۆپلەپ ئىشلەپ چىقىرىپ، خېرىدارلارنى جەلپ قىلدى، نەتىجىدە، بۇ يىل 1-ئايدىن 10-ئايغىچە بۇ ناھىيىدىكى يېزا-بازار

بۇ يىل 5 - ئايدا يەنە بىر ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىپ، ماشىنىلاشقان قۇدۇق سانىنى 6 گە يەتكۈزدى. ئىلگىرى - ئاخىر قۇدۇق قېزىش ۋە تۇرۇبا سۈيى قۇرۇلۇشىغا كوللېكتىپ ۋە شەخسلەر سالغان مەبلەغ 432 مىڭ يۈەنگە يەتتى. كەنت بويىچە يەنە 7098 مېتر سۇ سىغىمىس ئېرىق - ئۆستەڭ ياسلىپ، سۇغىرىش شارائىتى ياخشىلاندى. بۇ كەنت يەنە دېھقانلارنى بۇز يەر ئېچىش، تاشلىق، ئۇنۇمسىز يەرلەرنى ئۆزگەرتىشكە سەپەرۋەر قىلىپ، يېڭى ئېچىلغان يەرلەردىن 3 يىلغىچە يەر ھەققى ئالماسلىقنى بېكىتىپ، ئىزچىللاشتۇردى. نەتىجىدە، دېھقانلار 10 يىلدا 1450 مو بوز يەر ئېچىپ، تېرىلغۇ كۆلىمىنى كېڭەيتتى ۋە تۈپراق ئۇنۇمدارلىقىنى ياخشىلىدى. ھازىر كەنتتىكى تېرىلغۇ يەر 3975 موغا يېتىپ، 10 يىل ئىلگىرىكىدىن % 58 كېڭەيدى. دېھقانلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى تېز ئېشىپ، 10 يىلدا 1700 يۈەن كۆپەيىپ، بۇ يىل 2800 يۈەندىن ئاشتى.

△ ئاتاۇش شەھەرلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى پاختا بازارلىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، قانۇنسىز پاختا سودىسى بىلەن شۇغۇللانغان 20 پاختا ھايانكەشنى بەلگىلىمە بويىچە بىر تەرەپ قىلدى.

نۇرئالىيە ئابدۇۋەلى

△ گۈما ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات بانكىسى 8 - ئاينىڭ 20 - كۈندىن 10 - ئاينىڭ 6 - كۈنگىچە 54 مىليون يۈەن قەرز پۇل تارقىتىپ، پاختا سېتىۋېلىش ۋەزىپىسىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئورۇندىلىشىغا پۈختا ئاساس سالدى.

ئابدۇكېرىم قۇربان

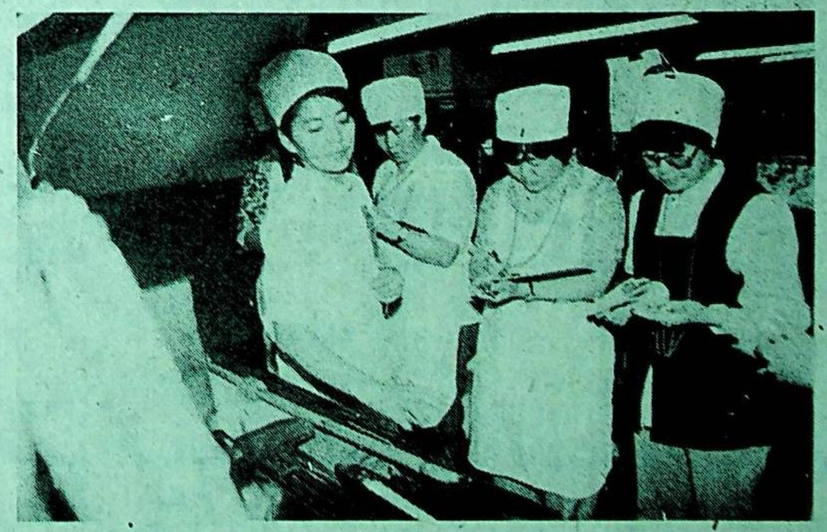

قىستاخ ۋەرلەر

△ بورتالا شەھەرلىك دۆلەت باج ئىدارىسىنىڭ بازارلىق باجخانىسى 9 - ئاينىڭ 15 - كۈنىگىچە 410 مىڭ يۈەن باج يىغىۋېلىپ، يىللىق باج يىغىش ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن 3 يېرىم ئاي بۇرۇن 10 مىڭ يۈەن ئاشۇرۇپ ئورۇنداپ بولدى.

تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز **غەيرەت ئابدۇكېرىم**

△ گۈما ناھىيىسى چودا يېزىلىق ئامانەت-قەرز كوپېراتىپى 9 - ئاينىڭ 30 - كۈنىگىچە 1 مىليون 800 مىڭ يۈەن ئامانەت توپلاپ، يىللىق ئامانەت توپلاش ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن 90 كۈن بۇرۇن 83 مىڭ يۈەن ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

مىرەخمەت سەيدەخمەت

△ ئاۋات ناھىيە تامتوغراق يېزىلىق ئامانەت-قەرز كوپېراتىپىنىڭ خادىمى روزى ھېيت 10-ئاينىڭ 8- كۈنىگىچە 950 مىڭ يۈەن ئامانەت توپلاپ، يىللىق ئامانەت توپلاش ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن 80 كۈن بۇرۇن 150 مىڭ يۈەن ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

ھادى دانى

△ 9 - ئاينىڭ 30 - كۈنىگىچە گۈما ناھىيە كىلىياق يېزىلىق ئامانەت - قەرز كوپېراتىپى 1 مىليون 242 مىڭ يۈەن ئامانەت توپلاپ، يىللىق ئامانەت توپلاش ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن 3 ئاي بۇرۇن 109 مىڭ يۈەن ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

ئابلىز ئابلەت

ئىلى يۇمۇ توقۇمچىلىق زاۋۇتى ئىشچىلارنىڭ تېخنىكا ساپاسىنى يۇقىرى كۆتۈرۈپ، كارخانىنىڭ رىقابەت كۈچىنى ئاشۇرۇش ئۈچۈن، يېقىندا زاۋۇت بويىچە 15 - قېتىملىق مەشغۇلات - تېخنىكا مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى.

سۈرەتتە: تەرەققىياتقا ئەگىشىۋاتقان ئىشچىلار ماھارەت كۆرسىتىۋاتقان كۆرۈنۈش

تۇرسۇنمۇھەممەت ئوسمان فوتوسى

ماراليېشى-ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات بانكىسى يېزا ئىگىلىكىگە 299 مىليون يۈەندىن كۆپرەك قەرز پۇل تارقاتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **يۈسۈپ مەمەتئىلى** خەۋىر قىلدۇ: ماراليېشى ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات بانكىسى ئەلا مۇلازىملىق قىلىشنى قانات يايدۇرۇپ، ناھىيە ئىقتىسادىنىڭ تەرەققىياتى ئۈچۈن، 299 مىليون 80 مىڭ يۈەن قەرز پۇل تارقاتتى.

بۇ بانكا مەركەز ۋە گووۇيۈەننىڭ پۇل مۇئامىلە ئىسلاھاتى توغرىسىدىكى يولىورۇقنىڭ روھىغا ئاساسەن، بۇ يىل 4 - ئايدا قۇرۇلغان بولۇپ، شۇنىڭدىن بۇيان، ئۇز سىستېمىسىدىكى پۇل مۇئامىلە خادىملىرى ئارىسىدا كەسپىي ئەخلاق تەربىيىسى، ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى، كەسپىنى قىزغىن سۆيۈش تەربىيىسى ئېلىپ بېرىپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ ئەلا مۇلازىملىق قىلىش ئېڭىنى ئۆستۈردى. مۇئاملىدارلار ئۈچۈن ئەلا مۇلازىملىق قىلىش مۇسابىقە پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، قەرەللىك خۇلاسە قىلىپ، ئىلغارلارنى تەقدىرلەپ، ئارقىدا قالغانلارنى يېتەكلەشنى چىڭ تۇتۇپ، كۇندىلىك خىزمەتلەرنى ئىلگىرى سۈردى. بۇ بانكا پاختا سېتىۋېلىش، يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇمۇرسال ئېچىشنى قەرز پۇل بىلەن ۋاقتىدا تەمىنلەشكە كاپالەتلىك قىلىش ئۇچۇن، ئاساسىي قاتلام پاختا زاۋۇنلىرى ۋە پاختا سېتىۋېلىش پونكىتلىرىنىڭ پاختا سېتىۋېلىش مەبلىغىگە بولغان ئېھتىياجىنى ئېنىقلاپ چىقىپ، 10- ئاينىڭ بېشىغىچە مەخسۇس پاختا سېتىۋېلىش ئۇچۇن، 270 مىليون يۈەن قەرز پۇل تارقىتىپ، پاختكارلارغا ئەڭ پۇل بېرىشكە ئاساس يارىتتى. ئۇنىڭدىن باشقا، يەنە بۇ بانكا يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇمۇرسال ئېچىشقا 9 مىليون يۈەن، يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىشقا 20 مىليون 80 مىڭ يۈەن قەرز پۇل بېرىپ، يېزا ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ، ناھىيە ئىقتىسادىنى گۈللەندۇرۇشكە پائال مەدەت بەردى.

ئاپتونوم رايونلۇق يېزا ئىگىلىك بانكىسى 1995 - يىلدىن 1997 - يىلغىچە ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ 3 مىليون يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىپ قاراقاش ناھىيىسىنىڭ جاھانباغ سۇ مەنبەسى رايونىدا يەر ئاستى سۈيىنى ئېچىشقا كىرىشكەندى. نەتىجىدە، بۇ يىل 9 - ئايغىچە 16 قۇدۇق قېزىلىپ، 11 مىڭ 800 مو يەرنىڭ سۇيىگە كاپالەتلىك قىلىندى.

سۈرەتتە: ناھىيە ھاكىمى (ئوتتۇرىدىكى كىشى) يېزا ئىگىلىك بانكىسىنىڭ خىزمەت گۇرۇپپىسىدىكىلەرگە ئەھۋال تونۇشتۇرماقتا.

غوپۇرخوجا فوتوسى

ئىلى ۋىلايىتىنىڭ يېزا پۇل مۇئامىلىسى كەسپى ئاپتوماتلىشىشقا يۈزلەندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇختەر نۇرھاشىم** خەۋىر قىلدۇ: ئىلى ۋىلايىتىدىكى ھەر دەرىجىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىلىرى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئىسلاھات قەدىمىنى تېزلىتىپ، سېلىنمىنى ئۆزلۈكسىز كۆپەيتىپ، بانكا كەسپىنى ئېلېكترونلاشتۇرۇشقا يۈزلەندۈرۈپ، ئىش بېجىرىشنىڭ ئاپتوماتلىشىش دەرىجىسىنى ئاشۇردى.

بازار ئىگىلىكىنىڭ ئۆزلۈكسىز تەرەققىي قىلىشى ۋە كەسپىي بانكىلارنىڭ سودا بانكىسىغا ئۆزگىرىشىگە ئەگىشىپ، بانكا كەسپىنىڭ ئېلېكترونلىشىش دەرىجىسىنىڭ يۇقىرى - تۆۋەن بولۇشى بانكىلارنىڭ كەسكىن رىقابەتتە پۈت تىرەپ تۇرۇش - تۇرالماسلىقىدىكى مۇھىم ئامىل بولۇپ قالدى. شۇڭا يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئىلى ۋىلايىتىدىكى ھەر دەرىجىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىلىرى بۇ خىل ۋەزىيەتنى ئېنىق تونۇپ، كەسىپ بېجىرىشنى ئېلېكترونلاشتۇرۇش خىزمىتىگە يۇكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىدى. ۋە بۇ خىزمەتنى ئۆزلىرىنىڭ مۇھىم خىزمەت كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزدى. خراجەت جەددىي بولۇۋاتقان ئەھۋال ئاستىدا، بانكىلار ھەر يىلى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 50 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ، كومپيۇتېر ۋە قوشۇمچە ئۇسكۇنىلەرنى سېتىۋالدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، تۇرلۇك شەكىللەر ئارقىلىق خادىملارنى تەربىيىلەپ، ئۇلارنىڭ كەسپىي سەۋىيىسىنى ئۆستۈردى. ھازىرغا قەدەر ۋىلايەت بويىچە يېزا ئىگىلىك بانكىلىرىنىڭ كەسىپنى ئېلېكترونلاشتۇرۇش ئۈچۈن سالغان مەبلىغى جەمئىي 850 مىڭ يۈەنگە، سېتىۋېلىنغان كومپيۇتېر ۋە ئۇسكۇنىلەر 95 كە يەتتى.

△ بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، بۇ ناھىيە يېزا-بازار كارخانىلىرىغا سېلىندىغان مەبلەغنى كۆپەيتىتى ھەمدە تېخنىكا ئۆزگەرتىش، ئىختىساسلىق خادىملارنى تەكلىپ قىلىش ئارقىلىق ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ياخشىلىدى، ئۆز ئورنىنىڭ تەبىئىي بايلىق ئۇستۇنلۇكىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، يەرلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلارنى كۆپلەپ ئىشلەپ چىقىرىپ، بازار رىقابىتىدە ئۇستۇنلۇكنى ئىگىلىدى، كارخانىلاردا ئۆزىگە خوجا بولۇش، كىرىمنى ئاشۇرۇپ، چىقىمنى تېجەش، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى يۇقىرى بولدى.

10-ئايغىچە بۇ ناھىيىدىكى يېزا-بازار كارخانىلىرىنىڭ ئومۇمىي تىجارەت كىرىمى 16 مىليون 800 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، ئۆتكەن يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن 6 مىليون 860 مىڭ يۈەن، ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 13 مىليون 420 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، ئۆتكەن يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن 4 مىليون 470 مىڭ يۈەن، يارانتان ئومۇمىي باج ۋە پايدىسى 1 مىليون 620 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، ئۆتكەن يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن 530 مىڭ يۈەن ئاشتى.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ توقۇمچىلىق سىستېمىسىدا كەسىپ ئەخلاقى تەربىيىسى قانات يايدۇرۇلۇپ، كۆرۈنەرلىك ئىجتىمائىي ئۈنۈم يارىتىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **گۈلنار ئىسمايىل** خەۋىر قىلىدۇ: بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ توقۇمچىلىق سىستېمىسىدا كەسىپ ئەخلاقى تەربىيىسى ئومۇميۈزلۈك قانات يايدۇرۇلۇپ، ھەممە ئادەم كەسىپ ئەخلاقى، كەسىپى مەسئۇلىيەت ۋە كەسىپى ئىنتىزامغا كۆكۈل بۆلىدىغان ياخشى ئىجتىمائىي كەيپىيات ئەۋج ئالدى.

ئاپتونوم رايونلۇق توقۇمچىلىق نازارىتى توقۇمچىلىق سىستېمىسىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ 9 - بەش يىللىق پلانىنى تۈزۈپ، قاتلامۇ قاتلام ئەھمىيلەشتۈردى. توقۇمچىلىق ئىشچىلار ئۈيۇشمىسىمۇ ئاپتونوم رايونىمىزدىكى توقۇمچىلىق كارخانىلىرى، كەسىپى ئورۇنلىرىغا «ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرى ئارىسىدا كەسىپ ئەخلاقى تەربىيىسىنى كۈچەيتىش» توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش چۈشۈردى. ھەرقايسى تارماقلار جانلىق، كۆپ خىل تەربىيە شەكىللىرىدىن پايدىلىنىپ، ھەرمىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرىگە ۋەتەنپەرۋەرلىك، كوللېكتىۋىزملىق، سوتسىيالىزم ۋە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېلىپ بارىدى. ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ پۈتۈستە قاراشلىق ئورۇندىن 6 كەسىپ ئەخلاقى ئۈلگىسىنى تاللاپ، 9 كارخانىدا دوكلات بېرىشكە ئۈيۈشتۇردى. ئۇلار يەنە توقۇمچىلىق كارخانىلىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ كەسىپ ئەخلاقى بويىچە نوتۇق سۆزلەش مۇسابىقىسى ئۈيۈشتۇردى. 53 ئىشچى - خىزمەتچى بۇ مۇسابىقىگە قاتناشتى. بەزى كارخانىلار 10 مىڭدىن ئارتۇق ئىشچى- خىزمەتچىنى مەملىكەت بويىچە ئۈيۈشتۇرۇلغان ئىسمېنا - گۈرۈپپىلار ئارا كەسىپ ئەخلاقى بىلىملىرىدىن زېھىن سىناش مۇسابىقىسىگە قاتناشتۇردى. توقۇمچىلىق ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى يەنە كەسىپ ئەخلاقى بويىچە نوتۇق سۆزلەش مۇسابىقىسىنىڭ سىنائالغۇ لېنتىسىنى ئىشلىدى؛ ئۇقۇش ماتېرىيالىدىن 100 نۇسخا تەييارلاپ، كەسىپ ئەخلاقى بويىچە تەربىيىلەش مەزمۇنىنى يەنمۇ مۇكەممەللەشتۈردى. بۇنىڭ بىلەن شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت توقۇمچىلىق ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ئىش ئورنىنى، كەسپىنى سۆيۈش ئاڭلىقلىقى يەنمۇ ئۆسۈپ ياخشى ئىقتسادىي، ئىجتىمائىي ئۈنۈم قولغا كەلتۈرۈلدى.

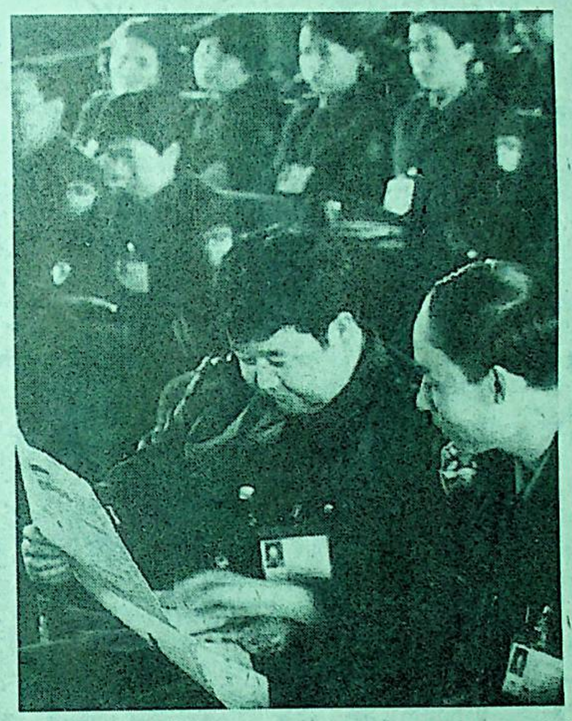

جەنەن قاتناش ساقچىلىرىدىن ئۆگىنىش قىلىپ نام بېرىلگەن ئۇرۇمچى شەھەرلىك جامائەت خەۋپسىزلىكى ئىدارىسىدىكى كادىر - ساقچىلار 15- قۇرۇلتايىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش، ئىزچىللاشتۇرۇشنى چىڭ تۇتۇپ، ئىنتىزام ئىستىلىنى ياخشىلاشقا بەل باغلىدى.

سۈرەتتە: ساقچىلار ئۆگىنىش قىلماقتا.

دىڭ يۈشىن *فوتوسى*

غۇلجا ناھىيىلىك توك بىلەن تەمىنلەش ئىدارىسى «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيىتىنىڭ ئۈنۈمنى كۆردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئەنۋەر خالىق** خەۋىر قىلىدۇ: غۇلجا ناھىيىلىك توك بىلەن تەمىنلەش ئىدارىسى يېقىندا «مۇھىت تازىلىقىنى ياخشىلاش، ئەلا مۇلازىمىلىقنى قانات يايدۇرۇش، سۆز - ھەرىكەتتە مەدەنىي بولۇشنى تەشەببۇس قىلىش، يېڭى كەسىپ ئىستىلىنى نامايان قىلىش» ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، مۇلازىمىلىق سۈپىتىنى ئۆستۈردى.

بۇ پائالىيەت باشلىنىشى بىلەن ئىدارىدىكى ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرى بىردەك ھەرىكەتكە كېلىپ، ئىلگىرىكى مۇھىت ناچار بولۇش، ئابۇنتلارنىڭ ئىش بېجىرىشى تەس بولۇشتەك ئەھۋاللارغا خاتىمە بېرىپ، ھەممەيلەن ئۆز ئەتراپىدىكى كىچىك ئىشلاردىن باشلاپ قول سىلىپ ئىشلەيدىغان، خىزمەت داۋامىدا مەدەنىي مۇلازىمىلىق قىلىدىغان كەيپىياتنى تۇرغۇزدى. ھازىر بۇ ئىدارىدىكى ھەرقايسى بۆلۈم - ئىشخانىلارنىڭ مۇھىتى ياخشىلىنىپ، ئەلا مۇلازىمىلىق كەيپىياتى ھەممە جايدا كۆزگە چېلىقىپ تۇرىدىغان بولدى. ھەر ۋاقىت مۇلازىمىلىق قىلىشنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن «جىددىي رېمونت تېلىفون نومۇرى» تەسىس قىلىپ جەمئىيەتكە ئېلان قىلدى. ئىدارە رەھبەرلىكى يەنە مەركەزنىڭ تەلىپى بويىچە ھەقسىز ئىش بېجىرىپ، ئۇنۇمگە ئەھمىيەت بېرىپ «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيىتىنى داۋاملىق تۇرغۇزۇپ، پۈختا قانات يايدۇرىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

دامكۇ يېزىسى سېلىنمىنى كۆپەيتىپ، مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇش - ئوقۇتۇش شارائىتىنى ياخشىلىدى

تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم مەتنىياز**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مەمتىمىن مەتروزى** خەۋىر قىلىدۇ: دامكۇ يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى 2 يىلدىن بۇيان مائارىنى ئالدىن راۋاجلاندۇرۇلىدىغان ئىستراتېگىيىلىك ئورۇنغا قويۇپ، مائارىپ سېلىنمىسىنى كۆپەيتىپ، مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇش شارائىتىنى ياخشىلىدى.

يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى مائارىپ خىزمىتىنى كۈندىلىك مۇھىم ئىشلار قاتارىدا چىڭ تۇتتى. پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى مەسئۇللىرى مەكتەپلەرگە بېرىپ، تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلدى. ئوقۇش - ئوقۇتۇش ئىشلىرىدا كۆرۈلگەن ئەمەلىي قېينىچىلىق ۋە مەسىلىلەرنى

ئالاھىدە قېينىچىلىقى بار 5 ئوقۇغۇچى گۇرۇپپىسىنىڭ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش كومىتېتىنىڭ يارىدەمىدە ئالىي مەكتەپكە ئوقۇشقا كىردى

تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز **يۈنۇس سادىق** خەۋىر قىلىدۇ: دۆلەت دەرىجىلىك نامرات ناھىيە بارىكۆل قازاق ئاپتونوم ناھىيىسىدىكى ئالاھىدە قېينىچىلىقى بار بەش ئوقۇغۇچى گۇرۇپپىسىنىڭ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش كومىتېتىنىڭ مەدەنىيەت ئارقىلىق نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش ئىشخانىسىنىڭ يارىدىمى بىلەن شەرقىي-شىمال ئوننۇنچىرستېتىغا ئوقۇشقا كىردى، بۇ 5 ئوقۇغۇچىنىڭ ئوقۇش پۈتتۈرگىچە بولغان ئارىلىقتىكى ئوقۇش راسخوتى، كىتاب - ماتېرىيال پۇلى قاتارلىق بارلىق خراجەتلىرىنى گوۋۇيۈەن نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش ئىشخانىسى ئۆز ئۈستىگە ئالىدۇ. ئوقۇش پۈتتۈرگەندىن كېيىن گوۋۇيۈەن نامراتلارغا مەدەنىيەت ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش ئىشخانىسى مەسئۇل بولۇپ بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرىدۇ.

ۋاقتىدا ھەل قىلىدى. ئۇلار يېزىدا ئېچىلغان چوڭ - كىچىك يىغىنلاردا ماتېرىيقا ئەھمىيەت بېرىش، ئوقۇتقۇچىلارنى ھۆرمەتلەش، ھەرقايسى ساھەلەر ماتېرىيىنى قوللاشنى تەلەپ قىلدى. سۇ ئىنتايىن قىس بولىدىغان مەزگىللەردە سۇنى ئالدى بىلەن مەكتەپلەرنىڭ راسخوت ئېتىزىنى سۇغىرىشقا بەردى ھەم مەكتەپلەرنىڭ بىر قىسىم سۇ ھەققىنى كەچۈرۈم قىلدى. كەنتلەرنى سەپەرۋەر قىلىش ئارقىلىق يېزىلىق ئوتتۇرا مەكتېپىگە 75 مىڭ كىلوگرام ئوتۇن ياردەم قىلدى. يېزا مالىيىسىدە قېينىچىلىق بولۇۋاتقان ئەھۋالدىمۇ 168 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ، يېزىلىق ئوتتۇرا مەكتەپكە 360 كۆرپىدات مېتىر كۆلەمدە دەرسخانا، ئىشخانا ۋە ياتاق سېلىپ بەردى، يېزا مەركىزى بىلەن ئوتتۇرا مەكتەپ ئارىلىقىدىكى 5 كىلومېتىر يول ۋە مەكتەپنىڭ 1200 كۆرپىدات كەڭلىكتىكى تەنتەربىيە مەيدانىغا ماي يانقۇزۇپ بەردى. بۇ يىل 9 - ئاينىڭ باشلىرىدا يېزا ئورگىنىدىكى كادىر، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى سەپەرۋەر قىلىپ 36 مىڭ 735 يۈەن ئىئانە توپلاپ، يېزىلىق مەركىزىي باشلانغۇچ مەكتەپكە «ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئائىلىسى» سېلىپ بەردى. ئۇلار يەنە ئوقۇتقۇچىلارنىڭ خىزمەت ۋە تۇرمۇش شارائىتىنى ياخشىلاش ئۈچۈن، ئەرزان باھادا ياغاچ سېتىپ بەردى ھەم يېزىلىق ئوتتۇرا مەكتەپتىكى 25 ئوقۇتقۇچىنىڭ ئۆيىگە ئەرزان باھادا تېلېفون ئورنىتىپ بەردى. بۇنىڭ بىلەن ئوقۇتقۇچىلار ئەستايىدىل دەرس ئۆتىدىغان، ئوقۇغۇچىلار پۈتۈن زېھنىنى ئۆگىنىشكە قارىتىپ، كۆپلەپ بىلىم ئېلىشقا تىرىشىدىغان ياخشى كەيپىيات بارلىققا كەلدى.

ياڭاقلىق كەنتىدىكى 50 ئۆسمۈر ھاۋا ئارمىيىسىدىكى كوماندىر - جەڭچىلەرنىڭ غەمخورلۇقىغا ئېرىشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مىرەخمەت سەيدەخمەت** خەۋىر قىلىدۇ: گۇما ناھىيىسىدىكى كۆكتېرەك يېزىسىنىڭ ياڭاقلىق كەنتىدە نامراتلىق تۈپەيلىدىن ئوقۇشتىن توختاپ قالغان ۋە ئوقۇشتىن توختاپ قېلىش ئالدىدا تۇرغان 50 ئۆسمۈر يېقىندا ھاۋا ئارمىيىسىنىڭ بېيجىڭدا تۇرۇشلۇق مەلۇم قىسمىدىكى كوماندىر - جەڭچىلەرنىڭ غەمخورلۇقى بىلەن ئوقۇشنى داۋاملاشتۇرالايدىغان بولدى.

بۇ 50 ئوسمۇرنىڭ بەزىلىرى ئاتا-ئانىسىدىن يېتىم قالغان، بەزىلىرى ئالاھىدە نامرات ئائىلە پەرزەنتلىرى بولغاچقا، ئىقتىسادىي جەھەتتە قېينىلىپ ئوقۇشتىن قالغان ياكى ئوقۇشتىن توختاپ قېلىش ئالدىدا تۇرغانتى. ياڭاقلىق كەنتى ئاپتونوم رايونلۇق ئايالار بىرلەشمىسىنىڭ يار- يۆلەك بولۇش نۇقتىسى بولۇپ، ئاپتونوم رايونلۇق ئايالار بىرلەشمىسىنىڭ بالىلار بۆلۈمى بۇ 50 ئوقۇغۇچىنى قايتىدىن ئوقۇشقا تەشكىللەپ، ئۇلارغا «كۆك ئاسمان غۇنچە پىلانى» قىزلار سىنىپى ئېچىپ بەردى ھەمدە بۇ نامرات ئوسمۇرلەرنىڭ ئەھۋالىنى مەملىكەتلىك ئايالار بىرلەشمىسىگە دوكلات قىلدى. مەملىكەتلىك ئايالار بىرلەشمىسى ئەھۋالنى ھاۋا ئارمىيىسىنىڭ بېيجىڭدا تۇرۇشلۇق مەلۇم قىسمىدىكى كوماندىر - جەڭچىلەرنىڭ غەمخورلۇقى بىلەن ئوقۇشنى داۋاملاشتۇرالايدىغان بولدى.

* * * * * * * * * * * * * * *

كورلا شەھەرلىك خەلق دوختۇرخانىسىنىڭ مەدەنىي ئورۇن بەرپا قىلىشتىكى تەجرىبىلىرىدىن خاتىرە

نەشپۈتزارلىقتا نۇر چاچقان بېتىۋۇن روھى

- كورلا شەھەرلىك خەلق دوختۇرخانىسىنىڭ مەدەنىي ئورۇن بەرپا قىلىشتىكى تەجرىبىلىرىدىن خاتىرە

ئەكلىپ قىلدى. بۇ نازارەتچىلەر بىلەن قەرەللىك ھەم قەرەلسىز سۆھبەت

ـ كورلا شەھەرلىك خەلق دوختۇرخانىسىنىڭ مەدەنىي تۇرمۇش بەرپا قىلىشتىكى ئەجرىبىلىرىدىن خاتىرە

ئۆز مۇخبىرىمىز مەدەنىيەت مۇھەممەتراھىم

ئۆستۈرمەي، مۇۋاپىق دورا ئىشلىتىش، تەكشۈرۈش، مۇۋاپىق ھەق ئېلىش ئۈچۈنمۇ قوللىنىپ، كېسەللەرنىڭ يۈكىنى يېنىكلەتتى. بىر تال دورا، بىر تامچە ئۆكۈلنىمۇ ئىسراپ قىلماي، كېسەللەرنىڭ خراجىتىنى تېجىدى. دۆلىتىمىزدە ئىشلەنگەن دورىلارنىلا ئىشلىتىش، ئىمپورت قىلىنغان دورىلارنى ئىشلەتمەسلىك، «CT»، B تىپلىق تەكشۈرۈش ئاپپاراتى، يۈرەكنى رەسىمگە ئېلىش قاتارلىق چوڭ تەكشۈرۈشلەردە تەكشۈرۈش ھەققىنى 100 يۈەندىن ئاشۇرۇۋەتمەسلىك، ئېشىپ كەتسە دوختۇرخانا باشلىقى قول قويۇش، قەيەر ئاغرىسا شۇ يەرنىلا تەكشۈرۈش، ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرمەسلىك، كېسەللەر دوختۇرخانىدا ياتىدىغان چاغدا ئالدىن 200 يۈەندىن 500 يۈەنگىچە پۇل تاپشۇرۇش بەلگىلەندى.

بۇ يىل 1 ـ ئايدا بۇ دوختۇرخانىغا مىڭە پەردە ياللۇغى بىلەن ئاغرىغان بىر كىشى قوبۇل قىلىنغانىدى. 4 كۈن بولغاندا ئۇنىڭ ئالدىن تاپشۇرغان 400 يۈەن تۆگەپ كەتتى. ئەگەر داۋالاش تۇختىتىپ قويۇلسا كېسەلنىڭ ھاياتى خەۋپ ئىچىدە قالاتتى. بۇ ئەھۋالدىن خەۋەر تاپقان دوختۇرخانا باشلىقى دوختۇر- سېسترالارغا بۇ كېسەلنى داۋالاشنى ئۈزۈپ قويماسلىقنى تاپىلىدى. شۇنىڭ بىلەن دوختۇر- سېسترالارنىڭ 27 كۈن كۆيۈنۈپ داۋالىشى نەتىجىسىدە كېسەل ساقايدى. ئۇ دوختۇرخانىدىن چىقىش ئالدىدا دوختۇرخانا باشلىقىغا: «سىلەر مېنىڭ ھاياتىمنى قۇتقۇزۇپ قالدىڭلار، رەھمەت سىلەرگە، مەن بىر دېھقان بولغاچقا ھازىر قولۇمدا پۇل يوق، ئۈيگە قايتقاندىن كېيىن، كالامنى سېتىپ، پۇلىنى تۆلەيمەن» دېدى. دوختۇرخانا باشلىقى ئۇنىڭغا تەسەللىي بېرىپ: «سىز خاتىرجەم بولۇڭ، پۇل تاپقاندا دوختۇرخانىغا كېلىپ ھېسابات قىلسىڭىز بولۇۋېرىدۇ، دېدى. بۇ خىل ئەھۋاللار بۇ دوختۇرخانىدا دائىم بولۇپ تۇرىدۇ. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان بۇ دوختۇرخانا دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ داۋالىنىش ھەققىدىن 30 مىڭ يۈەننى كەچۈرۈم قىلدى، نامرات دېھقان، چارۋىچىلارغا 6500 يۈەن ئىئانە قىلدى. بۇ دوختۇرخانا چەت، ياقا جايلاردىكى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ داۋالىنىشى قىيىن بولۇۋاتقانلىقىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن، ھەر يىلى داۋالاش گۇرۇپپىسى ئەۋەتىپ، دېھقان، چارۋىچىلار ئارىسىدا كۆپ ئۇچرايدىغان، تارقىلىشچان كېسەللەرنى ۋە ئىياللار كېسەللىكلىرىنى تەكشۈرۈپ داۋالىدى. ھەرقايسى بۆلۈملەر دائىم تېكىچى يېزىسىدىكى ياشانغانلار ساناتوريىسىگە دوختۇر، دورا ئەۋەتىپ، ئۇلارغا سوتسىيالىستىك چوڭ ئائىلىنىڭ مېھىر ـ شەپقىتىنى يەتكۈزدى.

كېسەللەرگە ئەلا مۇلازىملىق قىلىش

كېسەللەرگە ئەلا مۇلازىملىق قىلغاندىلا، ياخشى ئوبراز تىكلىگىلى بولىدۇ. شۇڭا بۇ دوختۇرخانا كېسەللەرگە ئەلا مۇلازىملىق قىلىشتا ئاخىرى چىڭ تۇردى. خىزمەتتە ئۆز دوختۇرخانىسىدىكىلەر بىلەن سىرتتىكىلەرگە ئوخشاش قارىدى، تونۇشلار بىلەن ناتونۇشلارغا ئوخشاش قارىدى، شەھەردىكىلەر بىلەن يېزىدىكىلەرگە ئوخشاش قارىدى، كادىرلار بىلەن ئاممىغا ئوخشاش قارىدى، ھەممە كېسەللەرگە ئىللىقلىق يەتكۈزدى. دوختۇر - سېسترالار ئارىسىدا ۋەتەننى سۆيۈش، چېگرا رايونىنى سۆيۈش، نەشپۈت ماكانىنى سۆيۈش، دوختۇرخانىنى سۆيۈش، كەسپىنى سۆيۈش، كېسەللەرنى سۆيۈش تەربىيىسىنى، لېي فېڭ، ھېتيۇن، كۇك فەنسىندىن ئۆگىنىش پائالىيەتلىرى بىلەن «ئەگەر مەن كېسەل بولسام»، «سۈپەت بىرىنچى»، «كېسەللەر ئۇچۇن» دېگەنگە ئوخشاش پائالىيەتلەرنى قانات يايدۇرۇپ، دوختۇر - سېسترالاردا كېسەللەر ئۈچۈن جان - دىل بىلەن خىزمەت قىلىدىغان ئالىيجاناب پەزىلەتنى يېتىلدۇردى. بۇنىڭ بىلەن بۇ دوختۇرخانىدا نۇرغۇن تەسرلىك ئىشلار مەيدانغا كەلدى.

1996 ـ يىلى 7 ـ ئايدا تاشقى كېسەللىكلەر 1 ـ بۆلۈمى ئاقسۇ ۋىلايىتىدىن كەلگەن شيې جۈگمىن ئىسىملىك بىر كېسەلنى قوبۇل قىلدى. بۇ كېسەل باشقا دوختۇرخانىلاردا 3 قېتىم ئوت ئوپېراتسىيىسى قىلدۇرغانىكەن. بۇ دوختۇرخانىدا 4 ـ قېتىم ئوپېراتسىيە قىلىنىپ، 4 كۈن ئوتكەندە كېسەلنىڭ ھەزىم قىلىش يولىدىن قان چىقىپ ھاياتى خەۋپ ئىچىدە قالدى. ئۇنىڭغا جىددىي قان سېلىش كېرەك ئىدى. بىراق كورلا شەھىرىدىكى قان پونكتىدا «O» تىپلىق قان يوق بولۇپ چىقتى. مۇشۇنداق ھالقىلىق پەيتتە بۇ بۆلۈمدىكى دوختۇر- سېسترالار تەشەببۇسكارلىق بىلەن قان تەقدىم قىلىپ، ئۇنىڭ ھاياتىنى قۇتقۇزۇپ قالدى. بۇ كېسەل يۇرتى خېنەن ئۆلكىسىگە قايتقاندىن كېيىن، دوختۇرخانىغا مىننەتدارلىق خېتى ۋە لەۋھە ئەۋەتىپ، رەھمەت ئېيتتى.

1995 ـ يىلى تۇغۇت بۆلۈمى بالىياتقۇ پېرىلىپ كېتىش سەۋەبىدىن كۆپ قان چىقىپ كېتىپ ھوشىدىن كەتكەن بىر كېسەلنى ئوپېراتسىيە قىلىپ ھاياتىنى قۇتقۇزۇپ قالغانىدى. بۇ ئايالنىڭ سالامەتلىكى ئەسلىگە كەلگىچە بۇ بۆلۈمدىكى دوختۇر - سېسترالار ئۇنىڭغا تاماق، قايناقسۇ، كىيىم ـ كېچەك ئەكىلىپ بېرىپ ئۇنىڭ ھالىدىن خەۋەر ئالدى. ئۇنىڭ ئائىلىسىنىڭ نامراتلىقىنى بىلگەندىن كېيىن بۇ بۆلۈمدىكى بارلىق تېببىي خادىملار ئۇنىڭغا 300 يۈەن ياردەم قىلدى. دوختۇرخانا رەھبەرلىرى دوختۇر- سېسترالارنى پۇل ئىئانە قىلىشقا سەپەرۋەر قىلىپ ئۇنىڭغا يەنە 2000 يۈەن توپلاپ بەردى. بۇ دوختۇرخانىدا يېقىنقى 3 يىلدىن بۇيان مەيدانغا كەلگەن ياخشى ئادەم، ياخشى ئىشلار 320 قېتىمغا، كېسەللەردىن تاپشۇرۇۋالغان رەھمەت خېتى 30 پارچىغا، لەۋھە 43 كە يەتتى. تېببىي خادىملار بۆلتۇر قېينىچىلىقى بار كارخانىلارغا 80 مىڭ يۈەن، كەلكۈن ئاپىتىگە ئۇچرىغان ئورۇنلارغا 1600 يۈەن نەق پۇل، 1764 قۇر كىيىم ـ كېچەك ياردەم قىلدى.

تېببىي ئەخلاق، تېببىي ئىستىلنى ياخشىلاپ ئىناۋەت تىكلەش

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان بۇ دوختۇرخانا تېببىي ئەخلاق، تېببىي ئىستىل قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇپ، ئۇنى دوختۇرخانىنىڭ خىزمەتلىرى ئېچىدە يېتەكچى ئورۇنغا قويىدى. دوختۇرخانىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىنى ئاساس قىلىپ 400 مىڭ خەتلىك «دوختۇرخانا باشقۇرۇش پرىنسىپى»، «دوختۇرخانىنىڭ تېببىي ئەخلاق، تېببىي ئىستىل تەربىيىسى قوللانمىسى»نى تۈزۈپ ھەر بىر ئىشچى- خىزمەتچىگە تارقىتىپ بەردى. بەلگە ئېسىپ مۇلازىملىق قىلىش تۈزۈمى، دوختۇرخانا باشلىقى كۈتۈۋېلىش تۈزۈمى ئورنىتىپ، پىكىر ئېلىش ساندۇقى، پىكىر دەپتىرى، ئامبۇلاتورىيىدە مۇلازىملىق قىلىش مۇنبىرى تەسىس قىلىپ، تېببىي ئەخلاق، تېببىي ئىستىلنىڭ ئىچكى - تاشقى چەكلەش مېخانىزمىنى كۈچەيتتى. ئوچۇق - ئاشكارا ئىش بېجىرىش، بېجىرىلگەن ئىشنىڭ نەتىجىسى ئاشكارا بولۇش ۋە ئامما نازارەت قىلىشنى يولغا قويدى. پاك - دىيانەتلىك بولۇشتا جەمئىيەتكە ئوچۇق - ئاشكارا ۋەدە بېرىپ، جەمئىيەتتىن 13 كىشىنى نازارەتچىلىككە ئالغان ئىدى. ئۇلار ئىچىدە ئاممىنىڭ ئەڭ ئىشەنچىسىگە ئېرىشكەن ئىككى كىشى بار بولۇپ، ئۇلار ئاممىنىڭ ئىشەنچىسىگە ئېرىشىپ، ئۇلارنىڭ ئىشلىرى ئاممىنى رازى قىلدى. ئۇلار ئىچىدىكى بىرى ئۇيغۇر ئايال دوختۇر ئەخمەتجان ئابلەت بولۇپ، ئۇ 1995 - يىلى 1 - ئايدا ئاپتوموبىل ۋەقەسىدە ئۆلۈپ كەتكەن ئۇيغۇر ئەر دوختۇرنىڭ ئورنىغا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلغان ئىدى. ئۇ ئىشقا ئورۇنلاشقاندىن كېيىن، ئۆزىنىڭ ئىشەنچلىك خىزمەت ئىقتىدارى بىلەن ئاممىنىڭ ئىشەنچىسىگە ئېرىشتى. ئۇ

8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 28 - سانلىق يىغىنى ئۆتكۈزۈلدى

يىغىنغا كومىتېت باشلىقى چياۋشى رىياسەتچىلىك قىلدى ۋە سۆز قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 27 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. 8 -نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 28 - سانلىق يىغىنى بۈگۈن چۈشتىن ئىلگىرى «خەلق» سارىيىدا ئۆتكۈزۈلۈشكە باشلىدى. يىغىنغا كومىتېت باشلىقى چياۋشى رىياسەتچىلىك قىلدى ۋە سۆز قىلدى. ئۇ ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتايلىرى ۋە ئۇنىڭ دائىمىي كومىتېتلىرىدىن 15 - قۇرۇلتاينىڭ روھىنى ئۆز پېرىنسىپ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ ياخشى ئۆگىنىپ، ياخشى ئىزچىللاشتۇرۇپ، خەلق قۇرۇلتىيى خىزمىتىگە 15 - قۇرۇلتاينىڭ روھى ئارقىلىق پېتەكچىلىك قىلىپ، خەلق قۇرۇلتىيى خىزمىتىنى تىرىشىپ تېخىمۇ ياخشى ئىشلەشنى تەلەپ قىلدى.

يىغىندا ئالدى بىلەن بۇ قېتىمقى دائىمىي كومىتېت يىغىنىنىڭ قارالمىلىرى ماقۇللاندى. قارالمىغا ئاساسەن يىغىندا ج ك پ 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ ھۆججەتلىرى ئۆگىنىلدى، مۇزاكىرە قىلىنىدى، «ئېنېرگىيە مەنبەسىنى تېجەش قانۇن لايىھىسى»، «قۇرۇلۇش قانۇنىنىڭ لايىھىسى»ۋە گوۋۇيۈەننىڭ «ئورمان چىلىق قانۇنىنىڭ تۈزىتىلگەن لايىھىسى»نىڭ لايىھىسى ۋە ئوت ئۆچۈرۈش قانۇنىنىڭ لايىھىسىنى قاراپ چىقىلدى.

يىغىنغا كومىتېتنىڭ مۇئاۋىن باشلىقلىرىدىن تېمەن جىيۇن، ۋاڭ خەنبىن، نى جىغۇ، چىن مۇخۇا، فېي شاۋتۇڭ، سۇن چىمىڭ، لېي جيېچيۇڭ، لى شىمىڭ، ۋاڭ گۇاڭيىڭ، چىڭ سيۈمەن، بۇ خې، باش كاتىپ ساۋجى قاتناشتى.

چياۋشى جېجياڭ ئۆلكىسىدە خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە تەكتلەپ مۇنداق دېدى:

يېڭى كەسىپلەرنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇپ زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ قەدىمىنى تېزلىتىش لازىم

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خاڭجۇ، 26 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ باشلىقى چياۋشى يېقىندا جېجياڭ ئۆلكىسىدە خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە تەكتلەپ مۇنداق دېدى: پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ روھىنى ياخشى ئىزچىللاشتۇرۇپ ۋە ئەمەلىيەشتۇرۇپ، پۈرسەتنى تۇتۇپ، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، يېڭى كەسىپلەرنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇپ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ قەدىمىنى تېزلىتىش لازىم.

چياۋشى مۇنداق دېدى: ئەسىر ئالمىشىش پەيتىدە دۇنيادا پەن - تېخنىكا ئىنقلابىي ئۇچقاندەك ئىلگىرىلىمەكتە، ئىقتىساد، تېخنىكا جەھەتتىكى رىقابەت كۈنسېرى كۈچەيمەكتە. بىز مىسلى كۆرۈلمىگەن پۇرسەتكە ۋە خىرسقا دۇچ كەلمەكتىمىز. شۇڭا چوقۇم پۇرسەتنى چاڭ تۇتۇپ، دۇنياغا، كەلگۈسىگە يۈزلىنىپ، ئۆچۈر كەسپىنى، گېن قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت يۇقىرى، يېڭى تېخنىكا كەسىپلىرىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇپ، خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئۆچۈرلىشىش قەدىمىنى تېزلىتىپ، تەرەققىي قىلغان دۆلەتلەر بىلەن بولغان ئىقتىساد، تېخنىكا جەھەتتىكى پەرقنى تىرىشىپ ئازايتىش لازىم.

ئىقتىسادىي قۇرۇلمىنى تەڭشەش، نوپۇسنىڭ كۆپىيىشى قاتارلىق ئامىللار كەلتۈرۈپ چىقارغان ئارتۇق ئەمگەك كۈچلىرى مەسىلىسى توغرىسىدا چياۋشى مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: بۇ مەسىلىنى ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشقا تايىنىپ ھەل قىلىش كېرەك.

لى رۇيخۇەن سىچۈەن ئۆلكىسىدە خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە تەكتلەپ مۇنداق دېدى:

15 - قۇرۇلتاي روھىنى ئۆگىنىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇشتا ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۇرۇشكە ئەھمىيەت بېرىش لازىم

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، چېڭدۇ، 26 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ رەئىسى لى رۇيخۇەن سىچۈەن ئۆلكىسىدە خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە تەكتلەپ مۇنداق دېدى: پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇشتا ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۇرۇشكە ئەھمىيەت بېرىپ، ئامانا ئارىسىدا ساقلىنىۋاتقان تۇرلۇك مەسىلىلەرگە كۆڭۈل بۆلۈش ۋە ئۇنى ھەققىي ھەل قىلىش لازىم.

لى رۇيخۇەن 15 - قۇرۇلتاي روھىنى قانداق قىلىپ تېخىمۇ ياخشى ئۆگىنىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇش ئۈستىدە توختالغاندا مۇنداق دېدى: ھۆججەتلەرنى ئەستايىدىل ئۆگىنىش ۋە ئونىڭ روھىي - ماھىيىتىنى ئۆزلەشتۇرۇش ئاساسىدا ئەمەلىيەتكە زىچ بىرلەشتۇرۇش مەسىلىسىگە تېخىمۇ ئەھمىيەت بېرىش لازىم. ئەمەلىيەتكە باغلاش - 15 - قۇرۇلتاي ھۆججىتىنى ئۆگىنىش، ئۆزلەشتۇرۇشنىڭ، 15- قۇرۇلتاي روھىنىڭ ھەممە جايدا ئەمەلىيلىشىشكە كاپالەتلىك قىلىشنىڭ ئاچقۇچى. ئىلگىرىكى ئەمەلىي خىزمەت تەجرىبىلىرىنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ، خىزمەتلەردىكى توغرا تەرەپلەردەچىڭ تۇرۇپ، خاتا تەرەپلەرنى تۈزىتىپ، تەجرىبىلەرنى نەزەرىيە يۈكسەكلىكىگە كۆتۈرۈپ شۇ ئارقىلىق دېڭ شياۋپىڭ نەزەريىسى ئۇلۇغ بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، مەركەزنىڭ تۇرلۇك چوڭ - چوڭ سىياسەت، فاكتورلىرىنى ئىزچىللاشتۇرۇشتىكى ئاڭلىقلىقىمىز ۋە قەتئىيلىكىمىزنى كۈچەيتىشىمىز لازىم. ئۆز رايونىمىزنىڭ بۈنگدىن كېيىنكى تەرەققىيات يولىنى تەتقىق قىلىپ، ئەسىر ئالمىشىش تارىخىي پەيتىدە، ئۆزىنىڭ كونكرېت ئەھۋالىغا بىرلەشتۇرۇپ تەرەققىيات پىلانىنى يەنمۇ تەڭشەپ، تولۇقلاپ، مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئىدىيىدە تېخىمۇ ياخشى ئازاد بولۇپ، پۈرسەتنى تۇتۇپ، تەرەققىياتنى تېزلىتىش لازىم.

لى رۇيخۇەن تەكتلەپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئامما كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان مەسىلىلەرگە ئەھمىيەت بېرىش ۋە ئۇنى ياخشى ھەل قىلىش ئەمەلىيەتكە باغلاشنىڭ مۇھىم تەرىپى. كادىرلارغا ئامما كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان مەسىلىلەرگە يۈكسەك ئەھمىيەت بېرىش، ھەرقانداق ئىشتا ئالدى بىلەن كۆپ ساندىكى ئاممىنىڭ مەنپەئىتىنى ۋە ئارزۇسىنى نەزەردە تۇتۇش توغرىسىدا تەربىيە بېرىش، تەربىيىنى ئىسلاھات سالمىقى، تەرەققىياتنىڭ سۈرئىتى ۋە ئاممىنىڭ بەرداشلىق بېرىش دەرىجىسى بىلەن بىرلەشتۇرۇش لازىم.

خۇاڭخې دەريا سىياۋلاڭدى قۇرۇلۇشىدا دەريا ئېقىنىنى توسۇش مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى

(بېشى 1 - بەتتە)

«خۇاڭخې دەريا سىنىڭ سۈيى ئاسماندىن چۈشىدۇ». تارىختادەريانىڭ كەلكۈن كەلگەن مەزگىلدىكى ھەر سېكۇنتلۇق ئېقىن مىقدارى 32 مىڭ كۇب مېتىرغا يەتكەن، دەسلەپكى چىن سۇلالىسىدىن تارتىپ مىڭگو دەۋرىگىچە بولغان 2500يىلدا خۇاڭخې دەريا سى 1500 نەچچە قېتىم تېشىپ كەتكەن. ئېقىنىنى 26قېتىم ئۆزگەرتكەن، ھەر قېتىمدا «ھەممە يەرنى قاھەتچىلىك، ئاچارچىلىق قاپلاش»تەك پاجىئە يۈز بەرگەن.

يېڭى جۇڭگو قۇرۇلغاندىن كېيىن پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ۋە دۆلەت سوۋېت ئىتتىپاقىدىكى مۇتەخەسسىسلەرنى تەكلىپ قىلىپ، خۇاڭخې دەريا سىنى ئىككى قېتىم كەڭ كۆلەمدە ئىزچىل باشقۇرۇپ، ئۇنىڭ ئۇزۇن مۇددەتلىك ئەمەلىي ئەھۋالىنى ئىگىلەپ، ئۇنىڭ ئاساسىي قانۇنىيىتىنى ئىزدەپ، ئۇنى ئاساسىي جەھەتتە كونترول قىلىپ، ئۇنىڭ ئاپەت يەتكۈزۈش ئىقتىدارىنى ئاجىزلاتقان. 1946-يىلىدىن 1949-يىلىغىچە بولغان ئۈچ يىل ئىچىدە خۇاڭخې دەريا سى ئۈچ قېتىم ئۆزگەرتىلگەن. 1946-يىلى ئىيۇل ئوتتۇرىسىدا كومىنتاڭ ھۆكۈمىتى ئۆزىنىڭ ھەربىي ئارتۇقچىلىقىغا تايىنىپ، خۇاڭخې دەريا سىنى ئۆزگەرتىپ، ئۇنى شەرقىي شىمالغا ئېقىدىغان ئەسلى يولىدىن ئۈزۈپ، جياڭسۇ ئۆلكىسىنىڭ شىمالىدىكى خۇاڭخې دەريا سى ئېقىنىنى جياڭسۇ ئۆلكىسىنىڭ جەنۇبىغا ئېقىدىغان قىلىپ ئۆزگەرتكەن. بۇ ئۆزگەرتىش خۇاڭخې دەريا سى ئېقىنىنى ئۆزگەرتىپ، ئۇنى ئاساسىي جەھەتتە ئەسلى يولىغا قايتۇرۇش ئۈچۈن ئېلىپ بېرىلغان ئۇزۇن مۇددەتلىك ئىزچىل كۈرەشنىڭ باشلىنىشى بولدى.

ئۇتتۇرا ئىيۇل ئايلىرىدا ھايا جانلانغان ھالدا. مۇنداق دېدى: «بىز ئادەمگە، توغانغا تايىنىپ مۇداپىئە كۆرۈش ئارقىلىق 51 يىل چوڭ كەلكۈن كەلگەندىمۇ دەريا تېشىپ كەتمەسلىكتەك مۆجىزىنى يارىتىتۇق». لېكىن دەريانىڭ تۆۋەنكى ئېقىنىنى بارغانسېرى ئېگىزلەپ، مۇئەللەق دەريا بولۇپ قېلىپ، مېنى ئەندىشىگە سالغانىدى. ھازىر دەريا ئېقىنىنىڭ توسۇلغانلىقىدەك كاتتا مەنزىرىنى كۆرۈپ كۆڭلۈم تىنىدى. 2001- يىلىغا بارغاندا پۈتۈنلەي كۆپ قېتىم ئۆز كۆزى بىلەن كۆرگەنىدى. بۈگۈن ئۇ بۇ چوڭ قۇرۇلۇش ئالدىدا ھايا جانلانغان ھالدا. مۇنداق دېدى: «بىز ئادەمگە، توغانغا تايىنىپ مۇداپىئە كۆرۈش ئارقىلىق 51 يىل چوڭ كەلكۈن كەلگەندىمۇ دەريا تېشىپ كەتمەسلىكتەك مۆجىزىنى يارىتىتۇق». لېكىن دەريانىڭ تۆۋەنكى ئېقىنىنى بارغانسېرى ئېگىزلەپ، مۇئەللەق دەريا بولۇپ قېلىپ، مېنى ئەندىشىگە سالغانىدى. ھازىر دەريا ئېقىنىنىڭ توسۇلغانلىقىدەك كاتتا مەنزىرىنى كۆرۈپ كۆڭلۈم تىنىدى. 2001- يىلىغا بارغاندا پۈتۈنلەي ئىتالىيەلىكلەرنىڭ جۇڭگودىكى باش ئەلچىلىرىمۇ ئېقىن توسۇش مۇراسىمىغا قاتناشتى.

مۇراسىمغا يەنە ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسىنىڭ ئەزاسى، خېنەن ئۆلكىلىك پارتكومىنىڭ شۇجىسى لى چاڭچۈن، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ماۋەنچى، مەركەز مىنىستىرلىك، بۆلۈم، كومىتېتلىرى ۋە خېنەن، سەنشى ئۆلكىلىرىنىڭ مەسئۇللىرى قاتناشتى.

كۈنمىن نۆمۇرىيول ئىدارىسى ج خ باشقارمىسىنىڭ پويىز ساقچى ئەترىتى يېقىندا دۆلىتىمىزدە تۇنجى قېتىملىق پويىز ساقچى شۆبە ئەترىتىنى تەشكىللىدى. ئۇلار بېيجىڭ- كۈنمىڭ ئارىلىقىدا قاتنايدىغان 61-، 62 - قېتىملىق پويىزدا ۋەزىپە ئۆتەيدۇ.
سۈرەتتە: شۆبە ئەترىتىنىڭ ئايال ساقچىلار خىزمەتكە چىققان تۇنجى كۈنى تەكشۈرۈش ئېلىپ بارماقتا.
شىنخۇا ئاگېنتلىقى

جۇڭگو دېھقان - ئىشچىلار دېموكراتىك پارتىيەسىنىڭ مەملىكەتلىك 12 - قۇرۇلتىيى

جۇڭگو دېھقان - ئىشچىلار دېموكراتىك پارتىيىسىنىڭ مەملىكەتلىك 12 - قۇرۇلتىيى بېيجىڭدا داغدۇغىلىق ئېچىلدى

لوگەن ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىغا ۋاكالىتەن تەبرىك سۆزى سۆزلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 27 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. جۇڭگو دېھقان - ئىشچىلار دېموكراتىك پارتىيىسىنىڭ مەملىكەتلىك 12-قۇرۇلتىيى بۈگۈن چوشتىن ئىلگىرى بېيجىڭدا داغدۇغىلىق ئېچىلدى.

بۇ قېتىمقى قۇرۇلتاي — جۇڭگو دېھقان - ئىشچىلار دېموكراتىك پارتىيىسىنىڭ ئەسىر ئالمىشىش ئالدىدىكى بىر قېتىملىق مۇھىم قۇرۇلتىيى. قۇرۇلتاينىڭ ئاساسىي ۋەزىپىسى: ج ك پ 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش، ئىزچىللاشتۇرۇش، 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ خىزمەت دوكلاتىنى قاراپ چىقىش، دېھقان - ئىشچىلار پارتىيىسىنىڭ11-قۇرۇلتىيىدىن بۇيانقى ئەمەلىيەت تەجرىبىلىرىنى يەكۈنلەش، بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر مەزگىللىك سىياسىي ۋەزىپىلەرنى بېكىتىش، جۇڭگو دېھقان - ئىشچىلار دېموكراتىك پارتىيىسىنىڭ نىزامنامىسىگە تۈزىتىش كىرگۈزۈش، يېڭى بىر نۆۋەتلىك رەھبەرلىك ئاپپاراتىنى سايلاپ چىقىش، ھەر دەرىجىلىك تەشكىلاتلار ۋە بارلىق پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ج ك پ 15-قۇرۇلتىيى ئوتتۇرىغا قويغان ئەسىر ھالقىيدىغان ئىستراتېگىيىلىك نىشانىنى چۆرىدەپ جۇڭگو دېھقان - ئىشچىلار دېموكراتىك پارتىيىسىنىڭ خىزمەتلىرىنى ئومۇميۈزلۈك سلجىتىشقا سەپەرۋەر قىلىشتىن ئىبارەت.

ئېچىلىش مۇراسىمىغا قۇرۇلتاي ھەيئەت رياسىتىنىڭ دائىمىي ئىشلارغا مەسئۇل رەئىسى لۇ جياشى رياسەتچىلىك قىلدى. قۇرۇلتاي ھەيئەت رياسىتىنىڭ دائىمىي ئىشلارغا مەسئۇل رەئىسى فاڭ رۇكشىن ئېچىش نۇتقى سۆزلىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: دېھقان - ئىشچىلار دېموكراتىك پارتىيىسىنىڭ خىزمىتى ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ سەممىي غەمخورلۇقى ۋە ئالاقدار تەرەپلەرنىڭ زور كۈچ بىلەن قوللىشىغا ئېرىشىپ كەلدى. مەن بۇ مۇناسىۋەت بىلەن ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى، گوۋۈيۈەن، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەش، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى بىرلىك سەپ بۆلۈمى، دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلارنىڭ مەركىزىي كومىتېتلىرى، مەملىكەتلىك سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسى ۋە باشقا ئالاقدار مىنىستىرلىك، كومىتېتلارنىڭ رەھبەرلىرىگە چىن قەلبىمدىن رەھمەت ئېيتىمەن.

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزاسى، دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى لوگەن ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىغا ۋاكالىتەن قۇرۇلتايدا تەبرىك سۆزى قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: ئۆتكەن 5 يىلدا جۇڭگو دېھقان - ئىشچىلار دېموكراتىك پارتىيىسى جۇڭگو كومۇنىستىك پارتىيىسى بىلەن زىچ ھەمكارلىشىپ، دۆلەتنىڭ ئومۇمىيلىقتا بويسۇنۇپ ۋە ئۇنىڭ ئۈچۈن خىزمەت قىلىپ، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەپ ئۆز قۇرۇلۇشىنى ئۆزلۈكسىز كۈچەيتىپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئۈچۈن يېڭى تۆھپىلەرنى قوشتى. جۇڭگو دېھقان - ئىشچىلار دېموكراتىك پارتىيىسى بىلەن جۇڭگو كومۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ ئۇزاق مۇددەت ھەمكارلىشىشتەك شەرەپلىك تارىخى بار، ۋەتەنپەرۋەرلىك ئىنتىلىپى ئېنتايىن ئىسسىق ئىگە. جۇڭگو دېھقان - ئىشچىلار دېموكراتىك پارتىيىسىنىڭ مەملىكەتلىك 12 - قۇرۇلتىيى ئەسىر ئالمىشىش ئالدىدا ئېچىلغان مۇھىم قۇرۇلتاي، بۇ قۇرۇلتايدا ئەسىر ھالقىش ئالدىدىكى كونىلار بىلەن يېڭىلار ئوتۇرۇن ئالمىشىشتىن ئىبارەت تارىخىي ۋەزىپە ئۈستىدە بىلدۇ. بىز سايلاپ چىقىلىش ئالدىدا تۇرۇۋاتقان جۇڭگو دېھقان - ئىشچىلار دېموكراتىك پارتىيىسىنىڭ يېڭى بىر نۆۋەتلىك رەھبەرلىك بەزىسىنىڭ كونىلار بىلەن يېڭىلارنىڭ ئوتۇرۇن ئالمىشىش ئاساسىدا سىياسىي جەھەتتىن ئۆتكۈزۈۋېلىش ئىشىنى ياخشى ئىشلەپ، جۇڭگو دېھقان - ئىشچىلار پارتىيىسىنىڭ سىياسىي پروگراممىسى، جۇڭگو دېھقان - ئىشچىلار دېموكراتىك پارتىيىسى بىلەن جۇڭگو كومۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ قويۇق ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى ياخشىلىيالايدىغانلىقىغا، جۇڭگو دېھقان - ئىشچىلار دېموكراتىك پارتىيىسىنىڭ پىشقەدەم بىر ئۆلاد رەھبەرلىرىنىڭ سىياسىي ئېتىقادىنى مۇستەھكەملىيەلەيدىغانلىقىغا، ئېسىل پەزىلىتى ۋە ئېسىل ئەنئەنىسىنى داۋاملاشتۇرىدىغانلىقى ۋە راۋاجلاندۇرالايدىغانلىقىغا ئىشىنىمىز. بىز دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسى ئۇلۇغ بايرىقىنى تەۋرەنمەي ئېگىز كۆتۈرۈپ، يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئەترapىغا زىچ ئۈيۈشۈپ، بىر نىيەت - بىر مەقسەتتە بولۇپ، بىر نىيەتتە ھەمكارلىشىپ، جاسارەت بىلەن ئىلگىرىلەيدىغانلا بولىباق، ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغ ۋەزىپىلەرنى چوقۇم يېتەلەيمىز، دۆلىتىمىزنى چوقۇم باي، قۇدرەتلىك دېموكراتىك مەدەنىي، زامانىۋىلاشقان سوتسىيالىستىك دۆلەت قىلىپ قۇرۇپ چىقالايمىز.

جۇڭگو دېموكراتىيە ئىتتىپاقى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەئىسى دېڭ شىسۈن جۇڭگو گومىنداڭ ئىنقىلابىي كومىتېتى، جۇڭگو دېموكراتىيە ئىتتىپاقى، دېموكراتىيە ئاساسىدا دۆلەت قۇرۇش جەمئىيىتى، دېموكراتىيىنى ئىلگىرى سۈرۈش جەمئىيىتى، ئادالەتپەرۋەرلەر پارتىيىسى، «9 - سېنتەبىر» ئىلمىي جەمئىيىتى، تەيۋەن دېموكراتىيە ئاپتونوميە ئىتتىپاقى مەركىزىي كومىتېتى ۋە مەملىكەتلىك سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسىگە ۋاكالىتەن تەبرىك سۆزى قىلدى.

لۇ جياشى جۇڭگو دېھقان - ئىشچىلار دېموكراتىك پارتىيىسى 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىغا ۋاكالىتەن قۇرۇلتايدا «دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسى ئۇلۇغ بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ ھۆكۈمەت ۋە پارتىيە ئىشلىرىغا قاتنىشىش فۇنكسىيەسىزنى ئەستايىدىل ئادا قىلىپ، ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغ ۋەزىپىلەرنى ئىشانچلىق ئۈستىگە ئالىمىز» دېگەن تېمىدا خىزمەت دوكلاتى بەردى.

* * * * * * * * * * * * * * * * * * *

ئېلانلار

ئاپتونوم رايونلۇق جامائەت خەۋپسىزلىكى نازارىتىدىن تۇركىيەگە بېرىلگەن ئوغۇلەم مەھەممەت نامىدىكى 14088479 نومۇرلۇق پاسپورت بىلەن ھەببەم راخمان نامىدىكى پاسپورتنى يوقاتتۇق.

* * * * * * * * * * * * * *

مۇختەر ئېزىز: مەھكىمىز 1997 - يىل 6 - ئاينىڭ 18 - كۈنى قوبۇل قىلغان دەۋاگەر ھاۋاگۈل ياقۇبنىڭ ئۇستىگىدىن قىلغان نىكاھ ماجىرا دېلوسىنى 1997 - يىل 9 - ئاينىڭ 20- كۈنى سوت ئېچىپ ھۆكۈم بىلەن بىر تەرەپ قىلدى. سىزنىڭ تۇرار جايىگىز ئېنىق بولمىغاچقا، ھۆكۈمنامىنى يەتكۈزۈشكە مۇمكىن بولماي ئېلان چقىرىش يولى بىلەن يەتكۈزۈلدۇق. شۇڭا سىز ئېلان چىققان كۈندىن ئېتىبارەن 60 كۈن ئىچىدە مەھكىمىمىزنىڭ ھەق - تەلەپ ئىشلار كوللېگىيىسىگە كېلىپ ھۆكۈمنامىنى تاپشۇرۇۋېلىڭ. ھۆكۈمگە نارازىلىق پىكرىگىز بولسا، 15 كۈنگىچە نارازىلىق ئەرز يېزىپ 2 - سوتقا ئەۋەتىدىغان دەۋا ھەققى 50 يۈەننى قوشۇپ ئەۋەتىڭ.

ئۇرۇمچى شەھەر تېيانشان رايونلۇق خەلق سوت مەھكىمىسى

سانجىنى تېخنىمۇ گۈزەل قىلىپ قۇرۇپ چىقىمىز

(بېشى 1 - بەتتە)

1. يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق ئورنىنى يەنىمۇ مۇستەھكەملەپ ۋە كۈچەيتىپ، يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا ئىقتىسادىنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىمىز. بازار تەلىپى بويىچە تېرىقچىلىق قۇرۇلمىسى ۋە مەھسۇلات قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش، ياخشىلاش سالمىقىنى زورايتىپ، مول ھوسۇللۇق، ئۇنۇملۇك، سۈپەتلىك يېزا ئىگىلىكىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرىمىز. ئىقتىسادنى ئاشۇرۇش ئۈسۈلى جەھەتتە قوپال تېپىتن تۇجۇپلەنگەن تېپقا ئۆتۈشنى تېزلىتىمىز، شەھەر ئەترapىي رايونى ئىقتىسادىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇپ، مەركىزىي شەھەر بازىرى نېمىگە ئېھتىياجلىق بولسا، شۇنى ئىشلەپ چىقىرىمىز. يېزا ئىگىلىكىدىن ئۇنۇملۇق پايدىلىنىش ۋە مول ھوسۇل ئېلىشنى كۈچەيتىمىز. ئەنئەنىۋى چارۋىچىلىقتىن زامانىۋى چارۋىچىلىققا ئۆتۈشنى پائال ئىلگىرى سۈرۈپ، چارۋىچىلىقنا بۆسۈش قىلىمىز. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى داۋاملىق تېزلىتىپ، كەسىپلىشىشنى تېرىشىپ مەنزىرىنى كۆرۈپ كۆڭلۈم تىندى. 2001- يىلىغا بارغاندا پۈتۈنلەي پۈتىدىغان بۇ قۇرۇلۇش كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈشتىن سىرت يەنە مۇزدىن مۇداپىئە كۆرۈشتىن ، لاتقىلارنى ئازايتىش، سۇغىرىش، سۇ بىلەن تەمىنلەش، توك ھاسىل قىلىش قاتارلىق غايەت زور ئۇنۇم بېرىدۇ.

شياۋلاڭدى جۇڭگولۇق ۋە چەت ئەللىك مۇتەخەسسىسلەر تەرىپىدىن ئەڭ خىرىس خاراكتېرلىگە ئىگە قۇرۇلۇش، دەپ قارالدى، دەريا ئېقىنى توسۇلغاندىن كېيىن ئۆركەشلەپ ئېقىۋاتقان خۇاڭخې دەرياسىنىڭ سۈيى ئېقىنىنى ئۆزگەرتىپ سول قىرغاقتىكى تاغ گەۋدىسىدىكى 3 غايەت زور چوڭقۇرگىدىن ئۆتۈپ توۋەنكى ئېقىنغا قۇيۇلدۇ.

شياۋلاڭدى قۇرۇلۇشى جۇڭگو بويىچە دۇنيا بانكىسى ئەڭ كۆپ قەرز پۇل بەرگەن قۇرۇلۇش. بۈگۈن دۇنيا بانكىسىنىڭ ئەمەلدارلىرى ۋە قۇرۇلۇش ھۆددىگە ئالغان سودىگەرلەر تۇرۇشلۇق گېرمانىيە، فرانسىيە، ئامېرىكا قاتارلىق دۆلەتلەردىن كەلگەن 200 نەچچە كىشى بىرلىكتە ئىشلەۋاتقان بولۇپ، ئۇلار ئىچىدە ئەڭ كۆپ ئىشلەۋاتقان ئامېرىكىلىق ئىنژېنېر ئىدى. ئۇ ئۆزىنىڭ ئىشلىرىدىن ئىنتايىن رازى بولۇپ، ئۇنىڭ ئىشلىرىنى ئۆزى ئىشلىگەن ئىشلاردەك ھېس قىلىدىكەن.

«تارىم»ژۇرنىلىغا مۇشتەرى بولۇڭ

ھۆرمەتلىك مۇشتەرىلەر، مەلۇم سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن ژۇرنىلىمىزنىڭ بۇ يىللىق بىر قانچە سانى ۋاقتىدا نەشر قىلىنماي قالدى. ژۇرنىلىمىزنىڭ كېلەر يىللىق سانلىرى ئۆز قەرىلىدە نەشر قىلىنىپ، كېچىكتۈرۈلمەي تارقىتىلىدۇ. ژۇرنىلىمىز 1998 - يىلى ئۆزىنىڭ باي، رەڭدار، قىزغىنلارچە سەھىپىلىرى ئارقىلىق مۇشتەرىلەرگە تېخىمۇ كۆپ ئېسىل ئەسەرلەرنى تەقدىم قىلىدۇ. جايلاردىكى پوچتىخانىلار 11 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ ژۇرنىلىمىزنىڭ كېلەر يىللىق سانلىرىغا مۇشتەرى قوبۇل قىلىدۇ. ۋاقتىنى قولدىن بەرمەي، ئۆزىگىز تۇرۇشلۇق جايلاردىكى پوچتىخانىلارغا بېرىپ، ژۇرنىلىمىزغا داۋاملىق مۇشتەرى بولۇشىگىزنى ئۈمىد قىلىمىز. ژۇرنىلىمىزنىڭ ئايلىق باھاسى 4.00 يۈەن، يېرىم يىللىق باھاسى 24.00 يۈەن، يىللىق باھاسى 48.00 يۈەن، پوچتا ۋاكالەت نومۇرى: 66-58

ھۆرمەت بىلەن:

«تارىم»ژۇرنىلى تەھرىر بۆلۈمى

ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەردىكى قالايمقان ھەق ئېلىش ھادىسىلىرىنى توسماي بولمايدۇ

ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەردىكى قالايمقان ھەق ئېلىش ھادىسىسى ئىنتايىن ئېغىر مەسىلە بولۇپ قالدى. قالايمقان ھەق ئېلىشنى چەكلەش توغرىسىدا دۆلەت ۋە ھەر دەرىجىلىك يەرلىك ھۆكۈمەتلەر ئېنىق بەلگىلىمە چىقارغان بولسىمۇ، ئەمما بۇ خىل ھادىسە بەزى جايلاردا تۈگمەكتە يوق، ئەكسىچە يېقىنقى يىللاردىن بۇيان يەنە ئەۋج ئېلىۋاتىدۇ. بۇنىڭ بىلەن ئاتا-ئانىلارنىڭ بولۇپمۇ نامرات رايونلاردىكى ئاتا - ئانىلارنىڭ يۈكى ئېغىرلىشىپ، بۇ مەسىلىگە قارىتا پىكرى ناھايىتى كۆچلۈك بولۇۋاتىدۇ.

ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەردىكى ئۆز مەيلىچە ھەق ئېلىش ھادىسىلىرىنىڭ بەزىلىرىنى مەكتەپ ئۆزلىرى كەلتۈرۈپ چىقىرىۋاتىدۇ. مەسىلەن: ھەق ئېلىش ئۇلۇچمىنى ئۆزى بىلگەنچە ئۆستۈرۈش، دەرس تولۇقلاش ھەققى ئېلىش، پەۋقۇلئاددە سىنىپلاردىكى ئوقۇغۇچىلار-دىن تەكرارلاش ھەققى ئېلىش قاتارلىقلار؛ بەزى مەسىلەر بولسا ئوقۇتقۇچىلارغا چېتىلىدۇ. مەسىلەن: ئوقۇغۇچىلار ئارىسىدا ماتېرىيال سېتىش، تەكرارلاش ھەققى ئېلىش، سىنىپ قائىدىسىگە خىلاپلىق قىلىش جەريانىسى قويۇش قاتارلىقلار. بەزى مەكتەپلەرنىڭ مالىيە ئىشلىرىنى باشقۇرۇشى ياخشى ئەمەس. ئۇلار مەخسۇس مەبلەغنى يۆتكەپ قالايمقان ئىشلىتىدۇ، مەبلەغ پېتىشمىگەندە ئوقۇغۇچىلاردىن يىغىدۇ. بۇ خىل ئەھۋاللار شۇبھىسىزكى، ئاتا - ئانىلارنىڭ يۈكىنى ئېغىرلاشتۇرۇپ، جەمئىيەتتە ئىنتايىن يامان تەسىر پەيدا قىلىدۇ.

بۇ خىل ۋاباني تۆپ يىلتىزىدىن قومۇرۇپ، ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەردىكى قالايمقان ھەق ئېلىش تەتۇر شاملىنى ئۆزۈل - كېسىل تۈگىتىمىز دەيدىكەنمىز، ئەڭ ئاساسلىق چارە يەنىلا ھۆكۈمەت سىلىنمىسىنى كۈچەيتىشتىن ئىبارەت. گەرچە يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەرنىڭ مائارىپقا سالغان سىلىنمىسى ئۆزلۈكسىز ئېشىۋاتقان بولسىمۇ، ئەمما ئەسلىدىنلا ئاساسىي ئاجىز مەكتەپلەرگە نىسبەتەن ئېيتقاندا، بۇ يەنىلا مەسىلىنى ھەل قىلالمايدۇ. شۇڭا ئاۋۋال ھەق ئېلىش تۈزۈمىنى ئۆلچەملەشتۈرۈش كېرەك. ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ دەرسلىكىنى تەسىس قىلىش پىلانى ئوچۇق- ئاشكارا بولۇشى كېرەك. ئوقۇغۇچىلارنى دەرسلىكلەرگە، ئىككىنچى دەرسخانا پائالىيىتىگە مۇناسىۋەتسىز كىتاپ - ژۇرناللارغا يېزىلىشقا مەجبۇرلىماسلىق كېرەك. ھەق ئېلىش ئۆلچىمى ھەر جايىنىڭ ئەھۋالىغا قاراپ بېكىتىلىشى، سىياسەت دائىرىسىگە ماس كېلىشى، شۇ يەرنىڭ ئىگىلىك تەرەققىيات سەۋىيىسى ۋە ئاممىنىڭ بەرداشلىق بېرىش كۈچىگە ئۇيغۇن كېلىشى كېرەك. قالايمقان ھەق ئېلىش ھادىسىلىرى كۆرۈلگەندە قەتئىي تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش كېرەك. ھازىر ھەرقايسى جايلاردا ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ-لەردىكى قالايمقان ھەق ئېلىش ھادىسىلىرى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىنىۋاتىدۇ. ئەمما چارە كۆرۈلگەنلەر-نىڭ ھەممىسى ئىدارە، كوللېكتىپ بولۇۋاتىدۇ. قالايمقان ھەق ئالغانلارنى بىر تەرەپ قىلىشتا پەقەت ئورۇن بىلەنلا چەكلەنمەي، ئورۇن مەسئۇلى، قانۇنىي ۋاكالەتچىگىمۇ چارە كۆرگەندە، ئىشىنىمىزكى تېخىمۇ كۆپ ئادەم ئۆز بېشىمچىلىق قىلىشقا پېتىنالمايدۇ.

بولۇپمۇ ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ ئېچكى قىسمىنىڭ مالىيىسىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، چەكلىك مەبلەغدىن پايدىلىنىش ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈپ، ئاممىنىڭ يۈكىنى يەڭگىلىتىش كېرەك.

بۇنىڭدىن سىرت يەنە خەلق ئاممىسىنىڭ مائارىپقا ھەققىي كۆڭۈل بۆلۈشى، مائارىپنى چۈشىنىشى ۋە قوللىشى ئۈچۈن تەشۋىقات سالمقىنى ئاشۇرۇش كېرەك. نۆۋەتتە ئېلىمىزنىڭ مائارىپ مەبلىغى سىلىنمىسى چەكلىك، شۇڭا جەمئىيەت كۈچلىرىنى سەپەرۋەر قىلىپ مەكتەپ ئېچىشقا توغرا كېلىدۇ، پەقەت كەڭ خەلق ئاممىسى مائارىپنىڭ ئالدىنقى قاتاردىكى ئىش ئىكەنلىكىدىن ئىبارەت چوڭقۇر ئەھمىيىتىنى ھەققىي چۈشەنگەندىلا، جەمئىيەتتىكى ھەر ساھە ئادىدىن بىر گەۋدە بولۇپ ھەمكارلىشىپ مائارىپنى ياخشى باشقۇرۇپ كېتەلەيدۇ.

(«تەرىملەر گېزىتى»دىن)

ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرمۇشى ھاللىق سەۋىيىگە يەتتى

ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەن 18 يىلدىن بۇيان، ئېلىمىز شەھەرلىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرمۇش ئىستېمالىدا زور ئۆزگىرىش بولدى:

1985 - يىلىدىن بۇيان ئېلىمىز شەھەرلىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئائىلە كىرىمىگە مۇناسىۋەتلىك ئېنگىل كوئېففىتسېنتى يىلدىن - يىلغا تۆۋەنلەپ، 1985- يىلدىكى 53.3% تىن 1996 - يىلى 48% كە چۈشتى (ئېنگىل كوئېففىتسېنتى دېگىنىمىز يېمەكلىك چىقىمى ئومۇمىي سوممىسىنىڭ شەخسىي ئىستېمال بۇيۇملىرى چىقىمى ئومۇمىي سوممىسىدا ئىگىلىگەن نىسبەتنى ھەم ئائىلە كىرىم ئەھۋالى ئۆلچىمىنى كۆرسىتىدۇ). ھازىر شەھەر ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ كۆپ قىسمى خەلقارا ئېتىراپ قىلغان ھاللىق تۇرمۇش سەۋىيىسىگە يېتىپ، داۋالاش، ئۇيۇ، قاتناش قاتارلىق پاراۋانلىق پۇلىدىن بەھرىمەن بولغاچقا، ئېلىمىز شەھەرلىرىنىڭ ئېنگىل كوئېففىتسېنتى 5% ئەتراپىدا يۇقىرىلىغان، ئەگەر ماشىنا، ئۇي سېتىۋېلىش، پەرزەنتلەرنى تەربىيىلەش قاتارلىق يېگى چىقىمنى قوشقاندا ئېلىمىز شەھەرلىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ كىرىمىگە مۇناسىۋەتلىك ئېنگىل كوئېففىتسېنتى 43% تىن 45% كېچە تۆۋەنلىگەن.

بۇرۇن كاستۇم - شىم، شىبلىتلارغا قاراپ كىيىنىش سەۋىيىسىنىڭ يۇقىرى - تۆۋەنلىكىگە باھا بېرەتتۇق. بۇ قېتىمقى تەكشۈرۈشتىن قارىغاندا، كاستۇم - شىم ۋە شىبلىتلارنىڭ ئېلىمىز شەھەرلىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا ئومۇملىشىش نىسبىتى 90% تىن ئاشقان، ئوتتۇرا ھېساب بىلەن ھەر بىر ئائىلىدە 2.1 يۇرۇش كاستۇم - شىم، 3.5 جۈپ شىبلىت بار ئىكەن. ئېلىمىز شەھەرلىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر كىيىم - كېچەك سېتىۋالغاندا باھا ئاملىدىن باشقا، ئەڭ ئاۋۋال يارىشملىق بولۇشىنى ئويلىشىدىكەن. بولار 49% نى ئىگىلەيدىكەن. كۆز - كۆز قىلىشنى قوغلىشىدىغانلار 26% نى، مودا - خاراكتېرىنى گەۋدىلەندۈرۈشنى قوغلىشىدىغانلار 12% نى ئىگىلەيدىكەن.

ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يېمەك - ئىچمەك سەۋىيىسى ۋە قۇرۇلمىسىدا ئۆزگىرىش بولغان. بۇ قېتىمقى تەكشۈرۈشتىن قارىغاندا، ئېلىمىز شەھەرلەرلىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئائىللىلىرى كىشى بېشىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن يىلىغا 22 بولاق تەبىيار چۆپ ئىستېمال قىلىدىكەن، توڭلىتىلغان يېمەكلىكتىن 12.8 يۈەنلىك، ئىستېمال قىلىدىكەن. سىرتتا تاماق يەيدىغانلار يىلدىن- يىلغا كۆپەيگەن، ھېيت-بايراملاردا دوست- بۇرادەرلەر بىرلىكتە رېستورانلارغا بېرىپ تاماق يېيىش ئومۇملىشىشقا باشلىغان. ستاتىستىكىغا قارىغاندا، 1996 - يىلى ئېلىمىز شەھەرلىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئائىللىلىرى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 20 قېتىم سىرتتا تاماق يېگەن.

شەھەرلەردىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئولتۇراق ئۆي شارائىتى ياخشىلانغان، بۇ قېتىمقى تەكشۈرۈشتىن قارىغاندا، 1979 - يىلىدىن بۇيان ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئائىللىرىنىڭ 91.7% ى يېگى ئۆيلەرگە كۆچكەن، بۇنىڭ ئىچىدە 2 ئېغىز ئۆيدە ئولتۇرىدىغانلار 8.3% نى، 3 ئېغىز ئۆيدە ئولتۇرىدىغانلار 32.6% نى، 4 ئېغىز ئۆيدە ئولتۇرىدىغانلار 16.5% نى، 4 ئېغىزدىن كۆپ ئۆيدە ئولتۇرىغانلار 7.1% نى ئىگىلىگەن. شىمالدىكى شەھەرلەردە پارنىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتى 58% كە يەتكەن.

بۇ قېتىمقى تەكشۈرۈشتە، يەنە ئېلىمىز شەھەرلىرىدىكى ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ ئائىلە ئىقتىسادىي كىرىمى ئاشقانلىقى، ئائىلە پۇل مۇئامىلە مۇلكى شەكىللىنىشكە باشلىغانلىقى مەلۇم بولدى. مۇلچەرلىنىشچە، ئېلىمىز شەھەرلىرىدىكى ئىشچى- خىزمەتچىلەر ئائىللىرىنىڭ ئوتتۇرىچە مادديي مۇلكى 14 مىڭ يۈەندىن ئاشىدىكەن. تۇرالغۇ ئۆي مۇلكى بۇنىڭ سىرتىدا.

بۇ قېتىمقى تەكشۈرۈشتىن قارىغاندا، 1996- يىلى ئېلىمىز شەھەرلىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئائىللىرىنىڭ پۇل قويۇش نىسبىتى 79% كە يەتكەن. ئوتتۇرا ھېساب بىلەن ھەر بىر ئائىلىنىڭ پۇل ئامانىتى تەخمىنەن 18 مىڭ يۈەندىن توغرا كەلگەن. دۆلەت خەزىنە چېكى، دۆلەت قەرز چېكى سېتىۋالغانلار 14% نى ئىگىلەيدىكەن. بۇ ئوتتۇرا ھېساب بىلەن ھەر بىر ئائىلىگە 960 يۈەندىن توغرا كېلىدىكەن؛ پۇل ئامانىتى خاراكتېرىدىكى سۇغۇرتا قاتارلىقلار 12.4% نى ئىگىلەيدىكەن، بۇ ئوتتۇرا ھېساب بىلەن ھەر بىر ئائىلىگە 400 يۈەندىن توغرا كېلىدىكەن. ئەگەر پاي چېكى ۋە باشقا پۇل مۇئامىلە مۇلكىنى قوشقاندا ئېلىمىز شەھەرلىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئائىلىسىنىڭ ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 22 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك مال - مۇلكى بار ئىكەن.

(«خەلق گېزىتى» دىن)

خۇاشى كەنتى دېھقانلارنى گېزىت - ژۇرناللارغا مۇشتەرى بولۇشقا، گېزىت ئوقۇشقا تەشكىللىدى

يېقىندا جياڭسۇ ئۆلكىسىدىكى خۇاشى كەنتى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا يېڭىلىق ياراتتى. ئۇلار پارتىيە گېزىت - ژۇرناللىرىغا مۇشتەرى بولۇش سۆھبەت يىغنى ئاچتى. يىغنىغا خەلق گېزىتى، ئۇقتىساد گېزىتى قاتارلىق 15 ئاخبارات ئورنىنىڭ ۋەكىللىرى قاتناشتى. يىغىندا خۇاشى كەنتى پارتىيە ياچەيكىسىنىڭ شۇجىسى ۋۇرېنباۋ ۋەكىللەرگە ئۆز كەنتىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ئەھۋالىنى تونۇشتۇردى.

كۆپ يىللاردىن بۇيان، خۇاشى كەنتى دېھقانلارنىڭ ئىدىيىۋى ساپاسىنى ئۆستۈرۈشكە ئېتىبار بېرىپ كېلىۋاتقان بولۇپ، ئۇلار ئۆزىنىڭ ئىگىلىك ئۇسۇلىنى ئۆزگەرتىش ئارقىلىق، دېھقانلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئېڭىنى ئۆزگەرتىپ، ئۇلارنىڭ ئىلىم - پەن ئۆگىنىش ئېڭىنى كۈچەي

تل تۇرى 6000خلدىن ئاشىدىكەن.

تىلشۇناسلارنىڭ ئىسپاتلىشىچە، ملادىدىن بۇرۇن يەر شارىدا 12 مىڭ خىل تىل مەۋجۇت بولۇپ، ملادى 1 - يىلىغا كەلگەندە 10 مىڭ خىلغا تۆۋەنلىگەن. 15 - ئەسىرگە كەلگەندە ئازلاپ 9000خلغا چۈشكەن. 20 - ئەسىرنىڭ ئاخىرىغا كەلگەندە ئاران 6000خىل تىل قالغان. تىلشۇناسلارنىڭ ئالدىن مۆلچەرلىشىچە، كېيىنكى ئەسىردە يىلىغا 12 خىل تىل يوقايدىكەن. بۇنداق يوقلىش گىرداۋىغا بېرىپ قالغان تىللار پەقەت 3 - دۇنيا ئەللىرىدىكى

خۇي لياڭيۇ بۇ يىل 51ياش بولۇپ، جۇڭگودىكى ئەڭ ياش ئۆلكە باشلىقى، ئۇ قابىل، زېرەك، ئىشچان، كەڭ قورساقلىقى بىلەن كىشىلەرگە ياخشى تەسىر بېرىپ كەلمەكتە. بىز گەپنى ئەنخۇي ئۆلكىسىنىڭ ئەھۋالىدىن باشلايلى، خۇي لياڭيۇ مۇنداق دەيدۇ: مەن ئەنخۇي ئۆلكىسىدە ئىشلەۋاتقان بارلىق رەھبىرىي كادىرلار بىلەن يۇرتداشلارنىڭ ئۈمىدىنى ھەرگىز يەردە قويمايمەن، 15يىلدا ئەنخۇينى جۇڭگودىكى ئەڭ چوڭ ئىقتىسادىي ئۆلكىگە ئايلاندۇرۇپ، ئەنخۇيلىقلارنى بۇرۇنقىدىن بەيىتىشقا تىرىشچانلىق كۆرسىتىمەن.

ئەنخۇي ئۆلكىسىنىڭ ھاۋا كلىماتى مۆتىدىل، ھۆل يېغىن مىقدارى يېتەرلىك بولۇپ، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش شارائىتى ئۆزگىچە ئەۋزەللىككە ئىگە. ئۇنىڭ يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات مىقدارى يۇقىرى، تۇرى كۆپ بولۇپ، ئادەتتە ھەر يىلى ئاشلىق، پاختا، ياغلىق دان مەھسۇلاتى مەملىكەت بويىچە ئايرىم - ئايرىم ھالدا 6 -، 5 - ۋە 3 - ئورۇندا تۇرىدۇ؛ پىلە قۇرتى، چاي، كۆك تاماكا ۋە سۇ مەھسۇلاتلىرى قاتارلىقلارنىڭ يىللىق ئىشلەپچىقىرىش مىقدارى مەملىكەت بويىچە 10 - ئورۇندا تۇرىدۇ. بۇلتۇر ئەنخۇي يېزا ئىگىلىكتىن يەنە مول ھوسۇل ئالدى. ئەنخۇينىڭ كان بايلىقى مول، ھازىرغا قەدەر 130خىلدىن كۆپرەك كان بايلىقى بايقالدى، بۇنىڭ ئىچىدە زاپىسى ئېنىقلانغىنى 67خىل بولۇپ، يوشۇرۇن قىممىتى 700 مىليارد يۇەنگە يېتىدۇ. تېپىلغان ھەر خىل كان بايلىقلىرى ئىچىدە كۆمۈر، تۆمۈر، مىس، گۈڭگۇرت، فوسفور، زەمچە تېشى، ھاك تېشى قاتارلىقلارنىڭ زاپاس مىقدارى مەملىكەت بويىچە ئالدىنقى ئورۇندا تۇرىدۇ. مول بايلىق، قولايلىق قاتناش ۋە خەۋەرلىشىش ئىشلىرى ئەنخۇينىڭ تېز تەرەققىي قىلىشى ئۈچۈن ئىنتايىن پايدىلىق شارائىت يارىتىپ بەردى.

ئەنخۇينىڭ يېقىنقى بىر نەچچە يىللىق ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ئۈستىدە گەپ بولغاندا، خەلقنى ھەيىتىش ۋە ئۇلكىنى راۋاجلاندۇرۇشنى ئۆزىنىڭ بۇرچى، دەپ بىلگەن خۇي لياڭيۇ 90 - يىللارنىڭ ئەنخۇينىڭ تەرەققىياتى ئەڭ تېز بولغان، ئۇنىۋېرسال كۇچى كۆرۈنەرلىك ئاشقان، خەلق ئەڭ كۆپ نەپكە ئېرىشكەن مەزگىل بولغانلىقىنى؛ 1991 - يىلدىن 1995- يىلىغىچە ئۆلكە بويىچە ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش ئۇمۇمىي قىممىتى يىلىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 14.1 % ئېشىپ، مەملىكەت بويىچە ئوتتۇرىچە سەۋىيەدىن يەنە 2.1 % يۇقىرى بولغانلىقىنى؛ مالىيە كىرىمى يىلىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 20.6 % ئېشىپ، ئوخشاش مەزگىلدىكى مەملىكەت بويىچە ئوتتۇرىچە 8.6 % لىك سۈرئىتىدىن يۇقىرى بولغانلىقىنى؛ بۇلتۇر ئەنخۇينىڭ مىللىي ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتىنىڭ 205مىليارد يۇەنگە يېتىپ، ئېشىش سالمىقى جەھەتتە مەملىكەت بويىچە 2- ئورۇندا تۇرىدىغانلىقىنى ناھايىتى ھاياجانلانغان، پەخىرلەنگەنھالدا سۆزلەپ بەردى.

ئەنخۇي ئۆلكىسىنىڭ يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيانقى تەرەققىياتىنىڭ تېز بولۇشىدىكى ئاساسىي سەۋەب ئېچىۋېتىش قەدەمنى زور دەرىجىدە تېزلەتكەنلىكىدە. ئىگىلىنىشچە، ھازىر ئەنخۇي چەت ئەللىكلەر مەبلەغ سېلىشقا قىزىقىدىغان رايونغا ئايلىنىپ قالغان. ھازىر ئەنخۇي ئۆلكىسىگە كېلىپ مەبلەغ سېلىۋاتقان دۆلەت ۋە رايونلارنىڭ شىركەتلىرى بارغانسېرى كۆپەيمەكتە. ھازىرغىچە ئامېرىكا، گېرمانىيە، ياپونىيە، سىنگاپور، كانادا، شىياڭگاڭ قاتارلىق 40 تىن كۆپرەك دۆلەت ۋە رايونىنىڭ كارخانىچىلىرى ئەنخۇيدا مەبلەغ سېلىپ كارخانا قۇردى. دەسلەپكى ستاتىستىكىغا قارىغاندا، 1991 - يىلدىن 1995- يىلىغىچە ئۆلكە بويىچە چەت ئەل مەبلىغىدىن پايدىلىنىش ئارقىلىق يولغا قويۇلغان قۇرۇلۇش تۇرى 2994 كە يەتكەن،ئەمەلىي ئىشلىتىلگەن چەت ئەل مەبلىغى 1 مىليارد 640مىليون يۇەنگە يەتكەن. بۇنىڭدىن كۆرۈۋېلىشقا بولىدۇكى، ئەنخۇينىڭ كەلگۈسى تېخىمۇ پارلاق بولىدۇ.

(«بۇگۈنكى جۇڭگو» ژۇرنىلى»دىن)

سۈرەتتە: خېنى «ساياق» كىر ئالغۇ زاۋۇتىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش سېخى.

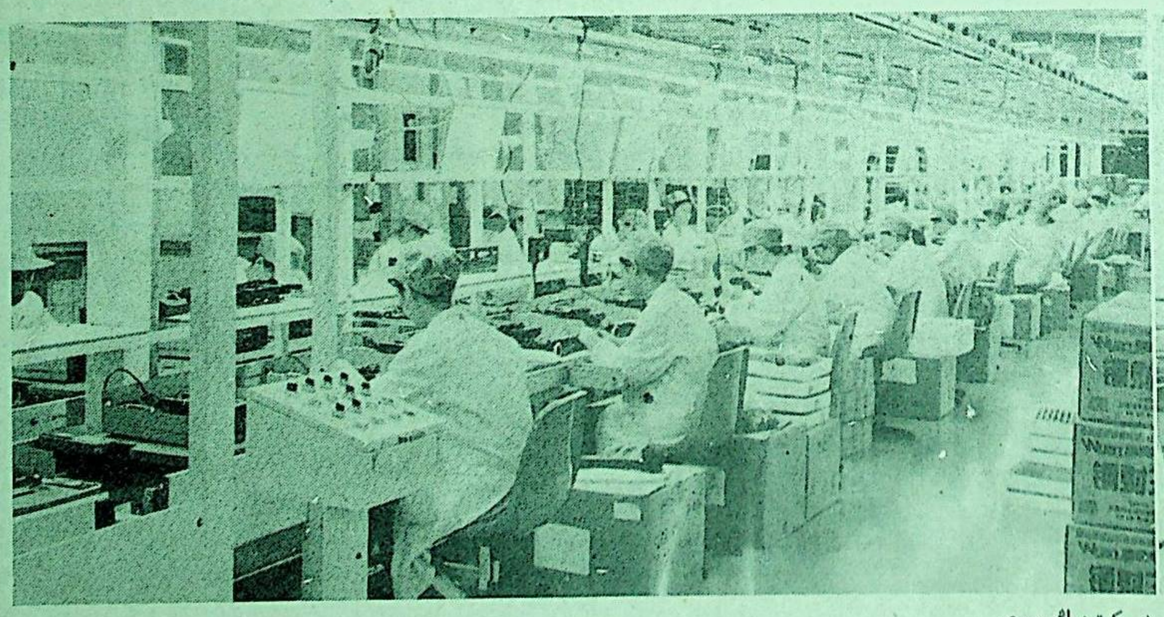

سۈرەتتە: ئەنخۇي «ياڭزى» توقلانقۇ زاۋۇتىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش سېخى.

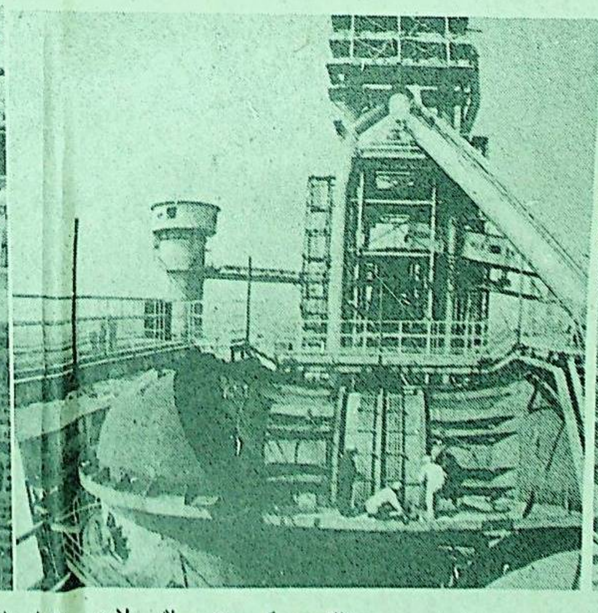

سۈرەتتە: جۇڭگودىكى 9 چوڭ پولات - تۆمۈر شىركىتىنىڭ بىرى بولغان مائەنشەن پولات - تۆمۈر شىركىتى

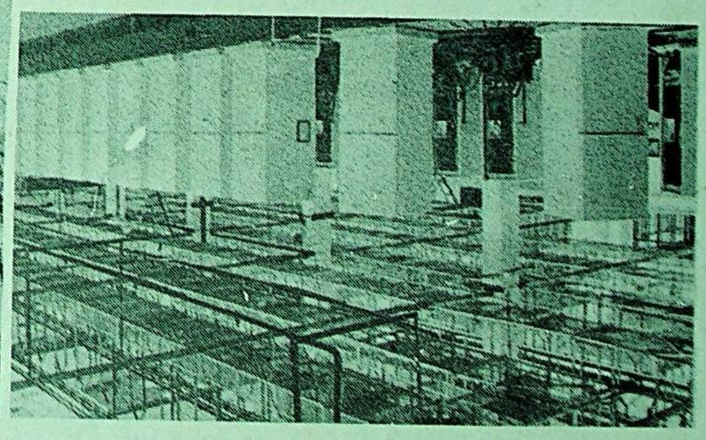

سۈرەتتە: ۋەنيەن ئېلېكتىر سايمانلىرى ئىشلەپچىقىرىش گۈرۇھىنىڭ يۇرۇشلەشكەن سېخى.

گېزىت - ژۇرناللاردىن تەرجىمە

ئۇچ چوڭ سەكرەپ ئىلگىرىلەش

رەئىس جياڭ زېمىن ۋىليامسبۇرگقا كېلىپ بۇ يەردىكى زىيارىتىنى باشلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋىليامسبۇرگ، 27- ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. جۇڭگونىڭ دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن 27 - ئۆكتەبىر كەچتە مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن ئامېرىكا ۋىرگىنىيە شتاتىنىڭ لانرى ھاۋا ئارمىيىسى بازىسىغا كېلىپ، ئامېرىكىدىكى تارىخىي مەشھۇر شەھەر ۋىليامسبۇرگتىكى زىيارىتىنى باشلىدى.

رەئىس جياڭ زېمىن شۇ كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ھاۋاي شتاتىنىڭ مەركىزى ھونولۇلۇدىن بۇ يەرگە زىيارەتكە كەلگەندى. ۋىليامسبۇرگ جياڭ زېمىننىڭ ئامېرىكىدىكى دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتىنىڭ 2 - بېكىتى.ئۇ بۇ يەردىن ۋاشىنگتونغا بېرىپ، ئامېرىكا زۇڭتۇڭى كلىنتون بىلەن كۆرۈشىدۇ.

رەئىس جياڭ زېمىننىڭ ھەمراھلىرىمۇ مۇشۇ ئايروپىلان بىلەن كەلدى.

ئامېرىكا تەرەپتىن ۋىرگىنىيە شتاتى شتات باشلىقى ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى تىممۇنس، ۋىليامسبۇرگ شەھىرىنىڭ باشلىقى گرانگېر، مۇستەملىكە دەۋرىدىكى ۋىليامسبۇرگ فوندى جەمئىيىتىنىڭ باشلىقى ۋېلبوئېن، خانبوتتون شەھىرىنىڭ باشلىقى ئېئازون ۋە لانرى ھاۋا ئارمىيىسى بازىسىنىڭ ھەربىي ۋەكىلى قاتارلىقلار ئايرودرومغا چېقىپ كۆتۈۋالدى.

ئامېرىكىغا ئالدى بىلەن بارغان جۇڭگو دۆلەت پىلان كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى زىڭ پېيېەن، تاشقى ئىقتىساد - سودا مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى سۈن جېنيۇ ۋە باش ئەلچى لى داۋيۈنىڭ رەپىقىسى يې جاۋ لې قاتارلىق ھەمراھ خادىملارمۇ ئايرودرومغا چېقىپ رەئىس جياڭ زېمىن ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرىنى كۈتۈۋالدى.

ۋىليامسبۇرگ - ۋىرگىنىيە شتاتىنىڭ جەنۇبىي قىسمىغا جايلاشقان بولۇپ، يورك دەرياسى بىلەن جامۇس دەرياسى ئوتتۇرىسىدىكى پېرىم ئارالدا.

بۇ شەھەرنىڭ كۆلىمى تەخمىنەن 23 كۋادرات كىلومېتر، نوپۇسى 10 مىڭدىن ئاشىدۇ. بۇشھەر 1633 - يىلى قۇرۇلغان، ئەسلى نامى جامۇستون بولۇپ، ئىنگلىزنىڭ شىمالىي ئامېرىكىدىكى ئەڭ چوڭ مۇستەملىكىچىلىك ھۆكۈمرانلىق مەركىزى ئىدى. 1699 - يىلى بۇ شەھەر ئەنگلىيە پادىشاھى ۋىليام III نىڭ ئىسمى بىلەن قايتىدىن ۋىليامسبۇرگ دەپ ئاتالغان، ھەم شۇنىڭدىن كېيىن 80 يىلغا يېقىن ۋاقىتتىن بۇيان ۋىرگىنىيە شتاتىنىڭ مەركىزى بولۇپ كەلمەكتە.1926- يىلىدىن باشلاپ، ۋىليامسبۇرگ 30 يىللىق قايتا قۇرۇش قۇرۇلۇشىنى باشلىدى. بۇگۈن، ۋىليامسبۇرگ يەنىلا 18 - ئەسىردىكى تارىخىي قىياپەتنى ساقلاپ كەلمەكتە، كوچىلىرىنىڭ ئىككى تەرىپىدە مۇستەملىكە دەۋرىدىكى قەدىمكى ئۆسۈلۇبتا سېلىنغان ئۆيلەر ۋە ئۆزگىچە ھۆنەر- سەنئەت بۇيۇملىرىنى ساتىدىغان ئەزى كىچىك دۇكانلار بار، بۇ يەرنىڭ ھەممە يېردە قەدىمكى كىيىم - كېچەكلەرنى كىيگەن ۋىليامسبۇرگلۇقلارنى ۋە قەدىمكى شەكىلدىكى ئات ھارۋىلىرىنى كۆرگىلى بولىدۇ.

جۇڭگو ئىقتىساد-سودا ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ ئامېرىكىدىكى زىيارىتى نەتىجىلىك بولدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 27-ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. ئامېرىكىدا زىيارەتتە بولۇۋاتقان جۇڭگو ئىقتىساد-سودا ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ باشلىقى، دۆلەت پىلان كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى زېڭ پېيېەن ۋە ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، تاشقى ئىقتىساد-سودا مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى سۈن جېنيۇ 27-ئۆكتەبىر بۇ يەردە ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، بۇنىڭدىن كېيىن جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ ئىقتىساد-سودا مۇناسىۋىتىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا نىسبەتەن ئىشەنچى كامىل ئىكەنلىكىنى بىلدۈردى.

زېڭ پېيېەن مۇنداق دېدى: بۇ جۇڭگو ئىقتىساد-سودا ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ ئامېرىكىدىكى 6-قېتىم زىيارەتتە بولۇشى، شۇنداقلا كۆلىمى ئەڭ چوڭ ۋە ئەڭ مۇكەممەل ۋەكىللەر ئۆمىكى بولۇپ، ئامېرىكا ھۆكۈمىتى ۋە خەلقىنىڭ ئىسسىق كۈتۈۋېلىشىغا ئېرىشتى. ئامېرىكا تەرەپ ئىقتىساد-سودا ساھەسىدە ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدا ئىمزالانغان كېلىشىم ۋە كېلىشىمنامىلەرنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە ئەستايىدىل تەييارلىق قىلىۋاتقانلىقىنى بىلدۈردى.

قانات يايدۇرۇشنىڭ قوشۇلدى، جۇڭگو، ئامېرىكا ھۆكۈمەتلىرى تۆۋەن يەر شارى ئورۇنبېتىش سۇنئىي ھەمراھىنى سودا ئۇچۇن قويۇپ بېرىش مۇلازىمەتىنىڭ باھاسى مەسلىسى توغرىسىدا پرىنسىپال كېلىشىم ھاسىل قىلدى ھەم ئىمزالىدى، جۇڭگو دۆلەت پىلان كومىتېتى بىلەن ئامېرىكا ئېنېرگىيە مىنىستىرلىكى ئېنېرگىيە ۋە مۇھىت ھەمكارلىق پىلانى تۈزدى.

جۇڭگو ۋەكىلى خەلقئارا ھەمكارلىق - تەرەققىياتنا مۇزاكىرىسىنى كۈچەيتىشنى تەكىتلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت 27- ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. مۇشۇ نۆۋەتلىك ب د ت يىغىنى 2-كومىتېتى «ئىقتىساد ۋە مالىيە ئىقتىسادىنى ساغلام، سىجىل راۋاجلاندۇرۇش جەھەتتە يەنىلا پايدىسىز تاشقى شارائىتقا دۇچ كەلدى، نامراتلىق مەسىلىسى يەنىلا دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ ساغلام، مۇقىم راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشكە پايدىلىق. زىيارەت مەزگىلىدە زۇڭلى لى پېڭ ياپونىيە يادىشاھى بىلەن كۆرۈشىدۇ. باش ۋەزىر چياۋبېن بىلەن سۆھبەتلىشىدۇ، ھەم ياپونىيەنىڭ ھاكىمىيەت. بېشىدىكى ھەر ساھە ئەربابلار بىلەن كەڭ دائىرىدە ئۇچرىشىدۇ، زۇڭلى لى پېڭ دۆگجىڭدىن باشقا يەنە مىڭگۇۇ، دابەن، نەيلىياڭ قاتارلىق جايلاردا ئېكسكۇرسىيە ۋە زىيارەتتە بولىدۇ.

ئامېرىكىدا زىيارەتتە بولۇۋاتقان جۇڭگو دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى 10- ئاينىڭ 27- كۈنى مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن ۋىليامسبۇرگقا كېلىپ، ئايرودرومدا قىزغىن قارشى ئېلىندى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

لى پېڭ ياپونىيەدە زىيارەتتە بولدۇ

چىن خۇاسۇن جۇڭگونىڭ ب د ت ئەزالىق بەدىلى مەسلىسى توغرىسىدىكى پوزىتسىيىسىنى تەكىتلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 27 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. جۇڭگونىڭ ب د ت دا دائىمىي تۇرۇشلۇق ۋەكىلى چىن خۇاسۇن 27 - ئۆكتەبىر ب د ت يىغىنىنىڭ مەمۇرىي ۋە خام چوت كومىتېتى (5 - كومىتېت) ب د ت نىڭ 1998 - يىلدىن 2000 - يىلغىچە بولغان خراجىتىنى تەقسىملەش مەسلىسىنى مۇزاكىرە قىلغاندا، جۇڭگونىڭ ئەزالىق بەدىلى مەسلىسىدىكى پرىنسىپال پوزىتسىيىسىنى ھېچقانداق ئۆزگىرىش بولمىدى، دەپ كۆرسەتتى.

چىن خۇاسۇن مۇنداق دېدى: ب د ت غا ئەڭ كۆپ قەرزدار بولۇپ قالغان دۆلەتنىڭ قەرز «مەسئۇلىيەتلىك تۆلەش» ئۇقۇمى تۆلەش ئىقتىدارى پرىنسىپىغا خىلاپ، بۇ ئەمەلىيەتتە باشقىچە يول بىلەن پۇلغا تايىنىپ ھوقۇق سېتىۋېلىش تەشەببۇسى بولۇپ، تامامەن پۇت تىرەپ تۇرالمايدۇ.

چىن خۇاسۇن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئاتالمىش جۇڭگو ھۆكۈمىتى ب د ت بەدىلىنى ئەڭ كۆپ تاپشۇرىدىغان دۆلەتلەرنىڭ ئەزالىق بەدىلى نىسبىتىنى تۆۋەنلىتىشكە، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا جۇڭگونىڭ ئەزالىق بەدىلى نىسبىتىنى 4 % تىن ئۈستۈرۈشكە قوشۇلۇشنى ئويلىشىپ كۆرۈشكە بولىدۇ، دېگەن گەپلەر

ئۇنىڭدىن باشقا جۇڭگو تەرەپ ئامېرىكا تەرەپ بىلەن 1 مىليارد 600 مىليون دوللارلىق تاۋار سېتىۋېلىش ۋە ھەمكارلىشىش مۇددىتىنا كېلىشىمى ھاسىل قىلدى.

بۇ قېتىمقى زىيارەتتە جۇڭگو ئامېرىكىدىكى 3-چوڭ ئوموئر سوغۇرتا شىركىتى ئېتنا سوغۇرتا شىركىتىنىڭ شانگخەيدە كەسپىي پائالىيەتلەرنى

جۇڭگو «ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي ھوقۇق ۋە مەدەنىيەت ھوقۇقى خەلقئارا ئەھدىنامىسى»گە ئىمزا قويدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت 27 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. جۇڭگونىڭ ب د ت دائىمىي تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى چىن خۇاسۇن 27 - ئۆكتەبىر جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ ۋاكالىتەن نيۇ - يورکتىكى ب د ت شتابىدا «ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي ھوقۇق ۋە مەدەنىيەت ھوقۇقى خەلقئارا ئەھدىنامىسى»گە ئىمزا قويدى.

چىن خۇاسۇن ئىمزا قويۇش مۇراسىمىدا سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: بۇ جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ ئەستايىدىل مۇھاكىمىدىن كېيىن قوللانغان مۇھىم ھەرىكىتى، ئۇ جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ جۇڭگونىڭ ۋە دۇنيانىڭ كىشىلىك ھوقۇق ئىشلىرىنىڭ ئەرەپ ئىشلىرىغا بولغان ئىشەنچىسىنى ئىپادىلەيدۇ. ئۇ يەنە بىر قېتىم ناماياں قىلدى. ئىمزا قويۇش مۇراسىمىدىن كېيىن چىن خۇاسۇن ب د ت باش كاتىپى ئانان بىلەن كۆرۈشۈپ، ئۇنىڭغا جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ نوتىسىنى تاپشۇردى، تەيۋەن دائىرىلىرىنىڭ 1967 - يىلى 10 - ئاينىڭ 5- كۈنى جۇڭگونىڭ نامىنى ئوغرىلىقچە ئىشلىتىپ، «ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي ھوقۇق ۋە مەدەنىيەت ھوقۇقى خەلقئارا ئەھدىنامىسى»گە ئىمزا قويغانلىقىنى قانۇنسىز، ئىناۋەتسىز دەپ جاكارلىدى.

نېپالنىياخۇ ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتىنىڭ قاتتىق سىياسىتىنى تەكتىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم 27 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى نېپالنىياخۇ 27- ئۆكتەبىر پارلامېنتنىڭ تۇنجى قېتىملىق قىشلىق يىغىندا ئىچكى - تاشقى سىياسەت توغرىسىدا دوكلاد بەرگەندە ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتىنىڭ ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق سۆھبىتىدە قوللانغان «بىخەتەرلىك بەدىلىگە تىنچلىقتا ئېرىشىش» تىن ئىبارەت قاتتىق لۇشيەنى ۋە تەدبىرلىرىنى تەكتىلدى.

نېپالنىياخۇ ئىسرائىلىيە ئىشوردان دەريالىسىنىڭ غەربىي قىرغىقى ۋە گازا رايوندا داۋاملىق يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇلدۇرغانلىقىنى تەكتىلدى ھەم يېرۇسالېمنى ئىسرائىلىيىنىڭ مۇنازىرە تەلەپ قىلمايدىغان پايتەختى دەپ قارىدى.

ئۇ پەلەستىن مىللىي ھوقۇقلۇق ئورگىنىنى ۋە بۇ ئورگاننىڭ رەئىسى ئەراپاتنى تېررورلۇق ھەرىكەتلەرگە زەربە بېرىش جەھەتتە ئىسرائىلىيە بىلەن پەلەستىن ھاسىل قىلغان ئالاقىدار كېلىشىملەرگە ئەمەل قىلمىدى، دەپ ئەيىبلىدى، ھەم بۇنى ئىسرائىلىيە - پەلەستىن تىنچلىق سۆھبىتىنى ئىسلىكە كەلتۈرۈشكە ياردەم بېرىش ئۈچۈن يەنمۇ تىرىشچانلىق كۆرسىتىشنى خالايدۇ.

نېپالنىياخۇ ئىرانىڭ مۇنتىزىم بولمىغان قوراللارنى راۋاجلاندۇرۇشىنى ئىسرائىلىيىگە كەلتۈرىدىغان خەۋپىنى تەكتىلدى. ئۇ، ئوتتۇرا شەرق رايونىنىڭ مۇقىملىقى ۋە 2 دۆلەتنىڭ دوستانە مۇناسىۋىتىنى قوغداش ئۈچۈن، ئىسرائىلىيە بىلەن روسىيىنىڭ ئوتتۇرىسىدا مەجبۇرلىنىدىغانلىقىنى ھەل قىلالايدىغانلىقىغا ئىشىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

مسىر تۇنجى قېتىم نىل دەرياسىنىڭ سۇيىنى سىناي يېرىم ئارىلىغا باشلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، قاھىرە، 26- ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. مسىر زۇڭتۇڭى مۇبارەكنىڭ 26- ئۆكتەبىر تاقاقنى ئېچىش كونۇپكىسىنى بېسىشى بىلەن مسىر تارىختىن بۇيان تۇنجى قېتىم سۇۋەيىش قانىلىنىڭ ئاستىدىكى ئۆستەكنى ئارقىلىق نىل دەرياسىنىڭ سۇيىنى مسىرنىڭ شەرقىي قىسمىدىكى قۇرغاق سىناي يېرىم ئارىلىغا باشلىدى. بۇ سۇ باشلاش قۇرۇلۇشى «تىنچلىق ئۆستىكى» نىڭ ئوموئىي ئۇزۇنلۇقى 242 كىلومېتر، بۇ قۇرۇلۇشقا تەخمىنەن 1 مىليارد 500 مىليون دوللار مەبلەغ كېتىدۇ. ئۆستەڭنىڭ پۈتكەن غەربىي بۆلۈكى نىل دەرياسى بويىدىكى دۆمياتتىن سۇۋەيىش قانىلىنىڭ غەربىي قىرغىقىچە سوزۇلغان بولۇپ، ئۇزۇنلۇقى 87 كىلومېتر؛ شەرقىي بۆلۈكى سۇۋەيىش قانىلىنىڭ شەرقىي قىرغىقىدىن سىناي يېرىم ئارىلىنىڭ شەرقىي شىمالىي قىسمىدىكى ئارىس ئويمانلىقىغىچە بولۇپ، ئۇزۇنلۇقى 155 كىلومېتر.

خەۋەرگە قارىغاندا، پۈتكۈل قۇرۇلۇش 2000- يىلى پۈتىدىكەن، شۇ چاغقا بارغاندا مسىر سۇۋەيىش قانىلىنىڭ شەرقىي، غەربىي قىرغىقىدا تەخمىنەن 260 مىڭ گېكتار تېرىلغۇ يەرگە ئىگە بولالايدىكەن. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، يېڭىدىن قۇرۇلغان 37 تۇرالغۇ رايونى ۋە 1 مىليون 500 مىڭ ئاھالىنى سۇ بىلەن تەمىنلىگىلى بولىدىكەن.

روسىيە ئىرانغا باشقۇرۇلىدىغان بوشبا تېخنىكىسىنى ئۆتۈنۈپ بەرگەنلىكىنى ئىنكار قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم، 26 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. بۇ يەردە زىيارەتتە بولۇۋاتقان روسىيىنىڭ دېپلوماتىيە مىنىستىرى پرىماكوۋ 26 - ئۆكتەبىر روسىيىنىڭ ئىرانغا باشقۇرۇلىدىغان بوشبا تېخنىكىسىنى ئۆتۈنۈپ بەرگەنلىكىنى ئىنكار قىلدى ھەم تىنچ، مۇقىم بولغان ئوتتۇرا شەرق قۇرۇش ئۈچۈن تىرىشچانلىق كۆرسىتىشنى خالايدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

پرىماكوۋ ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى نېتانىياخۇ بىلەن سۆھبەتلەشكەندىن كېيىن مۇخبىرلارغا مۇنداق دېدى: روسىيە ئىرانىڭ زور كۆلەمدىكى قىرغۇچى قوراللارنى راۋاجلاندۇرۇشىغا ياردەم بەرگىنى يوق. پرىماكوۋ روسىيە شىركەرتلىرىنىڭ ئىرانغا باشقۇرۇلىدىغان بوشبا ئىنتىرىش سىستېمىسى ئېكسپورت قىلغانلىقى ۋە روسىيە مۇتەخەسسىسلىرىنىڭ ئىرانىڭ يېراق مۇساپىلىك باشقۇرۇلىدىغان بومبىنى تەنقىد قىلىپ ياسىشىغا ياردەم بەرگەنلىكىگە ئائىت خەۋەرلەرنى ئىنكار قىلدى.

پرىماكوۋ مۇنداق دېدى: مەن نېتانىياخۇ بىلەن سۆھبەت داۋامىدا ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىنىڭ ئەڭ يېڭى تەرەققىياتى ئۈستىدە مۇزاكىرىلەشتىم. روسىيە پەلەستىن - ئىسرائىلىيە تىنچلىق سۆھبىتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ۋە سۈرىيە-

ھەمتە يەنىلا پايدىسىز تاشقى شارائىتقا دۇچ كەلدى، نامراتلىق مەسىلىسى يەنىلا ئومۇمىيۈزلۈك مەۋجۇت، جەنۇب بىلەن شىمال ئوتتۇرىسىدىكى پەرق داۋاملىق كېڭەيمەكتە.

ئۇ مۇنداق دېدى: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئىقتىسادى بىر قەدەر ياخشى تەرەققىي قىلغان، تەرەققىي قىلمىغان دۆلەتلەرمۇ ئۆزلۈكسىز تۆرەدە يېڭى خىرىس ۋە زەربىگە دۇچ كەلدى، بۇلار ھەل قىلىشقا تېگىشلىك مەسىلە بولۇپ، كۆپ ھاللاردا خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ ھەقىقىي ئېتىبار بىرىشىگە ئېرىشەلمەي كەلدى.

ۋاڭ چۈن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: خەلقئارا تەرەققىيات ۋە ھەمكارلىقتا تەرەققىي قىلمىغانلار دۆلەتلەرنىڭ تەرەققىيات يولىنى ئۆز ئالدىغا تاللىۋېلىشقا ھۆرمەت قىلىش، ئالاقىدار خەلقئارا ئورتاق تونۇشتىكى ۋەدىلەرنى قانداق يولغا قويۇش ھەرىكەتلىرى ئۈستىدە ئىزدىنىش كېرەك.

چاۋشيەن گېزىتى ئامېرىكا ئاۋئاماتكسىنىڭ كورېيىنىڭ فۇشەن پورتىغا كىرگەنلىكىنى ئەيىبلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى ، پېكىن، 23- ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. چاۋشيەن: «ئەمگەك خەۋەرلىرى» گېزىتى بۈگۈن ئوبزور ئېلان قىلىپ مۇنداق دېدى: ئامېرىكىنىڭ «مۇستەقىل» ناملىق ئاۋئاماتكسىنىڭ كورېيىنىڭ فۇشەن پورتىغا كىرگەنلىكى ھەم كورىيە بىلەن ئېلىپ بارىدىغان بىرلەشمە ھەربىي مانېۋىرى «ھەربىي مانېۋىر ئۆتكۈزۈشنىلا ئەمەس» بەلكى «چاۋشيەن يېرىم ئارىلىنىڭ ۋەزىيىتىنى جىددىلەشتۈرۈشنى مەقسەت قىلىدۇ»، شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئامېرىكىنىڭ «ئۆزىنىڭ ئاسىياغا قارىتىلغان تاجاۋۇزچىلىق ستراتېگىيەسىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن بۆسۈش ئېغىزى ئېچىش قارا نىيىتىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش»نى مەقسەت قىلىدۇ.

خەۋەرلەرگە قارىغاندا، ئامېرىكىنىڭ «مۇستەقىل» ناملىق ئاۋئاماتكسى 17 - ئۆكتەبىر فۇشەن پورتىغا كىرگەن ھەم 27- ئۆكتەبىردىن باشلاپ ئۆتكۈزۈلىدىغان «تازقارا» ناملىق كورىيە، ئامېرىكىنىڭ بىرلەشمە ھەربىي مانېۋىرىغا قاتنىشىدىكەن.

«ئەمگەك خەۋەرلىرى» گېزىتىنىڭ ئوبزوردا مۇنداق دېيىلىدۇ: «چاۋشيەن يېرىم ئارىلىنىڭ ھازىرقى جىددىي ۋەزىيىتىنى تامامەن ئامېرىكىنىڭ تاجاۋۇزچىلىق سىياسىتى كەلتۈرۈپ چىقارغان». ئوبزوردا يەنە مۇنداق دېيىلىدۇ: «چاۋشيەن يېرىم ئارىلىدا ئۇرۇش پارتلايدىغان بولسا، ئۇرۇش يېرىم ئارال ئىچىدىلا چەكلىنىپ قالمايدۇ»، يېرىم ئارال ۋەزىيىتىنى كەسكىنلەشتۈرۈۋېتىش ئامېرىكا ئۇزىنىمۇ پايدىسىز.

ئادرېس: ئۇرۇمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر، تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇڭ، پارچە باھاسى: 25 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 报 (维吾尔文) (بۇ سان 6 بەت)

1997 - يىل
ئۆكتەبىر
30
پەيشەنبە

ئۇرۇمچىنىڭ ھاۋارايى:
كۈندۈزى ۋە كېچىسى ئوچۇق بولىدۇ، تېمپېراتۇرا ℃ 1 - 12 بولىدۇ، 3 بال شامال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۈتاش نومۇرى: CN 65——0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى(ۋاكالەت نومۇرى: 1—57)

12 مۇقام تەتقىقاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، قىممەتلىك مىللىي مەدەنىيەت مىراسلىرىمىزغا ياخشى ۋارىسلىق قىلايلى

تۆمۈر داۋامەت 12 مۇقام تەتقىقات نەتىجىلىرىنى خۇلاسىلەش يىغىنىغا قاتناشتى ھەمدە مۇھىم سۆز قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز نۇرىيە ئىمامنىياز خەۋىر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق 12 مۇقام تەتقىقات ئىلمىي جەمئىيىتى بىلەن شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق ئۇيغۇر كلاسسىك ئەدەبىياتى تەتقىقات ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ 12 مۇقام تەتقىقات نەتىجىلىرىنى خۇلاسە قىلىش يىغىنى 10 - ئاينىڭ 29 - كۈنى شىنجاڭ «خەلق» سارىيىنىڭ زىياپەت زالىدا ئۆتكۈزۈلدى.

مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى تۆمۈر داۋامەت خۇلاسىلەش يىغىنىغا قاتناشتى ھەمدە مۇھىم سۆز قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان ئۇيغۇر 12 مۇقامى تەتقىقاتى ھەر مىللەت ئالىم، مۇتەخەسسىسلىرىنىڭ نۇرغۇن ئىلمىي ئەمگەك سىڭدۈرۈشى، تىرىشچانلىق كۆرسەتشى نەتىجىسىدە مول نەتىجىلەرگە ئېرىشتى. بولۇپمۇ ئۇيغۇر 12 مۇقامىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى بولغان «نۇشرەت ئەگمز»، «ئابى چەشمە»، «مۇستەھزاد»تىن ئىبارەت بۇ 3 ئەگمۇشتەرنىڭ تېپىلىشى 12 مۇقام تەتقىقاتىنى يەنمۇ يۇقىرى پەللىگە كۆتۈردى. بۇ قېتىم جۇڭگو قامۇس نەشرىياتى تەرىپىدىن نەشر قىلىنغان 13 تۇم كىتاب 12 مۇقامنىڭ ئەسلىگە ۋارىسلىق قىلىنغان تولۇق تېكىستى، يەشمىسى، ئىزاھاتى، لۇغىتى، لاتىنچە تىرانسكرىپسىيسى، تارىخىي مەنبەسى، ۋەزىن كۆرسەتكۈچى، شېئىرلىرى، 44 شائىرنىڭ تەرجىمھالى، خەلقئارالىق نوتا، نوتا ئاھاڭ كۆرسەتكۈچ جەدۋىلى، تېكستلەرنىڭ خەنزۇچە تەرجىمىسى قاتارلىق 11 تۈرلۈك ئىلمىي سستېمىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان بولۇپ، زامانىمىزغا جاۋاب بېرەلىگۈدەك بىر قەدەر ئىلمىي ئاساسقا ئىگە كتاب بولۇپ چىقتى.

تۆمۈر داۋامەت 12 مۇقام تەتقىقاتى ۋە ئۇيغۇر كلاسسىك ئەدەبىياتى تەتقىقاتى خىزمىتىنىڭ يۇنگدىن كېيىنكى بىر مەزگىللىك خىزمەتلىرى ئۈستىدە توختىلىپ مۇنداق دېدى: «ئۇيغۇر 12 مۇقامى ئۇيغۇر خەلقىنىڭ ئەقىل - پاراسىتىنىڭ جەۋھىرى، جۇڭخۇا مىللەتلىنىڭ مەدەنىيەت بايلىقى. بىز 12 مۇقامدىن ئىبارەت بۇ ئۆلۈغ مىراسنى زامانىمىزدىكى ئەدەبىيات-سەنئەتنىڭ بۆلمەس قاتاردا قەدەملىشىمىز، تەتقىق قىلىشىمىز ۋە ئۇنىڭغا ۋارىسلىق قىلىشىمىز، ھەر مىللەت ئالىم، مۇتەخەسسىسلىرىنىڭ كۆچەك تاپىنىپ دېگەك شىاۋىپىڭ نەزەريىسى ئۆلۈغ بايرەقنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ پارتىيە 15- قۇرۇلتىيىدا بەرگەن دوكلاتىنىڭ روھى ئاساسىدا جۇڭخۇا مەدەنىيەت تارىخىغا ۋە پارتىيىنىڭ مىللىي سىياسىتىگە شان - شەرەپ كەلتۈرۈش ئۈچۈن 12 مۇقام ۋە ئۇيغۇر كلاسسىك ئەدەبىياتى تەتقىقاتىنى داۋاملىق چوڭقۇرلاشتۇرۇشىمىز لازىم.

خۇلاسىلەش يىغىنىدا تۆمۈر داۋامەت، ئىبراھىم روزى، روزى ھوشۇر قاتارلىقلار ئۇيغۇر 12 مۇقام تەتقىقاتىغا زور تۆھپە قوشقان ئالىم، مۇتەخەسسىسلەر ۋە تەھرىر ھەيئەتلىرىگە 12 مۇقامنىڭ جۇڭگو قامۇس نەشرىياتى تەرىپىدىن نەشر قىلىنغان 13 توملۇق كىتابىنى سوۋغات سۈپىتىدە تارقىتىپ بەردى.

پېزا ئىگىلىك 1 - شىسى بۇ يىل كۆزلۈك ئاشلىقتىن مول ھوسۇل ئالدى. 300مىك مو شالىنىڭ ئونتۇرىچە بىرلىك ھوسۇلى 450كىلوگرامدىن يۇقىرى بولدى.

سۈرەتتە: دېھقانلار يېڭى ئاشلىقنى سىنىماقتا.

رەئىس جياڭ زېمىن ۋاشىنگتوندا زىيارەتتە بولۇشقا باشلىدى

كلىنتون كاتتا مۇراسىم ئۆتكۈزۈپ، رەئىس جياڭ زېمىننىڭ ئامېرىكىغا زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قارشى ئالدى

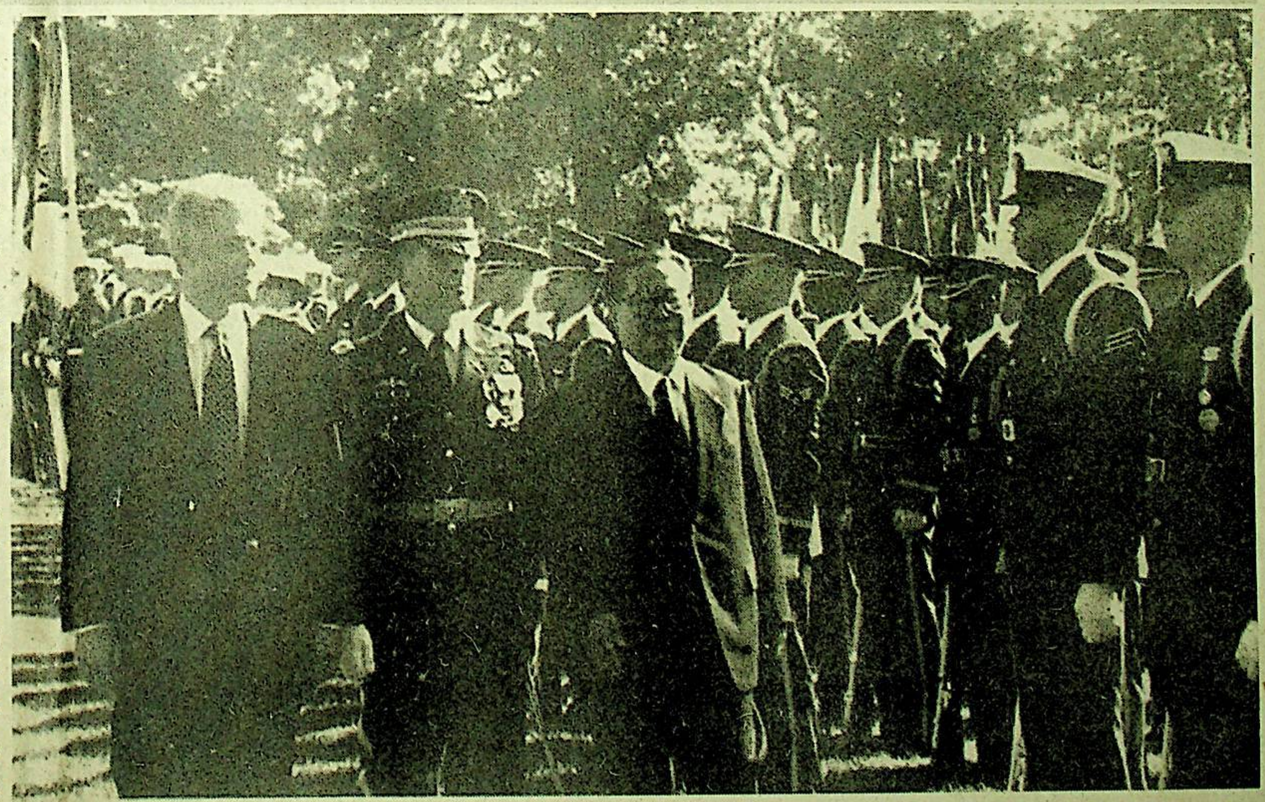

10 - ئاينىڭ 29 - كۈنى كلىنتون زۇڭتۇڭ مۇراسىمغا رياسەتچىلىك قىلىپ، رەئىس جياڭ زېمىننىڭ دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتىدە بولۇش ئۈچۈن ئامېرىكىغا كەلگەنلىكىنى قارشى ئالدى.

سۈرەتتە: رەئىس جياڭ زېمىن كلىنتون زۇڭتۇڭنىڭ ھەمراھلىقىدا ھۆرمەت قاراۋۇللىرىنى كۆزدىن كۆچۈرمەكتە.

جۇڭگودا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى شاڭ مۇجيې ۋە جۇڭگونىڭ ب دت دا دائىمىي تۇرۇشلۇق ۋەكىلى چېن خۇاسۇن قاتارلىق ئامېرىكا - جۇڭگو ئەمەلدارلىرى بىلەن قول ئېلىشىپ كۆرۈشتى ۋە جۇڭگونىڭ، ئامېرىكىنىڭ دۆلەت بايراقلىرىنى كۆتۈرۈۋالغان بىر نەچچە يۈز قارشى ئالغۇچى ئاما ۋە جۇڭگونىڭ ئامېرىكىدىكى دائىمىي تۇرۇشلۇق ئاپپاراتلىرىنىڭ خادىملىرى، جۇڭگولۇقلار، جۇڭگو مۇھاجىرلىرى ۋە ئامېرىكىدا ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچىلارنىڭ ۋەكىللىرىگە قول ئىشارىتى قىلىپ ھۆرمەت بىلدۈردى، مۇئاۋىن زۇڭتۇڭ گورل رەئىس جياڭ زېمىن ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسىنى ئايرودرومدىن بىرال دۆلەت مېھمانخانىسىغا ئۇزىتىپ قويدى.

ئامېرىكىنىڭ دۆلەت ئىشلىرى كاتىپى ئالبرايت دۆلەت مېھمانخانىسىدا رەئىس جياڭ زېمىننى كۈتۈۋالدى.

10 - ئاينىڭ 28 - كۈنى كەچتە رەئىس جياڭ زېمىن جۇڭگونىڭ ئامېرىكىدىكى ئەلچىخانىسىدىكى خادىملار ۋە جۇڭگونىڭ ئامېرىكىدىكى دائىمىي تۇرۇشلۇق ئاپپاراتلىرىنىڭ باشقا خىزمەتچى خادىملىرى ۋە ئامېرىكىدا ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچىلار ۋەكىللىرىنى يوقلىدى. رەئىس جياڭ زېمىن كۆپچىلىكنى جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ چۈشىنىشى ۋە دوستلۇقىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن تىرىشىپ ئىشلەشكە رىغبەتلەندۈر-

سۆرەتە: رەئىس جياڭ زېمىن كلىنتون زۇكتۇكنىڭ ھەمراھلىقىدا ھۆرمەت قاراۋۇللىرىنى كۆرگەن كۆچۈرمىسى.

*

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 29 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. ئامېرىكا ۋاقتى بىلەن 10 - ئاينىڭ 29-كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن ئامېرىكا زۇكتۇكى كلىنتون ئاقسارايدىكى جەنۇبىي چىملىقتا ئۆتكۈزگەن داغدۇغلىق قارشى ئېلىش مۇراسىمىغا قاتناشتى، مۇراسىم ئاياغلاشقاندىن كېيىن 2 دۆلەت رەھبەرلىرى ئاقسارايغا كىرىپ سۆھبەتنى باشلىدى. بۇ، رەئىس جياڭ زېمىن

*

بىلەن كلىنتون زۇكتۇكنىڭ 5 - قېتىم رەسمىي ئۇچرىشىشى، شۇنداقلا 12 يىلدىن بۇيان جۇڭگو - ئامېرىكا دۆلەت باشلىقلىرىنىڭ ۋاشىنگتوندا تۇنجى قېتىم ئۇچرىشىشى.

رەئىس جياڭ زېمىن 10 - ئاينىڭ 28 - كۈنى چۈشتىن كېيىن مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن ۋاشىنگتوندىكى ئاندروس ھاۋا ئارمىيە بازىسى ئايرودرومىغا كەلگەندى. رەئىس جياڭ زېمىن ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى ۋاڭ يېپىڭ ئايروپىلان شوتىسىدىن چۈشكەندە ئامېرىكىنىڭ مۇئاۋىن زۇكتۇكى گورل ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى ئالدىغا بېرىپ كۈتۈۋالدى، 2 تەرەپ سەسمىي قول ئېلىشىپ كۆرۈشۈپ ئۆزئارا ئەھۋال سوراشتى. رەئىس جياڭ زېمىن ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى پايانداز بىلەن قارشى ئېلىشقا چىققان ئامما تەرەپكە ماڭدى، كۈتۈۋېلىش ئۇچۇن كەلگەن ئامېرىكىنىڭ ياردەمچى دۆلەت ئىشلىرى كاتىپىنىڭ ياردەمچىسى شېي شۇلى، ئامېرىكىنىڭ

ج ك پ ئۇرۇمچى شەھەرلىك 7 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ 7 - ئومۇمىي (كېڭەيتىلگەن) يىغىنى ئېچىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز جۇڭ شيۇلىك خەۋىر قىلىدۇ: ج ك پ ئۇرۇمچى شەھەرلىك 7-نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ 7-ئومۇمىي (كېڭەيتىلگەن) يىغىنى 10-ئاينىڭ 28-كۈنى «كۈنبۇلۇن» مېھمانخانىسىدا ئېچىلدى.

بۇ قېتىمقى يىغىنىڭ مەركىزىي مۇھاكىمە تېمىسى ج ك پ ئاپتونوم رايونلۇق 5-نۆۋەتلىك كومىتېتى 4-ئومۇمىي (كېڭەيتىلگەن) يىغىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئۇرۇمچىنى شەھەر-بىدىكى كومپارتىيە ئەزالىرى ۋە ھەر مىللەت كادىرلار، ئاممىنى 15-قۇرۇلتايىنىڭ روھىنى قىبلىنىما قىلىپ، ئىدىيىدە يەنىمۇ ئازاد بولۇپ، قارىشىنى ئۆزگەرتىپ، پۈرسەتنى تۇتۇپ، ئەملىي ئىشلەپ، ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار نىشانىغا يېتىش ئۈچۈن كۈرەش قىلىشقا سەپەرۋەر قىلىشتىن ئىبارەت.

يىغىندا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتنىڭ ئەزاسى، ئۇرۇمچى شەھەرلىك پارتكوم مۇئاۋىن سۆز قىلدى.

ۋۇدۇنفۇ ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنى تېزلىتىش توغرىسىدا توختالغاندا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: تارماق ئىگىلىكىدىن ئىبارەت تار مۇتەخەسسىپلىك قارىشىنى تۈگىتىپ، بىرىكمە ئىگىلىكنى دادىل راۋاجلاندۇرۇپ، پۈرسەتنى تۇتۇپ دادىل سىناق قىلىش، كۆچلۈكلەر بىلەن كۆچلۈكلەرنى ئۆزگەرتىشنى يولغا قويۇپ، قەتئىي نىيەتكە كېلىپ، ئەملىي كۈچكە ئىگە بىر نەچچە «فلوت» قۇرۇپ ئۈستۈنلۈككە ئىگە كارخانىلارنىڭ كۆلەم ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈپ، تېخنىكا كۆپ كارخانىلارنىڭ كۆلەملىشىش، مەركەزلىشىش نىشانىغا قاراپ راۋاجلىنىشغا تۈرتكە بولۇش كېرەك. يېزىلارنىڭ كەسىپ قۇرۇلمىسىنى زور كۈچ بىلەن تەڭشەپ، «شەھەرگە تايىنىش، شەھەر ئۇچۇن خىزمەت قىلىش، دېھقان، چارۋىچىلارنى بېيىتىش»تىن ئىبارەت شەھەر ئەتراپىي يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش فاكتورىنىنى تۇرۇپ چىقىپ، يېزا ئىقتىسادىنى يەنىمۇ راۋاجلاندۇرۇش كېرەك.

ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ ئەھمىيەت بېرىشى ئارقىسىدا، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئوقۇنقۇچىلارنىڭ ئولتۇراق ئۆي قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى زور نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى. لېكىن ئوقۇنقۇچىلارنىڭ ئولتۇراق ئۆي قۇرۇلۇشى بىلەن ئەملىي ئېھتىياج ئوتتۇرىسىدىكى زىددىيەت يەنىلا روشەن مەۋجۇت بولۇپ تۇرماقتا. بۇ مەسىلىنى ھەل قىلىش ھەققەتەن قىيىن. ئۇ ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرىدىن ئىقتىسادىي ھەم ئىجتىمائىي تەرەققىيات ئىستراتېگىيىسىدە ئوقۇنقۇچىلارنىڭ ئولتۇراق ئۆي قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىملىقىنى ئالدىنقى ئورۇنغا قويۇشنى، ئۇنى شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداشتىكى بىر مۇھىم سىياسىي ۋەزىپە سۈپىتىدە قارىاپ، ئىستايىدىل تەكشۈرۈپ، تەتقىق قىلىپ، ھەقىقىي تۇتۇپ، ئەملىي ئىشلەپ، ئوقۇنقۇچىلارنىڭ ئولتۇراق ئۆي قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشنى تەلەپ قىلدى.

بۇ قېتىمقى يىغىندا ئاپتونوم رايوننىڭ يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيانقى ئولتۇراق ئۆي قۇرۇلۇشى خىزمىتىدە قولغا كەلتۈرۈلگەن نەتىجىلەر، تەجرىبىلەر ئىستايىدىل يەكۈنلەندى ھەم ئوقۇنقۇچىلارنىڭ ئولتۇراق

ئۇرۇمچى شەھەرلىك ج خ ئىدارىسى ئاممىۋى قاتناش بىخەتەرلىكىنى قوغداش شۆبە ئىدارىسى پارتىيە باش ياچېيكىسىدىكىلەر 15-قۇرۇلتاي روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ ۋە ئۆزلەشتۇرۇپ، چېگرا رايوننىڭ مۇقىملىقى ۋە تەرەققىياتى ئۈچۈن يېڭى تۆھپىلەرنى قوشۇشقا بەل باغلىدى.

ئۆز مۇخبىرىمىز لۇمىنبې فوتوسى

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

قېيۇم باھاۋۇدۇن ئاپتونوم رايون ئاچقان پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتى بويىچە تەجرىبە ئالماشتۇرۇش يىغىنىدا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى:

پىلانلىق تۇغۇتنا «3 بىلەن بىرلەشتۇرۇش» خىزمىتىنى ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك

ئۆز مۇخبىرىمىز مېھرىبگۈل تۇردى خەۋىر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايون ئاچقان پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىدە «3 بىلەن بىرلەشتۇرۇش» بويىچە تەجرىبە ئالماشتۇرۇش يىغىنى 10 -ئاينىڭ 27- كۈنى «كونبۇلۇن» مېھمانخانىسىدا ئېچىلدى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى قېيۇم باھاۋۇدۇن يىغىنغا قاتناشتى ۋە سۆز قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىدە كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلۈپ، نوپۇس ئۆنۈملۈك تىزگىنلەندى. تۇغۇت نىسبىتى 1992 - يىلىدىكى 22.8 ‰ تىن بۇلتۇر 19.45‰كە تۆۋەنلىدى.

قېيۇم باھاۋۇدۇن مۇنداق دېدى: ئاپتونوم رايونىمىزنى ئالدىنقى قاتاردىكى ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلار قاتارىغا كىرگۈزۈش ئۇلۇغۋار نىشانغا يېتىشتىكى ئەڭ مۇھىم ھالقا - نوپۇس، ئىقتىساد، جەمئىيەتنى ماس قەدەمدە تەرەققىي قلدۇرۇش. پلانلىق تۇغۇتنى يولغا قويۇشتا ئۇنى ئىقتىسادنى

مۇئاۋىن رەئىس ۋاڭ خۇەييۇ مۇنداق دەپ تەكتلىدى:

ئولتۇراق ئۆي ئىسلاھاتىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئوقۇتقۇچىلارنىڭ ئولتۇراق ئۆي قۇرۇلۇشى قەدىمىنى تېزلىتىش كېرەك

ئۆز مۇخبىرىمىز ئالىيە قادىر خەۋىر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ۋاڭ خۇەييۇ ئوقۇنقۇچىلارنىڭ ئولتۇراق ئۆي قۇرۇلۇشى خىزمىتى بويىچە 10-ئاينىڭ 26-كۈنى ماناس ناھىيىسىدە ئېچىلغان تەجرىبە ئالماشتۇرۇش نەق مەيدان يىغىندا مۇنداق دېدى: يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان يېزا-قىشلاق ئاپتونوم رايونلۇق مائارىپ كومىتېتى، پىلان كومىتېتى، مالىيە نازارىتىنىڭ مەسئۇللىرى ۋە ۋىلايەت، ئوبلاست، ناھىيىلەرنىڭ مائارىپقا مەسئۇل پارتىيە، ھۆكۈمەت مەسئۇللىرىدىن بولۇپ 200 دىن ئارتۇق كىشى قاتناشتى.

ئۆز مۇخبىرىمىز ئالىيە قادىر خەۋىر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ۋاڭ خۇەييۇ ئوقۇنقۇچىلارنىڭ ئولتۇراق ئۆي قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى تۇرغىسىدا دوكلات بەردى. بۇ قېتىمقى يىغىنغا ئاپتونوم رايونلۇق مائارىپ كومىتېتى، پىلان كومىتېتى، مالىيە نازارىتىنىڭ مەسئۇللىرى ۋە ۋىلايەت، ئوبلاست، ناھىيىلەرنىڭ مائارىپقا مەسئۇل پارتىيە، ھۆكۈمەت مەسئۇللىرىدىن بولۇپ 200 دىن ئارتۇق كىشى قاتناشتى.

جاڭ يۈنچۈەن مەمتىمىن قادىر بىلەن كۆرۈشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز جۇتۇك خەۋىر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جاڭ يۈنچۈەن 10-ئاينىڭ 28- كۈنى چۈشتىن كېيىن ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى بىناسىنىڭ 2- قەۋىتىدىكى مەجلىسخانىدا مەملىكەت بويىچە «خەلقنى رازى قىلغان دۆلەت مەمۇرى» دېگەن نامغا ئېرىشكەن مەمتىمىن قادىر بىلەن كۆرۈشتى.

جاڭ يۈنچۈەن مۇنداق دېدى: سىز خەلق ئۈچۈن نۇرغۇن پايدىلىق خىزمەت ئىشلىدىڭىز، سىزنىڭ يەنىمۇ غەيرەت قىلىپ، شەرەپلىك نامنى ساقلاپ، يېزا ئىقتىسادىنى تېز راۋاجلاندۇرۇش، خەلقنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسىنى يەنىمۇ ئۆستۈرۈش، يېزا خىزمىتىنى تېخىمۇ ياخشى ئىشلەش ئۈچۈن كۈچ چىقىرىشىڭىزنى ئۈمىد قىلىمەن. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت دۆلەت مەمۇرلىرى سىزدىن ئۆگىنىدۇ.

خوتەن ناھىيىسى بۇزاق يېزىسىنىڭ باشلىقى مەمتىمىن قادىر ئاپتونوم رايونىمىزدىن مەملىكەتلىك «خەلقنى رازى قىلغان دۆلەت مەمۇرى» دېگەن نامغا ئېرىشكەن تۆنجى كىشى. ئۇ كۆرۈشۈشتە خىزمەتنى تېخىمۇ تېرىشىپ ئىشلەپ، جان-دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

تەرەققىي قىلدۇرۇش، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ھاللىق سەۋىبىگە يېتىشىگە ياردەم بېرىش، مەدەنىي، بەختلىك ئائىلە بەرپا قىلىشتىن ئىبارەت «3 بىلەن بىرلەشتۇرۇش»لازىم.

قېيۇم باھاۋۇدۇن تەكتلەپ مۇنداق دېدى: ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمەتلىرى خىزمەت سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، مەسئۇلىيەتنى ئېنىق تونۇپ، ھەققىي ئۈستىگە ئېلىشى، پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى «3 بىلەن بىرلەشتۇرۇش» خىزمىتىنى پائال ئىلگىرى سۈرۈشى كېرەك. ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەتلەرنىڭ مەسئۇلىيىتى بىر تۇتاش پىلانلاش، سىياسەت ئارقىلىق يېتەكلەش، تەشكىللەپ ماسلاشتۇرۇش، تەكشۈرۈپ ھەيدەكچىلىك قىلىش، ياخشى مۇلازىملىق قىلىشتىن ئىبارەت. ئۇ مۇنداق دېدى: «3 بىلەن بىرلەشتۇرۇش» خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇپ، يېزىلاردا نوپۇس، ئىقتىساد، جەمئىيەتنى ماس قەدەمدە تەرەققىي قلدۇرۇش بىر خىل ئىجتىمائىي سستېما قۇرۇلۇشى بولۇپ، ئۇ پۈتكۈل جەمئىيەتنىڭ ئورتاق قانتىنشىپ، بىر نىيەتە ھەمكارلىشىپ، ئەڭ تۆتۈپ ئورتاق باشقۇرۇشنى تەلەپ قىلدۇ. ھەققەتنى ئەملىيەتتىن ئىزدەشتە چىڭ تۇرۇشتا ئەملىيەتنى چقىش قىلىپ، ئۆز پىرىنسىپ شارائىتىغا قاراپ ئىش كۆرۈپ، تۇرلەرگە ئايرىپ يېتەكچىلىك قىلىپ، «3 بىلەن بىرلەشتۇرۇش» خىزمىتىنىڭ پۈختا قەدەم بىلەن ساغلام تەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش لازىم.

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى قانۇنى

(1997 - يىل 7 - ئاينىڭ 3 - كۈنى 8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 26 - يىغىنىدا ماقۇللاندى)

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى رەئىسىنىڭ پەرمانى

(87 - نومۇرلۇق)

«جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى قانۇنى» جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى 8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 26 - يىغىنىدا 1997 - يىل 7 - ئاينىڭ 3 - كۈنى ماقۇللىنىپ ئېلان قىلىندى، 1998- يىل 1 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ يولغا قويۇلسۇن.

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن

1997 - يىل 7 - ئاينىڭ 3 - كۈنى

مۇندەرىجە

بىرىنچى باب ئومۇمىي پرىنسىپ

ئىككىنچى باب ھايۋانات يۇقۇمىنىڭ ئالدىنى ئېلىش

ئۈچىنچى باب ھايۋانات يۇقۇمىنى تىزگىنلەش ۋە يوقىتىش

تۆتىنچى باب ھايۋانات ۋە ھايۋانات مەھسۇلاتلىرىنى كارانتىن قىلىش

بەشىنچى باب ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى نازارەتچىلىكى

ئالتىنچى باب قانۇن جاۋابكارلىقى

يەتتىنچى باب قوشۇمچە پرىنسىپ

بىرىنچى باب ئومۇمىي پرىنسىپ

1 - ماددا بۇ قانۇن ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى خىزمىتىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش، ھايۋانات يۇقۇمىنىڭ ئالدىنى ئېلىش، ئۇنى تىزگىنلەش ۋە يوقىتىش، باقمىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇش، كەشىلەرنىڭ سالامەتلىكىنى ساقلاش مەقسىتىدە تۈزۈپ چىقىلدى.

2 - ماددا بۇ قانۇن جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى تەۋەسىدىكى ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى پائالىيىتىدە تەتبىقلىنىدۇ.

چېگرىدىن كىرگۈزۈلىدىغان - چىقىرىلىدىغان ھايۋانات ۋە ھايۋانات مەھسۇلاتلىرىنى كارانتىن قىلىشتا «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ چېگرىدىن كىرگۈزۈلىدىغان - چىقىرىلىدىغان ھايۋانات - تۇياسۇمۇلۇك كارانتىن قانۇنى» تەتبىقلىنىدۇ.

3 - ماددا بۇ قانۇندا دېيىلگەن ھايۋانات تۈرى ھايۋانلىرى، تۈرى قوشۇلىرىنى ۋە قولدا بېقىلغان، قانۇنلۇق تۇتۇلغان باشقا ھايۋانلارنى كۆرسىتىدۇ.

بۇ قانۇندا دېيىلگەن ھايۋانات مەھسۇلاتلىرى ھايۋانلارنىڭ تېرىسى، يۇڭى، ئىسپېرمىسى، تۇرۇمىسى، تۇخۇمى شۇنىڭدەك پىششىقلانمىغان تۈچا گۆشى، يېغى، ئېچكى ئەزاسى، قېنى، تىۋىتى، ئۈستىخىنى، مۇڭگۈزى، بېشى، شېرىقى قاتارلىقلارنى كۆرسىتىدۇ.

ئىقتىسادىي زىيان پەيدا قىلىش ئېھتىمالى بولغان، تىزگىنلەش ۋە تازىلاشقا تېگىشلىك بولغانلىرىنى كۆرسىتىدۇ.

ئالدىنقى تارماقتىكى 3 خىل يۇقۇمغا ياتىدىغان كونكرېت كېسەل ناملىرىنى گوۋۇيۈەننىڭ چارۋىچىلىق - مال دوختۇرلۇق مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى بەلگىلەيدۇ ۋە ئېلان قىلىدۇ.

11 - ماددا گوۋۇيۈەننىڭ چارۋىچىلىق - مال دوختۇرلۇق مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى دۆلەتنىڭ ھايۋانات يۇقۇمىنىڭ ئالدىن ئېلىش پلانىنى تۈزۈپ چىقىدۇ.

گوۋۇيۈەننىڭ چارۋىچىلىق - مال دوختۇرلۇق مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى دۆلەت ئىچى ۋە سرتىدىكى ھايۋانات يۇقۇم ئەھۋالىغا ۋە باقمىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىنى قوغداش، كىشىلەرنىڭ سالامەتلىكىنى ساقلاش ئېھتىياجىغا ئاساسەن، ھايۋانات يۇقۇمىنىڭ ئالدىنى ئېلىش چارىسىنى ۋاقتىدا بەلگىلەيدۇ ۋە ئېلان قىلىدۇ.

دۆلەت باقمىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىغا ۋە كىشىلەرنىڭ سالامەتلىكىگە ئېغىر خەۋپ يەتكۈزىدىغان ھايۋانات يۇقۇمىغا قارىتا پىلانلىق ئىممۇنىتېتلاش تۈزۈمىنى ئىجرا قىلىپ، مەجبۇرىي ئىممۇنىتېتلاشنى يولغا قويىدۇ. مەجبۇرىي ئىممۇنىتېتلىنىدىغان ھايۋانات يۇقۇمىنىڭ كېسەل ناملىرىنى گوۋۇيۈەننىڭ چارۋىچىلىق - مال دوختۇرلۇق مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى بەلگىلەيدۇ ۋە ئېلان قىلىدۇ.

مەجبۇرىي ئىممۇنىتېتلاش دائىرىسىگە كىرمەيدىغان ھايۋانات يۇقۇمىنىڭ ئالدىنى ئېلىش پلانىنى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ چارۋىچىلىق - مال دوختۇرلۇق مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى بەلگىلەيدۇ ۋە ئېلان قىلىدۇ.

12 - ماددا دۆلەت تەدبىر قوللىنىپ، باقمىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىغا ۋە كىشىلەرنىڭ سالامەتلىكىگە ئېغىر خەۋپ يەتكۈزىدىغان ھايۋانات يۇقۇمىنىڭ ئالدىنى ئالىدۇ ۋە ئۇنى يوقىتىدۇ.

ھايۋانات يۇقۇمىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى يوقىتىشقا كېرەكلىك دورىلار، بىئولوگىيىلىك ياسالمىلار ۋە مۇناسىۋەتلىك ماددىي ئەشيالار مۇۋاپىق مىقداردا زاپاس ساقلىنىشى ھەمدە خەلق ئىگىلىكى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات پلانىغا كىرگۈزۈلۈشى كېرەك.

13 - ماددا ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى نازارەتچىلىك ئاپپاراتلىرى ھايۋانات يۇقۇمىنىڭ ئالدىنى ئېلىشقا دائىر تەشۋىق - تەربىيە ۋە تېخنىكا يېتەكچىلىكى، تېخنىكا تەربىيىسى، مەسلىھەت مۇلازىمىتىنى كۈچەيتىشى ھەمدە ھايۋانات يۇقۇمىغا قارىتىلغان ئىممۇنىتېتلاش پلانىنى يولغا قويۇشقا تەشكىلاتچىلىق قىلىشى كېرەك.

يېزا، مىللىي يېزا، بازارلاردىكى ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى تەشكىلاتلىرى ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى نازارەتچىلىك ئاپپاراتىنىڭ يېتەكچىلىكىدە، ھايۋانات يۇقۇمىنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىنى تەشكىللىشى ۋە ياخشى ئىشلىشى كېرەك.

ئىككىنچى باب ھايۋانات يۇقۇمىنىڭ ئالدىنى ئېلىش

14 - ماددا ھايۋانات يۇقۇمىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن، ھايۋانات يۇقۇمىنىڭ تارقىلىشىنى ئۇزۇن مۇددەت كۈچەيتىپ كۆزىتىش سىستېمىسى قۇرۇلىدۇ.

ھايۋانات يۇقۇمىنىڭ كۆزىتىش سىستېمىسى ھايۋانات يۇقۇمىنىڭ تارقىلىش ئەھۋالى، ئۇنىڭ ئۆزگىرىش قانۇنىيىتى ۋە ئۇنىڭ ئادەمگە يۇقۇش ئېھتىماللىقىنى تەتقىق قىلىش، ئاگاھلاندۇرۇش ئۇچۇرىنى ۋاقتىدا ئېلان قىلىش، ھايۋانات يۇقۇمىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى يوقىتىش ئۈچۈن ئىلمىي ئاساس يارىتىشى كېرەك.

15 - ماددا ھايۋانات يۇقۇمىنىڭ كۆزىتىش سىستېمىسى ھايۋانات يۇقۇمىنىڭ تارقىلىش ئەھۋالىنى ئىگىلىگەندە، ئۇنىڭ ئۆزگىرىش قانۇنىيىتىنى تەتقىق قىلغاندا، ھايۋانات يۇقۇمىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى يوقىتىش ئۈچۈن ئىلمىي ئاساس يارىتىشتا ئاساسلىق شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ چارۋىچىلىق - مال دوختۇرلۇق مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى ئۆز مەمۇرىي رايونىدىكى ھايۋانات يۇقۇم ئەھۋالىنى ئېلان قىلىش ھوقۇقىنى بەرسىمۇ بولىدۇ.

20 - ماددا ھەرقانداق ئورۇن ياكى شەخس يۇقۇملۇق كېسەل تەگكەن ياكى يۇقۇملۇق كېسەلدىن گۇمان قىلىنغان ھايۋاننى بايقىسا، شۇ جايدىكى ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى نازارەتچىلىك ئاپپاراتىغا ۋاقتىدا مەلۇم قىلىشى كېرەك. ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى نازارەتچىلىك ئاپپاراتى دەرھال تەدبىر قوللىنىشى ھەمدە دۆلەتنىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىسى بويىچە يۇقىرىغا مەلۇم قىلىشى كېرەك.

ھەرقانداق ئورۇن ۋە شەخس ھايۋانات يۇقۇم ئەھۋالىنى يوشۇرماسلىقى، يالغان مەلۇم قىلماسلىقى، باشقىلارنىڭ مەلۇم قىلىشىغا توسقۇنلۇق قىلماسلىقى لازىم.

21 - ماددا 1 - خىل ھايۋانات يۇقۇمى كۆرۈلگەندە، شۇ جايدىكى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ چارۋىچىلىق - مال دوختۇرلۇق مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى دەرھال نەق مەيدانغا ئادەم ئەۋەتىپ، يۇقۇم نۇقتىلىرىنى، يۇقۇم رايونىنى، تەھدىتكە ئۇچرىغان رايونىنى ئايرىشى، كېسەللىك ماتېرىيالىنى يىغىشى، يۇقۇم مەنبەسىنى تەكشۈرۈشى، تەگ دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتىگە يۇقۇم رايونىنى قامال قىلىش ھەققىدە ۋاقتىدا ئىلتماس سۇنۇشى لازىم؛ يۇقۇم ئەھۋالى ۋە باشقا ئەھۋاللار دەرىجىمۇ دەرىجە گوۋۇيۈەننىڭ چارۋىچىلىق - مال دوختۇرلۇق مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقىغا مەلۇم قىلىنىشى كېرەك.

ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى ئالاقىدار تارماق ۋە ئورۇنلارنى دەرھال تەشكىللەپ، ئايرىۋېتىش، ئۆلتۈرۈۋېتىش، كۆيدۈرۈۋېتىش، دېزىنفېكسىيە قىلىش، جەددىي ئىممۇنىتېتلىق ئەملەش قاتارلىق مەجبۇرىي تىزگىنلەش، يوقىتىش تەدبىرى قوللىنىپ، يۇقۇمنى تېز يوقىتىشنى ھەمدە قوشنا رايونلارنى خەۋپىردار قىلىشى كېرەك.

قامال مەزگىلىدە، يۇقۇملۇق كېسەل تەگكەن ۋە يۇقۇملۇق كېسەلدىن گۇمان قىلىنغان ھايۋانات ۋە ھايۋانات مەھسۇلاتلىرىنىڭ يۇقۇم رايونىدىن چىقىپ كېتىشى، يۇقۇمسىز رايوندىكى ھايۋاناتنىڭ يۇقۇم رايونىغا كىرىشى مەنئى قىلىنىدۇ ھەمدە ھايۋانات يۇقۇمىنى يوقىتىش ئېھتىياجىغا قاراپ، قامال رايونىغا كىرىدىغان - چىقىدىغان ئادەم، توشۇش قورالى ۋە ئالاقىدار بۇيۇملارغا قارىتا دېزىنفېكسىيە قىلىش ۋە باشقا چەكلەش تەدبىرى قوللىنىلىدۇ.

يۇقۇم رايونى ئىككىدىن ئارتۇق مەمۇرىي رايون دائىرىسىدە بولسا، ئالاقىدار مەمۇرىي رايونلار قارايىدىغان بىر دەرىجە يۇقىرى خەلق ھۆكۈمىتى يۇقۇم رايونىنى قامال قىلىشنى قارار قىلىدۇ، ياكى ئالاقىدار مەمۇرىي رايونلارنىڭ بىر دەرىجە يۇقىرى خەلق ھۆكۈمەتلىرى يۇقۇم رايونىنى قامال قىلىشنى برلىكتە قارار قىلىدۇ.

22 - ماددا 2 - خىل ھايۋانات يۇقۇمى كۆرۈلگەندە، شۇ جايدىكى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ چارۋىچىلىق - مال دوختۇرلۇق مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى ئۆز مەمۇرىي رايونىدىكى ھايۋانات يۇقۇم ئەھۋالىنى ئېلان قىلىش ھوقۇقىنى بەرسىمۇ بولىدۇ.

20 - ماددا ھەرقانداق ئورۇن ياكى شەخس يۇقۇملۇق كېسەل تەگكەن ياكى يۇقۇملۇق كېسەلدىن گۇمان قىلىنغان ھايۋاننى بايقىسا، شۇ جايدىكى ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى نازارەتچىلىك ئاپپاراتىغا ۋاقتىدا مەلۇم قىلىشى كېرەك. ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى نازارەتچىلىك ئاپپاراتى دەرھال تەدبىر قوللىنىشى ھەمدە دۆلەتنىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىسى بويىچە يۇقىرىغا مەلۇم قىلىشى كېرەك.

ھەرقانداق ئورۇن ۋە شەخس ھايۋانات يۇقۇم ئەھۋالىنى يوشۇرماسلىقى، يالغان مەلۇم قىلماسلىقى، باشقىلارنىڭ مەلۇم قىلىشىغا توسقۇنلۇق قىلماسلىقى لازىم.

21 - ماددا 1 - خىل ھايۋانات يۇقۇمى كۆرۈلگەندە، شۇ جايدىكى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ چارۋىچىلىق - مال دوختۇرلۇق مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى دەرھال نەق مەيدانغا ئادەم ئەۋەتىپ، يۇقۇم نۇقتىلىرىنى، يۇقۇم رايونىنى، تەھدىتكە ئۇچرىغان رايونىنى ئايرىشى، كېسەللىك ماتېرىيالىنى يىغىشى، يۇقۇم مەنبەسىنى تەكشۈرۈشى، تەگ دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتىگە يۇقۇم رايونىنى قامال قىلىش ھەققىدە ۋاقتىدا ئىلتماس سۇنۇشى لازىم؛ يۇقۇم ئەھۋالى ۋە باشقا ئەھۋاللار دەرىجىمۇ دەرىجە گوۋۇيۈەننىڭ چارۋىچىلىق - مال دوختۇرلۇق مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقىغا مەلۇم قىلىنىشى كېرەك.

ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى ئالاقىدار تارماق ۋە ئورۇنلارنى دەرھال تەشكىللەپ، ئايرىۋېتىش، ئۆلتۈرۈۋېتىش، كۆيدۈرۈۋېتىش، دېزىنفېكسىيە قىلىش، جەددىي ئىممۇنىتېتلىق ئەملەش قاتارلىق مەجبۇرىي تىزگىنلەش، يوقىتىش تەدبىرى قوللىنىپ، يۇقۇمنى تېز يوقىتىشنى ھەمدە قوشنا رايونلارنى خەۋپىردار قىلىشى كېرەك.

قامال مەزگىلىدە، يۇقۇملۇق كېسەل تەگكەن ۋە يۇقۇملۇق كېسەلدىن گۇمان قىلىنغان ھايۋانات ۋە ھايۋانات مەھسۇلاتلىرىنىڭ يۇقۇم رايونىدىن چىقىپ كېتىشى، يۇقۇمسىز رايوندىكى ھايۋاناتنىڭ يۇقۇم رايونىغا كىرىشى مەنئى قىلىنىدۇ ھەمدە ھايۋانات يۇقۇمىنى يوقىتىش ئېھتىياجىغا قاراپ، قامال رايونىغا كىرىدىغان - چىقىدىغان ئادەم، توشۇش قورالى ۋە ئالاقىدار بۇيۇملارغا قارىتا دېزىنفېكسىيە قىلىش ۋە باشقا چەكلەش تەدبىرى قوللىنىلىدۇ.

يۇقۇم رايونى ئىككىدىن ئارتۇق مەمۇرىي رايون دائىرىسىدە بولسا، ئالاقىدار مەمۇرىي رايونلار قارايىدىغان بىر دەرىجە يۇقىرى خەلق ھۆكۈمىتى يۇقۇم رايونىنى قامال قىلىشنى قارار قىلىدۇ، ياكى ئالاقىدار مەمۇرىي رايونلارنىڭ بىر دەرىجە يۇقىرى خەلق ھۆكۈمەتلىرى يۇقۇم رايونىنى قامال قىلىشنى برلىكتە قارار قىلىدۇ.

22 - ماددا 2 - خىل ھايۋانات يۇقۇمى كۆرۈلگەندە، شۇ جايدىكى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ چارۋىچىلىق - مال دوختۇرلۇق مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىق

بەشى، شىركى قاتارلىقلارنى كۆرسىتىدۇ.

بۇ قانۇندا دېيىلگەن ھايۋانات يۇقۇمى ھايۋاناتتا بولىدىغان يۇقۇملۇق كېسەللەرنى، پارازىت قۇرت كېسەللىرىنى كۆرسىتىدۇ.

بۇ قانۇندا دېيىلگەن ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى ھايۋانات يۇقۇمىنىڭ ئالدىنى ئېلىش، ئۇنى تىزگىنلەش ۋە يوقىتىش، ھايۋانات ۋە ھايۋانات مەھسۇلاتلىرىنى كارانتىن قىلىشنى كۆزدە تۇتىدۇ.

4 - مادداً ھايۋاناتنى سويغاندا، ئۇنىڭ ئۇچا گۆشى، بەشى، شىركى ۋە ئىچكى ئەزالىرى مۇشۇ قانۇن بويىچە كارانتىن ۋە نازارەت قىلىنىدۇ، كارانتىندا ئۆلچەمگە توشۇپ يېمەكلىك قىلىنىدىغانلىرىنى تازىلىق جەھەتتىن تەكشۈرۈش ۋە نازارەت قىلىش «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ يېمەكلىكلەر تازىلىقى قانۇنى» دىكى بەلگىلىمىلەر بويىچە بولىدۇ.

5 - مادداً دۆلەت ھايۋانات يۇقۇمغا قارىتا ئالدىنى ئېلىشنى ئاساس قىلىش ۋاكچىنىنى يولغا قويىدۇ.

6 - مادداً گوۋۇيۈەننىڭ چارۋىچىلىق - مال دوختۇرلۇق مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى مەملىكەت بويىچە ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى خىزمىتىگە مەسئۇل بولىدۇ.

ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ چارۋىچىلىق - مال دوختۇرلۇق مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى بۇ ئورگانلارنىڭ رايونىدىكى ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى خىزمىتىگە مەسئۇل بولىدۇ.

ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرىگە قاراشلىق ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى نازارەتچىلىك ئىپارات ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى خىزمىتى ۋە ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى نازارەتچىلىكىنى يۈرگۈزىدۇ.

ئارمىيىنىڭ ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى نازارەتچىلىك ئىپارات ئارمىيىدە ۋەزىپە ئۆتەۋاتقان ھايۋانات ۋە ئارمىيە ئۆزى بېقىپ ئىشلىتىدىغان ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى خىزمىتىگە مەسئۇل بولىدۇ.

7 - مادداً ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىشى كېرەك.

8 - مادداً دۆلەت ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى ئىلمىي تەتقىقاتىغا ئىلھام ۋە مەدەت بېرىدۇ، ئىلغار ئىلمىي تەتقىقات نەتىجىلىرىنى كېڭەيتىدۇ، ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى ئىلمىي بىلىملىرىنى ئومۇملاشتۇرىدۇ، ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى سەۋىيىسىنى ئۆستۈرىدۇ.

9 - مادداً ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى خىزمىتىدە ۋە ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى ئىلمىي تەتقىقاتىدا نەتىجە يارانقان ۋە تۆھپە قوشقان ئۇرۇن ھەم شەخسلەرنى خەلق ھۆكۈمىتى ياكى چارۋىچىلىق - مال دوختۇرلۇق مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى مۇكاپاتلايدۇ.

ئىككىنچى باب ھايۋانات يۇقۇمىنىڭ ئالدىنى ئېلىش

10 - مادداً ھايۋانات يۇقۇمىنىڭ باقمىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىغا ۋە ئادەمنىڭ سالامەتلىكىگە خەۋپ يەتكۈزۈش دەرىجىسىگە قاراپ، بۇ قانۇندا باشقۇرۇش بەلگىلەنگەن ھايۋانات يۇقۇمى تۆۋەندىكى 3 خىلغا ئايرىلىدۇ:

(1) 1 - خىل يۇقۇم ئادەم ۋە چارۋىلارغا ئېغىر خەۋپ يەتكۈزىدىغان، مەجبۇرىي ئالدىنى ئېلىش، تىزگىنلەش ۋە يوقىتىش جەھەتتە جىددىي ۋە قاتتىق تەدبىر قوللىنىشقا تېگىشلىك بولغانلىرىنى كۆرسىتىدۇ؛

(2) 2 - خىل يۇقۇم زور ئىقتىسادىي زىيان پەيدا قىلىدىغان، قاتتىق تىزگىنلەش، يوقىتىش تەدبىرى قوللىنىش، تارقىلىپ كېتىشنىڭ ئالدىنى ئېلىشقا تېگىشلىك بولغانلىرىنى كۆرسىتىدۇ؛

(3) 3 - خىل يۇقۇم دائىم كۆرۈلىدىغان، كۆپ قوزغىلىدىغان، زور

ھاشىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ چارۋىچىلىق-مال دوختۇرلۇق مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى يۇقۇم نۇقتىلىرىنى، يۇقۇم رايونىنى، تەھدىتكە ئۇچرىغان رايونىنى ئايرىشى كېرەك.

ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى ئېھتىياجغا قاراپ ئالاقىدار تارماق ۋە ئورۇنلارنى تەشكىللەپ، ئايرىۋېتىش، ئۆلتۈرۈۋېتىش، كۆيدۈرۈۋېتىش، دېزىنفېكسىيە قىلىش، جىددىي ئىممۇنىتېتلىق ئەملەش، ئاسان يۇقۇملىنىدىغان ھايۋانات ۋە ھايۋانات مەھسۇلاتلىرى ھەم ئالاقىدار بۇيۇملارنى چىقىرىش - كىرگۈزۈشنى چەكلەش قاتارلىق تىزگىنلەش، يوقىتىش تەدبىرى قوللىنىشى كېرەك.

23 - مادداً يۇقۇم نۇقتىلىرى، يۇقۇم رايونى، تەھدىتكە ئۇچرىغان رايونىنى ئايرىش ۋە يۇقۇم رايونىنى قامال قىلىش قارارىنى بىكار قىلىشنى ئىسلىدىكى قارار قىلغۇچى ئورگان جاكارلايدۇ.

24 - مادداً 3- خىل ھايۋانات يۇقۇمى كۆرۈلگەندە، ناھىيىلىك، يېزىلىق خەلق ھۆكۈمەتلىرى ھايۋانات يۇقۇمىنىڭ ئالدىنى ئېلىش پىلانى ۋە گوۋۇيۈەننىڭ چارۋىچىلىق - مال دوختۇرلۇق مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقىنىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىسى بويىچە، ئالدىنى ئېلىش، داۋالاش ۋە تازىلاش خىزمىتىنى ئۈيۇشتۇرۇشى كېرەك.

25 - مادداً 2 - ۋە 3 - خىل ھايۋانات يۇقۇمى بىردىنلا ئەدەپ كەتكەندە، مۇشۇ قانۇننىڭ 21 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە ئىش كۆرۈلىدۇ.

26 - مادداً ئېغىر ھايۋانات يۇقۇمىنى تىزگىنلەش ۋە يوقىتىش ئۈچۈن، ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى نازارەتچىلىك ئىپارات شۇ جايدا قانۇن بويىچە تەسىس قىلىنغان تەكشۈرۈش پونكىتىنىڭ نازارەت قىلىپ تەكشۈرۈش ۋەزىپىسىنى ئىجرا قىلىشقا ئادەم قاتناشتۇرسا بولىدۇ؛ زۆرۈر تېپىلغاندا، ئۆلكىلىك، ئاپتونوم رايونلۇق، بۇاستە قاراشلىق شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ تەستىقى بىلەن، ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى ۋاقتىلىق نازارەتچىلىك - تەكشۈرۈش پونكىتى قۇرۇپ، نازارەت قىلىپ تەكشۈرۈش ۋەزىپىسىنى ئىجرا قىلسىمۇ بولىدۇ.

27 - مادداً ئادەمگىمۇ، چارۋىغىمۇ ئورتاق يۇقۇم كۆرۈلگەندە، ئالاقىدار چارۋىچىلىق - مال دوختۇرلۇق مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى، سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرى ۋە ئالاقىدار ئورۇنلار يۇقۇم ئەھۋالىدىن بىر - بىرىنى خەۋەردار قىلىشى كېرەك. چارۋىچىلىق - مال دوختۇرلۇق مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى، سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرى ۋە ئالاقىدار ئورۇنلار ۋاقتىدا تىزگىنلەش ۋە يوقىتىش تەدبىرى قوللىنىشى كېرەك.

28 - مادداً يۇقۇم رايوندىكى ئالاقىدار ئورۇن ۋە شەخسلەر ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ ۋە ئۇلارنىڭ چارۋىچىلىق-مال دوختۇرلۇق مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرىنىڭ ھايۋانات يۇقۇمىنى تىزگىنلەش ۋە يوقىتىش توغرىسىدا قانۇن بويىچە چىقارغان ئالاقىدار بەلگىلىمىسىگە ئەمەل قىلىشى كېرەك.

29 - مادداً ھايۋانات يۇقۇمى كۆرۈلگەندە، ئاۋئاتاسىيە، تۆمۈرىيول، تاشيول، سۇ يولى قاتارلىق ترانسپورت تارماقلىرى يۇقۇمنى تىزگىنلەش، يوقىتىش خادىملىرى ۋە مۇناسىۋەتلىك ماددىي ئەشيالارنى ئالدى بىلەن توشۇشى، تېلېگراف تارماقلىرى ھايۋانات يۇقۇم ئەھۋالى ھەققىدىكى دوكلاتنى ۋاقتىدا يەتكۈزۈشى كېرەك.

تۆتىنچى باب ھايۋانات ۋە ھايۋانات مەھسۇلاتلىرىنى كارانتىن قىلىش

30 - مادداً ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى نازارەتچىلىك ئىپارات دۆلەت ئۆلچىمىگە ۋە گوۋۇيۈەننىڭ چارۋىچىلىق - مال دوختۇرلۇق مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى بەلگىلىگەن ساھە ئۆلچىمىگە، كارانتىن

ئەشكىللىشى ۋە ياخشى ئىشلىشى كېرەك.

14 - مادداً ھايۋانات باقىدىغان، ھايۋانات تىجارىتى قىلىدىغان ۋە ھايۋانات مەھسۇلاتلىرى ئىشلەپ چىقىرىدىغان، ھايۋانات مەھسۇلاتلىرى تىجارىتى قىلىدىغان ئورۇنلار ۋە شەخسلەر مۇشۇ قانۇن ۋە دۆلەتنىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىسى بويىچە، ھايۋانات يۇقۇمىغا قارىتىلغان پىلانلىق ئىممۇنىتېتلاش، ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىشى ھەمدە ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى نازارەتچىلىك ئىپارات تەكشۈرۈشنى ھەم نازارەتنى قوبۇل قىلىشى كېرەك.

15 - مادداً ھايۋانات فېرمىلىرى ھايۋانات يۇقۇمىنى ۋاقتىدا يوقىتىشى كېرەك. نەسىللىك چارۋا، نەسىللىك ئۈي قۇشلىرى دۆلەت بەلگىلىگەن ساغلاملىق ئۆلچىمىگە يەتكەن بولۇشى كېرەك.

16 - مادداً ھايۋانات ۋە ھايۋانات مەھسۇلاتلىرى توشۇش قورالى، سېلىنچىسى ۋە ئورۇسى گوۋۇيۈەننىڭ چارۋىچىلىق - مال دوختۇرلۇق مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى بەلگىلىگەن ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى شەرتىگە ئۇيغۇن بولۇشى كېرەك.

يۇقۇملۇق كېسەل تەككەن ھايۋانات ۋە ئۇلارنىڭ چىقىرىندىلىرىنى، يۇقۇملۇق كېسەل تەككەن ھايۋانات مەھسۇلاتلىرىنى، كېسەل تېگىپ ئۆلگەن ياكى ئۆلۈش سەۋەبى ئېنىق بولمىغان ھايۋانات تاپلىرىنى گوۋۇيۈەننىڭ چارۋىچىلىق - مال دوختۇرلۇق مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقىنىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىسى بويىچە بىر تەرەپ قىلىش شەرت، خالىغانچە بىر ياقلىق قىلىشقا يول قويۇلمايدۇ.

17 - مادداً ھايۋاناتتىكى كېسەل پەيدا قىلىدىغان مىكروئورگانىزملارنى ساقلايدىغان، ئىشلىتىدىغان، توشۇيدىغانلار دۆلەت بەلگىلىگەن باشقۇرۇش تۈزۈمى ۋە مەشغۇلات قائىدىسىگە ئەمەل قىلىشى كېرەك.

پەن تەتقىقاتى، ئوقۇتۇش، يۇقۇم مۇداپىئەسى ئېھتىياجى قاتارلىق ئالاھىدە ئېھتىياج بىلەن ھايۋانات كېسەللىك ماتېرىيالىنى توشۇشقا توغرا كەلسە، دۆلەتنىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىسى بويىچە توشۇش كېرەك.

ھايۋانات يۇقۇمى ئىلمىي تەتقىقاتى بىلەن شۇغۇللانغۇچى ئورۇنلار دۆلەتنىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىسى بويىچە، تەجرىبە قىلىنىدىغان ھايۋاناتنى قاتتىق باشقۇرۇپ، ھايۋانات يۇقۇمىنىڭ تارقىلىشىدىن ساقلىنىشى كېرەك.

18 - مادداً تۆۋەندە كۆرسىتىلگەن ھايۋانات ۋە ھايۋانات مەھسۇلاتلىرىنى تىجارەت قىلىش مەنئى قىلىنىدۇ:

(1) قامال قىلىنغان يۇقۇم رايونىدا يۈز بەرگەن ھايۋانات يۇقۇمى بىلەن مۇناسىۋەتلىك بولغانلىرى؛

(2) يۇقۇم رايونىدا ئاسان يۇقۇملىنىدىغانلىرى؛

(3) قانۇن بويىچە كارانتىن قىلىشقا تېگىشلىك بولغان ئەمما كارانتىن قىلىنمىغان ياكى كارانتىندا ئۆلچەمگە توشمىغانلىرى؛

(4) يۇقۇملۇق كېسەل تەككەنلىرى؛

(5) كېسەل تېگىپ ئۆلگەن ياكى ئۆلۈش سەۋەبى ئېنىق بولمىغانلىرى؛

(6) دۆلەتنىڭ ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسىگە دائىر باشقا بەلگىلىمىلەرنىڭ ئۇيغۇن كەلمەيدىغانلىرى.

ئۈچىنچى باب ھايۋانات يۇقۇمىنى تىزگىنلەش ۋە يوقىتىش

19 - مادداً گوۋۇيۈەننىڭ چارۋىچىلىق - مال دوختۇرلۇق مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى مەملىكەت بويىچە ھايۋانات يۇقۇم ئەھۋالىنى بىر تۇتاش باشقۇرىدۇ؛ ئۇنىڭ ئالاقىدار بۆلەك قىلىندۇ، ئېھتىياجغا قاراپ، ئۆلكىلىك، ئاپتونوم رايونلۇق،

شىنجاڭ تېبىي ئىستىتۇتى قارىمىقدىكى 1- دوختۇرخانىنىڭ داۋالاش ئەترىتى يېڭىسار ناھىيىسىنىڭ سەھىيە، ساقلىقنى ساقلاش ئىشلىرى ئۈچۈن ئەلا مۇلازىملىق قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئۆمەر ھامۇت** خەۋىر قىلىدۇ: شىنجاڭ تېببىي ئىنستىتۇتى قارىمىقدىكى 1- دوختۇرخانىنىڭ يېڭىسار ناھىيىسىگە ئەۋەتىلگەن داۋالاش ئەترىتى شۇ يەردىكى كەسپىي ئورۇنلار بىلەن زىچ ھەمكارلىشىپ، ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ كېسەل ئازابىنى يېنىكلىتىش ۋە ئاساسىي قاتلامدىكى تېببىي خادىملارنىڭ كەسپىي سەۋىيىسىنى ئۆستۇرۇش ئۈچۈن ئەلا مۇلازىملىق قىلىپ ھەرقايسى تەرەپلەرنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى.

خوتەن ۋىلايىتىدە «3 نى يۇرۇشلەشتۇرۇش، 1 نى تۈگىتىش» قۇرۇلۇشى ئىلىپ بېرىلغاندىن كېيىن، يېزا-بازار-لىق شىپاخانىلارنىڭ داۋالاش شارائىتى ياخشىلاندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئىلى ئىلى** خەۋىرقىلىدۇ: خوتەن ۋىلايىتىدە شىپاخانا ئەسلىھەلىرى قۇرۇلۇشىنى يۇرۇشلەشتۇرۇش، داۋالاش ئۇسكۇنىلىرىنى يۇرۇشلەشتۇرۇش، تېببىي خادىملارنى تەربىيىلەشنى يۇرۇشلەشتۇرۇش ۋە خەتەرلىك ئۆيلەرنى تۈگىتىشتىن ئىبارەت «3نى يۇرۇشلەشتۇرۇش، 1نى تۈگىتىش» قۇرۇلۇشى ئىلىپ بېرىلغاندىن بۇيان يېزا-بازارلىق شىپاخانىلارنىڭ داۋالاش شارائىتى ياخشىلاندى.

ۋىلايەتلىك پارتكوم، مەمۇرىي مەھكىمە ۋىلايەت تەۋەسىدىكى چەت، يېراق، نامرات يېزا - قىشلاقلاردىكى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كېسەل كۆرسىتىشى قېيىن بولۇش، يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنىڭ تارقىلىشى كۆپ بولۇشتەك مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش ئۈچۈن، 1992- يىلى «3نى يۇرۇشلەشتۇرۇش، 1نى تۈگىتىش» قۇرۇلۇشىنى يولغا قويغاندى. شۇنىڭدىن كېيىن، مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار كۆپ تەرەپلىمە ئىزدىنىش ئارقىلىق 14 مىليون 580 مىڭ يۈەن مەبلەغ تووپلاپ، يېزا-بازارلىق شىپاخانىلارنى يېڭىلاش، ئۆزگەرتىپ سېلىش قۇرۇلۇشىنى ئاساسىي جەھەتتىن تاماملاپ، خەتەرلىك قۇرۇلۇشلارنى تۈگەتتى. ھازىرغىچە ۋىلايەت بويىچە 85 يېزا-بازارلىق شىپاخانا يېڭىدىن سېلىندى ياكى كېڭەيتىلدى. 1281 كەنتە داۋالاش ئورنى، تۈغۇت قوبۇل قىلىش - پونكىتى

22 كىشىدىن تەركىب تاپقان بۇ داۋالاش ئەترىتى يېڭىسار ناھىيىسىگە يېتىپ كەلگەندىن كېيىن، ئەترەت رەھبەرلىكى ناھىيىلىك دوختۇرخانا ۋە يېزا-بازارلىق شىپاخانىلارنىڭ ئەھلى ئەھۋالىغا ئاساسەن داۋالاش ئەترىتىنى 2 گۇرۇپپىغا بۆلۈپ، 1 گۇرۇپپىنى ناھىيىلىك دوختۇرخانىدا قالدۇرۇپ 3 ئايدا بىر ئالماشتۇرۇش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ داۋالاش خىزمىتىنى قانات يايدۇردى. داۋالاش گۇرۇپپىسىدىكىلەر كېسەللىكلەرگە دىئاگنوز قويۇش ۋە ئۇنى داۋالاش جەھەتتىكى تېخنىكا ئۇستۇنلۇكىنى جارى قىلدۇرۇپ، 80 قېتىمدىن كۆپرەك ئوپېراتسىيىگە قاتناشتى ۋە يېتەكچىلىك قىلدى. بۇ جەريانىدا سۆگەك چوڭ ھۇجەيرە ئۆسمىسى، قالقانسىمان بەزراكى، ئۇچەي راكى قاتارلىق چوڭ ئوپېراتسىيىلەرنى قىلىپ ئاممىنى كېسەللىك ئازابى ۋە ئارتۇق چىقىملاردىن ساقلاپ قالدى. قورۇق يېڭىگە توك ئوتكۈزۈپ داۋالاش تېخنىكىسىدىن پايدىلىنىپ مېڭە قان تومۇر كېسەللىكى، تاغاق يالۇغى قاتارلىق كېسەللىكلەرنى داۋالاپ ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى.

داۋالاش ئەترىتى كېسەللەرگە قىزغىن مۇئامىلە قىلىپ، كۆيۈنۈپ داۋالاش بىلەن بىللە% 25 يود، ئوپېراتسىيە سايمانلىرىنى دېزىنفېكسىيە قىلىش سۈيۇقلۇقى، تېرە كېسەللەرگە ئىشلىتىلىدىغان سۇلفات بىرىكمە سۈيۇقلۇقى قاتارلىق 5 خىل دورىنى ياساپ، دوختۇرخانىلارنىڭ دورا سېتىۋېلىش راسخوتىنى تېجەپ بەردى. تەكلىپكە ئاساسەن، قاغلىق، ئاقنۇ ناھىيىلىرىگە 5 مۇتەخەسسىسنى ئەۋەتىپ، بۇ ناھىيىلەردىكى دوختۇرخانىلارغا كەسپىي جەھەتتىن ياردەم بەردى. بۇنىڭدىن باشقا 6- ئاينىڭ ئاخىرىدىن بۇيان، ناھىيىلىك دوختۇرخانا ۋە ئۇچار پېزىلىق دوختۇرخانىدىكى دوختۇر، سېستىرالارغا ئاساسىي قاتلامدا كۆپ ئۇچرايدىغان دىئاگنوز قويۇش ۋە داۋالاش قېيىن بولغان كېسەللەرگە دىئاگنوز قويۇش ۋە داۋالاش تېخنىكىسى بويىچە 18 قېتىم دەرس ئۆتۈپ، ئۇلارنىڭ كەسپىي سەۋىيىسىنىڭ ئۆسۈشىگە پېقىندىن ياردەم بەردى.

ئاپتونوم رايونلۇق پىلان كومىتېتى گۇما ناھىيىسىگە يەنە 10 دانە توپا ئىتتىرىش ماشىنىسى ياردەم قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابلىمىت مۇھەممەت** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پىلان كومىتېتى ئۆزىنىڭ يۆلەش ئويىپكتى بولغان گۇما ناھىيىسىگە يەنە 1 مىليون 200 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى 10 دانە «شەرققەزاردى» ماركىلىق توپا ئىتتىرىش ماشىنىسىنى ياردەم قىلدى.

بۇلتۇر پىلان كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىرى گۇما ناھىيىسىگە بىر قانچە قېتىم كېلىپ مەخسۇس تەكشۈرۈش ئارقىلىق سۇ، تۇپراقنى ياخشىلاش، بوز يەر ئېچىپ تېرىلغۇ كۆلىمىنى كېڭەيتىش قاتارلىق تۈرلەرگە مەبلەغنىڭ پېتىشمەيۋاتقانلىقىنى ئېنىقلاپ بۇ تۈرلەرگە پېتەرلىك پۇل ياردەم قىلغانىدى. بۇ مەبلەغنىڭ ئۇنۇمىنىڭ زور بولغانلىقىنى كۆرگەن كومىتېت رەھبەرلىرى يېقىندا ئاخىرلاشقان پارتىيە 15- قۇرۇلتىيىنىڭ روھىنى تېخىمۇ ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، بۇ ناھىيىنىڭ سۇ، تۇپراقنى ياخشىلاش، بوز يەر ئېچىپ تېرىلغۇ يەر كۆلىمىنى كېڭەيتىپ، نامرات ئائىلىلەرنىڭ قورسىقى توق، كىيىمى پۈتۈن بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن، 9- ئاينىڭ 30- كۈنى يەنە 1 مىليون 200 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى 10 دانە توپا ئىتتىرىش ماشىنىسىنى ياردەم قىلدى.

قىزىلسۇ ئوبلاستىدا ئۆتكۈزۈلگەن 2- قېتىملىق «بۇركۈت لوگىسى» پۇتبول مۇسابىقىسى بۇ ئوبلاستنىڭ پۇتبول ھەرىكىتىنىڭ تەرەققىياتىدىن زور ئۈمىد بارلىقىنى نامايان قىلدى

تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن ئوبۇل** خەۋەر قىلىدۇ: قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستىدا 10- ئاينىڭ 1- كۈنىدىن 12- كۈنىگىچە ئۆتكۈزۈلگەن 2- قېتىملىق «بۇركۈت لوگىسى» پۇتبول مۇسابىقىسى بۇ ئوبلاستنىڭ پۇتبول ھەرىكىتىدە زور ئۈمىد بارلىقىنى نامايان قىلدى.

بۇ قېتىمقى پۇتبول مۇسابىقىسى تۆۋەندىكىدەك بىر نەچچە تۈرلۈك ئالاھىدىلىككە ئىگە:

1. مۇسابىقىنىڭ كۆلىمى زورايدى. بۇلتۇر ئوبلاستقا بىۋاستە قاراشلىق ئۈنتۈرا مەكتەپ، تېخنىكوملار ئوبلاستقا قاراشلىق سىستېمىلاردىن بولۇپ 8 كومانداغا قاتناشقانىدى. بۇ يىل بىر قىسىم ناھىيە، يېزىلارمۇ كومانداغا قاتناشتۇردى. بۇنىڭ بىلەن جەمئىي 11 كومانداغا مۇسابىقىگە قاتناشتى. مۇسابىقىگە قاتناشقان تەنھەرىكەتچىلەر ئۇيغۇر، قىرغىز، خەنزۇلارنى، ئوقۇتقۇچى-ئوقۇغۇچىلارنى، ئىشچى-دېھقان، تىجارەتچى، كادىرلارنى ئۆز ئىچىگە ئالدى.

2. رەھبەرلىك ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى. كومانداغا قاتناشتۇرغان ئورۇنلارنىڭ رەھبەرلىرى پۇتبول ئويناشتا ئالاھىدىلىكى بار ياشلارنى تالىشىپ يۆتكەپ كېلىش ۋە ئېتىبار بېرىپ ئىشلىتىش ئارقىلىق كەسىپچانلىقى كۈچلۈك كومانداغا تەشكىللىدى؛ قەرەللىك مەشقىلەندۈرۈش مۇسابىقىنىڭ مەبلەغ مەسىلىسىنى ھەل قىلدى. مۇسابىقە خىراجىتى ئۈچۈن قارىجۇل تاشيول ئۈچاستكىسى قاتارلىق 8 ئورۇن، ئىمامھەسەن، كېرىم ھاجى، ئەبەيدۇللا ھاجىم قاتارلىق 18 ئادەم جەمئىي 70 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق پۇل ياردەم قىلدى.

4. تەييارلىق خىزمەتلىرى پۇختا ئىشلەندى. ئوبلاستلىق 1-ئۈتتۈرا مەكتەپ ئالدىنقى نۆۋەتلىك مۇسابىقىنىڭ تەجرىبە - ساۋاقلىرىنى يەكۈنلەپ، 7 گۇرۇپپىدىن تەركىب تاپقان مۇسابىقە تەشكىلىي كومىتېتىنى قۇرۇپ چىقتى ھەمدە «مۇسابىقە نىزامنامىسى» ۋە «تەنتەربىيە ئەخلاق مۇكاپاتىنى باھالاش چارىسى»، «تەنھەرىكەتچىلەر رىقابەت قىلىشقا تېگىشلىك قائىدىلەر»نى تۈزدى.

5. 1 يىلدىن بۇيان سىستېمىلىق تەربىيىلەش، جاپالىق مەشقىلەندۈرۈش ئارقىلىق ھەرقايسى كومانداغا تېخنىكا سەۋىيىسى كۆرۈنەرلىك ئۆستى. بىر قىسىم كومانداغا تاكتىكا ۋە تېخنىكا جەھەتتىكى سەۋىيىسى، كۆپ سانداغا تەنھەرىكەتچىلەرنىڭ يۇقىرى

شەرەپ قۇچقان تۆھپىكار

سۆرەتلىك خەۋەر

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى ئەدەبىي تەرجىمە ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى، «دۇنيا ئەدەبىياتى» ژۇرنىلىنىڭ باش مۇھەررىرى، ئالىي مۇھەررىر، ئاتاقلىق ئەدەبىي تەرجىمان راخمان ماموت تەرجىمە خىزمىتى بىلەن شۇغۇللانغان 27 يىلدىن بۇيان، ئۆزىگە قاتتىق تەلەپ قويۇپ، ئۈزلۈكسىز ئىزدىنىپ، ئەدەبىي تەرجىمە ۋە تەھرىرلىك ساھەسىدە زور ئۈتۈقلارنى قولغا كەلتۈردى.

ئۇ دۇنيادىكى داڭلىق ئەسەرلەرنى ئۇيغۇرلارغا تونۇشتۇرۇش ئۈچۈن، «گرافى مۇنتى كرىستوى»، «قىزىل ۋە قارا»، «شاۋقۇنلۇق قورۇق» (ئۇيغۇرچىدا «قىساسكار» دەپ ئېلىنغان)، «ياجۈجئەلىك دۇنيا» (ئۇيغۇرچىدا «خارلانغانلار» دەپ ئېلىنغان)، «100 يىل غېرىبلىق» قاتارلىق 80 دىن ئارتۇق رومان ۋە جۇڭگو، چەت ئەلنىڭ نادىر ھېكايە، پوۋېستلار توپلاملىرىنى تەرجىمگە ئۈيۈشتۇرۇش، تەشر قىلىش خىزمىتىگە بىۋاستە يېتەكچىلىك قىلدى. «ئەنسىز يىللاردىكى نازىنىن»، «رەزىل يۈرەك»، «قىزىل راۋاقتىكى چۈش» (باشقىلار بىلەن بىللە)، «شاھ لى زىچىڭ» (باشقىلار بىلەن بىللە)، «شەرق ئۇسسۇلچىسى»، «مۇھەببەت ۋە قىساس» قاتارلىق 10 پارچىغا يېقىن رومان، 40 تىن ئارتۇق پوۋېست، 100 دىن ئارتۇق ھېكايە، «قىزىل راۋاقتىكى چۈش»، «دېدەك ئىزورا» قاتارلىق 100 قىسمىدىن ئارتۇق كىنو-تېلېۋىزىيە فىلىملىرىنى تەرجىمە قىلدى. ئۇ، بىر نەچچە قېتىم شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى تەرىپىدىن «ئىلغار خىزمەتچى»، 1989 - يىلى ۋە 1992- يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە 2 قېتىم «مۇنەۋۋەر پەن-تېخنىكا خىزمەتچىسى» بولۇپ باھالاندى. ئۇ مەسئۇل مۇھەررىر بولغان «دونكىخوت» رومانى 1990- يىلى ئۆتكۈزۈلگەن مەملىكەتلىك 1- نۆۋەتلىك «مۇنەۋۋەر چەت ئەل كىتابلىرى» مۇكاپاتىغا، ئۆزى تەرجىمە قىلغان 36 قىسىملىق تېلېۋىزىيە تىياتىرى «قىزىل راۋاقتىكى چۈش» 1990-يىلى ئۆتكۈزۈلگەن مەملىكەتلىك 3- نۆۋەتلىك ئار سانلىق مىللەتلەر تىلىدىكى تېلېۋىزىيە سەنئىتى بويىچە «تۇلپار مۇكاپاتىغا»، «7- چەمبىرەك 3- ھالقا ئىچىدىكى 2 ئايال» ناملىق تەرجىمە

يېڭىدىن سېلىنىدى ياكى كېڭەيتىلدى. 1281 كەنتته داۋالاش ئورنى، تۇغۇت قوبۇل قىلىش - پونكتى قۇرۇلۇپ، خادىملار تولۇقلاندى. كەنت دەرىجىلىك سەھىيە - ساقلىقنى ساقلاش ئۇسكۇنىلىرى يۇرۇشلەشتۇرۇلدى.

«3نى يۇرۇشلەشتۇرۇش، انى تۇگىتىش» قۇرۇلۇشى يولغا قويۇلغاندىن بۇيان، يېزا-بازارلىق شىپاخانىلاردىكى تېببىي خادىملار 1060 كە، كېسەل كارۋىتى 2600 گە يەتتى، تېببىي خادىملارنىڭ 90 % تىن كۆپرەكى ئوتتۇرا تېخنىكومدىن يۇقىرى ئوقۇش تارىخىغا ئىگە بولدى.

بويىچە «تۇلپار مۇكاپاتىغا»، «7- چەمبىرەك 3- ھالقا ئىچىدىكى 2 ئايال» ناملىق تەرجىمە ئەسىرى 1990- يىلى «يېڭى دەۋردىكى مۇنەۋۋەر ئەدەبىي تەرجىمە» مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. ئۇ ھازىر فرانسىيەنىڭ بۈيۈك يازغۇچىسى چوڭ دىيۇمانىڭ مەشھۇر رومانى «ئۇچ قېلىچۋاز»نى تەرجىمە قىلىشقا تەييارلانماقتا.

سۈرەتتە: راخمان مامۇت ئەسەر تەھرىرلىمەكتە.

جاسارەت تاش *خەۋىرى، فوتوسى*

(بېشى 2 - بەتتە)

توشۇغۇچى كارانتىن ئىسپاتىنى كۆرۈپ توشۇشى شەرت.

ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى نازارەتچىلىك ئىپپاراتلىرى ھايۋانات ۋە ھايۋانات مەھسۇلاتلىرىنىڭ توشۇلۇشىنى قانۇن بويىچە نازارەت قىلىپ تەكشۈرۈشكە ھوقۇقلۇق.

43 - ماددا ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى نازارەتچىلىرى نازارەت قىلىپ تەكشۈرۈش ۋەزىپىسىنى ئىجرا قىلغاندا گۇۋاھنامىسىنى كۆرسەتىشى، ئالاقدار ئورۇن ۋە شەخسلەر قوللىشى ۋە ھاسلىشىشى كېرەك.

ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى نازارەتچىلىك ئىپپاراتى ۋە ئۇنىڭ خادىملىرى ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى خىزمىتىنى نازارەت قىلىپ تەكشۈرگەندە، ھەق ئالماسلىقى كېرەك.

44 - ماددا ھايۋانات بېقىش ئورۇنلىرى، ساقلاش ئورۇنلىرى، قوشخانىلار، گۆش پىششىقلاش زاۋۇتلىرى، بەلگىلەنگەن باشقا قوشخانا (جاي)لار ۋە ھايۋانات مەھسۇلاتلىرىنى توڭلىتىپ ساقلاش ئورۇنلىرىنىڭ قۇرۇلۇش ئورنى ۋە لايىھىسى گوۋۇيۈەنىنىڭ چارۋىچىلىق - مال دوختۇرلۇق مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى بەلگىلىگەن ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى شەرتىگە ئۇيغۇن كېلىشى كېرەك.

45 - ماددا ھايۋانات فېرمىلىرى، قوشخانىلار، گۆش پىششىقلاش زاۋۇتلىرى ۋە بەلگىلەنگەن باشقا قوشخانا (جاي)لارنىڭ ھايۋانات بېقىش، تىجارەت قىلىش پائالىيىتى ۋە ھايۋانات مەھسۇلاتلىرىنى ئىشلەپچىقىرىش، تىجارەت قىلىش پائالىيىتى گوۋۇيۈەنىنىڭ چارۋىچىلىق - مال دوختۇرلۇق مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى بەلگىلىگەن ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى شەرتىگە ئۇيغۇن كېلىشى ھەمدە بۇ ئورۇنلار ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى نازارەتچىلىك ئىپپاراتىنىڭ نازارەت قىلىپ تەكشۈرۈشىنى قوبۇل قىلىشى كېرەك.

ھايۋانات داۋالاشتا مۇناسىپ كەسپىي تېخنىكا خادىملىرى بولۇشى ھەمدە چارۋىچىلىق - مال دوختۇرلۇق مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى تارقاتقان ھايۋانات داۋالاش ئىجازەتنامىسى ئالغان بولۇشى كېرەك.

ئادەمگىمۇ، چارۋىغىمۇ ئورتاق يۇقۇملۇق كېسەل تەككەن خادىملار ھايۋانات داۋالاش شۇنىڭدەك ھايۋانات بېقىش، تىجارەت قىلىش ۋە ھايۋانات مەھسۇلاتلىرىنى ئىشلەپچىقىرىش، تىجارەت قىلىش بىلەن بىۋاسىتە شۇغۇللانماسلىقى كېرەك.

ئالتىنچى باب قانۇن جاۋابكارلىقى

46 - ماددا بۇ قانۇندىكى بەلگىلىمىلەرگە خىلاپلىق قىلىپ، تۆۋەندىكى قىلمىشلارنىڭ بىرىنى سادىر قىلغانلارغا ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى نازارەتچىلىك ئىپپاراتى ئاگاھلاندۇرۇش بېرىدۇ؛ تۆزەتمەي تۇرۇۋالغانلارنى ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى نازارەتچىلىك ئىپپاراتى قانۇن بويىچە ۋاكالىتەن بىر تەرەپ قىلىدۇ، بىر تەرەپ قىلىشقا كەتكەن خراجەتنى قانۇنغا خىلاپلىق قىلغۇچى ئۈستىگە ئالىدۇ:

(1) بېقىۋاتقان، تىجارەت قىلۇاتقان ھايۋاناتنى ھايۋانات يۇقۇمغا قارىتىلغان مەجبۇرىي ئىممۇنىتېتلاش پىلانى ۋە دۆلەتنىڭ ئالاقدار بەلگىلىمىسى بويىچە ۋاقتىدا ئىممۇنىتېتلىق ئەملەتمىگەن ۋە دېزىنفېكسىيە قىلدۇرمىغانلار؛

(2) ھايۋانات ۋە ھايۋانات مەھسۇلاتلىرى توشۇش قورالى، سېلىنچىسى ۋە ئورۇسىنى دۆلەتنىڭ ئالاقدار بەلگىلىمىسى بويىچە يۇيۇپ دېزىنفېكسىيە قىلمىغانلار؛

(3) يۇقۇملۇق كېسەل تەككەن ھايۋانات ۋە ئۇنىڭ چىقىرىندىلىرىنى، يۇقۇملۇق كېسەل تەككەن ھايۋانات مەھسۇلاتلىرىنى، كېسەل تېگىپ ئۆلگەن ياكى ئۆلۈش سەۋەبى ئېنىق بولمىغان ھايۋانات تاپلىرىنى دۆلەتنىڭ ئالاقدار بەلگىلىمىسى بويىچە بىر ياقلىق قىلمىغانلار.

47 - ماددا مۇشۇ قانۇننىڭ 17- ماددىسىدىكى بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلىپ، ھايۋاناتتىكى كېسەل پەيدا قىلدىغان مىكرو ئورگانىزملارنى ساقلىغان، ئىشلەتكەن، توشۇغانلارغا ياكى ھايۋانات كېسەللىك ماتېرىيالىنى توشۇغانلارغا ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى نازارەتچىلىك ئىپپاراتى ئاگاھلاندۇرۇش بېرىدۇ، قوشۇمچە 2000 يۈەندىن تۆۋەن جەرىمانە قويسا بولىدۇ.

48 - ماددا مۇشۇ قانۇندىكى بەلگىلىمىلەرگە خىلاپلىق قىلىپ، تۆۋەندە كۆرسىتىلگەن ھايۋانات ۋە ھايۋانات مەھسۇلاتلىرىنى تىجارەت قىلغانلارنى ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى نازارەتچىلىك ئىپپاراتى تىجارىتىنى توختىتىشقا بۇيرۇيدۇ، دەرھال ئۇنۇملۇك تەدبىر قوللىنىپ، سېتىۋېتىلگەن ھايۋانات ۋە ھايۋانات مەھسۇلاتلىرىنى يىغىۋالدۇ، ئۇلارنىڭ قانۇنغا خىلاپ تاپاۋىتىنى ۋە سېتىلمىغان ھايۋانات ھەم ھايۋانات مەھسۇلاتلىرىنى مۇسادىرە قىلدۇ؛ قىلمىشى ئېغىرلىرىغا قوشۇمچە قانۇنغا خىلاپ تاپاۋىتىنىڭ 5 ھەسسىسىدىن تۆۋەن جەرىمانە قويسا بولىدۇ؛

(1) قامال قىلىنغان يۇقۇم رايونىدا يۈز بەرگەن ھايۋانات يۇقۇمى بىلەن مۇناسىۋەتلىك بولغانلىرى؛

(2) يۇقۇم رايونىدا ئاسان يۇقۇملىنىدىغانلىرى؛

(3) قانۇن بويىچە كارانتىن قىلىشقا تېگىشلىك بولغان ئەمما كارانتىندا ئۆلچەمگە توشمىغانلىرى؛

(4) يۇقۇملۇق كېسەل تەككەنلىرى؛

(5) كېسەل تېگىپ ئۆلگەن ياكى ئۆلۈش سەۋەبى ئېنىق بولمىغانلىرى؛

(6) دۆلەتنىڭ ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسىگە دائىر باشقا بەلگىلىمىلىرىگە ئۇيغۇن كەلمەيدىغانلىرى.

49 - ماددا مۇشۇ قانۇندىكى بەلگىلىمىلەرگە خىلاپلىق قىلىپ، قانۇن بويىچە كارانتىن قىلىشقا تېگىشلىك بولغان ئەمما كارانتىن ئىسپاتى بولمىغان ھايۋانات ۋە ھايۋانات مەھسۇلاتلىرىنى تىجارەت قىلغانلارنى ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى نازارەتچىلىك ئىپپاراتى تىجارىتىنى توختىتىشقا بۇيرۇيدۇ، ئۇلارنىڭ قانۇنغا خىلاپ تاپاۋىتىنى مۇسادىرە قىلدۇ؛ سېتىلمىغان ھايۋانات ۋە ھايۋانات مەھسۇلاتلىرىنى قانۇن بويىچە تولۇقلاپ كارانتىن قىلدۇ ھەمدە مۇشۇ قانۇننىڭ 38 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە بىر تەرەپ قىلدۇ.

50 - ماددا مۇشۇ قانۇننىڭ 42 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلىپ، ھايۋانات ۋە ھايۋانات مەھسۇلاتلىرىنى كارانتىن ئىسپاتىغا قاراپ توشۇش ھەققىدىكى بەلگىلىمىنى ئىجرا قىلمىغانلارغا ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى نازارەتچىلىك ئىپپاراتى ئاگاھلاندۇرۇش بېرىدۇ، ئۇلارنى تۈزىتىشكە بۇيرۇيدۇ؛ قىلمىشى ئېغىر بولسا، توشۇتقۇچى بىلەن توشۇغۇچىغا ئايرىم - ئايرىم ھالدا كىرانىڭ 3 ھەسسىسىدىن تۆۋەن جەرىمانە قويسا بولىدۇ.

51 - ماددا كارانتىن ئىسپاتىنى ئۆتۈنۈپ بەرگەن، ئۆزگەرتكەن، ياسىۋالغانلارنىڭ قانۇنغا خىلاپ تاپاۋىتىنى ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى نازارەتچىلىك ئىپپاراتى مۇسادىرە قىلدۇ، كارانتىن ئىسپاتىنى يىغىۋالدۇ؛ كارانتىن ئىسپاتىنى ئۆتۈنۈپ بەرگەن، ئۆزگەرتكەنلەرگە قوشۇمچە 2000 يۈەندىن يۇقىرى، 5000 يۈەندىن تۆۋەن جەرىمانە قويىدۇ، قانۇنغا خىلاپ تاپاۋىتى 5000 يۈەندىن ئاشقانلارغا قوشۇمچە قانۇنغا خىلاپ تاپاۋىتىنىڭ 1 ھەسسىسىدىن يۇقىرى، 3 ھەسسىسىدىن تۆۋەن جەرىمانە قويىدۇ؛ كارانتىن ئىسپاتىنى ياسىۋالغانلارغا قوشۇمچە 10 مىڭ يۈەندىن يۇقىرى، 30 مىڭ يۈەندىن تۆۋەن جەرىمانە قويىدۇ؛ قانۇنغا خىلاپ تاپاۋىتى 30 مىڭ يۈەندىن ئاشقانلارغا قوشۇمچە قانۇنغا خىلاپ تاپاۋىتىنىڭ 1 ھەسسىسىدىن يۇقىرى، 3 ھەسسىسىدىن تۆۋەن جەرىمانە قويىدۇ؛ جىنايەت شەكىللەندۈرگەنلەرنىڭ جىنايى جاۋابكارلىقى قانۇن بويىچە سۈرۈشتۈرۈلىدۇ.

52 - ماددا مۇشۇ قانۇننىڭ 45 - ماددىسىنىڭ 1 - تارمىقىدىكى بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلىپ، ھايۋانات بېقىش، تىجارەت قىلىش ۋە ھايۋانات مەھسۇلاتلىرىنى ئىشلەپچىقىرىش، تىجارەت قىلىش بىلەن شۇغۇللانغان ئورۇنلارنىڭ ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى شەرت-شارائىتى بەلگىلىمىگە ئۇيغۇن كەلمىسە، ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى نازارەتچىلىك ئىپپاراتى ئاگاھلاندۇرۇش بېرىدۇ، ئۇلارنى تۈزىتىشكە بۇيرۇيدۇ؛ تۈزەتمەي تۇرۇۋالغانلارغا قوشۇمچە 10 مىڭ يۈەندىن يۇقىرى، 30 مىڭ يۈەندىن تۆۋەن جەرىمانە قويىدۇ.

53 - ماددا مۇشۇ قانۇندىكى بەلگىلىمىلەرگە خىلاپلىق قىلىپ، ھايۋانات يۇقۇم ئەھۋالىنى مەلۇم قىلمىغان، يالغان مەلۇم قىلغان ياكى باشقىلارنىڭ مەلۇم قىلىشىغا توسقۇنلۇق قىلغانلارغا ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى نازارەتچىلىك ئىپپاراتى ئاگاھلاندۇرۇش بېرىدۇ، قوشۇمچە 2000 يۈەندىن يۇقىرى، 5000 يۈەندىن تۆۋەن جەرىمانە قويىدۇ؛ بۇ ۋاستە جاۋابكارلىقى بار مەسئۇل خادىملار ۋە باشقا بۇ ۋاستە جاۋابكارلارغا قانۇن بويىچە مەمۇرىي چارە كۆرىدۇ.

54 - ماددا مۇشۇ قانۇندىكى بەلگىلىمىلەرگە خىلاپلىق قىلىپ، كارانتىن قىلدۇرۇشتىن قېچىپ، ئېغىر دەرىجىدە ھايۋانات يۇقۇم ئەھۋالى پەيدا قىلىپ، باقمىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشنى زور زىيانغا ئۇچراتقان ياكى كىشىلەرنىڭ سالامەتلىكىگە ئېغىر خەتەر يەتكۈزگەنلەرنىڭ جىنايى جاۋابكارلىقى قانۇن بويىچە سۈرۈشتۈرۈلىدۇ.

55 - ماددا ھايۋانات كارانتىنچىلىرىدىن مۇشۇ قانۇندىكى بەلگىلىمىلەرگە خىلاپلىق قىلىپ، كارانتىن قىلىنمىغان ياكى كارانتىندا ئۆلچەمگە توشمىغان ھايۋانات ۋە ھايۋانات مەھسۇلاتلىرىنى كارانتىن ئىسپاتى بەرگەن، تەكشۈرگەنلىك تامغىسى بېسىپ بەرگەنلەرنىڭ ئىشلەيدىغان ئورنى ياكى يۇقىرى دەرىجىلىك مەسئۇل ئورگان گۇناھ يازدۇ ياكى ھايۋانات كارانتىنچىلىق سالاھىيىتىنى ئېلىپ تاشلاش چارىسى كۆرىدۇ؛ قىلمىشى ئېغىرلىرىغا خىزمەتتىن قوغلاش چارىسى كۆرىدۇ.

ئالدىنقى تارماقتا بەلگىلەنگەن قانۇنغا خىلاپ قىلمىش تۆپەيلىدىن ئالاقدار تەرەپكە زىيان يەتكەن بولسا، تۆلەم جاۋابكارلىقىنى ھايۋانات كارانتىنچىسى ئىشلەيدىغان ئورون ئۈستىگە ئالىدۇ.

56 - ماددا ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى نازارەتچىلىرىدىن ھوقۇقىدىن كەلسە - كەلمەس پايدىلىنىپ، خىزمەتتە بېپەرۋالىق قىلىپ، نەپسانىيەتچىلىك قىلىپ، يۇقۇم ئەھۋالىنى يوشۇرۇپ ۋە كېچىكتۈرۈپ مەلۇم قىلىپ، كارانتىن نەتىجىسىنى ئۆيدۇرۇپ چېقىپ، جىنايەت شەكىللەندۈرگەنلىرىنىڭ جىنايى جاۋابكارلىقى قانۇن بويىچە سۈرۈشتۈرۈلىدۇ؛ جىنايەت شەكىللەندۈرمىگەنلىرىگە قانۇن بويىچە مەمۇرىي چارە كۆرۈلىدۇ.

57 - ماددا ھايۋانات يۇقۇم مۇداپىئەسى نازارەتچىلىرىنىڭ قانۇن بويىچە ۋەزىپە ئىجرا قىلىشىغا توسقۇنلۇق قىلىپ جىنايەت شەكىللەندۈرگەنلەرنىڭ جىنايى جاۋابكارلىقى قانۇن بويىچە سۈرۈشتۈرۈلىدۇ؛ جىنايەت شەكىللەندۈرمىگەنلىرىگە قانۇن بويىچە ئامانلىق باشقۇرۇش يۈزىسىدىن جازا بېرىلىدۇ.

يەتتىنچى باب قوشۇمچە پرىنسىپ

58 - ماددا بۇ قانۇن 1998 - يىل 1 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ يولغا قويۇلىدۇ.

مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى «پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىدا ئىقتىسادچىللىقنى يولغا قويۇش، ھەشەمەتچىلىك، ئىسراپچىلىق قىلمىشلىرىنى توسۇشقا دائىر بىر قانچە بەلگىلىمە»گە خىلاپ ھەرىكەتلەرنى پارتىيە ئىنتىزامى بويىچە بىر تەرەپ قىلىش چارىسىنى تۈزۈپ چىقتى

ج ك پ مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى يېقىندا «پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىدا ئىقتىسادچىللىقنى يولغا قويۇش، ھەشەمەتچىلىك، ئىسراپچىلىق قىلمىشلىرىنى توسۇشقا دائىر بىر قانچە بەلگىلىمە» گە خىلاپ ھەرىكەتلەرنى پارتىيە ئىنتىزامى بويىچە بىر تەرەپ قىلىش چارىسىنى تۈزۈپ چىقتى، تولۇق تېكىستى تۆۋەندىكىچە:

1. «ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىدا ئىقتىسادچىللىقنى يولغا قويۇش، ھەشەمەتچىلىك، ئىسراپچىلىق قىلمىشلىرىنى توسۇشقا دائىر بىر قانچە بەلگىلىمىسى» (قىسقىچە «بەلگىلىمە» دەپ ئاتالدى)نى ئىزچىللاشتۇرۇپ ئىجرا قىلىشقا كاپالەتلىك قىلىش، «بەلگىلىمە» گە خىلاپ ھەرىكەتلەرنى توغرا بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن، «جۇڭگو كومموئىنستىك پارتىيىسىنىڭ ئىنتىزام چارىسى نىزامى (سىناق تەرىقىسىدە يولغا قويىلدۇ)» (تۆۋەندە قىسقارتىلىپ «نىزام» دەپ ئاتالدى) ھەمدە ئالاقىدار بەلگىلىمىلەرگە ئاساسەن، بۇ چارە تۈزۈپ چىقىلدى.

2. «بەلگىلىمە» نىڭ 1-ماددىسىغا خىلاپلىق قىلىپ، تۆۋەندىكى قىلمىشلارنىڭ بىرىنى سادىر قىلغانلارغا «نىزام»نىڭ 87-ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە بۇيۇستە جاۋابكارلىقى بار باشقۇرغۇچى خادىملارغا ۋە باشقا بۇيۇستە جاۋابكارلىقى بار خادىملار ئىچىدىكى كومپارتىيە ئەزالىرىغا پارتىيە ئىنتىزامى بويىچە چارە كۆرۈلىدۇ:

(1) پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ھازىرقى ئىشخانا بىناسى بەلگىلەنگەن قۇرۇلۇش كۆلىمى كۆرسەتكۈچىگە يەتكەن ئورۇقلۇق، يەنە ئۆزگەرتىپ كېڭەيتىپ قۇرماقچى بولغان، بېكىندىن بىنا سالغان ياكى سېتىۋالغان بولسا؛

(2) كەسپىي بىنا سېلىش قاتارلىق نام بىلەن بېكىندىن ئىشخانا بىناسى سالغان بولسا؛

(3) پۇل قەرز ئېلىپ ياكى باشقا مەبلەغلەرنى يۆتكەپ ئىشلىتىپ بېكىندىن ئىشخانا بىناسى سالغان ياكى سېتىۋالغان بولسا؛

(4) نامرات رايونلاردىكى پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى بېكىندىن ئىشخانا بىناسى سالغان ياكى سېتىۋالغان بولسا.

3. «بەلگىلىمە» نىڭ 2-ماددىسىغا خىلاپلىق قىلىپ، تۆۋەندىكى ھەرىكەتلەرنىڭ بىرىنى سادىر قىلغانلارغا «نىزام»نىڭ 87-ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە يېغىن ئويۇشتۇرغۇچى ئورۇنلاردىكى بۇيۇستە جاۋابكارلىقى بار باشقۇرغۇچى ئۆ باشقا بۇيۇستە جاۋابكارلىقى بار خادىملار ئىچىدىكى كومپارتىيە ئەزالىرىغا پارتىيە ئىنتىزامى بويىچە چارە كۆرۈلىدۇ:

(1) پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ھازىرقى ئىشخانا بىناسى بەلگىلەنگەن قۇرۇلۇش كۆلىمى كۆرسەتكۈچىگە يەتكەن ئورۇقلۇق، يەنە ئۆزگەرتىپ كېڭەيتىپ قۇرماقچى بولغان، بېكىندىن بىنا سالغان ياكى سېتىۋالغان بولسا؛

(2) كەسپىي بىنا سېلىش قاتارلىق نام بىلەن بېكىندىن ئىشخانا بىناسى سالغان ياكى سېتىۋالغان بولسا؛

(3) پۇل قەرز ئېلىپ ياكى باشقا مەبلەغلەرنى يۆتكەپ ئىشلىتىپ بېكىندىن ئىشخانا بىناسى سالغان ياكى سېتىۋالغان بولسا؛

(4) نامرات رايونلاردىكى پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى بېكىندىن ئىشخانا بىناسى سالغان ياكى سېتىۋالغان بولسا.

3. «بەلگىلىمە» نىڭ 2-ماددىسىغا خىلاپلىق قىلىپ، تۆۋەندىكى ھەرىكەتلەرنىڭ بىرىنى سادىر قىلغانلارغا «نىزام»نىڭ 87-ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە يېغىن ئويۇشتۇرغۇچى ئورۇنلاردىكى بۇيۇستە جاۋابكارلىقى بار باشقۇرغۇچى خادىملار ئۆ باشقا بۇيۇستە جاۋابكارلىقى بار خادىملار ئىچىدىكى كومپارتىيە ئەزالىرىغا پارتىيە ئىنتىزامى بويىچە چارە كۆرۈلىدۇ:

(1) يۇقىرى دەرىجىلىك رەھبىرىي ئورگان تۈرۈشلۇق جايغا بېرىپ، رەھبىرىي ئورگانلاردىكى خىزمەتچى خادىملارغا زىيانەت بەرگەنلەر؛

(2) ھەر خىل ئۆگىنىش، تەربىيىلەش پۇرسەتلىرىدىن پايدىلىنىپ ئۆز ئارا زىيانەت بەرگەنلەر؛

(3) ھۆكۈمەت پۇلىغا ئۆتكۈزۈلگەن يۇقىرى ئىستېمالىق كۆچمۈل ئېچىش پائالىيەتلىرىگە قاتناشقانلار.

ئالدىنقى تارماقتا ياتقىنانلارنىڭ ھەرىكىتى شەخسىي قىلمىش بولسا «نىزام» نىڭ 86-ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە پارتىيە ئىنتىزام چارىسى كۆرۈلىدۇ.

6. «بەلگىلىمە» نىڭ 5- ماددىسىغا خىلاپلىق قىلىپ، تۆۋەندىكى ھەرىكەتلەرنىڭ بىرىنى سادىر قىلغانلارغا «نىزام» نىڭ 87-ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە بۇيۇستە جاۋابكارلىقى بار باشقۇرغۇچى خادىملارغا ۋە باشقا بۇيۇستە جاۋابكارلىقى بار خادىملار ئىچىدىكى كومپارتىيە ئەزالىرىغا پارتىيە ئىنتىزام چارىسى كۆرۈلىدۇ:

(1) ئىدارە-ئورۇنلار بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلىپ شەخسلەرگە ئائىلە تېلېفونى ئورنىتۇتۇپ بەرگەن ۋە كۆچمە تېلېفون سەپلەپ بەرگەن بولسا؛

(2) شەخسلەر خىزمەت ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ، بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلىپ ئۆيىگە تېلېفون ئورنىتۇالغان ۋە كۆچمە تېلېفون سەپلىۋالغان بولسا؛

(3) كارخانا، كەسپىي ئورۇنلار ۋە ئۆزىگە قاراشلىق ئورۇنلارنىڭ كۆچمە تېلېفونىنى ئىگىلىۋالغان بولسا؛

ئالدىنقى تارماقتىكى ئىشلار شەخسىي قىلمىشقا ياتقىنان بولسا «نىزام» نىڭ 86-ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە پارتىيە ئىنتىزام چارىسى كۆرۈلىدۇ.

7. «بەلگىلىمە»نىڭ 6- ماددىسىغا خىلاپلىق قىلىپ، تۆۋەندىكى ھەرىكەتلەرنىڭ بىرىنى سادىر قىلغانلارغا «نىزام» نىڭ 87-ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە بۇيۇستە جاۋابكارلىقى بار باشقۇرغۇچى خادىملارغا ۋە باشقا بۇيۇستە جاۋابكارلىقى بار خادىملار ئىچىدىكى كومپارتىيە ئەزالىرىغا پارتىيە ئىنتىزامى بويىچە چارە كۆرۈلىدۇ:

(1) پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىدا ئىقتىسادچىللىقنى يولغا قويۇش، ھەشەمەتچىلىك، ئىسراپچىلىق قىلمىشلىرىنى توسۇشقا دائىر بىر قانچە بەلگىلىمە» دىكى خىلاپلىق ئەھۋالى ئېغىر بولسا؛

(2) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(3) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(4) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(5) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(6) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(7) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(8) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(9) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(10) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(11) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(12) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(13) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(14) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(15) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(16) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(17) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(18) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(19) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(20) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(21) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(22) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(23) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(24) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(25) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(26) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(27) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(28) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(29) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(30) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(31) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(32) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(33) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(34) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(35) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(36) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(37) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(38) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(39) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(40) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(41) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(42) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(43) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(44) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(45) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(46) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(47) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(48) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(49) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(50) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(51) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(52) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(53) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(54) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(55) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(56) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(57) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(58) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(59) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(60) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(61) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(62) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(63) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(64) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(65) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(66) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(67) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(68) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(69) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(70) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(71) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(72) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(73) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(74) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(75) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(76) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(77) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(78) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(79) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(80) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(81) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(82) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(83) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(84) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(85) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(86) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(87) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(88) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(89) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(90) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(91) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(92) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(93) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(94) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(95) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(96) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(97) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(98) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(99) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(100) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(101) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(102) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(103) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(104) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(105) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(106) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(107) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(108) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(109) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(110) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(111) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(112) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(113) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(114) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(115) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(116) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(117) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(118) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(119) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(120) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(121) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(122) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(123) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(124) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(125) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(126) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سېتىۋالغان بولسا؛

(127) ئىشلەتكىلى بولمايدىغان ئەسۋابلارنى ئۆز ئالدىغا ھەشەمەتلىك ئۈچۈن ھەددىدىن زىيادە سې

ئەزالىرىغا پارتىيە ئىنتىزامى بويىچە چارە كۆرۈلىدۇ؛

(1) سوۋغات بۇيۇملىرى ياكى خاتىرە بۇيۇملىرىنى تەقدىم قىلغانلار؛

(2) يۇقىرى ئىستېمالىلىق كۆڭۈل ئېچىش پائالىيەتلىرىنى ئۈيۈشتۇرغانلار؛

(3) يېغىن ئېچىش نامى بىلەن سەيلە - سايا‌ھەت قىلغانلار.

4. «بەلگىلىمە» نىڭ 3 - ماددىسىغا خىلاپلىق قىلىپ، تەبرىك مۇراسىمى پائالىيەتلىرىدە قىممەتلىك خاتىرە بۇيۇملىرى تارقاتقانلارغا «نىزام» نىڭ 87-ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە تەبرىك مۇراسىمىنى ئۈيۈشتۇرغۇچى ئورۇنلاردىكى بىۋاستە جاۋابكارلىقى بار باشقۇرغۇچى خادىملارغا ۋە باشقا بىۋاستە

بولداشقا «دەڭقىنى رازى قىلغان دۆلەت مەمۇرى» دېگەن شەرەپلىك نام بېرىشنى قارار قىلدى. شنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى خوتەن ناھىيىسى بوزاق يېزىسىنىڭ باشلىقى مەمەتئىمىن قادىر مۇشۇ نامغا ئېرىشتى.

شنخۇا ئاگېنتلىقى

بار باشقۇرغۇچى خادىملارغا ۋە باشقا بىۋاستە جاۋابكارلىقى بار خادىملار ئېچىدىكى كومپارتىيە ئەزالىرىغا پارتىيە ئىنتىزام چارىسى كۆرۈلىدۇ؛

(1) تەكشۈرۈش، باھالاش، سېلىشتۇرۇش، ئۆلچەمگە يەتكۈزۈش ئېلىپ بېرىلغان ئورۇنلاردىن ۋە شەخستىن ھەق ئالغان ياكى شەكلى ئۆزگەرگەن ھالدا ھەق ئالغانلار؛

(2) تەكشۈرۈش، باھالاش، سېلىشتۇرۇش، ئۆلچەمگە يەتكۈزۈش پائالىيەتلىرىنى ئۆتكۈزۈش پۈرسىتىدىن پايدىلىنىپ، چوڭ يەپ، چوڭ ئىچكەنلەر ياكى پۇل-مال توپلىغانلار.

8. «بەلگىلىمە» نىڭ 7-ماددىسىغا خىلاپلىق قىلغانلارغا «پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىدىكى ناھىيە (باشقارما) دەرىجىلىكتىن يۇقىرى پارتىيىلىك رەھبىرىي كادىرلارنىڭ

(بېشى 1 - بەتتە)

10 - ئاينىڭ 29 - كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى سائەت 10 دىن 10 مىنۇت ئۆتكەندە كلىنتون زۇڭتۇڭ ئاقساراي‌يدىكى جەنۇبىي چىملىقتا كاتتا قارشى ئېلىش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈپ رەئىس جىياڭ زېمىننىڭ ئامېرىكىدا دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتىدە بولغانلىقىنى قارشى ئالدى. رەئىس جىياڭ زېمىن بىلەن زۇڭتۇڭ كلىنتون كۆرەك مۇنبىرىگە چىقتى، ھەربىي ئورکېستر جۇڭگونىڭ دۆلەت شېئىرى بىلەن ئامېرىكىنىڭ دۆلەت شېئىرىنى ئورۇندىدى، 21 پاي ھۆرمەت توپى ئېتىلدى. ئۇنىڭدىن كېيىن رەئىس جىياڭ زېمىن كلىنتون زۇڭتۇڭنىڭ ھەمراھلىقىدا ھۆرمەت قاراۋۇلىنى كۆزدىن كۆچۈردى. ئارقىدىنلا قەدىمچە كىيىنگەن مۇزىكانتلار جۇڭگولۇق مېھمانلارغا ئامېرىكىنىڭ مۇستەقىللىق ئۇرۇشى مەزگىلىدىكى مۇزىكىلىرىنى ئورۇنداپ بەردى.

كلىنتون قارشى ئېلىش مۇراسىمىدا سۆز قىلغاندا مۇنداق دېدى: رەئىس جىياڭ زېمىننىڭ بۇ قېتىمقى زىيارىتى ئامېرىكا بىلەن جۇڭگونىڭ يېڭى ئەسىر يېتىپ كېلىش پەيتىدە 2 دۆلەت مۇناسىۋىتىنى كۈچەيتىشكە، ئىختىلاپلارنى ئاق كۆڭۈللۇك، ئۆزئارا ھۆرمەت قىلىش ئاساسىدا ھەل قىلىشقا، بىرلىكتە تىرىشىپ تېخىمۇ گۈزەل دۇنيا قۇرۇشقا ئىمكانىيەت پارىتىپ بېرىدۇ.

جىياڭ زېمىن جاۋابەن سۆز قىلغاندا ئالدى بىلەن ئامېرىكا خەلقىگە 1 مىليارد 200 مىليون جۇڭگو خەلقىنىڭ سەممىي سالىمى ۋە ياخشى تىلەكنى يەتكۈزدى. ئۇ مۇنداق دېدى: «بۇنىڭدىن 18 يىل ئىلگىرى، دېڭ شياۋپىڭ ئەپەندى بۇ يەردە جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتى تارىخىدا يېڭى دەۋرنىڭ باشلانغانلىقىنى تەنتەنىلىك جاكارلىغاندى. بۈگۈن مەن جۇڭگو خەلقىنىڭ مۇھىم تاپشۇرۇقى بىلەن چوشىنىشى

چوڭقۇرلاشتۇرۇش، ئورتاق تونۇش دائىرىسىنى كېڭەيتىش، ھەمكارلىقنى راۋاجلاندۇرۇش، بىرلىكتە كەلگۈسىنى يارىتىش، جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنىڭ يېڭى تەرەققىيات باسقۇچىغا قەدەم قويۇشىنى يۈكسەلدۈرۈش مەقسىتىدە دۆلىتىڭلەرگە زىيارەتكە كەلدىم».

قارشى ئېلىش مۇراسىمىغا جۇڭگو - ئامېرىكا تەرەپنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك ئەمەلدارلىرى، ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مېھمانلار ۋە قارشى ئالغۇچى ئامما بولۇپ تەخمىنەن 3000دىن ئارتۇق كىشى قاتناشتى. قارشى ئېلىش مۇراسىمىغا جۇڭگو تەرەپتىن: رەئىس جىياڭ زېمىننىڭ رەپىقىسى ۋاڭ يېپىڭ، گووۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى، قوشۇمچە دىپلوماتىيە مىنىستىرى چېن چىبىن ۋە رەپىقىسى جۇخەنچيۇئ، ئالاھىدە يارده‌مچى زېڭ چىڭخۇئ، گووۋۇيۈەن تاشقى ئىشلار ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى لیۇخۇاچیۇ، دۆلەت پىلان كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى زېڭ پىيىيەن، ئالاھىدە يارده‌مچى تېڭ ۋېنشېڭ، جۇڭگونىڭ ئامېرىكىدا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى لى داۋيۈي ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى يې جاۋلىيې، دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى لى جاۋشىك، تاشقى ئىقتىساد - سودا مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى سۈن جېنيۇي، دىپلوماتىيە مىنىستىرىنىڭ يارده‌مچىسى ياڭ جيېچى ۋە ئالاھىدە يارده‌مچى يۈشىگۈي قاتناشتى. كلىنتون زۇڭتۇڭنىڭ رەپىقىسى شلارى، ئامېرىكىنىڭ مۇئاۋىن زۇڭتۇڭى گورل ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى، ئامېرىكا دۆلەت كاتىپى ئالبرايت، دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى كوئېن ۋە ئىچكى كابىنېتنىڭ باشقا ئەزالىرى ھەم ئامېرىكىنىڭ سابىق دۆلەت كاتىپلىرى شۇلتز، ھىگىر ۋە سابىق دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى ۋېنبۇرگ قاتارلىق ھەرقايسى ساھەلەردىكى مەشھۇرزاتلارمۇ قارشى ئېلىش مۇراسىمىغا قاتناشتى.

«شنجاڭدىن چىقىدىغان پاختا»غا سۈپەت جەھەتتىن گۈزەللىق بېرىش ۋە تەكشۈرۈش يولغا قويۇلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ھېيجىلك خەۋىرى. دۆلەت تېخنىكا نازارىتچىلىكى ئىدارىسى، دۆلەت ئىقتىساد-سودا كومىتېتى، جۇڭگو توقۇمىچىلىق باش جەمئىيىتى، جۇڭخۇا مەملىكەتلىك تەمىنات- سودا ھەمكارلىق باش كوپېراتىپى يېقىندا بىرلىشىپ «شنجاڭدىن چىقىدىغان پاختا»غا سۈپەت جەھەتتىن گۈزەللىق بېرىش ۋە تەكشۈرۈش چارىسى (ۋاقتلىق يولغا قويۇلدۇ)» نى ئېلان قىلدى. سودا قىلىش كۆچىسى، ئىككىنچى تەرەپنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش ئۈچۈن ئومۇمەن پۈتۈشۈش بازارلىرىدا پۈتۈشۈلگەن «شنجاڭدىن چىقىدىغان پاختا» (شنجاڭ پاختىسى)غا تەمىنلىگۈچى بىلەن ئېھتىياجلىق ئورۇن ئىككى تەرەپ پۈتۈشكەندىن كېيىن ھېساباتنى بوغۇشتىن ئىلگىرى دۆلەت كەسپىي تالا تەكشۈرۈش ئورگىنى سۈپەت جەھەتتىن گۈزەللىق بېرىدۇ ۋە تەكشۈرىدۇ.

«چارە»ده مۇنۇلار بەلگىلەندى: سودا قىلىشقۇچى ئىككى تەرەپ «پاختا سېتىش-سېتىۋېلىش» ئىمزالىغاندىن كېيىن سودا قىلىشقۇچى تەرەپ ياكى بىر تەرەپ «توختام» ۋە تەمىنلىگۈچى تەرەپنىڭ تەكشۈرۈش ئىسپات قەغىزىنى ئېلىپ بەلگىلەنگەن دۆلەت كەسپىي تالا تەكشۈرۈش ئورگىنىغا بېرىپ تەكشۈرۈشكە يوللاش رەسمىيىتىنى بېجىرىدۇ. گۈزەللىق بېرىش، تەكشۈرۈش تۈرلىرى دەرىجىسى ئۈزۈنلۇقى، سۈ تەركىبى، ئارىلاشما سۈپىتى ۋە ئېغىرلىقىدىن ئىبارەت 5 تۈرنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ؛ دۆلەت كەسپىي تالا تەكشۈرۈش ئورگىنى يوللانغان تەكشۈرۈش قەغىزىنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن پاختىنى تاپشۇرۇش ۋاقتىدا ئەۋرىشكە ئېلىپ كۆرىدۇ ۋە جىگلايدۇ، سودىلاشقان تەرەپلەر نەق مەيداندا تۇرىدۇ. ئەۋرىشكە ئېلىش مىقدارى ۋە ئۈسۈلى دۆلەتنىڭ پاختا

«تارىم»ژۇرنىلىغا مۇشتەرى بولۇڭ

ھۆرمەتلىك مۇشتەرىلەر، مەلۇم سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن ژۇرنىلىمىزنىڭ بۇ يىللىق بىر قانچە سانى ۋاقتىدا نەشر قىلىنماي قالدى. ژۇرنىلىمىزنىڭ كېلەر يىللىق سانلىرى ئۆز قەرەلىدە نەشر قىلىنىپ، كېچىكتۈرۈلمەي تارقىتىلىدۇ. ژۇرنىلىمىز 1998 - يىلى ئۆزىنىڭ باي، رەڭدار، قىزىقارلىق سەھىپىلىرى ئارقىلىق مۇشتەرىلەرگە تېخىمۇ كۆپ ئېسىل ئەسەرلەرنى تەقدىم قىلىدۇ. جايلاردىكى پوچتىخانىلار 11 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ ژۇرنىلىمىزنىڭ كېلەر يىللىق سانلىرىغا مۇشتەرى قوبۇل قىلىدۇ. ۋاقتىنى قولدىن بەرمەي، ئۆزىڭىز تۇرۇشلۇق جايلاردىكى پوچتىخانىلارغا بېرىپ، ژۇرنىلىمىزغا داۋاملىق مۇشتەرى بولۇشىڭىزنى ئۈمىد قىلىمىز. ژۇرنىلىمىزنىڭ ئايلىق باھاسى 4.00 يۈەن، بىيرىم يىللىق باھاسى 24.00 يۈەن، يىللىق باھاسى 48.00 يۈەن، پوچتا ۋاكالەت نومۇرى: 66-58

ھۆرمەت بىلەن:

«تارىم»ژۇرنىلى تەھرىر بۆلۈمى

ئاق كېسەلنى يىلتىزىدىن داۋالىغلى بولىدۇ

ئاق كېسەل دائىم ئۇچرايدىغان، جاھىل خاراكتېرلىك، پىگمېنتلىقى كۆچلۈك تېرە كېسىلى بولۇپ، بەدەننىڭ بەزى قىسىملىرىدىكى پىگمېنت گۈزەللىكىگە تەسىر يەتكۈزۈپلا قالماي، ئېغىرراق بولغاندا بەدەنگە تارقىلىدۇ. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان بۇ كېسەلنىڭ قوزغىلىش نىسبىتى ئېشىپ بارماقتا. ھازىر بۇ كېسەلنى داۋالاشنىڭ يېڭى ئۇسۇلى بارلىققا كەلدى. بۇنىڭدا ھۈجەيرىلەرنى ئاجراتقۇچى ماشىنا ئارقىلىق بەدەندىكى قارا پىگمېنت ھۈجەيرىلەرنى ئاق داغ رايونىغا كۆچۈرگىلى ۋە كۆپەيتكىلى بولىدۇ ھەمدە ئاق داغ رايونىنى نورمال تېرە رەڭگى بىلەن قاپلىغىلى بولىدۇ، بىر قېتىمدىلا داۋالاپ ساقايتىدۇ، ئاغرىتمايدۇ، دوختۇرخانىدا يېتىش ھاجەتسىز، ساقايغاندىن كېيىن ئىز قالمايدۇ.

شنجاڭ جۇڭگو تېبابەتى ئىنستىتۇتىغا قاراشلىق دوختۇرخانىنىڭ ئاق كېسەلنى داۋالاش مەركىزى مۇشۇ داۋالاش ماشىنىسىنى كىرگۈزۈپ داۋالاشنى يولغا قويدى.

ئادرېسى: ئۈرۈمچى شەھىرى لى يۈشەن كوچىسى 6-نومۇرلۇق قورۇ، 1- يول ئاپتوبۇسىغا ئولتۇرۇپ، تېببىي ئىنستىتۇت بېكىتىدە چۈشسىڭىز يېتىپ بارىسىز.

ئېلان

ئاپتونوم رايونلۇق جامائەت خەۋپسىزلىكى نازارىتىدىن تۇركىيىگە بېرىشقا بېرىلگەن 2501786 نومۇرلۇق ئەنۇمۇر مەھەممەت ھاجىم نامىدىكى پاسپورتنى يوقاتتىم.

بايراق، جان، بەلگە

گېلك ئىمىن، گۈلك يۈجى

«دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسى بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈش - بۇ قېتىمقى قۇرۇلتىيىمىزنىڭ جېنى. 15- قۇرۇلتاي تارىخ سەھىپىسىدىن مۇشۇ نۇقتا بىلەن ئورۇن ئالغۇسى.»

يولداش جياڭ زېمىن 15- قۇرۇلتايغا بەرگەن دوكلاتىنىڭ تۈگەنچىسىدە ئېيتقان بۇ سۆز پۈتۈن دوكلاتنىڭ مەزمۇنىنى يورۇتۇپ بەرگەن.

تارىخىي جەھەتتىن ئېيتقاندا، بىز 11-نۆۋەتلىك پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى 3- ئومۇمىي يىغىنىدىن كېيىنلا نەمەلىيەتتە بۇ بايراقنى كۆتۈرۈشكە باشلىدۇق. دېڭ شياۋپىڭنىڭ 1992- يىلى جەنۇبىنى كۆزدىن كۆچۈرگەن چاغدا قىلغان سۆزىدىن ۋە پارتىيە 14- قۇرۇلتىيىدىن كېيىن پارتىيىنىڭ بايراق مەسلىسىدىكى ئورتاق تونۇشى تېخىمۇ ئۆستى. ئۇنداقتا 15-قۇرۇلتايىدا بۇ بايراقنى ئېگىز كۆتۈرۈش قانداق ئېگى شارائىتتا قارار قىلىندى، ئۇنىڭ قانداق ئېگى، زور نەھمىيىتى بار؟

بۇ يولداش دېڭ شياۋپىڭ ۋايات بولغاندىن كېيىنكى ئېگى نەھۋالدا يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن هالدا چقىرىلغان ئېگى قارار.

15- قۇرۇلتاي - يولداش دېڭ شياۋپىڭ ۋايات بولغاندىن كېيىن جۇڭگو كومىۇنىستىك پارتىيىسى ئۆتكۈزگەن تۇنجى قېتىملىق مەملىكەتلىك قۇرۇلتاي. بىزنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشتىن ئىبارەت ئېگى يولنى ئېچىشىمىزغا رەھبەرلىك قىلغان ئۇلۇغ زات ئالەمدىن ئۆتتى، مانا بۇ جۇڭگونىڭ نەرەقىيىاتىدىكى يەنە بىر زور تارىخىي ئۆتكەل. ئۇلۇغ زاتنىن ئايرىلغاندىن كېيىن، ئۇنىڭ ئىزىنى باسقۇچلارنىڭ ئۆز يۆنىلىشىنى قانداق بېكىتىشى، دېڭ شياۋپىڭ كۆرسەتكەن يۆنىلىشنى بويلاپ قانداق داۋاملىق ئالغا بېسىشى كېرەكلىكى پارتىيىنىڭ ئالىي هوقۇقلۇق ئورگىنى - پارتىيىنىڭ مەملىكەتلىك قۇرۇلتىيى پۈتۈن پارتىيىدىكى بولداشلارغا ۋە پۈتۈن مەملىكەت خەلقىگە رەسمىي يوسۇندا جاۋاب بېرىشى زۆرۈر بولغان تارىخىي تېما ئىدى. خەلقىمىزادا جۇڭگودا نەرەقىي قىلىۋاتقان ئۇرلۇق سىياسىي خاھىشلارغا ۋە گۈرۈھلارغا دىققەت مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشنى ھەقىقىي كۈچەيتىش، ھەرقايسى ساھەلەر ئۆزئارا ماسلىشىپ، ئۆزئارا تۈرتكە بولۇپ، ئىقتىسادىي نەرەقىيات ۋە جەمئىيەتنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك ئىلگىرىلىشىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشتىن ئىبارەت. ۋەھالەنكى، ھەممىگە سىگدۈرۈلدىغىنى، ھەممىگە قوماندانلىق قىلىدىغىنى، ھەممىنىڭ جېنى ھېسابلىنىدىغىنى دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسىگە بولغان ئىلمىي چوڭقۇرلۇق ۋە ئۇنى ئەمەلىيەتكە ئۇيغۇنلاشتۇرۇپ، تەتبىق قىلىشتىن ئىبارەت.

ئەسر هالقىيدىغان مۇرەككەپ ۋەزىيەت ۋە كۆپلىگەن ۋەزىپىلەر ئالدىدا مۇشۇ نۇقتىنى چىڭ ئىگىلىگەندىلا پارتىيىمىزنىڭ پۈتكۈل خىزمىتىنى ئېنىق يۆنىلىشكە ۋە نىشانغا ئىگە بولغان، ماس هالدا تەرەققىي قىلىدىغان ئورگانىنى گەۋدىگە ئايلاندۇرۇشقا تېخىمۇ ئىمكانىيەت يارىتىلىدۇ. شۇنداقلا مۇشۇ نۇقتىنى چىڭ ئىگىلىگەندىلا پارتىيىمىزنىڭ پۈتكۈل قوشۇننى ئورتاق غايىگە ۋە ئورتاق تىلغا ئىگە بولغان، قەدەم بىرلىكى بولغان ئاۋانگارت قوشۇنغا ئايلاندۇرۇشقا تېخىمۇ ئىمكانىيەت يارىتىلىدۇ.

بۇ دۇنيا مقياسىدا ئۇنىۋېرسال دۆلەت كۆچىي رىقابىتى كەسكىن بولۇۋاتقان، سوتسىيالىزم يامان ئەگرى - توقايلىقلارنى باشتىن كەچۈرۈۋاتقان يېڭى خەلقئارا ۋەزىيىتە يەنمۇ ئىلگىرىلىگەن هالدا چقىرىلغان يېڭى قارار.

تۇنجىلىق ۋە تەرەققىيات دەۋرىنىڭ ئاساسىي تېمىسى بولغان ۋە خەلقئارا ۋەزىيەت كۆپ قۇتۇپلىشىشقا يۈزلەنگەن ۋەزىيەت جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشىمىزغا پايدىلىق. ئەمما شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا غەربتىكى تەرەققىي قىلغان دۆلەتلەرنىڭ ئىقتىسات، پەن-تېخنىكا جەھەتتە ئىگىلىگەن ئارتۇقچىلىقىنىڭ بىسىمى ۋە ئۇلارنىڭ ئىدىئولوگىيە جەھەتتە سىڭىپ كىرىش بېسىمى بەزى كۆچلىرى رىقابىتى كەسكىن بولغان، سوتسىيالىزم يامان ئەگرى-توقايلىقلارنى باشتىن كەچۈرۈۋاتقان يېڭى خەلقئارا ۋەزىيەتتە جۇڭگو كومىۇنىستىك پارتىيىسى ئالدىدا مۇشۇ نۇقتىدا ئەگە بېرىشنى بىلەلەيدۇ، ئۇمىد تۇغدۇرىدۇ؛ ئەگە بېرىشنى بىلىش قانداق يولدا مېڭىشقا جاۋاب بېرىدۇ. جۇڭگو كومىۇنىستلىرى تىكلىگەن بايراق مارکسىزم-لېنىنىزم ئىدى. جۇڭگو كومىۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلۇشتىن ئىلگىرى نۇرغۇنلىغان ئىرادىلىك زاتلار خىلمۇخىل بايراقلار ئۇستىدە ئىزدەنگەن ۋە ئۇنى تۇرغۇزۇپ باققان. ئەمما ئۇلارنىڭ ھېچقايسىسى كىشىلەرنىڭ جۇڭگونى قۇتقۇزۇشنىڭ توغرا يۆنىلىشى ۋە يولىنى تېپىشىغا يېتەكچىلىك قىلالمىدى. جۇڭگو خەلقى مارکسىزم - لېنىنىزمنى تاپقان هامان جۇڭگو ئىنقىلابنىڭ قىياپىتى پۈتۈنلەي ئېگىلاندى.

ۋەھالەنكى مارکسىزم-لېنىنىزم نەزەرىيىسىنى جۇڭگو ئىنقىلابىنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، جۇڭگو ئىنقىلابىنىڭ ئۆزىگە خاس نەزەرىيىسىنى ۋۇجۇدقا كەلتۈرۈپ، جۇڭگو ئىنقىلابىنىڭ ئۆزىگە خاس يولىنى ئېچىش ئۈچۈن يەنە جۇڭگو كومىۇنىستلىرىنىڭ تىرىشچانلىق كۆرسەتكەن، قۇربان بېرىشكە، مارکسىزم- لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى بىر تۇتاش ئىلمىي سىستېما. جۇڭگودا ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىدە چىڭ تۇرغانلىق مارکسىزم-لېنىنىزمدا ھەققىي چىڭ تۇرغانلىق بولىدۇ؛ ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرگەنلىك مارکسىزم - لېنىنىزم بايرىقىنى ھەققىي ئېگىز كۆتۈرگەنلىك بولىدۇ.

ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى بايرىقى ئاستىدا پارتىيىمىز جۇڭگو خەلقىنىڭ ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى ئۇرۇشىنىڭ غەلبىسىنى قولغا كەلتۈرگەندىن كېيىن، ئازادلىق ئۇرۇشىنىڭ غەلبىسىنمۇ قولغا كەلتۈرۈپ، جۇڭگوخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنى قۇردى ھەمدە جۇڭگودا سوتسىيالىزمدىن ئىبارەت تۈپ تۈزۈمنى ئورناتتى.

پارتىيىنىڭ 8-قۇرۇلتىيى جۇڭگونىڭ ئۆزىگە خاس سوتسىيالىزم قۇرۇش يولى ئۈستىدە ئىزدىنىشنىڭ ياخشى باشلىنىشى بولغاندى. بۇ يېڭى ئىزدىنىشنىڭ مۇرەككەپ جەريانىدا پارتىيىمىز سوتسىيالىزم قۇرۇشتا ناھايىتى زور مۇۋەپپەقىيەت قازاندى. شۇنداقلا «چوڭ سەكرەپ ئىلگىرىلەش» ۋە «مەدەنىيەت زور ئىنقىلابى»دىن ئىبارەت ئىككى چوڭ هەم ئېغىر ئوڭۇشسىزلىقنىمۇ باشتىن كەچۈردى. پارتىيىنىڭ 9-، 10- قۇرۇلتىيى «مەدەنىيەت زور ئىنقىلابى» ۋە «پرولېتارىيات دىكتاتورىسى شارائىتىدا داۋاملىق ئىنقىلاب قىلىش نەزەرىيىسى»نى كۆتۈرۈپ چقتى. تارىخ 9- قۇرۇلتاينىڭ ئىدىيە، سىياسىي جەھەتتىكى ۋە تەشكىلىي جەھەتتىكى يېتەكچى فاكتورىنى پۈتۈنلەي خاتا بولدى، دەپ يەكۈن چقاردى؛ 10- قۇرۇلتاي 9- قۇرۇلتاينىڭ «سول» چىل خاتالىقىنى داۋاملاشتۇردى. «تۆت كىشىلىك گۇرۇھ»نىڭ تارمار قىلىنغانلىقى «مەدەنىيەت زور ئىنقىلابى»نىڭ خاتالىقىنى تۈزىتىش ئۈچۈن پۈرسەت يارىتىپ بەردى. ئەمما پارتىيىنىڭ 11- قۇرۇلتىيىدا يەنە «پرولېتارىيات دىكتاتورىسى شارائىتىدا داۋاملىق ئىنقىلاب قىلىش نەزەرىيىسى» بايرىقى كۆتۈرۈپ چىقىلدى. بۇ بۇ تارىخىي مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئالالمىدى. پارتىيىنىڭ 11-نۆۋەتلىك

نەزەرىيە ئارقىلىق قوراللاندۇرۇش ۋەزىپىسى ئوتتۇرىغا قويۇلدى. بۇ هال يېڭى دەۋردىكى ئىسلاهات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ غەلىبىلىك تەرەققىي قىلغانلىقىدىن ئىبارەت تارىخىي جەريانىنى ئەكس ئەتتۈردى. بۇ نەزەرىيىنىڭ ۋۇجۇدقا كەلگەنلىكى، تەرەققىي قىلىۋاتقانلىقى ۋە پۈتۈن پارتىيىنىڭ بۇ نەزەرىيىگە بولغان تونۇشىنىڭ تەدرىجىي ئۆسۈۋاتقانلىقىدىن ئىبارەت تارىخىي جەريانىنمۇ ئەكس ئەتتۈردى. 15- قۇرۇلتايىدا چىقىرىلغان دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسى بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈش قارارى، پارتىيە 11-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 3- ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيانقى پارتىيىنىڭ مەملىكەتلىك قۇرۇلتايلىرىدا نەزەرىيە بايرىقى مەسلىسىدە چىقىرىلغان قارارلارنىڭ ئىلگىرىلەشكە تەرەققىياتىدىن ئىبارەت.

تارىخ شۇنى ئىسپاتلىدىكى، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنىڭ توغرا بايرىقىنى كۆتۈرگەندە، پارتىيە ۋە خەلقە غايەت زور بالايىئاپەت كەلتۈردى. «مەدەنىيەت زور ئىنقىلابى»نىڭ ئەمەلىيەت ۋە نەزەرىيە جەھەتتىكى خاتالىقىنى تۈزىتىپ، يېڭى تارىخىي شارائىتتا ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىگە ۋارىسلىق قىلىش ۋە ئۇنى تەرەققىي قىلدۇرۇش، دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسىنىڭ توغرا بايرىقىنى كۆتۈرۈش ئارقىلىق، جۇڭگونىڭ سوتسىيالىزم ئىشلىرى خەتەردىن قۇتۇلۇپ يېڭىباشتىن گۈللەندى. ئىسلاهات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرىدا ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرىدا يېڭى، ئۇلۇغ غەلىبىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى. مۇشۇنداق زور تارىخىي سىلكىنىشلارمۇ بايراق مەسلىسى، يېتەكچى ئىدىيە جەھەتتىكى نەزەرىيە مەسلىسىنىڭ ئىشلىرىمىزنىڭ گۈللىنىشى ياكى خاراپلىشىشى، مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشى ياكى مەغلۇب بولۇشىغا نىسبەتەن نەقەدەر مۇهىم ئەهمىيەتكە ئىگە ئىكەنلىكىنى روشەن كۆرسىتىپ بەردى.

ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈشىمىزنىڭ مارکسىزم - لېنىنىزمدىن ۋاز كەچكەنلىكىمىز ياكى ئۇنى تۆۋەنلەتكەنلىكىمىزدىن دېرەك بەرمىگىنىگە ئوخشاش، دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسى بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرگەنلىكىمىزمۇ ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىدىن

جۇڭگودا تەرەققىي قىلۋاتقان تۈرلۈك سىياسىي خاھىشلارغا ۋە گۈرۈھلارغا دىققەت قىلۋاتقان كىشىلەرمۇ جۇڭگو ۋە جۇڭگو كومپارتىيەسىنىڭ پارتىيەسىنىڭ دېڭشياۋپىڭ ۋاپات بولغاندىن كېيىن قايسى يۆنىلىشكە ماڭىدىغانلىقىنى كۆزىتىۋاتقان بولسىمۇ، ئۇلارنىڭ بۇنداق قىلماسلىقى ئۈچۈن ھېچقانداق سەۋەب يوق.

بۇنىڭغا ھازىر 15- قۇرۇلتايدا ئېنىق جاۋاب بېرىلدى: دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسى بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈش تەۋرىنمەي چىڭ تۇرۇش، دېڭ شياۋپىڭ بىرگە رەھبەرلىك قىلىپ ئېچىپ بەرگەن يولدا تەۋرىنمەي چىڭ تۇرۇش. مانا بۇ بىزنىڭ قەتئىي يۆنىلىشىمىز. شۇنىڭ ئۈچۈن قۇرۇلتايىنىڭ ماقۇللىشى بىلەن دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسى ماركسىزم-لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى بىلەن بىرلىكتە پارتىيەمىزنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى قىلىنىپ، «جۇڭگو كومپارتىيەسىنىڭ نىزامنامىسى»غا كىرگۈزۈلدى. پارتىيەنىڭ بۇ بۈيۈك قانۇنىدا پۈتۈن پارتىيەدىن دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسىدە چىڭ تۇرۇش ئاڭلىقىنى ئۆستۈرۈش تەلەپ قىلىندى. ھەر قانداق قىيىنچىلىق ۋە خەتەرگە دۇچ كەلگەندىمۇ بۇ نەزەرىيەدىن تەۋرىنمەي، بەلكى بۇ نەزەرىيىنى ئىجادىي تەتبىق قىلىش ئارقىلىق قىيىنچىلىقلارنى، خېيىم - خەتەرنى يېڭىشىمىز، يول ئېچىپ ئىلگىرىلىشىمىز لازىم. «ئىت ھۆرەر، كارۋان يۈرەر»، «تەۋرىمەستىن تۇرىمىز بىز خۇددى مەزمۇت چوققىدەك» دېگەن مانا شۇ. بۇ يەردىكى بىز پارتىيەمىزنى، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنى كۆرسىتىدۇ.

15- قۇرۇلتايىنىڭ جېنى، 15- قۇرۇلتايدا ئىپادىلەنگەن ئىرادە، 15- قۇرۇلتايىنىڭ روھىي قىياپىتى «تەۋرىمەستىن تۇرىمىز» دېگەن سۆزدە ناھايىتى جانلىق، كۈچلۈك ئىپادىلەنگەن.

بۇ 14-قۇرۇلتايىدىن بۇيانقى يېگى باسقۇچتىكى بەش يىللىق مۇۋەپپەقىيەت ئەھۋالىنى ئاساسدا يەنمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا چىقىرىلغان يېگى قارار.

20 يىلدىن بۇيان، جۇڭگونىڭ تەرەققىياتى ئىككى زور تارىخىي ئۆتكەلدىن ئۆتتى. 15- قۇرۇلتايغا بېرىلگەن دوكلاتتا ئېيتىلغىنى بويىچە بىرى، «مەدەنىيەت زور بەش يىللىق يېگى ۋەزىپىتى ۋە يېگى مۇۋەپپەقىيەتسىگە ئاساسەن يېگى تارىخىي سېلىشتۇرما ۋە خەلقئارا كۆزىتىشتىن پارتىيەمىزنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنىڭ چەكسىز توغرىلىقىنى ۋە ئۇلۇغ ئىجادىي كۈچىگە ئىگە ئىكەنلىكىنى يەنمۇ تونۇپ يەتتۇق.

دېمەك، 15- قۇرۇلتايدا چىقىرىلغان دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسى بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈش ھەققىدىكى يېگى قارار 14 - قۇرۇلتايدىن بۇيانقى بەش يىللىق مۇۋەپپەقىيەت ئەھۋالىنى ئاساسدا 11-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 3- ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيانقى 20 يىللىق مۇۋەپپەقىيەت ئەھۋالىنى ئاساسدا چىقىرىلغان. بۇنىڭغا دۆلىتىمىز قۇرۇلغاندىن تارتىپ 11-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 3- ئومۇمىي يىغىنىدىن ئىلگىرىكى 30 يىللىق تارىخىي تەجرىبە ۋە ساۋاقلاردىن چىقىرىلغان ئىلمىي خۇلاسىدىن ئىبارەت ئارقا كۆرۈنۈشىنى قوشقاندا، شۇنداق ئېيتىشقا بولىدۇكى، بۇ قارار بېرىم ئەسىرگە يېقىن چوڭقۇر تارىخىي ئەھمىيەتنى ئاساس قىلغان.

بۇ ئىشلىرىمىزنى 21- ئەسىرگە قارىتىپ سلجىتىشتىن ئىبارەت يېگى تارىخىي ۋەزىپە ئالدىدا يەنمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا چىقىرىلغان قارار.

15-قۇرۇلتايغا بېرىلگەن دوكلاتنىڭ مەزمۇنى ئەتراپلىق ۋە مول. ئۇنكەنكىگە ئەزەر سېلىشتىن ھازىرقىغا قاراشقىچە، لۇشيەندىن پروگراممىغىچە، ئىقتىساد، سىياسىي، مەدەنىيەتتىن پارتىيە قۇرۇلۇشىغىچە، ئىچكى ئىشلاردىن دىپلوماتىيىگىچە ھەممىسى ئومۇميۈزلۈك شەرھىلەنگەن ۋە ئىستراتېگىيىلىك ئورۇنلاشتۇرۇلغان. يېغىپ ئېيتقاندا، پۈرسەتنى قولدىن بېرىپ قويماي چىڭ تۇتۇش، كونا قائىدىلەرگە بېيشۇالماي يول ئېچىپ ئىلگىرىلەش، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت مەركەزنى چۆرىدەپ، ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتىدا يېگى بۆسۈش ھاسىل قىلىش، سىياسىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنى داۋاملىق چوڭقۇرلاشتۇرۇش، مەنىۋى مەدەنىيەت زور بېسىمى ۋە ئۇلارنىڭ ئىدىئولوگىيە جەھەتتە سىڭىپ كىرىش بېسىمى بەزى كىشىلەرنىڭ يەنە سوتسىيالىزمنىڭ 21- ئەسىرىدىكى ئىستىقبالىغا دەرگۈمان بولىدىغان ھالغا چۈشۈرۈپ قويىدى. 15- قۇرۇلتايدا دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسىنىڭ بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈش قارارى چىقىرىلىپ، پارتىيەمىزنىڭ سوتسىيالىزم ئىستىقبالىدا چىڭ تۇرىدىغانلىقى ھەمدە ئۆزىنىڭ جۇڭگودىكى سوتسىيالىستىك ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلىشىش قۇرۇلۇشىغا رەھبەرلىك قىلىپ قولغا كەلتۈرگەن پۈختا، ئۇلۇغ مۇۋەپپەقىيەتلىرى ئۆزىنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم ھەققىدىكى سىستېمىلىق، توغرا شەرھىلىرى، دەۋر روھىغا ۋە ئىجادىي جانلىقلىققا تولغان لۇشيەن، پروگراممىا ۋە فاكتچىن، سىيل سەتلىرى ئارقىلىق، جۇڭگودا سوتسىيالىزم قىلىنى 21- ئەسىرگە غەلبىلىك باشلايدىغانلىقىنى پۈتۈن دۇنياغا ناماياں قىلدى.

پارتىيەمىز جۇڭگونىڭ ۋە دۇنيانىڭ ئىستىقبالىغا ئۈمىدۋار پوزىتسىيەدە بولۇپ كەلدى. سوتسىيالىزمنىڭ بايرىقىنى 1 مىليارددىن ئارتۇق ئاھالىسى بار جۇڭگودا يېقىلمىغانلىقى ھەمدە سوتسىيالىزم ئاساسدا باي، قۇدرەتلىك، دېموكراتىك، مەدەنىي، زامانىۋى نىشانغا بىرنى پېتەكلەۋاتقانلىقى ئۈز نۆۋىتىدە دۇنيا تىنچلىقى ۋە ئىنسانىيەتنىڭ تەرەققىيات ئىشلىرى ئۈچۈنمۇ غايەت زور تۆھپە ھېسابلىنىدۇ.

ئومۇمەن ئېيتقاندا، دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسى بايرىقى ئېگىز كۆتۈرۈلگەن 15- قۇرۇلتاي دوكلاتى يولداش دېڭ شياۋپىڭ ۋاپات بولغاندىن كېيىنكى يېگى تارىخىي ئەھۋالدا، 14-قۇرۇلتايدىن بۇيانقى يېگى باسقۇچتىكى بەش يىللىق مۇۋەپپەقىيەت ئەھۋالىنى ئاساسدا 11-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 3-ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيانقى 20 يىللىق مۇۋەپپەقىيەت ئەھۋالىنى ئاساسدا جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئىشلىرىنى 21- ئەسىرگە قارىتىپ ئومۇميۈزلۈك سلجىتىشتىن ئىبارەت يېگى تارىخىي ۋەزىپە ئالدىدا، دۇنيا مىقياسىدا ئۇنىۋېرسال دۆلەت جۇڭگو كومپارتىيەسىنىڭ تۇنجىچىلىق كۆرسىتىشىگە، قۇربان بېرىشگە، جاپا-مۇشەققەت ۋە ئەگرى-توقايلىقلارنى باشتىن كەچۈرۈشگە توغرا كەلدى. پارتىيەنىڭ 2- قۇرۇلتىيىدىن 6- قۇرۇلتىيىغىچە ھەر قېتىملىق قۇرۇلتايدا بۇ ھەقتە تۆھپە قوشۇلغان بولسىمۇ، تارىخىي خاراكتېرلىك بۇ تېما ھەل قىلىنمىدى.

پارتىيەنىڭ 7- قۇرۇلتىيى ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنىڭ بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈشنى بەلگە قىلغان ھالدا، پارتىيەنىڭ تارىخىي سەھىپىسىدىن ئورۇن ئالغان، «ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى ماركسىزم - لېنىنىزم نەزەرىيىسىنىڭ جۇڭگو ئىنقىلابىنىڭ ئەمەلىيىتى بىلەن بىرلىككە كەلتۈرۈلگەنلىكىدىن ئىبارەت» ، مانا بۇ 7-قۇرۇلتايدا ئوتتۇرىغا قويۇلغان. 7-قۇرۇلتايدا ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنى پارتىيەمىزنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى قىلىپ پارتىيە نىزامنامىسىگە كىرگۈزۈش قارارى پارتىيە قۇرۇلغاندىن بۇيانقى 24 يىللىق تارىخىي تەجرىبىنى ئاساس قىلغان. بۇ 24 يىلدا پارتىيە زور ئىنقىلابىنىڭ غەلبىسى ۋە مەغلۇبىيىتىنى، يەر ئىنقىلابىنىڭ غەلبىسى ۋە مەغلۇبىيەتنىڭ باشتىن كەچۈردى. زۇنىي يېغىندا پارتىيە تارىخىدىكى ئۇلۇغ بۇرۇلۇش ئەھمىيىتىنى ئاشقاندىن كېيىن، ماۋزېدۇڭ پارتىيەمىزنىڭ يېتەكچىلىكىدە خەلقنى باشلاپ ئېلىپ بارغان ئۇزۇن مۇساپىلىك ئىنقىلابىي كۈرەش جەريانىدا ئىدىيە، نەزەرىيە، سىياسەت، ئورگانلار ۋە ئىنقىلابىي ئىشچى-دېھقان ئارمىيىسىدىن ئىبارەت ئۈچ ساھەدە ئۆزىگە خاس ئۇلۇغ ئىدىيىلىك سىستېمىنى شەكىللەندۈرگەنلىكىنى، ئۇ ئۆزىنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك ئىنقىلابىي پراكتىكىسى ئارقىلىق ئىنقىلابنى غەلبىگە ئېرىشتۈرۈشتە ئۆزىنىڭ ئالاھىدە ئىقتىدارىنى ئىسپاتلىغانلىق

زۇكلى لى پېڭ ھندونېزىيىلىك مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، چۆڭچىڭ، 29- ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. گوۋۈيۈەن زۇكلىسى لى پېڭ ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى جۇلىن بۈگۈن چۈشتىن كېيىن چۆڭچىڭدا ھندونېزىيە تەتقىقات ۋە تېخنىكا دۆلەت ئىشلىرى مىنىستىرى ھەببىبى ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى ھەم ھەمراھلىرى بىلەن كۆرۈشتى.

لى پېڭ كۆرۈشۈشتە مۇنداق دېدى: 1990- يىلى جۇڭگو بىلەن ھندونېزىيە دىپلوماتىك مۇناسىۋىتنى ئەسلىگە كەلتۈردى. 7 يىلدىن بۇيان، 2 تەرەپنىڭ ئورتاق تىرىشچانلىقى تۇرغۇنلۇق ۋە تەرەققىياتقا قارىتا 2 دۆلەت مۇناسىۋىتى مۇقىم راۋاجلاندى. خەلقئارا ۋە رايون مەسىللىرىدىمۇ 2 دۆلەت كۆپلىگەن مۇھىم ئورتاق تونۇشقا ئىگە. جۇڭگو ھندونېزىيىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىغا ئەزا ھەرقايسى دۆلەتلەر بىلەن ئۇزاق مۇددەت مۇقىم بولغان ئىناق قوشنىدارچىلىق، دوستانە ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشقا يۇقىرى ئەھمىيەت بېرىدۇ. كۆپ يىللاردىن بۇيان، ھندونېزىيە شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقى ۋە ھەرقايسى ئەزا دۆلەتلەرنىڭ جۇڭگو بىلەن بولغان دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن نۇرغۇن پايدىلىق خىزمەتلەرنى ئىشلىدى، بىز بۇنى ئالقىشلايمىز.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: جۇڭگو ھۆكۈمىتى پەن- تېخنىكىنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىدۇ، پەن- تېخنىكا، مائارىپقا تايىنىپ دۆلەتنى گۈللەندۈرۈش ۋە سىجىل تەرەققىياتنى جۇڭگونىڭ خەلق ئىگىلىكى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنىڭ 2 چوڭ ئىستراتېگىيىسىگە كىرگۈزدى. جۇڭگو 130 دىن ئارتۇق دۆلەت ۋە رايون بىلەن پەن- تېخنىكا ھەمكارلىقى مۇناسىۋىتى ئورناتتى. جۇڭگو باراۋەر بولۇش، ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش، ئەۋزەللىك ئارقىلىق بىر- بىرىنى تولۇقلاش ئاساسىدا ھندونېزىيە بىلەن پەن- تېخنىكا ۋە باشقا ساھەلەردىكى ھەمكارلىق ۋە ئالاقىنى كۈچەيتىشنى ۋە كېڭەيتىشنى خالايدۇ.

ھەببىي مۇنداق دېدى: زۇكتۇڭ سۆخاتو جۇڭگو بىلەن بولغان مۇناسىۋەتكە ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىدۇ، 2 دۆلەتنىڭ ئىقتىساد، مەدەنىيەت، پەن- تېخنىكا ساھەسىدىكى ھەمكارلىق ۋە ئالاقىنى يەنمۇ كېڭەيتىپ، خادىملارنىڭ بېرىش- كېلىشىنى كۆپەيتىشنى ئۈمىد قىلىدۇ. ھندونېزىيە بىلەن جۇڭگونىڭ مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشتا كېيىنكى ئەسىرنى كۆزدە تۇتۇش لازىم.

10 - ئاينىڭ 27- كۈنى ئەتىگەندە تۇمان چۈشۈپ كەتكەنلىكتىن، 3110 تونناللىق يۈك پاراخوتى لوندوننىڭ تايمېس دەرياسىدىكى توغانغا سوقۇلۇپ كەتتى، قۇتقۇزۇش خىزمىتى ھازىر داۋاملىشۋاتىدۇ. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

زامبىيەدە ئەمەلگە ئاشمىغان سىياسىي ئۆزگىرىش بولدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، لۇساكا، 28- ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. زامبىيە زۇكتۇڭى چىلۇبا بۈگۈن دۆلەت رادىئو ئىستانسىسىدا شۇ كۈنى ئەتىگەندە پايتەخت لۇساكادا يۈز بەرگەن ھەربىي سىياسىي ئۆزگىرىشنىڭ مەغلۇپ بولغانلىقىنى جاكالىدى، ئۇ زامبىيە خەلقىنى تىنچ بولۇشى، نورمال ئىشلەشى ۋە تۇرمۇش كۆچۈرۈشكە مۇراجىئەت قىلدى.

بەرگەن جايىغا كېتىۋېتىپ، زۇكتۇڭ مەھكىمىسىگە 100- 200 مېتىرچە قالغاندا قوراللىق ئەسكەرلەر تەرىپىدىن توسۇۋېلىندى. مۇشۇ چاغدا زۇكتۇڭ مەھكىمىسىنىڭ ئارقا دەرۋازىسىنى قىسىملار قورشىمغاندى، لېكىن زۇكتۇڭ مەھكىمە سىنىڭ ئالدى دەرۋازىسىنىڭ 200 مېتىر دائىرىسىدىكى خەندەككە قوراللىق ئەسكەرلەر كونترول قىلدى، سىياسىي ئۆزگىرىش قىلغان ئەسكەرلەر قولغا ئېلىندى، بۇگۈن لۇساكا كوچىلىرىدا ئاپتوموبىل ۋە ئادەملەر ئاز بولغانلىقتىن تاشقىرى، باشقا غەيرىي ئەھۋاللار كۆرۈلمىدى.

ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ رەئىسى زامبىيىنىڭ ئەمەلگە ئاشمىغان سىياسىي ئۆزگىرىشىنى تارمار قىلغانلىقىنى مەدھىيىلىدى

ئالبرايت ئامېرىكا - جۇڭگو باشلىقلىرىنىڭ «ئىستراتېگىيىلىك سۆزلىشىشى» ئىنتايىن مۇھىم، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 28 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. ئامېرىكا دۆلەت كاتىپى ئالبرايت 28 - ئۆكتەبىر گوۋۈيۈەن ئۆتكۈزگەن ئالاھىدە خەۋەرلەندۈرۈش يىغىنىدا مۇنداق دېدى: زۇكتۇڭ كلىنتون رەئىس جىياڭ زېمىن بىلەن ئۇچرىشىش ئارقىلىق ئامېرىكا بىلەن جۇڭگو ئوتتۇرىسىدىكى «ئىستراتېگىيىلىك سۆزلىشىش»نى داۋاملاشتۇرۇشنى ئۈمىد قىلىدۇ، چۈنكى بۇنداق ئىستراتېگىيىلىك سۆزلىشىش «رايون مۇقىملىقى ئۈچۈن ئىنتايىن مۇھىم».

ئالبرايت جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ رەئىسى جىياڭ زېمىن 28 - ئۆكتەبىر چۈشتىن كېيىن ۋاشىنگتوندا كەلكەندىن كېيىن بۇ سۆزنى قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: زۇكتۇڭ كلىنتون ۋە مەن بۇ ھەپتىدە ئوتكۇزۇلگەن باشلىقلار ئۇچرىشىشى ئارقىلىق، 2 دۆلەتنىڭ ھەمكارلىقىنى كېڭەيتىشىدە بەزى ئىلگىرىلەشلەرنىڭ بولۇشىنى ئۈمىد قىلىمىز. ئۇ يەنە مۇنداق دېدى: ئامېرىكا بۇ قېتىمقى باشلىقلار ئۇچرىشىشى ئارقىلىق بەزى ماھىيەتلىك نەتىجىلەرگە ئىگە بولۇشىنى، جۇملىدىن 2 دۆلەتنىڭ چاۋشيەن يېرىم ئارىلى مەسىلىسى، يادرو قوراللىرىنى كېڭەيتىۋەتمەسلىك ۋە رايون بىخەتەرلىكى قاتارلىق جەھەتلەردىكى ئۇزاق مۇددەتلىك ھەمكارلىقى جەھەتلەردە ماھىيەتلىك ئىلگىرىلەشكە ئېرىشىشنى خالايدۇ. ئالبرايت ئامېرىكىنىڭ جۇڭگو بىلەن ئۇچرىشىش سىياسىتىنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك سىياسەت ئىكەنلىكىنى تەكىتلىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: ئۇچرىشىش ھەم «جۇڭگو بىلەن ھەمكارلىشىشقا بولىدىغان ساھەلەرنى ئۇستىدە پائال ئىزدىنىش»نى، ھەم «ئىختىلاپلارنى ئوچۇق كۆڭۈللۈك بىلەن بايان قىلىش»نى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. ئۇ 2 دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى مەلۇم ئىختىلاپلار توپەيلىدىن ئومۇمىيۈزلۈك مۇناسىۋەتكە تەسىر يەتكۈزمەسلىكنى تەكىتلىدى.

سنگاپور ھندونېزىيىگە 10 مىليارد دوللار قەرز پۇل بېرىشنى قارار قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جاكارتا، 29 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. ھندونېزىيە ئەتىرا ئاخبارات ئاگېنتلىقىنىڭ بۈگۈنكى خەۋىرىگە قارىغاندا، سنگاپور ھندونېزىيىنىڭ ھازىرقى پۇل كرىزىسىگە تاقابىل تۇرۇشىغا ياردەم بېرىش ئۈچۈن ھندونېزىيىگە 10 مىليارد دوللار قەرز پۇل بېرىشنى قارار قىلغان. خەۋەردە ھندونېزىيە ئاندىس تەرەققىيات جەمئىيىتى ئەزا دۆلەتلەرنىڭ جىددىي ئېھتىياجىنى قامدىشى ئۈچۈن قەرز پۇل بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، كاراكاس، 28 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. ئاندىس تەرەققىيات جەمئىيىتى 28 - ئۆكتەبىر بۈ يەردە «ئاپەتنىن ساقلىنىش ۋە جىددىي ئېھتىياجنى قامداش پىلانى»نى ماقۇللاپ، «ئېرىنىنو» ھادىسىسىنىڭ زىيىنىغا ئۇچرىغان ئەزا دۆلەتلەرنىڭ تەبىئىي ئاپەت كەلتۈرۈپ چىقارغان قىيىنچىلىقلاردىن قۇتۇلۇشقا ياردەم بېرىش ئۈچۈن، بۇ دۆلەتلەرگە 1 مىليارد 500 مىليون دوللار قەرز پۇل بېرىشنى قارار قىلدى.

بۇ قەرز پۇل ئاپەتكە ئۇچرىغان دۆلەتلەر ھۆكۈمىتىنىڭ خام چوت بىسمىنى ئازايتىش ئۈچۈن، ئاساسلىقى ئاپەتكە ئۇچرىغان دۆلەتلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىشىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش، تەبىئىي ئاپەت تۇپەيلىدىن ۋەيران بولغان ئاھالىلەر ئۆيلىرى، قاتناش، ئېنېرگىيە، پېزا ئىگىلىك، مائارىپ، سەھىيە قاتارلىق ساھەلەرنىڭ ئاساسىي ئېھتىياجىنى قامدىشى ئۈچۈن ئىشلىتىلىدۇ.

مۇئەسسەسلەرنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشكە ئىشلىتىلىدۇ.

بۇ يىلقى «ئېرىنىنو» ھادىسىسى تىنچ ئوكيان بويىدىكى كولومبىيە، ئېكۋادور، پېرۇ قاتارلىق ئاندىس دۆلەتلىرىنى كەلكۈن - ھۆلچىلىكنىڭ زىيىنغا ئۇچراتتى ھەم بۇ دۆلەتلەرنىڭ سانائەت، پېزا ئىگىلىك ۋە بېلىقچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىنى ئېغىر زىيانغا ئۇچراتتى.

ئاندىس تەرەققىيات جەمئىيىتى بولۇۋىيە، كولومبىيە، ئېكۋادور، ۋېنېسۇئېلا ۋە پېرۇدىن تەركىب تاپقان بولۇپ، 1968 - يىلى 2- ئايدا قۇرۇلغان، باش شتابى ۋېنېسۇئېلانىڭ پايتەختى كاراكاستا، ئۇ ئاندىس ئەھدىنامىسى تەشكىلاتىنىڭ پۇل مۇئامىلە ۋە كرېدىت ئىپپاراتى.

لۇئاننىڭ پايتەختىدە يەنە پارتلىتىش ۋەقەسى يۈز بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيرۇت، 28 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. لۇئاننىڭ پايتەختى بېيرۇت شەھىرىنىڭ مەركىزىدىكى بىر ئاپتوبوس بېكىتىدە 28 - ئۆكتەبىر كەچتە زۇكتۇڭى سۆخاتونىڭ 28 - ئۆكتەبىردىكى سۆزىدىن نەقىل كەلتۈرۈلۈپ مۇنداق دېيىلدى: بۇ قەرز پۇلنى بېرىشنى سنگاپور زۇكلىسى ۋۇزۇدۇڭ يېقىندا ھندونېزىيىدە زىيارەتتە بولغاندا قارار قىلغان، ئۇنىڭ 5 مىليارد دوللار ھندونېزىيىنىڭ تاشقى پېرېۋوت زاپچىسىنى تولۇقلىشىغا ئىشلىتىلىدۇ.

سۆخاتو سۆزىدە مۇنداق دېدى: ھندونېزىيىنىڭ بۇ قېتىم پۇل مۇئامىلىسى كرىزىسىگە پېتىپ قېلىشى ھندونېزىيىنىڭ ئىقتىسادىدىكى ئاساسىنىڭ ئاجىزلىقىدىن ئەمەس، بەلكى شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيادىكى باشقا دۆلەتلەرنىڭ پۇل مۇئامىلىسى كرىزىسىنىڭ تەسىرىگە ئۇچرىغانلىقىدىن بولدى. ھندونېزىيە جامائەتچىلىكى دۆلەت ئىقتىسادىغا نىسبەتەن پېتەرلىك ئىشەنچىگە ئىگە بولۇشى ۋە سوغۇققانلىق بىلەن تاقابىل تۇرۇشى كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئۇ يەنە ھندونېزىيە خەلقىنىڭ تىرىشچان، ئىقتىسادچىل بولۇپ، قىيىن ئۆتكەلدىن ئۆتۈۋېلىشىنى مۇراجىئەت قىلدى.

كونكرېت سەۋەبلىرىنى تەكشۈرۈۋاتىدۇ.

لۇئاندىكى ھەر ساھەئەربابلار بۇ زوراۋانلىق ھەرىكەتنى ئارقا - ئارقىدىن ئېلىپ بېرىپ، بۇنى لۇئاننىڭ تەسىتە قولغا

خەلقىنى تىنچ بولۇش، نورمال ئىشلەش ۋە تۇرمۇش كۆچۈرۈشكە مۇراجىئەت قىلدى.

بۇگۈن ئەتىگەن- سائەت 6 دە زامبىيە ژۇڭتۈڭ مەھكىمىسىدە ئوق ئاۋازى ياڭرىدى، ئۇزۇنى «سولوشياڭۈيې» دەپ ئاتىۋالغان بىر ئوفىتسېر دۆلەت رادىئو ئىستانسىسىدا زامبىيەدىكى بىر قىسىم ھەربىيلەرنىڭ ھاكىمىيەتنى ئۆتكۈزۈۋالغانلىقىنى جاكارلىدى ھەم ژۇڭتۈڭ چىلۇباغا سائەت 8 دە تەسلىم بولۇش توغرىسىدا بۇيرۇق بەرگەنلىكىنى جاكارلىدى. سائەت 7 دە بۇ شياڭۈيې يەنە رادىئو ئىستانسىسىدا چىلۇباغا سائەت 9 دا ئاق بايراق كۆتۈرۈپ، ژۇڭتۈڭ مەھكىمە سىدىن چىقىپ تەسلىم بول، دەپ بۇيرۇق چۈشۈردى.

مۇخبىر ئاپتوموبىل بىلەن ۋەقە يۈز بەرگەن جايغا بارغاندا، ئاپتوموبىل ئايلىنىپ كەتكەن بولۇپ، ئىچىدىكى ئىككى ئادەم ئېغىر يارىلانغان ھالەتتە ئاپتوموبىلدىن چىقىرىلماقتا ئىدى. ئۇلارنىڭ بىرى ئاپتوموبىل شوپۇرى بولۇپ، ئۇ ھوشىدىن كەتكەن ھالەتتە ئىدى. يەنە بىرى ئايال بولۇپ، ئۇ ئاغرىقتىن ئاغزى-بۇرنىدىن قان ئېقىۋاتقان ھالەتتە ئىدى. ئۇ ئاپتوموبىلدىن چىقىرىلىپ ئۇزۇن ئۆتمەي ھوشىدىن كەتتى.

ئاپتوموبىل ئىچىدىن تېپىلغان ھۆججەتلەرگە قارىغاندا، ئۇ ئايال ئاپتوموبىل شوپۇرىنىڭ ئايالى بولۇپ، ئىسمى ئەنۋەر ئىسراپىل ئىكەن. ئۇ ئۆز ئېرى بىلەن بىللە ئۈرۈمچىدىن ئاقسۇغا بېرىپ ئېرىنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇپ قايتىپ كېلىۋاتقان ئىكەن. ئۇلار ئۈرۈمچىدىن چىقىپ 200 كىلومېتر يول يۈرگەندە ئاپتوموبىل ئالدىدا كېتىۋاتقان بىر يۈك ماشىنىنى ئېشىپ ئۆتمەكچى بولغان. ئەمما ئۇ ماشىنا ئالدىدا كېتىۋاتقان يەنە بىر ماشىنىنى ئېشىپ ئۆتمەكچى بولغاندا ئۇلارنىڭ ئالدىدىن كېلىۋاتقان بىر ماشىنا بىلەن ئۇچرىشىپ قالغان. ئۇلار ئاپتوموبىلىنى توختىتىپ قېچىپ قۇتۇلۇش ئۈچۈن ئاپتوموبىلنى ئوڭ تەرەپكە بۇرىغان. ئەمما ئاپتوموبىل ئوڭ تەرەپتىكى ئېگىزلىككە ئۇرۇلۇپ ئايلىنىپ كەتكەن. ئاپتوموبىل شوپۇرى ھوشىدىن كەتكەن ھالەتتە ئىدى. ئۇ ئاپتوموبىلدىن چىقىرىلىپ ئۇزۇن ئۆتمەي ھوشىدىن كەتتى. ئۇ ئاپتوموبىلدىن چىقىرىلىپ ئۇزۇن ئۆتمەي ھوشىدىن كەتتى.

تاغرىقا بىرلىكى ئەشكىلانىنىڭ رەئىسى زامبىيىنىڭ ئەمەلگە ئاشمىغان سىياسىي ئۆزگىرىشنى تارمار قىلغانلىقىنى مەدھىيىلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خارارې، 29 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. زامبىيە «پېشۋالار» گېزىتىنىڭ 29 - ئۆكتەبىردىكى خەۋىرىگە قارىغاندا، ئەنگلىيىدە زىيارەتتە بولۇۋاتقان ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ رەئىسى، زامبىيە زۇڭتۇڭى مۇگابى 28 - ئۆكتەبىر لوندوندا سۆھبەت بايان قىلىپ، زامبىيە ھۆكۈمىتىنىڭ كەسكىن تەدبىر قوللىنىپ، ئاز سانداكى ھەربىيلەر قوزغىغان ئەمەلگە ئاشمىغان بىر قېتىملىق سىياسىي ئۆزگىرىشنى تارمار قىلىپ، بۇ دۆلەتنىڭ قانۇن ۋە تەرتىپلىرىنى تېز ئەسلىگە كەلتۈرگەنلىكىنى مەدھىيىلىدى.

مۇگابى مۇنداق دېدى: ئىرقىي مالمانچىلىق سىياسىتىنى ئافرىقىنىڭ سىياسىي مۇقىملىقى ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىياتىغا داۋاملىق ئېغىر تەھدىت پەيدا قىلماقتا.

زامبىيىنىڭ مۇئاۋىن دىپلوماتىيە مىنىستىرى گېشمۇ 28 - ئۆكتەبىر سۆھبەت بايان قىلىپ، زامبىيىدە يۈز بەرگەن ھەربىي سىياسىي ئۆزگىرىشنى ئەيىبلىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: جەنۇبىي قىسىم ئافرىقىدا ھەر قانداق ھەربىي سىياسىي ئۆزگىرىش قىلىشقا يول قويۇلمايدۇ، «ئافرىقىدا سىياسىي ئۆزگىرىش قىلىدىغان يىللار كەلمەسكە كەتتى، بىز بۇ قېتىمقى سىياسىي ئۆزگىرىشنىڭ تارمار قىلىنغانلىقىدىن خۇشالمىز.»

ۋاشىنگتون - ئامېرىكىنىڭ سىياسىي مەركىزى

خەلقارا ماتېرىيال

ۋاشىنگتون - ئامېرىكىنىڭ پايتەختى، تولۇق ئاتىلىشى «ۋاشىنگتون - كولومبىيە ئالاھىدە رايونى»، بۇ ئىسىم ئامېرىكىنىڭ پىشقەدەم دۆلەت قۇرغۇچىسى جورجى ۋاشىنگتوننىڭ خاتىرىلەش ۋە ئامېرىكا يېڭى قۇرۇقلۇقىنى تاپقان كولومبونى خاتىرىلەش يۈزىسىدىن قويۇلغان. ۋاشىنگتون مەمۇرىي جەھەتتە فېدېراتسىيە ھۆكۈمىتىگە بىۋاستە قارايدۇ، ھەرقانداق شتاتقا قارىمايدۇ.

ۋاشىنگتون ماريلاند شتاتى بىلەن ۋىرگىنىيە شتاتى ئوتتۇرىسىدىكى بوتوماك دەريالىسى بىلەن ئاناكاستىيا دەريالىسى قوشۇلىدىغان جايىنىڭ شەرقىي شىمال قىرغىقىغا جايلاشقان، شەھەر رايونىنىڭ كۆلىمى 174 كۋادرات كىلومېتر، ئالاھىدە رايونىنىڭ ئومۇمىي كۆلىمى 6094 كۋادرات كىلومېتر.

ۋاشىنگتون ئىسلىدە چاتقال ئوسىدىغان بوز يەر بولۇپ، ئۇنىڭدا ئانچە - مونچە تارقاق ھەھەللەر بار ئىدى. 1789 -يىلى ئامېرىكا فېدېراتسىيە ھۆكۈمىتى رەسمىي قۇرۇلغاندا جورجى ۋاشىنگتون تۇنجى زۇڭتۇڭلۇققا سايلاندى. خەلق پارلامېنتى نيۇ - يوركتا تۇنجى قېتىم يىغىن ئاچقاندا، پايتەختنىڭ ئورنىنى تاللاش مەسىلىسىدە كەسكىن تالاش - تارتىش بولغان، جەنۇب بىلەن شىمالدىن كەلگەن پارلامېنت ئەزالىرى پايتەختنى ئوز تەۋەسىدە قۇرماقچى بولغان. خەلق پارلامېنتى ئاخىر مۇرەسسەگە كەلگەن، زۇڭتۇڭ ۋاشىنگتون جەنۇب بىلەن شىمالنىڭ تەبىئي چېگرا سىزىقى - بوتوماك دەريالىسى ۋادىسىنى پايتەخت قىلىپ تاللىغان ھەم مۇستەقىللىق ئۇرۇشىغا قاتناشقان فېدېراتسىيىنىڭ قۇرۇلۇش ئىنژېنېرى پېئېر ررانفانني پايتەختنى ئومۇمىي جەھەتتىن پىلانلاش ۋە لايىھىلەشكە رياسەتچىلىك قىلىشقا تەكلىپ قىلغان، يېڭى پايتەخت پۈتمەي تۇرۇپلا، ۋاشىنگتون 1799 - يىلى ئالەمدىن ئۆتكەن. ئۇنى خاتىرىلەش ئۈچۈن بۇ يېڭى پايتەخت ياندۇرقى يىلى پۈتۈپ ئىشلىتىلگەن چاغدا ۋاشىنگتون دەپ نام بېرىلگەن.

ۋاشىنگتون ئامېرىكىنىڭ سىياسىي مەركىزى، ئاقساراي، خەلق پارلامېنتى، ئالىي سوت ھەم ھۆكۈمەتنىڭ مۇتلەق كۆپ ساندىكى ئورگانلىرى مۇشۇ يەردە. خەلق پارلامېنتى بىناسى كىشىلەر «خەلق پارلامېنتى تېغى» دەپ ئاتايدىغان شەھەر بويىچە ئەڭ ئېگىز جايغا سېلىنغان، ئۇ ۋاشىنگتوننىڭ سىمۋولى، بۇ سوت رەئىسى ئىمارەت يۇمىلاق ئۆگزىلىك ئاساسىي بىنا ۋە ئۆزئارا تۇتىشىدىغان شەرقىي، غەربىي بىنالاردىن تەركىب تاپقان. ئامېرىكا خەلق پارلامېنتىنىڭ كېڭەش، ئاۋام پالاتالىرى خەلق پارلامېنتى بىناسىدا ئىش بېجىرىدۇ. ئاقساراي ئاق مەرمەردىن ياسالغان يۇمىلاق ئىمارەت، بىراق ئامېرىكىنىڭ ۋاشىنگتوندىن كېيىنكى ھەر نۆۋەتلىك ژۇڭتۇڭلىرى ئىش بېجىرگەن ۋە ئولتۇرغان جاي. ئىلىپسىمان ژۇڭتۇڭ ئىشخانىسى ئاقسارايىنىڭ غەربىدىكى يان ئۆيگە جايلاشقان. جەنۇبىي قىسمىدىكى دېرىزىدىن سىرتقا قارىسىڭىز مەشھۇر «ئەتىرگۈل باغچىسى» كۆرۈنۈپ تۇرىدۇ. ئاقسارايىنىڭ ئۈدۈلىدىكى بىنانىڭ جەنۇبىي تەرىپىدىكى جەنۇبىي چىملىق «زۇڭتۇڭ گۈللۈكى»، ئامېرىكا زۇڭتۇڭى دائىم مۇشۇ يەردە مېھمانلارنى قارشى ئېلىش مۇراسىمى ئۆتكۈزىدۇ. بوتوماك دەريالىسىنىڭ قارشى قىرغىقىدىكى بەشبۇرجەك بىنا ۋاشىنگتوندىكى كۆلىمى ئەڭ چوڭ ئىمارەت ھېسابلىنىدۇ. ئۇ ئامېرىكا دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىكى تۇرۇشلۇق جاي، شۇنداقلا تىك تۆت تەرەپلىك 5 ئىمارەت تۇتاشتۇ- رۇلغان بەشبۇرجەكلىك ئىمارەت.

ۋاشىنگتوندا تۇنۇغۇن خاتىرە ئىمارەتلىرى بار، دۆلەت مەجلىسى بىناسىغا يېقىن ۋاشىنگتون خاتىرە مۇنارىسىنىڭ ئېگىزلىكى 169 مېتىر، ئۇ پۈتۈنلەي ئاق مەرمەردىن قوپۇرۇلغان، لېفىت بىلەن ئۇستىگە چىقىسىڭىز پۈتكۈل شەھەر مەنزىرىسىنى تولۇق كۆرەلەيسىز. جېفېرسون خاتىرە سارىيى ۋە لىنكولىن خاتىرە سارىيى قاتارلىقلارمۇ ئامېرىكىدىكى داڭلىق خاتىرە ئىمارەتلىرىدۇر.

ۋاشىنگتون يەنە ئامېرىكىنىڭ مەدەنىيەت مەركەزلىرىنىڭ بىرى. بۇ شەھەردە جورجى تاۋېن، جورجى ۋاشىنگتون قاتارلىق 9 ئالىي مەكتەپ بار. 1800 - يىلى قۇرۇلغان خەلق پارلامېنتى كۈتۈپخانىسى دۇنياغا مەشھۇر مەدەنىيەت مۇئەسسەسى، ۋاشىنگتون ئوپېرا- تېياتىرخانىسى، دۆلەت سىمفونىيە ئۆمىكى، كىننېدى سەنئەت مەركىزى قاتارلىقلار ئامېرىكىدىكى داڭلىق مەدەنىيەت ئاپپاراتلىرىدۇر. ۋاشىنگتوندا يەنە ئامېرىكا دۆلەت سەنئەت مۇزېيى، تەبىئەت تارىخ مۇزېيى، ئالەم قاتنىشى مۇزېيى قاتارلىق نۇرغۇن داڭلىق مۇزېيلار بار. ۋاشىنگتون شەھەر بەلگىسىنىڭ تاشقى كۆرۈنۈشى قانات كېرىپ ئۇچۇۋاتقان بۈركۈتكە ئوخشايدۇ، ئۇنىڭغا ۋاشىنگتون خاتىرە مۇنارى ۋە خەلق پارلامېنتى تېغى ۋە بوتوماك دەريالىسى نوسخىسى چۈشۈرۈلگەن.

ۋاشىنگتون 1984 - يىل 5- ئاينىڭ 15 - كۈنى بېيجىڭ شەھىرى بىلەن دوست شەھەر مۇناسىۋىتى ئورناتقان.

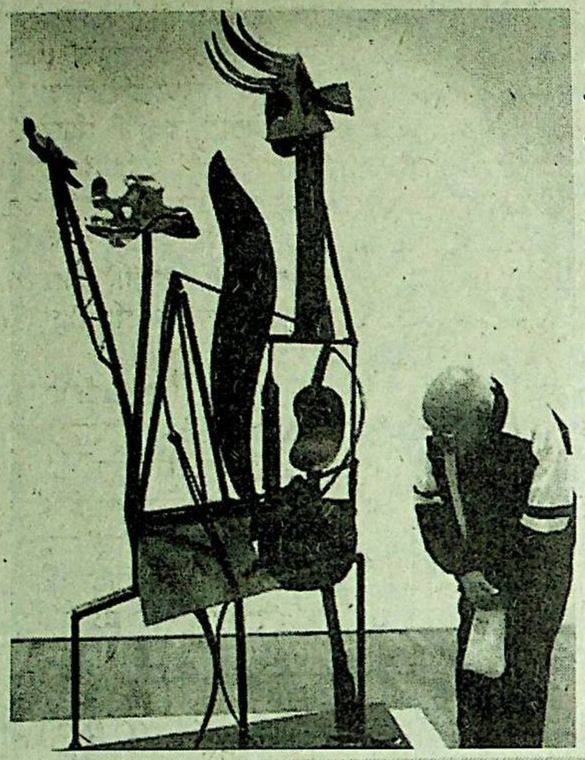

ۋېنگرىيە، سلوۋېنىيە، ئىتالىيە بىرلىكتە «تىنچلىق ساقلىغۇچى قىسىملار لۇيى» قۇرۇشنى قارار قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پۇداپېشت، 28- ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. ئۆزئارا ھەربىي ھەمكارلىقنى كۈچەيتىش ئۈچۈن ۋېنگرىيە، سلوۋېنىيە ۋە ئىتالىيە 28- ئۆكتەبىر بىرلىكتە «تىنچلىق ساقلىغۇچى قىسىملار لۇيى» قۇرۇشنى قارار قىلدى.

بۇ يەردە زىيارەتتە بولۇۋاتقان سلوۋېنىيە ئارمىيىسىنىڭ سەنئىمۇجاڭى گودمان شۇ كۈنى ۋېنگرىيە دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى كەيلەد بىلەن سۆھبەتلەشكەندىن كېيىن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىندا كەيلەد بىلەن 3 دۆلەتنىڭ بىرلىكتە «تىنچلىق ساقلىغۇچى قىسىملار لۇيى» قۇرۇشى 3 دۆلەتنىڭ پات ئارىدا ئالاقىدار كىلىشىم ئىمزالايدىغانلىقىنى جاكارلىدى.

گودمان مۇنداق دېدى: «تىنچلىق ساقلىغۇچى قىسىملار لۇيى» 3 دۆلەتنىڭ بىردىن يېڭ ئەۋەتىشى بىلەن تەشكىل قىلىنىدۇ ھەم «شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ ئېچكي قىسمىدا رايون خاراكتېرلىك ھەمكارلىشىدىغان بازا» بولۇپ قالىدۇ.

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كۆچىسى 1 - نومۇر. تېلېغون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇڭ، پارچە باھاسى: 25 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شنجاڭ گېزىتى

新 疆 日 报 （维吾尔文） （بۇ سان 6 بەت）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65——0002 / Z

«شنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى(ۋاكالەت نومۇرى: 1ـــ57)

1997 - يىل
ئۆكتەبىر
31
جۈمە

ئۇرۇمچىنىڭ ھاۋارايى:
كۈندۈزى ۋە كېچىسى ئوچۇق بولىدۇ، تېمپېراتۇرا ℃ 4 - ℃ 16 بولىدۇ، 3 بال شامال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

جۇڭگو بىلەن ئامېرىكا قوشما بايانات ئېلان قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 29 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. جۇڭگو بىلەن ئامېرىكا 10 - ئاينىڭ 29 - كۈنى ۋاشىنگتوندا ئېلان قىلغان قوشما بايانانىدا 2 دۆلەتنىڭ جۇڭگو - ئامېرىكا ئارىسىدا ئىجابىي، ئىستراتېگىيىلىك، ھەمراھلىق مۇناسىۋەت ئورنىتىش ئۈچۈن برلىكتە كۈچ چىقىرىشنى قارار قىلدى.

جۇڭگو - ئامېرىكا قوشما بايانىنىڭ تولۇق تېكىستى تۆۋەندىكىچە:

جۇڭگو - ئامېرىكا قوشما باياناتى

1997 - يىل 10 - ئاينىڭ 29 - كۈنى

ئامېرىكا قوشما شتاتلىرىنىڭ زۇڭتۇڭى ۋىلىيام. J. كلىنتوننىڭ تەكلىپىگە بىنائەن جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن 1997 - يىل 10 - ئاينىڭ 26 - كۈندىن 11 - ئاينىڭ 3 - كۈنگىچە ئامېرىكىدا دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتىدە بولىدۇ. بۇ جۇڭگو دۆلەت رەئىسىنىڭ 12 يىلدىن بۇيان ئامېرىكىغا قىلغان تۇنجى قېتىملىق دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتى.

رەئىس جياڭ زېمىن ۋاشىنگتوندا زىيارەتتە بولغان مەزگىلدە كلىنتون زۇڭتۇڭ بىلەن رەسمىي سۆھبەتلەشتى. رەئىس جياڭ زېمىن يەنە مۇئاۋىن زۇڭتۇڭ ئېرگورل، ئامېرىكا خەلق پارلامېنتىنىڭ رەھبەرلىرى ۋە ئامېرىكىنىڭ باشقا رەھبەرلىرى بىلەن ئۇچراشتى. مۇئاۋىن زۇڭلى، قوشۇمچە دىپلوماتىيە مىنىستىرى چىيەن چىچىنمۇ دۆلەت ئىشلىرى كاتىپى مادىلىن ئالبرايت بىلەن سۆھبەتلەشتى.

2 دۆلەت باشلىقلىرى خەلقئارا ۋەزىيەت، جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتى، شۇنىڭدەك 2 دۆلەتنىڭ ئالدىدا تۇرۇۋاتقان مۇھىم پۇرسەت ۋە خىرىس توغرىسىدا چوڭقۇر، ئۇنۇملۇك سۆھبەتلەشتى. 2 تەرەپ مۇنۇلارغا قوشۇلدى: ساغلام، مۇقىم جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتى جۇڭگو - ئامېرىكا خەلقلىرىنىڭ تۇپ مەنپەئىتىگە تۈيغۇن بولۇپلا قالماستىن، بەلكى مەسئۇلىيەتنى ئورتاق ئۈستىگە ئېلىپ 21 - ئەسىردىكى تىنچلىق ۋە ئاۋاتلىقنى تىرىشىپ ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈنمۇ مۇھىم. 2 تەرەپ مۇنۇلارغا قوشۇلدى: جۇڭگو - ئامېرىكا ئارىسىدا ئورتاقلىقمۇ، ئىختىلاپمۇ بار؛ 2 تەرەپ چوڭ ئورتاق مەنپەئەتكە ئىگە، 2 تەرەپ كونكرېت ئىلگىرىلەشكە ئېرىشىش ئۈچۈن ھەمكارلىشىش ۋە سەممىي بولۇش روھى بويىچە پۈرسەتنى غەنىيمەت بىلىپ، خىرىسنى برلىكتە كۆتۈۋېلىشقا بەل باغلىدى. جۇڭگو بىلەن ئامېرىكا ئارىسىدا كىشىلىك ھوقۇق مەسىلىسىدە مۇھىم ئىختىلاپ مەۋجۇت، شۇنىڭ بىلەن بىللە، جۇڭگو بىلەن ئامېرىكا ئارىسىدا دۇنيا ۋە رايون تىنچلىقى، مۇقىملىقىنى قوغداش، پۈتكۈل يەر شارى ئىقتىسادىنىڭ ئېشىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش؛ كەڭ كۆلەملىك قىرغۇچى قورال - ياراغلارنىڭ كېڭىيىپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش، ئاسىيا-تىنچ ئokيان رايونىنىڭ ھەمكارلىقىنى ئىلگىرى سۈرۈش، زەھەر سېتىشقا، خەلقئارا تەشكىللىك جىنايەت ئۆتكۈزۈشكە ۋە تېررورلۇققا زەربە بېرىش مەسىلىسىدە؛ 2 تەرەپنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى، سودا، قانۇن، مۇھىت ئاسراش، ئېنېرگىيە، پەن - تېخنىكا، مائارىپ ۋە مەدەنىيەت ئالاقىسى ھەم ھەمكارلىقىنى، شۇنىڭدەك 2 دۆلەت ئارمىيىلىرىنىڭ ئالاقىسىنى كۈچەيتىش جەھەتلەردە غايەت زور ھەمكارلىق ئىمكانىيىتى بار.

2 دۆلەت باشلىقلىرى جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ ھەمكارلىقنى كۈچەيتىپ، خەلقئارادىكى خىرىسقا تاقابىل تۇرۇشنى، دۇنيانىڭ تىنچلىقى ۋە تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشنى، جۇڭگو بىلەن ئامېرىكا ئارىسىدا ئىجابىي، ئىستراتېگىيىلىك ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى ئورنىتىش ئۈچۈن برلىكتە كۈچ چىقىرىشنى قارار قىلدى. بۇ نىشانغا يېتىش ئۈچۈن 2 تەرەپ يېراقنى كۆزلەشنى ئاساس قىلىپ، 2 دۆلەتنىڭ مۇناسىۋىتىنى جۇڭگو بىلەن ئامېرىكا ئېلان قىلغان 3 قوشما ئاخباراتتىكى پرىنسىپلار ئاساسىدا بىر تەرەپ قىلىشقا قوشۇلدى.

جۇڭگو تەرەپ مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: تەيۋەن مەسىلىسى جۇڭگو-ئامېرىكا مۇناسىۋىتىدىكى ئەڭ مۇھىم، ئەڭ نازۇك يادرولۇق مەسىلە، جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ 3 قوشما ئاخباراتىدىكى پرىنسىپلارغا ئەمەل قىلىپ تەيۋەن مەسىلىسىنى مۇۋاپىق بىر تەرەپ قىلىش - جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنىڭ ساغلام، مۇقىم راۋاجلىنىشىدىكى ئاچقۇچ

رەئىس جياڭ زېمىن كلىنتون زۇڭتۇڭ بىلەن سۆھبەتلەشتى

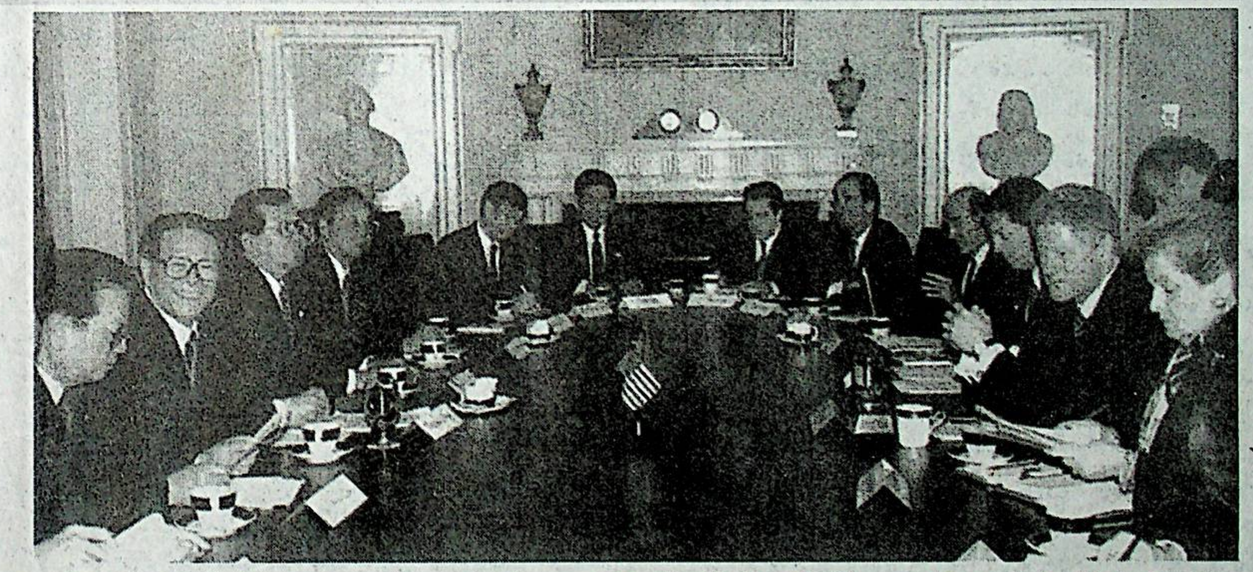

ئامېرىكىدا دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتىدە بولۇۋاتقان جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن 10 - ئاينىڭ 29 - كۈنى ئامېرىكا شنخۇا ئاگېنتلىقى

شنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 29 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن 29 - ئۆكتەبىر ئاقسارايدا كلىنتون زۇڭتۇڭ بىلەن ئاۋۋال كىچىك دائىرىدە، كېيىن چوڭ دائىرىدە سۆھبەتلەشتى.

بىر يېرىم سائەت داۋاملاشقان سۆھبەتتە كلىنتون زۇڭتۇڭ ئالدى بىلەن رەئىس جياڭ زېمىننىڭ ئامېرىكىدا دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتىدە بولغانلىقىنى قىزغىن قارشى ئالدى ۋە زىيارىتىنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك بولۇشىغا تىلەكداشلىق بىلدۈردى. ئۇ رەئىس جياڭ زېمىن بىلەن ئاقسارايدا سۆھبەتلەشكەندىن خۇشال بولغانلىقىدىن خۇشال بولغانلىقىنى بىلدۈرۈپ، بۇ قېتىمقى سۆھبەتنىڭ ئامېرىكا - جۇڭگو مۇناسىۋىتىنىڭ ئىزچىل راۋاجلىنىشىغا مۇھىم تۆھپە قوشىدىغانلىقىغا ئىشىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

بۇ جۇڭگو - ئامېرىكا خەلقلىرىنىڭ تۇپ مەنپەئىتىگە تۈيغۇن، دۇنيانىڭ تىنچلىقى ۋە تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشكىمۇ ئىنتايىن پايدىلىق.

رەئىس جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: ھازىر دۇنيا كونا ئەسىر بىلەن يېڭى ئەسىر ئالمىشىش پەيتىدە تۇرۇۋاتىدۇ، خەلقئارا ۋەزىيەتتە غايەت زور ۋە چوڭقۇر ئۆزگىرىش بولۇۋاتىدۇ. تىنچلىقنى ئارزۇ قىلىش، مۇقىملىقتا ئىنتىلىش، ھەمكارلىقنى كۆزلەش، تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش توسۇۋالغىلى بولمايدىغان ئاساسىي دەۋر بۇقمىي بولۇپ قالدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، خەلقئارا مۇناسىۋەتتە ھېلىھەم نۇرغۇن مۇقىمسىزلىق ئامىللىرى ۋە مەدەنىيەت ئالاقىسى، ھەمكارلىقنى كۈچەيتىش جەھەتلەردە غايەت زور ھەمكارلىشىش ئىمكانىيىتى مەۋجۇت. بۇ ئورتاق مەنپەئەتلەرنى يەنمۇ كېڭەيتىش، 2 دۆلەتنىڭ ھەرقايسى ساھەلەردىكى ھەمكارلىقنى راۋاجلاندۇرۇش- جۇڭگو - ئامېرىكا خەلقلىرى ۋە دۇنيادىكى تىنچلىق ۋە تەرەققىيات ئىشلىرى ئۈچۈن كۈچ چىقىرىدىغان بارلىق ئەربابلارنىڭ جەددىي ئارزۇسى.

كلىنتون زۇڭتۇڭ بۇنىڭغا قوشۇلدىغانلىقىنى بىلدۈردى. ئۇ ئامېرىكا بىلەن جۇڭگونىڭ 2 تەرەپنىڭ خەلقئارا تىنچلىق، مۇقىملىق ۋە خەۋپسىزلىك، ب د ت ئىشلىرى، چوڭ - چوڭ رايون مەسىلىلىرى ۋە مۇھىت ئاسراش، زەھەرنى مەنئى قىلىش، دۆلەت ھالقىپ جىنايەت ئۆتكۈزۈشكە زەربە بېرىش، خەلقئارا پۇل مۇئامىلىسى، شۇنىڭدەك كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش قاتارلىق جەھەتلەردە ھەمكارلىقنى كۈچەيتىشنى، يەنمۇ كۈچەيتىشنى ئۈمىد قىلدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: ئامېرىكا بىلەن جۇڭگونىڭ ب د ت دا ھەمكارلىشىشى ئىنتايىن مۇھىم. 2 دۆلەت ب د ت دا نۇرغۇن مەسىلىلەردە ياخشى كېڭەشتى ۋە ھەمكارلاشتى. ئامېرىكا تەرەپ بۇنىڭدىن كېيىن ئامېرىكا بىلەن جۇڭگونىڭ ب د ت دىكى ھەمكارلىقنى يەنمۇ كۈچەيتىشنى ئۈمىد قىلىدۇ.

كلىنتون مۇنداق دېدى: جۇڭگو بارلىق ئاساسلىق خەلقئارا تەشكىلاتلاردا پېتەكچىلىك رول ئوينىماقتا. ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو دۇنيادا ئىقتىسادىنىڭ ئېشىشى ئەڭ تېز بولۇۋاتقان دۆلەت، شۇنداقلا ئەڭ چوڭ دۆلەتلەرنىڭ بىرى، جۇڭگو قاتناشمىسا، دۇنيا سودا تەشكىلاتىنىڭ ئۇنۇملۇك سودا تەشكىلاتى بولۇشى مۇمكىن ئەمەس. ئامېرىكا جۇڭگونىڭ دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا بالدۇراق كىرىشىنى ئۈمىد قىلىدۇ. ئۇ مۇنداق دېدى: ئامېرىكا ھۆكۈمىتى دۆلەت [illegible] جۇڭگونىڭ دوددا ئېتىبار بېرىش مەسىلىسىنى يېلدا

بولۇشىغا تەكىداشلىق بىلدۈردى. ئۇ رەئىس جياڭ زېمىن بىلەن ئاقسارايدا سۆھبەتلىششكە مۇۋاپىق بولغانلىقىدىن خۇشال ئىكەنلىكىنى بېيتتى.

رەئىس جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: بۇ مېنىڭ كلىنتون زۇڭتۇڭ بىلەن 5 - قېتىم ئۇچرىشىشىم، لېكىن بۇ قېتىمقى ئۇچرىشىشنىڭ ئەھمىيىتى ئوخشمايدۇ، بۇ قېتىمقىسى جۇڭگو دۆلەت رەئىسىنىڭ 12 يىلدىن بۇيان ئامېرىكىدا تۇنجى قېتىم دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتىدە بولۇشى. ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو - ئامېرىكا خەلقلىرى ۋە خەلقئارا جەمئىيەت بۇ قېتىمقى زىيارىتىمگە ۋە كلىنتون زۇڭتۇڭ بىلەن ئۇچراشقانلىقىمنىڭ رېئال ئەھمىيىتى ۋە تارىخىي ئەھمىيىتىگە يۈكسەك ئېتىبار بىلەن قارىماقتا. مەن بۇ قېتىمقى زىيارىتىمنىڭ جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنىڭ پىپىنگى دەرىجىلىك باسقۇچىغا كىرىشىگە تۈرتكە بولۇشىنى ئۈمىد قىلىمەن. ئۇ مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: توسۇۋالغىلى بولمايدىغان ئاساسىي دەۋرىي تېمىمى بولۇپ قالدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، خەلقئارا مۇناسىۋەتتە ھېلىھەم نۇرغۇن مۇقىمسىزلىق ئامىللىرى بار.

رەئىس جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: جۇڭگو دۇنيادىكى ئەڭ چوڭ تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەت، ئامېرىكا دۇنيادىكى ئەڭ چوڭ تەرەققىي قىلغان دۆلەت ھەم ب دت خەۋپسىزلىك كېڭىشىگە دائىمىي ئەزا دۆلەت بولۇش سۈپىتى بىلەن دۇنيا ۋە رايونىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىنى قوغداش، پۈتۈن يەر شارىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش، كەڭ كۆلەملىك قىرغۇچى قورال - يارىغلارنىڭ كېڭىيىپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش، ئاسىيا - تىنچ ئوكيان رايونىنىڭ ھەمكارلىقىنى ئىلگىرى سۈرۈش، خەلقئارا جىنايەتچىلەرگە زەربە بېرىش قاتارلىق مەسىلىلەردە كەڭ دائىرىلىك ئورتاق مەنپەئەتكە ئىگە. ئۇ مۇنداق دېدى: 2 تەرەپنىڭ ئىقتىساد، سودا، مۇھىت ئاسراش، ئېنېرگىيە، ماتاربىپ، پەن- تېخنىكا

ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەش دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىرى

15 - قۇرۇلتاي روھىنى ئۆگىنىپ، مۇزاكىرە قىلىپ، روھىي ماھىيىتىنى ئومۇميۈزلۈك توغرا ئۆزلەشتۈرۈپ، سىياسىي كېڭەش خىزمىتىنى تېرىشچ ياخشى ئىشلەشكە بەل باغلىدى

ئۆز خەۋىرىمىز. ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەش دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىرى يېقىندا مەخسۇس ئۆگىنىش، مۇزاكىرە قىلىش يىغىنى ئېچىپ، يولداش جياڭ زېمىننىڭ 15-قۇرۇلتايىدا بەرگەن دوكلاتىنى يەنىمۇ چوڭقۇر ئۆگىنىپ، ج ك پ ئاپتونوم رايونلۇق 5-نۆۋەتلىك كومىتېتى 4-ئومۇمىي (كېڭەيتىلگەن) يىغىنىنىڭ روھىنى يەتكۈزۈشكە بىرلەشتۈرۈپ، شىنجاڭنىڭ ئەمەلىيىتىنى ئاساس قىلغان ھالدا سىياسىي كېڭەشنىڭ خىزمەت ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، 15-قۇرۇلتاي روھىنى ئۆگىنىش ۋە ئاساسىي ئەھۋالنى چۈشىنىشتە ئومۇمىيۈزلۈك، سىستېمىلىق، توغرا ئۆزلەشتۈرۈۋېلىش ھەم ئۇنى بىر شۇغۇللىنىۋاتقان جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئۇلۇغ ئىشلىرىنىڭ ئەمەلىيىتىگە بېتەكچى قىلىش لازىم.

جانابل مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: 15-قۇرۇلتاي روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇشتا مۇھىم دېگى شياۋېڭ نەزەريىسى ئۇلۇغ بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، پۈتۈن پارتىيىنى قورالاندۇرۇش، كادىرلار ۋە خەلقنى تەربىيەلەش؛ دېگ شياۋېڭ نەزەريىسىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى بولغان سوتسىيالىزمنىڭ دەسلەپكى باسقۇچى نەزەريىسىنى تازا كۈچ سەرپ قىلىپ ئۆگىنىش، ئۆزلەشتۈرۈۋېلىش؛ ئىدىيىدە ئازاد بولۇش، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش ئىدىيىۋى لۈشىيەنگە ئەمەل قىلىپ، نۆۋەتتىكى خىزمەتلەرنى تېرىشچ ياخشى ئىشلەش لازىم.

جانابل بارلىق دائىمىي كومىتېت ئەزالىرىنىڭ پارتىيە ۋە خەلقنىڭ مۇھىم تاپشۇرۇقىنى يەردە قويماي، سىياسىي كېڭەش ئۇيۇشتۇرغان پائالىيەتلەرگە پائال قاتنىشىپ، فۇنكسىيىسىنى ئىستايىدىل ئادا قىلىپ، سىياسىي كېڭەش 7-نۆۋەتلىك كومىتېتى 5-يىغىنى ئوتتۇرىغا قويغان ۋەزىپىلەر ۋە نۆۋەت ئالمىشىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىقىنى قوغداش، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىنى يۈكسەلدۈرۈش ئۈچۈن كۆپلەپ تۆھپە قوشۇشنى ئۈمىد قىلدى.

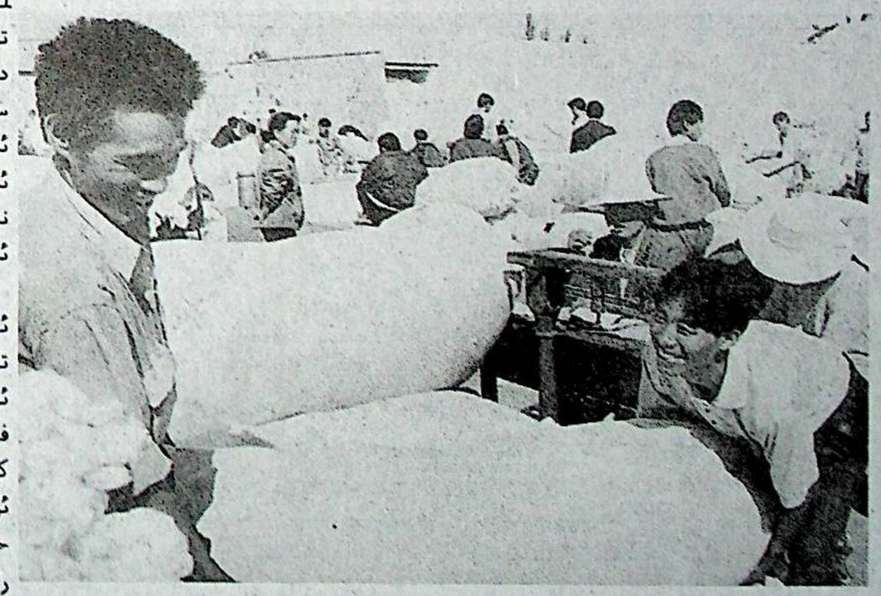

ماناس ناھىيىسى بۇ يىل پاختىدىن ئومۇميۈزلۈك مول ھوسۇل ئالدى. مو بېشى مەھسۇلاتى بۇلتۇرقىدىن 7 كىلوگرام ئاشتى.

سۈرەتتە: دېھقانلار بېيجى پاختا تاپشۇرماقتا. ئۆز مۇخبىرىمىز سۈي خي فوتوسى

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پوچتا - تېلېگراف خەۋەرلىششىدە زور سەكرەش ئىشقا ئاشۇرۇلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز رېن چىڭ خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پوچتا-تېلېگراف خەۋەرلىششى يېقىنقى 5 يىلدا غايەت زور تەرەققىياتقا ئېرىشتى. خەۋەرلىشش تور كۆلىمىنىڭ سىغىمچانلىقى، تېخنىكا قاتلىمى، مۇلازىملىق سۈپىتىدە ماھىيەتلىك سەكرەش بولدى. بۇ مەزگىل پوچتا-تېلېگراف خەۋەرلىشش ئىقتىدارى راسا ئاشقان، كەسپىي تەرەققىيات ئەڭ تېز بولغان، ئىقتىسادىي ئۈنۈم ئەڭ ياخشى بولغان، خىزمەتلەر ئۇنۇملۇك ئىشلەنگەن مەزگىل بولدى.

خەۋەرلىشش تور كۆلىمى تېزلىكتە كېڭەيدى. 5 يىلدىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە پوچتا-تېلېگراف مۇقىم مۇلكى يىلىغا بىر قاتلىنىشتەك سۈرئەت بىلەن ئاشتى. سېلىنغان مەبلەغ 3 مىليارد 990 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 7- بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە سېلىنغان مەبلەغنىڭ 13.7 ھەسسىگە تەڭ بولدى. ئوپتىكىلىق كابېل ئاساس قىلىنغان، رەقەملىك مىكرو دولقۇن ۋە سۇنۇشى ھەمراھ خەۋەرلىشىش قوشۇمچە قىلىنغان زامانىۋى، سىغىمچانلىقى چوڭ، ستېرېئولۇق غول لىنىيە توري بەرپا قىلىندى. ئۆزۈن يوللۇق تېلېفون لىنىيىسى 5 يىل ئىلگىرىكىدىن 11.8 ھەسسە كۆپەيىپ، 856 مىڭ ئوچقا يەتتى. ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە 800 مىگاگىرتسىلىق كۆچمە تېلېفون توري بەرپا قىلىندى. سىمسىز چاقىرغۇ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مۇتلەق كۆپ ساندىكى ناھىيىلىرى ۋە تەرەققىي قىلغان بىر قىسىم بازار، مەيدانلارغىچە كېڭەيتىلدى. پوچتا غول لىنىيىسى، پوچتا يوللىرى 40 مىڭ كىلومېتىر كۆپەيتىلدى. بېيجىڭدىن 248 پوچتا-تېلېگراف ئىدارىسى - ئۇرنى قۇرۇلدى، 925 مۇلازىملىق تور-نۇقتىسى بېيگىلاندى، ئۆزگەرتىپ ياسالدى.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

خېجىمگە ناھىيىسىدە تېلېفون ئورناتقان ئائىلە 4100 گە يەتتى. بۇنىڭ ئىچىدە 1650 دېھقان ئائىلىسى بار.

سۈرەتتە: خېجىمگە بازىرى كېچە كەنتىدىكى موگغۇل دېھقان ئارۇبدە ئۆز ئۆيىدە ئولتۇرۇپ تۇغقانلىرى بىلەن تېلېفوندا سۆزلەشمەكتە. تۇردى ئەبەيدۇللا فوتوسى

ئاپتونوم رايونلۇق پوچتا-تېلېگراف باشقۇرۇش ئىدارىسى 1990-يىللىق ئىشلەپچىقىرىش - مەشغۇلات پىلانىنى ئورۇنلاپ، ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 100 مىليون يۈەندىن ئاشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز رېن چىڭ خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پوچتا-تېلېگراف باشقۇرۇش ئىدارىسى 1990-يىلى ئىشلەپچىقىرىش - مەشغۇلات پىلانىنى ئورۇنلاپ، ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 100 مىليون يۈەندىن ئاشتى. بۇ ئاپتونوم رايونلۇق پوچتا-تېلېگراف ئورۇنلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش - مەشغۇلات پىلانىنى ئورۇنلاپ، ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 100 مىليون يۈەندىن ئاشقان تۇنجى يىلى بولدى.

ئاپتونوم رايونلۇق پوچتا-تېلېگراف باشقۇرۇش ئىدارىسى 1990-يىلى ئىشلەپچىقىرىش - مەشغۇلات پىلانىنى ئورۇنلاپ، ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 100 مىليون يۈەندىن ئاشتى. بۇ ئاپتونوم رايونلۇق پوچتا-تېلېگراف ئورۇنلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش - مەشغۇلات پىلانىنى ئورۇنلاپ، ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 100 مىليون يۈەندىن ئاشقان تۇنجى يىلى بولدى.

ئاپتونوم رايونلۇق پوچتا-تېلېگراف باشقۇرۇش ئىدارىسى 1990-يىلى ئىشلەپچىقىرىش - مەشغۇلات پىلانىنى ئورۇنلاپ، ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 100 مىليون يۈەندىن ئاشتى. بۇ ئاپتونوم رايونلۇق پوچتا-تېلېگراف ئورۇنلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش - مەشغۇلات پىلانىنى ئورۇنلاپ، ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 100 مىليون يۈەندىن ئاشقان تۇنجى يىلى بولدى.

11 - ئاي يەرلىك مەھسۇلاتلارنى سېتىش ئېيى بولدۇ

ئۆز مۇخبىرىمىز جۇشىلىك خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى 10- ئاينىڭ 24- كۈنى ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنى ئېچىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە يەرلىك مەھسۇلاتلارنى سېتىش ئېيى پائالىيىتىنى كەڭ قانات يايدۇرۇشنى تەلەپ قىلدى. ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنىغا ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى دەللىقان مامقان قاتناشتى.

بۇ يىلقى يەرلىك مەھسۇلاتلارنى سېتىش ئېيى پائالىيىتى 11-ئاينىڭ 1-كۈنىدىن 11-ئاينىڭ 30- كۈنىگىچە بولىدۇ.

بۇ يىل يەرلىك مەھسۇلاتلارنى سېتىش ئېيى پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش يەرلىك مەھسۇلاتلارنىڭ، سانائەت مەھسۇلاتلىرىنىڭ تونۇلۇش دەرىجىسىنى يەنىمۇ كېڭەيتىش، ئىستېمالچىلارنىڭ يەرلىك مەھسۇلاتلارغا بولغان چۈشىنىشىنى ۋە ئىشەنچىسىنى ئاشۇرۇش، ئامبار قالدۇقىنى جانلاندۇرۇپ، كارخانىلارنىڭ مەبلەغ ئوبوروتىنى تېزلىتىپ، ئىقتىسادىي پايدىسىنى ئۆستۈرۈشنى مەقسەت قىلىدۇ.

بۇ قېتىمقى پائالىيەتنىڭ دائىرىسى چوڭ، ئوتتۇرا توپ ۋە پارچە سېتىش كارخانىلىرىنى ئاساس قىلىش، يەرلىك مەھسۇلاتلار، سانائەت بۇيۇملىرىنى سېتىش نۇقتىسىنى تەسىس قىلىشنى ئۆزئىچىگە ئالىدۇ. پائالىيەتكە شىنجاڭدىكى سانائەت كارخانىلىرى، سودا كارخانىلىرى، تەمىنات-سودا كوپېراتىپلىرى ۋە بىكتۈەن سىستېمىسىدىكى ئىشلەپچىقىرىش - ئوبوروت كارخانىلىرى قاتنىشىدۇ.

دۆلەت ئىلكىدىكى كارخانىلارنىڭ رىقابەت كۈچىنى ئاشۇرغاندا ئىقتىسادىي ئۈنۈم يارىتقىلى بولىدۇ

مۇنبىرە كابىلىمت

ئىلھام، ئېچىۋېتىش سىياسىتى يولغا قويۇلغاندىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىزدا دۆلەت ئىلكىدىكى كارخانىلار يەنمۇ تېز جانلاندى. ئەمما بەزى كارخانىلار ئىلھامنىڭ تەلىپىگە ماسلىشالماي، كۆپ زىيان تارتتى، بۇ كارخانىلار ئىقتىسادىي تەرەققىياتتا سۈرئەت، سەۋىيە، ئۈنۈم جەھەتتە كۆرۈنەرلىك ئارقىدا قالدى. بۇنداق ھالەتنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن دۆلەت ئىلكىدىكى كارخانىلارنىڭ رىقابەت ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇش لازىم. چۈنكى بازار ئىگىلىكى شارائىتىدا، دۆلەت ئىلكىدىكى كارخانىلار «تۆتتە مۇستەقىل بولۇش»نى ئەملگە ئاشۇرۇشى، يەنى مۇستەقىل تىجارەت قىلىشى، پايدا-زىيانغا ئۆزى ئىگە بولۇشى، ئۆزىنى ئۆزى چەكلەش، تەرەققىي قىلدۇرۇشى لازىم. شۇنداق قىلغاندىلا، ئۇلار لايىقەتلىك بازار سۈبيېكتى بولالايدۇ. بۇنداق بولمىغاندا، كارخانىلار ئىلمىي باشقۇرۇشنى ئىشقا ئاشۇرالمايدۇ. شۇڭا بۇ كارخانىلار ئىچكى قىسمىدىكى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىشته «تۆتتىنى بىرلەشتۈرۈش»نى ياخشى ھەل قىلىپ، كارخانىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋە مەھسۇلات، سېتىش يوللىرىنى بازار ئېھتىياجىغا لايىقلاشتۇرۇشى لازىم.

ئۇنىڭدىن باشقا، كارخانىنى ئىلمىي باشقۇرۇشمۇ كارخانىنىڭ تىجارەت ئۇنۇمى ۋە ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈشنىڭ مۇھىم شەرتى. بۇنىڭدا، ئالدى بىلەن مەبلەغ، سۇپەت، تەننەرخ، سېتىشنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش لازىم. كارخانا پايدىغا ئېرىشىش ئۈچۈن، چوقۇم سۇپىتى ياخشى، تەننەرخى تۆۋەن، بازار ئېھتىياجىغا لايىقلاشقان مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپچىقىرىشى لازىم.

غۇلجا ناھىيىسى نامراتلارنى يۆلەشنە يېڭى تەدبىر قوللانىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن ئىبراھىم** خەۋەر قىلدىدۇ: غۇلجا ناھىيىسى نامراتلىقتىن تۆز جايىغا تەڭشەپ ئولتۇراقلاشتۇرۇش، بەك تارقاق ئولتۇراقلاشقان، سۇ، توك، يول ئالاقىسى قىيىن بولغان رايونلاردىكى نامراتلارنى كۆچۈرۈپ ئولتۇراقلاشتۇرۇش ئارقىلىق نامراتلىقنى يېڭىچە ئۇسۇلدا يۆلەشنى ئىزدىنىۋاتىدۇ.

ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق ھۆكۈمىتى ئىقتىسادىي ھەمكارلىق ئىشخانىسى مەسئۇلىنىڭ ئېيتىشىچە، غۇلجا ناھىيىسى ئۆتكەن يىلى 1 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، 1 مىڭ 117 ئائىلە نامراتنى ئۆز جايىغا تەڭشەپ ئولتۇراقلاشتۇرۇش ئىشىنى ئورۇنلىغان. ئۇلار ئىچىدە ئاساسەن ئۇيغۇر، قازاق، خەنزۇ، ھۇي قاتارلىق 4 مىللەت خەلقى بار. ئۇلار ئاساسەن ئاۋات ئېرىق بويىدىكى يېزا-كەنتلەرگە ئورۇنلاشتۇرۇلغان. ھازىر ئۇلارنىڭ ھەممىسى دېگۈدەك ئۆي سېلىپ بولۇپ، ئۆيدە ئولتۇراقلاشقان. ئۇلارنىڭ ئىچىدە ئىشلەپچىقىرىش ۋاسىتىسى بار بولغانلىرى ئاساسەن ئۆزى ئىشلەپچىقىرىش ئارقىلىق تۇرمۇشىنى ياخشىلىغان. ئىشلەپچىقىرىش ۋاسىتىسى يوق بولغانلىرى ئاساسەن ئىشچى بولۇپ ئىشلەش ئارقىلىق تۇرمۇشىنى ياخشىلىغان.

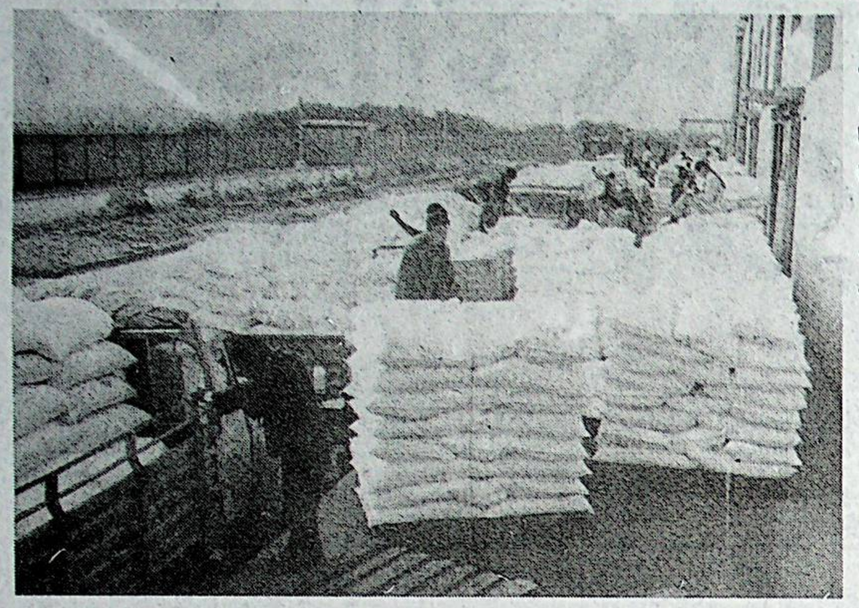

پوسكام نەغمە خميىە سانائىتى زاۋۇتى بۇ يىل 1-ئايدىن 10-ئاينىڭ 20-كۈنگىچە 117 مىڭ تونناداق ئارتۇق خميىۋى ئوغۇت ئىشلەپ چىقىرىپ، جەنۇبىي شىنجاڭدىكى 3 ۋىلايەت، 1 ئوبلاستنى تەمىنلەپ، ئۇلارنىڭ يېزا ئىگىلىكىدىن مول ھوسۇل ئېلىشىغا كۆچلۈك مەدەت بەردى.

سۈرەتتە: خميىۋى ئوغۇت جايلارغا توشۇلماقتا.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **سادىر قادىر** فوتوسى

قۇمۇل ۋىلايىتى جانلىق، كونكرېت تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، چارۋىلارنى بۇ يىل قىش، كېلەر يىل ئەتىيازدىن بىخەتەر ئوتكۈزۈشكە ئومۇميۈزلۈك ئاتلاندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **يۈسۈپ ئەھمەدى** خەۋەر قىلدىدۇ: قۇمۇل ۋىلايىتى ئىلايەتتىكى 1 مىليون تۆياق چارۋىنى بۇ يىل قىش، كېلەر يىلى ئەتىيازدىن بىخەتەر ئوتكۈزۈش ئۈچۈن پوختا تەييارلىق قىلماقتا.

بولتۇر 11-ئايدىن بۇ يىل 4-ئاينىڭ ئاخىرىغىچە قۇمۇل ئوتلاقلىرىدا ئۇدا 150 كۈن قار، يامغۇر ياغمىدى، ياز كىرگەندىن كېيىنمۇ ھۆل-يېغىن ئىنتايىن ئاز بولۇپ، ۋىلايەتتىكى 39 مىليون 200 مىڭ مو ئوتلاقنىڭ 80% ئىغىر قۇرغاقچىلىق ئاپىتىگە ئۇچرىدى، ئوت-چۆپلەر ئالدىنقى يىللاردىكىدىن 50% ئازلاپ كەتتى. ئوت - چۆپ ئاز، مالالار ئورۇق بولغاچقا، چىشى چارۋىلار ۋاقتىدا كۆيلىمەي، ئورۇقلاندۇرۇشقىمۇ تەسىر يەتتى. ئۇنىڭ ئۈستىگە بۇ يىل چارۋا مەھسۇلاتلىرىنىڭ باھاسى زور دەرىجىدە تۆۋەنلەپ كەتتى. بۇ ئەھۋالغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايون قۇمۇل ۋىلايىتىنىڭ چارۋىچىلىقى ئۈچۈن 2 مىليون يۈەن ئۆسۈمسىز قەرز بېرىشنى تەستىقلىدى. ۋىلايەت دۆلەتنىڭ مالىيە كىرىمىنى ئاشىدۇ. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كارخانىلارغا نسبەتەن بۇ ئۈسۈل مۇۋاپىق. چۈنكى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كارخانىلارنىڭ ئاساسى ئاجىز، مەبلەغ ۋە تېخنىكا بېتەرلىك ئەمەس. بۇنداق ئەھۋالدا دۆلەت ئۇلارغا ياردەم قىلمىسا چىقىش يولى تاپالمايدۇ. پەقەت دۆلەت ئارقا تەرەك بولغاندىلا بۇ كارخانىلار دۆلەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى بازاردا مەلۇم ئورۇننى ئىگىلەپ ھاياتىي كۈچىنى تولۇق جارى قىلدۇرالايدۇ. يەنە بىر يول ئىجتىمائىي سۈغۇرتا كاپالەت سىستېمىسى ۋە ئىجتىمائىي مۇلازىمەت سىستېمىسىنى تېزرەك بەرپا قىلىپ، دۆلەت ئىلكىدىكى كارخانىلارنىڭ مۇۋاپىق بولمىغان ئىجتىمائىي يۈكىنى كۆتۈرۈۋېتىش لازىم.

تەكشۈرۈش ماتېرىيالىغا ئاساسلانغاندا، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى دۆلەت ئىلكىدىكى چوڭ، ئوتتۇرا كارخانىلار ئىچىدە جەمئىيەت قۇرغان كارخانا % 20 ئەتراپىدا بولۇپ، خادىملارنىڭ سانى پۈتۈن ئىشچى - خىزمەتچىلەر سانىنىڭ % 10 تىن كۆپرەكنى، كارخانىدىكى ئارتۇق خادىملار كارخانا ئىشچى- خىزمەتچىلەر سانىنىڭ % 20 نى، ھەتتا بەزى كارخانىلار % 30 نى ئىگىلەيدىكەن. ياشانغانلار ئىستراخوۋانىيە چىقىمى كارخانا ئىشچى - خىزمەتچىلەر مائاشىنىڭ % 31 نى ئىگىلەپ، پۈتۈن مەملىكەتنىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيەسىدىن % 10، خەلقارا % 25 لىك ئاگاھلاندۇرۇش سىزىقىدىن يۇقىرى بولغان. يۇقىرىقىدەك ئېغىر يۈك دۆلەت ئىلكىدىكى كارخانىلارنىڭ گەجگىسىدىن بېسىپ تۇرغاچقا، ئۇلارنىڭ زىيان تارتىشى تۇرغان گەپ. شۇڭا ئىجتىمائىي سۈغۇرتا سىستېمىسىنى بەرپا قىلىپ ئەسلى ھۆكۈمەت زىممىسىغا ئېلىشقا تېگىشلىك يۈكنى ئايرىۋېتىش لازىم. مەسىلەن، كارخانا تەۋەلىكىدىكى ئىجتىمائىي پاراۋانلىق ئورۇنلار، يەنى يەسلى، دوختۇرخانا قاتارلىقلارنى ھۆكۈمەتنىڭ باشقۇرۇشىغا ئۆتكۈزۈپ بېرىش ئارقىلىق كارخانىلارنى يېنىك قورالللىنىپ جەڭگە ئاتلىنىپ زىيان تارتىش ئەھۋالىنى ئۆزگەرتىش يولىغا يېتەكلەش لازىم. پەقەت ئاشۇ ئۇنۇملۇك چارىلەر ئارقىلىق كارخانىنىڭ رىقابەت كۈچىنى ئاشۇرغىلى، ئۇلارنى زور ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە ئېرىشتۈرگىلى بولىدۇ.

شۇنىڭدەك، كارخانىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش جەريانى پوختا تەشكىللەنگەن، ئۆزئارا ماسلاشقان بولۇشى، خام ئەشيا مۇكەممەل، تەڭ نسبەتتە ئورۇنلاشتۇرۇلغان بولۇشى لازىم. ئاپتونوم رايونىمىزدا دۆلەت ئىلكىدىكى كارخانىلارنىڭ باشقۇرۇش سەۋىيىسىنىڭ تۆۋەن بولۇشى ئومۇمىيۈزلۈك ساقلىنىۋاتقان مەسىلە. شۇڭا كارخانا باشقۇرۇشنى ئۈنۈملۈك ئىزغا سېلىش لازىم.

كارخانىلار يەنە تېخنىكىنى راۋاجلاندۇرۇش مېخانىزمى بەرپا قىلىشى لازىم. بۇ ئىقتىسادنى ئاشۇرۇش ئۇسۇللىنى قوپال شەكىلدىن تۇجۇپىلەنگەن شەكىلگە ئايلاندۇرۇشنىڭ مۇھىم شەرتى، ھۆكۈمەت كارخانىلارنىڭ تېخنىكا جەھەتتىن يۆكسىلىشگە بولغان يېتەكچىلىكى كۈچەيتىپ، مەھسۇلات بېجىنى كۆتۈرۈۋېتىشى، قەرز پۇل ئاجرىتىپ بېرىشى لازىم، يېڭى كەسىپلەرنى يولغا قويۇشغا شارائىت يارىتىپ بېرىشى، كۆچلۈك، ئىستىقبالى بار كارخانىلارنى يۆلىشى لازىم. چۈنكى كارخانا رىقابەت كۈچىنى كۈچەيتىشته يۇقىرى تېخنىكا سەۋىيىسىگە، داۋاملىق يېڭى مەھسۇلات ئىشلەپ چىقىرىشقا، بازار رىقابىتىنىڭ ئۆزگىرىشىگە ماسلىشىشقا ئىگە بولۇشى لازىم. شۇنداق بولغاندا كارخانا رىقابەت كۈچىنى ئاشۇرۇش مەقسىتىگە يېتەلەيدۇ.

ھازىر دۆلەت ئىلكىدىكى كارخانىلارنى قېيىن ئەھۋالدىن قۇتۇلدۇرۇشنىڭ يەنە بىر يولى ئۇلارنىڭ مالىيەيۈكىنى يېنىكلىتىش. دۆلەت مالىيە يۈكىنى يېنىكلىشته، ئۆزىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا يوشۇرۇن كۈچى بار، تەرەققىيات ئىستىقبالى بار كارخانىلارغا قارىتا باجدا ئىمتىياز بېرىش، تۆۋەن باج نسبىتى، تۆلىيەلمىگەن باجنى دۆلەت پېيى ھېسابىدا كارخانىغا مەبلەغ قىلىپ قوشۇۋېتىش، قەرز مۇددىتىنى ئۇزارتىش ئۇسۇللىرى ئارقىلىق كارخانىنىڭ قېيىن ئۆتكەلدىن ئۆتۈۋېلىشىغا شارائىت يارىتىپ بېرىشى لازىم. بۇنداق قىلغاندا دۆلەت مالىيەسى بىر مەزگىل ئازىيىپ كەتسىمۇ لېكىن ئاخىرقى ھېسابتا كارخانىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا پايدىلىق، كارخانا راۋاجلانسا دۆلەتنىڭ مالىيە كىرىمىمۇ ئاشىدۇ. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كارخانىلارغا نسبەتەن بۇ ئۇسۇل مۇۋاپىق. چۈنكى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كارخانىلارنىڭ ئاساسى ئاجىز، مەبلەغ ۋە تېخنىكا بېتەرلىك ئەمەس. بۇنداق ئەھۋالدا دۆلەت ئۇلارغا ياردەم قىلمىسا چىقىش يولى تاپالمايدۇ. پەقەت دۆلەت ئارقا تەرەك بولغاندىلا بۇ كارخانىلار دۆلەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى بازاردا مەلۇم ئورۇننى ئىگىلەپ ھاياتىي كۈچىنى تولۇق جارى قىلدۇرالايدۇ. يەنە بىر يول ئىجتىمائىي سۈغۇرتا كاپالەت سىستېمىسى ۋە ئىجتىمائىي مۇلازىمەت سىستېمىسىنى تېزرەك بەرپا قىلىپ، دۆلەت ئىلكىدىكى كارخانىلارنىڭ مۇۋاپىق بولمىغان ئىجتىمائىي يۈكىنى كۆتۈرۈۋېتىش لازىم.

تەكشۈرۈش ماتېرىيالىغا ئاساسلانغاندا، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى دۆلەت ئىلكىدىكى چوڭ، ئوتتۇرا كارخانىلار ئىچىدە جەمئىيەت قۇرغان كارخانا % 20 ئەتراپىدا بولۇپ، خادىملارنىڭ سانى پۈتۈن ئىشچى - خىزمەتچىلەر سانىنىڭ % 10 تىن كۆپرەكنى، كارخانىدىكى ئارتۇق خادىملار كارخانا ئىشچى- خىزمەتچىلەر سانىنىڭ % 20 نى، ھەتتا بەزى كارخانىلار % 30 نى ئىگىلەيدىكەن. ياشانغانلار ئىستراخوۋانىيە چىقىمى كارخانا ئىشچى - خىزمەتچىلەر مائاشىنىڭ % 31 نى ئىگىلەپ، پۈتۈن مەملىكەتنىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيىسىدىن % 10، خەلقارا % 25 لىك ئاگاھلاندۇرۇش سىزىقىدىن يۇقىرى بولغان. يۇقىرىقىدەك ئېغىر يۈك دۆلەت ئىلكىدىكى كارخانىلارنىڭ گەجگىسىدىن بېسىپ تۇرغاچقا، ئۇلارنىڭ زىيان تارتىشى تۇرغان گەپ. شۇڭا ئىجتىمائىي سۈغۇرتا سىستېمىسىنى بەرپا قىلىپ ئەسلى ھۆكۈمەت زىممىسىغا ئېلىشقا تېگىشلىك يۈكنى ئايرىۋېتىش لازىم. مەسىلەن، كارخانا تەۋەلىكىدىكى ئىجتىمائىي پاراۋانلىق ئورۇنلار، يەنى يەسلى، دوختۇرخانا قاتارلىقلارنى ھۆكۈمەتنىڭ باشقۇرۇشىغا ئۆتكۈزۈپ بېرىش ئارقىلىق كارخانىلارنى يېنىك قورالللىنىپ جەڭگە ئاتلىنىپ زىيان تارتىش ئەھۋالىنى ئۆزگەرتىش يولىغا يېتەكلەش لازىم. پەقەت ئاشۇ ئۇنۇملۇك چارىلەر ئارقىلىق كارخانىنىڭ رىقابەت كۈچىنى ئاشۇرغىلى، ئۇلارنى زور ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە ئېرىشتۈرگىلى بولىدۇ.

ئاۋات ناھىيىسى چارۋىلارنى قىش ۋە ئەتىيازدىن بىخەتەر ئوتكۈزۈش تەييارلىقىنى پوختا ئىشلىمەكتە

چارۋىچىلىق يېغىنى ئېچىپ تېرىك مال سېتىۋالدىغان ئورۇن ۋە شەخسلەرگە 8 مىليون 500 مىڭ يۈەن، يۇڭ سېتىۋالدىغانلارغا 3 مىليون يۈەن قەرز بېرىشنى قارار قىلدى. ئاشلىق تارماقلىرىنى بوغۇزغا چارۋا ئالماشتۇرۇشقا ئىلھاملاندۇردى. قىشتىن ئوتكۈزىدىغان ھەر بىر تۆياق چارۋا ئوچۈن 30 كىلوگرامدىن بوغۇز، 300 كىلوگرامدىن ئوت - چۆپ تەييارلاشنى ھەرقايسى ئورۇن ۋە شەخسلەرگە ۋەزىپە قىلدى. نەتىجىدە، ھازىرغىچە قۇمۇل شەھىرى ھەر بىر تۆياق چارۋا ئوچۈن 10 كىلوگرامدىن بوغۇز، 100 كىلوگرامدىن ئوت - چۆپ تەقلەپ قويدى. باركۆل ناھىيىسى ھەر بىر ئىشچى - خىزمەتچىنىڭ بىردىن تېرىك چارۋا سېتىۋېلىشنى، بارلىق ئورۇن ۋە شەخسلەرنىڭ بىر ماشىنىدىن بوغۇز، ئوت - چۆپنى ھەقسىز يۆتكەپ بېرىشنى ئورۇنلاشتۇردى. شۇنداقتىمۇ ۋىلايەت يەنە بىر تەرەپ قىلىشقا تېگىشلىك 100 مىڭ تۆياق چارۋىنى ۋاقتىدا سېتىپ چىقىرىشنىڭ ئامالىنى ئىزدىمەكته.

ئۆختيارىي مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن ئىبراھىم** خەۋىر قىلىدۇ: غۇلجا ناھىيىسى نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش قەدىمىنى تېزلىتىش ئۈچۈن، نامرات ئاھالىلەرنى چوڭ دائىرىدە تارقاقلاشتۇرۇپ ئولتۇراقلاشتۇرۇشتىن ئىبارەت يېڭى تەدبىرنى يولغا قويدى.

بۇ ناھىيىدە كىشى بېشى ئوتتۇرىچە كىرىمى 300 يۈەنگە يەتمەيدىغان نامرات ئائىلە 1708 بولۇپ، ئۇلار ئاساسەن چەت-ياقىغا جايلاشقان يېزا، فېرما، 25 كەنتكە ئولتۇراقلاشقان. بۇ رايونلارنىڭ تەبىئىي شارائىتى ناچار، تېرىلغۇ يېرى ئاز، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ئەسلىھەلىرى كەمچىل. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ناھىيىنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ۋەزىيىتىنى تەھلىل قىلىپ، نامرات يېزا، فېرمىلاردىكى نامراتلارنى باشقا جايلارغا تەڭشەپ كۆچۈرۈش پىلانىنى يولغا قويدى. كونكرېت تەدبىر مۇنداق: كېلەر يىلنىڭ ئاخىرىغىچە % 35 نامرات ئاھالىنى كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان تېرىلغۇ يېرى 3.5 مودىن يۇقىرى بولغان يېزا، مەيدانلارغا كۆچۈرۈپ بولۇش، % 35 نامرات ئاھالىنى كېلەر يىلدىن باشلاپ 3 يىلغىچە تاغلىق رايونلارنى، يېزا ئىگىلىكىنى ئونۇملۇق ئېچىش جەريانىدا يېڭى ئېچىلغان يەرلەرگە كۆچۈرۈش، قالغان % 30 نامرات ئاھالىنى

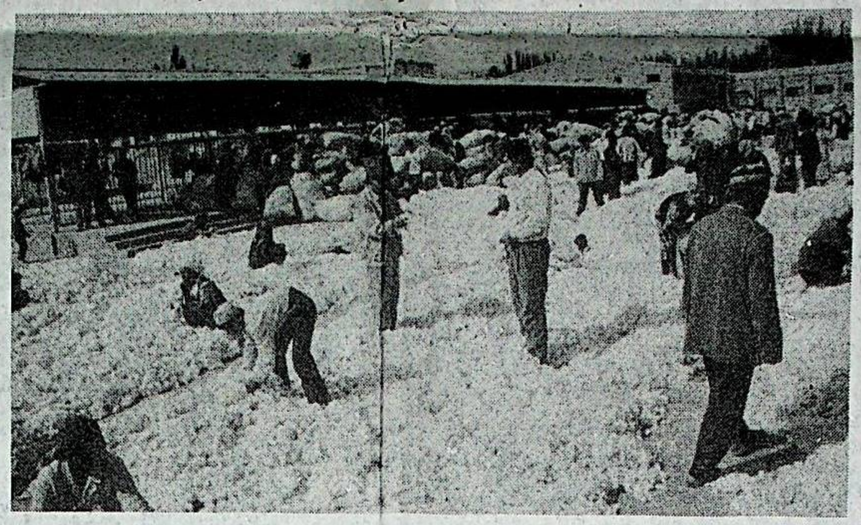

خوتەن ۋىلايىتى بۇ يىل قۇرغاقچىلىق، زىيانداش ھاشارات قاتارلىق تەبىئىي ئاپەت ئۇستىدىن غەلبە قىلىپ، 650 مىڭ مو يەردىكى كېۋەزدىن مول ھوسۇل ئالدى. دېھقانلارنىڭ پاختا سېتىپ بېرىش قىزغىنلىقى يۇقىرى بولغانلىقتىن ۋىلايەت بويىچە 24 مىڭ تونىنىدىن كۆپرەك پاختا سېتىۋېلىندى.

سۆرەتتە: لوپ ناھىيىسىنىڭ مەركىزىي پاختا سېتىۋېلىش پونكىتىدا دېھقانلار دۆلەتكە بەس-بەستە پاختا سېتىپ بەرمەكتە.

ئۇز مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن** فوتوسى

بارىن يېزىسىدا ئىچىدىغان سۇ ياخشىلاندى

ئۆختيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇرېشت زۇنۇن** خەۋىر قىلىدۇ: ئاقتۇ ناھىيىسىنىڭ بارىن يېزىسىدا دۆلەتنىڭ ياردەم بېرىشى بىلەن 7000 ئادەم، 10 مىڭ تۈياق چارۋىنىڭ

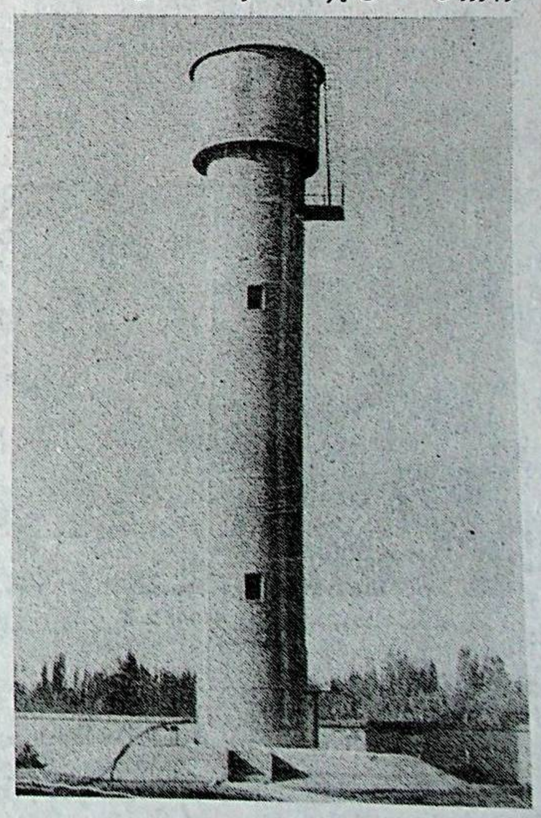

توقسۇ ناھىيىسىنىڭ ئىچىرتى يېزا تىگىن كەنتى 1992-يىلىدىن بۇيان دۆلەت، كوللېكتىپ ۋە شەخسلەر ئاز-ئازدىن چىقىرىش يولى ئارقىلىق 720 مىڭ مۇەن يېغىپ سۇ زاۋۇتى قۇرۇپ، 4750 ئادەم، 12 مىڭ تۈياق چارۋىنىڭ پاكىز سۇ ئىچىش مەسلىسىنى ھەل قىلدى.

سۆرەتتە: بېگىدىن ياسالغان سۇ مۇنارىدىن كۆرۈنۈش.

ئۇز مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت نىياز** فوتوسى

ئىچىدىغان سۇيى ياخشىلاندى.

بۇيېزىدا 23 مىڭدىن ئارتۇق ئادەم كۆل سۇيى ئىچكەچكە، بىر قىسىم كىشىلەر ھەر خىل كېسەللىكلەرگە گىرىپتار بولۇپ تۇراتتى. بۇ خىل ئاھۋالنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن، دۆلەت 1994-يىلى بۇ يېزىنىڭ ئىچىدىغان سۇيىنى ياخشىلاشقا كۆڭۈل بۆلۈپ، ھازىرغا قەدەر 1 مىليون 800 مىڭ يۇەن مەبلەغ سالدى. بۇنىڭ بىلەن بۇ يېزىدا 2 ئورۇنغا سۇ مۇنارى ياسالدى، 1 ئورۇنغا سۇ كۆلچىكى كولىنىپ، 200 كىلومېتردىن ئارتۇق غول تۇرۇبا يولى يۇرۇشلەشتۇرۇلۇپ، 2500 ئائىلىگە سۇ تۇرۇبىسى ئورنىتىلىپ، 7000 دىن ئارتۇق ئادەم، 10 مىڭدىن ئارتۇق چارۋىنىڭ ئىچىدىغان سۇيى ياخشىلاندى.

ھارالبېشى ناھىيىلىك ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلار بىرلەشمىسى يىللىق ئامانەت توپلاش ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن بۇرۇن ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى

ئۆختيارىي مۇخبىرىمىز **ئەنۋەر خىزمەت** خەۋىر قىلىدۇ: ھارالبېشى ناھىيىلىك ئامانەت-قەرز كوپېراتىپلار بىرلەشمىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، پۈل مۇئامىلە سىياسەتلىرىنى كەڭ تۈردە تەشۋىق قىلىپ، مۇلازىملىقتا قىزغىن، ئىش بېجىرگەندە ئادىل بولۇپ، پۈل ئامانەت قويغۇچىلارنى كۆپلەپ جەلپ قىلىپ، بۇ يىللىق ئامانەت توپلاش ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن بۇرۇن ئاشۇرۇپ ئورۇنداپ بولدى.

بۇ كوپېراتىپقا بۇ يىل 87 مىليون 500 مىڭ يۇەن ئامانەت توپلاش ۋەزىپىسى چۈشۈرۈلگەندى، كوپېراتىپ ۋەزىپىنىڭ تولۇق ئورۇندىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، پىلان - كۆرسەتكۈچلەرنى يىل بېشىدىلا ھەر بىر ئادەمگىچە ئەمەلىيلەشتۈردى. ۋەزىپىنىڭ ئورۇندىلىش ئەھۋالىنى ئايمۇ ئاي خوجالاسلەپ، مۇكاپات-جازانى نەقلەشتۈردى. كوپېراتىپ قارمىقىدىكى 148 پۈل مۇئامىلە خادىمى بىلەن ئىش ئورنى مەسئۇلىيەت توختامنامسى، ئۇقتسادىي دېلو سادىر بولۇشنىڭ ئالدىنى ئېلىش مەسئۇلىيەت توختامنامسى، قەرز پۈل باشقۇرۇش مەسئۇلىيەت توختامنامسى، بىخەتەرلىكنى قوغداش مەسئۇلىيەت توختامنامسى قاتارلىق بىر قاتار ئەمەلىي ئونۇمگە ئىگە توختامنامىلەرنى تۈزۈپ، ئېچكى جەھەتتىكى باشقۇرۇشنى ھەم قانۇن - تۈزۈم كۆزقارىشىنى كۈچەيتتى.

بۇ كوپېراتىپ جەمئىيەتتىكى ئورنى، ئاممانى ئالدىنقى ئىناۋەتنى يۇقىرى كۆتۈرۈش ئۈچۈن، 7-ئاينىڭ بېشىدا جەمئىيەتكە 19 تۈرلۈك ۋەدە بېرىپ، ۋەدىسىگە قانتىق ئەمەل قىلدى. مۇئامىلىدارلارنى زىيارەت قىلىش تۈزۈمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئۇلار بىلەن سىرداش دوست بولۇپ، ئۇلارنىڭ ئىشكى ئالدىغىچە بېرىپ مۇلازىملىق قىلدى. 13 ئورۇندىكى ئاساسىي قاتلام ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلىرى ئاساسىدا، يەنە 24 تارماق ئامانەت- قەرز كوپېراتىپى قۇرۇپ، مۇئامىلىدارلارغا قولايلىق شارائىت يارىتىپ بەردى، پاختا سېتىۋېلىش خىزمىتى باشلانغاندىن بۇيان، ئىش ۋاقتىنى ئۈزارتىپ، ئىش ئونۇمىنى يۇقىرى كۆتۈردى، پۈل مۇئامىلە خادىملىرىنى كەسپىي جەھەتتىن تەربىيىلەشكە ئەھمىيەت بېرىپ، ھېسابات ئىشلىرىنى توغرا، خاتاسىز بېجىردى. ھەر خىل ۋاستىلەردىن ئونۇملۇك پايدىلىنىپ، ئاممىغا تەشۋىق قىلىپ پۈل ئامانەت قويۇشنىڭ دۆلەتكىمۇ، شەخسكىمۇ پايدىلىق ئىكەنلىكىنى تونۇتۇپ، ئۇلارنىڭ پۈل ئامانەت قويۇش قىزغىنلىقىنى ئاشۇردى. بۇ كوپېراتىپ يەنە مەخسۇس تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى تەشكىللەپ، 1994-يىلىدىن بۇ يىل 6-ئاينىڭ ئاخىرىغىچە بولغان ئارخىپلاشتۇرۇلغان ھېسابات بىر نۆۋەت ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈپ، ئارتۇق بېرىلگەن 11 مىڭ 300 يۈەن پۇلنى ئېنىقلاپ ئەسلىگە كەلتۈردى، كەم بېرىلىپ قالغان 8600 يۈەن ئۆسۈم پۇلنى مۇئامىلىدارلارغا تولۇقلاپ تارقىتىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ ئىشەنچىسىنى قولغا كەلتۈردى. بۇنىڭ بىلەن پۇل ئامانەت قويغۇچىلار كۈندىن - كۈنگە كۆپەيدى. كوپېراتىپنىڭ جەلپ قىلغان ئامانەت پۇلى 9-ئاينىڭ 30-كۈنگىچە 92 مىليون 415 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، يىللىق ۋەزىپە مۇددەتتىن 3 ئاي بۇرۇن 4 مىليون 95 مىڭ يۈەن ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى.

قىسقا خەۋەرلەر

△ شايار ناھىيىسىنىڭ نۇرباغ يېزىسى يېقىنقى 3 يىلدىن بۇيان ئېتىز-ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىغا 1 مىليون 200 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، 6 كىلومېتر سۇ سىمىس ئۆستەكنى ياسىدى، 15 كىلومېتر زەيكەش چاپتى، 17 كىلومېتر ئۆستەكنى ئوڭشىدى.

پەرھات مىجىت

△ بۇ يىل 43 مىڭ مو كۆمىسقوناقتىن ئومۇمىيۈزلۈك مول ھوسۇل ئالغان غۇلجا ناھىيىسىنىڭ ئۇچئون خۇيزۇ مىللىي يۇەن مەبلەغ توپلىنىپ، 6 مىليون 750 مىڭ باغ ھەرخىل ئوت-چۆپ، 48 تونناكۈنجۈرە، 1 مىليون 530 مىڭ كىلوگرام قوناق، 16 مىڭ 470 ھارۋا شاخ - شۇمبا، 6700 ھارۋا يانتاق، 370 مىڭ كىلوگرام قوناق ئونى، 67 تونىنا ئارىلاشما يەم - خەشەك تەييارلاندى. بېگىدىن 470 ئېغىل - قوتان سېلىنىپ، 730 ئېغىل - قوتان رېمونت قىلىندى. 28 قۇدۇق قېزىلىپ، 100 مىڭ مو ئېگىز ئورنىغا قوناق تېرىلدى. 140 مىڭ مو بۇغداي سامانى پاك-پاكىز يىغىۋېلىندى. چارۋىچىلار ئۈچۈن بېگىدىن 80 ئېغىزلىق ئۆي سېلىنىپ، 120 ئېغىز ئۆي رېمونت قىلىندى.

يېزىسىدىكى دېھقانلار ۋەتەنپەرۋەرلىك روھىنى جارى قىلدۇرۇپ 5 كۇن ئىچىدىلا دۆلەتكە 1 مىليون 200 مىڭ كىلوگرام سۈپەتلىك قوناق سېتىپ بەردى.

ئابدۇرېشت مىجىت

△ يەكەن ناھىيە خاڭدى بازار گۈزەلباغ كەنتىنىڭ 1، 2-، 3-ۋە 4-مەھەللىسىدىكى مەمتىمىن ئاۋۇت، ئالماس يولۇاس قاتارلىق 10 ئائىلىلىك دېھقان 9-ئاينىڭ 28-كۈنگىچە دۆلەتكە 7559.5 كىلوگرام پاختا سېتىپ بېرىپ، 108 مىڭ 575 يۈەن كىرىم قىلدى.

ئابدۇراخمان نۇرمۇھەممەت

ھەر مىللەت ئاممىسىغا مول مەزمۇنلۇق مەنىۋى ئوزۇق تەقدىم قىلايلى

- 14- قۇرۇلتايدىن بۇيانقى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مىللەتلەر مەدەنىيەت ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتى توغرىسىدا

شانلىق 5 يىل

پارتىيە 14- قۇرۇلتېيىدىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك مەدەنىيەت تارماقلىرى ۋە ھەر مىللەت ئەدەبىيات-سەنئەت خادىملىرى «2 ئۇچۇن خىزمەت قىلىش» ۋە «قوش ئېچىلىش» فاكتورىنىڭ يېتەكچىلىكىدە سوتسىيالىستىك مىللىي مەدەنىيەتنى زور كۈچ بىلەن تەرەققىي قىلدۇردى، سەنئەت ئىجادىيىتى، ئاممىۋى مەدەنىيەت پائالىيىتى، مۇنەۋۋەر مىللىي مەدەنىيەتكە ۋارىسلىق قىلىش جەھەتتە شانلىق نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە 2 مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشى ئۈچۈن تۈرتكىلىك رول ئوينىدى.

نادىر سەھنە ئەسىرى ۋە مۇنەۋۋەر نومۇرلار ئۈزلۈكسىز بارلىققا كەلدى

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت سەنئەتكارلىرى ئاساسىي ھىلودىينى گەۋدىلەندۈرۈش، كۆپ خىل بولۇش، مۇنەۋۋەر مىللىي مەدەنىيەتنى جارى قىلدۇرۇش فاكتورىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، نۇقتىلىق ئەسەرلەر (نومىر)نى ئىجاد قىلىشقا كۈچ سەرپ قىلىپ، ئىدىيىسى، مەزمۇنى ساغلام بولغان، قويۇق مىللىي ئالاھىدىلىك ۋە يەرلىك ئالاھىدىلىككە ئىگە، جەلپ قىلىش كۈچى يۇقىرى مۇنەۋۋەر ئەسەرلەرنى ئىجاد قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك ئەدەبىيات-سەنئىتىنى گۈللەندۈردى.

1994- يىلى 8- ئاي ۋە 12- ئايدا شىنجاڭ ناخشا-ئۇسسۇل ئۆمىكى ئورۇندىغان چوڭ تېپتىكى ناخشا-ئۇسسۇل «تەڭرىتاغدا ھەسەن-ھۈسەن» 4- نۆۋەتلىك جۇڭگو سەنئەت بايرىمى ۋە جۇڭخۇا مىللەتلەرئارا 20- ئەسىردىكى نادىر ئۇسسۇلنى باھالاش پائالىيىتىدە ياخشى باھاغا ئېرىشىپ، مەدەنىيەت مىنىستىرلىكىنى تەرىپلەيدىن «ئۇنىخۇا مىللەتلەر مەدەنىيىتى ئىلغار خادىملىرى» دەپ ناملاندى.

يېقىندا بۇ ئوپېرا يەنە مەدەنىيەت مىنىستىرلىكىنىڭ 7-نۆۋەتلىك مەدەنىيەت مۇكاپاتىنىڭ «مەدەنىيەت يېڭى ئەسەر مۇكاپاتى»غا ئېرىشتى.

1997- يىلى 7- ئايدا 3-نۆۋەتلىك شىنجاڭ مەدەنىيەت - سەنئەت بايرىمى ئورۇمچىدە ئۆتكۈزۈلدى. بايرام مەزگىلىدە بىر تۈركۈم مىللىي ئالاھىدىلىك ۋە دەۋر پۈرىقىغا ئىگە چوڭ تېپتىكى ناخشا-ئۇسسۇل كۆرەك قىلىنىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سەنئەت ئىشلىرىنىڭ يۇقىرى سەۋىيىسىنى نامايان قىلدى. بايرام مەزگىلىدە قەشقەر ۋىلايەتلىك ناخشا-ئۇسسۇل ئۆمىكى ئورۇندىغان «مۇقام يۇرتىدىكى يېڭى كۈي»، قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستلىق ناخشا-ئۇسسۇل ئۆمىكى ئورۇندىغان «تاغ ئاتا، سۇ ئانا»، خوتەن «يېڭى قاشتېشى» سەنئەت ئۆمىكى ئورۇندىغان «دېھقان روھى»، ئاقسۇ ۋىلايەتلىك ناخشا-ئۇسسۇل ئۆمىكى ئورۇندىغان «دولان چېچەكلىرى»، بايىنغولىن ئوبلاستلىق ناخشا-ئۇسسۇل ئۆمىكى ئورۇندىغان «بايىنغولىن ناخشىسى» قاتارلىق نومۇرلار ئۆزگىچە ئالاھىدىلىكى، چىراغ، نۇر، دېكوراتسىيە قاتارلىق تېخنىكىلىق تەرەپلەردىكى يېڭىلىقى بىلەن تامامشىنلار قەلبىدە چوڭقۇر ئىز قالدۇردى.

مەدەنىي مىراسلارغا ۋارىسلىق قىلىنىپ بىر تۈركۈم مۇنەۋۋەر ئەسەرلەر نەشر قىلىندى

1992- يىلى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تەستىقلىشى بىلەن شىنجاڭ مۇقام ئانسامبلى قۇرۇلدى. 5 يىلدىن بۇيان «12 مۇقام»نى ئۇنىڭلىغۇ لېنتىسىغا ئېلىش خىزمىتى ناماملىنىپ، ئۇيغۇر مۇقامى ئاساس قىلىنغان ئەدەبىيات - سەنئەت ئىجادىيىتى گۈللەندى. 1996- يىلى 7- ئايدا شىنجاڭ ئوپېرا ئۆمىكى ئىجاد قىلغان چوڭ تېپتىكى ئوپېرا «مۇقام ئەجدادلىرى» مەملىكەتلىك دراما مۇسابىقىسىدە 7 تۈرلۈك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. يېقىندا يەنە مەدەنىيەت مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن «ۇنىخۇا قەدىمكى ئەسەر» مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. ھېكايە فىلىم «ئامانىنساخان» مەملىكەت بويىچە «بەش بىر قۇرۇلۇشى»نىڭ ئىسمىنى ئاتاش مۇكاپاتىغا، رادىئو-كىنو-تېلېۋىزىيە مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن «مۇنەۋۋەر فىلىم» مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. مۇقامنى ئاساس قىلغان ئوركېستر مەملىكەتلىك مۇنەۋۋەر ئوركېستر مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. باھارگۈل ئورۇندىغان «تەڭرىتاغ ئوغۇل-قىزلىرى» ناملىق ناخشا «بەش بىر قۇرۇلۇشى» مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. يۇقىرىقىلاردىن باشقا «چەبىيات مۇقامى»، «تەڭرىتاغدا ھەسەن-ھۈسەن»، «كىرورەن گۈزىلى» ئىلگىرى - ئاخىر «خۇاشا مۇزىكا كېچىلىكى»، «غەربىي شىمال مۇزىكا ھەپتىلىكى»، «جۇڭگو سەنئەت بايرىمى»، «مۇقام پائالىيىتى»گە قاتناشتۇرۇلۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مۇنەۋۋەر مىللىي مەدەنىيىتىنى نامايان قىلدى. «يېپەك يولى تەنتەناتى - ئۇيغۇر مۇقاملىرى»، «ئۇيغۇر 12 مۇقامى»، «قۇمۇل مۇقامى»، «دولان مۇقامى» نەشر قىلىنىپ بازارغا سېلىندى.

تاشقى ئالاقە پائالىيىتى كۆچەيتىلدى

1993- يىلى ياپونىيىنىڭ دۇڭجېك، جىگدۇ، فۇگاك قاتارلىق شەھەرلىرىدە «جۇڭگو شىنجاڭ كىرورەن كۆرگەزمىسى» ئېچىلىپ، 750 مىڭ ئادەم (قېتىم) تاماشىبىننى جەلپ قىلدى. ستاتستىكىغا قارىغاندا، يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تاشقى مەدەنىيەت ئالماشتۇرۇش پائالىيىتى تېز تەرەققىي قىلغان، ئاپتونوم رايونىمىزدىن ئىلگىرى - ئاخىر بولۇپ 200 نەچچە (قېتىم) سەنئەت ئۆمىكىدىكى 2000 ئادەم ئوتتۇرا ئاسىيا، جەنۇبىي ئاسىيا، ئوتتۇرا شەرق، شىمالىي ئافرىقا، شەرقىي ياۋروپا، ياپونىيە، شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا ۋە شياڭگاڭ، تەيۋەن، ئاۋىمېن قاتارلىق 20 نەچچە دۆلەت ۋە رايونغا بېرىپ، ئويۇن قويغان. 30 نەچچە دۆلەت ۋە رايوندىكى 200 نەچچە سەنئەت تەشكىلاتى ئاپتونوم رايونىمىزغا كېلىپ ئويۇن قويغان.

ماشۇن، ۋەنيۇك

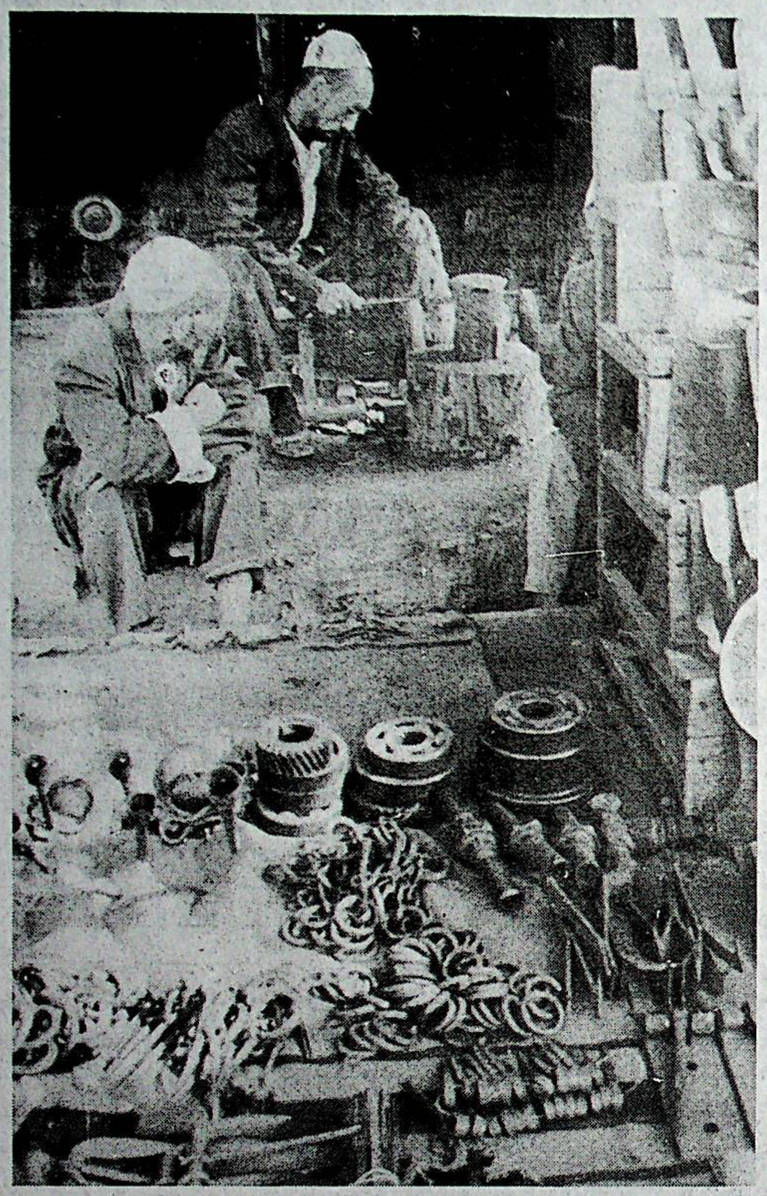

ھۇنەرۋەن

ئۆركەش جاپپار فوتوسى

ئازنا كۈندىكى پاراڭلار

راست گەپ قىلسا زىيان تارتامدۇ؟

تۇرغۇن ئومەر

مەن بىر قىسىم دوست-بۇرادەرلىرىمنىڭ پاراڭلىرىدىن «راست گەپ قىلساڭ زىيان تارتسەن» دېگىنىنى يات-يات ئاڭلاپ قالىمەن. كۆزىتىپ باقسام، كىشىلەر ئارىسىدا بۇ سۆزنىڭ كەڭ تارقالغانلىقىنى بايقايمەن. ئەمما، بۇ سۆز ئۈستىدە ئويلىنىپ باققان كىشىلەر ئاز ئىكەن. ئۇلار بۇ سۆزنى ئاڭسىز ھالدا ئېغىزىدىن چۈشۈرۈپ قويىدىكەن. ئۇنداق بولمىسا، ئۇلار بۇ سۆزنى ئېغىزىدىن چۈشۈرۈپ قويۇشتىن بۇرۇن ئۇنىڭ ئۈستىدە ئويلىنىپ باقماي قالمايتى.

گەپ قىلىدىغان ئەھۋاللارمۇ ئوتتۇرىغا چىقىۋاتىدۇ. تۆۋەندىكى ئەھۋالنى يۇقىرىغا ئېنىقراق دوكلات قىلماسلىق، نەتىجىنى كۆپتۈرۈپ مەلۇم قىلىش ياكى نەتىجىنىلا مەلۇم قىلىپ ساقلانغان مەسىلىلەرنى يوشۇرۇش ئەھۋاللىرى كۆرۈلۈۋاتىدۇ. ئايرىم رەھبىرىي كادىرلارمۇ تۆۋەندىن كەلگەن ئەپسىيات ئەۋج ئالىدۇ. بۇ خىزمەتلەرنى ئۇنۇملۇك ئىشلىشىمىزگە پايدىسىز. تەكشۈرۈپ - تەنقىد قىلىش پارتىيىمىزنىڭ ئىسسىل ئىستىلى ھەم شەرەپلىك ئەنئەنىسى. خىزمەتلەردىن دوكلات ئالغاندا راستچىل بولۇش ۋە تەكشۈرۈپ- تەنقىد قىلىشقا ئەھمىيەت بېرىش كېرەك. شۇنداق قىلغاندىلا، پارتىيە ئەزالىرى ۋە ئاممىنىڭ ئىشەنچىسىگە ئېرىشىپ، ئۇلارنىڭ ھۆرمىتىگە سازاۋەر بولغىلى بولىدۇ.

ياخشى ئىشلىمىگەن، يېتەرسىز تەرەپلەرنى ياخشى ئىشلىدۇق، دەپ دوكلات قىلىش ئۆزىنى ۋە يۇقىرىنى ئالدىغانلىق بولىدۇ. شۇڭا ياخشىنى ياخشى دېيىشىمىز، ياخشى ئىشلىمىگەن يېتەرسىز تەرەپلەرنى ئەينەن دوكلات قىلىشىمىز لازىم. شۇنداق بولغاندىلا، راستچىل بولغان بولىمىز. خىزمەتلەرگە باھا بەرگەندە، ئەھمىيەتنى چىقىش قىلغان ھالدا ياخشى تەرەپلەرنى، پايدىلىق تەرەپلەرنىمۇ كۆرۈشىمىز، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا،

20- تەسىردىكى نادىر. تۇسۇلۇنى باھاغا پائالىيەتىدە ياخشى باھاغا ئېرىشىپ، مەدەنىيەت منىستىرلىكى تەرىپىدىن «ۋىنخۇا بېيگى ئەسەر مۇكاپاتى» ۋە «ۋىنخۇا مۇزىكا ئىجادىيەت مۇكاپاتى»، «ۋىنخۇا ئورۇنداش مۇكاپاتى»غا ئېرىشتى.1997- يىلى 1- ئايدا ئىلى ۋىلايەتلىك ناخشا-ئۇسسۇل ئۆمىكى بىلەن شىنجاڭ ئوپېرا ئۆمىكى بىرلىشىپ ئىجاد قىلغان چوڭ تېپتىكى ئۇيغۇر تىياتىرى «گۈلەمخان» بېيجىڭدا مەملىكەت بويىچە مۇنەۋۋەر سەھنە ئەسىرىنى كۆرەك قىلىش پائالىيىتىگە قاتناشتۇرۇلۇپ، ھەر ساھە كىشىلىرىنىڭ قىزغىن ئالقىشىغا ئېرىشتى.

بىر قانچە يىلدىن بۇيان، پارتىيىمىز ئەمەلىيەتچىل بولۇش، راست گەپ قىلىش ئىستىلىنى ئىزچىل تەشەببۇس قىلىپ كەلدى ۋە بۇ جەھەتتە ياخشى نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى. لېكىن بىر قىسىم كىشىلەردە يۇقىرىغا يامىشىش، ئايرىم «باشلىق»لارغا ياخشى كۆرۈنۈش مەقسىتىدە راست گەپ قىلماي يالغان رەھبىرىي كادىرلارمۇ تۆۋەندىن كەلگەن دوكلاتنى تەكشۈرۈپ كۆرمەيلا ئۇنىڭغا قارا قويۇق ئىشىنىدىغان بولۇپ قالدى. نەتىجىدە راست گەپ قىلغانلار تەدرىجىي ئۆچرايدىغان، يالغان گەپ قىلغانلار تەقدىرلىنىدىغان غەلىتە ئەھۋاللارمۇ كۆرۈلدى. ئايرىم يولداشلار «ئاقىل ئۆزىنى ئايايدۇ» دەپ راست گەپ قىلىشقا جۇرئەت قىلمايدىغان بولۇپ قالدى. شۇنىڭ بىلەن «راست گەپ قىلسا زىيان تارتىدۇ» دېگەن خاتا قاراش ئىوتتۇرىغا چىقتى. بۇ خىل خاتا قاراش خىزمەتلەرنىمۇ، ياخشى ئىشلىيەلمىگەن تەرەپلەر ۋە ساقلانغان مەسىلىلەرنىمۇ ئوتتۇرىغا قويۇشمىز كېرەك. ياخشى ئىشلەنگەن تەرەپلەر، جۇملىدىن نەتىجىلەرنىلا دوكلات قىلىپ، ساقلانغان مەسىلىلەر، يېتەرسىزلىكلەرنى دوكلات قىلمىغاندا يۇقىرى دەرىجىلىك ئورۇنلارنىڭ تۆۋەنلىنىڭ ئەھۋالىنى ئەتراپلىق، توغرا چۈشىنىشىگە تەسىر يېتىدۇ.

بىر قىسىم كادىرلار خىزمەتنى دوكلات قىلغاندا، ئۆز ئورۇنلىرىنىڭ خىزمەتلىرىنى «ئۇنداق ياخشى، مۇنداق ياخشى» دەپ دوكلات قىلىدۇ، نەتىجىنىلا دوكلات قىلىدۇ، ياخشى ئىشلىمىگەن تەرەپلەرنى دوكلات قىلمايدۇ، ساقلانغان مەسىلىلەرنى تىلغا ئېلىپ قويۇپ تەقدىكە ئۆچرىشىدىن، كۆپچىلىك ئالدىدا يۈزىنىڭ چۈشۈپ كېتىشىدىن قورقىدۇ. ئايرىم كىشىلەر ئوچۇق- ئاشكارا ھالدا «راست گەپ قىلساڭ تۆتۈلسەن، يالغان گەپ قىلسا قۇتۇلسەن» دېگەننى تەرغىب قىلماقتا. بۇ ياخشى ئىستىل ئەمەس. بۇنداق ئىستىل بازار تېپىپ كەتسە، مەسىلىلەر يەنمۇ چوڭىيىدۇ، ناچار ئەھمىيەت بېرىش كېرەك. شۇنداق قىلغاندىلا راست-يالغاننى ئايرىغىلى بولىدۇ. راستچىل بولۇش، يالغان گەپ قىلماسلىق پارتىيىمىزنىڭ ۋە پارتىيە ئىستىلىنىڭ ياخشى بولۇش-بولماسلىقىغا مۇناسىۋەتلىك مۇھىم مەسىلە، شۇنداقلا كومۇنىستنىڭ ئەخلاققا مۇناسىۋەتلىك مۇھىم مەسىلە. بىز سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيىلىك قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش جەريانىدا كەسىپتىكى ناتوغرا ئىستىلىنى تۈزىتىشكە بىرلەشتۈرۈپ، راستچىل بولۇش، سەممىي ئىشلەشتەك كومۇنىستنىڭ ئەخلاقىنى زوركۈچ بىلەن يېتىلدۈرۈشمىز لازىم. «ئاقىل ئۆزىنى ئايايدۇ» دەپ قاراپ راست گەپ قىلىشقا جۇرئەت قىلمايدىغان، تەنقىد قىلىنىشتىن، يۈزىمىزنىڭ چۈشۈپ كېتىشىدىن قورقاسلىقىمىز كېرەك. بىر ئورۇننىڭ خىزمەتلىرىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك ياخشى بولۇپ كېتىشى ناتايىن، خىزمەتلەردە زور نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلگەن ئەھۋالدىمۇ بەزى يېتەرسىز تەرەپلەرنى يوق دېگىلى بولمايدۇ. ئاساسىي ئېقىم ياخشى بولسا ئۇنى مۇئەييەنلەشتۈرۈش كېرەك. لېكىن يوشۇرۇش ئەھۋالىنى كۆرۈلۈۋاتقىنىمىز ئۈچۈن ئەسكەرتىپ ئۆتىمىز.

ئاقسۇ شەھىرىدە 3- نۆۋەتلىك دېھقان، چارۋىچىلار سەنئەت كۆرۈكى ئۆتكۈزدى

سۆزەتلىك خەۋەر

مەمۇرچىلىق بىلەن تولغان ئالتۇن كۈزدە پارتىيە 15- قۇرۇلتىيىنىڭ غەلىبىلىك ئېچىلغانلىقىنى قىزغىن تەنتەنە قىلىش، خەلقىمىزنىڭ مۇنەۋۋەر ئەدەبىيات-سەنئەت ئەنئەنىسىگە ۋارىسلىق قىلىپ ۋە ئۇنى جارى قىلدۇرۇپ، ئاقسۇ شەھىرىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيىلىك قۇرۇلۇشى قەدىمىنى تېزلىتىپ، بېزىلاردا ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغاندىن بۇيانقى چوڭ ياخشى ۋەزىيەتنى مەدھىيىلەش يۈزىسىدىن ئۇيۇشتۇرۇلغان ئاقسۇ شەھىرىنىڭ 3- نۆۋەتلىك دېھقان، چارۋىچىلار سەنئەت كۆرۈكى يېقىندا ئاخىرلاشتى.

كۆرەكتە ئاقسۇ شەھىرىگە قاراشلىق 8 يېزا - بازار، مەيدانغا كەلگەن دېھقان ئارتىسلار مەزمۇنى مول، شەكلى ئۆزگىچە، دەۋر روھىغا باي ھەم قويۇق يەرلىك ئالاھىدىلىككە ئىگە سەنئەت نومۇرلىرىنى كۆرسىتىپ تاماشىبىنلارنىڭ قىزغىن ئالقىشىغا ئېرىشتى. بۇ نومۇرلارنىڭ سەۋىيىسى خېلىلا يۇقىرى بولۇپ، شەھەرگە قاراشلىق دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ مەدەنىيەت ساپاسىنىڭ ھەم ئىجادىيەت ئېڭىنىڭ تېخىمۇ يۇقىرى كۆتۈرۈلۈۋاتقانلىقىنى نامايان قىلدى.

كۆرەك تەشكىلىي ھەيئىتىنىڭ ئەستايىدىل باھالىشى ئارقىلىق ئىگەچى يېزىسى بۇ قېتىمقى كۆرەكنىڭ بىردىنبىر ئالاھىدە مۇكاپاتى ـ «مەنىۋى مەدەنىيىلىك مۇكاپاتى»غا ئېرىشتى. بەشتۇگمەن، قۇمباش، ئايكۆل قاتارلىق يېزا-بازارلار «مۇنەۋۋەر تەشكىللەش مۇكاپاتى»غا ئېرىشتى.

ئىگەچى، توپلۇق، قاراتال، قۇمباش قاتارلىق يېزا-بازارلار «مۇنەۋۋەر سەھنە كىيىمى مۇكاپاتى»غا، قاراتال، ئايكۆل، قۇمباش يېزىلىرى «مۇنەۋۋەر مۇزىكا ئەترىتى مۇكاپاتى»غا ئېرىشتى.

يالغۇز كىشىلىك ئۇسسۇل «يۇرت سۆيگۈسى»

كوللېكتىپ ئۇسسۇل «مول ھوسۇل شادلىقى».

تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن ئىبراھىم**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابلىز ئوسمان** فوتوسى، خەۋىرى

ئا. غۇجامنىياز فوتوسى

(بېشى 1 - بەتتە)

جۇڭگو بىلەن ئامېرىكا ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىگە دائىمىي ئەزا دۆلەتلەر بولۇش سۈپىتى بىلەن ب د ت نىڭ «ب د ت نىزامنامىسى» دېگەن مەقسەت، پرىنسىپلارغا ئاساسەن پۈتكۈل يەر شارى ئىشلىرىدا جۇملىدىن تىنچلىقنى قوغداش، ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش جەھەتتە پائال ۋە ئۈنۈملۈك رول ئوينىشنى قوللىدى. 2 دۆلەت ب د ت نى ئىسلاھ قىلىش، خەۋپسىزلىك كېڭىشىنى تېخىمۇ ۋەكىللىك خاراكتېرگە ئىگە قىلىشنى شۇنداقلا خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ خىزمەت ئۈنۈمىنى ساقلاش ۋە كۈچەيتىشنى ياقىلىدى. 2 دۆلەت ب د ت نى تېخىمۇ مۇستەھكەم مالىيە ئاساسىغا ئورنىتىشنى، ب د ت نىڭ بەدەل پۇلى نىسبىتى مەسلىسى توغرىسىدىكى مۇزاكىرىلەرنىڭ پائال قاتنىشىدىغانلىقىنى تەكىتلىدى.

جۇڭگو بىلەن ئامېرىكا ئاسىيا - تىنچ ئوكيان رايونىدىكى چوڭ دۆلەت بولۇش سۈپىتى بىلەن ھەمكارلىقنى كۈچەيتىپ، دۇچ كەلگەن ھەر خىل خىرىسلارغا بىرلىكتە تاقابىل تۇرۇپ، بۇ رايوننىڭ مۇقىملىقى ۋە ئاۋاتلىقنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن پائال تۆھپە قوشۇشنى خالايدۇ.

2 تەرەپ مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: چاۋشەيەن يېرىم ئارىلىنىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىنى قوغداش مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە. 2 تەرەپ 4 تەرەپ سۆھبىتى ئارقىلىق يېرىم ئارالدا مۇقىم تىنچلىق ئورنىتىشقا تۆرتكە بولىدۇ ۋە مۇشۇ ئىش توغرىسىدا داۋاملىق كېڭىشىدۇ. 2 تەرەپ يەنە مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: ئوتتۇرا شەرق، پارس قولتۇقى ۋە جەنۇبىي ئاسىيا قاتارلىق مۇھىم رايونلارنىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىنى قوغداش 2 دۆلەتنىڭ ئورتاق مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن .

2 دۆلەت باشلىقلىرى بىر قاتار تەدبىرلەرنى قوللىنىش توغرىسىدا كېلىشىم ھاسىل قىلدى، بۇ تەدبىرلەر جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنى يەنمۇ راۋاجلاندۇرۇش، 2 دۆلەتنىڭ خەلقئارا ئىشلىرىدىكى ھەمكارلىقىنى كۈچەيتىشكە ئاساس يارىتىپ بېرىدۇ.

يۇقىرى قاتلامدىكىلەرنىڭ سۆزلىشىشى ۋە كېڭىشىش توغرىسىدا

جۇڭگو بىلەن ئامېرىكا 2 دۆلەت باشلىقلىرىنىڭ قارشى تەرەپنىڭ پايتەختىنى قەرەللىك زىيارەت قىلىپ تۇرۇشىغا قوشۇلدى.

بۇ ۋاستە ئالاقىلىشىپ تۇرۇشقا قولايلىق بولسۇن ئۈچۈن 2 دۆلەت بېيجىڭ بىلەن ۋاشىنگتون ئارىسىدا باشلىقلار ئارا خەۋەرلىشىش ئالاقىسى ئورنىتىشقا قوشۇلدى.

2 دۆلەت يەنە 2 دۆلەتنىڭ ئېچكى كابىنېت دەرىجىلىك ئەمەلدارلىرى ۋە مۇئاۋىن ئېچكى كابىنېت دەرىجىلىك ئەمەلدارلىرىنىڭ قەرەللىك تۆرت ئۈزئارا زىيارەت قىلىپ سىياسىي، ھەربىي، خەۋپسىزلىك ۋە ھەربىي تەييارلىقلارنى تىزگىنلەش مەسلىسى توغرىسىدا كېڭىشىپ تۇرۇشىغا قوشۇلدى.

ئېنېرگىيە ۋە مۇھىت ھەمكارلىقى توغرىسىدا

جۇڭگو بىلەن ئامېرىكا مۇھىت مەسلىسىدە كەڭ كۆلەمدە ھەمكارلىشىشنىڭ مۇھىملىقىنى قايتا تەكىتلىدى، بۇ مۇھىملىق 1997 - يىلى 3 - ئايدا قۇرۇلغان جۇڭگو - ئامېرىكا مۇھىت ۋە تەرەققىيات مۇھاكىمە يىغىنىدا گەۋدىلەندى.

2 تەرەپ مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: ئېنېرگىيىنى ئېچىش، ئۇنىڭدىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىش، پۈتۈن يەر شارىنىڭ مۇھىتىنى ئاسراش، مۇھىتقا پايدىلىق ئېشىش ۋە تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش - مۇھىم خىرىس، مۇھىتقا پايدىلىق ئېشىش ۋە تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش - مۇھىم خىرىس،

جۇڭگو بىلەن ئامېرىكا قوشما بايانات ئېلان قىلدى

ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى تىزگىنلەش ۋە يېزىلارنى ئېلېكترلەشتۈرۈشتىن ئىبارەت بولىدۇ. بۇ تەشەببۇسۇ ھاۋا كىلىماتىنىڭ ئۆزگىرىشى، چۆللىشىپ كېتىش، جانلىقلارنىڭ كۆپ خىللىششى قاتارلىق يەر شارى مۇھىت مەسىلىسىدە تېخىمۇ كەڭ دائىرىلىك ھەمكارلىشىشقا تۈرتكە بولىدۇ. يۇقىرىدا ئېيتىلغان ساھەلەردىكى ئۇنۇملۈك ھەمكارلىقنى جۇملىدىن پاكىز ئېنېرگىيە ئىشلىتىشنى تىزگىنلەشنى كۈچەيتىش جۇڭگو دۆلەت پىلان كومىتېتى بىلەن ئامېرىكا ئېنېرگىيە مىنىستىرلىكى «جۇڭگو-ئامېرىكا ئېنېرگىيە ۋە مۇھىت ھەمكارلىقى تەشەببۇسنامىسى» ئىمزالدى.

ئىقتىساد - سودا مۇناسىۋىتى توغرىسىدا

2 دۆلەت باشلىقلىرى ئىجابىي ۋە ئۇنۇملۈك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ سودا ۋە ئىقتىساد مۇناسىۋىتىنى كېڭەيتىمەكچى بولدى. 2 دۆلەتنىڭ ئىقتىسادى 21 - ئەسىرگە يۈزلەنمەكتە، ئۇچۇر تېخنىكىسى، تېخنىكا يېڭىلاش ۋە ئىشلەپچىقىرىش كۆچلىرى سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشتە ئىنتايىن مۇھىم، شۇنىڭ ئۈچۈن جۇڭگو «ئۇچۇر تېخنىكىسى كېلىشىمى»گە بالدۇراق قاتنىشىش مۇددىئاسىنى بىلدۈردى. بۈلاردىن باشقا، جۇڭگو تەرەپ دۇنيا سودا تەشكىلاتىنىڭ سۆھبەت دائىرىسىدە تامۇژنا بېجىنى داۋاملىق ماھىيەتلىك تۆۋەنلىتىدۇ.

جۇڭگو بىلەن ئامېرىكا مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: جۇڭگونىڭ كۆپ تەرەپلىك سودا تۈزۈلمىسىگە ئومۇمىيۈزلۈك قاتنىششى 2 تەرەپنىڭ مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن. بۇ نىشانغا يېتىش ۋە جۇڭگونىڭ سودا جەھەتتە ئەھمىيەتلىك بولۇش ئاساسىدا دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە بالدۇراق كىرىشى ئۈچۈن، 2 تەرەپ بازارغا كىرىشكە رۇخسەت قىلىش جۇملىدىن تامۇژنا بېجى، تامۇژنا بېجى ئالماسلىق تەدبىرلىرى، مۇلازىملىق، ئۆلچەم، يېزا ئىگىلىكى قاتارلىق مەسىلىلەر ۋە دۇنيا سودا تەشكىلاتىنىڭ پرىنسىپلىرىغا ئەمەل قىلىش توغرىسىدىكى سۆھبەتنى تېزلىتىشكە قوشۇلدى.

يادرو ئېنېرگىيىسىدىن تىنچلىق مەقسەتلىرى ئۈچۈن پايدىلىنىش ھەمكارلىقى توغرىسىدا

جۇڭگو بىلەن ئامېرىكا يادرو ئېنېرگىيىسىدىن تىنچلىق مەقسەتلىرى ئۈچۈن پايدىلىنىش ساھەسىدە ھەمكارلىشىشنىڭ 2 دۆلەتنىڭ ئورتاق مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن ئىكەنلىكىگە قوشۇلدى، شۇ مۇناسىۋەت بىلەن ئۆلار 1995 - يىلى ئىمزالغان «جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ يادرو ئېنېرگىيىسىدىن تىنچلىق مەقسەتلىرى ئۈچۈن پايدىلىنىش ھەمكارلىقى كېلىشىمى»نى ئىجرا قىلىش ئۈچۈن زۆرۈر تەدبىرلەرنى قوللاندى. 2 دۆلەت ئارىسىدىكى يادرو ئېنېرگىيىسىدىن تىنچلىق مەقسەتلىرى ئۈچۈن پايدىلىنىش ھەمكارلىقى ۋە تەقىقاتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن جۇڭگو دۆلەت پىلان كومىتېتى بىلەن ئامېرىكا ئېنېرگىيە مىنىستىرلىكى بىر مۇددىئا خاراكتېرلىك كېلىشىم ئىمزالدى.

ئىستراتېگىيىلىك قوراللارنى كېڭەيتىۋەتمەسلىك توغرىسىدا

2 تەرەپ «يادرو سىنىقىنى ئومۇمىيۈزلۈك مەنئى قىلىش شەرتنامىسى»نىڭ بالدۇراق كۈچكە ئىگە بولۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈشكە كۈچ چىقىرىشقا قوشۇلدى. 2 تەرەپ يەنە پ د ت ھەربىي تەييارلىقلارنى

قىلىشنى قوبۇل قىلمىغان يادرو مۇئەسسەسىلىرى ۋە يادرو پارتلىتىش تۇرلىرىگە ھەرقانداق يارىدەم بەرمەسلىك توغرىسىدا بەرگەن ۋەدىلىرىنى قايتا تەكىتلىدى. جۇڭگو يادرو ماتېرىياللىرى ۋە 2 خىل ئىشلىتىلىدىغان ماتېرىياللار ھەم ئۇلارغا ئالاقىدار تېخنىكىلارنى ئېكسپورت قىلىشنى تىزگىنلىدى ھەم 1998 - يىلى يەنمۇ تەدبىر قوللىنىپ، 2 خىل ئىشلىتىلىدىغان ماتېرىياللار ئېكسپورتىنى تىزگىنلەشنى كۈچەيتىدۇ. ئامېرىكا يادرو ماتېرىياللىرى ۋە 2 خىل ئىشلىتىلىدىغان ماتېرىياللار ۋە شۇنىڭغا ئالاقىدار تېخنىكىلارنى قاتتىق تىزگىنلەشنى داۋاملىق كۈچەيتىدۇ.

جۇڭگو بىلەن ئامېرىكا «خىمىيىۋى قوراللارنى مەنئى قىلىش ئەھدىنامىسى»نى ئەڭ دەسلەپ تۈزۈشكەن دۆلەت بولۇش سۈپىتى بىلەن كۆپ تەرەپلىك رامكا دائىرىسىدە مەزكۇر ئەھدىنامىنى ئىجرا قىلىش جەھەتتە ھەمكارلىشىشقا قوشۇلدى. 2 تەرەپ ھۆكۈمەتنىڭ خىمىيىلىك بۇيۇملارغا ئالاقىدار ئېكسپورتقا نازارەتچىلىك قىلىشى مۇھىم، دەپ ھېسابلىدى. جۇڭگو بىلەن ئامېرىكا 1994- يىلى باشقۇرۇلىدىغان بومبىلارنى ئېكەيتۈەتمەسلىك مەسلىسى توغرىسىدا ئىمزالانغان قوشما بايانات ئاساسىدا داۋاملىق تىرىشىشقا قوشۇلدى. 2 تەرەپ ئۆزلىرىنىڭ «باشقۇرۇلىدىغان بومبا ۋە باشقۇرۇلىدىغان بومبا تېخنىكىسىنى تىزگىنلەش تۈزۈمى»دىكى مىزان ۋە پارامېتىرلار توغرىسىدا بەرگەن ۋەدىسىنى قايتا تەكىتلىدى.

كىشىلىك ھوقۇق توغرىسىدا

جۇڭگو بىلەن ئامېرىكا «دۇنيا كىشىلىك ھوقۇق خىتابنامىسى» ۋە باشقا خەلقئارا كىشىلىك ھوقۇق ھۆججەتلىرى، كىشىلىك ھوقۇقنى ئىلگىرى سۈرۈش جەھەتتە ئىجابىي رول ئوينىدى، دەپ ھېسابلىدى ھەم 2 تەرەپنىڭ كىشىلىك ھوقۇق ۋە تۈپ ئەركىنلىكنى ئىلگىرى سۈرۈش، قوغداش ئۈچۈن كۈچ چىقىرىدىغانلىقىنى تەكىتلىدى.

2 دۆلەت كىشىلىك ھوقۇق مەسلىسىدىكى ئىختىلاپلارنى ھەل قىلالمىغان بولسىمۇ، لېكىن 2 تەرەپ باپاراۋەر بولۇش، ئۆزئارا ھۆرمەت قىلىش روھى بويىچە بۇ مەسلىنى ھۆكۈمەت ۋە غەيرىي ھۆكۈمەت دەرىجىلىكلەرنىڭ سۆزلىشىشى ئارقىلىق مۇزاكىرە قىلىشقا قوشۇلدى. 2 دۆلەت غەيرىي ھۆكۈمەت كىشىلىك ھوقۇق مۇنبىرىنىڭ قۇرۇلمىسى ۋە رولى توغرىسىدا مۇزاكىرىلىشىشكە قوشۇلدى.

قانۇن ساھەسىدىكى ھەمكارلىق توغرىسىدا

جۇڭگو بىلەن ئامېرىكا قانۇن ساھەسىدىكى ھەمكارلىقنى ئىلگىرى سۈرۈش 2 دۆلەتنىڭ مەنپەئىتى ۋە ئېھتىياجىغا ئۇيغۇن، دەپ ھېسابلىدى.

2 تەرەپ خەلقئارا تەشكىللىك جىنايەت ئۆتكۈزۈش، زەھەر ئەتكەسچىلىكى، قانۇنسىز كۆچمەنلەر، يالغان پۇل ياساش ۋە پۇل يۇيۇشقا زەربە بېرىش جەھەتلەردىكى ھەمكارلىقنى كۈچەيتىشكە قوشۇلدى. شۇ مۇناسىۋەت بىلەن 2 تەرەپ 2 دۆلەت ھۆكۈمەتلىرى مەسئۇل تارماقلىرىنىڭ ۋەكىللىرىدىن تەركىب تاپقان قانۇن ئىجرا قىلىش ھەمكارلىقى بويىچە بىرلەشمە ئالاقىلىشىش گۇرۇپپىسى قۇرماقچى بولدى. 2 تەرەپ قانۇن ساھەسىدە ئۆزئارا يارەملىشىش كېلىشىمى ھاسىل قىلىش ئۈچۈن كېڭىشىشنى باشلاشقا قوشۇلدى.

جۇڭگو بىلەن ئامېرىكا باراۋەر ئاساستا ئۆزلىرىنىڭ باش ئەلچىخانىلىرىغا زەھەر تەكشۈرۈش ئىشلىرىغا مەسئۇل قانۇن ئەمەلدارلىرىنى ئەۋەتىدۇ.

جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ قانۇن ساھەسىدىكى ئالماشتۇرۇشىغا ئەھمىيەت بېرىدىغانلىقىنى كۆزدە تۇتۇپ، 2 تەرەپ مۇشۇ ساھەدە ھەمكارلىشىش مەقسىتىدە بىر ئالاقىلىشىش گۇرۇپپىسى قۇرماقچى بولدى. بۇ ھەمكارلىق قانۇن مۇتەخەسسىسلىرىنى ئالماشتۇرۇش، سودىيىلەر ۋە ئادۋوكاتلارنى تەربىيىلەش، قانۇنغا دائىر ئۇچۇر سىستېمىسىنى كۈچەيتىش، قانۇنغا دائىر ماتېرىياللارنى ئالماشتۇرۇش، قانۇن ساھەسىدە ھەمكارلىشىش توغرىسىدىكى قاراشلارنى ئالماشتۇرۇش، مەمۇرىي تەرتىپ جەھەتتە ئۆزئارا مەسلىھەت بېرىش، شۇنىڭدەك سودا قانۇنى ۋەكىسىمىنى كۈچەيتىشنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

قانۇن ساھەسىدىكى ھەمكارلىق پىلانىنىڭ بىر قىسمى سۈپىتىدە جۇڭگونىڭ ئەدلىيە مىنىستىرى ئامېرىكا ئەدلىيە مىنىستىرىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن 1997 - يىل 11 - ئايدا ئامېرىكىدا زىيارەتتە بولىدۇ.

2 دۆلەت ئارمىيىلىرىنىڭ مۇناسىۋىتى توغرىسىدا

جۇڭگو بىلەن ئامېرىكا جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ دېڭىز ھەربىي ئىشلار خەۋپسىزلىكى بويىچە كېڭىشىش مېخانىزمىنى كۈچەيتىش توغرىسىدا كېلىشىم ھاسىل قىلدى. بۇ كېلىشىم 2 تەرەپ دېڭىز، ھاۋا ئارمىيە كۈچلىرىنىڭ كۈتۈلمىگەن ۋەقە، چوشۇنىشىمەسلىك ياكى خاتا ھۆكۈم قىلىشىدىن ساقلىنىشىغا پايدىلىق.

2 دۆلەت ئىنسانپەرۋەرلىك ياردىمى بېرىش ۋە ئاپەتنى ئازايتىش مەسلىسى توغرىسىدا ئۆزئارا ئەھۋال مەلۇم قىلىپ تۇرۇش توغرىسىدا مۇزاكىرىلىشىپ، تەجرىبە ئالماشتۇرۇپ تۇرۇشقا قوشۇلدى.

پەن - تېخنىكا، ماتېرىيال ۋە مەدەنىيەت ئالاقىسى توغرىسىدا

1979 - يىلدىن بۇيان جۇڭگو بىلەن ئامېرىكا 2 تەرەپنىڭ پەن-تېخنىكا ھەمكارلىقى توغرىسىدا 30 نەچچە كېلىشىم ئىمزالدى. جۇڭگو-ئامېرىكا پەن - تېخنىكا بىرلەشمە كومىتېتى 2 تەرەپنىڭ بۇ ئىجابىي پەن - تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرىگە داۋاملىق يېتەكچىلىك قىلدۇ. پەن-تېخنىكىنى يەنمۇ تەتبىق قىلىش ئارقىلىق دۆلەتنىڭ ۋە پۈتۈن يەر شارىنىڭ مەسىللىرىنى ھەل قىلىشقا تۈرتكە بولىدۇ. جۇڭگو بىلەن ئامېرىكا يەنە ئالەم بوشلۇقىدىن پايدىلىنىپ يەر شارىنى ئىلمىي تەتقىق قىلىش ۋە ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان ھەمكارلىق تۈرلىرى ساھەسىنى بېكىتىدۇ.

جۇڭگو بىلەن ئامېرىكا ماتېرىيال ۋە مەدەنىيەت ئالماشتۇرۇشنى كېڭەيتىدۇ. 2 دۆلەت باشلىقلىرى 2 مەملىكەت خەلقلىرىنىڭ ئالماشتۇرۇشنى كۆچەيتىشىنىڭ 2 تەرەپنىڭ ئۆزاق مۇددەتلىك مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشقا پايدىلىق ئىكەنلىكىگە ئىشىنىدۇ.

رەئىس جياڭ زېمىن كلىنتون زۇڭتۇڭ ۋە ئامېرىكا خەلقىنىڭ ئۆزئارا قىزغىن كۈتۈۋالغانلىقىغا رەھمەت ئېيتتى. رەئىس جياڭ زېمىن كلىنتون زۇڭتۇڭنى 1998 - يىلى جۇڭگودا زىيارەتتە بولۇشقا تەكلىپ قىلدى، كلىنتون زۇڭتۇڭ تەكلىپنى خۇشاللىق بىلەن قوبۇل قىلدى.

8-نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىي دائىمىي كومىتېتىنىڭ

ئىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 29-ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. 8-نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 28-سانلىق يىغىنى بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن «خەلق» سارىيىدا ئومۇمىي يىغىن ئۆتكۈزۈپ، ئالاقىدار دوكلات ۋە ئىزاھاتنى ئاڭلاپ ئۆتتى.

يىغىنغا كومىتېت باشلىقى چياۋشى قاتناشتى، كومىتېتنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى چىن مۇخۇا رياسەتچىلىك قىلدى.

8-نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 28-سانلىق يىغىنى ئومۇمىي يىغىن ئۆتكۈزدى

ج خ منىستىرلىكى قاتناش لىنىيىلىرىدە زەھەر تەكشۈرۈش، زەھەر ئەتكەسچىلىرنى تۇتۇشنى كۈچەيتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش چىقاردى

ئىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 28-ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. ج خ منىستىرلىكى يېقىندا ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، قاتناش لىنىيىلىرىدە زەھەرنى تەكشۈرۈش، زەھەر ئەتكەسچىلىرنى تۇتۇشنى كۈچەيتىش، ئەتكەسچىلىك، زەھەر توشۇش-سېتىش جىنايى ھەرىكىتىگە زەربە بېرىشنى ئورۇنلاشتۇردى.

«ئۇقتۇرۇش»تا جايلاردىكى ج خ ئورگانلىرىدىن، تۆمۈريوللاردىن، خەلق ئاۋىئاتسىيە تارماقلىرىدىكى ج خ ئورگانلىرىدىن كۈچلۈك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، تاشيول، تۆمۈريول، ھاۋا ترانسپورتى، پويىز ئىستانسىسى، ئايرودروم ۋە پرىستان قاتارلىق قاتناش لىنىيىلىرى، قاتناش تۈگۈنلىرىدە زەھەر تەكشۈرۈشنى نۇقتا قىلغان ھالدا مەركەزلىك ھەرىكەتنى قانات يايدۇرۇشنى، زەھەرنى مەنئى قىلىش بويىچە مەخسۇس كۈرەشنى يېڭى دولقۇنغا كۆتۈرۈشنى تەلەپ قىلدى.

«ئۇقتۇرۇش»تا تەكتلەپ مۇنداق دېيىلدۇ: جايلاردىكى ج خ ئورگانلىرى ۋە تۆمۈريول، قاتناش، خەلق ئاۋىئاتسىيىسىدىكى ج خ ئورگانلىرى ئومۇمىيلىق كۆزقارىشىنى تىكلەپ، ھەمكارلىشىپ ماسلىشىشنى قانات يايدۇرۇپ، پۈتۈن گەۋدە بويىچە جەڭ قىلىش ئۇسۇلۇنلۇكىنى جارى قىلدۇرۇشى كېرەك. نۆۋەتتىلىق رايونلاردىكى زەھەرنى تەكشۈرۈش تارماقلىرى، چېگرا رايونلاردىكى چېگرا مۇداپىئە تارماقلىرى ئەمەلىي ئەھۋالغا ئاساسەن ئايتوموبىللارنى قەرەللىك ۋە ياكى قەرەلسىز تەكشۈرۈپ تۇرۇشى كېرەك. قاتناش ساقچىلىرى، چارلاش ساقچىلىرى زەھەرنى تەكشۈرۈشنى كۈندىلىك خىزمەتلەرنىڭ مۇھىم مەزمۇنى قىلىشى لازىم. تۆمۈريول ج خ ئورگانلىرى نۇقتىلىق پويىز ئىستانسىسى، نۇقتىلىق پويىز، نۇقتىلىق ئۇچاستكىلاردا تەكشۈرۈشنى كۈچەيتىشى، نۇقتىلىق جايلارنى گەۋدىلىك تەكشۈرۈشى لازىم. خەلق ئاۋىئاتسىيىسى ج خ ئورگانلىرى ئامانلىقنى تەكشۈرۈش خىزمىتىنى كۈچەيتىشى، ئادەم تېنىگە زەھەرنى يوشۇرۇش ھەرىكىتىنى نۇقتىلىق تەكشۈرۈش بىلەن بىر ۋاقىتتا يۈك-تاقلارنى، ماللارنى ئۇنۇملۇك تەدبىر قوللىنىپ تەكشۈرۈشى، جىنايەتچىلەرنىڭ مال ئاربىسىغا زەھەر يوشۇرۇپ ئۆتكۈزۈشىدىن ساقلىنىشى لازىم. قاتناش ج خ ئورگانلىرى ئىچكى دېڭىز ترانسپورتىدا تەكشۈرۈشنى نۇقتىلىق كۈچەيتىش بىلەن بىر ۋاقىتتا يېراق ئوكيان ترانسپورت تارماقلىرىنىڭ زەھەرنى تەكشۈرۈش خىزمىتىنمۇ ياخشى ئىشلەپ، زەھەر ئەتكەسچىلىرگە يوچۇق بېرىشتىن ساقلىنىشى لازىم.

قايغۇلۇق ئۇقتۇرۇش

ئاپتونوم رايونلۇق رادىئو-تېلېۋىزىيە نازارىتى پارتكۇرۇپپىسىنىڭ سابىق شۇجىسى، نازىر، باش مۇھەررىر، ئاپتونوم رايونلۇق ئاخباراتچىلار جەمئىيىتىنىڭ سابىق رەئىسى، ئاپتونوم رايونلۇق 6-، 7-نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، دەم ئېلىشقا چىققان كادىر يولداش رەجەپ توختى مېڭىسگە تۇيۇقسز قان چۈشۈپ، قۇتقۇزۇش ئۈنۈم بەرمەي 1997- يىل 10-ئاينىڭ 26-كۈنى ئۇرۇمچى ۋاقتى سائەت 11 دىن 40 مىنۇت ئۆتكەندە 73 يېشىدا تۇرپاندا ۋاپات بولدى.

ۋاقى شاۋخۇا 450 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ يېڭىدىن قۇرۇلغان خېبېي ئۆلكىلىك ھەربىي رايونغا قاراشلىق ئومۇمىي باشلانغۇچ مەكتىپىگە كېلىپ بالىلارنىڭ قىزىقارلىق تەجرىبە دەرسىنى كۆردى. بىر قانچە يىلدىن بۇيان، ۋاقى شاۋخۇا قاتارلىق يېزا رەھبەرلىرىنىڭ تىرىشىشى ئارقىسىدا يېزىدا يېڭىدىن 16 ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ قۇرۇلدى. بۈگۈنكى شىبەيپو يېزىسىدا 700 دىن ئارتۇق نامرات ئائىلىنىڭ بالىلىرى مەكتەپكە كىردى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

كېلەر يىلى جۇڭگودا دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتىدە بولۇشقا تەكلىپ قىلدى، كلىنتون زۇڭتۇڭ تەكلىپنى خوشاللىق بىلەن قوبۇل قىلدى ۋە جۇڭگودا كېلەر يىلى بالدۇراق زىيارەتتە بولۇشنى ئۈمىد قىلدى.

2 دۆلەت رەھبەرلىرى ئورتاق كۆڭۈل بۆلىدىغان رايون مەسىلىسى ۋە خەلقئارا مەسىلىلەر توغرىسىدا كۆز قاراشلىرىنى ئالماشتۇردى.

10-ئاينىڭ 28-كۈنى كەچتە رەئىس جياڭ زېمىن تەكلىپكە بىنائەن ئاقسارايغا بېرىپ كلىنتون زۇڭتۇڭ بىلەن سەممىي پاراڭلاشتى. سۆھبەتتە جۇڭگو تەرەپتىن گووۋۇيۇەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى، قوشۇمچە دىپلوماتىيە منىستىرى چېن چىچېن، ئالاھىدە ياردەمچى زېڭ چىگخۇڭ، گووۋۇيۇەن تاشقى ئىشلار ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى لیۇخۇاچیۇ، دۆلەت پىلان كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى زېڭ پىيىەن، ئالاھىدە ياردەمچى تېڭ ۋېنشېڭ، جۇڭگونىڭ ئامېرىكىدا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى لى داۋيۈي، دىپلوماتىيە منىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن منىستىرى لى جاۋشىڭ، تاشقى ئىقتىساد- سودا منىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن منىستىرى سۈن جېنيۈي، دىپلوماتىيە منىستىرلىكى منىستىرلىكىنىڭ ياردەمچىسى يالۇ جيېچى ۋە ئالاھىدە ياردەمچى يۈشىگۈي قاتناشتى.

سۆھبەتكە ئامېرىكا تەرەپتىن مۇئاۋىن زۇڭتۇڭ گورل، دۆلەت ئىشلىرى كاتپىسى ئالبرايت، مالىيە منىستىرى روبىن ۋە دۆلەت مۇداپىئە منىستىرى كوئېن قاتارلىقلار قاتناشتى.

رەئىس جياڭ زېمىن بىلەن كلىنتون زۇڭتۇڭ سۆھبەتلىشىپ بولغاندىن كېيىن مۇئاۋىن زۇڭتۇڭ گورل ۋە ئونىڭ رەپىقىسى تىپار زىيارەت ئوتكۈزۈپ جياڭ زېمىن ۋە ئونىڭ رەپىقىسى ۋاڭ يېپىڭنى كوتۇۋالدى.

(بېشى 1 - بەتتە)

رەئىس جياڭ زېمىن تەۋەن مەسىلىسى توغرىسىدا توختالغاندا مۇنداق دېدى: تەۋەن مەسىلىسى باشتىن - ئاخىر جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىدىكى ئەڭ نازۇك، ئەڭ مۇھىم يادرولۇق مەسىلە. جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ 3 قوشما ئاخباراتنىڭ قاتتىق ئەمەل قىلىپ تەۋەن مەسىلىسىنى مۇۋاپىق بىر تەرەپ قىلىش - جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنىڭ ئۇزاقتىچە ساغلام، مۇقىم راۋاجلىنىشىنىڭ ئاساسى.

كلىنتون مۇنداق دېدى: ئامېرىكا ھۆكۈمىتى بىر جۇڭگو مەيدانىدا داۋاملىق چىڭ تۇرىدۇ، ئامېرىكا بىلەن جۇڭگونىڭ 3 قوشما ئاخباراتىدىكى پرىنسىپلارغا ئەمەل قىلىدۇ، تەۋەن مۇستەقىللىقىنى، تەۋەننىڭ ب د ت غا كىرىشىنى، «2 جۇڭگو»، «1 جۇڭگو 1 تەۋەن» پەيدا قىلىش تەشەببۇسىنى قوللىمايدۇ.

رەئىس جياڭ زېمىن كلىنتون زۇڭتۇڭنى

(بېشى 1 - بەتتە)

خەۋەرلىشىش تورىنىڭ تېخنىكا بىلەن قوراللىنىش سەۋىيىسى تېز ئۆستى. 5 يىلدىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە رەقەملىك يوللاش، ئالماشتۇرۇلىدىغان پروگراممىلىق كومپىوتاتور يولغا قويۇلدى، رەقەملىك خەۋەرلىشىش كۆلەملىك تەرەققىي قىلىپ، خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئۇچۇرلىشىشى ئۇچۇن پۈختا ئاساس سالدى.

پوچتا غول لىنىيىلىرى قاتنىشى پۈتۈنلەي كېچە-كۈندۈز قاتناۋىدىغان تېز سۈرئەتلىك پوچتا يوللىرى قىلىپ تەرتىپكە سېلىندى ۋە ئۇرۇمچىنى مەركەز قىلغان، جەنۇبىي شىنجاڭ ۋە شىمالىي شىنجاڭ تۇتاشتۇرۇلغان تېز سۈرئەتلىك پوچتا قاتناش تورى شەكىللەندۈرۈلدى؛ پوچتىنىڭ ئاپتوماتلىشىش، ئېلېكترونلىشىش ئىقتىدارى كۈرۈنەرلىك ئۆستۈرۈلدى، خەت-چەكلەرنى ئاپتوماتىك ئايرىش ماشىنىسى ئۇرۇمچىدە ئىشقا كىرىشتۈرۈلدى؛ ھېسابلاش ماشىنىسى ئاپتونوم رايون بويىچە گېزىت-ژۇرنال تارقىتىش، پوچتا پۇل ئامانىتى، پوچتا قاتنىشى دېستېچېرلىقى، تېز يەتكۈزۈشتىن مەسلىھەت بېرىش، پوچتا تىجارىتى قاتارلىق كەسىپلەردە كەڭ دائىرىدە قوللىنىشقا باشلىدى.

پوچتا-تېلېگراف تورلىرىنىڭ تېخنىكا تەركىبى تېز ئۆستى. 1996- يىلى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پوچتا-تېلېگراف ساھەسىدە مۇقىم مۇلۇككە سېلىنغان سېلىنما 2 مىليارد 300 مىليون يۈەن ئورۇندىلىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن % 24.3 ئاشتى. ئاپتونوم رايونىمىزدا تېلېفونىنىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتى % 6 كە يەتتى. ئاپتونوم رايونىنىڭ مەركىزى ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ پوچتا-تېلېگراف خەۋەرلىشىش ئالدىن تەرەققىي قىلدى، ئونىڭ مۇقىم مۇلكى 1990- يىلى 200 مىليون يۈەنگە يەتمەيتتى، 1996- يىلىنىڭ ئاخىرىغا كەلگەندە 2 مىليارد 800 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 13 ھەسسە ئاشتى. تېلېفونىنىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتى 1996- يىلىدىكى % 4.3 تىن ھازىر % 23.8 كە يەتتى. پوچتا-تېلېگراف خەۋەرلىشىش تورىنىڭ تور قۇرۇلمىسى ۋە تېخنىكا سۇپىتى زور دەرىجىدە ياخشىلاندى. 5 يىلدىن بۇيان، كۆچمە خەۋەرلىشىش، رەقەملىك ئالاقىلىشىش، ئۇچۇر مۇلازىملىقى ۋە بىر تۇركۈم پوچتا-تېلېگراف يېڭى كەسىپلەر ئارقا-ئارقىدىن يولغا قويۇلدى ھەم تېز ئومۇملىشىشقا باشلىدى.

ئەدەبىي تەنقىد يىلەن ئەدەبىي ئىجادىيەتنىڭ مۇناسىۋىتى

غالىپ غوجابدۇل

ئەدەبىي ئىجادىيەت بىلەن ئەدەبىي تەنقىدنىڭ مۇناسىۋىتى مەسىلىسىدە بەزىلەر: «ئەدەبىي ئىجادىيەت شەكىلسىز، قېلىپسىز جەريان، يازغۇچىلار ئەسىرىدە ئۆز قەلبىنى ئوقۇرمەنگە تولۇق تاپشۇرالسا، ئەسەرنىڭ پۈتكىنى شۇ، بۇنىڭغا تەنقىدچىنىڭ ئارىلىشىش ھوقۇقى بولمايدۇ» دەپ قارايدۇ. يەنە بەزىلەر: «ئەدەبىي تەنقىد بىلەن ئەدەبىي ئىجادىيەتنىڭ مۇناسىۋىتى خۇددى فىزىكا بىلەن تەبىئەتنىڭ، تارىخ بىلەن ئىش - ئىزلارنىڭ مۇناسىۋىتىگە ئوخشاش بولۇپ، چۈشەلچاق، تەرتىپسىز ھالەتتە بولىدۇ، ئۇنى پەقەت تەنقىدچىلەرلا ئوقۇشىيالايدۇ» دەپ قارايدۇ. يەنە بەزىلەر: «ئەدەبىي ئىجادىيەت ئاپتورنىڭ ئىجتىمائىي تۇرمۇشقا بولغان بۇاستە بىلىشى ۋە تەجرىبىسىنىڭ مەھسۇلى، تەنقىدچىدە بۇ خىل كەچۈرمىش بۇاستە بولمىغانلىقتىن، ئۇنىڭ ئەدەبىي ئەسەرلەرنى تەنقىد قىلىشىنىڭ ھېچقانداق زۆرۈرىيىتى يوق» دەپ قارايدۇ. يەنە بەزىلەر: «ئەدەبىي ئىجادىيەت ماھىيەت جەھەتتىن ئېيتقاندا بىر خىل يەككە ئەمگەك ھېسابلىنىدۇ، يەككە بىلىشكە تەنقىدىي مۇئامىلە قىلغاندا، ئەسەرنىڭ ھەقىقىي قىممىتى ئاشكارلىنىدۇ. تەنقىدسىز ئەدەبىياتنى تەسەۋۋۇر قىلىشقا بولمايدۇ» دەپ قارايدۇ. ئەمما كۆپ ساندىكى ئەدىبلەر ئەدەبىي ئىجادىيەت بىلەن ئەدەبىي تەنقىدنىڭ ئۆزئارا تەسىر كۆرسىتىشى ئارقىلىق ئەدەبىياتنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرىدىغانلىقىنى ئىنكار قىلمايدۇ.

ھېنىڭچە، ئەدەبىي ئىجادىيەت بىلەن ئەدەبىي تەنقىدنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا چۈشىنىش ئۈچۈن ئالدى بىلەن ئەدەبىي تەنقىدتىكى مەقسەتنىڭ ئېمىلىكىنى ئايدىڭلاشتۇرۇۋېلىش ئىنتايىن زۆرۈر. ئەدەبىي تەنقىدنىڭ مەقسىتى كىتابخانىلارنىڭ ئەدەبىيات ساھەسىدىكى يۈزلىنىشىلەرنى توغرا چۈشىنىشىگە قولاي شارائىت يارىتىپ بېرىش، بۇ ئارقىلىق ئەدەبىي ئەسەرنىڭ بەدئىيلىكى، ئىپادىلەش ئۇسۇلى ۋە تېمىاتىك مەزمۇنى ھەققىدە توغرا ھۆكۈم قىلىش ئىقتىدارىنى يېتىلدۈرۈش، سۈپەتسىز، ناچار ئەسەرلەرنىڭ نۇقسانلىرىنى كۆرسىتىپ بېرىشتىن ئىبارەت.

ئەدەبىي تەنقىد بىلەن ئەدەبىي ئىجادىيەتنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن تەنقىدچىلەر بىلەن يازغۇچىلارنىڭ ئىجادىيەتتە ئەدەبىياتنىڭ ئىستقبالىنى چىقىش قىلىشى تولمۇ زۆرۈر. بۇنىڭ ئۈچۈن يازغۇچىلار ئەسەر يازغاندا ئۆزىنىڭ ئىجتىمائىي مەسئۇلىيىتىنى ئۇنتۇپ قالماسلىقى، تەنقىدچىلەر ئەدەبىي ئەسەرلەرگە باھا بەرگەندە ئۆزىنىڭ يەككە، يۇزەكى بىلىشىگىلا تايانماستىن، بەلكى رېئاللىقتىكى مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇۋاتقان ئەدەبىي ھادىسىلەر، ئەدەبىي قانۇنىيەتلەر ۋە ئەدەبىي پرىنسىپلارنى ئاساس قىلىشى ئىنتايىن زۆرۈر. چۈنكى تەنقىدچىنىڭ باھاسى ئاپتورنى قايىل قىلىپلا قالماي، كىتابخانىلارنمۇ قايىل قىلالىشى لازىم. يازغۇچىلارمۇ تەنقىدكە توغرا مۇئامىلە قىلىپ، تەنقىدنى قوبۇل قىلالايدىغان تونۇشنى يېتىلدۈرۈۋېلىشى لازىم. يازغۇچىلار ئىجادىيەتتە ئۆز ئەسىرى بىلەن كىتابخانىلارنىڭ مۇناسىۋىتىدە قانداق نەتىجە چىقىدىغانلىقىنى تولۇق مۇئەييەنلەشتۈرەلمىسمۇ، ئەمما ئەسىرىنىڭ ئىجتىمائىي ئۈنۈمىنىڭ قانداق بولىدىغانلىقىنى ئويلاپ بېقىشى لازىم. چۈنكى ئەدەبىي ئەسەر مەتبۇاتتا ئېلان قىلىنىشتىن بۇرۇن يازغۇچىنىڭ شەخسىي مۇلكى بولغىنى بىلەن، ئېلان قىلىنغاندىن كېيىن كىتابخانىنىڭ مۇلكىگە ئايلىنىدۇ. بىر ئەدەبىي ئەسەرگە نىسبەتەن ئېيتقاندا تەنقىدچىلەرنىڭ باھاسى بىلەن كىتابخانىلارنىڭ ئىنكاسى بىرلەشكەندە ئاندىن شۇ خىل ئەسەرنىڭ ھەقىقىي قىممىتىنى ئاشۇرغىلى بولىدۇ. شۇنى ئېتىراپ قىلىش كېرەككى، تەنقىدنىڭ ھەممىسى ئورۇنلۇق بولۇۋەرمەيدۇ.

يازغۇچىلار بەزىدە ئورۇنسىز تەنقىدلەرگىمۇ ئۇچراپ تۇرىدۇ. تالانتلىق يازغۇچىلار ئورۇنسىز تەنقىدلەرگە ئۇچرىغاندا ئۇنىڭغا سوغۇققانلىق بىلەن مۇئامىلە قىلالايدۇ. 1923-يىلى نوبېل ئەدەبىيات مۇكاپاتىغا ئېرىشكەن ئىرېلاندىيىلىك شائىر يېچى؛ 1925-يىلى نوبېل ئەدەبىيات مۇكاپاتىغا ئېرىشكەن ئەنگلىيىلىك دراماتۇرگ سوپۇنان؛ 1954-يىلى نوبېل ئەدەبىيات مۇكاپاتىغا ئېرىشكەن ئامېرىكىلىق يازغۇچى ئېرنىس ھېمىڭۋاي؛ 1978-يىلى نوبېل ئەدەبىيات مۇكاپاتىغا ئېرىشكەن ئامېرىكىلىق يازغۇچى شىنگېر قاتارلىقلارنىڭ ۋەكىللىك خاراكتېرلىك ئىگە ئەسەرلىرى ئەينى ۋاقىتتا تەنقىدچىلەرنىڭ ئورۇنسىز تەنقىدىگە ئۇچرىغاندى. ئەمما ئۇلار بوششىپ كەتمەستىن، ئىجادىيەتنى قەتئىي داۋاملاشتۇرۇپ، غايەت زور نەتىجىلەرگە ئېرىشكەن. بۇنىڭدىن شۇنى كۆرۈۋېلىشقا بولىدۇكى، يازغۇچىغا نىسبەتەن ئېيتقاندا تەنقىدنىڭ ئورۇنلۇق ياكى ئورۇنسىز ئىكەنلىكىنى پەرقلەندۇرۇش ئىقتىدارىنىڭ بولۇشى ئۇنىڭ كېيىنكى ئىجادىيەت پائالىيىتىگە زور تەسىر كۆرسىتىدۇ.

قىسقىسى، ئەدەبىي تەنقىد بىلەن ئەدەبىي ئىجادىيەتنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا ھەل قىلىشنىڭ ئاچقۇچى ھەر 2 تەرەپ باراۋەرلىك ئاساسىدا ھەمكارلىق ئورناتقاندا، بىر - بىرىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئاساسىدا بىر-بىرىنى تولۇقلىغاندا ئەدەبىيات تەرەققىياتىغا تېگىشلىك تۆھپە قوشقىلى بولىدۇ.

بارات ئاستدا

ئابلىز غوجامنىياز فوتوسى

مۇزىكىدىكى ھېسسىيات ۋە مىللىي ئالاھىدىلىك

دايىم سۇلايمان

مۇزىكا مۇئەييەن قانۇنىيەت ئاساسىدا سىستېمىلىق ئۇيۇشتۇرۇلغان ئاۋاز ئارقىلىق ئىدىيۋى ھېسسىياتنى ئىپادىلەيدىغان سەنئەت شەكلى، مۇزىكىدا ھېسسىيات بىلەن ئاۋاز ئورگانىك بىرگەۋدە. مۇزىكا ئىنسان قەلبىنىڭ چوڭقۇر قېتىدىن ئۇرغۇپ چىقىدىغان نازۇك ھېسسىيات بولۇپ، باي ۋە چوڭقۇر ئىپادىلەش كۈچىگە ئىگە. مۇزىكىدىكى ئوبراز ئاۋازنىڭ قانۇنىيەتلىك بىرىكىشى ۋە ئۆزگىرىشىدىن ھاسىل بولىدۇ. مۇزىكىدىكى ئاۋاز ھېسسىياتنى ئىپادىلەشنىڭ مۇھىم ۋاستىسى. مۇزىكىدا رېئال ئىجتىمائىي تۇرمۇش رېتىملىق ئاۋاز دولقۇنى ئارقىلىق ئىپادىلىنىدۇ. رېتىملىق ئاۋاز دولقۇنى بىلەن ھېسسىياتنى بىرلەشتۈرۈش مۇزىكا ئاۋاز دولقۇنى ئارقىلىق ھېسسىي ئوبراز يارىتىشنى ئاساس قىلىدۇ، شۇ ئارقىلىق رېئال تۇرمۇشنى ئەكس ئەتتۈرىدۇ. مۇزىكىدىكى ئوبراز ئاۋاز بىلەن ھېسسىياتنىڭ يۇكسەك دەرىجىدە بىرلىشىشىدە ئىپادىلىنىدۇ. مۇزىكىمۇ سەنئەتنىڭ باشقا تۈرلىرىگە ئوخشاش رېئال ئىجتىمائىي تۇرمۇشنى مەنبە قىلسىمۇ لېكىن ئۇنىڭدا ئىپادىلەنگەن مەزمۇن، ھېسسىي ئوبراز سەنئەتنىڭ باشقا تۈرلىرىدەك كونكرېتلىققا ئىگە ئەمەس. مۇزىكا سەنئىتىدە ئابستراكت ئوبراز خىلمۇ خىل ھېسسىيات يېقىملىق كۆي ئارقىلىق نامايان قىلىنىدۇ. مۇزىكا ئىنسانىيەتكە ئورتاق بولغان ھېسسىياتتىن پەيدا بولىدىغان بولسىمۇ يەنە بەلگىلىك مىللىي تاماشىبىنلارنىڭ ئېستېتىك تەلىپىدە ئۆزگىرىش بولماقتا. بىر قىسىم مىللىي مۇزىكىلار چەت ئەلنىڭ جاز چالغۇ ئەسۋابلىرى بىلەن ئورۇندىلىۋاتىدۇ. بۇنىڭغا ئەگىشىپ مۇزىكىدىكى ئاۋاز رېتمى ۋە ھېسسىياتنىمۇ ئۆزگىرىش بولۇۋاتىدۇ. چەت ئەلنىڭ جاز مۇزىكىلىرىغا تەقلىد قىلىنغان مۇزىكىلارمۇ ئىجاد قىلىنىۋاتىدۇ. شۇنىڭغا دىققەت قىلىش كېرەككى، تەقلىدىي مۇزىكىلارنى زامانىۋى چالغۇلار مىللىي مۇزىكىلارنى زامانىۋى چالغۇ ئەسۋابلار ۋە ياۋروپا چالغۇ ئەسۋابلىرى بىلەن ئورۇندىغاندا مىللىي ئاھاڭ، كۈيلىرىمىزنىڭ ئارتۇقچىلىقلىرىنى تېخىمۇ جارى قىلدۇرۇش ئاساسىدا مۇزىكىلىرىمىزنى زامانىۋىلاشتۇرۇشقا يۈزلەندۈرمەسلىكىمىز، شۇنداق مۇزىكىنىڭ مىللىي تۇرمۇش، ئۆرپ- ئادەت، ئېستېتىك تەلەپ

ئىتالىيە كىنو چولپىنى - سوفىيە روللاند

دۇنيا كىنو چولپانلىرى

ئەنگلىيە، ئىتالىيە ۋە غەربىي گېرمانىيە كىنودا رول ئالغان بولسىمۇ كۆڭۈلدىكىدەك باش رول ئېلىش ئىمكانىيىتى بولمىغان، كېيىن ئىتالىيىنىڭ داڭلىق رېژىسسورى دې. سىكا ئۇنى بايقاپ ئۇنى «نابلىستىكى ئالتۇن» تەنقىدچىلەر ئۇنىڭ ئىقتىدارىنى تونۇپ يەتكەن. ئۇنىڭ ئىسمى سوفىيە روللاند بولۇپ، ئۇ ئىتالىيىنىڭ نەپولى شەھىرىدە تۇغۇلغان. ئۇنىڭ ئانىسى ئىتالىيىلىك ئايال ئىدى. ئۇ ئىتالىيىنىڭ مەشھۇر ئوپېرا ئارتىسى بولۇپ، ئۇ ئۆزىنىڭ ئىقتىدارلىق ئارتىسلىق ئىقتىدارىنى قىزىنىغا مىراس قىلىپ قالدۇرغان. سوفىيە روللاند ئۆسمۈرلۈك دەۋرىدە ئانىسىنىڭ ئوپېرا ئېلىپ بارغان ھەر قايسى شەھەرلەرگە ئەگىشىپ بارغان. ئۇ

ئەنگلىيە، ئىتالىيە ۋە غەربىي گېرمانىيە بىرلىشپ ئىشلىگەن «كاساندرا كۆۋرۈكى» دېگەن فىلمدە باشقىلارغا ياردەم بېرىشنى ياخشى كۆرىدىغان جېننىفىر ئىسملىك ئايال مۇخبىرنىڭ رولىنى ئىتالىيەنىڭ ئاتاقلىق كىنو چولپىنى سوفىيە روللاند ئالغان. سوفىيە روللاندنىڭ ئارتىسلىق هاياتى 1950-يىلى باشلىنىپ، 1979-يىلى ئاخىرلاشقان. ئۇ «نابلىستكى ئالتۇن»، «شياڭگائلىق گراف خانىم» قاتارلىق 70 نەچچە فىلمدە رول ئالغان، دۇنياغا داڭلىق كىنو سەنئەتكارى چارلىز چاپلىن قاتارلىقلار بىلەن چوڭقۇر دوستلۇق ئورناتقان. ئۇنىڭ سەنئەت ماھارىتى ناھايىتى يۇقىرى بولۇپ، ئۆزىگە خاس ئالاھىدىلىككە ئىگە. ئۇ 1961-يىلى «2 خانىم» دېگەن فىلمدە رول ئېلىپ ئامېرىكا كىنو سەنئىتى پەنلەر ئاكادېمىيىسى تەرىپىدىن ئەڭ مۇنەۋۋەر ئايال ئارتىس مۇكاپاتىغا ئېرىشكەن. 1963-يىلى ئۇباش رول ئالغان «تۇنۇگۈن، بۈگۈن ۋە ئەتە» دېگەن فىلم ئەڭ مۇنەۋۋەر فىلىم بولۇپ باھالىنىپ، ئالتۇن ھەيكەل مۇكاپاتىغا ئېرىشكەن.

سوفىيەروللاند 1934- يىلى رېمىدا تۇغۇلغان. ئۇ كىچىكىدىن تارتىپلا كىنو كۆرۈشنى ياخشى كۆرەتتى. ھوللۇۋوتنىڭ بەزى چولپانلىرىغا بەك چوقۇناتتى ھەتتا كېينىچە چېچىنى ھوللۇۋوت چولپانلىرىنىڭكىدەك ياساتقان.

1952-يىلى سوفىيە بىر فىلمدە باش رول ئېلىش پۇرستىگە ئېرىشكەندە، فىلم ئىشلىگۈچى ئۇنىڭ ئىسمىنى ياقتۇرماي، ئۇنىڭ خىكلوخنى دېگەن فامىلىسىنى سوفىيەروللاند دەپ ئۆزگەرتكەن. بۇ ۋاقىتلاردا ئۇ بىر نەچچە ئۈنىي بايقاپ ئۇنى «نابلىستكى ئالتۇن» فىلمىدە رول ئېلىشقا تەكلىپ قىلغان. بۇنىڭ بىلەن ئۇ ئارقا-ئارقىدىن 14 فىلمدە رول ئېلىپ كىنو ساھەسىدە نام چىقىرىشقا باشلىغان. كېيىن «2 خانىم» فىلمىدە ئالاھىدە ياخشى رول ئالغانلىقى ئۈچۈن مۇكاپاتلانغان. بۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ نامى ھەممە يەرگە تارقالغان.

سوفىيە روللاند رولغا چىقىشتىن ئاۋۋال ھەرگىز رېپىتىس قىلمايتتى. پەقەت تېخنىكىلىق تەييارلىقلارنى قىلىپ، دىئالوگلارنى ئوقۇپ قوياتتى. ئەمما ئوپېراتور فىلمغا ئېلىشنى باشلىشى بىلەن ئۇ دەررۇ رولغا كىرىشىپ، كىشىنى ھەيران قالدۇرىدىغان ئىقتىدارىنى نامايان قىلاتتى.

سوفىيەروللاند بىلەن چارلىز چاپلىن ئوتتۇرىسىدا ناھايىتى چوڭقۇر دوستلۇق ئورنىتىلغان. چۈنكى ھەر ئىككىسىنىڭ باللىق دەۋرى ئوخشاشلا جاپالىق مۇشەققەت ئىچىدە ئۆتكەن بولغاچقا، پىكرى بىر يەردىن چىقاتتى. ئۇلار دائىم ھەمكارلىشاتتى ھەم ناھايىتى ياخشى ئۆتەتتى. ئاخىرقى قېتىم كۆرۈشكىنىدە چاپلىن ئۇنىڭغا سەممىيلىك بىلەن نەسىھەت قىلىپ: «ئەگەر سەن تۇرمۇشى تولمۇ كۆڭۈللۈك ئايال بولۇشنى خالىساڭ، چوقۇم بىر ئىشنى ئۆگىنىشىڭ كېرەك. بۇ بەلكىم تۇرمۇشۇڭدىكى ئەڭ مۇھىم بىر دەرس بولۇپ قېلىشى مۇمكىن. ئۇ بولسىمۇ سەن چوقۇم «ياق» دېيىشنى ئۆگىنىشىڭ كېرەك. سوفىيە سەن «ياق» دېيىشنى بىلمەيسەن. بۇ بىر ئېغىر كەمچىلىك. ئىلگىرى مەنمۇ «ياق» دېيىشنى بىلمەيتتىم. ئەمما ئۆگىنىۋالغاندىن كېيىن

ئارامگاھ

نەجمىدىن مۇھەممەت فوتوسى

ـ كىمۇ لىن كېچاڭنى خيانەت قىلدۇ، دەپ ئويلىغان دەيسز!

ـ لىن ياۋاشنىڭ پاھىشۋازلىق قىلىشىنى كىمۇ خيالىغا كەلتۈرگەن دەيسز!

لىن كېچاڭنىڭ ئەسلى ئىسمى لىن خۇشى ئىدى، ئۇ سەممىي، ياۋاش - يۇمشاق ئادەم بولغاچقا، بەزىلەر ئۇنى، لىن ياۋاش، دەپ چاقىراتتى.

ـ قارىماققا ياۋاش كۆرۈنگىنى بىلەن ئىچىدە مۇڭگۈزى بار ئوخشايدۇ.

شەھەرلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى ئىدارىگە لىن خۇشىنىڭ مەسلىسىنى تەكشۈرۈشكە 2 ئادەم ئەۋەتكەنىدى.

ـ لاۋلىن كىمنىڭ چىشىغا تېگىپ قويدىكىن، بىرسى ئۇنىڭ ئۇستىدىن ئەرز قىلىپتىمىش.

ـ لاۋلىن كامانداروپكىغا چىقىپ، ئەدىلا قايتىپ كەلگەن تۇرسا، ئۇنى نېمىشقا يەنە جياڭسۇغا كەسپىي ئالاقگە ئەۋەتكەنىدۇ؟

ـ خىزمەت ئېھتىياجى بىلەن لاۋلىننى ئەۋەتمىسە بولماي قالدىمۇ-يە؟

ـ يۇقىرىدىن ئادەم كېلىپ، لاۋلىنىڭ مەسلىسىنى تەكشۈرۈش ئۈچۈن، ئۇنى ئۆزىنى چەتكە ئېلىپ تۇرسۇن، دەپ ئەنەي ئەۋەتەۋتكەن بولۇشىمۇ مۇمكىن.

ـ ھەي، ئادەم دېگەن ياۋاش بولسا، زىيان تارتقىنى تارتقان.

ـ ئۇ نېمە زىيان تارتىپتۇ؟

ـ بىرسى لاۋلىنىڭ كەينىدىن كوچىلاپ يۈرگەن گەپ.

ـ مەسىلە بولىدىكەن، ھامان بىرسى پاش قىلىدۇ، پاش قىلمىسا قانداق بولىدۇ؟

ـ مەسىلە بارلىقىنى سىز قانداق بىلىسىز؟

ـ مەسىلىنىڭ يوقلۇقىنى سىز قانداق بىلىسىز؟

شەھەرلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىدىن كەلگەن ھېلىقى 2 ئادەم ئىدارە ئىچى ۋە سىرتىدا نەچچە كۈن تەكشۈرۈش ئېلىپ بارىدى. ھەم ئۇرغۇن كىشىلەر بىلەن سۆزلەشتى.

ئەرز قىلىش

(ھېكايە)

خەينىك

ئۇنىڭ ھېساباتىنىمۇ تەكشۈردى يەنە تېخى 2 ئادەمنى سىرتقا ئەۋەتىپمۇ تەكشۈرگۈزدى.

ـ ئىچكى ـ تاشقى جەھەتتىن تەكشۈرسىمۇ يەنە نېمىشقا نەتىجە چىقمايدىغاندۇ؟

ـ نەتىجە چىقمىغانلىقىنى سىز قانداق بىلىسىز؟ نېمىگە ئالدىرايسىز!

ـ ئىدارە باشلىقى پېنسىيگە چىقماقچى، ھازىر ئىدارە باشلىقىنى تاللايدىغان ۋاقىت تۇرسا، قارىماسىز، تازا مۇشۇنداق پەيتتە خەقنىڭ لاۋلىنىڭ ئۈستىدىن ئەرز قىلغىنىنى...

ـ ئادەتتە ھېچ گەپ يوق ئىدى. مۇشۇنداق مۇھىم چاغدا ئىش چىققىنى نېمىسى.

شەھەرلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىدىن كەلگەنلەر كېتىپ ئۇزاق ئۆتمەي، شەھەرلىك تەشكىلات بۆلۈمى يەنە ئادەم ئەۋەتتى. ئۇلار ئىدارىدىكىلەر بىلەن ئايرىم سۆزلىشىش، دېموكراتىك ئاساستا نامزات كۆرسىتىش، بېلەت تاشلاپ ئاۋاز بېرىش ئارقىلىق ئىدارە باشلىقى سايلاشنى ئورۇنلاشتۇردى.

ئەجەللىنەرلىكى شۇكى، لىن خۇشى يېشى توختىغان پىشقەدەم كەسپىي بۆلۈم باشلىقى بولسىمۇ ئادەتتە ھېچكىم ئۇنى ئىدارە باشلىقى بولغۇچىلىكى بار، دەپ ئويلىمىغانىدى. بۇ قېتىم خەقلەر ئۇنىڭ ئۈستىدىن ئەرز قىلىۋېدى ـ ھەممىنىڭ كۆزى ئۇنىڭغا تىكىلدى.

ـ مېنىڭچە لاۋلىن ئىدارە باشلىقى بولسا بولىدۇ.

ھەممە ئۇنداق قارايدىغان ئەمەس ئىدى. ئەمما بەزىلەر لاۋلىنىڭ ئۈستىدىن ئەرز قىلىپتۇ، قانداق ئەرز قىلىپتۇ، ئۇنىڭ نەتىجىسى قانداق بولغاندۇ؟

ـ ئەگەر بىرەر ئەھۋال سېزىلسە، بەكمۇ ئەپسۇسلىنارلىق ئىش بولىدۇ-دە!

ـ لاۋلىننى كۆرەلمەيدىغانلار بارمۇ-يە؟ شەھەرلىك ھۆكۈمەتنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى تەكشۈرۈش ۋە كۆزىتىش گۇرۇپپىسىنىڭ دوكلاتىنى چۈشتىن كېيىندىن تارتىپ كەچكىچە ئاڭلىدى.

ـ ئاڭلاشلارغا قارىغاندا، لاۋلىن خيانەت قىلماپتۇ، ئومۇمنىڭ ئىشى بىلەن خۇسۇسىي ئىشى ئېنىق ئىكەن. لاۋلىن كەسپىي خىزمەت ئۈچۈن يول ئېچىپ، توختام بويىچە شېرىنكانە ئاپتۇ، لېكىن ئۇنىڭ ھەممىسىنى ھۆكۈمەتكە تاپشۇرۇپتۇ.

ـ لاۋلىن تۇرمۇشتا ئىنتايىن ئاددىي-ساددا ئىكەن، ئۇنىڭ ساۋاقدىشى چەت ئەلگە تەكشۈرۈشكە كەتكەندە، ساۋاقدىشىنىڭ خوتۇنى قاتتىق ئاغرىپ قاپتۇ، ئۇنىڭغا قارايدىغان ئادەم بولمىغاچقا، ئۇنىڭ خوتۇنى ساۋاقدىشىنىڭ خوتۇنىغا قاراپتۇ، ئۇنىڭ خوتۇنى ئۇنىڭغا دورا قاينىتىپ، شورپا قىلىپ بېرىپتۇ، ئاڭلاشلارغا قارىغاندا، بۇ ئەرزنى ئۇنىڭ ئاشۇ ساۋاقدىشى يېزىپتۇدەك.

ـ بۇ ئاش بەرگەنگە مۇشت بەرگەنلىكىمۇ؟!

ـ ياق، بۇ ئاش بەرگەنگە مۇشت بەرگەنلىك ئەمەس. ئۇنىڭ ساۋاقدىشى لاۋلىنىڭ ھەم ئىقتىدارلىق ھەم پەزىلەتلىك ئىكەنلىكىنى تازا بىلىدىكەن، ئەمما باشقىلارنىڭ ئۇنىڭغا ئېتىبار قىلمىغانلىقىدىن ئىچى پۇشىدىكەن. شۇڭا كىشىلەرنىڭ لاۋلىنغا بولغان ئىقتىدارىنى قوزغاپ ئۇنىڭ قەستەن شۇنداق قىپتۇدەك.

ـ ئۇنىڭ ئويلىغىنىدەك بولماي قالسا، تازا چاتاق بولمامدۇ.

ـ ساپ ئالتۇن ئوتتىن قورقمايدۇ-دە!

ـ ناھايىتى ئۇستىلىق بىلەن بىر - بىرىنى يۆلەشكەنغۇ-بۇ!

ـ بۇ ئىش ئەپلىشىمەدۇ - ئەپلەشمەمدۇ، گەپ لاۋلىنىڭ باشلىق بولۇش - بولماسلىقىدا.

لاۋلىن جياڭسۇدىن قايتىپ كېلىپلا ئىدارە باشلىقىغا خىزمەتىدىن دوكلات قىلغىلى كەلدى.

ـ ئىدارە باشلىقى، ـ مەن پېنسىيگە چىقىش رەسمىيىتىنى ئۆتەپ بولدۇم، ـ دېدى ۋە ئۇنىڭغا، ـ ئىدارىنىڭ يېڭى باشلىقىنىڭ خىزمەتكە تەيىنلىنىش بۇيرۇقىمۇ چۈشۈپ بولدى، مەن يېڭى باشلىقنىڭ خىزمەتلىرىنى ئۆتكۈزۈۋېلىشىنى كۈتۈپ تۇراتتىم، ـ دېدىم.

ـ كونا باشلىق بىلەن يېڭى باشلىققا بىراقلا دوكلات قىلسام بولغۇدەك ئەمسە، ـ دېدى لاۋلىن.

ـ ياق، سىز يېڭى باشلىققىلا دوكلات قىلىڭ!

ـ ئىدارە باشلىقى، يېڭى باشلىق كىمۇ؟

ـ كىم بولاتتى؟ سىز!

ـ مەن؟ ـ لاۋلىنىڭ ئاغزى ئېچىلىپلا قالدى...

مەردان مەمتىلى تەرجىمىسى

رەئىس جياڭ زېمىن بىلەن كلىنتون زۇڭتۇڭ بىرلىكتە مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنى ئۆتكۈزدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 29 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. ئامېرىكىدا زىيارەتتە بولۇۋاتقان جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن بىلەن ئامېرىكا زۇڭتۇڭى كلىنتون 29 - ئۆكتەبىر چۈشتىن كېيىن ئاقسارايدا بىرلىكتە مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنى ئۆتكۈزدى.

رەئىس جياڭ زېمىن مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: بۇ قېتىمقى زىيارەت ئارقىلىق چۈشىنىشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، ئورتاق تونۇش دائىرىسىنى كېڭەيتىش، ھەمكارلىقنى راۋاجلاندۇرۇش، بىرلىكتە كەلگۈسىنى يارىتىش مەقسىتىگە يەتكىلى بولىدۇ، جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتى يېڭى تەرەققىيات باسقۇچىغا كىرگۈسى.

رەئىس جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: مەن كلىنتون زۇڭتۇڭ بىلەن جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتى ۋە ئورتاق كۆزقاراش بۇلۇۋاتقان خەلقئارا ۋە رايون مەسىللىرى توغرىسىدا چوڭقۇر پىكىر ئالماشتۇردۇم، سۆھبەت ئىجابىي ۋە مول نەتىجىلىك بولدى. ئۇ مۇنداق دېدى: مەن كلىنتون زۇڭتۇڭ بىلەن مۇنداق ئورتاق تونۇش ھاسىل قىلدىم: دۇنيا تىنچلىقى ۋە تەرەققىياتىدىكى ئالىيجاناب ئىشلارنى ئىشلارنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن جۇڭگو - ئامېرىكا ھەمكارلىقنى كۈچەيتىپ، 21 - ئەسىرگە يۈزلەنگەن ئىجابىي ئىستراتېگىيىلىك شېرىكلىك مۇناسىۋىتنى تىرىشىپ ئورنىتىش كېرەك.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: بىز شۇنداق ھېسابلىندۇقكى، ئىنسانىيەتنىڭ مەۋجۇدلۇقى ۋە تەرەققىياتىغا ئالاقىدار مۇھىم مەسىلىلەردە جۇملىدىن تىنچلىق ۋە تەرەققىيات، ئىقتىساد، سودا ھەمكارلىقى، كەڭ كۆلەملىك قىرغۇچى قورالالارنىڭ كەڭ دائىرىدە تارقىلىشىدىن ساقلىنىش، مۇھىت ئاسراش قاتارلىق جەھەتلەردە 2 دۆلەت كەڭ دائىرىدە ئورتاق مەنپەئەتكە ئىگە.

ئۇ مۇنداق دېدى: 2 تەرەپ بىر - بىرىگە ھۆرمەت قىلىش، بىر-بىرىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلاشماسلىق، باراۋەرلىك، ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش، ئوخشاشلىقلاردا بىرلىككە كېلىپ، پەرقلەرنى ساقلاپ قىلىش قاتارلىق پرىنسىپلار بويىچە 2 تەرەپ مۇناسىۋىتىنى بىر تەرەپ قىلىش، ئىختىلاپلارغا مۇۋاپىق مۇئامىلە قىلىشقا قوشۇلدۇق.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: بىز يەنە جۇڭگو، ئامېرىكا باشلىقلىرىنىڭ قەرەللىك ئۈچرىشىشى، 2 دۆلەت باشلىقلىرىنىڭ ئىسسىق لىنىيە ئالاقىسىنى ئورنىتىش، 2 دۆلەت دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى باشقا ئەمەلدارلارنىڭ ئۈچرىشىش ۋە كېڭىشىش مېخانىزمىنى ئورنىتىش، 2 دۆلەت ئارمىيىلىرىنىڭ ئالاقىسىنى كۈچەيتىش، 2 دۆلەتنىڭ ئىقتىساد، پەن- تېخنىكا، مەدەنىيەت، ماتارىپ ۋە قانۇن ئىجرا قىلىش قاتارلىق ساھەلەردىكى ئالماشتۇرۇش ۋە ھەمكارلىقنى كۈچەيتىش توغرىسىدا كەڭ دائىرىدە بىردەكلىك ھاسىل قىلدۇق.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: كلىنتون زۇڭتۇڭ ئىككىمىز مۇنداق بىر قاناتلىق مۇناسىۋەتنىڭ ئالىيجاناب ئىشلارنى ئىشلارنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن ئورتاق تونۇش ھاسىل قىلدۇق. ئىككىمىز

كەلگە دائىرىدە بىردەكلىك ھاسىل قىلدۇق.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: كلىنتون زۇڭتۇڭ ئىككىنچى مۇنداق دەپ ھېسابلىدۇق: جۇڭگو بىلەن ئامېرىكا ئىقتىساد ۋە سودا جەھەتتە ناھايىتى زور تولۇقلاشچانلىققا ئە غايەت زور ھەمكارلىشىش يوشۇرۇن كۆچكە ئىگە. 2 دۆلەتنىڭ ئىقتىساد- سودا ھەمكارلىقىنى كۆچەيتىش 2 مەملىكەت خەلقىگە بەخت كەلتۈرۈپلا قالماستىن، بەلكى دۇنيا ئىقتىسادىنىڭ تەرەققىياتى ۋە گۈللىنىشىنىمۇ ئىلگىرى سۈرىدۇ.

كلىنتون زۇڭتۇڭ مۇنداق دېدى: رەئىس جياڭ زېمىننىڭ زىيارىتى خەلقىنىڭ تېخىمۇ بىخەتەر، تىنچ ۋە گۈللەنگەن كەلگۈسىنى قۇرۇشنى پۈرسەت ۋە ئىمكانىيەت بىلەن تەمىن ئەتتى. بىز 2 تەرەپنىڭ ئالىي دەرىجىلىكلەر قەرەللىك ئۇچرىشىشىغا قوشۇلدۇق، ئۇنىڭ ئۇستىگە يەنە كەلگە دائىرىدىكى بىخەتەرلىك مەسلىسى توغرىسىدا مىنىستر دەرىجىلىكلەرنىڭ يۇقىرى قاتلام سۆزلىشىشنى قانات يايدۇرۇشقا قوشۇلدۇق. ئۇ: مەن كېلەر يىلى جۇڭگونى زىيارەت قىلىشنى كۈتىمەن، دېدى.

كلىنتون مۇنداق دېدى: جۇڭگومۇ، ئامېرىكىمۇ مۇقىم، سۈيقەستىگە قارىتىلغان.

كلىنتون ئامېرىكىنىڭ بىر جۇڭگو مەيدانىدا چىڭ تۇرىدىغانلىقىنى تەكىتلىدى.

كىشىلىك ھوقۇق مەسلىسى توغرىسىدا توختالغاندا جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: بىز تۇرۇۋاتقان بۇ دۇنيا خىلمۇ خىل ئىگە، دېموكراتىيە، كىشىلىك ھوقۇق، ئەركىنلىك قارىشى نىسپىي كونكرېتلىرىنى ئوخشاش بولمىغان دۆلەتلەرنىڭ كونكرېت ئەھۋالى بەلگىلەيدۇ، كىشىلىك ھوقۇقتىن ئىبارەت بۇ خىلدىكى مەسىلىلەردە باشقا دۆلەتلەرنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلاشماسلىق ئاساسىدا مۇزاكىرىنى قانات يايدۇرۇشقا بولىدۇ.

2 رەھبەر سۆھبەتتە 2 دۆلەتنىڭ بەزى مەسىلىلەردە يەنىلا ئىختىلاپى بارلىقىنى ئوچۇق - يورۇق ھالدا ئىتىراپ قىلدى. لېكىن 2 تەرەپ مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: بۇ ئىختىلاپلارنى سۆزلىشىش ۋە مۇھاكىمە قىلىش ئارقىلىقلا ھەل قىلىشقا بولىدۇ، ئىختىلاپ 2 تەرەپنىڭ ھەرقايسى ساھەلەردىكى ھەمكارلىقىنى كېڭەيتىشى ۋە كۆچەيتىشكە تەسىر يەتكۈزمەسلىكى كېرەك.

جۇڭگو ۋەكىلى خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ بارلىق ئەزا دۆلەتلەرنىڭ ئىرادىسىگە ۋەكىللىك قىلىشنى تەكىتلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 29 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. جۇڭگو ۋەكىلى لىۋجيېيى 29 - ئۆكتەبىر ب د ت ئومۇمىي يىغىنى خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ يېللىق دوكلاتىنى قاراپ چىققاندا مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: خەپسىزلىك كېڭىشى خىزمەت ھوقۇقىنى ئىجرا قىلغاندا ئەزا دۆلەتلەرنىڭ پىكرىنى تولۇق ئاڭلىشى، بارلىق ئەزا دۆلەتلەرنىڭ ئىرادىسىگە ھەقىقىي ۋەكىللىك قىلىشى كېرەك.

لىۋجيېيى مۇنداق دېدى: ئۆتكەن بىر يىلدا خەۋپسىزلىك كېڭىشى نۆرغۇن خىزمەت ئىشلىدى، خەلقئارا تىنچلىق ۋە بىخەتەرلىكنى قوغداش ئۈچۈن يېڭى تىرىشچانلىقلارنى كۆرسەتتى. بىراق يېقىنقى بىر يىلدىن بۇيان خەۋپسىزلىك كېڭىشى يولغا قويغان جازالاش كۆپىيىپ قالدى. ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو تالاش - تارتىشلارنى جازالاش ئارقىلىق ھەل قىلىشنى پرىنسىپ جەھەتتىن قوللىمايدۇ، جازالاشنى بېسىم ئىشلىتىش ياكى جازالاشنىڭ ۋاستىسى قىلىشنى تېخىمۇ قوللىمايدۇ. ئۇ مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: 51 - نۆۋەتلىك ب د ت يىغىنىدا كېڭىشچ بىرلىككە كېلىش شەكلى بىلەن ماقۇللانغان 242 - نومۇرلۇق قارارىدا جازالاش مەسىلىسى توغرىسىدا بەزى پرىنسىپلار بەلگىلەندى. بۇ پرىنسىپلار خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ تەدبىر بەلگىلىشىنىڭ پرىنسىپى قىلىنىشى لازىم. جازالاش زۆرۈر بولغان ئەھۋالدا ئېنىق نىشان، دائىرە ۋە مۆھلەت بولۇش كېرەك، ئىنسانپەرۋەرلىك ئاملىنى تولۇق ئويلىشىش لازىم.

لىۋ جيېيى مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ بەزى دۆلەتلەرنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلىشىۋېلىش ئادىتى كۈچەيدى. بۇ ئەھۋال خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ ئابرۇيىغا زور دەخلى يەتكۈزدى. بىز بۇ ئەقتە مۇنداق دېدى: خەۋپسىزلىك كېڭىشى مۇھىم ھەم مۇرەككەپ بولغان بۇ مەسىلىلەرنى بىر تەرەپ قىلىشتا «نىزامنامە» نىڭ مەقسىتى ۋە پرىنسىپلىرىغا ئەمەل قىلىشى كېرەك، شاھىد دۆلەت ياكى شاھىد تەرەپنىڭ تەلىپى ۋە ماقۇللۇقى بىلەن ئەگە زور دەرىجىدە تىرىشچانلىق كۆرسىتىپ، توقۇنۇشنى تىنچلىق ئۇسۇلى بىلەن ھەل قىلىشى كېرەك ھەم ئوخشاش بولمىغان ئەھۋالغا ئاساسەن رايون تەشكىلاتلىرىنىڭ مۇۋاپىق رول ئويناشىغا ئىلھام بېرىشى كېرەك. ئىنسانپەرۋەرلىك كرىزىسنى پەسەيتىش نامى بىلەن بىر دۆلەتنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلىشىشتىن ساقلىنىش ياكى «نىزامنامە» دىكى ماددىلار بويىچە ھوقۇق بېرىپ، ھەربىي جەھەتتىن ئارىلىشىش كېرەك.

لىۋ جيېيى يەنە مۇنداق دېدى: يېقىنقى بىر يىلدىن بۇيان ئافرىقىدىكى قىسمەن داۋالغۇش ۋە توقۇنۇش ئۇزلۇكسىز يۈز بېرىپ كەلدى، خەۋپسىزلىك كېڭىشى ئافرىقا مەسىلىسىگە ئەھمىيەت بېرىشى كېرەك. ئۇ مۇنداق دېدى: ئافرىقا مەسىلىسىنى بىر تەرەپ قىلغاندا، ئافرىقىدىكى دۆلەتلەرنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقى، سىياسىي مۇستەقىللىقى ۋە زېمىن پۈتۈنلۈكىگە تولۇق ھۆرمەت قىلىش، ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتى ۋە ئافرىقا دۆلەتلىرىنىڭ مۇۋاپىق تەشەببۇسى ۋە تەلەپلىرىنى ئەستايىدىل ئويلىشىش، ئافرىقا دۆلەتلىرىنىڭ رايون تىنچلىقى ۋە بىخەتەرلىكىنى قوغداش يولىدىكى تىرىشچانلىقىنى قوللاش ۋە ئۇنىڭغا ماسلىشىش كېرەك.

ئەزەربەيجان نېفت تۇرۇبىسى ئارقىلىق غەربكە نېفت ئېكسپورت قىلىشنى ئەسلىگە كەلتۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 25 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. باكۇ خەۋىرى. ئەزەربەيجان روسىيىنىڭ گروزنى شەھرى ئارقىلىق قارا دېڭىز بويىدىكى يېڭى روشكى شەھىرىگە بارىدىغان شىمال نېفت تۇرۇبىسىنى. 25 - ئۆكتەبىر ئېچىۋېتىلدى. بۇ، ئەزەربەيجاننىڭ 65 يىلدىن كېيىن يەنە نېفت تۇرۇبىسى ئارقىلىق غەربكە نېفت ئېكسپورت قىلىشنى ئەسلىگە كەلتۈرگەنلىكىدىن دېرەك بېرىدۇ.

ياپونىيە باش ۋەزىرى جياڭ زېمىننىڭ ئامېرىكىدا زىيارەتتە بولۇشى مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە، دەپ تەكىتلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دۆڭجىك، 30 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. ياپونىيە باش ۋەزىرى چىياۋبىن لۇگىتەيلاك بۇگۈن چۈشتىن بۇرۇن خەلق پارلامېنتى سارىيىدا مۇخبىرلارنىڭ سوئالىغا جاۋاب بەرگەندە مۇنداق دېدى: جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن بىلەن ئامېرىكا زۇڭتۇڭى كلىنتوننىڭ ۋاشىنگتوندىكى سۆھبىتى «مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە».

جۇڭگو بىلەن ئامېرىكا ئوتتۇرىسىدىكى ئىختىلاپ ئۇستىدە توختالغاندا چياۋبىن مۇنداق دېدى: «2 دۆلەت باشلىقلىرىنىڭ كۆرۈشۈشىدە پىكىر مۇئەييەن دەرىجىدە بىردەكلىككە كېلەلمەسلىك ھامان بولىدۇ. بارلىق مەسىلىلەردە پىكىرنىڭ بىردەك بولۇشى مۇمكىن ئەمەس».

ئېقىم مەسىلىلىرى ئاگېنتلىقىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، ياپونىيە تاشقى ئىشلار ۋازارتىنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك ئەمەلدارى مۇنداق دېگەن: جياڭ زېمىن بىلەن كلىنتوننىڭ سۆھبىتى «جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنى ئىلگىرى سۈردى»، ياپونىيە ھۆكۈمىتى بۇنى مۇئەييەنلەشتۈردۇ.

ياپونىيە ھۆكۈمىتى رەئىس جياڭ زېمىن بىلەن زۇڭتۇڭ كلىنتوننىڭ كېڭىشىش ئارقىلىق جۇڭگو - ئامېرىكا باشلىقلىرى سۆھبىتىنىڭ بۇنىڭدىن كېيىن قەرەللىك ئۇنتۇلۇپ قالماسلىقىغا ئەستايىدىل قارايدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشى ئانگولانىڭ ئۇزۇل-كېسىل مۇستەقىللىقىنى قولغا كەلتۈرۈش مەملىكەتلىك ئىنتىپاقىنى جازالاش توغرىسىدا قارار ماقۇللىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 29- ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشى 29- ئۆكتەبىر بىردەك قارار ماقۇللاپ، 30- ئۆكتەبىردىن باشلاپ ئانگولانىڭ ئۇزۇل-كېسىل مۇستەقىللىقىنى قولغا كەلتۈرۈش مەملىكەتلىك ئىنتىپاقىغا جازالاش تەدبىرلىرىنى قوللىنىشنى قارار قىلدى.

بۇ تەدبىرلەر مۇنۇلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ: ئانگولانىڭ ئۇزۇل - كېسىل مۇستەقىللىقىنى قولغا كەلتۈرۈش مەملىكەت ئىنتىپاقىنىڭ بارلىق رەھبەرلىرى ۋە ئۇلارنىڭ قورامغا يەتكەن بىۋاستە ئۇرۇق- تۇغقانلىرى ئوتتۇرىغا قويغان چېگىردىن كىرىش ياكى چېگىردىن ئوتتۇش ئىلتىماسىنى رەت قىلىش؛ ئانگولا ھۆكۈمىتىنىڭ رۇخسىتىنى ئالمىغان بارلىق ئايروپىلانلارنىڭ ئانگولاغا كىرىپ چىقىشىنى مەنئى قىلىش، ئانگولانىڭ ئۇزۇل- كېسىل مۇستەقىللىقىنى قولغا كەلتۈرۈش مەملىكەتلىك ئىنتىپاقىنىڭ چەت ئەللەردىكى ئىش بېجىرىش ئورۇنلىرى قاتارلىقلارنى دەرھال تاقاش.

يۇقىرىدىكى جازالاش تەدبىرلىرىنى خەۋپسىزلىك كېڭىشى 8- ئاينىڭ 28- كۈنى ماقۇللىدى، بۇنىڭدىن 1 ئاي ئىلگىرى كۈچەك ئىگە بولۇشى كېرەك ئىدى. لېكىن ئانگولانىڭ ئۇزۇل - كېسىل مۇستەقىللىقىنى قولغا كەلتۈرۈش مەملىكەتلىك ئىنتىپاقى شۇ چاغدا ئالاقىدار ھەربىكەتلەرنى قوللىنىپ 1994- يىلىدىكى «لۇساكا توختامنامىسى» دىكى ئالاقىدار مەجبۇرىيەتلەرنى ئادا قىلمىغانلىقى ئۈچۈن، خەۋپسىزلىك كېڭىشى ئىجرا قىلىشنى كېچىكتۈرۈشىنى قارار قىلدى. لېكىن يېقىندىن بۇيان ئانگولانىڭ ئۇزۇل - كېسىل مۇستەقىللىقىنى قولغا كەلتۈرۈش مەملىكەتلىك ئىنتىپاقى تىنچلىق كېلىشىمىنى يولغا قويۇش جەھەتتە زور ئىلگىرىلەشكە ئېرىشكەلىدى، ئۇنىڭ ئۇستىگە خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ ئالاقىدار قارارلىرىنى ئىجرا قىلىشنى رەت قىلدى، خەۋپسىزلىك كېڭىشى شۇ كۈنى رەسمىي كېڭەشىپ، ئانگولانىڭ ئۇزۇل- كېسىل مۇستەقىللىقىنى قولغا كەلتۈرۈش مەملىكەتلىك ئىنتىپاقىغا دەرھال جازالاش تەدبىرلىرىنى قوللىنىشنى قارار قىلدى.

خەۋپسىزلىك كېڭىشى يەنە ب دت نىڭ ئانگولادىكى كۆزىتىش ئۆمىكىنىڭ ۋەزىپە ئۆتەش مۇددىتىنى 1998- يىل 1- ئاينىڭ 30- كۈنىگىچە ئۇزارتىشنى قارار قىلدى.

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپارات: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇڭ، پارچە باھاسى: 25 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)